

**T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**3A-3B NUMARALI, 1648-1679 TARİHLİ KIRIM
KADIASKER DEFTERLERİNE GÖRE KIRIM'DA
SOSYAL VE EKONOMİK HAYAT**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

SEMA AKTAŞ SARI

**Enstitü Anabilim Dalı : Tarih
Enstitü Bilim Dalı : Yeniçağ Tarihi**

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Yücel ÖZTÜRK

HAZİRAN – 2016

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

3A-3B NUMARALI, 1648-1679 TARİHLİ KIRIM
KADIASKER DEFTERLERİNE GÖRE KIRIM'DA
SOSYAL VE EKONOMİK HAYAT

YÜKSEK LİSANS TEZİ

SEMA AKTAŞ SARI

Enstitü Anabilim Dalı : Tarih

Enstitü Bilim Dalı : Yeniçağ Tarihi

“Bu tez 24/06/2016 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından Oybirliği ile kabul edilmiştir.”

JÜRİ ÜYESİ	KANAATI	İMZA
Prof. Dr. Yücel ÖZTÜRK	Basarılı	
Doç. Dr. Nuri KAVAK	Basarılı	
Yrd. Doç Dr. K. İlker BULUNUR	Basarılı	

BEYAN

Bu tezin yazılmasında bilimsel ahlak kurallarına uyulduğunu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğunu, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapılmadığını, tezin herhangi bir kısmının bu üniversite veya başka bir üniversitedeki başka bir tez çalışması olarak sunulmadığını beyan ederim.

Sema AKTAŞ SARI

24/06/2016

ÖNSÖZ

Bu çalışmada tarih araştırmalarında önemli arşiv kaynaklarından birisi olan mahkeme kayıtlarından 1648-1679 tarihli 3a-3b numaralı Kırım Hanlığı Kadıasker Defterleri (Şer‘iyye Sicillleri) transkripsiyon edildikten sonra ait oldukları bölgeye dair idari, sosyal, ekonomik ve kültürel olarak bir değerlendirme yapılması amaçlanmıştır.

Tez çalışmasının planlanmasında, araştırılmasında, yürütülmesinde ve oluşumunda ilgi ve desteğini esirgemeyen, engin bilgi ve tecrübelerinden yararlandığım, yönlendirme ve bilgilendirmeleriyle çalışmamı bilimsel temeller ışığında şekillendiren danışman hocam sayın Prof. Dr. Yücel Öztürk’e sonsuz teşekkürlerimi ve saygılarımı sunarım. Osmanlı Türkçesi metinlerde, sicil dilini öğrenmemde ve okuyamadığım yerlerin okunmasında önemli katkıları bulunan, bana değerli vaktini ayıran sayın hocam Adem Arı’ya, siciller konusunda benimle tecrübelerini paylaşan ve beni destekleyen kıymetli arkadaşlarım Elif Kırğöz ve Yılmaz Kırğöz’e, tez çalışma sürecinin başından sonuna kadar her aşamasında yanımda bulunan, benden yardımlarını esirgemeyen değerli arkadaşım Fırat Yaşa’ya katkı ve emekleri için teşekkürlerimi sunmayı borç bilirim. Son olarak bu günlere ulaşmamda emeklerini hiçbir zaman ödeyemeyeceğim aileme ve beni her durumda destekleyen sevgili eşime şükranlarımı sunarım.

Sema AKTAŞ SARI

24/06/2016

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR	iii
ÖZET	v
SUMMARY	vi
GİRİŞ	1
1. BÖLÜM: BELGELERİN TANITIMI	6
1.1. Belge İçeriklerinin Tasnifi	8
2. BÖLÜM: KIRIM'DA İDARİ YAPILANMA	14
2.1. Kazalar	14
2.1.1. Bahçesaray	15
2.1.2. Kefe	16
2.1.3. Karasu	17
2.1.4. Mankub	18
2.2. Kasabalar	18
2.3. Köyler.....	19
2.4. Mahalle ve Sokaklar.....	21
2.5. Coğrafi Mevki ve Nehirler	22
3. BÖLÜM: KIRIM'DA ETNİK ve SOSYAL YAPI	25
3.1. Tatar Asıllı Cemaatler ve Boylar	25
3.2. Yahudiler.....	26
3.3. Ermeniler.....	27
3.4. Kıptiler	28
3.5. Kırım'da Aile Hayatı	30
3.5.1. Evlilik.....	30
3.5.1.1. Mehir	32
3.5.1.2. Boşanma.....	34
3.5.1.3. Nafaka	37
3.6. Kırım Sosyal Hayatında Kölelik	39
3.6.1. Kölelerin Azat Edilmesi.....	43
3.6.2. Kölelerin Miras Bırakılması.....	45
3.6.3. Kölelik ve Suçlar.....	46
4. BÖLÜM: KIRIM'DA EKONOMİK YAPI	47
4.1. Para Birimleri	48

4.2. Ölçü ve Tartı Birimleri.....	49
4.3. Mesleki Uğraşlar	51
4.4. Hayvancılık	53
4.4.1. Hayvan Cinsleri ve Fiyatları	54
4.5. Köle Ticareti.....	57
SONUÇ	63
KAYNAKÇA	65
EKLER	68
ÖZGEÇMİŞ.....	377

KISALTMALAR

Bkz.	: Bakınız
C.	: Cilt
çev.	: Çeviren
DİA	: Diyanet İslam Ansiklopedisi
H	: Hicri
İSAM	: İslam Araştırmaları Merkezi
K. Ş. S	: Kırım Şer'iyeye Sicilleri
K.K.D	: Kırım Kadıasker Defteri
M.	: Miladi
n.	: Numara
S.	: Sayı
s.	: Sayfa
ORRNБ	: Otdel Rukopisey Rossiyskoy Natsionalnoy Bibliotek
TTK	: Türk Tarih Kurumu
T.C	: Türkiye Cumhuriyeti
vb.	: Ve benzeri
Yay.	: Yayın
yy.	: Yüzyıl

TABLO LİSTESİ

Tablo 1 : Kırım Şer'iyeye Sicili 3a/b Numaralı Defterlerin Kapsamı	6
Tablo 2 : Sicillere Yansıyan Kazalar.....	15
Tablo 3 : Sicillere Yansıyan Köyler	20
Tablo 4 : Sicillere Yansıyan Mahalleler.....	22
Tablo 5 : Sicillere Yansıyan Yahudi İsimleri.....	27
Tablo 6 : Sicillere Yansıyan Ermeni İsimleri.....	28
Tablo 7 : Sicillere Yansıyan Zimmî İsimleri.....	30
Tablo 8 : Defterde İsmi Geçen Köleler	41
Tablo 9 : Defterde İsmi Geçen Cariyeler	42
Tablo 10: Deftere Yansıyan Ölçü Birimleri.....	49
Tablo 11: Sicillere Yansıyan Meslekler	52
Tablo 12: Sicillere Yansıyan At Cinsleri	56
Tablo 13: Sicillere Yansıyan Öküz, Tosun ve Sığır Cinsleri	57
Tablo 14: Sicilde Bulunan Köle Fiyatları	58

Tezin Başlığı: 3a-3b Numaralı, 1648-1679 Tarihli Kırım Kadıasker Defterlerine Göre Kırım'da Sosyal ve Ekonomik Hayat

Tezin Yazarı: Sema Aktaş SARI **Danışman:** Prof. Dr. Yücel ÖZTÜRK

Kabul Tarihi: 24/06/2016 **Sayfa Sayısı:** vi+ ön kısım+ 68(tez)+ 311(ekler)

Anabilim Dalı: Tarih

Bilim Dalı: Yeniçağ Tarihi

Sosyal ve yerel tarih çalışmalarında başvurulacak en önemli kaynaklardan birisi mahkeme kayıtlarıdır. Osmanlı Devleti'nde olduğu gibi Kırım Hanlığında da kadılar tarafından tutulan bu siciller, ait oldukları bölgeye dair oldukça zengin veriler içermektedir. Kayıt altına alındıkları bölgede yaşayan halkın aile ve sosyal hayatını, gündelik uğraşlarını, giyim kuşamlarını, kullandıkları eşyaları, yeme içme kültürünü, mesleki hayatlarını, cemaat ve aşiret yapılarını ve yaşadıkları yerlerin isimlerini tespit etmemizi sağlar.

Osmanlı Devleti'nin Karadeniz politikasının önemli bir ayağını oluşturan, günümüz Türkiye, Rusya ve Ukrayna ilişkileri açısından da dikkate değer bir bölge olan Kırım'ın siyasi, sosyal, ekonomik ve kültürel tarihinin aydınlatılması önem arz etmektedir. Kırım Hanlığına dair tarihsel bağların ve bölgenin kültürel mirasının ortaya çıkarılması amacıyla 3a ve 3b numaralı Kırım mahkemesi kadıasker defterleri Latin harflerine aktararak Yarımada'nın sosyal, ekonomik, idari, kültürel ve folklorik yapısı analiz edilmiştir. Kırım'da yer alan kaza, köy, mahalle, sokak, nehir ve zirai mevkiler gibi coğrafi yer isimleri tespit edilmiştir.

17.yüzyıl'ın ikinci yarısında Kırım Yarımadası'nda yaşamış olan nüfusun sosyal, etnik, dini ve kültürel yapısının aydınlatılması temel amaçlar arasındadır. Bu çerçevede, Kırım nüfusunun dayandığı aşiret ve cemaat yapıları, farklı etnik gruplar, gayri müslimler, isimler, ünvan ve lakaplar, vakıf kurumları, meslekler, para birimleri, miras, aile hukuku ve kölelik gibi yapıların değerlendirilmesi yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kırım Hanlığı, Osmanlı Devleti, Şer'iyye Sicilleri, Kadı

Tezin Başlığı: Social and Economic Life in the Crimea According to the Kadiasker Registers 3a-3b numbers and date 1648-1679	
Author: Sema AKTAŞ SARI Supervisor: Professor Yücel ÖZTÜRK	
Date: 24/06/2016	Nu. of Pages: vi+ (pre text)+ 67(thesis)+311(adds)
Department: History	Subfield: New Age Period History
<p>Court records, known as Sharia records, are one of the most important sources of reference in social and local history studies. These records are held by a Muslim Judge in the Crimean Khanate like the Ottoman one contain rich data about the region. They provide us to identify this region people's family and social life, daily routines, clothing habits, utensils they used, eating and drinking habits, professional life, community and tribal structure and the names of places where they lived.</p> <p>It is important to clarify Crimean social, economic and cultural history which is an important key ingredient of the Black Sea policy of the Ottoman Empire and also good for current Turkish, Russian and Ukrainian relations. In this thesis, social, economic, political, cultural and folkloric structure of the Crimean Khanate is analyzed by the way of the transcribing Crimean Court Records which are called 3a-3b. Some geographical locations like district, village, neighbourhood, street, rivers and fields in Crimea are stated.</p> <p>One of the main purposes of this thesis is to reveal the social, ethnic, religious and cultural structure of Crimean population in the second half of 17th century. This thesis evaluates the community and tribal structure, different ethnic groups, non-Muslims, names and titles, charities, occupations, currency, law of the family, inheritance and slavery in the Crimean society.</p>	
Keywords: Crimean Khanate, Sharia Register, Ottoman State, Kadi.	

GİRİŞ

20. yüzyıl ortalarına doğru tarih anlayışını ve yazımını baştan başa değiştirmeyi başaracak olan Annales Okulu ve temsilcilerinin yapmak istediklerini İktisat tarihçilerinden Otto Hintze'nin "... Biz sadece sıradağları ve dorukları değil, dağların eteklerini de; yalnızca yüzeyin derinliklerini değil, bütün kıta ülkesini bilmek istiyoruz." çağrısı çok iyi özetlemektedir. Biz bu çağrıya sadece kralların, komutanların, yenilgi ve zaferlerin değil de arka planda bulunan sessiz topluluğun tarihi sayılabilecek 3a ve 3b numaralı Kadıasker defterlerinin transkripsiyon ve değerlendirmesini yaparak kulak vermeye çalıştık. Artık biliyoruz ki; Kırım Han'ının sofrasındaki yemeğini hangi aşçı hazırlamaktadır, Han'ın eşi hangi kölesini azat etmiştir, hangi vakfa Kur'an bağışlamıştır, kızının mehri kaç bin altındır, nerelerde cami, medrese ve han yaptırmıştır. Bununla birlikte incelediğimiz kayıtlara göre: " Hanın tebaası ne yer ne içer, hangi atlara biner, çapula gitmenin dışında hangi mesleklerle uğraşır, kaç çocuğu vardır, ne tür evlerde oturur, nasıl evlenir ve boşanır, kulak tözüne vurulup öldürüldüğünde mirası nasıl pay edilir, serveti nelerden oluşur, gece üç ortak komşusunun tarlasına girip lahanalarını gizlice toplarsa sonucu ne olur?" sorularının cevaplarını da verebilmek mümkündür.

Her arşiv kaynağının bir hikayesi olduğu gibi şer'iyeye sicillerinin de kaydedildikleri dönemden itibaren günümüze kadar olan tarihsel yolculuklarını içeren kendilerine ait bir geçmişi ve serüveni vardır. Türkiye'de bu bağlamda Kırım Hanlığı kadı sicillerinin macerası 1996 yılından itibaren başlamıştır. Hanlık sicillerini Türk akademi camiasına tanıtan Halil İnalçık'tır¹. İnalçık'ın " *Kırım Hanlığı Kadı Sicilleri Bulundu* " isimli makalesinde anlattığına göre; hanlığa ait bazı belgelerin Kırım'da Gaspıralı Kütüphanesi'nde bulunduğunu Hakan Kırımlı'dan öğrenmiştir. 1994 yılında Kırım'a gittiğinde kütüphane müdürü Naciye Tairova, 61 ciltlik tarih sırasına göre yapılandırılmış olan defter koleksiyonunu kendisine göstermiştir. Edindiği bilgiye göre defterler 1944'te Kırım Tatarlarının toplu olarak sürgün edilmesi sırasında Tatarlara ait her türlü kültür kalıntılarıyla beraber Ruslar tarafından yok edilmeye çalışılmıştır. Bunun üzerine kurtarılan siciller Kırım Devlet Arşivi'ne getirilmiştir. Arşiv müdürü, 1992'ye kadar

---

¹ Halil İnalçık, "Kırım Hanlığı Kadı Sicilleri Bulundu", *Belleten*, C. LX, S. 227 (Nisan), TTK Basımevi, Ankara 1996.

muhafaza edilen defterlerin kaloriferci tarafından ocağa atılıp yakıldığına şahit olmuş ve yakılmadan kalan ciltlerin Kırım müzesine verilmesini sağlamıştır. Defterler müzeden Gaspıralı kütüphanesine gönderilmiş ve 1992'den itibaren koleksiyon buraya ait olmuştur. Bir kopyası Ukrayna arşivinde bulunan ve 1995'te T.C Dışişleri Bakanlığı eliyle alınan koleksiyonun mikrofilmlerinin bir kopyası da Bilkent Üniversitesi Halil İnalçık Kütüphanesi'nde bulunmaktadır². Daha sonra diğer bir kopya da İSAM'da araştırmacıların hizmetine sunulmuştur.

Belgeler, Türkiye'ye kazandırıldıktan sonra araştırmacılar bu konulara eğilmiş ve siciller hakkında yeni sayılabilecek bilgiler ortaya koymuşlardır. Halil İnalçık'ın ardından Ahmet Nezih Turan³, Ahmet Cihan, Fehmi Yılmaz⁴, Nuri Kavak⁵ gibi Kırım sahasında uzman kişiler tarafından siciller farklı yönleriyle ele alınmıştır. Toplamda 121 cilt olan ve St. Petersburg Kütüphanesi'nde Otdel Rukopisey Rossiyskoy Natsionalnoy Bibliotek (ORRNB), Fond 917'de bulunan⁶ defterler üzerinde son yıllarda doktora ve yüksek lisans öğrencileri tarafından da çalışmalar yapılmıştır. İlk çalışma Zeynep Özdem tarafından 2006 yılında yüksek lisans tezi olarak hazırlanan “*Kırım Karasubazar'da Sosyo-Ekonomik Hayat (17. Yüzyıl Sonlarından 18. Yüzyıl Ortalarına Kadar)*” isimli çalışmadır⁷. Siciller üzerinden yapılan çalışmalara Ömer Bıyık⁸, Nuri Kavak⁹, Dilek Çelik¹⁰ ve Fırat Yaşa¹¹ tarafından yapılan doktora ve yüksek lisans tez çalışmaları örnek verilebilir. Kemal Gurulkan da web sayfasında¹² Kırım şer'iyeye sicil defterleri ile ilgili olarak yapılması gerekenler hususunda düşüncelerini dile getirmiştir. Çalışmamız sırasında tüm bu literatür çalışmalarından ve ayrıca Kırım sahasına dair çalışmaları bulunan Halil İnalçık, Hakan Kırımlı, Nuri Kavak ve Emel Dergisinde çıkan

² Halil İnalçık, “Kırım Hanlığı Kadı Sicilleri Bulundu”, s. 166-167.

³ Ahmet Nezih Turan, “Kırım Hanlığı Kadı Sicilleri Hakkında Notlar”, *Türk Kültürü İncelemeleri Dergisi*, S. 9, İstanbul 2003.

⁴ Ahmet Cihan, Fehmi Yılmaz, “Kırım Kadı Sicilleri”, *İslam Araştırmaları Dergisi*, S. 11, İstanbul 2004.

⁵ Nuri Kavak, “Kırım Hanlığı Şer'iyeye Sicilleri ve Muhtevası Üzerine”, *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, S.7, Isparta 2008.

⁶ Ahmet Cihan, Fehmi Yılmaz, “Kırım Kadı Sicilleri”, s. 131.

⁷ Zeynep Özdem, *Kırım Karasubazar'da Sosyo-Ekonomik Hayat (17. Yüzyıl Sonlarından 18. Yüzyıl Ortalarına Kadar)*, TTK Yayınları, Ankara 2010.

⁸ Ömer Bıyık, *Osmanlı Yönetiminde Kırım (1600-1774)*, Ötüken Yayınları, İstanbul 2014.

⁹ Nuri Kavak, *Kırım'ın Karasu Kazası 1683-1744 (Şer'iyeye Sicillerine Göre)*, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara 2008.

¹⁰ Dilek Çelik, *67 A 90 Nolu ve 1017-1022 (1608-1613) Tarihli Kırım Hanlığı Kadıasker Defteri (Tahlil ve Transkripsiyon)*, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya 2011.

¹¹ Fırat Yaşa, *67 A 90 numaralı (Dördüncü Cilt), 1061- 1062 Tarihli Kadıasker Defterine Göre Kırım'da Sosyal ve Ekonomik Hayat*, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya 2014.

¹² http://kgurulkan.blogspot.com.tr/2010/05/seriyye-sicil-defterlerinin-ozellikleri_25.html

makalelerden yararlanılmıştır. Seyyah olarak Evliya Çelebi ve Martin Bronevskiy'nin de sunduğu birinci elden verilerden faydalanılmıştır. Ayrıca Yücel Öztürk'ün Kırım Yarımadası'na dair ilk kapsamlı şehir tarihi çalışması "*Osmanlı Hakimiyetinde Keefe 1475-1600*", tez çalışmamız için her bakımdan yol gösterici temel bir kaynak olmuştur.

Çalışmamızın arşiv kaynağını teşkil eden Kırım Şer'iyye Sicilininin 3.cildi, Kırım'ın 17.yüzyılın ikinci yarısında kalan dönemini birinci elden verilerle idari, sosyal, ekonomik ve kültürel olarak aydınlatmak ve bu sahaya ufakta olsa bir katkıda bulunmak amacıyla transkripsiyon ve değerlendirme yapılmaya çalışılmıştır.

Çalışmanın Amacı

3a-3b numaralı, 1648-1679 Tarihli Kırım Kadıasker defterlerinin transkripsiyon ve değerlendirilmesi yapılarak Kırım Hanlığı'nın 1648-1679 yıllarını kapsayan dönemde birinci elden somut verilere ulaşılması ve Kırım coğrafyasında yer alan kaza, köy, mahalle, sokak gibi idari alanlar ve yerleşim yerleri ile nehirler ve zirai alanlar gibi coğrafi mevkilerin isimlerinin ortaya çıkarılması ve böylece sosyal, ekonomik, idari ve hukuki olarak genel bir tablonun yanı sıra ayrıntılı ve otantik bir resim elde edilmesi çalışmamızın temel amaçları arasındadır.

Kırım Hanlığı Tarihi ve kültürü açısından büyük önem taşıyan kadıasker kayıtlarından iki defterin transkripsiyon ve değerlendirilmesi yapılmak suretiyle bu sahada yapılan çalışmalara bir katkı sağlanması amaçlanmıştır.

Çalışmanın Önemi

Şer'iyye Sicilleri içerik ve kapsam bakımından çok geniş bir çerçeveden topluma bakabilmeyi sağlayan en önemli arşiv kaynaklarından birisidir. Bu belgeler, toplumun en küçük birimi olan aile ve etrafında gelişen olaylar, toplumdaki din algısı, insanlar arası ilişkiler, ticaret, miras, hakaret, darp ve cinayetler ve bunların hukuki yaptırımları üzerine verileri ortaya koyması bakımından tarihçiler açısından olduğu kadar sosyolojik açıdan da önemlidir. İncelenen kaynak türlerinden toplumun yanı sıra şahsın ismi, unvanı,

cinsiyeti, dini, yerleşim yeri, medeni hali, evlenmesi, eş sayısı, çocuk sayısı, çocukların cinsiyeti ve yaşları, boşanma sebepleri, boşanmayı kimin talep ettiği, mal varlığı, mesleği, toplumsal statüsü, mehir miktarı, nafaka talebi gibi bir çok veriye ulaşılabilmektedir.

Kırım mahkeme kayıtları kültürel mirası gün yüzüne çıkaracak kaynakların başında gelmektedir ve araştırmacılar tarafından çalışılmayı beklemektedir. Halil İncik tarafından Türkiye'ye getirildikten sonra üzerinde çalışan araştırmacıların sayısı oldukça azdır. Kırım Hanlığının siyasi tarihi çeşitli zamanlarda üzerinde çalışılmış bir alandır. Ancak aynı durum sosyal, ekonomik ve kültürel tarihi için geçerli değildir. Toplamda 121 defterin bizim çalışmamızla beraber sadece üç tanesi ayrıntılı olarak çalışılmış durumdadır. Bakir bir alan diyebileceğimiz Kırım Yarımadası'nın sosyal-ekonomik ve kültürel tarihinin aydınlatılması açısından oldukça kıymet arzeden bu belgelerin transkripsiyon ve değerlendirmelerinin yapılması büyük bir puzzle çalışmasının parçalarını bir araya getirmek gibi düşünülebilir.

Çalışmada İzlenen Yöntem

Kırım Şer'iyye Sicili 3. Cildi olan 1648-1679 tarihli 3a ve 3b defterleri danışmanımdan temin edilmesinden sonra transkripsiyon çalışmaları yapılmıştır. Çalışma sırasında Arapça harflerden “ elif, vav, ye ” harflerinden elif harfi “ ^ ”, ayın harfi “ ‘ ”, hemze harfi ise “ ’ ” simgeleri ile gösterilmiştir. Bunlara ek olarak Arapça ve Farsça tamlamalar terkip oluşumuna göre yazılmıştır. Çalışmamızda okunmasında zorluk yaşanan, silinmiş, tahrip olmuş kısımlarında “ silik” ifadesi kullanılmıştır. Yazılmasının gerekli veya eksik olduğunu veya katibin o sırada unuttuğunu düşündüğümüz kısımlar parantez içinde ( ) gösterilmiştir. Okunmasında emin olmadığımız kelimelerin sonuna “ ? ” işareti konulmuştur. Okunmayan kısımlarda bir kelimenin yeri “ ... ” ile gösterilmiştir. Böylelikle kaç kelime bir boşluk olduğu anlaşılacaktır.

Defterin 3a ve 3b şeklinde bölündüğü bir durumda biz transkripsiyon yaparken yaygın olarak kullanılan biçimiyle her varağı kendi içinde a ve b şeklinde ayırmadık. Defterdeki kayıtlara baştan sona kadar devam eden bir numaralandırma da vermedik. Bunun yerine

örneğin 3a defteri 75. varakta bulunan İslam Giray Han'ın Mushaf-ı Şerif vakfetmesini konu alan kayıttan bahsedilecekse varakta bulunan toplam 8 hükümden 2. sırada yer alan bu kayıt için 3a/75-2 şeklinde bir numaralandırmayı uygun gördük. Yani her varak kendi arasında ve tam bir sayfa şeklinde değerlendirilmiştir.

Numaralandırılan hükümler içerdiği konulara göre sınıflandırılıp tablolar haline getirilmiştir. Tablolandırma aşamasında öncelikle her varak kendi içinde değerlendirilmiştir. İçinde barındırdığı bilgilere göre tablolarda başlıklar açılmış, bu şekilde verileri değerlendirmede daha sistematik bir yol tercih edilmiştir. Ardından konularına göre hükümler tespit edilerek literatürdeki çalışmalardan yararlanılarak değerlendirmeler yapılmıştır.

1. BÖLÜM: BELGELERİN TANITIMI

Bütün sicil defterlerinin başında genellikle dili Arapça olan dibace yani bir giriş kısmı vardır. Burada çeşitli dini içerikli yazılar olabilmekte ve sicili tutan kadının ismi ve görev unvanı kaydedilmektedir. Çoğu zaman da sicili tutan kadının atama beratı veya buyruktusu da defterin başına yazılmaktadır¹³. 3. cildin ilk varakları eksik olduğu için böyle bir bölüm olmadığından defterlerin hangi kadı döneminde yazıldığına dair elimizde net bir tespit yoktur. Ancak siciller okundukça Osmanlı Devleti'ne ve Kırım Hanlığı'na bağlı kazaların isimleriyle birlikte bazı kayıtlarda kadı isimlerinin de geçtiği tespit edilmiştir. Örneğin Bahçesaray'da Sehrab (Sohrap) Efendi isimli mahalleye de ismi verilen ve gayrı menkul satışlarında servet sahibi bir insan olduğunu gözlemlediğimiz kişi aslında Bahçesaray kadılarından.

Türkiye'de Kırım Hanlığı kadı sicilleri veya Kırım Hanlığı şer'iyeye sicilleri olarak bilinen defterler, araştırmacılar tarafından kaynak olarak işaret edilirken çoğunlukla bu isimlendirme kullanılmaktadır. Koleksiyonun Rusya arşivinde bulunduğu haliyle ismi Otdel Rukopisey Rossiyskoy Natsionalnoy Bibliotek (ORRNB) Fond 917 şeklindedir. Bu isimlendirmeyi kullanan araştırmacılar da mevcuttur. Dolayısıyla araştırmacıların KŞS (Kırım Şer'iyeye Sicilleri) veya ORRNB şeklinde kendilerine özgü bir dipnot gösterme yöntemi benimsediği gözlemlenmektedir. 3a ve 3b numaralı defterlerin ilk sayfalarında belgelerin isimleri *Kadıasker Defterleri* şeklinde geçmektedir. Dolayısıyla Bizim tercih ettiğimiz dipnot düşme ismi *KKD* biçiminde olmuştur. Örneğin 3a, 90. varakta ilk kayıta Bahçesaray'dan Fatıma Hanım'a evinin satışı için vekil tayin edilmesi konusu işaret edilirken; *KKD*, 3a/90-1 şeklinde dipnot düşülecektir.

Tablo 1
Kırım Şer'iyeye Sicili 3a/b Numaralı Defterlerin Kapsamı

Sıra	Defter Numarası	Defterin Tarihi	Varak Sayısı
1	3b Defteri	H. 1060-1058/ M. 1648-1650.	52
2	3a Defteri	1057- 1067/ M. 1656-1679	38

¹³ Ahmet Akgündüz, "İslam Hukukunun Osmanlı Devletinde Tatbiki: Şer'iyeye Mahkemeleri Ve Şer'iyeye Sicilleri", *İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi*, S. 14, Ankara 2009, s. 24.

Tarafımızdan incelendiği haliyle defter Türkiye'de bulunan dijital kayıtlarda 3a ve 3b şeklinde ikiye ayrılmış durumdadır. Kapak kısmı mahiyetinde olan her iki defterin ilk sayfaları Rusçadır. Osmanlıca yazılı toplamda 90 varak bulunmaktadır ve her iki defterin başında bulunan Rusça yazılı sayfalar Rus arşivcileri tarafından hazırlanmış olmalıdır. Burada ilk defterin 3a olduğu yanlışına düşülmektedir ancak transkript edildikçe tarihler incelenmiş ve aslında 3b defterinin ilk defter olduğu tespit edilmiştir. Aynı şekilde aslında bunların okunduğunda içeriğe ve tarihlere göre birbirlerinin devamı olan iki defter olduğu anlaşılmıştır. Son varak olan 90. varak defterlerin ilk sayfasıdır ve kayıtlı tarih Şa'ban ayı 1057 yılına (Miladi Eylül 1647) aittir. İlk varakta ilk hükümde bir tarih verilmemiştir, varağın yarısı da silik ve karanlıktır. Orijinali de yırtık olmalıdır. İkinci varakta tespit edilen tarih Zilkâde 1060 (Miladi Ekim-Kasım 1650)'dir. 3a defterinde 62. varağın son kaydı, Sevcihan isimli kadının ve çocuklarının hür olup olmadığı konusunu içermektedir. Sayfa bittiği için dava yarım kalmıştır. Sevcihan'ın meselesinin 3a 61. varağın ilk kaydında devam ettiğini görüyoruz. Bu durum defterin tarihsel olarak tersinden devam ettiğini gösterdiği gibi uzun konuların varaklara arasında bölünebildiğini de gösterir. Anlaşıldığı kadarıyla birbirlerinin devamı olan 3a ve 3b defterlerinin sonu, baş tarafı olmalıdır. Ancak Arap alfabesinin ve Osmanlıca'nın sağdan sola yazılıyor olmasını dikkate almamış olan Rus arşivciler tarafından yanlış olarak verilen numaralandırma Türk araştırmacılar tarafından da devam ettirilmiş elimize ulaşan kopya mikrofilmlerde Osmanlıca mantığına ve içeriğe göre bir düzenleme yapılmadan defterler aynı biçimde kaydedilmiştir. Koleksiyonun diğer defterleri de ayrıntılı olarak incelendikten sonra araştırmacılar tarafından tekrar bir düzenleme yapılması zorunluluğunun ortaya çıktığı açıktır.

Üzerlerinde yazan rakamlardan anlaşıldığı kadarıyla birkaç kez numaralandırma verilmeye çalışılmış ancak belli bir sistem tutturulamamıştır. Defterin 3a ve 3b şeklinde bölündüğü bir durumda biz transkripsiyon yaparken yaygın olarak kullanılan biçimiyle her varağı kendi içinde a ve b şeklinde ayırmadık. Defterdeki kayıtlara baştan sona kadar devam eden bir numaralandırma da vermedik. Bunun yerine örneğin 3a defteri 75. varakta bulunan İslam Giray Han'ın Mushaf-ı Şerif vakfetmesini konu alan kayıttan bahsedilecekse varakta bulunan toplam 8 hükümden 2. sırada yer alan bu kayıt için

3a/75-2 şeklinde bir numaralandırmayı uygun gördük. Yani her varak kendi arasında ve tam bir sayfa şeklinde değerlendirilmiştir.

Yazıların birden fazla katip tarafından tutulduğu anlaşılmaktadır. Çünkü aynı sayfada dahi yazım tarzlarının değiştiği gözlenmektedir. Yer yer kayıtlarda okumayı zorlaştıran silik, karalı ve oldukça küçük ve düzensiz yazılmış kısımlar vardır. Bazı kelimeler tekrar tekrar yazılmış, bazıları ise yanlış yazıldığı için üzerine çizgi çekilmiştir. Çok olmamakla birlikte yarım veya eksik hükümler bırakılmıştır. Dil olarak Türkçe, Farsça ve Arapça kelimeler karışık olarak kullanılmıştır. Örneğin hırsızlık veya çalmak kelimesi için, uçarmak, sirka etmek ve hafiyeten almak gibi farklı dilde ve üslupta kelimeler tercih edilmiştir. Eski Türkçe ve Türkçe'ye girmiş Farsça ve Arapça kelimeleri anlamak nispeten kolay olurken daha ağır nitelikli özellikle Arapça terkiplerde ve Farsça kelimelerde Osmanlıca sözlük kullanmak zaruri olmuştur.

Tanskripsiyon metninde gerekli görülen yerlerde noktalama işaretleri kullanmayı uygun bulduk. Özellikle isimlerin arka arkaya sıralandığı kayıtlarda aynı kişilerden bahsedilip bahsedilmediği, baba, oğul gibi akrabalık ilişkileri ve davalı ve davacıların kim oldukları karışabilmektedir.

1.1. Belge İçeriklerinin Tasnifi

Kırım Kadı Sicilleri ve incelediğimiz 3. Numaralı defterler idari, sosyal ve ekonomik hayata dair oldukça zengin veriler içermektedir. Nureddin Sultan'ın Moskova seferine dair kaydın hemen ardından, Gülşen isimli cariye'nin Bahçesaray'dan kaçıp Kefe'de subaşının eline düşmesini, kendisine kahpe diye hakaret edildiği için mahkemeye başvuran bir kadının şikayetini veya Ovrachim'den alacağı altını mahkemeye kaydettirmeye gelen Yasef'in kaydını görebiliyoruz. Defterin incelenmesiyle ortaya çıkan konular incelendiğinde Kırım Yarımadası'nın idari yapılanması, sosyal- ekonomik hayatı ve folklorik yapısına dair sadece tarih bilimi açısından değil sosyolojik açıdan da gözlem ve değerlendirme fırsatını bulabileceğimiz veriler ortaya çıkmıştır. Bu verilerin sınıflandırılması, hüccet, ilam ve dava ve diğer belge türlerinin tasnifi şeklinde değil de aşağıda tabloda görüleceği gibi konu içeriklerine göre yapılmıştır. Genel olarak belgelerin dahil oldukları konular; alacak-verecek, borçlanma, gayri menkul alış satışı, tereke, miras

paylaşımı, evlilik, boşanma, mehir, nafaka, köle ticareti ve azat edilmeleri, kefillik, vasilik, vakıf hizmetleri, darp ve cinayet, zarar verilen eşya ve malların kıymet talepleridir.

3a ve 3b numaralı defterlerde bulunan kayıtların içeriklerine göre tasnifi konu başlıkları halinde aşağıda verildiği gibidir:

Köle alış-verişi, alınan kölenin hür veya kusurlu çıkması, miras bırakılması, kiraya verilmesi kaybolan, gasp edilen, darp edilen köleler: 3b/2-3, 3b/4-2, 3b/7-1, 3b/9-5, 3b/9-9, 3b/9-10, 3b/10-15, 3b/11-1, 3b/21-3, 3b/25-3, 3b/28-1, 3b/28-2, 3b/29-16, 3b/32-4, 3b/34-1, 3b/34-3, 3b/34-8, 3b/36-4, 3b/36-6, 3b/39-11, 3b/51-11, 3b/50-4, 3b/50-10, 3b/51-6, 3b/52-6, 3a/53-5, 3b/56-13, 3a/58-10, 3a/61-8, 3a/61-9, 3a/65-6, 3a/68-7, 3a/74-1, 3a/81-3, 3a/81-9

Köle azat edilmesi, azatlık anlaşması, i'taname: 3b/14-1, 3b/14-2, 3b/16-2, 3b/16-3, 3b/17-16, 3b/18-9, 3b/2-5, 3b/5-6, 3b/6-5, 3b/6-6, 3b/6-7, 3b/11-2, 3b/11-3, 3b/12-6, 3b/21-8, 3b/21-9, 3b/22-6, 3b/24-2, 3b/25-4, 3b/27-2, 3b/29-13, 3b/29-15, 3b/32-2, 3b/36-8, 3b/41-4, 3b/50-3, 3a/54-4, 3b/57-1, 3a/58-9, 3a/59-8, 3a/60-6, 3a/61-1, 3a/62-10, 3a/68-3, 3a/72-7, 3a/75-1, 3a/75-3, 3a/77-2, 3a/79-4, 3a/80-5

Hırsızlık, kaybolan, emanet edilen yahut gasp edilen, zarar verilen, katledilen çeşitli hayvanların dava edilmesi, kıymet talepleri: 3b/13-3, 3b/2-1, 3b/4-3, 3b/7-2, 3b/7-10, 3b/9-2, 3b/9-3, 3b/10-4, 3b/12-3, 3b/12-4, 3b/23-9, 3b/23-11, 3b/27-3, 3b/27-4, 3b/27-6, 3b/27-10, 3b/29-8, 3b/32-3, 3b/32-6, 3b/33-6, 3b/38-1, 3b/38-7, 3b/38-12, 3b/39-5, 3b/44-5, 3b/49-1, 3b/49-5, 3b/50-9, 3b/51-2, 3b/52-5, 3a/53-8, 3a/53-9, 3a/54-5, 3a/55-2, 3b/57-5, 3b/57-6, 3a/61-3, 3a/62-1, 3a/64-2, 3a/65-5, 3a/74-6, 3a/76-3, 3a/78-3, 3a/79-11

Hırsızlık, kaybolan veya emanet edilen, zarar verilen, gasp edilen çeşitli eşyanın ve tahıl, tarla ürününün dava edilmesi, kıymet talepleri: 3b/15-6, 3b/2-4, 3b/3-7, 3b/4-1, 3b/5-1, 3b/7-3, 3b/8-9, 3b/9-7, 3b/10-3, 3b/10-8, 3b/10-9, 3b/27-7, 3b/37-3, 3b/37-7, 3b/44-3, 3a/55-10, 3b/56-12, 3a/58-2, 3a/59-6, 3a/76-5, 3a/81-2

Alacak-verecek ilişkisi, görevlendirme ücreti, borçlanma, borçların ve biten borcun kaydı: 3b/1-1, 3b/14-4, 3b/15-2, 3b/15-9, 3b/16-9, 3b/16-10, 3b/16-11, 3b/17-2, 3b/17-4, 3b/17-6, 3b/17-7, 3b/17-8, 3b/17-9, 3b/17-10, 3b/17-11, 3b/17-12, 3b/17-13, 3b/20-5, 3b/20-7, 3b/20-12, 3b/3-3, 3b/3-5, 3b/3-6, 3b/5-4, 3b/6-4, 3b/7-4, 3b/7-6, 3b/7-7, 3b/7-8, 3b-9-8, 3b/9-11, 3b/10-6, 3b/10-10, 3b/10-11, 3b/10-12, 3b/10-13, 3b/10-14, 3b/11-9, 3b/11-10, 3b/11-11, 3b/12-7, 3b/21-7, 3b/22-1, 3b/22-10, 3b/23-4, 3b/23-7, 3b/25-1, 3b/25-5, 3b/26-9, 3b/27-11, 3b/28-8, 3b/29-11, 3b/29-12, 3b/30-13, 3b/30-14, 3b/31-4, 3b/31-5, 3b/32-8, 3b/33-4, 3b/33-9, 3b/33-10, 3b/33-11, 3b/34-6, 3b/34-11, 3b/35-5, 3b/37-4, 3b/38-2, 3b/38-3, 3b/38-4, 3b/39-8, 3b/39-10, 3b/40-6, 3b/40-7, 3b/41-3, 3b/42-2, 3b/42-3, 3b/42-5, 3b/44-2, 3b/44-4, 3b/44-7, 3b/45-4, 3b/45-5, 3b/46-2, 3b/49-3, 3b/50-7, 3b/50-11, 3b/51-1, 3b/51-7, 3b/51-8, 3b/52-1, 3b/52-3, 3a/53-6, 3a/54-6, 3a/54-9, 3a/55-1, 3b/56-1, 3b/56-6, 3b/56-7, 3b/56-8, 3b/56-9, 3b/56-13, 3a/58-3, 3a/59-7, 3a/59-11, 3a/60-7, 3a/60-8, 3a/61-2, 3a/61-4, 3a/61-7, 3a/62-3, 3a/62-6, 3a/63-1, 3a/63-2, 3a/63-3, 3a/63-6, 3a/63-8, 3a/64-3, 3a/64-4, 3a/64-9, 3a/65-3, 3a/65-9, 3a/66-1, 3a/66-5, 3a/66-12, 3a/66-13, 3a/67-1, 3a/67-2, 3a/67-9, 3a/68-5, 3a/71-2, 3a/71-4, 3a/71-5, 3a/72-1, 3a/72-4, 3a/72-5, 3a/72-9, 3a/73-2, 3a/73-6, 3a/74-7, 3a/74-8, 3a/74-10, 3a/74-11, 3a/74-12, 3a/75-9, 3a/76-4, 3a/78-1, 3a/78-2, 3a/78-6, 3a/79-3, 3a/79-9, 3a/79-10, 3a/80-4, 3a/81-4

Gayri menkul alım-satımı (Ev, dükkân, değirmen, bağ-bahçe, tarla, kışla): 3b/13-5, 3b/13-6, 3b/13-7, 3b/13-8, 3b/15-3, 3b/15-10, 3b/16-12, 3b/16-15, 3b/16-16, 3b/18-4, 3b/18-6, 3b/19-1, 3b/19-2, 3b/19-3, 3b/4-9, 3b/4-11, 3b/5-2, 3b/5-3, 3b/8-4, 3b/9-6, 3b/10-7, 3b/11-5, 3b/11-7, 3b/12-1, 3b/12-2, 3b/12-5, 3b/21-1, 3b/21-6, 3b/22-3, 3b/22-5, 3b/23-12, 3b/24-1, 3b/25-9, 3b/25-10, 3b/26-7, 3b/26-8, 3b/27-9, 3b/28-3, 3b/28-4, 3b/29-14, 3b/30-10, 3b/31-3, 3b/34-4, 3b/34-12, 3b/35-8, 3b/35-11, 3b/36-2, 3b/40-1, 3b/49-4, 3a/55-9, 3a/58-6, 3a/61-10, 3a/64-8, 3a/65-4, 3a/66-6, 3a/66-11, 3a/68-4, 3a/78-5, 3a/78-8, 3a/78-9, 3a/80-1, 3a/81-6, 3a/81-10

At ve diğer hayvanların alış-satış işlemleri: 3b/8-1, 3b/8-8, 3a/53-3, 3a/53-4, 3a/55-4, 3a/58-8, 3a/65-10, 3a/76-6

Vakfiye, vakıflara görevli tayinleri, vakıf tamirleri, vakfa bağış, vakıf akçeleri, vakfa borçlanma, vakıf dükkanlarının kiralanması, vakıf için gayri menkul satma- alma, vakıf için terekeden mal ayırma: 3b/14-6, 3b/18-1, 3b/3-1, 3b/3-2, 3b/4-4, 3b/4-5, 3b/4-6, 3b/4-7, 3b/4-8, 3b/22-2, 3b/30-2, 3b/30-3, 3b/32-1, 3b/32-5, 3b/33-1, 3b/33-8, 3b/35-9, 3b/38-10, 3b/41-2, 3b/42-12, 3b/44-1, 3b/52-2, 3a-53-7, 3a/58-4, 3a/58-5, 3a/59-1, 3a/59-2, 3a/59-10, 3a/59-13, 3a/75-2, 3a/75-5, 3a/81-7

Miras ve veraset davaları, tereke taksimleri, terekeden mal teslimi, Tereke paylaşımına anlaşmaya varma, terekeden borcun talep edilmesi, terekeden borç ödenmesi, terekeden mal satılması, kimsesi olmayanların terekesinin beytül mala kalması: 3b/15-5, 3b/16-7, 3b/16-8, 3b/17-3, 3b/18-3, 3b/18-5, 3b/20-3, 3b/20-6, 3b/20-9, 3b/20-10, 3b/6-1, 3b/6-8, 3b/7-11, 3b/8-3, 3b/9-12, 3b/10-1, 3b/10-2, 3b/11-6, 3b/12-9, 3b/12-10, 3b/25-6, 3b/26-1, 3b/26-4, 3b/26-10, 3b/26-6, 3b/28-7, 3b/29-5, 3b/29-6, 3b/29-7, 3b/30-5, 3b/30-6, 3b/31-1, 3b/31-9, 3b/31-11, 3b/31-12, 3b/32-6, 3b/33-2, 3b/35-1, 3b/35-3, 3b/36-5, 3b/36-10, 3b/37-1, 3b/37-2, 3b/37-5, 3b/37-6, 3b/38-8, 3b/39-1, 3b/39-2, 3b/40-4, 3b/40-5, 3b/41-5, 3b/41-6, 3b/44-10, 3b/44-11, 3b/47-5, 3b/51-3, 3b/51-5, 3a/54-1, 3a/55-3, 3a/55-5, 3a/55-7, 3a/55-8, 3b/56-3, 3b/56-11, 3b/57-3, 3b/57-4, 3a/58-1, 3a/58-7, 3a/59-4, 3a/60-4, 3a/61-5, 3a/63-4, 3a/63-7, 3a/64-1, 3a/64-7, 3a/65-1, 3a/65-8, 3a/67-4, 3a/73-4, 3a/73-7, 3a/78-4, 3a/78-7, 3a/78-11, 3a/81-5

Malın veya mehrin hibe edilmesi: 3b/22-9, 3b/34-10, 3b/39-9, 3b/51-9, 3b/51-10, 3b/52-4, 3a/54-3, 3a/67-8, 3a/75-7, 3a/76-1, 3a/79-5, 3a/80-7, 3a/81-8, 3b/30-8, 3b/30-9, 3b/31-6, 3b/45-2, 3b/47-2, 3a/53-2, 3a/60-5, 3a/79-6, 3a/80-3

Eşten, Vefat eden veya boşanılan eşten çocuklara ve eşe nafaka verilmesi: 3b/16-5, 3b/18-7, 3b/20-2, 3b/6-2, 3b/6-10, 3b/8-5, 3b/8-5, 3b/10-5, 3b/21-10, 3b/22-7, 3b/23-6, 3b/23-8, 3b/27-1, 3b/35-4, 3b/42-7, 3b/42-8, 3b/56-4, 3a/64-10

Mehrin miktarının belli edilmesi, eşten terekeden, mehri talep etme, teslim alınması, kaydedilmesi ve mehirle ilgili çıkan diğer sorunlar: 3b/17-14, 3b/17-16, 3b/20-12, 3b/21-4, 3b/21-5, 3b/30-11, 3b/31-10, 3b/33-7, 3b/38-6, 3b/40-3, 3b/44-9, 3b/46-1,

3b/47-4, 3b/48-2, 3b/50-1, 3b/50-6, 3b/56-2, 3b/56-5, 3b/57-7, 3b/57- 8, 3a/59-12, 3a/62-5, 3a/67-5, 3a/68-2, 3a/68-8, 3a/72-8, 3a/74-3, 3a/74-4, 3a/75-6, 3a/75-8

Boşanma hücceti: 3b/17-17, 3b/20-1, 3b/3-4, 3b/7-5, 3b/9-4, 3b/12-11, 3b/23-10, 3b/25-2, 3b/29-3, 3b/33-3, 3b/42-6, 3b/50-2, 3b/52-7, 3a/62-2, 3a/64-11, 3a/66-3, 3a/68-1, 3a/78-10

Çeşitli işlerini kendi adına yürütmesi için mahkemede vekil tayin edilmesi: 3b/15-8, 3b/16-1,3b/15-4, 3b/20-8, 3b/2-6 , 3b/4-10, 3b/22-8, 3b/ 25-8, 3b/26-2, 3b/26-6, 3b/29-2, 3b/29-4, 3b/29-9, 3b/30-7, 3b/30-12, 3b/31-2, 3b/31-7, 3b/35-2, 3b/35-7, 3b/35-10, 3b/38-5, 3b/42-9, 3b/42-10, 3b/43-2, 3b/46-4, 3b/46-8, 3b/46-9, 3b/47-3, 3b/49-2, 3b/57-10, 3a/59-3, 3a/59-9, 3a/66-2, 3a/68-3, 3a/68-4, 3a/72-2, 3a/74-2

Muhallefatın ve varislerin listesi: 3b/8-2, 3b/23-1, 3b/24-4, 3b/29-1, 3b/41-1, 3b/42-1, 3b/43-1, 3b/43-4, 3b/44-8, 3b/45-1, 3b/45-3, 3b/46-3, 3b/46-10, 3b/47-6, 3b/48-1, 3b/48-3, 3b/49-6, 3b/51-4, 3a/55-6, 3b/57-9, 3a/60-1,3a/61-6, 3a/65-2,3a/66-7, 3a/66-9,3a/67-7, 3a/68-1, 3a/70,3a/ 71-7, 3a/72-6, 3a/73-1, 3a/74-9, 3a/77-1, 3a/79-7, 3a/80-6

Vasî tayinleri, vasilikten beraat etme: 3b/16-4, 3b/26-3, 3b/43-3, 3b/46-5, 3b/46-6, 3b/46-7, 3b/57-11, 3a/66-8, 3a/66-10, 3a/68-2, 3a/79-1

Darp ve cinayet ve diyet: 3b/7-9, 3b/12-8, 3b/27-5, 3b/27-8, 3b/30-1, 3b/34-2, 3b/34-5, 3b/34-7, 3b/39-12, 3b/39-13, 3a/53-1, 3a/53-11, 3a/54-7, 3a/54-8, 3a/62-4, 3a/63-5, 3a/64-5, 3a/67-3, 3a/67-6, 3a/71-1 , 3a/71-3, 3a/72-3, 3a/79-2

Rehin gösterme ve kefil olma : 3b/24-3, 3b/26-11, 3b/29-10, 3b/38-9, 3b/50-5, 3a/65-7, 3a/66-4, 3a/71-6, 3a/73-3, 3b/17- 5, 3b/18- 8, 3b/33-5, 3b/51-13, 3a/62-9, 3a/79-8, 3a/80-2

Yarım kalmış kayıtlar: 3b/17-1, 3b/1-2, 3b/30-15, 3b/42-4, 3b/42-11, 3b/44-6, 3a/54-11, 3b/56-10

Diğer konular: 3b/13-1, 3b/40-2, 3a/75-4, 3b/15-1, 3b/14- 3, 3b/22-4, 3b/11-8, 3b/42-13, 3a/60-2, 3b/39-3, 3b/36-3, 3b/36-7, 3b/5-5, 3b/8-7, 3b/51-12, 3a/60-3, 3b/16-6, 3b/8-6, 3b/23-2, 3b/25-7, 3b/34-9, 3b/39-7, 3b/13-2, 3b/6-9, 3a/54-10, 3a/62 -7, 3a/68-5, 3a/64-12, 3a/74-13, 3b/6-3, 3a/53-10, 3a/54-2, 3a/62-8, 3a/74-5

Diğer konular başlığı altında; emr-i şerif, tezkire-i şerif, metropolitlik akçesi ve merkezden atanan imamı köylünün kabul etmemesi gibi idari nitelikli kayıtlar; tazminat talebi, faiz, dükkan kiralama, sorguç satımı, yorgan satışı, sefere çıkma, çapula gitme, cariye alışverişinde paranın sahte çıkması, hamam tamiri için masraf heaplanması, zindandan Konstantin'in alacaklısının kaçırılması gibi konuları içeren ekonomik nitelikli kayıtlar ile hakaret edilen kimselerin şikayetleri, cariye ile evlenme, evliliğin ispat edilmesi, nişan bozulması, evlilik sözleşmesi, herhangi bir davası olmadığına dair kayıt düştürme, müslüman olma, akrabalık bağının tespiti ve sınır anlaşmazlıkları gibi toplumsal konuları içeren belgeler yer almaktadır. Arapça yazılar ve varaklar içine düşülmüş küçük notlar da diğer konular başlığı altında verilmiştir.

2. BÖLÜM: KIRIM'DA İDARİ YAPILANMA

Kırım Yarımadası, batı ve güneyden Karadeniz, doğu ve kuzeyden Azak deniziyle çevrili, anakara ile bağlantısını Orkapı berzahıyla sağlayan, 26.140 km² genişliğinde bir “Yeşil ada”dır¹⁴. 1475 yılında Fatih Sultan Mehmet'in güçlü bir donanma ile Kırım'a gönderdiği Gedik Ahmet Paşa, Kefe ve Kırım sahillerinde Cenevizlilere ait bütün limanları zapt etmiş ve Mengli Giray'ın da han olmasını sağlamıştır. Bundan bir süre sonra Kırım Hanı Osmanlı Devleti'ne bağlılığını bildirmiştir¹⁵.

Bölgenin idaresini sağlamak ve denetlemek için merkezden tayin edilen kadılar çeşitli defter kayıtları tutmuşlardır. Bunlardan Kırım Hanlığı Kadı sicilleri incelendiğinde Kırım idari yapılanmasının Osmanlı'dakine paralel biçimde Kaza, kasaba, mahalle ve köy olarak bir taksimata tabi tutulduğu görülmektedir. Mahkeme kayıtlarında davalı, davacı veya şahit olan kişilerin nerden oldukları, davaya konu olan olayın nerede gerçekleştiği ve olayın daha öncesi varsa davanın hangi kadılıkta görüldüğü belirtilirken bölgeye ait idari isimlerine sıkça rastlanmıştır. Kaza, karye veya mahalle hatta sokak olmasına bakılmaksızın yer isimleri her kayıta belirtilmiştir. Bahçesaray, Mankub, Kefe, Gözleve, Kuba, Kala, Salacık gibi hemen her varakta geçerken Taşlı, Çeterlik gibi kazalara daha nadir rastlanmaktadır. Kırım'da merkezden taşraya doğru idari taksimat şu şekildedir:

2.1. Kazalar

Kırım'ın idari taksimatı Osmanlı Devleti'ndeki gibi kaza, kasaba, mahalle, köy ve nahiye şeklinde sınıflandırılmıştır. Sözlüklerde kaza, hüküm vermek, ihtiyacı gidermek, tamamlamak ve ilişiği kesmek gibi anlamlara gelmektedir¹⁶. İdari bir birim olarak ele aldığımızda merkezden atanan ve idari, sosyal, ekonomik ve dini işlerden sorumlu bir kadının yetki alanına verilen saha diyebiliriz. XVII. yüzyıl Kırım Kadı Sicilleri incelendiğinde Hanlığın kaç kazadan oluştuğu deftere yansıdığı kadarıyla tespit edilebilmektedir. Evliya Çelebi'ye göre Kırım'da toplam 24 kadılık vardı¹⁷. XVII. ve XVIII. yüzyıllarda Kırım Hanlığı'na bağlı kazaların sayısının Hanlığın teşkilat

¹⁴ "Kırım", *DİA*, C. 25, İstanbul 2002, s. 447.

¹⁵ Halil İnalıcık, "Kırım Hanlığı", *DİA*, C. 25, İstanbul 2002, s. 451.

¹⁶ Fahrettin Atar, "Kaza", *DİA*, C. 25, İstanbul 2002, s. 113.

¹⁷ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Tarihi (XVI. Yüzyıl Ortalarından XVII. Yüzyıl Sonuna Kadar)*, Türk Tarih Kurumu Basımevi, C. 3, 2. Kısım, Ankara 2011, s. 35.

yapısındaki değişimle orantılı olarak arttığını belirten Ömer Bıyık ise toplam kaza sayısını 46 olarak belirlemiştir¹⁸. Bizim incelediğimiz 1648-1679 yılları kadı sicillerine yansıyan Kırım Hanlığı'na ait kazaların sayısı toplam 30'dur ve isimleri şunlardır:

Tablo 2
Sicillere Yansıyan Kazalar

Akmescid	Alma	Bahçesaray
Balıklava	Çeterlik	Çokrak
Çongar	Dib Çongar	Orta Çongar
Kerş	Dib Kerş	Dib Tarhan
Ferahkirman	Gözleve	Kaçı
Karakurt	Karasu	Karasu Tamak
Küçük Karasu	Kefe	Taman
Mangıt	Mankub	Nehr-i Kabartay
Nehr-i Kaçı	Sugdak	Şeyh Eli
Taşlı	Yaşdağ	Taşlı Bulga

Tabloda da görüldüğü gibi bazı kazaların isimlerine dip, orta, nısf kelimeleri eklidir. Örneğin Çongar isminde bir kaza varken ayrıca Dip Çongar ve Orta Çongar ismin de iki ayrı kazanın daha olduğunu görüyoruz. Yönetim açısından kolaylığın amaçlandığı bu ayrımda kazaların buldukları alanlar ve büyüklükleri dikkate alınmış ve zamanla genişleyen asıl kazaların bölünmesiyle yeni kazalar ortaya çıkmıştır¹⁹. Arapça'da “şehir” anlamına gelen *medîne* kelimesinin yanında “ korunmuş, koruma altında bulunan ”²⁰ *mahrûse* ve “ büyük şehir, güvenli şehir ”²¹ anlamlarını taşıyan *mahmiye* kelimesi de bazı kayıtlarda kaza isimlerinin yanına eklenmiştir.

Kayıtlarda en çok Bahçesaray, Gözleve, Karasu, Mankub, Kefe kazalarının ismi zikredilmektedir çünkü mahkemeye en çok dava bu şehirlerden intikal etmektedir. O devrin gezginleri ve tüccarlarından öğrendiğimiz kadarıyla devlet binaları, çarşı pazarları, limanları ve yoğun nüfuslu mahalleleri ile canlı birer yerleşim merkezi olan bu şehirlerde ²² Müslüman nüfusun yoğun olmasının yanında çeşitli etnik grupların bir arada yaşadığı canlı bir sosyal yaşam ve ticaret hayatı vardır.

2.1.1. Bahçesaray

¹⁸ Ömer Bıyık, *Osmanlı Yönetiminde Kırım (1600-1774)*, Ötüken Yayınları, İstanbul 2014, s. 64.

¹⁹ Ömer Bıyık, *Osmanlı Yönetiminde Kırım (1600-1774)*, s.64.

²⁰ Derya Örs, Hicabi Kırlangıç, Ahmet Eryüksel, *Osmanlıca-Türkçe sözlük*, Gün Yayıncılık, Ankara 2003, s. 274.

²¹ Derya Örs, Hicabi Kırlangıç, Ahmet Eryüksel, *Osmanlıca-Türkçe sözlük*, s. 274.

²² Alan Fisher, *Kırım Tatarları*, Çev. Eşref B. Özbilen, Selenge Yayınları, İstanbul 2009, s. 13.

En çok ismi geçen şehirlerin başında, buraya bağlı bir çok köy ve mahalleyi tespit etme imkanı bulduğumuz Bahçesaray gelmektedir. Kırım Hanlığı'nın başkenti olan şehri I. Mengli Giray Han, 1503 yılında kurmuştur. Bizim sicil kayıtlarımızda da sık sık adı geçen Çürüksü ırmağının kenarına şimdi Han sarayı olarak geçen sarayını yaptırmış ve böylece şehrin temeli atılmıştır²³. Evliya Çelebi'de şehrin tarifi “ Çürüksü üzerinde şehrin içinde 43 yerde taş ve ağaç köprülerle şehrin bir yanından bir yanına geçilip bu şehrin sağında ve solunda kat kat, tek ve iki katlı, tamamı kârgir yapılı ve baştanbaşa kırmızı kiremit örtülü bayırlara ve kayaların dibine kadar bağlı ve bahçeli hanelerdir ²⁴” şeklinde geçmektedir.

Mahkemeye yansıyan alacak-verecek, evlenme, boşanma, gayri menkul satışı, köle azat edilmesi, cinayet, darp, hırsızlık gibi davalardan anlaşıldığı kadarıyla XVII. yüzyılda Bahçesaray Kırım'ın başkenti olması nedeniyle de canlı bir sosyal ve ticaret hayata sahiptir. Başta Müslümanlar olmak üzere , Ermeni, Kıptî, ve özellikle Kala'da yaşayan Yahudileri ile çok çeşitli etnik grupların bir arada yaşadığı yoğun nüfuslu bir şehirdir.

2.1.2. Kefe

Kayıtlarda geçen bir başka önemli şehir olan Kefe, Yücel Öztürk'ün “ *Osmanlı Hakimiyeti'nde Kefe (1475-1600)* ” isimli geniş kapsamlı şehir tarihi çalışması dolayısıyla hakkında en çok bilgiye ulaşabileceğimiz Kırım şehridir²⁵ .

Coğrafi konum olarak Kırım Yarımadası'nın güney sahillerinde yer alan Kefe ve Kırım sahilleri, Fatih'in Karadeniz'deki Ceneviz varlığına son vermek amacıyla başlattığı fetih hareketleri neticesinde 1475'te Osmanlı hakimiyetine girmiştir²⁶. Osmanlı idari taksimatı açısından sancak statüsünde olan, limanları, iskeleleri ile canlı bir ticaret hayatına sahip Kefe'ye bağlı olan yerler; Mankub, İnkirman, Balıklago, Soğdak, Kefe, Kerş, Azak ve Taman'dır²⁷.

²³ Zafer Karatay, "Bahçesaray", *DİA*, C. 4, İstanbul 1991, s. 482

²⁴ Evliya Çelebi, *Seyahatname*, Haz. Seyit Ali Kahraman, Yapı Kredi Yayınları, 7. Kitap, C. 2, İstanbul 2011, s. 508.

²⁵ Yücel Öztürk, *Osmanlı Hakimiyetinde Kefe 1475-1600*, Bilge Kültür Yayınları, İstanbul 2014.

²⁶ Yücel Öztürk, *Osmanlı Hakimiyetinde Kefe 1475-1600*, s. 39.

²⁷ Yücel Öztürk, *Osmanlı Hakimiyetinde Kefe 1475-1600*, s. 156-172.

Sicillerde sadece Kefe denilmekle birlikte Medine-i Kefe, Mahmiye-i Kefe ve Mahruse-i Kefe şeklinde geçtiği de görülmektedir. Bu şehirde doğan, kökeni buradan olan veya burada yaşayan manasına gelen *Kefevî* lakabı özellikle ilim adamı olduğu sanılan ve kayıtların şühûdül hâl kısmında geçen kişilerin isimlerinin sonuna eklenmiştir.

3b defterinin ilk kaydı bu kaza ile ilgili idari bir kayıt niteliğini taşıyan berât türünde bir belgedir. Kefe mukaatasının maaşlı mutasarrıfı olan Recep Efendi'nin ücretini Hüseyin Ağa'dan tahsil edilmesine ve berâtın kaydedilmesine yöneliktir. Sürekli firar eden Gülşen isimli cariyenin Kefe subaşısının eline düşmesi (3a/57-14. dava) El-Hacc Ahmed'in Balıkçıoğlu sefinesinde vefat eden kardeşinin Nureddin Sultana teslim edilen terekesini almak için kefe kadısına kardeş olduklarını ispat etmesi,(3a/85-6. hüküm) ve Kefe'de oturup Bahçesaray'da bir dükkanda kıymetli eşyaların çalınması olayına karışan Ermeni ve Müslüman ahaliden oluşan bir grup kişinin davaları (3b/3-7. dava) bölgenin ve sakinlerinin sosyo-ekonomik ve kültürel yaşamı hakkında ilginç ayrıntılar vermektedir.

2.1.3. Karasu

Sicillerde Karasu, Karasubazar, Mahruse-i Karasu isimleriyle anılan Karasu, Kırım yarımadasının güneyinde yer alan ticaret yolları üzerinde kurulan önemli bir pazar yeridir. Asıl yükselişini Kırım Hanlığı zamanında gerçekleştiren Karasu'da XVI. yüzyılda cami, kervansaray, medrese, çeşme gibi pek çok mimari eser yapılmış ve burası Kırım'ın en büyük şehirlerinden biri haline getirilmiştir²⁸.

Canlı bir ticari ağa sahip olan Karasu, Kefe'deki esir pazarına köleleri, kıyı şeridinde ise tarım ve hayvan ürünlerini taşıyan yani bozkırla sahil arasındaki bağlantıyı sağlayan yoldur²⁹. Karasu üzerinde en çok çalışılan Kırım şehirlerinden birisidir. Zeynep Özdem “Kırım Karasubazar'da Sosyal ve Ekonomik Hayat (17. Yüzyılın Sonlarından 18. Yüzyılın Ortalarına Kadar)” adlı çalışmasında şehrin idari yapısından köle sahibi kadınlara kadar ayrıntılı olarak sosyal, ekonomik, kültürel hayatını incelemiştir. Nuri Kavak da *Kırım'ın*

²⁸ Hakan Kırımlı, "Karasubazar", *DİA*, C. 24, İstanbul 2001, s. 472.

²⁹ Zeynep Özden, *Kırım Karasubazar'da Sosyal ve Ekonomik Hayat (17. Yüzyılın Sonlarından 18. Yüzyılın Ortalarına Kadar)*, TTK, Ankara 2010, s. 3.

Karasu Kazası 1683-1774 isimli doktora tezinde Karasu şehrini şer'iyeye sicilleri üzerinden incelemiştir.

Mahkeme kayıtlarına yansıyan Karasu ile ilgili davaların bir çoğunda dikkati çeken nokta mutlaka bir zimmînin olayda yer alıyor olmasıdır. Bölgedeki ekonomik hayata Yahudi ve Ermeniler de yoğun olarak katıldığı için kadiya yansıyan problemlerde bunların da yer alması normal karşılanabilir. Alacak-verecek meselesi, kaybolan hayvanını başkasının elinde bulma, rehin verme, köle ve at alışverişi, emanete bırakma gibi ekonomik içerikli davaların ağırlıklı olmasının yanı sıra cinayet davaları da mahkemeye yansıyan vakalar arasındadır.

2.1.4. Mankub

En çok davaya konu olan şehirler arasında yer alan ve Kırım Türkleri arasında Mankub kale olarak bilinen şehir, denizden uzak dağlar ve ormanlar arasında, çok sayıda temiz ve serin su kaynaklarının olduğu bir coğrafi konuma sahiptir³⁰. Karay mezhebine mensup Yahudilerin oturduğu mahalle-i Yahudîyan ve Ermeni nüfusun oturduğu mahalle-i Ermeniyân isimli birer zimmî mahallesinin de yer aldığı şehrin³¹ sosyal yapısını kadi sicillerine yansıyan davalardan çıkarabiliyoruz. Yahudilerin de yoğun olarak isminin geçtiği bu davalar ağırlıklı olarak; gayrı menkul satışı, boşanma, alacak-verecek kaydı, terekeden mal teslimi, vasi tayin etme gibi daha sosyal konuları içerirken, suç teşkil eden hırsızlık, hayvan yaralama ve içki meclisinde adam öldürme gibi davalar da mahkemeye taşınan vakalar arasındadır.

2.2. Kasabalar

İdari bir birim olarak karşımıza çıkan kasabaları köyden büyük, şehirden küçük yerleşim yerleri olarak tanımlamak mümkündür. Başka bir deyişle kasaba, şehir görünüşü ve niteliği taşıyan yerleşim yeridir³². İncelenen 3a ve 3b numaralı defterlerde mahkemeye intikal eden davalardan edinilen bilgilerden tespit ettiğimiz Kırım'a ait kasaba olarak

³⁰ Martin Bronevskiy, *Kırım*, Çev. Kemal Ortaylı, Ege Matbaası, Ankara 1970, s. 22.

³¹ Yücel Öztürk, *Osmanlı Hakimiyetinde Kefe 1475-1600*, s. 277-278.

³² Tuncer Baykara, "Kasaba", *İslam Ansiklopedisi*, C. 24, İstanbul 2001, s. 525.

geçen Kerş dışında bir yerleşim yerine rastlanmamıştır. Ancak Kırım'a Karadeniz'in öte yakasından yani güney sahillerinde bulunan Trabzon, Rize, Kastamonu, Tosya, Bolu gibi şehirlerden ticaret yapmaya gelen çok sayıda insan vardır³³. Bunların davalarından dolayı sicillere yansıyan yerlerden bizim tespit edebildiklerimiz şunlardır: Sinop kasabası, Öte Yaka'dan Kastamonu, Öte Yaka'dan Zele kasabası, Öte Yaka'dan Kalacak(?) kasabası ve İstanbul'da bulunan Tophane kasabası. Karadeniz'in Kırım'a göre karşısında yani güneyde bulunan tarafı için *Öte Yaka* tabiri kullanılırken kendi buldukları taraf için *Han İli* tabirini kullandıkları görülmüştür³⁴.

2.3. Köyler

Yönetim durumu, toplumsal, ekonomik özellikleri veya nüfus yoğunluğu yönünden şehirden ayırt edilen, genellikle tarımsal alanda çalışılan, konutları ve öteki yapıları bu hayata uygun en küçük yerleşim birimi olarak sözlükte karşılığını bulduğumuz köy terimi farsça kökenli bir kelimedir³⁵. Kırım'ın idari yapılanmasında kayıtlara *karye* olarak geçen köy idari birime dahil olan toplam 84 yer ismi tespit edilmiştir. Bunun dışında okumakta zorlandığımız *karye* isimlerini buraya koymamayı tercih ettik. Bunlar çalışmanın ekler kısmında belgelerin transkripsiyon bölümünde karşılıklarına soru işareti konularak verilmiştir. İsmi tespit edilebilen ve diğer okunan sicillerde de adı geçen köyler, alfabetik sıraya göre tabloda verilmiştir.

---

³³ Ömer Bıyık, *Osmanlı Yönetiminde Kırım (1600-1774)*, s. 224.

³⁴ KKD, 3b/29- 13

³⁵ www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.572f5a3fde2ef9.50224539

Tablo 3
Sicillere Yansıyan Köyler

Akmescidli Nayman	Aktacı	Aktaş	Ali bay
Alukazan	Aman şah	Arancı	Argonu
Avcılar	Ayaş	Aykaş	Aytogan
Aziz	Aziz Beg	Bahadır	Balta Çukrak
Baydar	Bekir	Beşev	Biga
Biga Salası	Boğa Salası	Bol Kazak	Bolatçı
Bor Kaya	Borkaya	Borköy	Can Ahmet
Can Doğan	Can Timur Ağa	Can Timur	Çelebiler
Çokrak	Çonkar	Devlet Gazi Atalık	Divan
Eski sala	Eski Yurt	Gavri	Gökgöz
Gündoğan	Hacı Halil	Harami	ikiz oba
İnkirman	İskender	Kadıköy	Kaçı
Kalyan	Kamışlı	Kangeli	Karaca
Giray	Kıraç	Kirmancık	Koçi
Koçkar	Kösetli	Kubazi	Kurt Salası
Laka	Mahmud	Ulaklı	Mamay
Markör	Merket (mirket)	Meshur	Murtaza
Otar	Otarköy	Paydar	Sarı hafız
Estelibe	Sivritaş (Suyuritaş)	Süren	Şakav
Şuri	Taberdî (teberti)	Taklı Göçken	Taman
Temeş	Toksaba	Topçu	Tuzla
Ulaklı	Ünler	Yukarı süren	Nur geldi
Süleyman Ağa	Yurt	Ağaç köy	Akgöz
Baykal	Çerkeşli	Gögi	Gümüş Derebaşı
Karabağ	Kırat Çura	Kongar	Sülat
Boya	Boydak	Şakmanak	Çakaltay (Cefaltay)

Bu köylerden bazıları kayıtlarda; “ *Oldur ki karye-i İkiz obadan Mehmed bin Ramazan Atalık mahfel-i kazâda Kuba’dan Dimitri veledi Güzel muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb...*”³⁶ şeklinde geçmektedir. Bu durumda olduğu gibi eğer defterin diğer kısımlarında da kayıt geçmiyorsa karyenin idari olarak hangi kazaya bağlı olduğunu tespit etmemiz mümkün olmamaktadır. Ancak “ *Oldur ki Kaçı’dan Süleyman Ağa köyünden Osman bin Halil nâm ademin Acem kazağı Laçın nâm kazak mahfel-i kazâda...*”³⁷ örneğinde olduğu gibi Süleyman Ağa köyünün Kaçı’ya bağlı olduğu anlaşılmaktadır. Köy isimleri ve buraların sosyal yapısı hakkında zengin verilere ulaşıyor olmamıza rağmen İdari birimlerin birbiriyle bağlantısı konusunda kayıtlar tutulurken belli bir düzen takip edilmediği için sadece bu deftere dayanarak bütün karyelerin kazasını tespit etmemiz

³⁶ KKD, 3a/88-8

³⁷ KKD, 3b/9-3

mümkün olmamıştır. Ancak Kırım'ın kazalarına bağlı karyelerin isimlerini veren ayrıntılı çalışmalar mevcuttur³⁸.

Can Timur Ağa köyü, Devlet Gazi Atalık , Süleyman Ağa köyü, Akmesicli Nayman, Can Ahmet , Aziz Beg , Sarı Hafız gibi köylere topluma önderlik etmiş, ileri gelen ve saygınlığı olan kişilerin isimlerinin verildiği görülmüştür. İsimler çoğunlukla okunabilir ve Türkçedir , bugün Anadolu'da bir çok yerleşim ismiyle benzerlik taşıyan köy isimleri mevcuttur, bunlar arasında Avcılar, Tuzla, Kamışlı, Kadıköy, Ulaklı en belirgin olanlarıdır. Kırım'a ait sosyal yapılanmada inceleneceği üzere bölgede Ermeni, Yahudi, Rum gibi gayr-i Müslim halk da yaşamaktadır. Ancak yerleşim yerleri isimlerinde Markör örneği dışında zimmî köy ismi örneğine rastlanmamıştır.

2.4. Mahalle ve Sokaklar

Mahalle aileden sonra aidiyetin kurulduğu, sosyalleşme, yönetim, güvenlik, temizlik gibi ortak sorumlulukların sağlandığı şehrin bir bölümüdür. Kırım coğrafyasındaki mahalle yapısı da Osmanlıdaki yapı ile paralellik arz etmektedir. Mahallelerin merkezlerinde de şehir merkezlerinde olduğu gibi mescit, cami, hamam, çeşme gibi yapılar bulunmaktadır. Mahallelerin isimleri çoğu zaman aynı yerde inşa edilen vakıflarla da benzerdir. Kuba'da bulunan Sehrab Efendi Mahallesi ve Hacı Mescid mahallesi, Hacı Mevleş ve Hacı Ali Mescidi mahallesi bunlara birer örnektir. Birçok sicilde karşımıza çıkan Sehrab Efendi şehrin ileri gelenlerindedir. Aynı zamanda vakıf kurucusu olan bu kişilerin kurmuş oldukları vakıflar mahalle ile aynı ismi taşımaktadır. Mahallenin merkezi olan cami ve mescitlerin inşa görevi devlet tarafından bu şahıslara verildiği tahmin edilmektedir³⁹.

Şahıs isimlerinin yanı sıra dini ve etnik köken de mahallelerin isimlendirilmesinde başka bir etkidir. Zimmî nüfusun yoğun olarak yaşadığını tespit ettiğimiz Bahçesaray kazasında bulunan Çerkes ve Urus ve Ermenî mahallelerinin isimleri bunlara birer örnektir. Ancak buralarda sadece bu etnik gruba ait kimselerin bulunduğu manasına gelmemektedir. Müslüman zimmî komşuların bir arada yaşadığı kayıtlarda görülmüştür.

---

³⁸ Ayrıntılı bilgi için bakınız; Yücel Öztürk, *Osmanlı Hakimiyetinde Kefe 1475-1600*, Ömer Bıyık, Osmanlı Yönetiminde Kırım (1600-1774).

³⁹ Yücel Öztürk, *Osmanlı Hakimiyetinde Kefe 1475-1600*, s. 251.

Tablo 4
Sicillere Yansıyan Mahalleler

Bakkal Murat (Salacak)	Cami-i Şerif (Bahçesaray)	Çerkes Mahallesi (Bahçesaray)
Hacı Ali Mescidi (Bahçesaray)	Hacı Mevleş	Hacı Mescidi (Kuba)
Kuba	Masar (Alma)	Sehrab Efendi (Kuba)
Sulu Kuba	Urus	Yeni mahalle
Cami-i Kebîr	Salacak	Mahmiye-i cami' ehl-i ... mahallesi
Fehmi(Ferhan) Efendi (Bahçesaray)	Medrese-i mu'azzama (Salacak)	Hüseyin Efendi (Kuba)
Ermeni Mahallesi		

Osmanlı Devleti'nde Anadolu'nun çeşitli yerlerinden göç edip Kırım'da aynı bölgelere yerleşerek; Sinop, Kastamonu, Konya, Tosya, Edirne, Amasya ve Bolu gibi geldikleri yerlerin isimlerini taşıyanlar oldukça fazladır⁴⁰. Ancak biz Kırım'da bu ismi taşıyan mahalle, köy veya herhangi bir yerleşim yerine rastlamadık. Kasaba bölümünde değinildiği gibi sicillerde geçen Kastamonu, Sinop, Tophane, Galata gibi yer isimleri doğrudan Anadolu'daki yer isimlerini bildirmektedir.

Sokaklar ise mahallelerin içinde daha küçük yerleşim birimleridir. Alma'da satışı yapılan bir bağın sınırlarını belirtmek için yapılan tarif sırasında bağın güneyinde bulunan sokağın isminin Bogaz olduğu tespit edilmiştir⁴¹.

2.5. Coğrafi Mevki ve Nehirler

İncelenen defterde kaza, köy, kasaba, mahalle ve sokak haricinde çeşitli coğrafi mevki isimleri de tespit edilmiştir. Bunlar içinde Kırım coğrafyasına hayat veren büyük nehirler ve çaylar olduğu gibi köprü, yol, ova, vadi gibi mevkiler ve Devlet Gazi Atalık Kışlası gibi çiftlik olduklarını tahmin ettiğimiz büyük araziler de vardır. Bu yerlerin isimleri mahkeme görevlileri tarafından arazi sınırlarının belirlendiği, bağ, bahçe gibi gayrı menkul işlemlerinin yapıldığı ve muhalefat kayıtlarının tutulduğu varaklarda daha çok

⁴⁰ Nuri Kavak, "Kırım Tatarlarında Mahalle Kültürü", *Bilgi*, S. 55, Ankara Güz/2010, s. 96

⁴¹ KKD, 3b/20-3

karşımıza çıkmaktadır. Bu alanların çevrelerindeki akarsuların da etkisiyle ziraat yapılan verilen topraklar olduğu anlaşılmaktadır. Evliya Çelebi'ye göre; Bahçesaray çevresinde toplam 9 bin adet cennet bağları vardır. Ancak Bacı bağları, Süren bağları, Kazıklı Özek bağları ve Balbek bağlarının bulunduğu semtler ılıman olduğu için üzümleri de lezzetlidir⁴². İncelediğimiz sicillerde yerleşim yerinden ziyade bağlık arazilerin yoğun olduğu bir yer olarak Balbek Vadisi ve mevkilerinin isimleri çok sık geçmektedir. Bölgeye ait diğer defterler de okunduğu takdirde buranın topografyasını çıkarmak ve 17. yüzyıl haritasını çizmek mümkün olacaktır.

Zirai alanlarla çevrili Balbek vadisine ait yer isimleri isimleri şunlardır: Ağaç Köprü, Taş Köprü, Kamışlı Ağız, Beşyol Ağız, Yeni Dünya.

Bazı mevkilerin bulunduğu yerlerin tarifi “ *Ağaç köprü kurbu nehr-i Kabardi yakınında* ”gibi açık olarak verilirken bazıları da Ösekli yeri, Balta Çukrak mevkii gibi sadece isim olarak geçtiği için bunların bulunduğu konumları net olarak ortaya koymak mümkün olmamaktadır.

Defterde adı geçen diğer coğrafi mevki ve mevziler şunlardır:

- Ak Yar
- Akkar
- Akyar altı
- Balta Çukrak
- Beş Yol Ağız
- Büyük Aşma
- Çayırın su başı
- Devlet Gazi Atalık kışlası
- Emir Dedelik
- Göke yolu
- Gül bahçe
- Kara Ağaç
- Orta Sala

---

⁴² Evliya Çelebi, *Seyahatname*, s. 524.

- Ösekli yeri
- Taşlı mevki
- Yeni mahalle

Geniş arazilerin, çiftliklerin, bağların ve bahçelerin bulunduğu Kırım'da tarım önemli bir ekonomik faaliyettir. Bağ, bahçe, tarla mevkileri ve sınırları ve değirmenler kayıtlarda belirtilirken bölgeye can veren, tarımda gerekli su ihtiyacını karşılayan büyük nehirlerin ve akarsuların isimlerinin de şunlar olduğu tespit edilmiştir. Bunlar: Çürük Su, Kaçı Suyu, Alma Nehri, Kabartay Nehri, Kaçı Nehri'dir.

3. BÖLÜM: KIRIM'DA ETNİK ve SOSYAL YAPI

3.1. Tatar Asıllı Cemaatler ve Boylar

İncelediğimiz defterde cemaat, aşiret ve boylardan kayıtlara geçenler; Tatarlar, Çerkesler, Atalıklar, Emeldaşlar, Nogaylar ve Giraylardır. Adı geçen cemaatlerden Giraylar Kırım toplumunda önde gelen aşiretlerdendir. 1520'den sonra Altın Orda hanlarının meşrû vârisleri olan Giraylar, Kırım Hanlığı'nın kurucu hanedanı olmuşlar ve 1783'e kadar Kırım'da hakimiyet sürmüşlerdir⁴³. Miras paylaşımı, vakfetme ve bu vakıflara görevli tayini, tezkire ve emr-i şerifler gibi belge türlerinde çokça Girayların ismi geçmektedir. Hazreti Han İslam Giray Hemşiresi Ulu Han Sultan'a ait bir tezkire-i şerif⁴⁴ ve Selamet Giray'ın kızı Fatıma Sultan'ın eşinin terekesi ve mehir miktarının kaydı⁴⁵ gibi hüccetlerde ve tezkirelerde hanedanın kadın üyelerinin de isimlerinin geçtiğini görüyoruz. Kadı kayıtların da İslam Giray Han'ın emr-i şerifi gibi doğrudan hanlıktan gelen bilgilendirme ve emirler de vardır⁴⁶. Bunların dışında Kırım Hanlarının ve hanedanın diğer üyelerinin isimleri daha çok vakıflarla ilgili kayıtlarda geçmektedir. Gözleve'de Devlet Giray Han'ın yaptırmış olduğu cami-i şerife imam, hatip ve müezzin ataması ve vakfına görevli tayini⁴⁷, Salacak'ta Müşkil Giray Han'ın yaptırmış olduğu hamamın tamiri⁴⁸ bunlar arasındadır.

Altın Orda Devleti'nin yıkılmasından sonra onun mirasını paylaşmada Kırım Hanları ile mücadeleye giren Nogaylar⁴⁹ kayıtlarda geçen bir başka topluluktur. Mirza, Aga, Gazi, Nogaylı gibi unvanlarla gayri menkul satışı ve köle alış-verişi, sefere çıkma ve kıbel belirtilirken Nogayların ismi geçmektedir. Bizim kayıtlarda Emeldeş diye okuduğumuz imeldaşlar (imildaşlar), beye soy olarak yakın olan Mirzalar ve Karaçalar (Karaçiler) ile birlikte Divan kurulunun üyelerindendir⁵⁰. Kırım Hanlığı'nın bölgeye tamamen hakim

⁴³ Halil İnalçık, "Giray", *DİA*, C.14, İstanbul 1996, s. 76-78.

⁴⁴ KKD, 3b/6-8

⁴⁵ KKD, 3a/83-5 ve 7

⁴⁶ KKD, 3b/13-2

⁴⁷ KKD, 3b/14-5

⁴⁸ KKD, 3b/52-2

⁴⁹ Mehmet Alparğu, "XVI.Yüzyılın Ortasında Nogay Türkleri ve Ordaları", *Emel Dergisi*, S. 215, Ankara 1996, s.32.

⁵⁰ Mehmet Alparğu, "XVI.Yüzyılın Ortasında Nogay Türkleri ve Ordaları", s. 38.

olduğu daha sonraki yüzyıllarda da sicillerden anladığımız kadarıyla bu toplulukların aristokratik yapısının devam ettiği görölmektedir.

Adige olarak da bilinen Çerkesler Kuzey Kafkasya'nın eski etnik topluluklarından birisidir⁵¹. Sicillerde “ *Çerkes meclisi, Çerkes ili, Çerkesü'l-asl, çerkesi kılıç, vilayet-i çerkes* ” şeklinde geçmektedir. Bahçesaray'da bir gayrı menkul satışından anladığımız kadarıyla şehirde Çerkes mahallesi isminde bir yerleşim yeri de bulunmaktadır⁵². Bu da Çerkeslerin Kırım Hanlığı'nın başkenti olan bir şehirde kendi isimleriyle bir yerleşim birimi oluşturacak yoğunlukta nüfusa sahip olduklarını göstermektedir.

Defterde adı geçen taife-i Tatar ve taife-i Ermeniyan etnik grupları temsil ederken, taife-i zimmîyan ve taife-i Yahudîyan, gayr-ı Müslimleri; taife-i bevhab ve taife-i tüccar, esnaf sınıfını; taife-i Yeniçeri, taife-i sekban ve taife-i sipahi ise askeri sınıfa mensup toplulukları temsil etmektedir.

3. 2. Yahudiler

İncelediğimiz defterde Yahudi topluluğu, “ *Yahudî, Yahudiyan, Kala Yahudileri, taife-i Yahudiyan* ” isimleriyle kayıtlara geçmiş bir cemaattir. Gayrı menkul alış-satış ve köle alışverişi, borç kaydı, sınır anlaşmazlığı, köle kiralanması, din değiştirme vb. konularda hemen her varakda mutlaka bir Yahudi kimsenin isminin geçmesi, nüfuslarının bölgede yoğun olduğunu ve fiili olarak toplumsal hayata katıldıklarını gösterir. Sadece kendi aralarında değil müslüman nüfusla da paylaşımlarının ve iletişimlerinin olduğunu mahkemede isimlerinin sürekli geçmesinden anlıyoruz. 1058 senesinde el-Hacc Devrin İslam isimli kişi, vefat eden Gazi Murat Mirza'nın çocuklarına mahkeme tarafından vekil tayin edilirken şahitlerden birisi Kurt bin El-Hacc diğeri ise Zeray bin Rüstem isimli bir Yahudi olduğunu görüyoruz⁵³. Sicillerde şühudül hal bölümünde sürekli müslümanların isimleri ve ünvanları geçerken 1058 senesinde Kala Yahudileri arasında bağ satışından sonra gerçekleşen yol anlaşmazlığı çözümünü bulup mahkemeye kaydettirdiklerinde şühudül hal kısmında Yako Moşe isimli Yahudi bir kimsenin olması defterde ender rastlanılan bir kayıttır⁵⁴.

⁵¹ Yücel Öztürk, *Özü'den Tuna'ya Kazaklar- 1*, Yeditepe Yayınları, İstanbul 2004, s. 81.

⁵² KKD, 3b/12-1

⁵³ KKD, 3b/49-2

⁵⁴ KKD, 3a/54-2

Yahudî cemaatinin çoğunluğu toplu halde *Kala* dedikleri bölgede sadece kendilerinden oluşan bir yerleşim yerinde yaşamaktadırlar. Diğer gayrı müslim topluluklar gibi müslümanlar ile aynı köy ve kazada yaşayanları da vardır⁵⁵. İnanç olarak Yahudiliğin Karay mezhebine mensup olan Karaylar'ın dil, yaşam tarzları, gelenek görenek ve diğer açılardan Türk oldukları kabul edilmektedir⁵⁶. incelediğimiz kayıtlarda zimmî olarak geçen Tohtar, Toktamış, Mevlüd, Mevlüde, Canbeg, Arslan, Sefer, Devlet gibi Türklerin kullandığı isimler bu düşünceyi destekler niteliktedir.

Tablo 5
Sicillere Yansıyan Yahudi İsimleri

Alyad	Arslan	Azra	Baba
Baroh	Beraha	Davud	Eleman
İsak	İshak	Kavcı	Mortahay
Moşe	Musa	Ovrahim	Reşha
Rüstem	Semha	Semuyel	Sülek
Süleyman	Şahsu	Şerime	Şöylem
Takaz	Vasil	Yako	Yakob
Yuseb	Zakeriya	Zeray	Gökçe
Sarak	Ebrayim	İsrail	Yasef
İlya	Şulme	Yusuf	

3.3. Ermeniler

Bölgede varlıklarını, incelediğimiz sicillerden anladığımız bir başka etnik topluluk ise özellikle Kefe'de gayr-ı Müslim nüfusun çoğunluğunu teşkil eden Ermenilerdir. Dini açıdan yapılan ayrıma göre Ermeniler, Hristiyanlığın Ortodoks mezhebine mensup zimmi bir topluluktur⁵⁷. 1059 senesinde mahkemeye gelen Taife-i Ermeniyan'dan Abdullah oğlu Murat, Yenake oğlu Kösteme'yi kendisine olan 400 guruş borcu için tekrar dava etmiştir. Yenake bu borcun 300 olduğunda ısrar ederken Müslümanlardan şahit olan kimseler 400 guruş üzerinde şahadet etmişlerdir ve şahitlikleri mahkeme tarafından kabul edilmiştir⁵⁸. Burada ismi geçen Murat bin Abdullah isimli kişinin etnik olarak Ermeni

⁵⁵ Fehmi Yılmaz, "Onsekizinci Yüzyılın İkinci Yarısında Kırım'da Gayrı Müslimler, *Osmanlı Araştırmaları xxxii*, İstanbul 2009, s.244.

⁵⁶ Seyyar Süleymanov, *Kırım Karayları*, Uludağ Üniversitesi Türk Devletleri ve Akraba Toplulukları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yayınları, Bursa 2013, s. 43.

⁵⁷ Yücel Öztürk, *Osmanlı Hakimiyetinde Kefe 1475-1600*, .s. 273.

⁵⁸ KKD, 3b/41-3

olduğunu ancak daha sonra din değiştirerek bu ismi almış olduğunu ve sonradan Müslüman olanlarda kullanılan Abdullah isminin yanında aynı zamanda kendi adını da Murat olarak değiştirmiş olduğunu düşünüyoruz. Hristol veledi Abdullah, Tudor veledi Abdullah zimmî isimlerinde de benzer durum söz konusudur.

Tablo 6
Sicillere Yansıyan Ermeni İsimleri

Bugaz	Ahçıyan	Avanos	Haçiras
Hevaçe Barun	Sarkiz	Araz	Murad
Sarkis	Köse	Serayel	İsak
Aydiyan			

3.4. Kıptiler

İncelenen defterde “ *kıptî, kıptîyan, taife-i kıptîyan* ” isimleriyle kayıtlara geçtiğini gördüğümüz diğer bir topluluk da çingenelerdir. Bu halkın Hint kökenli olduğu düşünülmektedir⁵⁹. Mısır'da yaşadıkları sırada Hristiyan oldukları bilinen kıptiler⁶⁰, zamanla farklı coğrafyalara yerleşmişler ve yerleştikleri toplumun dini ve kültüründen etkilenecek yaşamlarını sürdürmüşlerdir. Kırım sicilleri bu açıdan bize zengin malzeme sunmaktadır.

Şimdiye kadar transkripsiyon ve tahlili yapılan Kırım'a ait iki defter bulunmaktadır. Bunlardan ilki Dilek Çelik tarafından çalışılmıştır. Bu çalışmada Kıpti veya çingene isminde bir topluluk ismi geçmemektedir⁶¹. Defterde geçmemiş olması zihnimize ya bu toplulukla ilgili sorunların mahkemeye gelmediği ya da 1608-1613 yıllarında daha Kırım'a yerleşmedikleri ihtimalini düşündürmektedir. Bir diğer çalışma ise Fırat Yaşa tarafından kaleme alınmıştır. 1650 tarihini muhteva eden çalışma, Çelik'in çalışmasının aksine Kıptilerle ilgili çeşitli davaları içermektedir⁶². Bu örneklerden ve bizim incelediğimiz defterdeki dava ve hüccetlerden Kıptilerin Kırım toplumunun yapısından etkilendiklerini anlamaktayız. Aldıkları isimler de bunu göstermektedir. Arslan oğlu

⁵⁹ Baronne L. De Wrangell, *Kırım'ın Çehreleri*, Çev. Mesut Tufan, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 2014, s. 3

⁶⁰ DİA, "Kıptiler", *Diyanet İslam Ansiklopedisi*, C. 25, İstanbul 2002, s. 424.

⁶¹ Ayrıntılı bilgi için bakınız: Dilek Çelik, *67 A 90 Nolu ve 1017-1022 (1608-1613) Tarihli Kırım Hanlığı Kadıasker Defteri (Tahlil ve Transkripsiyon)*, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya 2011, s. 1 - 451.

⁶² Fırat Yaşa, *67 A 90 numaralı (Dördüncü Cilt), 1061- 1062 Tarihli Kadıasker Defterine Göre Kırım'da Sosyal ve Ekonomik Hayat*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi.

Ayaz isimli Kıptî ve Ak Bike isimli kadın aralarındaki evlilik anlaşması⁶³, kaybettiği ciran atını başkasının elinde bulan Abdullah oğlu Mustafa isimli Kıptî'nin mahkemede hakkını araması⁶⁴ ve Uzun Ali isimli Kıptî'nin çocuklarına mahkemede nafaka bağlanması bu örneklerdendir⁶⁵.

Defterde adı geçen Kıptîler şunlardır : Taife-i Kıptiyandan Hasan bin Mennan, Hasan nam Kıpti, Ahci nam Kıptî, Arslan bin Ayaz nam Kıptî, Kıptiyandan Cafer bin Mustafa, Mustafa Nam Kıptî, Uzun Ali nam Kıptî, Ak Bike binti Mustafa nam Kıptî.

Kırım'ı gezen Baronne L. De Wrangell isimli seyyah bu topluluk için kendi adetlerini devam ettirdiklerini anlatırken, Müslüman olduklarından da bahseder. Ancak Kıptîler'in camiye gitmemekle birlikte çocuklarına dini eğitim vermediklerini vurgulamaktadır⁶⁶.

Mahkemeye gelen kişilerin hangi cemaate ve dine mensup oldukları Ermeni, Yahudî veya Kıptî şeklinde belirtilmekle birlikte bir çok kayıta sadece zimmî veya zimmîyan olarak geçmektedir. Bu kimselerin hangi topluluktan olduğu bazı durumlarda isimlerinden tahmin edilmektedir. Süleyman, Davud, Yakob gibi isimlerin Yahudilere ait olduğu tahmin edilebilir. Ancak Konstantin ve Boris isimli zimmîlerin hangi topluluktan olduğu tam olarak anlaşılammaktadır. Bunlar, Rus kökenli olmakla birlikte Rum olma ihtimalleri de vardır. Toplam 182 adet zimmî ismi geçmektedir. Bunlar ayrı olarak tablolandırılmıştır.

---

⁶³ KKD, 3b/8-7

⁶⁴ KKD, 3b/9-2

⁶⁵ KKD 3b/18-7

⁶⁶ Baronne L. De Wrangell, *Kırım'ın Çehreleri*, s. 3.

Tablo 7
Sicillere Yansıyan Zimmî İsimleri

Afendike	Afendol	Ahican	Akrit	Aktedile	Alkese	Alyaho
Andon	Angeli	Ansemus	Arakyaz	Argeş	Armağan	Arteris
Atatarke	Atron	Avanos	Ayadyan	Ayberdi	Babake	Bagdeşar
Balaban	Bani	Bayke	Bederus	Belis	Beraçuva	Boris
Boris	Burgaz	Canbeg	Çagrıçı	Çeker	Danel	David
Devlek	Dimitri	Esperi	Döneş	Eftadul	Eftadul	Elyasah
Elyuz	Erfunderi	Erhundî	Esberdi	Esefya	Evanus	Feryad
Gereyan	Giradye	Güzel	Haberdin	Haçaruz	Haçuk	Hanitol
Haraç	Harun	Hazrayan	Hirostol	Hristo	Hristok	İhvadar
İlyavud	İska	Kaberdi	Kalandor	Kara kaş	Kara Kuzi	Karagöz
Kelyan	Keraled	Kirakos	Kiran	Kiraran	Kiryaso	Kiryata
Kiryazı	Kocabaruk	Koçan	Konstantin	Kospinde	Kosta	Kostantin
Reis	Kösnem	Kösteme	Köte	Kudzi	Kuzi	Lefter
Mankuş	Manol	Melec	Meles	Menal	Mevlüde	Agruyet
Mihal	Mikail	Mirasulka	Mircan	Miyas	Mosas	Murad
Nekte	Nikogos	Ovrahil	Ölmez	Öske	Papa	Papas
Mirgün	Toktamış	Paraçiva	Parsenus	Perçiva	Peyke	Piravece
Sabancı	Saka	Sarkoz	Savsatus	Sefer	Sehmivan	Semha
Seruyan	Sofya	Şahin	Şakire	Şebnî	Şelbi	Şelmi
Şemovel	Şemuyel	Şenbi	Şiban	Taman	Tedani	Temerki
Teraf	Teranol	Terko	Timur	Toderki	Todri	Toktar
Tolmar	Tordi	Tori	Toroz	Tosi	Toycan	Tökiz
Tökrez	Tudor	Usturnos	Vanin	Vasil	Vasilike	Yadibeg
Yagmur	Yako	Yakom	Yakov	Yani	Yasnuki	Yehuda
Yehudan	Yenake	Yoleş	Yomeş	Yorgi Reis	Yoriki	Yulmi
Yuri	Yuri Reis	Yurina	Yusuf	Zamane	Zaron	Zûkî

3.5. Kırım'da Aile Hayatı

3.5.1. Evlilik

Kırım Şer'iyeye Sicillerinde kadı tarafından onaylanan nikah kayıtları daha çok Kırım'daki aristokrat sınıfa aittir. Şirin Beylerinin Han ailesinden kızlarla evlendikleri bilinmektedir⁶⁷. Sıradan insanların kayıtlarına çok fazla rastlanmazken seçkin sınıf arasında akrabalık tesis etmek ve bunu da mahkemede sicil ettirmek önemli görünmektedir. Mehir miktarlarının da bundan etkilendiği tespit edilmiştir; Giray hanedanından Selamet Giray Han'ın kızı Fatma Sultan Haniye'nin mehri, 10.000 hasene ile okuduğumuz defterin en yüksek meblağıdır⁶⁸. Oysa aşağıda örneklerle açıklanacağı gibi 10 flori ve bir koyun hatta yorgan, döşek gibi ev eşyaları dahi halktan kadınların mehir miktarı olabilmektedir.

⁶⁷ Ömer Bıyık, *Osmanlı Yönetiminde Kırım (1600-1774)*, s. 113.

⁶⁸ KKD, 3a/83-7

İncelediğimiz defterde evlilik kayıtları, doğrudan nikah akdi şeklinde değil de nikah esnasında sözü verilen mehrin kadı huzurunda onaylatıldığı hüccetler yoluyla tespit edilebilmiştir. Evliliğe dair en çok kaydı tutulan vakalar yaygın olarak mehri kaydettirme, mehrini ve nafakasını talep etme ve boşanmalar şeklindedir. Nikah, kadı huzurunda yapılmamış olsa da evliliğin ispat etmeye çalışıldığı hüccetler de söz konusudur. Cemaat karşısında ve şahitlerle yapılan evliliğin daha sonra inkar edilmesi durumunda kadıya başvurulup durumun aydınlatıldığı bir vaka; Cafer oğlu Kaplan ve Alem Sultan isimli kadın arasında gerçekleşmiştir. Vekiller vasıtasıyla görülen davada yine vekili Ali Mirza yoluyla Alem Sultan'ın yüz elli altın mehir ile Kaplan'la nikahı yapılmıştır. Ancak şimdi Kaplan mahkemede evliliği inkar etmektedir. Mahkemenin talep ettiği şahitler Hacı oğlu el-Hacc Osman ve Gazi oğlu Boran; “ Alem Sultan bizim huzurumuzda Ali Mirza'yı vekil edip adı geçen Kaplan'a yüz elli altın ile akt etmiştir, zevcesidir biz bu hususa şâhidiz ” diyerek evliliğin geçerli olduğunu ispatlamışlardır⁶⁹.

Evlenmeye karar verildiğinde kız tarafına, damat adayının namzetlik akçesi adı altında bir ödeme yaptığı bilinmektedir⁷⁰. Sözlenme ve nişanlanma olayına kayıtlarda *namzet etme* denildiği görülmüştür. Günümüz Türk gelenek ve göreneklerinde olduğu gibi evlenmeden önce nişanlanma ve bu esnada ağırlıklı olarak erkek tarafının hediye almasıyla birlikte karşılıklı aileler arasında hediyeleşmelerin olduğu Kıptî bir ailenin mahkemedeki şikayetinden anlaşılmaktadır. Kıptî topluluğundan Murtaza oğlu Musa, Koçi oğlu Balaban'ın kızı ile evlenmek üzere ile nişanlanmıştır. Erkek tarafı nişan hediyesi olarak iki kuruş değerinde vale bir gömlek, bir papuç, bir çamaşır ve yarım vukiyye kına vermiştir. Ancak Balaban kızını başkasına vermiştir. Bu durumda evlilik iptal olduğu için eski damat adayı Musa mahkemede verdiği eşyaları talep etmiştir⁷¹.

Çok eşliliğe dair sadece 2 adet kayıt vardır. İlk kayıta Cinayet sonucu öldürülen Şah Mehmet'in geride bıraktığı Fatıma ve Devlet isminde iki eşi vardır⁷². Bir diğer çok eşli kişi de kayıtlarda çok nadir rastladığımız kitap isimleri ve çeşitli ölçme aletlerini içeren tereke listesi, iki varak tutan Ebubekir Efendi'dir. En az iki eşinin olduğu

⁶⁹ KKD, 3b/5-5

⁷⁰ İlber Ortaylı, "Anadolu'da XVI. Yüzyılda Evlilik İlişkileri Üzerine Bazı Gözlemler", *Osmanlı Araştırmaları*, S. 1, İstanbul 1980, s. 33.

⁷¹ KKD, 3a/60-3

⁷² KKD, 3b/12-9.

anlaşılmaktadır⁷³. Kadın veya erkek farklı kişilerle birden fazla evlenme tespit edilememiştir. Ancak boşandığı eşle tekrar evlenme vakaları mevcuttur. Boşanma kısmında açıklanacağı gibi islam fikhına göre boşanmayı zorlaştıran etkenlerin yanında tekrar bir araya gelmeyi kolaylaştıran durumlar da vardır. Divan köyünden İbrahim oğlu Abdullah, Mehmet Ali kızı Hacı Bike'ye yirmi flori mehir ile nikah kıymıştır. Sonra da Hacı Bike'nin mehrinden vazgeçmesi yoluyla boşanmışlardır. Ancak bir süre sonra on flori mehir ile tekrar evlenmişlerdir. On floriyi ve bundan başka bir yorgan ve iki kuzulu bir koyunu kadın, eşine hibe etmiştir. Ancak tekrar boşanmışlardır, şimdi mahkemede Abdullah, hibe edilen flori ve diğer eşyaların durumunu sormaktadır. Sonraki davada ise Hacı Bike, miktarın on flori mehir, üç flori nafaka, iki kuzulu koyun ve bir yorgan olduğunu onaylamış ve bunlardan vazgeçtiğini bildirmiştir⁷⁴.

Evlenme, boşanma, nafaka, mehir gibi evlilik kurumuyla ilgili tüm sorunları kadınların konuya mahsus veya sabit olarak belirledikleri bir vekil vasıtasıyla çözmeye çalıştıkları bilinmektedir. Ancak Aynışah isimli kadının vekile ihtiyaç duymadan bizzat mahkemeye taşıdığı konu ve şikayeti, evlilik ve eşler arasındaki ilişkilere dair de ilginç bir davadır. Aynışah'ın iddiasına göre eşi Abdullah oğlu Mehmet, karısına kahpe diyerek küfür etmiştir. Mehmet'in durumu inkar etmesine rağmen Mustafa ve Ali isimli kişiler, hakaret olayını doğrulamışlardır. Davanın devamı niteliğinde duruma dair başka kayıtlar olmadığı için Mehmet'e ne tür bir ceza verildiğini veya evliliğin akıbetini takip edemiyoruz⁷⁵.

3.5.1.1. Mehir

Geçmiş toplumlara bakıldığında hemen her kültürde evlenilecek olan kadına bir miktar para, eşya vb verildiği görülmektedir. İslam hukukunda ve müslüman toplumlarda bunun karşılığı mehirdir. Kuran-ı Kerim'de "kadınlara mehirlerini gönül rızası ile (cömertçe) verin; eğer gönül hoşluğu ile o mehrin bir kısmını size bağışlarsa onu da afiyetle yeyin"⁷⁶ demektedir. Ayetlerle islam dini tarafından farz kılınmış olan mehir peşin ödenmesi veya daha ödemenin daha sonraya bırakılmasına göre ikiye ayrılır. Nikah sırasında peşin

⁷³ KKD, 3a/71-7

⁷⁴ KKD, 3a/68-1

⁷⁵ KKD, 3b/22-4

⁷⁶ Kur'an-ı Kerim, Nisa Sûresi, 4. Ayet.

ödenen türü mehr-i muaccel'dir. Nikahtan altı ay bir sene vs. gibi belli bir zaman dilimi geçtikten sonra, vefat durumu veya boşanma sonunda ödenen mehir ise mehr-i müecceldir. Sicillerde her iki türde mehir kaydına da rastlanmıştır.

Sicillerde görülen kadınlarla ve evlilikle ilgili dava ve hüccetlerin çoğunluğunun mehir konusu ile ilgili olduğunu tespit edilmiştir. Bu, bazı durumlarda mehrin miktarını bildirip kayıt altına aldırma, bazen hala verilmeyen mehrini talep etmek bazen de mehrinden feragat ettiğini veya hibe ettiğini bildirmek şeklinde kayıt altına alınmaktadır. Defterde en yüksek meblağ Giray hanedanından Fatıma Sultan ve Sarı Hanıma verilen on bin ve sekiz bin hasene mehirdir. Hacı Bike'nin ikinci kez evlendiğinde aldığı 10 flori ve aşağıda davası açıklanacak olan Esefya'nın 6 altınlık mehri defterin en düşük mehir meblağıdır. Para birimi olarak altın, hasene, flori ve akçe değeri üzerinden verilebilmektedir. Canlı hayvan, ev eşyası veya gayri menkul de mehir değeri olarak erkek tarafından kadına verilebilmektedir.

Kadınların evlenirken talep ettikleri mehirden evlendikten sonra vazgeçmeleri hibe şeklinde olmaktadır. Hibe yani mehrini eşine bağışlama durumu tamamen kadınların kendi rızalarına bağlıdır. Bazı durumlarda bunun karşılığında erkek veya aile bireyleri, kadın daha yüksek miktarda bir mehirden vazgeçtiği için fiyatı daha düşük olan bir arsa, ev, eşya veya hayvan verebilmektedir. Kamışlı köyünden Emin Ali kızı Bike Naz, kayınvalidesi Tengriverdi kızı Zahide'den mahkeme yoluyla talebi de bu duruma uygundur. Bike Naz eşi Kırım Gazi ile evlendiği zaman mehri mücceli olan 140 floriyi hibe etmiştir. Kayınvalidesi ise buna karşılık gelinine bir çit ev ve bir kongür öküz sözü vermiştir. Kırım Gazi'nin ölümünden sonra Naz Bike kendisine vadedilen malları talep ettiğinde Zahide yemin ederek inkar etmiştir. Bir sonraki davada şahit getiren Naz Bike'nin davası haklı bulunmuştur⁷⁷.

Boşanma durumunda eşten, vefat durumlarında ise terekeden, nikah sırasında alınmamış olan mehir talep edilebilmektedir. Kutlusaat kızı Zehibe, boşandığı eşi Mehmet Şah'tan mahkemede kendisine vermesi gereken iki yüz altmış flori mehr-i müccelini sormaktadır. Mehmet Şah verdiği cevapta doğrudur, mehir borcum vardır ancak miktarı

---

⁷⁷ KKD, 3b/21- 4 ve 5

yüz on floridir dediğinde şahitleri de kendisini doğrulamış ve aradaki miktar farkından kurtulmuştur⁷⁸. Sarı Hafız köyünden Beg Timur, vefat eden kızkardeşi Kamerşah'ın yüz florilik mehrini eşi Yusuf oğlu Nasuh'dan talep etmiştir. Yüz florilik meblağın elli florisi Beg Timur'a verilmesi kararlaştırılmıştır⁷⁹.

Mehir üzerindeki insiyatif kadına ait olduğu için eş öldükten sonra dahi tereke taksimati yapılırken herhangi bir şekilde onun borçlarını ödemek için mehrini vermek zorunda değildir. Abdullah kızı Ayşe'ye Osman'ın yedi altın borcu vardır. Ancak Osman vefat ettiği için Ayşe muhalefattan bunu karşılayan sınırları belli bir araziyi istemektedir. Osman'ın eşi Menevşe işe; eşimin zimmetinde otuz altın mehirim var idi ben ona hayattayken hibe etmiştim, o ise bana bu araziyi verdi ben de kabul ettim demiş ve bunu mahkemede şahitlerle ispatladıktan sonra adı geçen gayri menkul Menevşe'ye hükm olunmuştur⁸⁰.

Evlilik kurumuyla ilgili nafaka, mehir, boşanma gibi konularda bazı zimmîlerin de müslümanların hukuk kurallarına ve adetlerine göre hareket ettikleri görülmektedir. Kirmancık'ta vefat eden Boris isimli zimmî eşi Esefya ile evlendiğinde mehir için ister altı altın al istersen bir baytal at vereyim demiştir. Esefya baytalı kabul etmemiştir. Şimdi eşi öldükten sonra terekeden taksimat yapılacaktır. Boris'in kardeşi Tosi, Esefya baytalı kabul etmişti demektedir. Esefya ise kabul etmediğine dair mahkemede yemin etmiştir ve kendisine Boris'in terekesinden altı altın hükmedilmiştir⁸¹.

3.5.1.2. Boşanma

İslam fıkıhı ve Osmanlı aile hukukunun öğelerinden biri olan *talak* kavramının Kırım mahkemelerinde kadı tarafından görülen davaların kayıtlarına da yansıdığını görmekteyiz. Türkçe manası boşama ve boşanma olan talak; sözlük anlamı olarak serbest kalmak, serbest bırakmak, bağından kurtulmak ve bağını çözmek manalarını taşıırken fıkıh terimi olarak bazı sözler yoluyla nikahın yani evliliğin bozulmasını ifade

---

⁷⁸ KKD, 3a/75-6

⁷⁹ KKD,3a/75-8

⁸⁰ KKD 3b/17-16

⁸¹ KKD 3b/17-14

eder⁸². Sicillerde evliliğin sona ermesi *talak-ı bâyin, üç talak* (talak-ı selâse) ve kadının mehir ve nafaka gibi bazı haklarından vazgeçerek ayrılmasıyla gerçekleşen *muhalaa* türünde boşanmalar şeklindedir.

Boşanma davalarında evlilik aktinin bozulup bozulmadığı anlaşılabilir ve kadının ve çocukların mehir ve nafakasının takibi yapılabilirken boşanmanın nedenleri tam olarak anlaşılammamaktadır. Çoğunlukla sebep belli değildir. Ancak Kaçı köyünden Abdullah Sofi oğlu Abdulgaffar'ın evli olduğu Davut Sofi kızı Esen'i boşamak istemesinin nedeni bellidir; eşinin cünûnu zahir olmuştur yani aklını yitirmiştir. Bu durum da ona bâyin-i talakı kullanmasının yolunu açmıştır. Boşadığı Esen'e mahkeme ıddet nafakası olarak da günlük 24 akçe bağlamıştır⁸³. Sebebi olmayan bir ayrılığa örneği Derviş Ramazan ve Ümmühan arasında gerçekleşmiştir. Derviş Ramazan, Üç yüz akçe mehr-i müeccel ve ıddet içinde olan nafakası için de iki yüz yetmiş akçe vererek Ümmühan'ı boşamıştır⁸⁴.

Karşılaştığımız boşanma türlerinden birisi de talak-ı selase yani üç talak boşanmalardır. Bu boşanma türünde aslında boşayan taraf erkektir ancak mahkemede davacı olan tarafın kadın olduğunu görüyoruz. Abdullah kızı Esenbî eşi Recep oğlu Timur'un kendisini üç talak ile boşadığı halde hala üzerinde tasarruf ettiğinden şikayetçi olmuştur⁸⁵. Şahitler ise tekrar evlendiklerini bildiklerini ama fuzûlen tasarrufundan haberleri olmadığını söyleyip özür dilemişlerdir. Diğer boşanmalarda her zaman şahit gerekmediği halde üç talak boşanma türündeki davaların hepsinde durumun ispata gerek olduğu ve şahitlerin de biz boş olsun dediğini duyduk olay yanımızda cereyan etti şeklinde şahitlik ettiğini görüyoruz. Çünkü burada geri dönülemeyecek biçimde ayrılık kesindir. Tekrar evlenmek için araya başka bir evliliğin girmesi gerekir⁸⁶. Bu durumda Esenbî ve Timur arasındaki tekrar bir araya gelme sahte görünmektedir ve kadın bu durumdan rahatsız olmuş durumu kadıya yansıtmıştır.

---

⁸² H. İbrahim Acar, "Talak", *DİA*, C. 39, Yıl: 2010, s. 496.

⁸³ KKD, 3b/3- 4

⁸⁴ KKD, 3b/12-11

⁸⁵ KKD, 3a/78-10

⁸⁶ Kur'an-ı Kerim, Bakara Suresi, 230. Ayet : " Eğer erkek kadını (üçüncü defa) boşarsa ondan sonra kadın bir başka erkekle evlenmedikçe onu alması kendisine helal olmaz..."

Erkeğin tek taraflı irade beyanına dayalı olarak karşımıza çıkan boşanma türlerinden birisi de şartlı talaktır. Arslan isimli Kıptî eşi Ak Bike'yi günahsız döversen üç talak boş olsun ama eşim benim anneme ve bana kötü konuşursa, küfür ederse ben onu döverim diyerek bir anlaşma yapmıştır. Bu karar Ak Bike'nin talebiyle mahkemede kayıt edilmiştir⁸⁷. Yine eşinin boşanmasının şarta bağlandığı bir kayıt da 1058 yılında Süren köyünden Abdullah oğlu Mustafa ve Murat kızı Rahime'ye aittir. Mustafa; eğer eşim Rahime'yi bırakıp gidersem benden boş olsun diyerek ayrılıklarını bir şarta bağlamıştır⁸⁸.

Boşanmada erkek kadına göre daha fazla yetkiye sahip görünmektedir. Buna rağmen kadınlar da zaman zaman mihrinden ve nafakasından vazgeçip boşanmaya razı olmuş, istemediği eşiyile evli kalmayı reddetmiş ve boşandığı halde kendisinden faydalanmak isteyen eşi mahkemeye şikayet etmiştir. Kadının mehr-i müccel ve iddet nafakası gibi bazı haklarından vazgeçmesi yoluyla gerçekleşen boşanma türü olan muhalaa örneği Kamışlı'dan Murat Gazi ve eşi Gülistan arasında gerçekleşmiştir⁸⁹. Eşi, Gülistan'ı mehrinden ve nafakasından feragat etmesi şartıyla boşamayı kabul etmiştir. Mahkeme tarafından durum uygun bulunmuş ve ayrılmışlardır. Bir başka muhalaa örneğinde sadece kadın değil erkek de bir takım haklarından vazgeçmiş görünmektedir. Seyisbaşı el-Hacc Ali, eşi Ümmü Gülsüm'ü iddet içinde olan nafakasından ve tüm mehrinden feragat etmesi koşuluyla talak-ı bâyin ile boşadığını söylerken kendisinin de Ümmü Gülsüm'ün evinde olan tüm giysilerinden feragat ettiğini belirtmiştir. Boşanma davasının devamında görülen nafaka davasında ise ayrılan çiftin Güneş isimli küçük kızlarına günlük ikişer akçeden senelik altı altın nafaka bağlanmıştır⁹⁰.

Sicillere sadece Müslüman cemaatinde yaşanan boşanmalar değil aynı zamanda zimmîler arasındaki boşanmalar da yansımıştır. Laka'dan Dimitri oğlu Mihal, eşi Şakire'ye talak müzakereleri esnasında kendisinden boşandığını dile getirmiştir ve bu durum mahkemede kaydedilmiştir⁹¹. İncelediğimiz defterde on sekiz adet olan boşanma davasının bir bir adetinin gayr-i Müslimlere ait olduğu görülmektedir. Bu durum sorunlarını kendi cemaat usullerince çözdüklerini ve çözemedikleri takdirde kadıya

---

⁸⁷ KKD, 3b/8-7

⁸⁸ KKD, 3 b/51-12

⁸⁹ KKD, 3b/7-5

⁹⁰ KKD, 3b/20-1 ve 2

⁹¹ KKD, 3b/52-6

başvurduklarını gösterebilir. Müslümanlar veya diğer topluluklarda boşanma oranını karşılaştırmak için mahkeme kayıtları yeterli olmayabilir çünkü ayrılıkların mahkemeye yansımadağı durumlar da mümkündür.

Boşanma davalarında mehir, nafaka gibi sorunların yanında eşlerin birbirlerine karşılıklı zarar vermeleri sonucu görülen davalar da mevcuttur. Murtaza köyünden Yolbuldu oğlu Gaip ile Tok Bike arasında gerçekleşen hayvan katletme davası buna örnektir⁹². Öncesinde görülen davada Tok Bike, boşandığı eşinden olan dört yaşındaki oğlu Mevlüt için günlük iki yeni akçe bağlatmıştır. Devamında görülen davada ise Ak Bike, Gaip'ten üç flori kıymetinde bir baş sığırını itlaf eyledi diye şikayetçi olmuştur. Boşanmaya bağlı sorunlar devam ediyor görünmektedir.

3.5.1.3. Nafaka

Yaşamı idame ettirmek için gerekli olan yiyecek, giyecek, ev, para vb. şeyleri karşılayan nafaka terimi, hukuki olarak; mahkeme tarafından geçindirmekle yükümlü olunulan kimselere bağlanan bir tür geçimlik maaştır. İslam hukukuna göre imkanlarına göre herkes bakmakla yükümlü olduğu kişilere nafakasını vermek zorundadır. İmkanı geniş olan daha fazla az olan da olduğu kadarından vermekle yükümlüdür⁹³. Diğer Müslüman toplumlarda olduğu gibi Kırım toplumunda da nafaka talebi ve bakmakla yükümlü olunan kişilere nafaka bağlanması yaygın bir durumdur. Kadı sicillerine yansıdığı kadarıyla nafaka bağlanması için geçerli olan durum ve sebeplerin oluşması gerekir. Bu durumların en yaygın olanlarından birincisi; boşanma hallerinde erkek veya kız çocuğu olması fark etmeksizin baba tarafından nafaka bağlanmasıdır. İkincisi en yaygın durum ise vefat eden eşin terekesinden geride kalan çocuklarına ve eşine nafaka bağlanmasıdır. Boşanma veya vefat hallerinin dışında erkeğin evi terk etmesi veya çocuklarına sahip çıkmaması da nafaka bağlanmasını gerektiren sebeplerdendir. Alma'dan Mustafa isimli kişinin boşandığı eşi Saliha'dan olan oğlu Can Beg için günlük üç akçeden senlik dokuz altın miktarında nafaka bağlanmıştır⁹⁴. Vefat eden Şaban'ın geride kalan küçük kızı Fatma'ya ise üç altın, altı akçelik nafaka ayrılmıştır. Mahkeme, Şaban'ın eşi Ayşe'ye bu nafakayı

---

⁹² KKD, 3a/86-12

⁹³ Kur'an-ı Kerim, Talâk Süresi, 7. Âyet

⁹⁴ KKD, 3b/6-1 ve 9

öküz bahasından alması için emir vermiştir⁹⁵. Öküz bahası veya at bahası yanında gayri menkul veya çeyiz eşyaları da nafaka olarak ayrılabilir. Para birimi olarak genellikle akçe ve altın olarak ödenen nafakaların günlük ve yıllık olarak hesaplandığı görülmüştür.

Boşanma durumunda geçen 3 ay 10 günlük süreye iddet süresi denilmektedir. Bu süre zarfında erkek kadının yaşamsal ihtiyaçlarını nafaka yoluyla sağlamak zorundadır. İslam hukukuna göre; bu süre içinde kadının evlenmesi de yasaktır zira eski eşinden hamile olma ihtimali söz konusudur. Sicillerde bu nafakaya iddet nafakası yanında üç ay nafakası denilmektedir. Eğer geçen bu sürede kadının hamile olduğu anlaşılırsa çocuk dünyaya gelene kadar eski eş nafakasını ödemekle yükümlüdür⁹⁶. Ancak kadın boşanma bölümünde açıklandığı gibi ayrılık esnasında bu haklarından vazgeçerse nafaka alması söz konusu olamaz. 1058 senesinde Abdullah oğlu Toktamış ile Mehmet kızı Cihan'ın boşanma davası sonunda Cihan'a iddet nafakası olarak günlük iki akçe bağlanmıştır. Aynı davanın devamında oğulları Memiş ve kızları Gülsüm için de günlük birer buçuk akçe nafaka bağlanmıştır⁹⁷. Nafakanın bağlanmasında boşanmaların türü önemli olmamakla birlikte talak-ı bayin ve talak-ı selase ile yapılan boşanmaların kaydı tutulurken aynı anda kadına verilecek olan nafakanın tespitinin de yapılması yaygın bir uygulamadır.

Kadının muhalaa şeklinde boşanabilmek için mehir hakkının yanında iddet nafakasından vazgeçmesi gereklidir. Salacak'tan Ahmet oğlu Hüseyin isimli kişi eşi Abdullah kızı Kutlukız'ı bütün mehri ve iddet içinde olan nafakasından feragat etmesi şartıyla boşadığını bildirmiş, Kutlukız ise bunu kadı huzurunda durumu kabul ve tasdik etmiştir⁹⁸.

Nafaka her zaman nakit para üzerinden olmak zorunda değildir. Bağ, bağçe, ev eşyası, çeyiz veya canlı hayvan da terekeden ayrılabilir. Ancak bu durumlarda genelde kalan gayri menkulün satışı yapıp nakde dönüştürüldüğünü görüyoruz. Rıdvan oğlu Mustafa, vefat eden eşi Alime Bike'nin geride kalan nafakaya muhtaç çocukları için eşinin terekesinden olan bağın on yedi altına satışını gerçekleştirmiştir⁹⁹. Örnek davaya bakılırsa nafakanın kadın veya erkek fark etmeksizin vefat ettikten sonra geride kalan çocuklar için

---

⁹⁵ KKD, 3b/6-1

⁹⁶ Kur'an-ı Kerim, Talâk Sûresi, 4. Âyet

⁹⁷ KKD, 3b/42-7 ve 8

⁹⁸ KKD, 3b-/25-2

⁹⁹ KKD, 3b/35-1

terekeden ayrılması gereklidir. Tereke taksimatı yapılırken sadece çocukların değil vefat eden erkeğin eşinin mehir ve nafakası da ayrılırdı.

Miras paylaşımında kız ve erkek arasında yapılan taksimatta erkeğe verilen pay kıza verilecek olan payın iki katı iken nafaka bağlanılan çocuğun cinsiyeti önemli değildir. Kız veya erkek aynı yaşlarda çocuklara bağlanılan günlük akçe miktarı aynıdır. Miktar, çocukların yaşları farklı ise değişebilmektedir. Vefat eden Fazlı'nın geride kalan eşi İsmihan mahkemeye gelerek; Fazlı'dan dört evladım var, büyüğünün adı Mehmet ve kızlarıımın adı da Hüsnüşah, Ümmi ve Nurşah'tır. Hepsinin vasîsi benim, bu zamana kadar çocukları kendi yanımdan besledim şimdi nafaka takdir edilmesini istiyorum demiştir. Bu talep üzerine mahkeme tarafından; Mehmet'e ve Hüsnüşah'a üçer akçe, Ümmi ve Nurşah'a ikişer akçeden dördüne toplam on akçe bağlanmıştır¹⁰⁰. Mehmet, erkek çocuğu; Hüsnüşah ise kız çocuğu olmasına rağmen her iki kardeşe de üçer akçe bağlandığı görülmektedir.

Çocuklara nafaka bağlanması hususunda sicillere yansıyan nafaka davalarında ailenin Müslüman veya zimmî olmasının fark etmediğini de tespit edilmiştir. Boşanma konusunda olduğu gibi nafaka konusunda da bazı gayri müslim ailelerin sorunlarını kadıya başvurarak islam hukukuna göre çözüme yoluna gittikleri anlaşılmaktadır. Vefat eden Kalyan isimli zimmî'nin küçük oğlu Batak ve küçük kızı Kirake için günlük ikişer akçe takdir olunmuştur. Durum Kalyan'ın eşi zimmîye Mevlüde'nin talebiyle kaydedilmiştir¹⁰¹.

3.6. Kırım Sosyal Hayatında Kölelik

Savaşlarda tutsak alınan, yabancı ülkelerden zorla kaçırılarak özgürlükten yoksun bırakılan veya başkasından satın alınan, birinin emri altında bulunan, özgür olmayan kimse, kul, esir, abd,¹⁰² ve erkek çocuk, delikanlı, genç hizmetkar, efendisine bağlı muhafız¹⁰³ gibi anlamları taşıyan köle kavramı günümüzde pratik olarak değerini yitirmiş olsa da işlevsel bir kavram olarak tarih boyunca varlığını devam ettirmiştir. Güçlü olanın

¹⁰⁰ KKD, 3b/23-6

¹⁰¹ KKD, 3b/21-10

¹⁰² TDK, "Köle", Online Güncel Türkçe Sözlük.

¹⁰³ Mustafa Zeki Terzi, Erdoğan Merçil, Abdulkadir Özcan, "Gülüm", *DİA*, C. 14, İstanbul 1996, s. 178

güçsüzler üzerinde egemenlik kurması şeklinde ortaya çıkan kölelik zamanla ticari ve hukuki olarak kurumsal bir özellik kazanmıştır. Öyle ki köle ticareti bazı bölgelerin ve ülkelerin geçim kaynakları haline gelmiştir. Kırım Yarımadası da bu coğrafi bölgelerden birisidir. Çok eski çağlardan beri burada esir ticareti olduğu bilinmektedir. Osmanlı Devleti'nin İstanbul'u fethinden önce ve Kırım Hanlığı'nın Karadeniz'de ortaya çıkmasından önce de Karadeniz sahilleri önemli bir köle kaynağı idi¹⁰⁴. Bu durum Hanlık devrinde de devam etmiştir. Kırım ve özellikle Anadolu arasında yapılan köle ticareti oldukça önemlidir. Karadeniz limanlarına, kayıtlardaki köle tariflerinden de anlaşılacağı gibi Çerkes, Gürcü, Abaza, ve bazen de Kazan Tatarları köle olarak gönderilir bunlar Anadolu'nun çeşitli şehirlerine satılırdı¹⁰⁵.

Kırım'da köleliğin ticaret açısından önemine, köle kaynaklarına ve fiyatlarına ayrı bir bölümde değinilecektir. Bunun yanı sıra ait oldukları dönemin ve bölge halkının gündelik yaşayışlarını, aralarındaki ilişkileri birinci elden yansıtan kaynaklar olan şerhiye sicilleridir ve Kırım sicilleri de özellikle köleliğe dair örneklerle doludur. İncelediğimiz defterde mahkemeye yansıyan 75 kayıt doğrudan kölelikle ilgilidir. Doğrudan ilgili olmayanlarda ise özellikle terekelerde isimleri ve fiyatları geçmektedir.

Sicillerde gündelik işlerde, tarlada, değirmende, çobanlıkta kullanıldığını gördüğümüz, sahibine hizmet eden ve bunun karşılığında temel ihtiyaçları efendisi tarafından karşılanan ve değerli bir mal olarak alınıp satılabilen kölenin tüm hakları sahibine aittir. Sahibi isterse satabilir, karşılıklı veya karşılıksız özgür bırakabilir, evlenmesine izin verebilir, mal edindirebilir, veya miras olarak bırakabilir. Alışverişlerde, muhalefatlarda ve mahkemede ilgili çeşitli davalarda kölelerin isimlerinin yanına çeşitli tanımların eklendiğini görüyoruz, bunlardan *kazak, esir, gulam, çura, abd-i memlük, memlük, gulam-ı memlük, değirmenci, çoban, odaman ve müdebbir* erkek köleler için kullanılırken, *cariye, düke, dükecik, bike, cariye-i memlüke, kadın, çengi kız, müdbire ve habeşiyiye*'nin ise kadınlar için kullanılmıştır. Doğuştan köle olanlar için *dogma* tabiri kullanılırken özgür kadınlar için *mestûre* kavramı kullanılmıştır.

Kayıtlarda köleler tarif edilirken isimlerinin ve cinsiyetinin dışında fiziksel özellikleri ve hangi milletten oldukları da ayrıntılı olarak belirtilmiştir. Eğer bedeninde kişiye özel

¹⁰⁴ Alan W. Fisher, *Kırım Tatarları*, s. 46

¹⁰⁵ Muzaffer Ürekli, *Kırım Hanlığı'nın Kuruluşu ve Osmanlı Himayesinde Yükselişi 1441-1569*, Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları, Ankara 1989, s. 94.

belirleyici bir özellik veya yara varsa bu da belirtilmiştir. “ *Orta boylu sivri burunlu koyun gözlü, selvi boylu kumral kaşlı Bogdan Eflakiyel asıl sağ gözünün beyazından aklu müsellemi'l-mille Mariya ibneti Abdullah nam cariye* ”¹⁰⁶ örneğinde olduğu müslüman olup olmadığı da anlaşılmaktadır. gibi Eğer köle sonradan müslüman olduysa baba adı çoğunlukla Abdullah diye geçmektedir. Verilen ayrıntılı tariflerden, Rusya bozkırlarına ve Kafkaslara yapılan yağma akınlarından elde edilen kölelerin Gürcü, Eflak, Boğdan, Rus veya Moskof, Çerkes asıllı oldukları anlaşılmaktadır. Nadir de olsa Türk asıllı olanlarına da rastlanmıştır. Kırım Yarımadasında ticareti yaygın olan kölelerin hepsinin, sanıldığı gibi aksine uzun boylu, güçlü kuvvetli, gösterişli, sarışın, yakışıklı erkekler ve güzel kadınlar olmadığı veya bizim kayıtlarımıza yansıyanların bu kanaate çok da uymadığını söyleyebiliriz. İstisnalar olmakla birlikte çoğunluğu orta boyludur. “*Alçak boylu koyun ela gözlü kara yagız düz burunlu kara kaşlı...*”¹⁰⁷ kaydında da olduğu gibi alçak boylu yani kısa boylu ve esmer olanları da vardır. Göz renkleri çoğunlukla gök yani mavidir. Koyun göz, sivri burun, kayık burun, sarışın, karayağız, etli çaplı, köse sakal, kongür sakal, ak sakal, kumral kaş, kara kaş, sarı ten, selvi boy yaygın olan fiziksel özelliklerdir.

Tariflerden de anlaşılacağı gibi küçük yaştaki erkek kölelere *gulam* denilmiştir. Küçük yaştaki kadın kölelere ise *düke*, *dükecik* gibi isimler verilmiştir. Yaşlı olanlar varsa erkeklerin *ak sakallı* kadınların ise *koca cariye* olarak anıldığı bilinmektedir. Çoğunun Gürcü, Çerkes ve Rus asıllı olmaları dikkat çekicidir. Müslüman ve Türk ismi taşıyanların yanı sıra Vasil, Nekte, Yasek, Yance, Esteban gibi zimmilere ait isimler de vardır. Bazı kölelerin isimleri sadece yaptıkları işle anılmakta özel bir isim kullanılmamaktadır; *çoban* ve *değirmenci* veya *otarda olan kazak* gibi. Toplamda 55 adet köle ismi tespit edilmiştir. Yukarıda da açıklandığı gibi isimleri verilmeyip kazak, gulam, çoban vb. şekilde yansıyanlarla birlikte kayıtlarda yansıyan köle sayısının daha fazla olduğu bilinmektedir.

Tablo 8
Defterde İsmi Geçen Köleler

¹⁰⁶ KKD, 3b/11- 2

¹⁰⁷ KKD, 3b/21- 9

Ahmet	Allahverdi	Aslay	Aybal	Aymaşeker
Balaban	Baygeldi	Beyhan	Biyâle	Boran
Cafer	Can Kul	Cemşid	Çevikgeldi	Çura
Dedeş	Değirmenci	Devin	Devlet	Esteban
Eyvan	Eyvaşke	Ferhad	Feridun	Gazanfer
Gazi	Hasan	Haydar	Hüseyin	İbaşke
Kahraman	Kasım	Kaytas	Kenan	Kurban Ali
Kutlu Çura	Laçın	MehmedAli	Mustafa	Müslim
Nekte	Odaman	Rıdvan	Rüstem	Semen
Siyavuş	Şiringeldi	Tilmaç	Tokaş	Vasil
Yance	Yasek	Yolbuldu	Yusuf	Devin Çura

Tarım, hayvancılık, değirmencilik gibi fiziki güç gerektiren işlerde çalışan erkek kölelerin yanı sıra ev işleri ve gündelik işlerle uğraşan genel olarak *cariye* olarak adlandırılan kadın kölelerin sayısı da oldukça fazladır. Ticaret ve fiyat kısmında ayrıca değinileceği gibi kadın kölelerin de maliyeti oldukça fazladır. Muhallefat kısımlarında görüleceği gibi servet değeri taşıyan malların başında gelmektedir. Toplamda 72 adet cariye ismi geçmektedir. Ancak kölelerde olduğu gibi ismi geçmeyip sadece cariye, düke vb. şekilde kayıtlara yansıyanlarla birliken sayılarının erkek kölelerden daha fazla olduğu tespit edilmiştir.

Köle tüccarları özellikle kadınların güzellik ve çalışma kapasitelerinin yanında fiziksel özellik ve yeteneklerine göre raks, müzik, el sanatları gibi konularda eğitim aldırarak daha zengin müşteriler elde etmeyi amaçlamışlardır¹⁰⁸.

Cariyelerin isimlerinin de erkek köleler de olduğu gibi cinsiyetlerini, yaşlarını veya yaptıkları işi belirtir biçimde kullanıldığını görüyoruz; çengi kız, koca cariye, dükecik veya habeşiyeye gibi. Burada da Türk ve müslüman isimlerinin yanısıra az olmakla birlikte Mariya ve Katya gibi zimmî isimleri de görüyoruz.

Tablo 9
Defterde İsmi Geçen Cariyeler

¹⁰⁸ Ömer Şen, *Osmanlı'da Köle Olmak: Esaretten Özgürlüğe Geçiş Süreci*, Kapı Yayınları, İstanbul 2007, s. 56.

Afitab	Alemsur	Altunzade	Aşirecik	Badesaba	Badisiya
Bahari	BayramBike	Benefşe	BeyşenBike	Canfedâ	Cangıda
Canpare	Ciğer	Çesmisayah	Devletgeldi	Devlet	Dilruba
Dönek	Dükecik	Eyvane	Gez	Gincemah	Görkem
Gülzer	Gülbahar	Gülbeyaz	Gülezz	Gülşen	Halime
Hanûfiyye	Hatice	Kadem	Kamile	Katya	Koca cariyeye
Kutlu ayak	Kutlu Bike	Kutlu Kız	Kutlu Sultan	Kutluzade	Lalerah
MahıZeman	Mahinur	Mal Bike	Mariya	Melek Şah	Merayel
Merbay bike	Mevlade	Mihriban	Mihrican	Mizcan	Mülayim
Nurcihan	Pervane	Peymane	Rahşan	Raziye	Ruhperver
Sebil	Sefer Bike	Selvinaz	Sevcihan	Şahnaz	Şâhzemân
Şirin	Tokman	Üftade	Yadigar	Yasemen	

3.6.1. Kölelerin Azat Edilmesi

Azat etme konusu kölelikle ilgili kayıtlarda karşımıza çıkan önemli hüccetlerden birisidir. Köle sahibi olmanın bir zenginlik göstergesi olarak kabul gördüğü ve kıymetine göre piyasada oldukça yüksek fiyatlarla pazar bulunabilen bu önemli servet değerlerinin zaman zaman *azat etme* adı altında isteyerek elden çıkarıldığını görüyoruz. Yani ömür boyu köle kalınabileceği gibi aynı zamanda özgürlüğe kavuşabilme şansı da söz konusudur.

Kölelik kurumsal bir nitelik taşıdığı gibi azat etme de buna bağlı olarak gelişmiş ve çeşitli gereklilikleri oluşturulmuştur. Bunlardan bir tanesi *i'taknâme*'dir. Özgürlük belgesi olarak da niteleyebileceğimiz bu evrak, sahibi tarafından kölesine verilmekte olup kadı tarafından hakkı teslim edilmektedir. Eğer verilen sözden dönme veya özgür kaldıktan sonra başkaları tarafından köle edinilme gibi bir durum meydana gelirse kişi özgürlüğünü bununla koruyabilmektedir. Özellikle çocukların hürriyetinde bu oldukça önemli görünmektedir. Kubazi'den Murat Gazi Beg¹⁰⁹, cariyesi Sefer Bike'nin üç yaşındaki kızı Gülbeyaz ve diğer cariyesi Sultan Bike'nin bir yaşındaki kızı Mihriban'ı azat ve *i'tak* ettim diyerek mahkemeden *i'taknâme* verilmesini talep etmiştir. Sözlerini çocukların anneleri de tasdik etmiş ve Gülbeyaz ve Mihriban'nın hürriyetlerine karar verilmiştir.

¹⁰⁹ KKD, 3b /5- 6

Kölelerin özgürlüğüne kavuşturulmasını teşvik eden islam dinine göre bir köle azat etmek manevi olarak bir hayata can vermek olarak düşünülmektedir. Buna göre ; belli bir sebep olmadığı halde kayıtlarda azat edildiğini gördüğümüz kölelerin efendileri Allah rızasını gözetiyor ve günahlarının kefareti olarak görüyor olmalılar. Kendisi hayatta iken azatlık verenler olduğu gibi kendisi öldükten sonra kölesinin azat edilmesini vasiyet olarak bildiren kişiler de vardır. Sicillerde müdebbir veya müdebbire olarak gördüğümüz bu köle ve cariyeler, bazı durumlarda mirasçılar tarafından sahiplenilmekte veya satılmakta vasiyet yerine getirilmemektedir. Bu durumda kölenin mahkemede hakkını arama hakkı vardır. Nasıl ki hür bir insan alınıp satılamaz aynı şekilde müdebbir olan yani azat edilmesinin sözü verilmiş,tedbiri alınmış köleler de satılamaz. Abdi Çelebi, Kenan bin Abdullah nam dogma kölesini vefatından sonra azat diye tedbir-i mutlak ile tedbir etmiş yani söz vermiştir. Kenan ise özgürlüğünü garantiye almak için bunu mahkemede tasdik etmiş ve kaydedilmesini yani resmiyete dökülmesini talep etmiştir¹¹⁰.

Sicillerdeki örneklerden anladığımız azatlık çeşitlerinden birisi de anlaşmalı azatlıktır. Burada belirli bir yıl veya belirli bir hizmet söz konusudur. Aktacı köyünden Hacı Gazi¹¹¹, kendisine annesinden miras kalan Aslay bin Abdullah isimli kölesine sekiz buçuk sene hizmetinden sonra azatlık sözü vermiştir. Ancak 7 seneden sonra konuyu mahkemeye taşımış ve bir buçuk sene daha hizmet borcu olmasına rağmen kölesini kendi isteğiyle azat etmiştir.

Belirli bir zaman sonra azat etme sözü vermenin dışında yapılan işe ve ortaya çıkan ürüne göre de azat etme durumları vardır. 1057 senesinde Abdurrahman Efendi¹¹² kölesi Kenan Odaman bin Abdullah ile yaptığı anlaşmaya göre; Kenan, yüz koyunu bin edip verecek ve bin koyun oluncaya dek ikişer tulum peynir verecek ve kendi gibi bir çoban getirdikten sonra azat olacaktır. Koyunların süt ve yününün Kenan'ın olacağı da kayıt da ayrıca belirtilmiştir.

---

¹¹⁰ KKD, 3b/16-2

¹¹¹ KKD, 3b/41-4

¹¹² KKD, 3b/7-9

Cariyelerin azat olma şartlarından birisi de efendileri ile evlenmeleridir. Piri Beşe'nin kızı Rabia, kardeşi Mustafa Sofi'den babalarından miras olarak intikal eden Halime isimli cariyenin kendine düşen hissesini istemiştir. Mustafa Sofi ise Halime'yi beş yaşında iken Akbike nam hatun aldı besledi büyüttü, daha sonra ben onunla evlendim, şimdi helalimdir diyerek bu isteği reddetmiştir. Çünkü eşi Halime ibnete Abdullah artık cariyeye değildir¹¹³.

Sadece müslümanların değil gayri müslimlerin de köle alıp sattıklarının ve azat ettiklerinin örneklerine rastlanmıştır. Kala Yahudilerinden Sarak isimli zımmî Boğdan asıllı Eyvane isimli cariyesini beş sene hizmetinden sonra azat edeceğine dair söz vermiştir. bu sözleşme Eyvane'nin talebiyle mahkemede kaydedilmiştir¹¹⁴.

3.6.2. Kölelerin Miras Bırakılması

Seferlerde kaçırılan, alınıp satılabilen, çeşitli işlerde çalıştırılan, kiralanabilen ve belli şartları yerine getirdikten sonra azat edilebilen köleler bir servet değeri olarak miras da bırakılabilirdi. Defterde en çok köleye sahip kişilerden olduğu anlaşılan Mevlüt Ağa'nın 700 Hasene değerinde 13 adet cariyeye, kazak ve gulamı vardır¹¹⁵. Ancak bunları kime bıraktığı ve kimlere intikal ettiği belli değildir.

Gazi Murad Mirza'nın muhalefatında¹¹⁶ ise aşağıda isimleri ve fiyatları verilen tüm aile miras olarak bırakılmıştır. Evli olan Boran Kazak'a 40 hasene değer biçilirken eşi 60 Hasene değerindedir. 4 çocuk sahibi olduğu anlaşılan ailenin 15 sim değerindeki küçük kızı, Gülsümhan isimli mirasçıya kalırken, 20 hasene değerindeki üçüncü kızın Nur Sultan'a bırakıldığı görülmektedir. Buradan anlaşıldığı gibi kölelik kurumunda aile bütünlüğü sözkonusu değildir. Örnekte olduğu gibi henüz küçük olduğu anlaşılan iki kız çocuğu miras paylaşımında farklı kişilere kalmıştır.

Boran isimli kazak hasene 40, Boran'nın eşi hasene 60 değerindedir.

Boran'ın oğlu hasene 20, Boran'ın büyük kızı hasene 20 değerindedir

Boran'ın küçük kızı Sim 15 değerindedir ve Gülsümhan'a bırakılmıştır.

---

¹¹³ KKD, 3b/11-8

¹¹⁴ KKD, 3a/88-3

¹¹⁵ KKD, 3a/62-6

¹¹⁶ KKD, 3b/50-6

Boran'ın üçüncü kızı hasene 20 değerindedir ve Nursultan'a bırakılmıştır.

Hasan, eşi Şahnaz ve beş çocuğuyla toplam 350 hasene değerindedir ve bedeli sulh olarak verilmişlerdir. Miras söz konusu olduğunda kölelerin aile bütünlüğünün olmadığı anlaşılmaktadır. Bütün aile köle statüsündedir. Birlikte veya ayrı ayrı alınıp satılabilmektedirler. Doğan her çocuğun köle olarak dünyaya geldiği anlaşılmaktadır¹¹⁷.

1058 yılında Şah Zeman Bikçe isimli kadın vekili vasıtasıyla mahkemede bir kısım gayri menkul ve ev eşyası ile birlikte Merbay Bike cariyesini ve Kadem isimli cariyesinin de nısfını (yarısını) Gülsüm'e hibe ve teslim etmiştir¹¹⁸. Diğer yarısını kime bıraktığı belli değildir ancak anlaşıldığı kadarıyla köleler miras bırakılırken birden çok kişiye bırakılabiliyor bu durumda sahibi olan kişiler kölenin iş gücünü paylaşıyor olmalıdır.

Bölünerek miras bırakılan bir diğer köle Mehmet Ali bin Abdullah, iki kızkardeşin hisselerindedir¹¹⁹. Bunlardan Ümmü Gülsüm kendi hissesine düşen kısmı azat etmiş ancak Melek, eline verdiği elli koyunu iki yüz ederse ben de azat edeceğim diyerek şart koymuş ve bunu mahkemeye vekili vasıtasıyla bu durumu kaydettirmiştir.

3.6.3. Kölelik ve Suçlar

Kölelikle ilgili alım-satım, kaçma, azatlık, kiraya verme, evlenme gibi konuların yanı sıra çok olmamakla birlikte sicillerde kazak vurma, kazak öldürme, baltayla kazak yaralayıp sakat bırakma davalarının dışında bir de zımminin kazağının başkasının çocuğunun ölümüne sebebiyet vermesi davaları tespit edilmiştir. Burada kazak herhangi bir zarara sebebiyet verdiğinde hesabının efendisinden sorulduğunu görüyoruz. Aynı şekilde köle bir haksızlığa uğrarsa, zarar görürse veya ölümüne sebebiyet verilirse doğal olarak hesabını efendisi karşı taraftan sormaktadır.

Hüseyin Beg'in¹²⁰ otarda çalışırken yaralanan kazağı Laçın, evinde ölü bulunmuştur. Ahali köylerinde öldürüldüğünü kabul etmiş ve suçu Akbora isimli bir kişiye yüklemiştir. Ancak Akbora, mahkemede yapmadığına dair yemin etmiş suçu kabullenmemiştir. Köylü

---

¹¹⁷ KKD, 3a/83-6

¹¹⁸ KKD, 3a/55-3

¹¹⁹ KKD, 3b/28-2

¹²⁰ KKD, 3a/71-1

ıspat da edemediği için, vefat eden Kazak Laçın'ın diyeti köylüye kassame olunmuştur. Köylerde meydana gelen cinayet davalarında eğer katil bulunmazsa cinayetten tüm ahalinin sorumlu tutulduğu ve ödenecek diyetin de aralarında bölündüğü tespit edilmiştir. Buna kasâme¹²¹ denilmektedir Hüseyin Beg kazağının diyeti olarak seksen altına anlaşmaya varmıştır.

Bir başka davada bu defa bir kazak bir çocuğun ölümüne sebebiyet vermiştir¹²². Olay Kala Yahudileri arasında gerçekleşmiştir. Alya isimli Yahudi'nin Nekte isimli kazağı eşekle odun taşırken Azra isimli Yahudi'nin küçük çocuğunun ölümüne sebebiyet vermiştir. Bu durumda dava kölenin sahibine açılmaktadır. Uzun süren ve diyet sözkonusu olan davanın Kırım Hanına kadar yansıdığı anlaşılmaktadır.

Kölelerin iş gücü değeri yüksek olduğu için yaralanma durumları da sahibine ayrıca sorun yaratmaktadır. Abdullah Efendi¹²³, İsmail bin Hacı İbrahim'den mahkemede şikayetçi olmuş ve Kasım isimli kazağını balta ile vurarak yaraladığını, Kazağının hala kötü durumda olduğunu ve hesabının sorulmasını isterim demiştir. Olay inkar edilse de Abdullah Efendi'nin getirdiği şahitlerin şهادetleri mahkeme tarafından kabul edilmiştir. Bu durumda yukardaki davada gördüğümüz köylünün ödediği diyet benzeri bir tazminat söz konusu olmuş mudur, davanın devamını göremediğimiz için bilemiyoruz. Ancak defterde adam veya hayvan yaralama ve katletme vakalarında taraflar musalaha ederken yani anlaşırken belirli meblağların ödendiği durumlar söz konusu olduğu için buradaki Kasım isimli Kazak için de böyle bir sonucun söz konusu olmuş olma ihtimali vardır.

4. BÖLÜM: KIRIM'DA EKONOMİK YAPI

---

¹²¹ Kasâme, katili bilinmeyen kimsenin soruşturulması ve özellikle elli kişiye yemin ettirilmesidir. Eğer bir sonuç alınmazsa suç mahallinin yaşanıldığı yerdeki halk diyeti ödemektedir. Ferit Develioğlu, *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat*, Akaydın Kitabevi, Ankara 2008, s. 591.

¹²² KKD, 3a/64-5

¹²³ KKD, 3a/81-3

4.1. Para Birimleri

Kırım Yarımadası uluslararası ticaret hacminin geniş olduğu Kefe gibi büyük bir limana ve Karasu gibi bir pazar ağına sahip bir bölge olduğu için sicillerde çeşitli para birimleri karşımıza çıkmıştır. Bunlar; Akçe, Altın, Gümüş, Flori, Guruş, Rub (çeyrek), Cedid akçe, esedî, Hasene, Sim ve Riyal'dir.

Bronevskiy; Hanın emrinde bulunana eski Kırım'da düşük kıymette gümüş yaldızlı büyük bakır akçalar basılıyordu, bu Türk gümüş parasının onda birine eşittir demektir¹²⁴. Bahsedilen Kefevî akçe, Osmanlı akçesine göre ağırlık ve değer bakımından daha düşüktür¹²⁵.

Gayri menkul satışlarında para birimi olarak en çok flori ve altının kullanıldığını görüyoruz. Seman ve hamsin ve elf 'de Melek Bike Sevin köyü nam mevziide bulunan bağını 51 altına satmıştır¹²⁶. Kayıta paranın teslim edilmesinden bahsederken de meblag-ı mezbur yani adı geçen para 51 flori denilmektedir. Bu durumda değer olarak 1 flori 1 altına karşılık gelmektedir.

Muhallefatlarda ise eşya, gayri menkul, hayvan, esir gibi bırakılan kıymetli mirasın değeri hasene üzerinden belirmiştir. Bunun yanında sim ve guruş da kullanılmıştır. Sicillerde sık rastladığımız hasene altın Osmanlı parasıdır. 1669' da 1 hasene 1,5 kuruşa eşittir. 1714' te ise 1 hasenenin Kırım akçesi karşılığı 120 kırım akçesidir¹²⁷.

Vakıflar bölümünde ayrıca değinileceği gibi vakıflardan alınan borç paralarda para birimi olarak mescid akçesi, vakıf akçesi adı altında akçe geçmektedir. Öksüz akçesi çocuklara verilen nafaka veya bakım parasıdır. Metropolitlik akçesi ise zimmî kesimden hıristiyanların temsilcisi olan rahip ve rahibelerin toplamış oldukları gelir akçesidir¹²⁸.

1060 yılında Abdullah bin Abdurrahman, Ali bin Safer isimli kişiyle yapmış olduğu cariyeye alışverişinin iptalini istemiştir. Çünkü cariyesini sattığı fiyat olan 42 altının içinde

¹²⁴ Martin Bronevskiy, *Kırım*, s. 50.

¹²⁵ Yücel Öztürk, *Osmanlı Hakimiyetinde Kefe 1475-1600*, s. 362.

¹²⁶ KKD, 3b/48-5

¹²⁷ Ömer Bıyık, *Osmanlı Yönetiminde Kırım (1600-1774)*, s. 193.

¹²⁸ KKD,3b/8-6

iki guruş ve bir esedî fena çıkmıştır. Burada fenadan anladığımız paranın ayarının bozuk veya sahte olması ihtimalidir. Sahtecilik yaptığı söylenen Ali bin Safer ise hile ve hıyanet etmediğine dair yemin etmiştir. Guruşların durumu muhtemelen incelemek ve şahit getirmek üzere sonraya sonraya bırakıldığı için sonucu göremiyoruz ¹²⁹ . Ancak anladığımız kadarıyla her dönemde ve toplumda olabileceği gibi ticaretten dolayı canlı paranın döndüğü Kırım piyasasında da parayla ilgili usulsüzlükler sözkonusudur.

4.2. Ölçü ve Tartı Birimleri

Osmanlı İmparatorluğu'nda olduğu gibi Kırım Hanlığında da çok çeşitli ölçü birimleri mevcuttur. Aynı dava içinde dahi aynı kategoride ürünler farklı isimde birimlerle ifade edilebilmektedir. Batman ve beşşere bu durumun bir örneğidir.

Kırım Hanlığında kullanılan ölçü ve tartı birimleri şeriye sicillerinden tespit edilebildiği kadarıyla tablo halinde verilecek olup malın cinsine ve yapısına göre hangi ürünleri ölçmek ve tartmak için kullanıldıkları defterden mahkemeye yansıyan örneklerle açıklanmaya çalışılacaktır.

İsimlerine daha sık olarak muhallefat, gayrı menkul, borç, alacak verecek ve hırsızlık vakalarında rastladığımız birimler ve hangi ürünleri ölçmek ve tartmak için kullanıldıkları yanlarında örnekleri ile verilmiştir: on iki *kagıd* (?) ibrişim, bir buçuk değirmi tülbent, üç beşşeri buğday, İki batman darı, bir kaç deste otluk, yetmiş baş yılki, iki çuval keten, yüz yigirmi sekiz vukiyye bakır, dört batman kireç, altı kile tohum alur tarla, bir batman ekilmiş arpa, dört heybe peksimet, yedi batman buğday, ekilmiş çavdar bir batman, iki batman yarım ekilmiş gözen buğday, bir kıt'a harab bağ, bir sepet bal, yarım batman keten, bir bogasî, yigirmi arşın bez, üç arşın aba, iki pây arz-1 mezra, otuz zân arz, On bir arşın bez, otuz ırgatlık bağ, iki sincâb kürk, beş endâze yün çuka, İki kıta dükkan, on iki vukiyye demür , tahmînen kırk zân mezra^casıyla ve mer'âsıyla, beş re's esir, otuz vukiyye kahve, hüküm iki kile pirinç bir tulum peynir, kırk bir adet beş vukiyye büyük leğen, yedi kulaç arz, Vukiyye yün ve bir re's alaşe baytal.

Tablo 10
Deftere Yansıyan Ölçü Birimleri

¹²⁹ KKD, 3b/42-13

Aded	Arşın	At araba	Baş
Batman	Beşşeri	Çuval	Değirmi
Deste	Endaze	Fuçı	Heybe
Kagıd?	Kıt'a	Kile	Koca araba
Kub	Kulaç	Macar araba	Pay
Re's	Sepet	Tekne	Vukiyye
Zan			

Bir ağırlık ölçüsü olarak *Beşşere (şibşiri)* ve *batman* ve *kile*'nin tohum, darı, çavdar, buğday, darı gibi tahıl ürünlerinin ölçümünde kullanıldığı tespit edilmiştir. Otarı yağmalandığı için mahkemeye başvuran İslam Mirza on batman darımı ve on batman arpa ile buğdayımı çalmışlardır diye şikayet ettiği Azimet, Mehmet Ali ve Hüseyin “ancak yarımşar beşşeri arpa aldık ” diye cevap vermişlerdir¹³⁰ .

Gayrı menkul satış davalarında karşımıza çıkan *Kıt'a* ; arazi, dükkan, bahçe, çayır, arz, mezraa ölçümlerinde yaygın olarak kullanıldığı görülmektedir. *Kulaç'a* da arazi ölçümlerinde rastlanmıştır; yedi kulaç arz gibi. Otuz ırgatlık bağ denildiğinde ise işgücüne bağlı bir ölçü birimi ortaya çıkmaktadır. Bu genellikle tahmini bir ölçüm şekli olmalıdır.

Demir, bakır gibi madenler, kahve gibi gıda maddeleri ve yün gibi malzemelerin ölçümünde karşımıza çıkan vukiyye bir ağırlık ölçüsüdür. Bir çuval keten dört yüz seksen beş vukiyye keten etmektedir¹³¹ .

El-Hacc Ömer'in¹³² muhallefatinde miras kalan eşyalar arasında uzunluk ölçüsü aleti olarak *endaze* ve tekstil, kereste, mimari ve inşaat malzemelerinde kullanılan *arşın*¹³³ aleti tespit edilmiştir.

Hacı Ebû Bekir Efendi'nin mahallefatının¹³⁴ içeriği incelendiğinde ise karşımıza ölçü ve tartıda birim değeri olarak kullanılan çeşitli aletler karşımıza çıkmıştır. Bunlar koca araba, macar araba, at araba, büyük fiçı, ölçek, tekne, kub ve sepettir.

¹³⁰ KKD, 3a/58-2

¹³¹ KKD, 3b/33-9

¹³² KKD,3b/43-(tamamı)

¹³³ Yücel Öztürk, *Osmanlı Hakimiyetinde Kefe 1475-1600*, s. 361

¹³⁴ KKD 3a/18-1

4.3. Mesleki Uğraşlar

Kırım'da halkın ekonomilerinin dayanağını hangi alan ve meslekler oluşturmaktadır, halk hangi işlerle meşguldür, geçimlerini ne ile sağlamaktadırlar, sosyal hayatta halkın ihtiyaçlarını hangi meslekler karşılamaktadır, idari ve adli görevliler kimlerdir gibi soruların cevaplarını bu bölümde aydınlatmaya çalıştık.

Defterde en çok ismi geçen meslekler ilmiye sınıfına aittir ve çoğunluğu dini görevlilerdir, bunlar; kadı, imam, hoca, beşe, katib, kethüda ve müezzindir. Bunlardan idari, adli, belediye işleri vs. ye bakan Kadı'ya yardımcı olan Katib, naib, muhtesib, bevvab, kapucu, kapucu başı, yazıcı ve muhzır gibi görevliler vardır. Sosyal hayatta halkın ihtiyaçlarını karşılayan esnaf, zanaatkarlar; berber, debbağ, değirmenci, çırkıkçı, hancı, hasırcı, terzi, hamamcı, kasap, fırıncı, mumcu, sarraf, sarraç, saatçi, tüccar gibi meslekleri icra edenlerdir. Bunlara daha çok şühudül hal kısmında rastlanmakla birlikte hüccetlerin içinde de isimleri geçerken yaptıkları işlerle birlikte anılmaktadırlar. Askeri sınıfa mensup olan yeniçeri, sipahi, bölükbaşı, sekban gibi meslekler de tabloda verilmiştir.

Büyükbaş ve küçükbaş hayvancılığın yoğun olarak yapıldığı ve özelliklerin atların ve onların yetiştirilmesinin ve bakımının büyük önem taşıdığı kırım coğrafyasında bu alanla ilgili meslekler; ahır kethüdası, baytar, çoban, seyis, seyis başı, tamgacıdır.

Siyasi, idari, ilmi ve sosyal hayatta erkeklerin ve onların mesleklerinin egemen olduğunu gördüğümüz 17. yy. Kırım'ında kadın bir dellale rastlıyoruz¹³⁵. Tamam kazasından Hacı Abdi oğlu İsmail'in annesi Zeynep, Rahime dellale olarak bilinen kadına 30 altın kıymetinde bir altın zülüflük vermiştir. ancak Rahime bunu itlaf etmiştir. Zeynep vefat ettikten sonra altın zülüflüğün hesabını sormak için oğlu İsmail mahkemeye başvurmuştur. Kadınlar arasında gerçekleşen ziynet eşyası alışverişlerinde kadın tüccarların ve aracılardan çalıştığı anlaşılmaktadır.

---

¹³⁵ KKD, 3a/81-2

Tablo 11
Sicillere Yansıyan Meslekler

Aşçı	Avcı	Baytar
Attar	Berber	Beşe
Bevvab	Bölükbaşı	Cebecibaşı
Bevvab	Fakih	Fermancı
Çaşnegir Başı	Çavuş	Çeribaşı
Çevuş	Çıkrıkçı	Çoban
Dadı	Danişmend	Debbag
Defterdar	Değirmenci	Semerci
Dellale	Dülger	Alasgar?
Hafız	Hamamcı, Hammami	Hancı
Hancı Başı	Harem Agası	Hasırcı
Hatib	Hatman	Hazine Katibi
Hevace	Hıdmet	Hoca
İmam	Kadı	Kadı
Kadıasker	Kahya	Kalaycı
Kapucı	Kapucı başı	Kasab
Kassam	Katib	Katibül huruf
Katib-i dıvan-ı âli	Kavalcı	Kazıasker
Keçeci	Ketancı	Kethüda
Kilerci başı	Korucu	Korucubaşı
Koyun Emini	Küttab	Maşrabacı
Mataracı başı	Muhtesib	Muhzır
Mumcu	Mustakim	Mutasarrıf
Muzaffat	Müderis	Müftü
Müstedam	Arabacı	Mütevelli
Müezzin	Naib	Naib
Nakkaş	Nazır	Odabaşı
Okçu	Pazar başı	Pençik Emini
Saatçi	Sahancı	Sarraç
Sefineci	Sekban	Sekbanlar Odabaşısı
Seyis	Seyisbaşı	Sipahi
Subaşı	Şeyhül islam	Tahrir
Tamgacı	Tüccar	Türbedar
Ulak	Ulema	Ulema
Usta	Üstad	Vaiz
Veledi Emin	Yazıcı	Yeniçeri

Av malzemelerinin satıldığı dükkan olarak sayati dükkan, özellikle şifalı bitkiler satılan dükkan olarak attar, giysi satılan yer olarak esbab dükkanı, ekme fırını olarak da ötmekçi fırını ve semerci dükkanı kayıtlarda geçen diğer esnaf gurupları ve iş yerleri olarak tespit edilmiştir. Mustafa oğlu Hasan ve Ak Gazi arasındaki davalaşmada Ak Gazi için bozacı lakabı kullanmıştır¹³⁶. Bu kişinin buğdaydan yapılan ve o dönemlerde de tüketimi yaygın olan boza içeceğini imalatını yapan veya satan bir kişi olması ihtimali vardır.

¹³⁶ KKD,3b/16-17

4.4. Hayvancılık

Kırım bir yarımada olmanın olmasını getirilerini ve Kefe gibi büyük limanları ve iskeleleri olan şehirlerin yanında Karasu gibi geniş pazar ve ticaret ağına sahip kazalara sahip olarak ticari alanda kullanmıştır. Ancak geniş bozkırlara sahip bir bölge ve göçebe kültürün faydalarını da tarım ve hayvancılık alanında kullanmıştır. Temel geçim kaynaklarının hayvancılık olduğunu ve tarıma nazaran büyükbaş veya küçükbaş hayvancılıkla daha fazla meşgul olduklarını , at başta olmak üzere öküz, sığır, koyun gibi çeşitli hayvan türlerinin bazen servet değerinde olduğunu tereke kayıtları ve mal alışverişlerinden tespit edebiliyoruz.

Bu bölümde hayvan cinsleri, isimleri, fiyatları, terekelerde mirasın ne kadarını oluşturdukları, hangi davalara konu oldukları örnekler ve tablolar yoluyla açıklanmaya çalışılacak ve veriler değerlendirilecektir.

Mezrâ, arz, otar, otlak, dam, Ahır, arz-ı mezra, Çayır, dar, kır, karaltı, ganem kışlası, yurt yeri, anbar, aran, mera, kışla, koyun kışlası gibi menkullere terekelerde ve ve satış işlemlerinde sık rastlanıyor olması bölge için hayvancılığın önemini ortaya koymaktadır. Buralar hem hayvanları otlatmaya, beslemeye yarayan yayla biçiminde geniş araziler hem de her durumda korunaklı hayvanların da insanların da kalabileceği kışla şeklinde mekanlardır. Bu tür gayri menkuller alım satım işlerinde en büyük paya sahip olmakla birlikte tereke kayıtlarında da eşlere ve çocuklara miras bırakılan değerli servet öğelerindedir.

At, başta olmak üzere en çok adı geçen hayvanlar öküz,sığır, tosundur. Bunların dışında camuş, deve, dana, düge buzağı, eşşek, hammar, karakaçan gibi büyükbaş hayvanların yanında koyun, ganem, davar, keçi, kuzu, güvercin ve tavuk gibi küçükbaş hayvanlara rastlanmıştır. Bunlardan koyun ve ganem aynı manaya gelmektedir. Hammar, eşşegin farsça ismidir, karakaçan ise günümüzde Anadolu'da kullanılan yaygın isimlerinden biridir. Tekelerde geniş yer tutan hayvanlar ve fiyatları verildikten sonra at, öküz, tosun ve sığır en çok karşılaşılan hayvanlar olduğu için bunların cinsleri ayrıca tablo halinde sunulacaktır.

Yaygın olarak hayvancılığın yapıldığı bölgelerde arın ve eşeğin ulaşım için kullanıldığını, diğer büyük baş ve küçük baş hayvanlardan da yiyecek olarak et, süt, terayağ, bal vb. faydalandığını, eşya vb kullanım alanında da deri, yün gibi malzemeler mamul edildiğini biliyoruz. Bölgede özellikle debbağcılık mesleği ve debbağ hanelere kayıtlarda rastlanmıştır. Ancak bu yaygın durumun yanında Kırım Tatarlarına özgü bir durum daha söz konusudur; kendileri için çok kıymetli olan bazen servet değeri taşıyan atların ve at cinslerinin olduğu Kırım'da deve, öküz, koyun gibi hayvanların yanında at eti yeme kültürünün olduğunu, kısrak sütünü ve kaymağını sevdiklerini ve atın sütünden kımız denilen bir içkiyi de ürettiklerini biliyoruz¹³⁷.

1057 yılının Muharrem ayında Nureddin Sultan'ın Moskof seferinde Hızır bin Bekir, elinde bir miktar et bulunduğu için ala bir *baytalı* (at cinsi) gizlice çalıp kesip yemekle suçlanır ve suçlamaları kabul edip seferden dönüşü 8 altın kıymetini köyüme varınca veririm diye söz verir ancak döndüğünde mahkemeye şahitler getirir ve elimde bir miktar et buldular diye suçlandım, suçtu işkence altında bana zorla kabul ettirdiler diyerek inkar eder ve haklı bulunur ve kurtulur¹³⁸.

4.4.1. Hayvan Cinsleri ve Fiyatları

Hayvan türleri, cinsleri ve fiyatları en geniş ve ayrıntılı biçimde tereke kayıtlarında yerini bulmaktadır. Bu bakımdan incelediğimiz 3a ve 3b defterlerindeki muhallefatların hepsi incelendiğinde elde edilen veriler, tereke sahibi kişilerin sahip oldukları hayvan cinslerinin ve sayısının yanında servet yapılarına dair de önemli çıkarımlarda bulunmamızı sağlayacaktır.

Terekesinde bıraktığı kitapları ile dikkat çeken Hacı Ebubekir Efendi'nin muhallefatındaki¹³⁹ diğer mal varlığı 163 adet küçükbaş ve büyükbaş hayvandır. Fiyatları cinsine göre değişmekle birlikte toplam fiyatı 166 hasene olan malların bir kısmının kime bırakılacağı belirtilmişken bir kısmının da belli değildir. İlk sırada yer alan ve Mehmet'e

¹³⁷ Martin Bronevskiy, *Kırım*, s. 47.

¹³⁸ KKD, 3a/32-9

¹³⁹ KKD, 3a/20-7

bıraktığı doru tay tek başına 15 hasene ile muhallefatın en kıymetli hayvanı durumundadır.

Birkaç öküz , 6 keçi ve 8 camış dışında hayvan varlığının hepsi atlardan oluşan Hüseyin Çelebi'nin terekesinde ¹⁴⁰ farklı cinslerde ve fiyatlarda 133 hasanelik 20 atı vardır. Burada da doru atın fiyatı 15 hasenedir. Ebubekir Efendi'nin terekesiyle karşılaştırıldığında adet olarak hayvan sayısı az olduğu halde Hüseyin Çelebi'nin sadece sahip olduğu atların servet değeri Ebubekir Efendi'ye yakındır. Muhallefat kayıtlarına hayvan sayısı ve fiyatları konu olan diğer kişiler; Hacı Toktamış¹⁴¹ El-Hach Mustafa bin Ahmet ve Gazi Murad Mirza'dır¹⁴².

İncelediğimiz defterde sadece müslümanların değil aynı zamanda zımmilerin de hayvancılıkla uğraştıklarını tutanaklara yansıyan davalardan ve terekelerde anlıyoruz. Haberdin el-zımmi'nin Haberdin el zımminin muhallefatı¹⁴³ buna bir örnektir.

Verilen hayvan varlığı listelerinde fiyatlar hayvanların türlerine ve cinslerine göre değişmekle birlikte ortalama olarak değerleri bellidir. Ancak aynı cins iki hayvanın bazı durumlarda farklı fiyatlarda olduğunu görüyoruz. Bu hayvanın sağlık durumuna, gücüne, yaşına vs. bakıyor olmalıdır. aynı tereke içinde bir doru at 8 hasene ederken diğeri 15 hasene edebiliyor. Yukarıda verdiğimiz muhallefatlarda yer alan hayvanların yanısıra münferit olarak alım-satım, miras, hırsızlık, yaralama, itlaf etme, kiralama vakalarında isimleri ve fiyatları geçen hayvanlar sayısı da oldukça fazladır.

Fiyatların hasene, filori ve sim üzerinden olduğu görülmektedir. Bu durum malın maddi değer olarak ederini tespit edebilmemi açısından önemlidir. İncelenen davalarda canlı mal değerinin leş fiyatıyla aynı olduğu bazen de oldukça düşük değer biçildiği vakalar söz konusudur. Hannân Ağa ibn-i Abdurrahman Çelebi Karaca Köyünden Zorum Sofi'den mahkemede şikayetçi olup; “ *bir yaşmaklı sığırum be bir tanamı rızasız olarak aligelüp itlaf eylemişlerdir kıymetini taleb ederim* ” dediğinde Zorum Mirza'dan “ *iki sığırum ikişer guruş eder tana da bir guruş eder* ” demiş ve davanın sonucunda mahkeme 5 guruş karar

---

¹⁴⁰ KKD, 3a/22-1

¹⁴¹ KKD, 3a/9-1

¹⁴² KKD, 3b/50-6

¹⁴³ KKD 3a/26-1

vermiştir¹⁴⁴. Bu sığır ve dana satılmış olsaydı şüphesiz daha fazla bir değer edecekti. Bir gözü kör siyah kaşka atın dahi 5 buçuk altın ettiği bir durumda 5 guruş oldukça düşük bir fiyattır.

Başka bir davada; emanete verilen atı kiralayan kişi yolculuk esnasında atı uçurumdan düşürüyor. Ölen atın sahibi kıymet talebinde bulunup otuz 30 altına değerdi diyor ve atın kıymetine hüküm ediliyor¹⁴⁵.

Tablo 12
Sicillere Yansıyan At Cinsleri

Baytal at	Ciran baytal	Karacalı sarı baytal	Çapar at
Ciran at	Ker Baytal	Ciran baytal	Alaşe siyah at
Doru at	Doru Alaşe Baytal	Bora	Kula at
Ker Doru at	Kara Ger beytal	Taylak	Ciran Kaşka Konan
Ker Doru Alaşe	Görki Kaşka tay	Gök baytal	Bozat Alaşe
Ker Alaşe Torga	Torı tay	Göki at	Yılkı at
Sarı Baytal	Kara Alaşe	Çal aygır	Çal başlı
Doru Cebe alaşe	Doru Kuman	Çal baytal	Boz Baytal
Kara tay	Doru Baytal	Kaşka baytal	Doru alaşa
Çal Kuman	Ciran tay	Çal tay	Kula Alaşe

Kendi cinsleri arasında farklı yaş, renk, irilik ve fiziksel güç gibi özelliklerine ayrılan atlardan Tatar dilinden kelime örnekleri verirken bahsedilmektedir. Buna göre; *Ciran at* (*ceyren at*): al at, *alaşe*: beygir at, *Buril alaşe*: çil at, *çapdar at*: kula at, *boz at*; kır at ve *taylak* da tay olarak geçmektedir¹⁴⁶.

Bozkır kültüründe sürekli harekete dayanan bir yaşam biçimi ve Kırım için önemli geçim kaynaklarından birisi olan sefere çıkma zamanlarında at ulaşım için oldukça önemlidir. Bunun yanında tarım ve hayvancılıkla uğraşan toplumlarda, makine gücünün yerini insan ve hayvan gücünün tuttuğu dönemlerde atın yanında öküz de oldukça işe yarar ve

¹⁴⁴ KKD, 3a/4-2

¹⁴⁵ KKD, 3b/13-3

¹⁴⁶ Evliya Çelebi, *Seyahatname*, s. 545.

kıymetli bir hayvan türüdür. Bir hayvanın çok çeşitli cinslerinin olması bölgede sadece atlar için değil öküz ve tosunlar için de geçerlidir. Bunlar yetiştirikleri yere göre isim alırlar; Kuba öküzü gibi veya renklerine göre ayrılırlar; kara öküz, sarı öküz gibi. At cinsleriyle benzerlik taşıyanlar da vardır kaşka tosun gibi. Kırım'da yaygın olan öküz, tosun ve sığır cinsleri tabloda sunulmuştur.

Tablo 13
Sicillere Yansıyan Öküz, Tosun ve Sığır Cinsleri

Kızıl kaşka öküz	Çapar sığır	Kuba dana
Kongür öküz	Ala sığır	Kongür kaşka sığır
Kara tosun	Kara kaşlı öküz	Ala dana
Kara sığır	Alaca sığır	Sarı kuba sığırı
Çit sığır	Tokal sığır	Kuba sığır
Komaçin sığır	Kızıl sığır	Kızıl öküz
Kuba tosun	Kaşka dana	Gök öküz
Kaşka tosun	Kuba ala öküz	Kuba komaçin
Çapar öküz	Gökerce dana	Kongür sığır

Hayvancılığın bu kadar yaygın olduğu bir coğrafyada yaşamın her alanında bunun etkileri görmek mümkündür. Öyle ki tutanaklara doğrudan yansıyan mal alış-verişi ve terekeler dışındaki davalarda da bir hayvanın adının geçmesi çok yaygındır. Aşağıda örnekleri verileceği gibi Mehir, nafaka gibi evlilik kurumuyla ilgili hüccetlerde, köle azat etme, hayvan kiralama, çoban kiralama ve ortaklık gibi ekonomiyle ilgili durumlarda ve malı yaralama, itlaf etme ve hırsızlık gibi suç teşkil eden durumlarda da hayvanlara sık sık rastlanmaktadır. Bunlardan hırsızlık, malını kaybetme, tekrar bulma ve sahiplenme Kırım'da özellikle atlara kazıdıkları tamgalar konusunu ilgilendirmektedir. Öyle ki kaybolan atı yıllar sonra üzerindeki kendilerine has damga ile bulunabilmektedir.

4.5. Köle Ticareti

İslam hukukuna göre Müslüman Türk Tatarların köle edinilmesinin yasak olması nedeniyle 15. yüzyıldan itibaren köle devşirme kaynakları Karadeniz'in kuzeyinden

Kafkasya ve Rusya'ya yönelmiştir ¹⁴⁷ .Osmanlı tarafından Kırım ve Kafkasya limanlarından sağlanan gelirlerin çoğunluğu Kefe, Anapa, ,Sohum, Azak, Taman, ve gibi merkezlerde yapılan köle ticaretinden elde edilen vergilerdi¹⁴⁸ .

Kırım'da kölelik ve köle ve sahibi olmak ekonomik mal değeri olarak gelir getirici ve zenginlik göstergesi olduğu kadar sosyal hayatın da vazgeçilmez unsurlarından biridir. Hukuki olarak köle efendisine bağlı ekonomik değeri olan canlı bir maldır. Aşağıda tabloda görüleceği gibi bazı köle ve cariyelerin fiyatları ederine göre bir at, dükkan veya ev fiyatıyla eş değerde olabilmektedir.

Yukarıdaki bölümlerde değindiğimiz gibi köleleri azat etme ve miras bırakmanın belli kuralları olduğu gibi alınıp satılabilmelerinin de belirli kuralları vardır. Öncelikle hür bir insan, itknamesi olan köle, evlenilen cariyeye alınıp satılamaz. Bu durumda yapılan alışverişlerin de geçersiz olduğunu biliyoruz. Bu bölümde öncelikle sicillerde tespit ettiğimiz kölelerin fiyatları ortaya konulacak olup akabinde köle alışverişi sözleşmeleri, kazakların kiraya verilmesi, başkasının cariyelerini gasp etme, kusurlu kölenin satış iptali ve kaçan kölelerin durumu üzerine vakalar incelenecektir. Köle fiyatları incelendiğinde en pahalı olanların cariyeler olduğu anlaşılmaktadır. Kazak denilen erkek kölelerin fiyatlarının çoğunlukla kadınlardan düşük olduğu gözlenmektedir. Ergenlik çağındaki köle kızlar yani dükelerin fiyatları da kazak ve cariyeye fiyatlarına göre ortalama bir durumdadır.

Tablo 14
Sicilde Bulunan Köle Fiyatları

İsim	Türü	Değeri (Hasene)
------	------	-----------------

¹⁴⁷ Yücel Öztürk, “ XIII. ve XVII. Yüzyıllarda Karadeniz Ticareti ”, Türk Dünyası Araştırmaları, S. 95, İstanbul Agustos 1995, s. 131.

¹⁴⁸ Fırat Yaşa, “Kırım Hanlığı’nda Köleliğin Sosyal ve Mali Boyutları”, *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, S. 13(3), Isparta 2014, s. 660.

Mihriban	Cariye	30
Saruhan	Cariye	40
Bayar	Cariye	60
Mariya	Cariye	120
Şirin	Kadın	130
Rahşan	Dükecik	30
Canfeda	Düke	50
Allahverdi	Kazak	30
Baygeldi	Çoban	80
Siyavuş	Kazak	50
Haydar	Kazak	30
Yusuf	Kazak	10
Devlet Geldi	Kazak	40

İncelenen davalara ve muhalledatlara göre defterde göre en çok köle sahibi kişi Mevlüt Ağa'dır. Fiyatları 30 hasene ve 120 hasene arasında değişen toplam on üç köleye sahiptir. Eğer köle tüccarı değilse elindekileri çalıştırmak için kullanabileceği evleri, bağları, bağçeleri ve değirmenleri olma ihtimali yüksektir. Her iki durumda da Mevlüt Ağa'nın servet sahibi olduğunu sahip olduğu kölelerinin yanı sıra muhalledattaki diğer bıraktığı mal varlığından da anlıyoruz¹⁴⁹.

Mevlüt Ağa'nın muhalledatında bulunan köleler ve fiyatları hasene değeri üzerinden şöyledir;

Mâhzemân 50 hasene
Rûhıperver isimli cârîye 50 hasene
Gincemâh isimli cârîye 100 hasene
Üftâde isimli cârîye 50 hasene
Kurban Ali isimli gulam 50 hasene
Nurcihân isimli cariye 50 hasene
Dedeş isimli gulam 120 hasene
Âfitâb isimli cârîye 50 hasene
Altunzâde isimli kız 50 hasene

---

¹⁴⁹ KKD, 3a/62-6

Kutluzâde 30 hasene
Haydar isimli kazak 30 hasene
Allahberdi isimli odaman 35 hasene
Sebîl isimli câriye 35 hasene

Köle alış veriş kayıtları sicillerde daha çok noterde yapılan sözleşmeler niteliğindedir. Daha sonra sorun yaşamamak amacıyla satış sözleşmesi satan ve alan kişinin talebiyle mutlaka mahkemede kaydettirilirdi. Eğer kölenin daha sonra hür olduğu veya birden çok kişiye satıldığı anlaşılır veya bir kusuru ortaya çıkarsa satış iptali istenebilirdi. 1060 yılında Osman bin Kaytas mahkemeye gelerek; Bayram Gazi bin Halil'den 38 altın yüz akçeye bir kazak almıştım meğer marazı varmış dediğinde Osman inkar etmiş ve kazağımın ayağının şişini gördü ve öyle satın aldı demiştir. Şahit olarak getirilen diğer kişiler Osman'ı doğrulamıştır¹⁵⁰. Bu durumda satışın iptalinin söz konusu değildir.

Başkalarının kölelerini gasp etme ve satma da kayıtlara yansıyan yaygın vakalardandır. 1058 senesinde mahkemeye başvuran Kazeş bin Kadir Ağa, Bayram Gazi'den şikayetçi olmuştur. Kazeş'in Yaske isimli kazağını ve Eyvaşke isimli gulam-ı memlûkesini gasp eden Bayram Gazi, köleleri Balıklago'da başka bir adama satmıştır. Kazeş Beg ise adı geçen köleleri müşteri olan adamdan geri almıştır ancak durumun şer'le sorulmasını istemiştir¹⁵¹.

Kölelerin zaman zaman kaçmaya teşebbüs ettiklerini ancak sicillere yansıdığı kadarıyla bunların başkalarının eline geçip tekrar köle haline getirildiklerini görüyoruz. Arslan Ali adlı kişinin Gülşen isimli cariyesi 14 sene önce firar etmiştir, Mehmet bin Abdullah'ın annesi Salova'da olan cariye tekrar firar edip Kefe subaşısının eline düşmüştür. Salova'nın oğlu Mehmet bin Abdullah subaşından on altı flori vererek cariyeyi almış ve Arslan Ali'ye teslim ettiğini ancak parasını hala alamadığını bildirmiştir¹⁵².

Azat edilmenin belli bir zamana veya kişinin ölümüne bağlandığı durumlarda kölelere müdebbir denildiğini azat etme bölümünde belirtmiştik. Bu durumda olan kölelerin alım ve satımı da yasaktır. Eğer bir satış söz konusu olduysa da iptali istenebilir. Hacı Mustafa

---

¹⁵⁰ KKD, 3a/62-9

¹⁵¹ KKD, 3b/51-10

¹⁵² KKD, 3a/57-14

bin Abdullah'ın annesi Ümmügülsüm'den 60 floriye satın aldığı Laçın isimli abd-i memlûkûn müdebbir olduğunu öğrenen zimmî Elbaşak veledi Renuk, Bahçesaray kadısına başvurup 15 florimi almıştım, geri kalan 45 floriye de Hacı Mustafa kefil olmuştu, şimdi paramı talep ederim demiştir. Hacı Mustafa ise kazağı senede 8 altına kiraya verdim eğer Elbaşak kabul ederse hakkımı bu yolla ödeyebilirim dediğinde Elbaşak, kazağın 6 sene hizmetine 45 flori karşılığında razı olmuştur. Ve taraflar arasında yeni bir akt yapılmıştır. Yani müdebbir olan kölenin satışının iptali sağlanmıştır. ancak henüz azat olmasına vakit olduğu için de kiraya verilerek kölenin kalan zamanı değerlendirilmiş ve böylece borç da ödenme yoluna gidilmiştir.

Kölenin kendisinin değil de işgücünün satıldığı durumlar da vardır. Buna icareye vermek denilmektedir. Yani belli bir zaman diliminde belli bir işi yapmak üzere sahibinin ücretli olarak bir başkasına kölesini emanet vermesi veya kiraya vermesi şeklinde düşünülebilir. Ebulhay Çelebi de kölesinin işgücünü değerlendiren efendilerden birisidir¹⁵³. Mahkemede yaptıkları sözleşmeye göre Mehmet Mirza'nın değirmeninde olan kazak Ebulhay Çelebi'nin mülküdür ancak Mehmet Mirza onu değirmeninde çalışmak üzere kiralamıştır. Daha sonra kazağın sahiplenilmesi veya başına bir durum gelmesi gibi ortaya çıkabilecek tehlikelere karşı da Ebulhay Çelebi'nin talebi üzerine yapılan anlaşma kaydedtirilmiştir.

Satın alınan kölelerin hür olduğunun anlaşıldığı durumlar da sicillerde sık rastlanılan vakalar arasındadır. Bu durumda hür olan köle hür olduğunu ıspat etmek zorundadır, satın alan kişi de durumdan bilgisinin olmadığını, köle olarak bildiğini ve başkasından satın aldığını ıspat etmek zorundadır. İstanbul ve Sinop'ta gerçekleşen ancak Kırım mahkemesine de yansıyan vakaya göre;¹⁵⁴ Dilaver'in ortağı Ahmet bin Abdullah, Mehmet Odabaşı'ndan ortağıyla birlikte bir Rus kız satın aldıklarını ve Dilaver'in bu kızını İstanbul'a götürdüğünü söylemiştir. Olayın devamına göre; Sinop'tan geçerken kızın orada atası ortaya çıkmış ve hür olduğunu ıspatlamıştır. Dilaver ise bu kızın Mehmet'ten satın aldığı kız olduğuna dair Sinop kadısı Abdulnefi Efendi'den nakl-i şer'î göndermiştir. Nakl-i şer'î Kırım'da mahkemede ibraz edilmiş ve el-Hacc Sefer bin Abdullah'ın şehadetiyle kaydedilmiştir. Daha sonrasında Dilaver ve ortağı Ahmet ve köle

---

¹⁵³ KKD, 3b/52- 6

¹⁵⁴ KKD, 3b/28-1

satın aldıkları Mehmet arasında sorun nasıl çözülmüştür buna dair bir malumatımız olmasa da satışın geçersiz kılındığı ve ortada bir usulsüzlük olduğu muhakkaktır.

SONUÇ

1648-1679 tarihli 3a ve 3b numaralı Kırım Hanlığı Kadıasker Defterleri transkript edilerek incelenmesi Kırım Yarımadası'nın idari yapısı, sosyal dokusu, halkın kültürel yaşamı ve iktisadi faaliyetleri ve kölelik gibi bölgede yaygın olan kurumların aydınlatılmasında katkı sağlamıştır. İdari teşkilat olarak bakıldığında Kırım'ın kaza, kasaba, köy, mahalle ve sokaklara bölündüğü görülmüş ve defterlere yansıyan kayıtlardan bunların isimleri tespit edilmiştir. Bunların dışında bağlar, bahçeler gibi ziraat alanları, nehirler, vadiler ve çeşitli coğrafi mevkilerin isimleri de ortaya çıkarılmıştır. Hanlığın merkezinin Bahçesaray olduğu ve bu şehrin canlı bir sosyal yaşama ve işlek bir ticaret hayatına sahip olduğu anlaşılmıştır. Bununla birlikte isimleri mahkemeye konu olan ve nüfusun yoğun olduğu diğer şehirler Karasu, Gözleve, Mankub, Kefe ve Taman'dır. Kefe'nin idari açıdan Osmanlı Devleti'ne bağlı bir sancak olmakla beraber sosyal, kültürel, ekonomik açıdan Kırım Hanlığı'nın yapısını en iyi yansıtan şehirlerden birisi olduğu düşünülmektedir.

Kırım'ın etnik, aşiret ve cemaat yapılarını ortaya çıkarmak ve sosyal yaşamını aydınlatmanın amaçlandığı çalışma neticesinde; Tatar, Nogay, Çerkes, Giray, Emeldeş Atalık gibi etnik gruplar ve aşiretler; Yahudi ve Ermeniler gibi gayri müslim halkın dışında zimmî olup olmadıkları anlaşılmayan Kıptî toplulukların bölgede yaşamlarını sürdürdükleri görülmüştür. Rus, Çerkes, Ermeni gibi etnik etnik isimlerin mahallelere verilmekle birlikte müslüman, gayri müslim bütün halkın bir arada yaşadığı, ticaret yaptığı, ortaklık kurduğu, borç alıp verdiği ve birbirleriyle evlendikleri tespit edilmiştir. Erkek, kadın ve köle isimleri üzerinden de yarımadanın etnik yapısına değerlendirme yapma imkanı olmuştur. Yahudi cemaatinde kullanılan Tohtar, Mevlüde, Arslan, Devlet gibi isimlerin aynı zamanda müslüman Türkler arasında da yaygın olduğu gözlenmiştir. Bunların Karay Yahudisi olan Türk toplulukları oldukları düşünülmektedir.

Kırım toplumunun yaşam tarzını ve aile hayatını yansıtan evlenme, boşanma, mehir, nafaka, miras, veraset, vekalet, vasilik, köle azat etme, darp, cinayet gibi konular mahkemeye konu olmuştur. Bu kayıtlarda şahitlik ve yemin etme, özellikle iddiaların reddedildiği konuları aydınlatmada önemli görülmektedir. Kadınların özellikle gayri

menkul alış satışılarında sosyal ekonomik hayata aktif olarak katıldıkları ancak hukuki işlemlerde mahkemeye gelmedikleri, kendilerini temsil etmeleri için vekil tayin ettikleri anlaşılmaktadır. Çocuklara da miras, veraset ve nafaka konularında temsil için vasi tayin edilerek haklarının korunması yoluna gidilmiştir.

Ekonomik hayatının tarım, hayvancılık ve ticarete dayandığı yarımada Balbek vadisi bağ ve bahçelerinin tarım hayatına ve gayri menkul satışlarına çok sık konu olduğu, ticaretin özellikle liman şehirlerinde yoğunlaştığı ve bu şehirlerin yabancı tüccarların uğrak noktaları olduğu bilinmektedir. Kefe liman ve iskeleleri köle ticaretinde başı çekmektedir. Kölelerin ticaret dışında miras bırakma, azat etme, kiraya verme kayıtlarına da yansıdığı ve Çerkes, Boğdan, Gürcü ve Rus asıllı kölelerin çapula gitme adı altında çıkılan seferlerden elde edildiği belirlenmiştir.

Tereke kayıtları ve miras davalarının incelenmesi yoluyla da ekonomik hayata dair bir tablonun ortaya çıkması sağlanmıştır. Kullanılan eşyaların isimlerinin yanısıra fiyatları, para birimleri, ağırlık ve ölçü birimleri hakkında verilere ulaşmamız sağlanmıştır. Uluslararası ticaret ağından dolayı farklı para birimlerine rastlanmaktadır. Sosyal yardımlaşma kurumları olan vakıflar hayır işlerinin yanısıra halkın nakit para ve borç alma ihtiyacını karşılamaktadır ve bunun için kefil gösterme ve rehin bırakma gibi işlemler yapılmaktadır.

Sonuç itibarıyla 3a ve 3 b numaralı tarihli Kırım kadıasker defterleri üzerinden Kırım'ın idari, sosyal, ekonomik, kültürel, etnik ve folklorik yapısı hakkında kapsamlı bir çalışma ortaya konulmaya çalışılmıştır.

KAYNAKÇA

Arşiv Kaynakları:

1648-1679 Tarihli 3a ve 3b Numaralı Kırım Kadıasker Defterleri
(Otdel Rukopisey Rossiyskoy Natsionalnoy Bibliotek , Fond 917, Sicil 3a/3b.)

Kitaplar:

BIYIK, Ömer (2014), *Osmanlı Yönetiminde Kırım (1600-1774)*, Ötüken Yayınları, İstanbul.

BRONEVSKIY, Martin (1970), *Kırım*, (K. Ortaylı, Çev.), Ege Matbaası, Ankara

ÇELEBİ, Evliya (2011), *Seyahatname*, Haz. Seyit Ali Kahraman, 7. Kitap, C. 2, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul.

DEVELİOĞLU, Ferit (2008), *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat*, Akaydın Kitabevi, Ankara.

FİŞHER, Alan W. (2009), *Kırım Tatarları*, Çev. Eşref Bengi Özbilen, Selenge Yayınları, İstanbul.

L. DE WRANGEL, Baronne (2014), *Kırım'ın Çehreleri*, Çev. Mesut Tufan, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul.

ÖRS, Derya, Hicabi Erkırlangıç, Ahmet Eryüksel (2003), *Osmanlıca-Türkçe Sözlük*, Gün Yayıncılık, Ankara.

ÖZDEM, Zeynep (2010) *Kırım Karasubazar'da Sosyo-Ekonomik Hayat (17. Yüzyıl Sonlarından 18. Yüzyıl Ortalarına Kadar)*, TTK Yayınları, Ankara.

ÖZTÜRK, Yücel (2014), *Osmanlı Hakimiyetinde Kefe 1475-1600*, Bilge Kültür Yayınları, İstanbul.

SÜLEYMANOV, Seyyar (2013), *Kırım Karayları* Uludağ Üniversitesi Türk Devletleri ve Akraba Toplulukları Uygulama Merkezi ve Araştırma Merkezi Yayınları, Bursa.

ŞEN, Ömer (2007), *Osmanlı'da Köle Olmak: Esaretten Özgürlüğe Geçiş Süreci*, İstanbul, Kapı Yayınları .

UZUNÇARŞILI, İ. Hakkı (2011), *Osmanlı Tarihi (XVI. Yüzyıl Ortalarından XVII. Yüzyıl Sonuna Kadar)*, C. 3, TTK Basımevi, Ankara.

ÜREKLİ, Muzaffer (1989), *Kırım Hanlığı'nın Kuruluşu ve Osmanlı Himayesinde Yükselişi 1441-1569*, Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları, Ankara.

Sürelî Yayınlar:

- ACAR, H. İbrahim (2010), Talak, *DİA*, C. 39, İstanbul, s. 496-500.
- AKGÜNDÜZ, Ahmet (2009), “İslam Hukukunun Osmanlı Devletinde Tatbiki: Şer‘iyye Mahkemeleri ve Şer‘iyye Sicilleri”, *İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi*, Ankara, S. 14, s.13-48.
- ALPARGU, Mehmet (1996, Eylül-Ekim), Tarihi Süreç İçinde Nogay Türklerinde Aile ve Akrabalık Münasebetleri, *Emel*, S. 216, Ankara, s. 12-28.
- ALPARGU, Mehmet (1996), XVI.Yüzyılın Ortasında Nogay Türkleri ve Ordaları, *Emel*, S. 215, Ankara , s.12-20.
- ATAR, Fahrettin (2002), Kaza, *DİA*, C. 25, İstanbul, s. 113-117.
- BAYKARA, Tuncer (2001), Kasaba, *İslam Ansiklopedisi*, C. 24, İstanbul, s. 119-120.
- CİHAN, Ahmet, Fehmi Yılmaz (2004), Belgeler ve Araştırma Notları: Kırım Kadı Sicilleri, *İslam Araştırmaları Dergisi*, S. 11 , İstanbul, s.131-176.
- DİA (2002), Kıptiler, *DİA*, C. 25, İstanbul, s. 424-426.
- DİA (2002), Kırım, *DİA*, C. 25, İstanbul, s. 447-450.
- İNALCIK, Halil (1996), Giray, *DİA*, C. 14, İstanbul, s. 76-78.
- İNALCIK, Halil (1996, Nisan), Kırım Kadı Sicilleri Bulundu, *Belleten*, S. 227, Ankara, s. 165-190.
- İNALCIK, Halil (2001), Kırım Hanlığı, *DİA*, C. 25(113), İstanbul, s. 450-458.
- KARATAY, Zafer (1991), Bahçesaray, *DİA*, C. 4, İstanbul, s. 482-483.
- KAVAK, Nuri (2008), Kırım Hanlığı Şer‘iyye Sicilleri ve Muhtevası Üzerine. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, S. 7, Isparta, s. 13-27.
- KAVAK, Nuri (2010, Güz), Kırım Tatarlarında Mahalle Kültürü, *Bilig*, S. 55, Ankara, s.93-100.
- KIRIMLI, Hakan (2001), Karasubazar, *DİA*, C. 24, İstanbul, s. 472-473.
- ORTAYLI, İlber (1980), Anadolu'da XVI. Yüzyılda Evlilik İlişkileri Üzerine Bazı Gözlemler, *Osmanlı Araştırmaları*, S. 2, İstanbul, s. 33-40.
- ÖZTÜRK, Yücel (1995, Ağustos), XIII. ve XVII. Yüzyıllarda Karadeniz Ticareti, *Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi*, S. 95, İstanbul, s.114-526.
- TERZİ, Mustafa Zeki (1996), Gulam, *DİA*, S. 14, İstanbul, s. 178-184.

TURAN, A. Nezihi (2003), Kırım Hanlığı Kadı Sicilleri Hakkında Notlar, *Türk Kültürü İncelemeleri Dergisi*, S. 9, İstanbul, s. 1-16.

YAŞA, Fırat (2014), Kırım Hanlığı'nda Köleliğin Sosyal ve Mali Boyutları, *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, S.13, Gaziantep, s. 657-669.

YILMAZ, Fehmi (2009). Onsekizinci Yüzyılın İkinci Yarısında Kırım'da Gayri Müslimler. *Osmanlı Araştırmaları*, S. xxxiii, İstanbul, s. 237-167.

Yüksek Lisans ve Doktora Tezleri:

ÇELİK, D. (2011). 67 A 90 Nolu ve 1017-1022 (1608–1613) Tarihli Kırım Hanlığı Kadıasker Defteri (Tahlil ve Transkripsiyon). *Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Sakarya.

KAVAK, N. (2008). Kırım'ın Karasu Kazası 1683-1774 (Şer'iyeye Sicillerine göre). *Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi*. Ankara .

YAŞA, F. (2014). 67 A 90 numaralı (Dördüncü Cilt), 1061- 1062 Tarihli Kadıasker Defterine Göre Kırım'da Sosyal ve Ekonomik Hayat. *Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Sakarya.

Diğer Yayınlar:

TDK, *Online Güncel Türkçe Sözlük* . (2016).

http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.57548ac2855899.88527871. adresinden alınmıştır

www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.572f5a3fde2ef9.50224539. 2016. Türk Dil Kurumu adresinden alınmıştır

http://kgurulkan.blogspot.com.tr/2010/05/seriyye-sicil-defterlerinin-ozellikleri_25.html

KUR'AN-I KERİM, *Bakara Sûresi*, 230. Âyet

KUR'AN-I KERİM, *Nisa Sûresi*, 4. Âyet

KUR'AN-I KERİM, *Talak Sûresi*, 7. Âyet

KUR'AN-I KERİM, *Talak Sûresi*, 4. Âyet

EKLER

EK 1: Belgelerin Transkripsiyonu

3B Numaralı Defter

3b-1. Varak

No: 1

Müdde'î Abdulaziz (bin) Mehmed müdde'î-yi aleyh Receb (bin) Keyvan müdde'î aleyh fers? İzzetlû pâdişahım hazretlerinin hâkpâ-yı şerîflerine ed'îye-i lâyika ve esniye-i lâyika ihdâsıyla inha olunur ki : derûn-ı berât-ı şerîf-ı âlişânındır ismi meztûr olub Kefe mukatası mahsulünden yevmi kırk akçe ulûfeli mutasarıf olan Receb Efendi meclîs-i şer'î şerîf ... erkânda mukâta'a-ı mezbûrun nâzırı olan fahru'l-akrân Hüseyin Aga muvâcehesinde ikrâr ve i'tirâf idüb işbu bin elli sekiz Şevvâlinin yigirmi sekizinci gününden bin elli dokuz Zilhiccesinin on üçüncü gününe gelince bir sene on bir günlük vazîfede on dört bin sekiz yüz kırk akçe ider mezbûr Hüseyin Aga yedinden bi't-tamâm alub kabz eyledim, berâtın zuhruna hesap tahrîr olunub dedikde merkûm Receb Efendi'nin kârî? olan ikrârdan el-mukırla el-mesfûr bi'l- muvâcehe kabûl itmegin mâ hüve'l-vâkı' ketb ve tahrîr olundu.

No: 2

(Oldur) ki Bağçasaray sâkinelerinden Balkız bint-ı Abdullah nâm avret mahfel-i kazâda (karanlık silik alan) mahzarında takrîr-i kelâm idüb işbu Mevlüd Gazi (karanlık ve silik alan)

3b-2. Varak

No: 1

Oldur ki Mevlaş (Mollaeş) bin Abdurrahman an karye-i Mahmud, mahfel-i kazâda Kal'a Yahudilerinden Semha veledi Mortahay nâm Yahudi muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu Yahudiler ile bir himârda ortak olub ba'dehû mezbûr yahudiye himâr-ı mezbûru virüb veledin ben almış idim. Ba'de zaman ben aldugım himâr-ı mezbûr Yahudide olan himârın veledi idi. Benim elimde üç baş olub gâib olmuş idi. Hala iki evlâdı ile bu yahudinin elinde buldum buldum işbu hâzır-ı fi'l-meclis himârlar benim mülklerimdir taleb iderim dedikde mezbûr yahudi benim aldugım himâr-ı mezbûr üç baş oldu mezbûr Mevlaş aldugı himârın atası budur tamam on yaşındadır Mevlaş'ın himârı beş yaşındadır deyicek mezbûr Mevlaş'ın kelâmına muvâfık udûlden Seyyid Gazi bin Hasan ve Mehmed Şah bin Hasan nâm kimesneler şehâdet idüb mücibiyle hükm olundu.

Tahrîren fi evâsıt-ı Zi'l-ka'de sene 1060.

Şuhûdü'l-hâl:

Fahru'l-ulemâ Abdulcemîl Efendi el-müderriş

Kırım Gâzi Efendi bin Gâzi el-Hâc

Devlet Gâzi bin Ma'kûl Dede ve gayruhüm

Ters küçük yazılan kısım: Vâris Mehmed bin Ebû Bekir müdde'î-yi aleyh Mahmud bin Abdulkarim ... Beşe Ahmed ... Gazi Danişmend Efendi ve gayruhüm

No: 2

Oldur ki İsak veledi Şahsu nâm yahudi Yusuf bin Hacı nâm âdeme bu kalıncadır yapmamazsın deyû aleni elini? gösterdüğü 'udûlden Mehmed bin İbrâhim ve Ali bin Fazlı nâm âdemlerin şehâdetleriyle sübûtu kayd olundu.

Tahrîren fi evâil-i Zilhicce li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Hacı Timurbeğ Aga bin Abdullah El-hâc

Kırım Efendi bin Hacı Gâzî

Gâzî Halîfe bin Abdullah
Mehmed Halîfe bin Ahmed Beg ve gayruhüm

No: 3

Oldur ki karye-i Aktacı nâm karyeden Hüseyin bin Rahmet Sofî Atalug bin Abdullah nâm ... muvâcehesinde işbu Ataluk'a bir kazak virüb âzâd olacak idi ba'dehû kazak için otuz altı altun virecek idi otuzın virdi altısın virmedi deyu mezbûr ... virdim deyu mezbûr Hüseyin almadum otuz aldum bana otuz ... altı yüz idüb kazak için otuz altun aldım altısın almadum deyu halef-i billah itdüği kayd olundu.

Şuhûdü'l-hâl:

Halim Çelebi bin Mustafa Aga
Kırım Efendi bin El-Hâcc Gâzi
El-Hâcc Mehmed bin El-Hâcc Apak
El-Hâcc Sefeş bin Toktamış ve gayruhüm

No: 4

Oldur ki Aliş bin Zorum Mirza nâm âdem mahfel-i kazâda Merdeş Sofî nâm âdem muvâcehesinde işbu Merdeş Sofî benim mülkimden iki âdem ortak olub lahana çalub cem' itmiş benim mülkimden almışdır cem' itdiği lahnı taleb iderim dedikde mezbûr Sofî tasdik idüb kelâmını ... her kim cem' eylese ânun olmak üzere mezbûr Sofî'ye hükm olundu.

Tahrîren fî evâhir-i Zilhicce li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn

No: 5

Oldur ki Kul Koçtar bin Receb nâm mahfel-i kazâda Kaplan Mirza bin Bahadır Beg kıbelinden vekîl olan Mevlüd Gâzî bin İbrahim nâm âdem muvâcehesinde kelâm idüb Yolbuldu el-Hâcc nâm âdemin Aynî ve Ayşe nâm asabiye kızları fevt olub mezbûretân Aynî ile Ayşe kızkarındaşım Can Seveş nâm avret benim li-ebeveyn kız karındaşım idi hâlâ mezbûretân Aynî ile Ayşe'ye benden gayrı vâris yokdur dedikde mezbûr vekîl Mevlüd Gâzî Yolbuldu El-Hâcc merhûm Bahadır Beg'in muhallefâtından idi mezbûr Mirza'nın o ki vâlidisi Saadet Sultan Hânî'nin mezbûr Yolbuldu semen-ı hissesi var idi mâl-ı müşterekini âzâd eyledi deyub el-hâsıl mezbûretân Aynî ile Ayşe'nin mezbûr hürri'l-er? zâminden? gayrı var olmamak ile mezbûr Koçtar'a hükm olundu.

Tahrîren fî evâhir-i Zilhicce li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Mataracı başı Hüseyin bin Nevrez
Halim Çelebi(bin) Mustafa
Dedeş Çelebi Ebû ... Aga
Kırım Efendi El-Hâcc Gâzî ve gayruhüm

No: 6

Ters yazı: Mu'attak ... Aga bin A'zam mu'attaka Sercivan Şimâl vekîl şâhid Siyavuş Tokay Kethüda.

Şühûd: El-Hâcc Hasan, Mahmud Mirza, Kasım Dede, Şah Mehmed

3b –3. Varak

No: 1

Sâbık mütevellî olan Bali Nâzır, hâlâ mütevellî olan Murtazâ bin Abdullah meclis-i şer'a ihzâr ve bi'l-mukâbele da'vâ idüb bundan esbak Gözleve'de bina olunan câmi-i kebîrin evkâfi olan dükkanın dekâkin ihrâk-ı bi'n-nâr olundukda hân-ı a'zam hullidehû hilâfetühû alâ reisi'l-ümem hazretleri emr-i şerîf ve vâcib-ı teşrifleriyle evkâfi mezbûreyi cedîden bina itmiş idim. Hâlâ câmi-i şerîf evkâfindan yedi yüz yigirmi guruş hakkım vardır. Evkâf-ı mezbûre mahsûlunde bi hasebi's-şer'i'l-kadîm taleb iderin dedikde mûmâ-ileyh Murtaza dahi sâbitü'l-mazmûn-ı hücceti şer'iyye ibrâz meknûn-ı meşhûnunda ... cümle hakkımı

icâredae aldım, yüz yetmiş guruş hakkım kaldı, bâkî kalan hakkımı beş ay icâresinden kabûl itdim deyu kayd olunmagın müşârun-ileyh Bali nâzır bi't-tav' ve'r-rızâ vâkıfdan yüz guruş virsün dahi ba'de'l-yevm bir akçe taleb etmiyorum, idersem inde'l-hükkâm mesmû'a olmasın dedikde cümle ... rızalarıyla mütevellî-ı cedîd yüz guruş virmesini kabûl idüb sıhhat-i berâta hükm olundu.

Tahrîren fî Cemâziyel-âhir li-sene seb'a ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Defterdar Ali bin Hamza

Kâtib Mahmud Çelebi bin Mehdi? el-müderriş

Emir Osman bin Emirhan

Mahmud Halîfe bin Seydi Halîfe

Ali Çelebi Efendi ibn Naib Muhyiddin Halîfe

Bursalı Aga

No: 2

Mütevellî cedîd Murtaza bin Abdullah merhûm Acem beyim hazretlerinin Gözleve'de beyâne âtiye'z-zikr dükkanına mütevellî olan Perviz bin Abdullah ve Kâtib El-Hâcc Mahmud'ı meclis-i şer'î ihzâr ve bi'l-mukâbele da'vâ idüb sâhibü'l Giray Han alıyyü'r-rahmet ve'r-rıdvân hazretleri câmi-i şerîf bina itmek için vakf idüb dört kazak katub ba'dehû merhûm ve mağfûrun-lehû Devlet Giray Han alıyyü'r-rahman ve'l-gufrân hazretleri mahmiyye-i mezbûreden câmi-i kebîrin mesârîfindan merhûm Sâhib Giray Han tâbe serâhu vakf itdüğü yeri da'vâ idüb şühûdu ile sâbit olunduktan sonra câmi'-ı kebîr evkâfını bina itmiş hâlâ merhûm Acem benim vakf yerde câmi-i kebîre vakf olan dekâkin dâhilinde on sekiz dükkan bina itmişdir ve zikr olan on sekiz dükkanı tarafı kıblesinde arz-ı mevkufe dâhilinde ... dar dükkan dahi bina itmişdir el-hasebü'ş-şer'-ı'l-kavîm görülmêsîn taleb iderin dedikde mâru'z-zikr Pervîz ile Kâtib el-Hâcc Mahmud'dan suâl olunduktan Sâhib Giray Han vakf itdüğü sâbit olmuş degildir arz-ı hâliye idi Hân-ı a'zâm hazretlerinden istîzân ile bina itdük deyicek mûmâ-ileyh Murtaza'nın da'vâsına muvâfik beyyine taleb olunduktan udûl-ı müslimîn ve ...n-ı müvahhidînden Ebû Bekir bin Ali ve Receb Sofî bin Nasreddin ve Mehmed bin Mustafa ve Bursalı Ali bin Mehmed ve Pazar Başı Sefer li-ecli'ş-şehâde hâzırûn olub merhûm İslam Giray Han tâbe serâhû hazretleri Mehmed Giray Han hazretleri bina itdüğü dekâkinin vakfiyetine hükm olunsun ve vakf-ı ... tesvîd olunsun dedikde Abdullah Efendi huzûrunda Pazarlı Mahmud ve Seyyid İlyas Efendi ve Deli Türk el-Hâcc Şaban ve Kutlay Aga li-ecli'ş-şehâde hâzırûn olub merhûm ve mağfûrun-leh Sâhib Giray Han hazretleri dükkanlar bina olunan yeri vakf itdi ve dört kazık kaktı dört kazıgun biri el-Hâcc Mahmud dükkanlarının başında ve biri ... mahzeni önünde ve biri Kasab Hasan dükkanı önünde ve biri yeni hamam köşesinde olan yerden kaktı bu husûsa şâhidiz ve şehâdet dahi ideriz deyub varub ol kazıkları ta'yîn itdükleri yerden kazub çıkardıkları bâ'isden Abdullah Efendi şehâdetleri kabûl idüb hudûd-ı erba'a-ı mezbûre ile mahdûd olan yerin vakfiyetine hükm itdügüne şâhidiz şehâdet dahi ideriz dedikden sonra hükmi Abdullah Efendi ihzâr olunub suâl olunduktan vakfa şehâdet itdiler bizim huzûrumuzda şehâdet idüp bizim vakfiyetine hükm itdüğe biz dahi şâhidiz ve şehâdet ideriz dedikde bi'l-cümle şühûd-ı merkûmünun şehâdetleri ba'det-ta'dîl hayr-ı kabûl-ı mevâkı' olub hudûd-ı erba'a ile mahdûde olan arzın vakfiyetine hükm olunduğı bi't-taleb kayd olundu.

Tahrîren fî Rabî'u'l-evvel li-sene seb'a ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

İbrahim Çavuş

Bali Aga

Defterdar Ali Efendi ibn Hamza

Vâiz Mehmed Efendi bin Mevla ... Efendi

On iki dükkan ve on bir dükkan

Bu sicil merhûm mağfûrun-leh Havâce Efendi hazretlerinin kendi hatları ile bulub ketb olunmuşdur gaflet olunmaya.

No: 3

Oldur ki Murtaza nâm âdem merhûm Şâhin'in karındaşı muvâcehesinde merhûm Şahin'den iki altunluk darı aldım avratından almadım deyu halef-i billah itdüğü kayd olundu.

Tahrîren evâil-i Zilka'de 1060

Şuhûdü'l-hâl:

Es-seyyid Mehmed ... an Gözleve Kırım Gâzî Efendi ve gayruhüm

No: 4

Oldur ki Bağçe muzâfâtından karye-i Kaçı sükkânından Abdulgaffar bin Abdullah Sofi mahfel-i kazâda Esen binti Davud Sofi muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu zevcem Esen'in cünûnu zâhir oldu ben de bâyin-ı talak tatlık eyledim dedikde kibel-i şer'den nafaka-ı iddetine yevmî dört akçe nafaka takdîr olunduğı kayd.

Şuhûdü'l-hâl:

El-Hâcc Mehmed bin El-Hâcc Apak

Devlet Gâzî bin Ma'kûl

Abdulcemîl Efendi bin Abdurrahim Efendi

No: 5

Oldur ki Mustafa bin Kapucı mahfel-i kazâda Hasan Ataluk bin Mehmed Beşe muvâcehesinde merhûm Hasan Beşe'nin bağçesin alub zimmetimde yedi flori kalmışdır dedüğü kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

Eş Akay bin El-muhzır

Davud bin Osman Sofi

Kâtibü'l-hurûf

No: 6

Oldur ki Mustafa bin Kapucı mezbûr Hasan Ataluk muvâcehesinde benim

zimmetimde yigirmi yedi keli guruşdan ziyâde yokdur deyu yemîn-i billahî'l-'azim eyledüğü kayd şod

Şuhûdü'l-hâl: El-mezbûrûn

No: 7

Dâ'î taharrîye vesîka ve bâ'isü'l-mestûr-ı varaka ... budur ki medîne-ı Kefe sâkinlerinden işbu sâhibü'l-küttâb ... Bugaz veledi Ahican ve Avanos veledi ve Haçeras nâm Ermenilerden meşhûdesi âtiyü'l-beyân ve nehc üzere da'vâ-yı sıhhat-i şer'iyye ile mesbûk istişhâd-ı şer'i sudûrından sonra udûl-ı müsliminden Sefer bin Mehmed bin Abdullah ve Ahmed bin Abdullah bin Abdullah nâm kimesnelerin nakl ve enhâ için mahfel-i fasl ve imzaya? li-ecli's-şehâde hâzırân olub hâlâ mahrûse-i Bağçesaray'dan ahz olunan Yusuf bin Abdullah nâm kimesne yedinden olan bir hamam gömleği ve iki kavtenî? kaftan ve diger bir kısa yenli kavtenî kaftan ve bir beyaz aba yagmurluk ve bir çerkesî kılıç ve bir keten gömlek ve bir işleme gömleki ve bir yeşil ... derâyi kaftan ve bir kırmızı ... yenli ve bir siyah gördesiden mâi gümhâ kaftan müdde'î-yi mezbûr Bugaz'ın mülkleri olub ve yine on iki kagıd? ibrişim müdde'î-yi diger Avanes mülki olub Avanes'in târih-ı kitâbdan bir buçuk ay mukaddem Cuma gicesi merkûmânın medîne-ı mezbûr Sevkanlarda vâkı' müşterek olan dükkanları açılıb zikr olunan eşya zâyî' olmuşıdı bu husûsa şâhidiz şehâdet dahi ideriz deyu edâ-ı şehâdet-i şer'iyye itdüklerinde mâ ba'de riâyetü'l-şeraitül fasul-ı? şehâdetleri makbûle olub ba'dehü müdde'îyyân-ı mezbûrân eşya-ı mezkûranı taleb ve da'vâsı ba'dehü kabz ve kendülerine irsâle bâ's tevakkuf? eyledüğü Ümûrın cümlesine Havâce Barun veledi Sarkiz nâm Ermeni'ye vekîl ve nâib-ı münâsib-ı mersûb itdüklerinden ol dahi vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hizmet-i lâzimesin edâya müte'ahhid idecek hukûk-ı hâl ve hülâsa-ı makâl mahrûse-i mezbûreden bi'l-fi'l hâkim-ı mu'addelet-i şî'âr olan kıdveti'l-ulemâi'l-kibâr ve umdet'il-fuzalâ-ı ferdi'l-ı'tibâr yenbü'î'l-fezâili'l-celâli'l-müşkilât mesâil-i mufahhari'l-efâhimi'l-emâsil Efendi hazretlerinin cenâb-ı fezâil ... usûl ve nevâ iden bu kitâb-ı müstetâb vâsıl olan efendilerin mecâlis-i refî'alarına enhâ olundu lede'l-vusûli'l-eltâf-ı aliyyelerinden me'mûldür ki ... bi'l-

kabûl ve ameli ... sübûtıyla.

Tahrîren fi evâhir-i Zilka'dei'ş-şerîfe li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Mustafa Çelebi bin Mehmed

Mustafa bin Süleyman

Mehmed bin Hüseyin bî-hilâf el-Medîne-ı Kefe 'afâ anh

3b-4. Varak

No: 1

Oldur ki tâife-ı tüccârdan Mehmed Paşa(beşe) bin Abdullah mahfel-i kazâda El-Hâcc Yusuf bin Abdullah muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu El-Hâcc Yusuf yedinde olan mâi düğme? ve bir mai yelek kendi malım idi dellâle bey' itmeye virmiş idim mezbûr dellâl dahi bir mahzene emanete koyduğu yerden ugurlatmış hâlâ mezbûr El-Hâcc Yusuf yedinde buldum dedikde gibbe'l-istintâk El-Hâcc Yusuf dahi dedi ki ben bir âdemden iştirâ eyledim deyicek müdde'î mezbûr Mehmed Beşe'nin sıdk da'vâsına mutâbık beyyine taleb olundukda udûl-ı ricâlden Bahadım Beg bin Osman Süleyman bin Ali li-ecli'ş-şehâde hâzırân olub işbu hâzır-ı fi'l-meclis maî yelek ve mâi düğme müdde'-yi mezbûr Beşe'nindir dellâla virdüğü yerden ugurlatmış idi bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ideriz deyu edâ-yı şehâdet-i şer' iyye eylediklerinde şehâdetleri hayr-ı kabûlde vâkı' olub zıkr olunan mâi yelek ile mâi düğme mezbûr Mehmed Beşe'ye hükm olundu kayd şod.

Şuhûdü'l-hâl:

Danişmend Murtaza Efendi

Mehmed Hancı Başı bin Hasan

Devlet Gâzi bin Ma'kûl Dede

Es-seyyid Mehmed Efendi Es-seyyid Sefer ve gayruhüm

No: 2

Oldur ki Bağçesaray sükkânından Osman bin Kaytas mahfel-i kazâda Bayram Gâzi bin Halil muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu Bayram Gâzi'den bir kazagı otuz dokuz floriye iştirâ eylemiş idim velâkin hâlâ zimmî olub ziyâde zahmeti var suâl olunub istirdâd olunması matlûbumdur dedikde mezbûr Bayram adem-i ilm ile tahlîf olundukda kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

Es-seyyid Mehmed Efendi bin Es-seyyid Sefer

Devlet Gâzi bin Ma'kûl Dede

Bekir Çelebi El-dellâl

Eş Akay el-muhzır

No: 3

Oldur ki tâife-ı Kıptiyandan'dan Hasan bin Mennan mahfel-i kazâda Kazeş bin Hüseyin muvâcehesinde tarkrîr-i kelâm idüb işbu Kazeş'e ra'y idüb otlatmaya iki öküz vermiş idim hâlâ hıfzda kusûr idüb öküzümün birini gayb itmiş suâl olunsun dedikde gibbe'l-istintâk mezbûr Kazeş kusûr-ı hıfza mukırr ve mu'terif oldukda müşârun-ileyh Hasan'ın öküzünün nısfı iki flori ile musâlahaları kayd olundu.

Şuhûdü'l-hâl:

Davud bin Osman

Eş Akay El-muhzır

Devlet Gâzi bin Ma'kûl

Kâtibü'l-hurûf Kırım Gâzi

No: 4

Oldur ki Kuba câmî-i evkâfının mütevellisi Bolad bin Canbolad mahfel-i kazâda Ermeniyandan Agpa veledi Haçuk muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb mezbûr Agpa'ya câmî-i mezbûr evkâfindan iki dükkânı

beyyinel ... hudûdu ma'lûmedir senevî beş altundan iki dükkanı on altuna îcâr itdim dedikde gıbbe'l-istintâk mezbûr Agpa mezbûr mütevellî Bolad halîfeye kelâm-ı mezbûrın tasdîk idüb evkâf-ı mezbûreden iki dükkanın el-an içinde sâkinim senevî on altuna isticâr itdim diyecek sıhhat-i îcar ve isticâr mukarrer olub gıbbe't-taleb mâ vak'a ketb olundu. Tahrîren fî evâil-i Zilka'de li-sene sittîn ba'de'l elf mezbûr Agpa üç seneye dek beşer altun.

Şuhûdü'l-hâl:

Fahru'l-ulemâ Murtaza Efendi (bin) El-Hâcc Ömer Aga
Derviş Aga el-Hâcc Ebul...
Abdulhalim Çelebi bin Mustafa

No: 5

Oldurki mezbûr mütevellî Ermeniyan'dan Koçan veledi Ferhad muvâcehesinde bu Koçan'a evkâf-ı mezbûreden el-an sâkin olduğu dükkanına senevî beşer altun üç yıla dek îcâ itdim dedikde mezbûr Koçan tasdîk kayd şod.

Tahrîren fî't-târîhi'l- mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: Es-sâlifûn

No: 6

Oldur ki mezbûr mütevellî Ermeniyan'dan Kosta veledi Yuri muvâcehesinde mezbûr Kosta'ya el-ân olduğu dükkanını yine kendüye senevî beşer altun üç yıla dek îcâr itdim dedikde gıbbe'l-istintâk mezbûr Kosta mütevellî mezbûr tasdîk idüb mâvak'a gıbbe't-taleb kayd olundu.

Tahrîren fî't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn

No: 7

Oldur ki mezbûr mütevellî Ermeniyan'dan Aydın veledi Horas muvâcehesinde evkâf-ı mezbûreden mezbûr Aydın el-ân sâkin olduğu dükkanı yine kendüye her bir senesi beşer altundan üç yıla dek îcâr itdim dedikde el-mezbûr Aydın tasdîk idecek gıbbe't-taleb kayd olundu.

Tahrîren fî yevmi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn

No: 8

Oldur ki mezbûr mütevellî yine Ermeniyan'dan Aydiyan veledi Horas muvâcehesinde mezbûr Aydiyan'a el-ân sâkin olduğu dükkanı yine kendüye üç altundan üç yıla dek îcâr itdim dedikde el-mezbûr Aydiyan tasdîki kayd olundu.

Tahrîren fî'l-yevmi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: Es-sâlifûn

No: 9

Oldur ki ... başı Paraciva veledi Yadibeg nâm zimmî mahfel-i kazâda Gûldeste ibnete Mustafa kıbelinden sâbitü-l vekâle mezbûrenin zevci Usta Kenan bin Abdullah muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb Balbekde Azakçu'da? vâkı' bagın kıbleten mütevellî ve şarken tarîk-ı âmm ve garben Yuri ve şimâlen Ramazan mülkine işbu hudûd dâhilinde olan bagın erba'a-ı ... benim idi ve hamsî işbu hâzır bağçesi Ramazan'ın idi mezbûreye elli altuna bey' itdik ba'de'l-yevm mülk-i müşterâsıdır dedikde gıbbe'l-istintâk el-mezbûrân Ramazan ile vekîl-i mezbûr Usta Kenan tasdîk idecek sıhhat-i bey' ve şirâ ve temlîk ve temellük mukarrer olub bi't-taleb kayd olundu.

Tahrîren fî evâil-i Şevvâl sene 1060

Şuhûdü'l-hâl:

El-Hâcc Timurbeg Aga El-Hâcc Abdulaziz Aga
Mustafa Efendi bin Hüseyin Ali, Abdullah Efendi bin Ali

Ali Efendi bin Hızır
Eş Akay el-muhzır ve gayruhüm

No: 10

Oldur ki Buga? salasından ... köyden Hüseyin Ali bin el-Hâcc Kutay nâm âdemden yine Çokrak'tan vâkı' hudûdu ma'lûme kışlasını kırk altuna iştirâ etmeye Derviş Aga bin el-Hâcc Timur Beg Aga kıbelinden mezbûr El-Hâcc Timur Beg Aga'nın vekâleti Abdurrahim Efendi bin Yahya Efendi ve Mehmed bin Tok Mehmed nâm âdemler şehâdetleriyle sübûtı kayd olundu
Tahrîren fî evâsıt-ı Şevvâli'l- mükerrerem li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Osman Efendi bin Dede Efendi El-kadı-yı Bağçesaray hâlâ

Mustafa Efendi el-kadı Borluca? hala

Ali Efendi bin Delay

Mehmed Halîfe bin Ahmed Beg

Kırım Gâzi Efendi bin El-Hâcc Gâzi

Eş-Şeyh-Es-seyyid Mehmed el-Korlu-el-küllevi? Eş-şehr Bayramcı Emir Ali Efendi bin Hızır ve gayruhüm.

No: 11

Oldur ki mezbûr Hasan Ali mahfel-i kazâda vekîl-i mezbûr El-Hâcc Timur Beg Aga muvâcehesinde karye-i mezbûrede vâkı' kışlamı cümle karaltı ve evleri ki beyne enhâlî ma'lûme'l-hudûddur iki pay arzı mezra'a ve mer'asıyla mezbûr Derviş Aga'ya kırk altuna bey' idüb kabz-ı semen mahdûd ve teslîm ve ikbâzi mübeyyi'-i mezbûr itdim ba'de'l-yevm mülk-i müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ' ve tahtar tasarruf ider dedikde gibbe'l-istintâk mezbûr vekîl El-Hâcc Timurbeg Aga mezbûrun vech-i meşrûh üzere câri olan kelâmın tasdik idecek gibbe't-taleb kayd olundu

Tahrîren fî evâsıt-ı Şevvâli'l-mükerrerem li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: El-mezbûrûn

3b-5. Varak

No: 1

Oldur ki Mahmiyye-i Kefe'den Bugaz veledi Ahican ve Kocabaruk veledi Sarkiz ve Avanos veledi Haçaruz nâm zimmîler mahfel-i kazâda İstanbul'dan Hacı Yusuf bin Abdullah nâm kimesne muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb mahmiyye-i mezbûrede dükkanımız açub beş kaftan ve dört çuhâ ve sekiz kagıd ibrişim ve bir papunç ve Çerkesî kılıç ve bir hamam gömleği sirka olunmuş idi mezbûr Hacı Yusuf yedinde Bağçesaray'da ahz olub hesâb olundu deyu istimâ' idüb geldik suâl olunsun dediklerinde gibbe'l-istintâk mezbûr Hacı Yusuf inkâr idüb mahmiyye-i mezbûrede bu esvâbı kırk guruşa bir âdemden iştirâ itdim esvâbı mezbûreyi bana bey' iden âdem İstanbul'a gitdi deyücek mezbûrların kelâmına muvâfık beyyine talep olundukda udûlden El-Hâcc Mehmed bin El-Hâcc Apak ve Seyis Başı Hacı Ali bin El-Hâcc Hüseyin nâm âdemler li-ecli'ş-şehâde hâzıran olub mahmiyye-i Kefe'de bir dükkana dalub esvâb-ı mezbûrânı sirka ve ahz itdim deyu bizim huzûrumuzda ikrâr itdi biz bu husûsa şâhidiz şehâdet dahi ideriz deyu edâ-yı şehâdet-i şer'îyye idüb şâhidân-ı mezbûrânın şehâdet-i mezbûrları hayr-ı kabûlde vâkı' olub mûcibiyle hükm olunub bi't-taleb kayd olundu.

Tahrîren fî evâsıt-ı Şevvâli'l-mükerrerem li-sene sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Fahrul Ulemâ Mehmed Efendi bin Mustafa Aga

Abdullah Çelebi bin Arslan Efendi

El-Hâcc Timur Beg Aga bin El-Hâcc Abdulaziz

El-Hâcc Sefeş bin Toktamış, Danişmend Murtaza bin Şükrullah

Odabaşı Gül Mehmed

Çorlu Mustafa Çelebi

Çarççı-çarıkçı? Mehmed Çelebi (bin) Ebû Bekir
Timur bin Mevlüş ve gayruhüm

No: 2

Oldur ki Can Pare Bikçe ibnete Abdullah kibelinden bey'-i âtiye Gazanfer bin Abdullah ve Hüseyin bin Abdullah nâm âdemlerin şehâdetleriyle sâbitü'l-vekâle Rüstem bin Abdullah mahfel-i kazâda Dedeş Aga bin el-Hâcc Timur Beg Aga kibelinden Abdulfettah bin El-Hâcc Timur Beg ve Hacı Kadı bin El-Hâcc İslam şehâdetleriyle sâbitü'l-vekâle babası mezbûr El-Hâcc Timur Beg Aga muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb müvekkilem mezbûre Bikçe vâdi-i Balbekde Agaç köprünün aşağı yanında vâkı' hisse-i koyun kışlası hudûdu budur ki zıkr olunur şarken Şahin Beg Dag ve garben Kırım Gâzi Beg mülkine ve kıbleten Balbek'e ve şimâlen Osman Aga mülkine müntehiyyedir otuz altuna bey' itdim hudûd-ı mezbûre dâhilinde olan tarla yeri mezra'a ve mer'asıyla otuz altuna bey' itdikde semen-ı mezbûri alub bi't-tamam alub mübeyyi'-i mezbûri ikbâz itdim dedikde el-mezbûr Timur Beg Aga mezbûr Rüstem'in kelâmını tasdik idüb kayd olundu.

Tahrîren fî evâsıt-ı Şevvâli'l-mükerrem li-sene sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Fahru'l-ulemâ Mehmed Efendi bin Mustafa Aga
Danişmend Murtaza Efendi bin Allahşükür
Gül Mehmed Efendi Odabaşısı bin Hasan
Zülfikar bin Eyyüb Katibü'l-hurûf Esad ve gayruhüm

No: 3

Oldur ki Mezbûr Mehmed Efendi bin Mustafa Aga mahfel-i kazâda Avrahim veledi ... ve Moşe veledi Yasef ve Papa veledi Yasef muvâcehelerinde takrîr-i kelâm idüb Can Pare Bikçe nâm hâton vadî-yi Balbekde mülk-i bagım muttasıl bir kıt'a bag ki hudûdu budur beyân olunur kıbleten nehr-ı Kabardî ve şarken Agaç köprüye yakın tarîk-ı âmme ve garben benim mülkime ve şimâlen mezbûre Bikçe'nin Hüseyin nam(kölesi) mu'attakına verdiği bağçe müntehi ve muttasıldır ben seferde iken bu âdemlere seksen beş altuna bey' itmiş bunlar dahi iştirâ etmişler şef'am hasebiyle almak murâd iderin dedikde gibbe'l-istintâk mezbûrân Yahudiler mezbûr Efendi'nin vech-i meşrûh üzere câri olan kelâmını tasdik idüb mübeyyi'-i mezbûr şefâsıyla mezbûr Efendi'ye hükm olunduktan sonra mezbûr Yahudiler bag-ı mezbûr üzerinde olan semeriyle iştirâ idüb üzerlerinde olan semerin aldıklarını ikrâr idüb Hüseyin akarda olan semere el-hesabü'ş-şer'-ı şerîfin olmak ile semere dahi mezbûr Efendi'ye hükm olunub mezbûr yahudilerin kendü ikrârlarıyla semere-i bag-ı mezbûr dokuz altuna tutulub bâkî kalan akçesini mezbûr Yahudilere bi't-tamam virüb mezbûr yahudiler dahi semere-i mezbûru bi't-tamam aldıktan sonra mâ vak'a vukû üzere gibbe't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fî evâhir-i Şevvâli'l-mükerrem li-sene sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Fahru'l-müderriş Abdulcemil Efendi
Fahru'l-ulemâ el-gaza? Murtaza Çelebi Efendi Ömer Aga
El-Hâcc Timur Beg Aga bin El-Hâcc Abdulaziz Aga
Abdulfettah Çelebi El-Hâcc Timur Beg Aga
Abdulhalim Çelebi Mustafa Aga
Üstad Şabur? bin Behram
Fahrü'l-kâtib Mehmed Halîfe
... bin Ahmed Beg ve gayruhüm

No: 4

Oldur ki Mehmed Atalug bin Hızır Çelebi mahfel-i kazâda hâlâ Balbek'de Korucu Başı olan Osman bin Abdullah muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb sâbikan Balbekde korucu idim hâlâ bu Osman'a virildi yedi ay hizmetim ... etmişdir yedi ay hizmetim ücretini talep iderim dedikde mezbûr Osman istintâk olundukda

elinde olan emr-i şerîf izhâr idübemr-i şerîf mûcibince yedi ay ücretini Mehmet Atalug'a beş ay ücretini Osmana hükm olunub bi't-taleb kayd olundu.

Tahrîren fî evâhir-i Şevvâli'l-mûkerrem li-sene sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Fahru'l Kassam Murtaza Efendi
Gözleve kadısı el-Hâcc Ömer Aga
Abdulhalim Çelebi Mustafa Aga
El-Hâcc Timurbeg Aga bin El-Hâcc Abdulaziz Aga
Abdulkadir Çelebi bin Hızır Bali Çelebi
El-Hâcc Sefeş bin Toktamış
El-Hâcc Mehmed bin El-Hâcc Apak ve gayruhüm

No: 5

Oldur ki Gümüş Derebaşı nâm karye sükkânından Kaplan bin Cafer nâm kimesne mahfel-i kazâda Alem Sultan ibnete Şah Mirza kıbelinden Abdullah Çelebi bin Abdurrahman Efendi ve Eş Akay nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbitü'l-vekâle Timur bin Muloş? muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb mezbûre Alem Sultan nâm hâtuna Ali Mirza nâm kimesne vekâleti ile yüz elli altun mihri ile akd etmişdir zevcemdir dedikde gibbe'l-istintâk mezbûr Timur bi'l-vekâle inkârla mukâbele idüb mezbûr Kaplan'ın kelâmına muvâfık beyyine taleb olundukda udûlden El-Hâcc Osman bin Hacı ve Boran bin Gâzi nâm kimesneler mezbûre Alem Sultan bizim huzûrumuzda Ali Mirzayı vekîl idüb mezbûr Kaplan'a yüz elli altun ile akd itmişdir zevcesidir biz bu husûsa şahidiz şehâdet dahi ideriz deyu edâ-yı şehâdet-i şer'iyye idüb ba'de'l-kabûl mûcibiyle hükm olundu.

Tahrîren fî evâhir-i Şevvâli'l-mûkerrem li-sene sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

El-Hâcc Mehmed Can Aga bin Fazlı Çelebi
Abdulhalim Çelebi bin Mustafa Aga
Abdulkadir Çelebi bin Bali Çelebi
Es-seyyid Mehmed Gözleve...
Fahru'l-ulemâ Murtaza Efendi el-kadı ... hala
İslam ... Hızır ...
El-Hâcc Mehmed bin El-Hâcc Apak ve gayruhüm

No: 6

Oldur ki Kubarzi'den Murâd Gâzi Beg bin İbrahim Ataluk mahfel-i kazâda tahmînen üç yaşında işbu Sefer Bike'nin kızı Gülbeyaz ve tahmînen bir yaşında kız ki hâzırân-ı fî'l-meclis Sultan Bike'nin kızı Mihriban'ı hasbiyetü lillah ... âzâd ve i'tâk eyledim itkname virilmek murâdıdır dedikde gibbe'l-istintâk mezbûrân Sefer Bike ile Sultan Bike tasdik idecek mezbûrân Gülbeyaz ile Mihriban'ın itk ve hürriyeti mukırr olub bi't-taleb mâ vak'a kayd olundu

Tahrîren fî evâhir-i Şevvâli'l-mûkerrem li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

El-Hâcc Timur Beg Aga bin el-Hâcc Abdulaziz Aga
Mehmed Halife bin Ahmed Beg
Hamdi Beg bin Mehmed Ali Çelebi ve gayruhüm

3b-6. Varak

No: 1

Te'hîr olundu (7. varağın sonundaki kaydın devamı)

Tahrîren fî evâli Şevvâli'l-mûkerrem li-sene sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Abdurrahim Çelebi bin Abdulkerim

Mehmed Çelebi bin Ahmed Beg
Koçkar Ataluk bin Kostak Sofi
Timur bin Muloş
Devlet Gazi bin Ma'kûl Sofi
Ahmed Ali bin Kutlu Saat el-bevvab
Murtaza bin Murtaza ve gayruhüm

No: 2

Oldur ki merhûmü'l-müteveffa Şaban'ın sagîre Fatma'ya merhûm mezbûr babasun üç altun altı akçe virüb öküzbahasından mezbûrenin nafakası için vâlidesi Ayşe'ye almaya emr olundu.
Tahrîren fî evâil-i şevvâlû'l-mükerrem li-sene sittîn bade'l-elf.

Şuhûdü'l-hal:

El-Hâc Sefeş bin Toktamış Beg
El-Hâc Mehmed bin el-Hâc Apak
Mehmed Halife bin Ahmed Beg
Çorlu Mustafa Çelebi Eş Akay ve gayruhüm.

No: 3

Oldur ki bundan akdem mürd olan Tudor nâm zimmînin sagîr oğlu Afendol ve sagîre Erfünderî nâm sagîrinden kıbeli şer' den vasî olan Hızır Çelebi bin Musli Çelebi mahfel-i kazâda Karakuzi nâm zimmî muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb mezbûreyn Afendol ile Erfünderi'ye babaları mezbûr Tudor'dan irsâlen intikâl eden bağın vadi-i Balbeg'de Kamışlı agzında vâkı'dır hudûdu budur beyân olunur kıble mukra (üstü çizilmiştir) bir tarafı mezbûr Kuzi mülkine ve bir tarafı Bali ve bir tarafı Murtaza Aga ve bir tarafı tarîk-ı âmma müntehiyyedir bu Kuzi fuzûlen zabt idiyor deyu vesâyeten da'vâ idüb sâbıkan Mankub Kadısı Hüseyin Efendi iki şâhid ile bize hüküm eyledi deyub hüccet ibrâz idüb hüccet-i mezbûre nazar olundukda fî'l-vâkı' mezbûr Hüseyin Efendi .... baği mahdûd-ı mezbûru Afendol ile Erfünde'ye hüküm itdügü mukarrer olub hüccet-i mezbûre zeylinde olan Nebî Aga bin (....) Musa.
(başka bir da'vâya geçilmiş)

No:4

Oldur ki Sefer Gazi bin Abdullah nâm kimesne mahfel-i kazâda Mehmed bin Abdullah nâm kimesne muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb bu Mehmed'in on beş günde yüz akçe virmek üzere bağını on beş gün bekledim hâlâ yüz akçem taleb ederim dedikde gerçek lakin sekiz gün bekledi ziyâde beklemedi deyub on beş gün beklediğine Sefer Gazi şâhiden aciz olub mezbûr Mehmed sekiz günden ziyâde beklemedi deyu halef-i billah itdügü kayd olundu.
Tahrîren fî evasıt-ı Şevvâlû'l-mükerrem li-sene sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Devlet Gazi el-muhzır
Hızır Çelebi
Zîneş bin Hacı Mehmed ve gayruhüm.

No: 5

Oldur ki Kubarzi nâm karye sükkânından Mehmed Şah ve Ahmed ibn el-Hâc Gâzi mahfel-i kazâda orta boylu kara kaşlı kara gözlü kongür sakallu sıfat-ı çengesinde yaralu müsellemlü'l-mille-i Türki el-asl Cemşid bin Abdullah muvâcehesinde takrîr-i kelâm idübişbu Cemşid babamız merhûm mezbûr Hacı Gazi'den vasî olduğumuz küçük karındaşım Mahmud ile üçümüze ersle intikâl etmiş ider hâlâ yüz elli altuna kifâyete kat' idüb hâlâ meblag-ı mezbûru bize bi't-tamam virüb edâ eyledi bi'l-fi'l azâddır itknâmesi vermek murâdımızdır didiklerinde gıbbe'l-istintâk mezbûr Cemşid sulbleri mezbûrân Mehmed Şah ile Ahmed'in kelâm-ı mezbûr ki kıbeli tasdik idecek mezbûr Cemşid'in itk ve hürriyeti mukarrer olub mâ vak'a bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî evasıt-ı Şevvâlû'l-mükerrem li-sene sittîn.

No: 6

El-hâsıl bir Çura ile yüz elli altuna kat' olub hâlâ Çura ile meblag-ı mezbûrı bi't-tamam aldık deyub mezbûrân Mehmed Şah ile Ahmed'in kelâmını tasdîk idüb kayd olmuşdur.

Şuhûdü'l-hâl:

Fahrü'l-ayan Mehmed Efendi bin Mustafa Aga
el-Hâc Mehmed Can Aga bin Fazlı Çelebi
Mehmed Efendi bin Mustafa el-Hâc
el-Hâc Mehmed bin El-Hâc Apak
Arslan Beg bin Piruş Aga, Mehmed Halife bin Ahmed Beg
Zorum Hoca bin el-Hâc Bolad
Geyik bin Yusuf
Mehmed bin Ebû Bekir ve gayruhüm.

No: 7

Oldur ki orta boylu sarışın gök gözlü sivri burunlu müslimü'l-mille Kutlu Çura bin Yolbuldu nâm doğma gulâm efendisi Arslan Ali bin el-Hâc Kutay muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu Arslan Ali vâlidemin azâdıdır demişdir azâdıdır deyu ikrâr itmişdir bâ şer' itkim taleb iderim dedikde gibbe'l-istintâk mûmâ-ileyh Arslan Ali hâlâ inkâr-ı cevâb verüb mezbûr Kutlu Çura'nın kelâmına beyyine taleb olundukda udûlden Ahmed Çelebi bin Mehmed Efendi ve Rahmet bin el-Hâc Murâd nâm kimesneler mezbûr Arslan Ali bizim huzûrumuzda bu Kutlu Çura vâlidemin azâdıdır ve benim de azâdıdır dedigine şahidiz şehâdet dahi ideriz deyu (karalanmış) edâ-ı şehâdet ve yemîn idübbadehu riayet-i şerâitü'l-kabûl şehâdetleri hayr-ı kabûl ve vak'a olub mezbûr Kutlu Çura'nın itki ve hürriyetine hükm olunub mâ vak'a bi't-taleb kayd olundu.

Tahrîren fi târihi'l-mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl:

Fahrü'l-ayan Mehmed Efendi bin Mustafa Ağa
Mehmed Halife bin Ahmed Beg
Mehmed Çelebi bin Ebû Bekir
Timur bin Muloş
Hasan Atalık bin Mehmed Beşe
el-Hâc Akay bin Kutlu Ay ve gayrihüm

No: 8

Oldur ki merhûmü'l-müteveffât Asiye ibnete Hüseyin Beg li-ebeveyn kız karındaşı Kamile binti Hüseyin Beg kibelinden emr-i atiyü'z-zikrde Üveys Beşe bin Süleyman Beşe ve Ferhad bin Hasan nâm kimesneler şehâdetleriyle sabitü'l-vekâle Gazeş bin Hüseyin mahfel-i kazâda merhûm mezbûre Kamile'nin zevci Hüseyin Çelebi bin Hasan muvâcehesinde bi'l-vekâle ikrâr ve i'tirâf idüb müvekkilem mezbûre Kamile'nin muhalledâtından kendüye degecek hisse-i şer' iyyesin bi't-tamam alub mezbûr Hüseyin Çelebi ile haklaşdı bade'l-yevm mezbûre Kamile'nin mezbûre merhûmenin terekesine mute'allık da'vâsı yokdur olur ise dahi lede'l-hükkâm zevil ihtirâm katlarında istimâ' olmasun dedükde gibbe'l-istintâk mezbûr Hüseyin Çelebi vekil-i mezbûr Gaziş'in vech-i meşrûh üzere câri olan kelâmını tasdîk idicek mûcibiyle hükm olunub bi't-taleb kayd olundu.

Tahrîren fi evâsıt-ı Şevvâl-i mûkerrem li-sene sittîn ve elf.

Şuhûdul-hal:

Fahrü'l-ayan Murtaza Ali Efendi (bin) Ebussuud Aga
El-Hâc Mehmed Efendi bin Abdurrahman Aga
Murtaza Efendi bin Ömer Aga el-Hâc
Abdulhalim Çelebi bin Mustafa Aga ve gayrihüm.

No: 9

Vech-i tezkere-i hurûf oldur ki vâlidemiz hâl-ı hayatında bize virdüğü emlakinden Balbek'de Ağa köprü yanında olan bağ ve ganem kışlası ve Kaçı'da bir degirmen ocağı bunlar vâlidemiz borçlarına virülüb borçdan halâs olmasına icâzetimiz olduğu bellü olsun deyu ellerine tezkire virülmüşdür amel idesüz şöyle bilesüz dedikde tezkere-yi şerîf virüldi.

Hazreti Han İslam Giray Hemşiresi Ulu Han Sultan.

No: 10

Oldur ki Alma'da Kan İli? nâm karyeden Mustafa nâm âdemin mutallakası Saliha'dan tevellüd eden sagır oğlu Can Beg'e ma'rifet-i müslimîn ile yevmî üç akçeden senevî dokuz altun nafaka farz ve takdîr olundu. Tahîren fî muharremü'l-haram li-sene ihdâ ve sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

El-Hâc Safiş-Sefeş bin Toktamış

Kırım Gazi Efendi el-Hâc Gazi

Derviş Çelebi el-Hâc Ebu Ali

Devlet Gazi bin Ma'kûl Dede gayruhüm min huzzâr.

3b-7. Varak**No: 1**

Oldur ki Ramazan bin Şaban nâm âdem mahfel-i kazâda Dilaver bin Abdullah muvâcehesinde işbu Dilaver Beg İstanbul'da bir kazağımı doksan sekiz guruşa bey' idüb doksan guruşdan bana yigirmi dört guruş verdi deyub mezbûr Dilaver yigirmi beş guruş harcım var yedi akçe aldım bâkîsini bi't-tamam verdüm deyub mezbûr Dilaver tamam virdüğüne şahidden aciz olub kırkdan ziyâde almadım deyu halef-i billahi'l-aliyyi'l-azîm itdüğü itdükdün sonra mücibiyle hükm olundu. Tahîren fî evâil-i Şevvâlül- mükerrerem li-sene sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Hasan bin Arap Yusuf

Timur Beg bin Mevlüş

Kâtibü'l-hurûf ve gayruhüm.

No: 2

Oldur ki Çura bin Abdullah nâm âdem an karye-i Pörlek mahfel-i kazâda Fazlı bin Ahmed nâm âdem takrîr-i kelâm idüb mezbûr İvaz'ın babasından bir da'vâla atını bir danaya üç âdem iştirâ itmiş idik ba'dehu benden izinsiz uruşdan (örşden)? bir danamı gasb idüb varub istedikde bey' itdim demiş idi meger danamı bey' itmemiş öküz olmuş işbu hâzır-ı bi'l-meclis kara öküz odur bende leşinin bahasını alsun öküzüm taleb ederim dedikde mezbûr Fazlı mezbûr Çuranın kelâmını tasdik idüböküz Çura'ya ve leşinin kıymeti bir altun Fazlı'ya hükm olub bi't-taleb kayd şod.

Tahîren fî evâil-i Şevvâl-i mükerrerem li-sene sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Hatib Efendi es-seyyid Mehmed

Çorlu Mustafa Çelebi

Hacı Sefeş bin Toktamış

Hüseyin Çelebi bin Ebû Bekir Efendi

Veli Hüseyin Çelebi bin Ramazan Efendi

Mehmed Çelebi bin Ahmed ve gayruhüm.

No: 3

Oldur ki Hüseyin bin Mehmed nâm âdem mahfel-i kazâda Arnavut Mehmed bin Mustafa muvâcehesinde bu Mehmed bana bir gümüş şise virmiş idi sarhoş olub gayb itdim dedikde zımmâniyla (faiziyle) hükm olundu.

Fi evâil-i Şevvâlû'l-mükerrem li-sene sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed Can Aga bin Fazlı Çelebi
El-Hâc Temur Beg Aga bin el-Hâc Abdulaziz
Kara Mehmed bin Mevlüd ve gayruhüm.

No: 4

Oldur ki merhûm el-müteveffa Hacı Hasan'ın sagîr oğlu Şaban sagîrin vasîsi Tayyib Fakih bin el-Hâc Kerim tarafından mezbûr sagîrin Bağcesaray'da Mustafa Çelebi'den olan on beş altun Derviş Gazi'de olan on altunu taleb ve ahz ve kabz Mehmed Halîfe bin Mustafa nâm âdemi vekâleti Zülfikar bin Ömer ve Mustafa bin Ahmed nâm âdemlerin şehâdetleriyle sübûtu kayd olundu.

Tahrîren fi evâil-i Şevvâlû'l-mükerrem li-sene sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Abdulvahhab Çelebi bin Abdurrahim Efendi
Abdulgani bin Abdullah ve gayri.

No: 5

Oldur ki Kamuşlu'dan Murâd Gazi bin Sefer mahfel-i kazâda zevcesi Gülistan binti Abdullah muvâcehesinde yigirmi beş mihrinden ve iddet içinde olan nafakasından ferâgat itmek üzere bâyin-ı talak boş idüb mezbûre avret dahi mihr-ı mezbûrundan ve iddet nafakasından ferâgat idüb beynehümâda hal'î şer'î vâkı' olub bi't-taleb kayd olundu.

Tahrîren fi târîhi'l-mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl:

El-Hâc Sefeş bin Toktamış
El-Hâc Timur Beg Aga bin El-Hâc Toktamış Aga

No: 6

Oldur ki Mustafa bin nâm âdem mahfel-i kazâda merhûm Hacı Hüseyin'in sagîri Şaban'ın vasîsi vekîli Mehmed Halîfe muvâcehesinde bende on altun vardır on beş değıldir deyu halef-i billah itdigi kayd şod.

Şuhûdü'l-hâl:

el-mezbûrun el-Hâc Timur Beg Aga
Hasan ataluk bin Mehmed ve gayruhüm

No: 7

Oldur ki Mustafa bin Mehmed nâm âdem mahfel-i kazâda merhûm Hacı Hüseyin'in sagîri Şaban nâm sagîrin vasîsi vekîli Mehmed Halîfe'ye zimmetinde olan on altunu verüb benim zimmetimde artık akçesi yokdur deyu halef-i billah itdüğü kayd olundu. Tahrîren fi'l-yevmi'l-mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn.

No: 8

Çolak Mustafa nâm âdem Hasan Beşe nâm âdem muvâcehesinde mezbûr Hasan'a yüz altmış akçe deyn ve borcu olmaduguna halef-i billah itdüğü kayd olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'l-mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl:

Çorlu Mustafa Çelebi bin İbrahim Efendi
el-Hâc Safiş bin Toktamış
el-Hâc İsa bin Veli
Hızır Mehmed bin Mehmed Çelebi ve gayruhüm.

No: 9

Oldur ki Ortayaka'dan Kastamoni sükkânından olub mahrûse-i Baluklava'da olan Mehmed Beşe bin Ali nâm kimesne mahfel-i kazâda ikrâr ve i'tirâf idüb Savsatus nâm zimmî ile meyhanede öldürdügüm mezbûr Savsatus'da bin akçe alacağım var idi istediğümde inad idübben dahi bir odun yarmasıyla kulak tözüne urdum mezbûr dahi yıkub mürd oldu el-hâsıl mezbûr zimmî odun yarmasıyla kulak tözüne urub ameden katl itdüm deyu ikrârı kayd olundu. Tahrîren fi'l-yevmi'l-mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl:

İbrahim Çelebi Efendi bin el-Hâcc Abdi

El-Hâc Sefeş bin Toktamış

Mehmed Çelebi Kavukçu an İskender

Çorlu Mustafa Çelebi

El-Hâc İsa bin Veli el-müezzin

El-Hâc Hasan bin Elmas

Şaban Sofî bin Arslan

Timur bin Muloş ve gayruhüm.

No: 10

Oldur ki Timur Gazi bin Şaban nâm gulâm mahfel-i kazâda babam Şaban mezbûrdan iki öküz intikâl etmiş idi işbu hâzır-ı fi'l-meclis çapar öküz biri budur kendim nâ bâyi' iken bir âdem bey' itmiş benim vasım vekîl bi-lâ vech bey' itmiş hâlâ işbu Can Timur yedinde buldum hâlâ taleb iderim dedikde udûlden Kaytas bin Abdullah ve Mehmed bin Allahverdi nâm âdemler bu öküzü mezbûr Timur Gazi'ye babası mezbûrdan intikâl etmiş öküzüdür deyu şehâdet idüb mücibiyle hükm olundu.

Tahrîren fi evâil-i Şevvâl-i Mükerrerem li-sene 1104.

Şuhûdü'l-hâl:

Mehmed Efendi el-kadı essultan

Derviş Aga bin El-Hâc Timur Beg

El-Hâc Safiş bin Toktamış

Tokay bin Toktamış

Çorlu Mustafa bin Mustafa Çelebi ve gayruhüm.

No: 11

Oldur ki Mankub kazâsından Kamran? nâm karyede mürd olan Tudor'un oğlu Afendol ve kızı Erhundi kıbelinden da'vâ-yı âtiye vekîl olan Hızır Çelebi mahfel-i kazâda Kuzi nâm zimmî muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb mezbûr Tudor mürd olub mezbûrân oğlu ile kızı Erhundi'ye Çeltikde Kamışlı agzında kıbleten bir tarafı Kuzi mülkine Bali mülkine ve bir tarafı Murtaza Aga mülkine ve bir tarafı tarîk-âmma müntehiyyedir mezbûr Afendol ile Erhundiye intikâl etmişdir mezbûr Kuzi fuzûlen zabt ideyori bi'l-vekâle taleb iderim dedikde gıbbe'l-istintâk mezbûr Kuzi cevabında bu bağı bana mezbûrân Afendol ile Erhundi nin vâlidesi Kiraran nâm zimmîye ile mezbûrân Erhundi ile Afendol'ün babası kız karındaşı Vasilike nâm zimmîyan on dört altuna bey' etmişdir bunların olduğu ma'lûm degildir dedikde udulden Ömer nâm âdem bag-ı mahdûd mezbûrân Erhundi ile Erhundüyle babası Tudor'dan intikâl etmişdir bu husûsa şâhidiz şehâdet dahi ideriz deyu edâ-yı şehâdet-i şer'iyeye idüb kaydül-kabûl şâhidden acize.

3b-8. varak**No: 1**

Oldur ki Kamran nâm karyeden el-Hâcc Ali Beşe nâm kimesne mahfeli kazâda Hasan Çelebi bin Nurullah muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb el-ân işbu Hasan Çelebi'nin nikahı altında fevt olan Saliha'nın zevc-i evveli diger Hasan Çelebi ile bir at husûsunda alâka ve da'vâmız var idi hâlâ ferâgat eyledim min ba'd da'vâm yokdur dediği mezbûr Hasan Çelebi talebiyle kayd olundu.

Tahrîren fi't-târîhi'l- mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl:

Hızır Çelebi bin Musli Çelebi
Timur bin Moloş
fahrul ayan Ahmed Aga bin Ali Aga ve gayruhüm

No: 2

Muhallefât: Saliha ... an-eb Receb Sofî zevci Hasan Çelebi ve ibneteyn Fatıma ve Havva ve'l-verâse münhasıra fihim ve el-müstebân min isnâ ve aşer ve taavvelü? ilâ selâse ve aşer minhal eb isnân ve li'z-zevc selasete ve'l-isneteyn semâniye ve me'a't- tahrîr fî evâil-i Ramazânü'l-mübârek min sene sittîn ve elf. Lesker? sim 15

Çapa sim 5

Sarı kafha? hasene 8

Çarşab Bezi sim 80

Köhne alaca abânî çağşırı sim 20

Bir buçuk degirmi dülbend sim 40

Kulak ve çemberi sim 5

Dokuma yüz bezi sim 8

Köhne ve leh gömlek sim 20

Bazubendü'l-hamde? vukıyye hasene 1

Gümüş masad sim 30

Fincan kutusu sim 15

Küçük sahan sim 40 (deyn)

Hamam taşı Sim 30

Kazan kapagı sim 15

Beledi döşek zarfı sim 40

Bir çeke(çakı) burgu sim 4

Kilim sim 40

Kavrama .. ince sim 120

Buzagılı kara sığır hasene 4

Kara tosun deyni vakıf hasene 3

Def'a kara tosun hasene 3

K Çit sığır sim 160

Kavî Laçın sığır buzağılı hasene 4

Kara öküz hasene 5

Sepet sanduk sim 80 (Havva)

Al derâyî Kürk alatin içli? hasene 4 (Havva)

Buzagılı kara sığır sim 4? (havva)

Vakfı kara sığır danasıyla hasene 4 (deyn)

Çevin kazân hasene 2 (Havva)

Beledi yorgan sim 40 (Havva)

Çarşab sim 80 (Havva)

...makreme (Havva)

Köhne fincan ... sim 20 (Havva)

Evler hudûdu ma'lûmedir hasene 8

Kara ağac nâm mevkide vâkı' çayır ki beyne'l-eşhâd hudûdu ma'lûmedir Hasene 10

İçelinde bağçe ... guruş 4 rub 1 hasene 2 bey'i Seyideddin

Aşağı köhne bağı hasene 4 (deyn)

İki tahta sanduk biri Fatma'ya biri Havva'ya sim 160

Tencere kapagıyla sim 80 (Havva)

Derûnunda üç

Mezbûr Hasan Çelebi hasene 20

İki altun kırk akçe alub kıymeti kendi hissesine virülmeyüb halâs olmuşdur.

Hasene	Duyun	Yekûn Hasene
15	Resm-i kıymet	95
02	Hisse-yi ez-zevc	
18	Hisse-yi el-eb	
12	Hisseyi el-ibneteyn	
48		

Yekûn hasene 95

Muhallefât ziyâde an zevci Şaban ve Ümmü Mihrinaz ve ibni Murtaza

Kırmızı kilim hasene 1

Çit yorgan mea çarşab hasene 1

Çit döşek hasene 1

Yasdık 2 Sim 40

Tencere kapagıyla hasene 1

Deruhte zevc-i mezbûr Şaban hasene 80

No: 3

Vech-i tahrîr-i hurûf oldur ki mezbûre Mihrinaz kızı mezbûre Feryade'nin terekesi mezbûresinden on üç altun seksen akçe mezbûre Feryadenin kendisinden sonra fevt oğlu mezbûr merhûm Murtaza'ya vâlidesinin mihrinden ve sair terekesinden kırk yedi altun yüz akçe hisse deyub ve Murtaza'nın bu hissesinden yedi altun seksen akçe deyub cem'an yigirmi bir altun kırk akçe olur ve mezbûr Şaban dahi meblag-ı mezbûr yigirmi bir altun kırk akçe mukâbelesine köhne guruş 10, üç beşşeri bugday sim 310, on şibsiri yarım sim 280, sulu şibsiri yarım darı sim 90 ,şibsiriyye ta'yini vergi sim 75 ve sagır kazân hasene 8 ve kilim sim 80 bir döşek ile yasdık hasene 1 tas sim 20 yorgan sim 80 cem'an iki bin altı yüz yetmiş beş akçe olur mezbûre Mihrinaz'ın kibelî şer' den vekîli Mehmed Atalug'a teslîm olundu.

Tahrîren fi evâil-i Ramazan sene 1060

Şuhûdü'l-hâl:

Devlet Gazi bin Yagub Sofi

Yagub Sofi

Kırım Gazi Efendi

Abdullah Çelebi Mustafa Çelebi

No: 4

Oldur ki el-Hâcc Gazi bin Mustafa an Kuba mahfel-i kazâda Ramazan bin Sarvan muvâcehesinde takrîr-i kelâm işbu Ramazan'a mahalle-i mezbûrede kıbleten yol şarken Hacı Gazi ve şimâlen ve garben Gavs mülki dâhilinde çatma hane sâyatı dükkandır cümle tevâbi' ve levâhakıyla on sekiz bey' itdüm akçesin alub ... mezbûrî Ali Atalık bi'l-îcâr ikbâz eyledim dedikde El-mezbûr Ramazan tasdik idüb gıbbe'l-istintâk ketb ve kayd olundu Tahrîren fi evâil-i Ramazanü'l-mübârek li-sene sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Çavuş bin Mavereş

Bodur Ali bin Abdullah

Ahmed bin Ömer, Hüseyin Sarvan

... bin Sarvan ve gayruhüm

No: 5

Oldur ki Osman bin Salim an karye-i Can Ahmed Kara Kurt mahfel-i kazâda Orta Yaka'dan Zele nâm kasabadan Mehmed bin Veli muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu hâzır-ı bi'l-meclis tahminen on beşinde olan Mehmed nâm oglancık kasaba-i mezbûreden olub vilayete gelüb evlenüb ba'de zevcesi vefat itdükden sonra yine kasaba-i mezbûreye gidüb hâlâ orada olan Mustafa bin Bahtiyar nâm kimesnenin oğludur vâlidesi vefat itdükden sonra besleme bana verdi ben dahi bu zamana dek besledim asla ve kat'a nafaka virmiş degüldür bu âdem besledüğüm için bana dört guruş virüb ben dahi ogullarını buna teslîm eyledim dedikde El-mezbûr Mehmed tasdik idüb kayd olundu.

Tahrîren fi't-târihi'l- mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl:

Mustafa Eş-şehir Pınar

Timur bin Muloş,Ahmed bin Veli

...bin Kutlay ve gayruhüm minhuzzâr

No: 6

Oldur ki Ansemus nâm rahibe emr-i şerîf vâcibü'l-ittibâ' ile patrikleri Parsenus nâm rahib Mataracı Başı Hüseyin Beşe vekil idüb mezbûr Ansemus zimmîde üç senelik metropolitlik akçesi vardır deyu mezbûr Ansemus nâm rahibeyi mezbûr Hüseyin emr-i padişah ile tutub gönderdiği bi't-taleb kayd şod.

Tahrîren fi evâil-i Ramazânü'l-mübârek li-sene sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

El-Hâcc Timurbeg Aga bin Abdulaziz El-hac

Mevlûd Gazi bin Yakub

Esedünnaib ve gayruhüm

No: 7

Oldur ki Arslan bin Ayaz nâm kıptî mahfeli kazâda zevcesi Ak Bike binti Mustafa nâm kıptî muvâcehesinde ba'de'l-yevm bu avreti bî-günah dögersem üç talak boş olsun amma bu avret bana vâlideme ve agzıma şetm iderse dögerim deyub şart eyledüğü mezbûre avret talebiyle kayd şod.

Tahrîren fi evâhir-i Ramazanü'l-mübârek li-sene sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Eş akay bin Mevlam virdi

Sefer Ali bin Mustafa ve hayrihum

No: 8

El-Hâcc Ali bin el-Hâcc Murâd nâm âdem ile Laçın bin Abdullah nâm ikisi bir at mübâdele idüb mezbûr Ali'ye virüldüğü at ki yörü at mezbûr Hacı Ali gart ve aruk(ergin) olduğu benim makbûlüm idi lakin tok nefes? imiş ve kadîmden tok nefes imiş red murâd iderim dedikde gıbbe'l-istintâk mezbûr Laçın inkâr idüb udûlden Mustafa bin Abdullah ve Mevlûd Gazi bin Bali kişi nâm âdemler bu at tok nefesdir kadîmdir hadis degüldür deyu şehâdet itdüklerinde mücibiyle hükm olundu.

Tahrîren fi evâhir-i Ramazan li-sene 1060.

Şuhûdü'l-hâl:

Danişment Murtaza bin Şükrullah ve Eş Akay el-mahcer?, ve gayruhüm

No: 9

Oldur ki Hüseyin bin Haydar mahfeli kazâda Azra veledi İlya muvâcehesinde bu Azra'nın Gözleve'den bir kaç deste otluk ve birkaç kile bir maçın ?getürdüm kusûr ile hıyânet itmedüm deyu halef-i billah itdüğü kayd şod.

Tahrîren fi evâhir-i Ramazan sene 1060.

Şuhûdü'l-hâl:

Çelebi bin Seyyid ve Mehmed Molla ve gayruhüm

3b-9. Varak

No: 1

Oldur ki Hacı Gazi bin Gögi nam kimesne mahfel-i kazâda Arslan bin Tengrikulu muvâcehesinde mezbûrla Arslan'ın bir toçay? dirende kendi kurup ve tevâbi'inden bir kimesne kurup kara kazıgını sablamadıgına bilmedigine halef-i billahi'l-aliyyi'l-azîm itdükdên sonra necatı kayd olundu Tahrîren fî evâhir-i Şabanü'l-mu'azzam li-sene sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

El-mezbûrûn

Mehmed Halîfe bin Ahmed Beg

Abdulcemîl Efendi bin Abdurrahim Efendi ve gayruhüm.

No: 2

Oldur ki Mustafa bin Abdullah nâm kıptî mahfel-i kazâda Aşcı Hasred bin Abdullah muvâcehesinde takrîr-i kelâm idübişbu hâzır fi'l-meclis-i cîrân ... benim malım idi mülkimden gayb olmuş idi hâlâ bu âdemin elinde buldum taleb iderim dedikde mezbûr Hasred Han Hazretleri sefere vardukda Han Hazretlerine özi hatmanı vermiş idi Han Hazretleri dahi Feridun nâm gulâmına verdi andan iştirâ idüb aldım dedikde udûlden Abdulkadir Çelebi ve Sarraç Mustafa ve Bogdan Mehmed bin Abdullah nâm âdemler mezbûr ... mezbûr hatman mezbûr Han Hazretlerine virüb Han Hazretleri dahi Feridun'a virmişdir deyu edâ-yı şehâdet-i şer'iyye idüb kıymetiyle hükm olundu. Tahrîren fî evâhir-i Şaban sene 1060.

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Timur Beg ve kasabü'l-marûf Esad

Devlet Gazi

Mehmed Halîfe ve gayruhüm.

No: 3

Oldur ki Kaçı'dan Süleyman Ağa köyünden Osman bin Halil nâm âdemin Acem kazâğı Laçın nâm kazak mahfel-i kazâda Ahmed bin Bolapay muvâcehesinde ikrâr ve i'tirâf idüb mezbûr Ahmed'in bir buzagılı sığırın bağceye düşmüş idi balta ile atub urdum ve helâk eyledim deyu bi't-tâv' ikrârla mezbûr Ahmed talebiyle kayd olundu.

Tahrîren fî ş-şehri'l Şabanü'l-mu'azzam li-sene sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Ali Efendi Delay

ve Bekir Ali Efendi el-vaiz el-câmî-i Akmescid

El-Hâc Timur Bek Aga bin el-Hâc Abdulkadir

Mustafa ...Çorlu Mustafa Çelebi ve gayruhüm.

No: 4

Oldur ki Safeş binti Kenan nâm avret mahfel-i kazâda zevci Şaban bin Mehmed nâm âdem muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb mezbûr zevcim Şaban zimmetinde elli altın mihirinden ve iddet içinde olan üç ay nafakasından ferâgat idüb mezbûr Şaban dahi altı talak boş olsun deyub mezbûr avret talak-ı salis ile mutallık ... haram olduğu mukarrer olub gıbbe't-taleb mâ vak'a ketb ve sebt olundu.

Tahrîren fî şehri'l Şaban'ü'l-muazzam li-sene sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Dede Çelebi bin el-Hâc Mealeş? Aga

Ali Efendi bin Delay

El-Hâc Mehmed bin el-Hâc Apak

El-Hâc Timur Beg Aga el-Hâc Abdulkadir Aga

Kara Mehmed bin Mevlüd

Mehmed Halîfe bin Ahmed Beg ve gayruhüm.

No: 5

Oldur ki Bağçesaray kazâsı muzâfâtından Yurt nâm karye sükkânından Mustafa bin Abdullah mahfe'l-i

kazâda Öte Yaka'dan Kastamonı sükkânından diger Mustafa bin Mehmed nâm âdem muvâcehesinde iki câriyem gayb olundu Gözleve'de bu Mustafa yedinde buldum dedikde gıbbe'-istintâk mezbûr Mustafa mezbûr câriyeleri bana işbu hâzır-ı fi'l-meclis karye-i mezbûrede ... bundan akdem fevt olan Kaytas'ın i'tâkı kazagı Baygeldi bin Abdullah nâm kazak muvâcehesinde işbu Baygeldi bana gice ile getürüb virdü ben dahi alub mezbûr Baygeldi'ye on gurûş verdim deyub mezbûr Baygeldi suâl olundukda sabite hâzır ... Orta Yaka'ya alub ... oldu idi ben dahi oturub câriyeleri bu adama götürüb verdim bana on gurûş verdi ba'dehü câriyelerini götürdükdüden sonra câriyeleri alub beni bırakmayub kendi dedigi gıbbe'-taleb ketb ve sebt olundu.

Tahrîren fi şehri'l Şaban'ü'l-muazzam li-sene sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Hüseyin Bölükbaşı bin Mürşid Kulu

Çorlu Mustafa Çelebi

Kapucu İslam bin Süleyman

Mehmed Halife bin Ahmed Beg

Halil bin Mehmed

Kasab el-marûf Esad

Şaban bin ... Kulu

Sefer Ali bin İsa ve gayruhüm min huzzâr.

No: 6

Oldur ki Bağçesaray'da Urus mahallesi sâkinâtından Deli ...Devin Çura'nın karındaşı? nâm avret mahfel-i kazâda İvaz bin Baltacı nâm kıbtî muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede vakı' dâr ki hudûdu budur ki kıbleten .... ve şarken ... mülkine ve şimâlen tarîk ve garben Mahmud mülkine müntehîdir dâhilinde bir çatma ... karşısı çit hanedir cümle tevâbi' ile yigirmi dört altuna bey' itdüm zevcim Mehmed bey' itmiş idi ben dahi cevâz virüb bey'-i mezbûr nakd almışdır mülk-i müşterîdir keyfe yeşâ' ve tahtâr ve tahrîf ider dedikde gıbbe'-istintâk mezbûr kıbtî tasdik idüb gıbbe'-taleb mâ-vâkı' kayd olundu.

Tahrîren fi evâil-i Ramazanü'l-mübârek sene 1060.

Şuhûdü'l-hâl:

Osman Efendi bin Dede Efendi

İsmail Efendi bin Yusuf

Abdulfettah Efendi bin Mehmed Efendi

Abdulhannan Aga bin Abdurrahman Çelebi

Kara Mehmed bin Mevlüd ve gayruhüm.

No: 7

Oldur ki Hacı Mehmed bin Hacı Mevlaş ve Hüseyin bin Abdullah nâm âdemler işbu hâzır fi'l-meclis Şaban yakîn on macar arabacık çalub benden rızasız kendi mülkünden ... âhara ... bundan satun alub bu husûsa şâhidiz şehâdet dahi ideriz dediklerinde kabûl olub gıbbe'-taleb kayd olundu.

Tahrîren fi't-tarihü'l-mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl:

El-Hâc Mehmed bin el-Hâc Apak

... Efendi el kadı

Receb bin Allah Verdi ve gayruhüm.

No: 8

Oldur ki Şaban nâm âdem mutallakası Safeş nâm avret muvâcehesinde bu avretin vâlidesinden maçin? almak için kırk akçe aldum artık almadım deyu halef-i billah itdügü kayd şod.

Tahrîren fi't-tarihü'l-mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn.

No: 9

Oldur ki tüccârdan İstanbul'dan Mustada Çelebi bin Ahmed mahfel-i kazâda Salacık'ta Abdi el-ma'rûf baytar? Abdi muvâcehesinde işbu hâzır fi'l-meclis dökemi işbu Abdi'den kırk üç buçuk altuna iştirâ itmiş idim hâlâ iki dişî sakat itmiş murâd iderim dedikde gıbbe'l-istintâk mezbûr Abdi kırk üç buçuk guruşa bey' etdim dişini ben dahi görmedim deyub mezbûr Mustafa Çelebi mezbûre dökeyi kemi ... itmekle... hüccet? ile hükm olundu.

Tahrîren fi evâil-i Ramazan sene 1060.

Şuhûdü'l-hâl:

Ali Efendi el-kadı ve
Esad el-naib ve gayruhüm.

No: 10

Oldur ki mezbûr Ali Efendi mezbûre câriyenin dişini görmedim beni Hüseyin? badehu görmedüm deyu halef-i billahü'l aliyü'l-azîm itdüğü bi't-taleb kayd olundu.

Tahrîren fi't-tarihü'l-mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn**No: 11**

Oldur ki Rasim Han ibneteyn Devlet Ali Kahya ve Derviş Bike ibneteyn İbrahim Ataluk kıbellerinden emri âtiyü'z-zikrde Abduşşakir Çelebi ve Katip Kırım Gazi şehâdetleriyle vekil olan Murtaza Ali Aga mezbûr Devlet Ali Kahya mahfel-i kazâda Kal'a-ı yahudiyandan Moşi-Moşe veled-ı İlya nâm Sahancı yahudi muvâcehesinde bi'l-vekâle ikrâr idüb müvekkilem Rasim Han'ın yahudi mezbûr zimmetinde yüz altun ve diğer müvekkilem Derviş Bike'nin yine mezbûr yahudi zimmetinde yüz on altun hakları var idi Rasim Han yüz ve Derviş Bike yüz on bi't-tamam aldılar haklaştı dedikde gıbbe'l-istintâk mezbûr yahudi tasdik itdükden sonra ... mukarrer olundu. Tahrîren fi evâil-i Ramazan'ül mubarek sene 1060.

Şuhûdü'l-hâl:

Eş-şâhidanü'l-vekâle
Hüseyin Halife bin Elaman el-kâtib
Mehmed Çelebi bin Hasan Halife ve gayruhüm min huzzâr.

No: 12

Şeyh ili kazâsında Nurgeldi nâm karyeden kâtil ... Şah Mehmed bin ... altı kulaç sulbiye Safire bint-ı Toktamış vasîsi Mevlûfî an karye mezbûrde Mevlûfî'ye teslim olunan öksüz-ı mezbûre emvâli kayd. Hasene 20.

No: 13

Oldur ki Bayezid nam âdem arabacısının eline urup akçesin dağıtmadığına halef-i billah itdüğü kayd olundu. Tahrîren fi't-târihi'l-mezbûr.

3b-10. Varak**No: 1**

Oldur ki Özü'den Ak Beg Mustafa Sofi'ye on altuna bir sarı atlas kürk bey' idübakçesin aldım ve bir kırmızı gümhâ kürki mezbûr Mustafa Sofi'ye tezviç itdüğüm kızım Salime'ye çeyiz verdim ve bir hamam legeni ve büyük legen mezbûre Salime'ye çeyiz verdim ve bir kûzi tabağı mezbûre Salime'nin oğlu Mehmed'e senedlik verdim ve bir haneyi mezbûr Mustafa Sofi'ye beş altuna satub akçesin aldum ve bir etrafına ayet yazılı acem tasını mezbûr Mustafa Sofi'ye hibe ikbâz itdüm dedigi Mustafa Sofi talebiyle kayd olundu.

Tahrîren fi't-tarihü'l-mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn**No: 2**

Oldur ki karye-i Estelibe'den sâbikan Yuri zimmî ile müsemma' olub hâlâ Hüseyin bin Abdullah mahfel-i kazâda li-ebeveyn karındaşı Tudor ve Canbeg veledi Afendike muvâcehesinde babam mezbûr Afendike karye-i mezbûrecede vâkı' kibleten tarıkî âmma ve şimâlen Yaşar mülkine ve şarken ve ... ve garben İlyavud mülkine münthehiyyedir iki çatma evimi yeri ve havlusı ile hîbe idüb Sehrab Efendi'ye sicil itdirüb mezbûrân inkâr idüb mezbûr Hüseyin'in kelâmına muvâfık beyyine talep olundukda udûlden Seyyid Gazi bin Rahmet nâm Âdem mezbûr Afendike'nin verdügi hüccetin mazmûnuna şehâdet idüb şâhid-ı âhire te'hîr olundu.

Tahrîren fi evâsıt-ı şâban-ül mu'azzam li-sene sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

El-Hâcc Mehmed Apak Elhacc

Receb bin Allahvirdi

Mehmet Halîfe bin Ahmet Beg

Devlet Gazi bin Ma'kûl Sofi ve gayruhüm minhüzzâr

No: 3

Oldur ki Ulaklı sükkânından Cihan Şah binti ve Bani Haydar mahfel-i kazâda Haydar oğlu Can Timur bin Hüseyin muvâcehesinde Takrîr-i kelâm idüb işbu oğlum Can Timur'a Vadi-yi Balbek'te Yeni Dünya nâm muhitte kibleten suya ve şarken kendü mülkine ve Yasef nâm yahudî mülkine ve garben Hacı ... mülkine ve şimâlen Tarık-î âmma münthehî işbu hudûd dâhilinde bağ-ı eşcâr-ı müsmîre ve gayr-ı müsmîresiyle cümle tevâbi levâhâkıyla mezbûr oğluma on beş yaşında bir yahudiye dökeye? bey' itdim ve dökeyi alub mübeyyî mahdûdı ikbâz itdim hâlâ elinde keyfe mâyeşâ'tasarruf ittirdükte gibbe'l-istintâk mezbûr Can Timur mezbûre vâlidesinin kelâmını tasdîk idüb hüccet-i bey' ve şirâ ve temlik ve temellüki mukarrer olundu.

Tahrîren fi evâsıt-ı şaban-ül-mu'azzam sene 1060.

Şuhûdü'l-hâl:

El-Hâcc Sefeş bin Toktamış

İbrahim Efendi Kadı Sami? Giray Sultan-ı Sâbikan

El-Hâcc Mehmet bin El-Hâcc Apak

Çorlu Mustafa Çelebi ve gayr-ı hum

Çıkrıkçı Mehmet Çelebi El Mâruf

No: 4

Oldur ki Bedurus veledi Nikogos nâm zimmî mahfel-i kazâda Mosas veledi Bedurus muvâcehesinde bu âdemden bir at isticâr idüb bir gayrı âdemi bindürüp göndermiş idim. Giderken yolda sarhoş olub eyerini ve atını gayb itmiş hâlâ atı bulundu eyerinden deyicek mezbûr tasdîk idüb mücibiyle hükm olundu.

Tahrîren fi evâsıt-ı Şaban li-sene sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Mehmet Halîfe Ahmet Bey ve Esad Eş-şeyh ve gayruhüm

No: 5

Oldur ki merhûm el-müteveffa Ramaş nâm âdemin sâgir oğulları Şaban ve Aşer? ve Asiye nâm sâgırlere müteveffât müslimin ile yevmi ikişer akçe farz ve takdîr olundu.

Tahrîren fi evâsıt-ı şaban-ül El mezbûrun.

No: 6

Oldur ki İhvadar nâm zimmî bir müslime avret muvâcehesinde bundan yorgan satup ziyâde akçesin bana hıyânet itmegüne halef-i billah ... idüb mücibiyle hükm olundu.

Tahrîren fi evâsıt-ı Şaban sene 1060.

Şuhûdü'l-hâl:

El-hac ... Devlet Gazi ve gayruhüm

No: 7

Oldur ki Bağçasaray'da Sulu Kuba mahallesinde sâkine Fatma bint Yusuf mahfel-i kazâda Kapucu İslam bin Süleyman muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb mezbûr İslam mahalle-i mezbûrede kıbleten Hüseyin Ataluk şarken ... yer ki arz-ı hâliyedir ve şimâlen Memiş-Kamış? ve garben tarîk-ı amme müntehîyedar dâhilinde bir mahzen üstü taş ev ve bir çit hâne cümle tevâbi ve levâhâkiyla (bütün eklentileriyle) otuz altuna bey' idüb semen-ı mezbûru bi't-tamam alub mübeyya'-l mezbûr-ı mahdûdu ... temlik bilakar ikbas itdim mülkî müşerâsıdır keyf-e mayeşâ' tahtar tasarruf ider dedikde mûmâ ileyh İslam istintâk olundukta mezbûr Fatma'nın vech-i meşrûh üzere cârî olan kelâmını tasdik idecek sıhhati bey' ve şîrâ ve temlik ve temellük mukarrer olub bittalep kayd şod.

Tahrîren fi evâsıt-ı şabanül-mu'azzam li-sene sitin ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

El-Hâcc Mehmet bin el-Hâcc Apak ve

Kırım Gazi Efendi bin El-Hâcc Gazi

El-Hâcc Sefeş bin Toktamış

Danişment Murtaza bin Şükrullah

Çıkrıkçı Mehmet Çelebi bin Ebû Bekir ve Gayruhüm

No: 8

Oldur ki Dellâl Ali bin Sefer nâm âdem Gülsüm nâm avrad muvâcehesinde bu avret benüm kırk altınım sanduğundan sirka idüb badehu bana on dokuz altın gönderüp virdi ben gün? akçesidir didim benim sirka olunmuş akçemdir dimedim duyulmasın deyu böyle didim dediği bittalep kayd olındı tahrîren fi evâsıt-ı şabanül-mu'azzam li-sene sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: El mezbûrun

No: 9

Oldur ki Gülsüm binti Kaytas nâm avrad Dellâl Sefer bin Ali nâm kimesne muvâcehesinde mezbûr Sefer'in sanduğundan hafiyeten aldım hâlâ şunda bundan tedârik idüb virdüm haklaştım didükte gibbes suâl mezbûr Sefer tasdîki kayd olundu.

Tahrîren fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: El mezbûrun

No: 10

Oldur ki İsra nâm zimmî Memi Beşe muvâcehesinde mezbûr Memi Beşe'den karz-ı şeriden iki altın almadım deyu halef-i billah elzil izni billah ... idüb ... halası kayd olındı.

Tahrîren fi't-târîhi'l-mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl:

Osman Efendi Dede Efendi ve

İsmail Efendi İbn Yusuf ve

Timur bin Mevlüş ve gayruhüm

No: 11

Oldur ki mezbûr zimmî mezbûr Memi Beşe'den iki yüz akçe kârz almadığına halef-i billah elzil izni billah ... idüb ... hâlâsı kayd olundu fi't-târîhi'l-mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl: El mezbûrun.

No: 12

Oldur ki Memi Beşe mezbûr zimmîye üç ... aldım deyu ikrâr-ı kayd olındı Tahrîren fi't-târîhi'l-mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl: El mezbûrun

No: 13

Oldur ki mezbûr Memi Beşe mezbûr zimmîye bir buçuk ... ikrârı kayd olundu Tahrîren fi't-târîhi'l-mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn

... zimmîye virecek guruş 8.5, guruş Memiye 4 buçuk

No: 14

Oldur ki mezbûr Memi Beşe mezbûr zimmînin yigirmi akçelik.....den gayrı ve ziyâde şarab-şirb? almadum deyu halef-i billah ettiği kayd olundu.

Tahrîren fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: El mezbûrun

No: 15

Oldur ki Cennet Han benim hazretleri kıbelinden nehc-ı şer' üzere sabitül vekâle Ramazan bin Muzaffer orta boylu düz burunlu koyun gözlü ... Eman bin Abdullah nâm dogma muvâcehesinde merhûm İlyas Aga'nın muhallefâtından iştirâ idüb bana otuz altuna iştirâ idüb ikbâz eyledi dedikte gıbbe'l-istintâk mezbûr ... Eman tasdik idecek mûcibiyle hükm olunub kayd şod.

Tahrîren fi evâhir-i şabanül-mu'azzam li-sene sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

El-Hâcc Timur Beg Aga

Dedeş Çelebi bin El-hac

Kâtib-ül Ma'rûf Esad ve gayruhüm.

3b-11. Varak**No: 1**

Oldur ki tüccârdan Kadızade Mehmed Çelebi Şulme nâm yahûdi muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu yahûdiye yüz guruşa bey' idüb on beş guruşu aldım seksen beş guruşum zimmetinde kaldı deyub mezbûr Şulme inkâr idübbir kırklık verüb sende emanet dursun bey' itdügünde bana ... ikiyüz elli ... yüz guruşu ... ziyâde iderse ... ortak olalım deyu bu minvâl üzere emanet vasi' itmiş idi kazagı almadan öldü bana ... öldü diyecek kazı kadızade el-mezbûrûn kelâmına muvaffik beyyine taleb olundukda udûlden Balta-Yalta bin Musi-Mursi nâm âdem mezbûr yahûdi merkûm Kadızade'nin kazagını yüz gurûşa satun aldım deyu ikrârına şâhidiz şehâdet dahi ideriz deyu şehâdet-i şeriyye idüb ba'de'l ...ve et-tahlîf hayrı kabûlde vâkı' olub şâhid-ı ahare kaldı.

Şuhûdü'l-hâl:

Kara Mehmed bin Mevlüd

Devlet Gazi bin Ma'kûl Sofi

Mesdam bin Ma'kûl Sofi

Şah...Berber ve gayruhüm.

No: 2

Mirza Beg Mirza bin Osman Aga kıbelinden ikrâr-ı atıye İvaz bin Can Bek ve Süleyman bin Davud şehâdetiyle vekil olan Derviş bin Hüseyin mahfel-i kazâda orta boylu sivri burunlu koyun gözlü, selvi boylu kumral kaşlı Bogdan Eflakiyel asıl sag gözünün beyazından aklı? müsellemlî'l-mille Mariya ibneti Abdullah nâm câriye muvâcehesinde bu câriyeyi müvekkilem mezbûr Mirza azad ve itak eyledi itkname aluvirmesi beyyine tevkil eyledi itkname virülmek matlûbumdur dedikte gıbbe'l-istintâk câriye-i mezbûre tasdik idübtkı mukarrer olub gıbbe't-taleb kayd olundu.

Tahrîren fi evâil-i Şabanü'l-muazzam li-sene sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

İsmet Halîfe bin Mehmed

Hasan Çelebi bin Abdi Çelebi

Devlet Gazi ve Mesdam ibn Ma'kûl Sofî
Delü Mehmed bin Mustafa ve gayruhüm

No: 3

Oldur ki el-Hâc Sefeş bin Toktamış Mehmed Aga bin Mustafa nâm âdemler nâm şehâdetiyle İslam Aga bin Hasan Beg kibelinden ikrâr-ı atiyü'l-vekâleti sabite olunduktan sonra orta boylu düz burunlu gök gözlü ak sakallu Moskoful asl müselleml-i-mille Esteban bin Abdullah muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb müvekkilem mezbûr İslam Aga bu Estaban'ı ... azad ve itak eyledi ve itakname aldığına beni tevkil eyledi itakname virülmek matlûbumdur dedikde gibbe'l-istintâk mezbûr Esteban tasdik idecek ıtkı mukarrer olub bi't-taleb kayd şod.

Tahrîren fî evâil-i ... li-sene sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Fahrü'l-ayan Sefer Gazi Efendi el-kadı mahmiyye-i Akmesjid

... Efendi bin Ahmed

Ali Çelebi bin el-Hâc Mahmud

Hacı Mehmed bin Hacı Apak

Kırım Gazi Efendi

Mehmed Halîfe bin Ahmed Beg

Çorlu Mustafa Çelebi bin Sefer Gazi ve gayruhüm.

No: 4

Oldur ki Yani veledi Pulcı? nâm zimmî Sefer Bike binti Abdullah nâm avreta yarlasını? eşeğe bindürüb tamgalattırın dedigü Pireskova veledi Eftadul(Efandol) ve Sihaden veledi Arbek ve Tudor veledi Yuri nâm âdemler şehâdet itdükleri kayd şod.

Tahrîren fî evâil-i Şaban li-sene sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Ahmed Aga bin Ali Aga

İbrahim Efendi bin Mehmed

el-Hâcc Timur Beg Aga

Mehmed Efendi an Akmesjid ve gayruhüm

No: 5

Oldur ki Bağçesaray'dan Hediye binti Caneş kibelinden sabitü'l-vekâle zevci an Şaban bin Hüseyin Sehmivan veledi Yasef muvâcehesinde takrîr kelâm idüb kıbleten tarîk şarken bir bagce ve şimâlen yine bagceye ve garben Süleyman Aga mülküne müntehi dar eşcar-ı müsmire ve gayri müsmiresiyle yigirmi altuna mezbûr Seymun'a-Sehmivan'a bey' itdüm semen-ı mahdûdu bi't-tamam alub mübeyyi' mahdûdu ikbâz ikbâz eyledim Kirmancık nâm karyede vaki'dir.

Tahrîren fî't-tarihi'l-mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl:

Osman Efendi Dede Efendi

Hatib Efendi

el-Hâc Timur Beg Aga bin el-Hâc Abdulkadir Aga

Mehmed Efendi Ahmed Çelebi an Akmesjid

Danişment Efendi

İbrahim Efendi kadıy-ı Saim Giray Sultan ve gayruhüm.

No: 6

Oldur ki Rabia bint-ı Piri Beşe mahfel-i kazâda büyük karındaşı Mustafa Sofî muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb zimmetinde babamdan intikâl iden cem'an on bir altun yarumluk malım kaldı taleb ederim dedikde

gıbbe'l-istintâk mezbûr Mustafa kendi cihazına? kalmışdır diyecek mezbûre Rabia ... mukırrırdan? gayrısını almadım diyu halef-i billah itdüğü kayd olundu.

Tahrîren fi't-tarihü'l-mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn.

No: 7

Oldur ki Kuba sükkânından Hacı Receb bin Mehmed mahfel-i kazâda Odabaşı Mehmed bin Hasan muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu Odabaşı Mehmed'e Kuba'da Sehrab Efendi mahallesinde vaki' dar ki hudûd-u beyân olunur bagce kendi arka şarken tarîk garben mezbûr Odabaşı'nın mülkine ve şimâlen yine mezbûr Odabaşı mülkine muntehi dar dâhilinde bir çatma ve bir mahzen ve kıbleten canibinde bağçesiyle eççar-ı müsmire ve gayri müsmiresiyle cümle tevâbi' ve levahakıyla yigirmi sekiz altuna bey' idüb semen-ı mahdûdu bi't-tamam alub mübeyya'-ı mahdûdu ikbâz eyledim el-ân kabz ve tasarrufundadır keyfe ma yeşa ve tahtar tasarruf ider dedikde gıbbe's-suâl mezbûr Mehmed Odabaşı mezbûr Hacı Receb'in vech-i meşrûh üzere câri olan kelâmını tasdik idecek sıhhabt-ı bey' şirâ temlik ve temellük mukarrer olundu.

Tahrîren fi't-tarihü'l-mezbûr li-sene sittîn bade'l-elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Hacı Mehmed bin Hacı Apak

Zülfikar Beşe bin Eyüb

Kara Hasan Ataluk an Harami Köyü

Ahmed bin Ömer

Mevlûd Gazi bin Abdullah

ve ... Murtaza bin Şukrullah

Ömer bin Hasan ...ve gayruhüm.

No: 8

Oldur ki Rabia binti Piri Beşe mahfel-i kazâda karındaşı Mustafa Sofi bin Piri Beşe muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu Mustafa Sofi'nin zevcesi Halime ibnete Abdullah nâm câriyei babamızdan iştirâ idübbabamız vefatından sonra bize intikâl itmişdir hissemi taleb iderim dedikde gıbbe's-suâl mezbûr Mustafa Sofi .... Halimeyi Akbike nâm hatun beş yaşında alub besleyüb azad idüb kız idüb cihaz idüb badehu .....tezviç eyledim el-ân helalımdır diyecek kazıye?mezbûre ... olmagın da'vâsı mezbûrenin kelâmıyla hükm olundu.

Tahrîren fi't-tarihü'l-mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl: es-salifun.

No: 9

Oldur ki Ak Bike binti Abdullah nâm avret Rabia bint-ı Piri Beşe muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb mezbûr Rabiya'ya dokuz altuna inci satdım akçesin almadım taleb iderim dedikde ..... gıbbe's-suâl mezbûre Rabia yedi altunu aldım deyub dokuza almadığına yemîn teklif olunub mezbûre Rabia yemînden nükûl idüb Rabia'dan Ak Bike'ye dokuz altun hükm olundu.

Tahrîren fi't-tarihü'l-mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn

No: 10

Oldur ki mezbûre Rabia mezbûrın Ak Bike'den kaftan bahasında bir altun aldığına ikrârı kayd olundu.

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn.

No:11

Oldur ki mezbûre Ak Bike nâm avret Mustafa Sofi muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb mezbûr Mustafa'da bir akçe virecek alacağım yokdur olursa dahi ibrâ eyledim dedigi mezbûr Sofi talebiyle kayd olundu.

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn.

3b-12. Varak

No:1

Oldur ki Hüseyin bin Pirlekaş mahfel-i kazâda İslam bin Süleyman muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb nıfs-ı Bağçesaray'da Çerkes Mahallesi vaki' dârım ki hudûdu budur ki beyân olunur kıbleten tarîk-ı amm şarken Sefer Ali mülkine ve garben Halil mülkine şimâlen bayır dâhilinde bir çatma bir talaş-taliş? odasıyla cümle tevâbi' ve levehakiyle mezbûr İslam'a kırk altuna bey' itdüm semen-ı ma'dudu bi't-tamam aldım ve dâr-ı mezbûrla aylık bi'l-kâr ikbâz itdüm mülk-i müşteridir keyf-ü yuşa tasarrûf ider dedikde gibbe'l-istintâk mûmâ-ileyh İslam mezbûr Hüseyin'in vech-i meşrûh üzere câri kelâmını tasdik idüb vâkı' gibbe't-taleb ketb ve sebt olundu.

Tahrîren fî gurre Şabanü'l-muazzam li-sene sittîn ve bade'l-elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Fahru'l-ulemâ Mehmed Efendi bin Mustafa Aga

Sefer Ali bin Süleyman

Timur bin Toktamış

Hacı Mehmed bin el-Hâc Apak

Mehmed Çelebi bin Ahmed Beg

No:2

Dâr-ı mezbûrayı Sefer Ali bin Receb şef'a ile meblag-ı mezbûr kırk altuna iştirâ idüb almışdır.

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn.

No: 3

Oldur ki Toktamış Beg bin Ebu'l-kasım mahfel-i kazâda Baygeldi bin Ukay Bay muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu Baygeldi'ye Eski Yurt'dan Salacık'da aleşe ... dârımı? siyah bir at vermiş idim otuz altuna değer idi bu dahi binüb Salacık'a giderken dogri yol ile gitmeyüb kaya üzerine çıkıp kayadan uçub helâk eyledi kıymetin taleb iderim dedikde gibbe'l-istintâk mezbûr Baygeldi tasdik idüb ve dâr-ı sözümü vermiş idi ve dâr-ı kaya üzerine varmak ile ben dahi kayaya çukub aşağı yürürken muhatara ile bir olmak ile at anurup atup gelirken kayadan uçub helâk oldu deyub mezbûr Toktamış Beg gayrire? dârımı ondan icâzetim yokdur deyu halef-i billah mezbûr atın kıymetine hükm olundu. Tahrîren fî evâil-i Şabanü'l-muazzam li-sene sittîn ve bade'l-elf.

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn.

No: 4

Oldur ki mezbûr Baygeldi ile Toktamış Beg mezbûr atın kıymeti hükm olunduktan sonra tersad? müslimin ile on beş altun ile musalaha idüb mezbûr Toktamış Beg atın leşini ikiyüz akçe bey' idüb ikiyüz akçe almış bulunub hâlâ dokuz altun kırk akçe verecek olub baha-ı leş ile on beş altun olur tarafından rıza-ı mukarrer olub musalahaları kayd olundu.

Tahrîren fî tarih'l-mezbûr ve şehir-ı merkûm.

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn.

No: 5

Oldur ki Divan Köyü sükkânından Cihanşah binti Piyale ve Hüsnüye binti Osman nâm avret kıbelinden Musli-Fazlı bin İbrahim ve Toyak bin Davud şehâdetleriyle sabitü'l-vekâle Hasan bin Mevlüd mahfel-i kazâda Mehmed bin sefer muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb Müvekkilânım mezbûrân Cihanşah ve Hüsnüye bu Mehmed ile vâlideleri birdür bir atadandır vâlidelerinin ismi Hâcı Bike'dir mezbûr Mehmed hazır fi'l-meclis Moşe veledi Semha an Mankub bu nâm yahudiye otuz altuna bey' itmiş müvekkilelerinin kelâmını .... kendi mülküdür hudûdu budur beyân kıbleten tarîk şarken Musli el ... ve garben ... Sofi ve şimâlen arz-ı haliye müntehidir cümle tevâbi' ve levahakiyla tayuni ile eşcar-ı müsmire ve gayri müsmiresiyle dedikde mezbûren yahudi ile Mehmed tasdik idüb ma- vaki' bi't-taleb kayd olundu.

Tahrîren fî evâil-i Şaban'ül mükerrerem li-sene sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Hacı Mehmed bin Hacı Apak

Emin Akay el-muhzır

Hüseyin bin Pirlekos

İslam Efendi bin Hıdır el-vaiz ve gayruhüm.

No: 6

Oldur ki İbrahim Sofî an Kara Akay meclis-i şer'den vefat iden el-Hâc Hüseyin bin Hasan ..... nâm müteveffanın hâzır fi'l-meclis Ayşe ibnete Hasan kız karındaşıdır mezbûr el-Hâc Hasan'ın babası mezbûr Hasan benim babam ... Hacı nâm âdemden azad olmuşdur ... dedikde gıbbe'l-istintâk mezbûre avret inkâr idüb udulden Hızır Sofî bin Bircan ve Eşali bin Mehmed nâm âdemler mezbûr Hasan'ın babsı mezbûr Hasan bu İbrahim Sofî Hasan'ın babası mezbûr Allah Kulu ... azadlumdır ... mezbûr İbrahim Sofî'ye ... demegin? diyü edâ-ı şehâdet-i şer'iyeye idüb el-kabûle kayd olundu.

Tahrîren fî't-tarihi'l-mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn.

No: 7

Oldur ki Hâcî Receb nâm âdem el-Hâc Gazi muvâcehesinde sekiz guruş aldum on guruş almadım diyü halef-i billah itdugu kayd olundu.

Tahrîren fî evâil-i şabanü'mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn.

No: 8

Oldur ki Şeyh İli kazâsından Nurkadir nâm karye sükkânından Mevlüd bin Kara nâm kimesne mahfel-i kazâda Bay Akay bin Ramazan ve karye-i mezbûrdan Can Gazi bin Eş Mehmed ve Baygeldi bin Mevlüd Gazi el-Hâc ve Mustafa bin Hâcî Mehmed Sofî Malgeldi bin Abdullah ve Pîrim bin Bay Gazi ve Bayram Gazi ve Timur ve Eş Mehmed Dede bin Tarîkverdi ve gayriler muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb karye-i mezbûrede mezbûr Bay Akay'ın li evebeyn karındaşı Şah Mehmed bin Ramazan nâm kimesne taş ile başına yumruk kadar taş ile urub ardundan fevt oldu el-hâsıl benim elimden öldü katili benim deyu ikrâr ve itiraf ... idüb itdükde merkûme-i mezbûra ahaliye? mezbûrân halası kayd olundu. Tahrîren fî evâil-i Şabanü'l-muazzam li-sene sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Halil Çelebi bin İbrahim Efendi

İbrahim Çelebi el-Hâc Abdî

Kırım Gazi Efendi bin Gazi Sofî ve Timur bin Mevlüd

İslam Kapucu ve gayruhüm.

No: 9

Diger? Şah Mehmed an karye-i Nurgeldi fî kazâ-i Şeyh İli an zevceteyn Devlet ve Fatıma ve an ibn ... Fatma ... ve asabiyyesi Bay Akay ve Altun nâm kadun Teslîm:Meblag hasene: 152

No: 10

Oldur ki Alma'dan Ahmed bin Mehmed Can el-kâtib mahfel-i kazâda İsa Hacı Mehmed bin Devlet Ali el-Hâc nâm kimesne muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb büyük vâlidem beni babam mezbûr kâtib Mehmed Can'ın vâlidesi Cihan Şah nâm avret hal-ı hayatında işbu hâzır fi'l-mezbûr Kuran-ı Şerîf bana hibe ve ikbâz eyledi taleb iderim dedikde gıbbe'l-istintâk mezbûr Hacı Mehmed inkâr ile cevap verüb Ahmed'in kelâmını muvaffik beyyine taleb olundukda udulden Hasan Halife bin Mehmed ve Aliş bin Abdullah nâm âdemler

mezbûre Cihanşah hali hayatında bu nazmı? şerîf oğlunun oğlu mezbûr Ahmed'e ... hibe ve ikbâz eyledi o zamandan bu Ahmed akil ve balig idi bu Ahmed dahi kabz itdi bu husûsa şâhidiz şehâdet dahi ideriz diyü edâ-ı şehâdet-i şer'iyeye idüb sıhhat-i bey ve temlîk ve temellûki hükm olundu.

Tahrîren fî evâil-i Şaban li-sene sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Fahrul-ulemâ Hacı Mehmed Efendi bin Abdurrahman Efendi

Abdulhannan Aga bin Abdurrahman Çelebive

Hüseyin Halîfe bin Ali ve gayruhüm.

No: 11

Oldur ki Dervîş Ramazan bin Musli nâm âdem zevcesi Ümmihan binti Şah Mevlüd nâm avretti üç yüz akçe mihr-ı müeccel ve adet içinde olan nafakası için iki yüz yetmiş akçe cümle yüz yetmiş akçe verüb talak-ı bayin ile talak itdüğü kayd olundu. Tahrîren fî evâil-i Şabanü'l-muazzam li-sene sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Hacı Mehmed bin Hâcı Apak

Dervîş Mehmed bin Hasan ve

Beyzade Çelebi el-marûf ve

Odabaşı Mehmed el-marûf ve gayruhüm.

3b-13. Varak

No: 1

Mesârif ...

... elli dokuzun yüz seksen akçedir.

No: 2

Hane-i mezkûr harabe metrûk olmagla evkâfı dahi perişan olmuşdur hâlâ mamur ve ... olunub şartı vakıf ... üzere ... olunub ... mütevellî vaz' olunub buyurdum ki ba'de'l-yevm mütevellî-ı mezkûr varub bâlâda? mestûr olduğu üzere evkâf-ı mezkûrenin ... nâzır ve kâtib ve câmi ma'rifetleri ile mevâcib be-mevâcib cem' ü tahsîl idüb mestûr olduğu üzere ehl-ı vazîfelerin el-yevm edâ ve teslîm eyledikten sonra ziyâde kalan meblağ hıfz eyleyeler ki mahalleli? ile iktizâsına göre harc ve sarf ideler ve bu sene 1061 Muharremine varınca ziyâde kalan meblağ mütevellî-ı sâbık Emir Aliş Çelebiye vakfın deyni olmagla virülmişdir 1061 Muharrem'in ibtidasından sonra ziyâde kalan meblağı minvâli meşrûh üzere hıfz idübve evkâf-ı mezkûre kâtibinin ve câmisinin ve kayimlerinin azl ve nasbı mütevellî yedinde olub ma'kul ve münasib olan kimesneler istihdam ile ve bu şart-ı fillah?... sicili mahfuz kuyût mütevellî-ı mezkûr yedinde i'fa olunub ba'de'l-yevm ila ... mine'd-devran şart-ı ... 'ömr olunub bi vech-i mine'l-vücûh dahl ve taarruz eyleyeler şöyle bileler.

Tahrîren fî gurre-i muharremü'l- harâm li-sene sittîn ve elf...

Şevketlü hân-ı a'zâm İslam Giray Han hazretlerinin emr-i şerîfleridir

No: 3

Oldur ki Sivritaş'dan Kantimur bin ... mahfel-i kazâda Semercik kazâsından Kırat Çura nâm karyeden Bolad Gazi bin Togay nâm kimesne muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu Macar ... kamçılı yanında ... sağından damgalı ön kulağı kesik kürk? at Togay beyinin ... seferinde mülkünden gayb olub idüb hâlâ bu ... yedinde buldum bunun elinde bilavechtir taleb ederim dedikde gıbbe'l-istintâk mezbûr Bolad Gazi Can Togan nâm karyeden Çorga nâm âdemden bir kuvvetli bise? ile iki altuna iştirâ itdim bunun olduğu malumum değıldir deyicek mezbûr Kantimur'un kelâmına muvafık mübeyyine? taleb olundukta udûlden Sefer Gazi bin Sefer Ali ve ... Ali bin ... başı nâm âdemler mezbûr at mezbûr Kantemir'in mülküdür bu husûsa şehâdet dahi ideriz deyu her biri edâ-ı şehâdet-i şeriye idüb ba'de riayet-i şerait kabûlü şehâdetleri hayzı kabûlü vâkı' olub mezbûr Kantimur mezbûr atı vech-i minel vücuh mülkimden ihraç etmedigine halef-i billahül aliyyül azim ettikten sonra mezbûr at mezbûr Kantimur'a hükm olındı.

Tahrîren fî evâhir-i Receb li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

El Hac Mehmet Can Aga bin Fazlı Çelebi
El Hac Timur Beg El Ma'rûf
Hacı Mehmet El-Hacc Apak
Mehmet Çelebi bin Ahmet Beg
Abdulhalim Çelebi Bin Mustafa Aga
Hamdi Beg bin Mehmet Ali ve gayruhüm

No: 4

... dan Laka'dan Madol veledi Ayzon nâm zimmî Seyyit Gazi ile ikisi Estelibe'den Afendüke nâm zimmî oğulları Tudor ve Canbek nâm âdemler muvâcehesinde Sehrab Efendi'nin hüccetinde benimle müslüman olan oğlu ve kızlarına hibe ettiği hüccetin mazmununa şehâdet etükleri kayd olındı Tahrîren fi't-tarihi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn

No: 5

Oldur ki Mankub kazâsından Otar köyünden İbrahim bin Hüseyin Kırım Hanı Hazretleri Harem Agası Ramazan Aga nâm kimesne ... Katib-ı hazine-i han-ı a'zam Abdulkerim Çelebi bin Mehmet muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb mezbûr Abdülkerim Çelebiye karyeyi mezbûreden ... Zal Aga'nın ol yanında bir kıt'a arazi ki çayırdır nısfı benim ve nısfı aharı Ramazan Aga'nın idi cümlesini mezbûr Abdülkerim Çelebi'ye yetmiş iki altuna be'y itdik hudûdu budur ki beyân olunur kıbleten ... Gürlük? merasına ve şarken Zal aga mülkine ve garben tarîk-ı amma ve Gazi Murâd mera mülkine müntehidir bu arz-ı mahdûdı bey' idib semeni ma'dut yetmiş iki altunu alub ikimiz pay itdürdük otuz altı altunu ben aldum ve otuz altısını Ramazan Aga aldı ve bey'i muharrerden ikbâz ettürdük ol dahi ... kabz idib el an kabz ve tasarrufundadır dedikde gıbbe'l-istintâk mezbûr Abdülkerim Çelebi mezbûr İbrahim'in cümle kelâmında tasdik idüb sıhhati beyi mukarrer olub bittalep kayd şod Tahrîren fî evâhiri yani selh Receb li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Abulgani bin İbrahim
Ramazan Aga bir Recep
...bin Abdullah ... Ali bin Abdullah
İsmail Efendi bin Yusuf
Recep bin Allahverdi
İsmail Efendi bin Yusuf ve gayrihüm

No: 6

Oldur ki Sefer Ali ile Hüseyin ikisi kongşu olub evlerinin damlarında nizaları olub üzerine varıldıkda İmam Mehmet ve Mustafa nâm âdemler mezbûr Sefer Ali'nin zabt itdiği iki kanatlu kapusunun şimâl tarafında olan kapudan ... doğru Sefer Ali'nin mahzeni kapusunun şimâl tarafında olan direğe doğru ip tutulub Sefer Ali'ye Haydar Aga bey' itmişdir ba'del ... mukarrerdir deyu şehâdetleri kayd olundu

Tahrîren fî evâil-i şabanü'l- mükerrerem li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Hatib Efendi
Abdulhannan Aga bin Abdurrahman Çelebi
İslam Kapucu bin Haydar Aga ve gayruhüm

No: 7

Oldur ki Karye-i Germencik'ten Yani veledi Kalpan mahfeli kazâda Yuri Veledi Kıraç nâm kimesne muvâcehesinde karye-i mezbûrede vâkı' dâr ve bağçe ki hudûdu kıbleten Kıraç mülküne ve şarken Yani mülküne ve garben suya ve şimâlen tarîk-ı amma müntehidir kendim seffineci olup İstanbul'a gitudüğümde

dâr-ı mezbûru bey' etmiş hâlâ talep ederim dedikte gibbe'l-istintâk mezbûr Yuri mezbûr Yani İstandulda bagını ... iken haracı için bey' idüp bagını dört altuna bey' ettük ben de haracını verdim diyecek be-yi mezbûrun âdemi sıhhatine hükm olunup bittalep kayd olundu.

Tahrîren fî evâili Şaban sene 1060

Şuhûdü'l-hâl:

El-mezbûrun ve Timur bin Moloş ve gayruhüm

No: 8

Oldur ki Beşev nâm karyeden Aslan Veledi Yuri ve ... kibelinden sâbitü'l- vekâle zevci ve Abdulhannan Ağa muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüp Kurt salasında vâkı' bağçe ki beynel hayrât ma'lume'l- hudûtdur nısfı benim ve nısfı aharı mezbûre ... ile Abdulhannan Ağanın idi hâlâ pay edüp şimâl tarafında olan nısfını ben aldım ve nısfı aharını mezbûrân Abdullhannan Ağa ile ... aldı bu minvâl üzere pay itdük dedikte mezbûrân ... vekîli ve Abdulhannan Ağa mezbûr Arslan'ın kelâmın tasdik edicek mâ vak'a bi't-taleb olundu

Tahrîren fî evvel-i şaban-ı âzâm li-sene sittîn ba'de'l elf

Şuhûdü'l-hâl:

Fahrü'l Âyan bi'l ulemâ Mehmed Efendi bin Haseki? Sultan

Timur bin Mevlüş

Hüseyin ve gayruhüm

3b-14. Varak

No: 1

Oldur ki Abdulhalim Çelebi bin Mustafa Ağa mahfel-i kazâda orta boylu kongür sakallı semuni? yüzü koyun gözlü sivri burunlu kumral kaşlı Gürciyel asl nasrani? memlü? Cafer veledi Oche!? muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüp işbu abdi memlükümü tarihi kitapdan bir sene mukaddem on yıl hizmet edüp bu yıl içinde hâlâ bana kırk altun aldurup ben dahi kırk altuna bir çura aldurup mezbûr çurayı kendi o sene değirmenci edüp ve iki kış değirmen yapıp ve bir hatime ... edüp bu şerikleri yedinde edüp on sene hizmet ettükten sonra âzâd olunsun dedikte mezbûr Cafer gibbe'l-istintâk mezbûr efendim Abdulhalim Çelebi'nin kelâmı meşrûhunu kabûl edüp kırk altun verüp bittalep mavak'ı kayd olundu

Tahrîren fî tarihil mezbûrin fî evâhiri Recebül müreccep li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Fahru'l Ulemâ Mehmed Efendi

Abdulcabbar Efendi el-Naib...

Kara Mehmed bin Mevlüd

Recep bin Allahverdi

...Mırza (bin) Selim Şah Beg ve gayruhüm

No: 2

Oldur ki Gazanfer bin Abdullah an nâm karye-i Kubarzi meclis-i şer'de efendisi Ali bin Efrad-azad? muvâcehesinde işbu efendim beni oğlumdur azadımdır demişdir bâ-şeri? sübut-ı itkım talep iderim dedikte gibbe'l-istintâk mezbûr Ali inkârlı cevap verip udûlden Recep bin Mehmet ve Hüseyin bin Murtaza nâm kimesneler li-ecli'-şehade hâzıran olub mezbûr Ali bu Gazanfer'i oğlumdur azadımdır dediğine şâhidiz şehâdet dahi ederiz deyu edâ-yı şehâdet-i şer'iyye edüp ba'de riayeti şeraitül kabûl şehâdetleri dahi kabûlü mâ vak'a olup mezbûr Gazanferi'n itkı velayetine hükm olunup bittalep kayd olundu

Tahrîren fî evâhiri Recebül müreccep li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

El mezbûrun ve Rahmet Ali (bin) Sefer Gazi

Tüccârdan Mehmet Çelebi ve gayruhüm

No: 3

Oldur ki Biga salasından Ramanki? Mevlûde ... mahfeli kazâda Zât? veledi Temerki? muvâcehesinde bu âdem beni kahpe deyu şom eyledi sübûtunu talep ederim dedikte gıbbe'l-istintâk mezbûr Temerki inkâr edüp mezbûrenin kelâmına muvafık beyyine talep olundukta udulden Mustafa bin Abdullah ve Ali bin Rıdvan nâm kimesneler bu avreti mezbûr Zât kahpe deyu şom eyledi bu husûsa şâhidiz şehâdet dahi ederiz deyu edâi şehâdet-i şer'iyeye edüp badel kabûl tevciyeti hükm olundu Tahrîren fî evâhiri Recep li-sene sittîn badel elf

Şuhûdü'l-hâl:

Fahru'l Ulemâ Mehmet Efendi Mustafa Aga
... Halife Ahmet
Devlet Gazi bin Ma'kûl Sofi
Recep bin Abdullah ve gayruhum

No: 4

Oldur ki ... Hasan Beşe merhûm Şaban Çelebi'nin altmış guruş hakkından on iki guruş kendiye verdiği Hasan Beşe ve Mustafa nâm âdemler şehâdetleri ile isbâtının vasîsi Yusuf Aga muvâcehesinde sabit oldu Tahrîren fî't-târîhi'l-mezbûr veş-şehrul merkûm

Şuhûdü'l-hâl:

Mehmet Efendi bin Mustafa Ağa
Abdumecit Efendi an ...
Demur bin Moloş
El-Hâcc Timur Beg bin El-Hâcc Abdulaziz Aga ve gayruhüm
(Veledi azam izzetlü ve faziletlü Esad Efendi hazretlerinin savb-ı aliy-ı saadet edebalarına cevaben faika ve zevvaç)

No: 5

Veled-i Ağram izzetlü faziletlü Esad Efendi hazretlerinin savb-ı âlî sa'âdet-i ediblerine cevâb-ı ed'iyeye-i fâ'ika ve zevâhir-i ensiye-i râyika ihdâsıyla enhâ-yı muhâlasat intihâ olunan oldur ki kerremen ve lutfen eğer bu muhlisleri ahvâlınden tefekkud-ı şerîf hâtır-ı âzır-ı deryâ mukâtırlarına hatır iderse bi'l-cümle fâ'ika ve minhü hâlâ tâyir-i rûh-ı âşiyân-ı bende müsterîh olub muvâcehe-i şerîfede ve ravza-i mutahharada vesâir mevâzi-i îcâbetleri du'â-yı hayrlarına mülâzım-ı medîdimiz mülâhaza-i şerîfe buyrula ve gayri zâ ma'lûm-ı sa'âdetleri ola ki Bağçesaraylı merhûm ve mağfûrun-leh Muzaffer Aga'nın vakfindan doksan dört şerîfi el-Hâcc Hüseyin yediyle bu dâ'îlerine vâsıl oldu. Mevsim-i hacda isti'câl üzere tedârîki kâbil değil inşâallah-ı te'âlâ Medîne-i Münevvere'den bir akâr alınub îcâr olunub ecrinden hâsıl olanı üç kısım idüb buyurdıkları üzere bir kısmını medrese ve bir kısmını talebe-i ilm ve bir kısmını evlâdımıza ta'yîn idüb inşâallah-ı te'âlâ geleceğiz. Sene hücceti irsâl olunur bâkî dâimâdır li-sene gurre-i sa'âdet müstedâm-ı bâd Câ'e ilâ minhâ fî evâhir-i Recebül-mürecceb li-sene sittîn ve elf.

No: 6

Defter oldur ki Nısfî Gözleve'de vâkî' merhûm ve mağfûrun ileyh Devlet Giray Han aleyhül rahme vel gufran hazretlerinin bina eyledikleri câmî-i şerîfin efkafın ve ehli vezâifin beyân olunur Tahrîren fî evâhir-i Recebül mürecceb li-sene sittîn ve elf.

Dekâkîn bezzaz ve hakkak? vesair Alef 104

Dekâkîni âzâd bike Alef 3

Dekâkîni tabakzade Alef 3

Dekâkîni ... Şemali bi'l vücup Dükkan alef 3 Mağaza alef 1 Ve mukaatası yarım alef 600

Yekün Dekâkîn Azatı maktu Alef 111

Mukata han Mehmet..... Aga fî sene-i kamile Alef 3300

Bozahana Vakfi Hasan Aga Seneyi kamile alef 1760

Mesârîfî vazife-i kuran vesaire:

Vazifei vaiz Fi yevm Alef 10

Vazifei hatip Fi yevm 30 alef
Vazifei imam efendi fi yevm 14 alef
Vazifei İbrahim Çelebi müezzin fi yevm 10 alef
Vazifei ... müezzin fi yevm 10 alef
Vazifei Hacı Ali müezzin fi yem 10 alef
Vazifei Mustafa Çelebi müezzin fi yevm 10 alef
Vazifei iki kayyim Fi yevm 10 alef
Vazifei mütevellî fi yevm 20 alef
Vazifei Emir Ali Çelebi mütevellî sâbık fi yevm 10 alef
Vazifei nâzırı evkâf fi yevm 10 alef
Vazife-ı kâtibi evkâf fi yevm 5 akef
Yekûn fi yevm alef 157 yalnız 157 akçe yevmiyelidir
fi seneyi kamile alef 56520

3 b– 15. Varak

No: 1

Oldur ki nıfs-ı Taman kazâsından ... Hasan ili ahalisi sükkânından Mevlüş el-Hâc ve Resul Sofi ve Köbek Sofi ve Arslan ve Katuk ve Tengri Verdi ve Cin Mehmet ve Karaca ve Mahmut ve Kurban ve Yadi Beg ve gayrileri sairhüm karyei mezbûreden sâbıkan imamları Mahmut Efendi muvâcehesinde ... imam gönderdiği bu âdemim imametini istemeziz deyu ... sonra araya muslihun .. idub mezbûr Mahmut Efendi kendi hüsnü rızasıyla imameti mezbûreden farık olub mezbûr âdemler dahi hâzır fi'l-meclis İsmail dedeyi imam iddük ... gayrı imam istemeziz ve mezbûr Mahmut efendiyi badel yevm ... katmayalum han hazretleri emr verdiği zamanda ... katmayalım deyub bu söze Mahmut efendi dahi rıza verüp tarafından rızaları kayd şod

Tahrîren fi evâsıt-ı recep li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Ebû Bekir Efendi bin Ahmet Efendi

Muhacir Hüseyin Efendi el-imam mescit? şehrii...

ve Eşakay el-muhzır ve gayruhüm

No: 2

Oldur ki Abdulfettah bin el-Hâc Musa an Kamışlu mahfeli kazâda Eyyüb-alub? Kaçı Hoca bin Cirantay Sofi muvâcehesinde takrîr-i kelâm idup işbu Eyyüb Kacı hoca zimmetinde kaide ile sekiz altun hakkım var idi hâlâ altıncı sene kaidesiyle resini aldım haklaştım zimmetimde bir akçe hakkım kalmadı balık olduğum hasebiyle aldım diyecek mezbûr hoca altı senede dokuz altun yetmiş iki akçe kaidesiyle sekiz altunu virdim el hâsıl onyedı altun yetmiş iki akçe virilub ibrâ itdim dediği kay olındı Tahrîren fi evâsıt-ı Recebül müreccib li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Zorum Hoca bin Akbolad Hoca

Köbek el-Hâcc Cıran Tay

...Şah bin Sefer Şah

Devlet Gazi bin Ma'kûl Dede ve gayruhüm

No: 3

Oldur ki Kamışlı nâm karye sükkânından Eyyüb(Alub) Kaçı nâm hoca el mezbûr mahfel-i kazâda Monla gani bin Ahmet Dede kıbelinden nehc-ı şer' üzere sabitül vekâle Zorum Hoca bin Akbolad Hoca muvâcehesinde takrîr-i kelâm idub mezbûr Hoca'ya nehr-ı Kaçı'da Sehrab Beg değırmeni kurbunda vâkı' bir kıt'a bağım ki hudûdu budur zıkr olunur kıbleten Kara Fatma Şarken mezbûr Zorum Hoca mülkine ve Göbek Hacı mülkine ve şimâlen tariki âmma müntehidar cümle tevâbi' ve levahakıyla altmış altına bey' idup zimmetimde? olan evkâf akçesini havale eyledim ba'de'l-yevm mülki müşterâdır keyfe yuşa ve tahtar tasarruf eder dedikte gıbbe'l-istintâk mezbûr Zorum Hoca cevabında bağı mezbûru mahdûdu katım?

mezbûr Molla Gani için vekâleten altmış altına iştirâ itdim deyicek sıhhati bey' ve şîrâ temlik ve temellük hükm olunup bittalep kayd olındı Tahrîren fî evâsıt-ı Recebül müreccib li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

El-mezbûr Ahmet Aga bin Aliş Aga
Abdulfettah bin el-Hâcc Musa ve gayruhüm

No: 4

Oldur ki ... Mirza'nın zevce-ı metrûkesi Hanzâde Kazıasker Efendi hazretlerinde emanet ve ... olan seksen altına ahza ve kabza ve kendüye irsâle Çopar Hacı Mehmet bin Arslan'ı vekîl ittîği Nuri hoca bin Arslan ve Devîn Ali bin Rahmet nâm âdemler şehâdetleriyle sübûtu kayd olındı Tahrîren fî evâsıt-ı Receb li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Fahru'l ulemâ Mustafa Efendi bin Ebû Bekir an Gözleve
el-Hâcc Timur Beg Aga el-Hâcc Abdulkadir, Kara Mehmet bin Mahmut
Şükrullah? bin Kara Mehmet
Receb bin Allahverdi ve gayruhüm

No: 5

Oldur ki merhûm Canbeg oğlu Mehmed nâm kimesne büyük karındaşı Sefer muvâcehesinde takrîr-i kelâm idup babam merhûm Canbeg'den yetmiş iki altun ve kendi vâlidem Cihan Şah'tan yirmi ki altun yüz akçe hisse-i ve ... bulunub karındaşım Sefer vasi nasp olunub eline teslim olunmuştur hâlâ talep iderim dediğin dedikte mezbûr Sefer tasdik edup verecek olduğun kayd olındı
Tahrîren fî evast recep sene 1060 el mezbûrun

No: 6

Oldu ki Mustafa bin Şaban nâm âdem ve zevcesi Rabia binti Abdullah vâlidesi Safiye nâm kimesneler Murtaza Çelebi muvâcehesinde mezbûr Murtaza Çelebi'nin sandugundan ve gayrı yerden akçesin almaduğuna halef-i billahül ... ettikleri kayd olındı Tahrîren fî evâhir-i Recebül müreccib li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Fahrü'l Ulemâ Mustafa Efendi bin Ebû Bekir an Gözleve
el-Hâcc Timur Beg Aga bin Abdulkadir Aga
Timur bin Moloş
el-Hâcc Mehmet Can Aga bin Fazlı Çelebi
Recep bin Allah Verdi ve gayruhüm

No: 7

Oldur ki Kuba'dan Hüseyin Efendi mahallesinden Ahmet ve İsmet ibneteyn Recep nâm kimesneler mahalle-i mezbûreden Mustafa bin İsmail muvâcehesinde takrîr-i kelâm idup mahallei mezbûrede kıbleten Çorak Su ve şarken Hasan Gazi mülkine ve garben Hasan nâm Kıpti mülkine ve şimâlen tarîki âmma müntehidar işbu hudut dâhilinde iki çatma taş havliyesiyle ve cümle tevâbi' ve levahakıyla altmış üç altun yarım guraşa bey' idup semeni mahdûdu bi't-tamam alup mübeyyi mahdûdu ikbas eyledik ba'de'l-yevm mülki müşterâdır keyfe mâ yeşâ' ve tahtar tasarruf ider dediklerinde gibbe'l-istintâk Mustafa el-mezbûr mezbûrânın kelâmı mezbûreyn tasdik idecek sıhhati bey ve şîrâ mukarrer olub bittalep kayd olundu
Tahrîren fî evâhir-i recep li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l ulemâ Mustafa Efendi el-mezbûr, el-Hâcc Timur Beg Aga bin el-Hâcc Abdulkadir Aga, Mehmet Halife ... bin Ahmet Beg, Devlet Gazi (bin) Ma'kûl Sofi ve gayruhüm

No: 8

Ulaklı sâkinlerinden Melek Han ibnete Hüseyin Emeldaş kıbelinden Kamışlı'da ... nam karye kurbunda

bir pay arz ki kırk ... kuyupay? ve otağı ile Ahmet Aga bin el-Hâcc Hüseyin bey' itmeğe zevci Ahmet Can bin Mehmet nâm kimesnenin vekâleti Hasan bin Hüseyin ve Devin Gazi bin Bayram Gazi şehâdetleriyle sübûtu kayd olındı Tahrîren fi evâhir-i Recebül müreccap li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: ... Murtaza Çelebi bin Ahmed ve İsmet bin Şükrullah, Mehmet Halîfe bin Ahmet Beg ve gayruhum

No: 9

Oldur ki Murâd Beg bin Ali nâm kimesne Mehmet bin Mahmud an Kuba muvâcehesinde Metmed'den İstanbul'da yüz on beş riyal gurusı almadım deyu halef-i billahül aliyül azim ittigi kayd olındı Tahrîren fi evâhir-i şehri mezbûr ve tarihil merkûm

Şuhûdü'l-hâl: El-Hâcc Mehmed bin el-Hâcc Apak, Mehmed Halîfe bin Ahmet Beg, Sait bin Recep ve gayruhüm

No: 10

Oldur ki vekîli mezbûr Ahmed Can bin Mehmed mahfel-i kazâda fâhru'l Ayan .....han azam hazretlerinin dagmadları Ahmed Ağa bin El-Hâcc Hüseyin muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüp karye-i İşneki-Ayaşneki de ? vâki' kırk zan arz ki beynel .... vel ciran ma'lumul huduttur merasıyla otağıyla ve kapu payıyla yurt yeriyile ve ak? yerden payıyla mezbûr zevcem Melek Han binti Hüseyin Emeldaş'a babam mezbûrdan ırsıla intikâl etmiş idi mezbûr Ahmed Aga'ya yigirmi beş altun ve iskati esfiye? için bir kabzına udûl nama'lûm kırk akçeye bey' itdim meblag-ı mezbûru bttamem alup mübeyyi mahdûdu ikbâz eyledim el an kabz ve tasarrufundadır dedikte gıbbe'l-istintâk mezbûr Ahmet Aga vekîli mezbûr Ahmed Can'ın vech-i meşrûh üzere câri olan kelâmını tasdik idüp sıhhatı bey' ve şirâ ve temlik ve temellük mukırr .....ve muhakkak olub bittalep kay olındı Tahrîren fi evâhir-i Recebül müreccap li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: el-Hâcc Mehmed bin el-Hâcc Apak, ... Murtaza Halîfe bin Ahmed ve Kara Mehmed bin Mevlüd , Devlet Gazi (bin) Ma'kûl Dede, Ahmed Halîfe bin Ahmed Beg, Ahmet Beg bin Mehmet Ali, Receb bin Allah Verdi, İsmet Halîfe bin Ahmed ve Eş...bin Şükrullah ve gayruhüm

3b-16. Varak

No:1

Oldur ki Saliha Bikçe ibneteyn Abdulkadir Efendi kıbelinden ikrâr-ı âtiye Ahmed bin Abdullah ve İbrahim bin Mehmed Beşe şehâdetleriyle Abdi Çelebi Es-seyyid Ömer'in vekâleti sâbite olduğu (kayd) olundu tahrîren fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l Hal: Kırım Gazi Efendi (bin) Gazi Sofi, Eş Akay (bin) Moloş, Devlet Gâzi Ma'kul Sofi ve gayruhüm

No: 2

Mezbûr Abdi Çelebi mahfel-i kazâda orta sarışın sivri yüzlü gök gözlü sarı köse sakallı müsellemler il mille Kenan bin Abdullah nâm dogma muvâcehesinde müvekkilem bu Kenan'ı tedbir-i mutlak ile vefatımdan âzâd olsun deyu tedbir etmişdir dedikde gıbbe'l-istintâk mezbûr Kenan tasdik ve talebiyle kayd şod Tahrîren fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: El mezbûrun Ömer bin Halil Efendi an Mankub

No: 3

Oldur ki mezbûr Abdi Çelebi mezbûre müvekkilem Saliha Bikçe orta boylu kara kaşlu değirmi yüzlü kayık gözlü etlü çaplu müsellemler il mille Peymâne ibnete Abdullah'ı âzat ve itak itmişdir dedigi kayd şod Tahrîren fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: el mezbûrun

No: 4

Oldur ki merhûm el müteveffâ Emir Celal Efendi'nin evkâfa vasiyet itdiği bağın akçesi altmış beş altun ve bir hudûdu mağlum dükkan ki merhûm Efendi'nin vasii muhtarı Es-seyyid Abdulhak Efendi kendi hacca gidüb meblag-ı mezbûru Secan Hacı Mehmed'e teslim idüp Hacı Mehmed'e emanet vasî olunup Hacı Mehmed dahi kabûl ve kabz itdiği kayd olundu Tahrîren fî evâil-i Recebül mürecceb li-sene sittîn ve elf
Şuhûdü'l-hâl: El-hâc... ibn Abdullah, Hatip Mehmed Efendi bin es-seyyid Ali, Hacı Mevlüd bin Abdullah, Esad El-naip bin Süleyman, Eş Akay el-muhzır

No: 5

Oldur ki merhûm el müteveffâ Emir Celal Efendi'nin vasii muhtarı Es-seyyid Abdulhak Efendi mezbûr Celal Efendi'nin öksüzü Gavs es-sağır hâlâ mezbûr Celal Efendi'nin ... Hacı Mevlüd ... mezbûr Hacı Mevlüd mezbûr vasîden sagîr-i mezbûrun nafakasından iki sene geçmiş nafakasından ve bir senede işleyecek nafakasından alub cümle üç sene nafaka aldum dedigi mezbûr vasî talebiyle kayd olundu Tahrîren fî evâil-i Recebül mürecceb li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn, Kırım Gazi Efendi (bin) Gazi Sofî, Devlet Gazi (bin) Ma'kul Sofî ve gayruhüm

No: 6

Mezbûr Vâsi Abdulhak Efendi iki yılda seksen beş guruş dükkanlar kirası aldum dedigi kayd şod Tahrîren fî t-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: El-mezbûrun

No:7

Oldur ki İsmail Mirza bin Halil Mirza mahfel-i kazâda merhûm el müteveffa Gazi Beg'in asabiyyesi Timurşah Mirza bin Haşim Mirza muvâcehesinde merhûm Gazi Beg'in otuz altun kıymetinde boz at bir alaşamı virüb dahi bahasını yetiştirirun deyub aldı dedikte gibbe'l-istintâk udûlden Osman Kahya bin Ahmed ve Arslan Mirza bin Kaplan beg nâm kimesneler Gazi Beg pahasın virürün deyu otuz altun kıymetinde mezbûr atı aldı bu husûsa şahidiz şehâdet dahi ideriz deyu edâ'-ı şehâdet-i şer'iyeye idüb ba'de'l kabûl merhûmun terekesinden hükm olundu tariren fî evâil-i Recebül mürecceb li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l ulemâ Hasan Efendi bin Cafer Efendi....., Abdulhak Çelebi (bin) Abdulkadir, Abdullatif Çelebi (bin) Ahmet Çelebi, Hacı Mehmet(bin) Hacı Osman ve gayruhüm

No: 8

Mezbûr İsmail Mirza aldığı alaşa on altun kıymetinde olub yigirmi altun boz at bir ... kaldı.

Şuhûdü'l-hâl: El mezbûrun

No: 9

Oldur ki Memi Beşe Esberdi nâm Meyhaneci?...zımmi? muvâcehesinde sekiz guruş almadığına halef-i billah itdigü kayd şod

ŞH: Hacı Mehmed Musa, Abdullatif Çelebi, Hacı Sefeş ve gayruhüm

No: 10

Oldur ki mezbûr Memi Beşe mezbûr zimmide dört yüz akçe kiram var deyu deyub mezbûr zimmî verdim deyub mezbûr Memi almadum deyu halef-i billah ettigi kayd şod

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn

No: 11

Oldur ki mezbûr zimmî mezbûr Memiye bir gömlek virdüm akçesin versun deyub mezbûr Memi almadım deyu halef-i billah itdigü kayd şod Tahrîren fî t-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: El mezbûrun

No: 12

Oldur ki Teberdîden Veliş bin Abdullah meclis-i şer' den fahru'l-ayan Murtaza Aga bin Benlû Ali kibelinden nehc-ı şer' üzere sabitü'l vekâle Timur bin Moloş muvâcehesinde takrîr-i kelâm idub mezbûr Timur'un müvekkile-i mezbûr Murtaza Aga'ya Kara Kurttan Göki? nâm karyede iki ... arz ki hudûdu erbası mezbûr Murtaza Aga mülkine müntehidir cümle tevâbi' ve levahakıyla otuz guruşa bey' idup semeni ma'dudu bi't-tamam alub mübeyyi mahdûdi.....bilkâr ikbâz ve teslîm eyledim ba'de'l-yevm mülki müşterâdır keyfi yeşa ve tahtar tasarruf ider dedikte gibbe'l-istintâk vekîli mezbûr Timur mezbûr Veliş'in kelâmı mezbûr.....tasdîk idüb sıhhati bey' ve şirâ temlik ve temllük mukarrer olub bi't-taleb kayd olundu tahiriren fî evâil-i Recebül mürecceb li-sene sittîn badel elf

Şuhûdü'l-hâl:

Abdullatif Çelebi bin Ahmet Çelebi

Devlet Gazi efendi bin El- hac Şaban ve gayruhüm

No: 13

Oldur ki İsa veledi ebu Cehil meclis-i şer' den üvey kızı Şehrimaniye zimmiyye Mehmed muvâcehesinde mezburdan zükur? toy Kazağın ...dan bey' itmedim aher âdeme virdüm deyû halef-i billahillezi enzele-l- incil-i alâ isa aleyhisselam idüb necâtı ve halası kayd olundu.

Tahrîren fî 't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl:

El-Hâcc Sefeş bin Toktamış

El hac Timur Beg Aga El-Hâcc Abdulkadir Aga

Mehmet Efendi El-Hâcc Mustafa

... Mehmet Çelebi Timur bin Mevlüş ve gayruhüm

No: 14

Oldur ki Savi nâm zimmî an karye-i Kalyan meclis-i şer' de Vasil nâm Markar zimmî muvâcehesinde üç yüz nakarat ve bir altun mahser? odama almadum deyu halef-i billahillezi enzele-l-incil-i alâ İsa aleyhisselam idüb necâtı kayd şod.

Tahrîren fî 't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrun**No: 15**

Urus oldur ki el-Hâc İsa bin Ebû Bekir mahfel-i kazâda Sarıbaş bin Durak muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu Sarıbaş'a Yeni mahallede vâkı' bir kıt'a arz ki hudûdu oldur ki beyân olunur kibleten çayıra şarken Sefer Gazi garben Hacı Kadı ve şimâlen tarık yedi kulaç arzdır mezbûr Sarıbaş'a yüz altmış akçeye bey' itdim akçesin aldum ba'de'l-yevm mülki müşterâsıdır dedikte gibbe'l-istintâk mezbûr Sarıbaş'ın tasdîk itdüğü kayd olındı

Tahrîren fî evâil-i Recebül mürecceb li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Fahrul Ulemâ Mehmed Efendi Kadi-i Es-sultan

el-Hâcc Sefeş bin Toktamış

Mehmet Çelebi(bin) Cafer Memi

Derviş Mustafa el-mâruf ve gayruhüm

No: 16

Oldur ki karye-i Eski Yurt'ta Sulu? bint-i Cafer Mirza kibelinden Mehmet Çelebi bin İbrahim Devlet Gazi bin Mehmed şehâdetleriyle sabit Ahmed bin Can Ahmed mahfel-i kazâda Han hazretlerinin kilerci başısı Hüseyin Ağa bin Cafer muvâcehesinde müvekkilem ve vâlidem mezbûre sulu? mezbûr Aga'ya borcu kara ... vâkı' ... dimekle ma'rûf ... bir kıta arz ki kibleten Hanzade ... mükline ve şarken... elma agacına garben

Hacı Mustafa mülkine ve şimâlen ... yerine müntehiyyedar işbu hudûdu erba ile mahdûde arzı müvekkile ve babası Cafer Mirza'dan intikâl itmişdir kırk altına bey' idüp semeni madudu alub mübeyyi mahdûdu ... ikbâz eyledim ba'del yevm mülki müşterâsıdır mayeşâ' ve tahtar tasarruf ider dedikte gıbbe'l-istintâk mezbûr.... aga tasdik idüp sıhhati bey' ve şirâ ve temlik ve temellük mukarrer oldu

Tahrîren fî evâil-i Recebül mürecceb li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: El-Hâcc Mehmet bin el-Hâcc Apak

Kara Mehmed bin Mevlüd

... Devlet Gazi

... Bölükbaşısı Seyyit Gazi bin Kaya

Mehmed Halîfe bin Ahmed Beg

Abdulsalam Çelebi Mustafa Aga

Receb bin Allah Virdi ve gayruhum

No: 17

Oldur ki Hasan bin Mustafa nâm âdem Ak Gazi nâm Bozacı muvâcehesinde bu âdemin darısını suya dökmedim deyu halefi itdigü kayd olındı.

Tahrîren fî evâsıt-ı Recebül mürecceb li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Mehmet Halîfe bin Ahmed Beg fahru'l-ayan Hüseyin Aga ve gayruhum

3b-17. Varak

No: 1

Oldur ki merhûm el-müteveffa Ebul.....Aga'nın zevcesi Alemşah Bıkçe ve kızı Neslişah Bıkçe kibelinden Tatar? hoca bin Ahmed ve Ömer Halîfe bin .....Sofi nâm âdemlerin şehâdetleriyle sabitül vekâle merhûm mezbûrın sulbi oğlu Dedeş Çelebi mahfel-i kazâda (yarım kalan da'vâ)

No: 2

Oldur ki Zahide bint-ı Ramazan nâm avret meclis-i şer' de büyük karındaşı Hüseyin Sofi bin Ramazan muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu karındaşıma hudûdu malume iki dükkan bey' idüb mukâbelesine hudûdu malume beş bağçe virüb bana bir bağçemi bey' idüb mukâbelesine iki kıt'a dükkan almış idim lâkin dükkanları görmüş değilim hâlâ ... murâd iderim dedikte mezbûr Hüseyin Sofi mezbûre avret dükkanları icâreye virüb 3 ay kirasın aldı dedikte mezbûre avret icâreye virüb iki ay kirasın aldım diyecek icâreye verüb icâretini alduguna ... itmek ile mûcibiyle hükm olundu

Tahrîren fî evâil-i Recebül mürecceb li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Hüseyin Efendi Eş-şeyh

Es-seyyid Abdulhak(bin) Abdulkadir

El-Hâcc Sefeş bin Toktamış

Çorlu Mustafa Çelebi

Abdullatif Çelebi ibn Ahmet Çelebi

No: 3

Oldur ki Sâlih Çelebi ve Mumin Çelebi ibneteyn Mübarek? Şeyh meclis-i şer' de Eş-şeyh Hüseyin Efendi muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb .....Haşime kurbunda kibleten çeşme şimâlen Mehmet Çelebi mülkine şarken tarîk ve garben mezbûr Mehmed Çelebi mülkine müntehi bağçe cümle tevâbi ve levâhâkıyla babamızdan mezbûr Şeyh Efendi'den bize ve bu Hüseyin Efendi'nin zevcesi karındaşım Müslime'ye intikâl itmişdir bu Hüseyin Efendi'ye vech-i zabt ediyor dediklerinde mezbûr Hüseyin Efendi hâyâtında mezbûr Şeyh'in terekesi kasâme olundukda mezbûr bağçeye muttasıl bir kıt'a bağçe-ı mezbûr Şeyh'in terekesinden deyu on altına kıymet ve bakiyesi mezbûre Müslime'nin vâlidesinin mülkidir deyu mezbûrenin vâlidesi

Ayşe ki şeyh-ı merhûmun zevcesidir bir kıt'a bagçe-ı mezbûre kasâme-i mezbûresiyle Müslime'ye virildi deyub Şeyh'in.....olub udûlden Osman Sofi bin Alaaddin Efendi ve Mehmed Çelebi bin İbrahim Çelebi nâm kimesneler mezbûr bagçe-ı ... şeyh-ı mezbûrun mülkidir deyu şehâdet mûcibiyle hükm olundu
Tahrîren fî evâil-i Receb-ül Mûreccib lî-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn

No: 4

Oldur ki Süleyman nâm yahudi ... çerisi? Moşe nâm yahudiye yigirmi dokuz altun borcu olub artuk deyni olmadıgı kayd şod

Tahrîren fit tarihil mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn

No: 5

Mezbûr Süleyman mezbûr Moşe'ye elli altun virdim Bayram Aga'ya altun virdük egerçü? kazagı? dogurtmazsa bize elli altunu vermeye .....kefil olmuşdur dedigi Moşe talebiyle kayd olundu.

Tahrîren fî 't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn

No: 6

Oldur ki mezbûr Moşe mezbûr Süleymandan ... almadugına halef-i billâhi'l-aliyyül azim itdigi kayd şod

...

Şuhûdü'l-hâl:

El-mezbûrun

No: 7

Oldur ki mezbûr Süleyman otuz altunun iki himayet? birin? virdim dedigi Moşe talebiyle kay olundu

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn

No: 8

Oldur ki Moşe otuz altunu ben almadım deyu halef-i billah aldı ... olursa Moşi ... itdigi kayd şod

No: 9

Oldur ki mezbûr Moşe himayet akçesinden otuz iki altun aldım iki nakır? verdim bana senden alsunlar deyu kefil oldum dedigi Süleyman talebiyle kayd olundu

tahrîriren fî 't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn

No: 10

Mezbûr Moşe merkûm Süleyman'dan bir ... almadım deyu halef-i billah itdigi kayd şod

Şuhûdü'l-hâl: El mezbûrun

No: 11

Mezbûr Moşe Süleyman'a otuz sekiz altun bir guruş.....virdim deyu taleb idüb sekizi kendi aldı deyub mezbûr Süleyman kendi almadım deyub mezbûr Moşi şehâdet edüp mezbûr Moşi Süleyman'a bir altun ikrârı kayd şod (yan yazılan kısım, devamı sol yukarıda)

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn

No: 12

Oldur ki mezbûr Moşe mezkum Süleyman'dan ... almadım deyu halef-i billah itdigi kayd.

Şuhûdü'l-hâl: el mezbûrun

No: 13

Oldur ki mezbûrân Süleyman ile Moşi da'vâlaşup mabeynlerinde kabûl ve ... idüb aher ... mezbûr Süleyman Moşe'ye yigirmi sekiz altun medyûn olub kendinin deyninden olan borcuna takas idüb himayate? Süleyman medyun olduğu kayd olundu

Tahrîren fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl:

Elsalifun

No: 14

Oldur ki Kirmancık'ta murd olan Boris nâm zimmînin zevcesi Esefya nâm zimmîye murd-u mezbûrun asabiyesi ve karındaşı Toti-Tosi nâm zimmî muvâcehesinde mezbûr Boris beni tezviç ittirdikde mihrim için ister altı altun al istersen bir baytal al dediği ben baytalı kabûl etmedim dedikde mezbûr Toti baytalı kabûl etti mezbûre avret baytalı kabûl etmedim deyu halef-i billah ... olub mezbûre avreta merhûm Boris'in terekesinden altı altun hükm olundu Tahrîren fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl:

El -hac Timur Beg Aga bin El-Hâcc Abdulkadir Aga

Canbeg Hoca El-Hâcc el-İmam

Timur Bin Moloş

Devlet Gazi bin Ma'kül sofi ve gayruhüm

No: 15

Oldur ki Veli Şah Mirza bin Mehmed Beg an karye-i İlban? an kazâ-yı Bağcesaray nâm âdem kıbelinden Devlet Gazi bin Koç ve Mevlüd bin Toktamış nâm âdemler şehâdetleriyle sabitü'l vekâle Ahmed bin Hasan nâm kimesne meclis-i şer' de uzun burunlu sivri burunlu soba(semuni) yüzlü kumral kaşlu koyun gözlü müsellemlille çerkesül asıl Gazi bin Abdullah muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb müvekkilem mezbûr bu abdi memlukim Gazi'ye elli koyun virüb 500 koyun ile bir çoban ... azada vermiş idi hâlâ beş yüz koyun ile bir çobanı virdi müvekkilem mezbûr Mirza dahi âzâd ve itak eyledi bi'l kabûl azattır itkname vermeye beni tevkil eyledi itkname virilmek murâd ve matlûbundur dedikde gibbe'l-istintâk mezbûr Gazi tasdik idecek mezbûrun itki ve hürriyetine hükm olunub bi't-taleb kayd şod

Tahrîren fi evâil-i Recebül mürecceb li-sene sittin ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

El-Hâcc Timur Beg Aga bin el-Hâcc Abdulkadir Aga

El-Hâcc Canbeg Hoca bin Ramazan Sofi

Gazi Mevlüd Çelebi (bin) Mehmed Aga

Abdulfettah Çelebi (bin) el-Hâcc Timur Beg Aga

Hacı Kadı bin Hacı İslam

Devlet Gazi (bin) Ma'kül Dede ve gayruhüm

No: 16

Oldur ki Ayşe ibnete Abdullah nâm avret meclis-i şer' de ... Osman'ın zevce-i metrûkesi Menevşe ibnete Rıdvan muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb mezbûr Osman'da yedi altun hakkım vardır taleb iderim muhalledâtından hudûd-u malum hudûdu budur ki zikr olunur kıbleten kasap Mehmed mülkine ve şarken dellâl Ali mülkine ve garben hasırcı ile Hacı .... mülkine ve şimâlen Rasime hatun mülkine müntehidir dedikde gibbe'l-istintâk mezbûr Menevşe cevabında mezbûr zevcim Osman zimmetinde otuz altun mihr hakkım var idi hali hayatında otuz altun hibe itdim ol dahi dâr-ı mahdûdesi mülk olub arz idüb hudûdu erbasını gösterüb ikbâz almadı? ben dahi kabûl ve kabz eyledim dedikde udulden usta Cafer bin Abdullah ve Mehmed bin Mahmud nâm âdemler mezbûre Menevşe'nin kelemına muvaffak darı mezbûreyi vechi meşrûh üzere arz olub ve hudûdu erbasını virüb bizim hissemize hibe eyledi biz bu husûsa şâhidiz şehâdet dahi ideriz deyu şehâdet edüp badel kabûl dâr-ı mahdûd mûmâ-ileyha Menevşe'ye hükm olundu

tahrîrren fî evâil-i Recebül mürecceb li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Abdullah Efendi el-vaiz câmî-i Kuba

Bekir Abdullah Efendi el-kâtib el haneyî? Han a'zam

Devlet Gazi (bin) Ma'kûl Sofî ... ve gayruhüm

No: 17

Oldur ki ... bin Şay? an kazâyı Orta Çongar an karyei .... meclis-i şer' de Fatma binti Toktamış? muvâcehesinde bu Fatma benim zevcemdir dedikte gibbel istişhad mezbûre Fatma ben bunun zevcesi idim beni üç talak boş eyledi dedikte udulden Sarı Salih bin el-Hâcc Osman ve Halil bin eş-şeyh ... nâm âdemler bizim huzûrumuzda üç talak ile mutaallık eyledi? biz bu husûsa şâhidiz şehâdet dahi ideriz edâ-yı şehâdet-i şer' iyye idüb mezbûre avretin mezbûr ... ile haram olduğuna hükm ve kayd olundu tahrirren fî evâil-i Receb sene 1060.

Şuhûdü'l-hâl:

Devlet Gazi bin Ma'kûl

... Mehmet bin ... ve ...

3b – 18. Varak

No:1

Oldur ki el-Hâc Mehmed Efendi bin el-Hâc Şaban meclis-i şer' de harbiye? kâtibi Abdulkerim Çelebi kibelinden vekîl olan El-Hâc Mehmed muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb karye-i Karabag'da sâkin Zülfikar Aga'nın karındaşı merhûm Mustafa zimmetinde Kaçı'dan şeyh Mehmed Efendi'nin bunda Hacı Şaban mescidine Kırım Gazi Beg'in vakfî otuz altun olub merhûm Mustafa vefat itdükden sonra muhallefâtından Karye-i Akgözde vâkı' beynel emhâl? ma'lume'l-hudûd bir pay arz-ı mezra' mer'asıyla cümle tevâbi' ve levahakıyla Receb nâm âdemden aldığı arzıdır ve yine karye-i mezbûrede Hasan Beg bin Mehmed Paşa? nâm âdemden aldığı arz ki kışla yeriyle ve yurt yeriyle cümle tevâbi' levahakıyla bu iki pay arzını otuz altuna vakf akçesi için alub hâlâ mezbûr Abdülkerim Çelebi'ye otuz beş altuna bey' itdim meblag-ı mezbûru bi't-tamam alup mübeyyi-ı mahdûdu kemalîk? bil-akâr ikbâz itdim mülki müşterâsıdır keyfe mâyeşa' ve tahtar tasarruf ider dedikte gibbe'l-istintâk mezbûr Hacı Mehmed mezbûr Hacı Mehmed Efendi ... cümle kelâmını tasdik idecek sıhhati bey' ve şîrâ ve temlîk ve temellük karar alup bi't-tamam kayd olındı

Tahrîren fî evâhir-i Cemâziyel ahir li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed Efendi bin eş-Şehr? .....Zade Abdurrahman Efendi

Kırım Gazi Efendi(bin) Gazi Sofî

Hacı Mehmed bin.....

Danişmend bin Şükrullah

Receb bin Allah Virdi

Timur bin Mevlüş

el-Hâc Muzaffer bin Abdullah ve gayruhüm

No: 2

Oldur ki Hacı Muzaffer efendisi Çelebi Efendi hazretlerinin huzûrunda bir miktar akçe getürüb teslim idüb artuk akçem yokdur saklamadım deyu halef-i billah ettiği kayd olındı.

Tahrîren fî evâhir-i Cemâziyel âhire li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn

No: 3

Oldur ki Alma' dan olub fevt olan Mehmet Sofî'nin kızı Melek Han nâm avret o ki vâlidesi Tuba? binti Mehmed muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb altı kıt'a arz ki hudûdu budur ki kibleten Can Abdullah Çelebi

mülkine ve şarken yahudi mülkine ve şimâlen tarîki âmma ve garben Can Abdullah Çelebi mülkine muntehiyyedir işbu hudûd dâhilinde olan arz vâlidem Tohtar Bike'den intikâl itmiş arzım idi hâlâ bu evini anam, babamın zimmetinde olan mihrî için zabt idiyori babamın terekesinden degildir vâlidem mezbûre Tohtar Bike'den intikâl itmişdir hâlâ talep iderim dedikte gibbe'l-istintâk mezbûr Tugba babasının terekesini kadı gelüb kısmet ve tevzih iddikte kadı babasının muhalledâtından yarub mihrüm için bana teslîm eyledi bu Melek Han kismette hâzıran idi babamın muhalledâtından olduğuna rıza virüb hâlâ da'vâ idiyori dedikte mezbûre Melek Han kismette hâzıra idim vâlidemin olduğuna .....diyecek mezbûre Melek Han kismette hâzır olub mihrini vermeye razı olub hâlâ da'vâsı tenakuz olmagın da'vâsın batlanıyla hükm olundu

Tahrîren fi evâhir-i Cemâziyel ahir sene 1060

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed Han Aga bin Musli Çelebi

el-Hâc Sefeş bin Toktamış

Devlet Gazi bin Ma'kûl Sofî

Abdullah Efendi el-İmam Kuba

Kırım Gazi Molla bin Gazî Sofî ve gayruhüm

No: 4

Oldur ki Kadı köyünden Pir Mehmed bin Abdullah meclis-i şer' den **Harime** binti Abdullah muvâcehesinde takrîr-i kelâm karye-i Germencikte kıbleten Çokrak şimâlen ve şarken tarîki âmma ve garben Süleyman Aga bağçesine muntehi bağçe-ı bağı nisf ı benim nisfî âharı karındaşım Afendol nâm zimmînin idi bu Harime on iki altuna bey' itmiş ben hissemi satmadum taleb iderim dedikte gibbe'l-istintâk mezbûre Harime on iki altuna aldığım gerçek ama bu Pir Mehmed hissemi karındaşım Afendol'e bey' itdim deyu ikrâr ettikten sonra satın aldum diyecek udûlden Mustafa Ali el-debbag nâm âdem mezbûr Mehmed'in hissemi karındaşıma sattım dedigine şâhidiz şehâdet dahi ideriz deyu şehâdet-i şer' iyye idüb ba'de'l kabûl şâhidi ahera nâzır olundu.

Tahrîren fi evâhir-i Cemâziyel ahır li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Abdullah Efendi el-İmam câmi-i Kuba

Timur bin Muloş, Devlet Gazi bin Ma'kûl

el-Hâc Mehmed bin ... ve gayruhüm

No: 5

Oldur ki merhûm el müteveffa Dibtarhan'dan Receb Efendi bin el-Hâc Esen Geldi'nin li-ebeveyn karındaşı Nesli ibnete Hacı Esen Geldi meclis-i şer'de merhûm Receb efendinin sagîre kızı Fatma merhûm karındaşım Receb vasiyet idüb bu kırmızı? ... deyu vasiyet itmişdir taleb iderim dedikte mezbûre sagîrenin vâlidesinin vâlidesi gibelerinden vekîl olan Osman hakkı hissesi vâlidenindir taleb idiyor deyu udulden Allah Virdi bin el-Hâc Esen Geldi ve Bilal Halîfe bin Alah virdi nâm âdemler merhûm Recep Efendi bu sagîresi mezbûre Nesli'ye vasiyet itmişdir biz bu husûsa şâhidiz şehâdet dahi ideriz deyu ikrârı şehâdet-i şer' iyye idüb badel kabûl mezbûre sagîre Nesli'ye hükm olındı Tahrîren fi evâhir-i Cemâziyel ahir li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Fahru'l ayan Ahmet Aga bin Aliş Aga

el-Hâc Sefeş bin Toktamış Beg

Hacı Mehmed bin Osman el-Hâc

Kırım Gazi Efendi bin Gazî Sofî

Devlet Gazi bin Ma'kûl Dede

Hızır Ali Dede bin Mustafa ve gayruhüm

No: 6

Oldur ki Bağçesaray'da Orus mahallesinde sâkine Canfeda bikçe ibnete Abdullah nâm avret meclis-i şer' de Tohtar Ali bin Koçi muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb mezbûre mahallede vâkı' dâr ki hudûdu beyân olunur kıbleten tarîk ve şarken ve şimâlen tarîki âmma ve garben.....mülkine müntehi ve dâhilinde bir çatma ve bir çithane vardır kuyusuyla cümle tevâbi' ve levahakıyla mezbûr Tohtar Ali'ye yigirmi altı altuna bey' idib semeni mezbûru bi't-tamam alub mübeyyi mahdûdu ikbâz ... itdüm ba'de'l-yevm mülki müşterâsıdır keyfi yuşa ve tahtar tasarruf ider dedikde gıbbe'l-istintâk mezbûr tahtar ali tasdik idecek sıhhati bey' şirâ ve temlik ve temellük mukarrer olub bi't-tamam kayd olındı

Tahrîren fi şehri Cemâziyel ahir li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

el-mezbûrûn ve

Murtaza Efendi bin el-Hâc Ömer Aga an Gözleve

Mahmut Çelebi Efendi bin el-Hatip Mehmed Efendi

... Efendi ve gayruhüm

No: 7

Oldur ki bundan akdem Uzun Ali nâm Kıptî'nin Ahci? nâm kıbtiden tevellüd iden oğlu Hüseyin ve kızları Fatma ve Ayşe nâm sagîre mevt-ı? müslimin ile yevmi ikişer akçe üçüne altı akçe farz ve takdîr olundu

Tahrîren fi gurrei Recebül-mürecceb li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Murtaza Efendi el-Müderriş Ulaklı, Diğer Murtaza ve İsmet, el-Hâc Mehmed bin Apak(Ayan) el-Hâc, es-Seyyid Abdulhak (bin) Abdulkadir, Devlet Gazi ve gayruhüm

No: 8

Oldur ki Kal'a Yahûdiyandan İsrail veledi İshak nâm yahûdinin Buga? salasında vâkı' mescid-ı şerîfin imamı ve mütevellisi olan Canbeg el-Hâc muvâcehesinde takrîr-i merâm idüb mezbûr evkâfından zimmetinde altı ay ecil? ile on dört altun deynim var deyu ikrârı mezbûr İsrail'in leb ve ümm karındaşı Mordahay nâm yahudi zimmî mezbûr el-Hâc Canbeg muvâcehesinde zıkr olunan ondört altun mezbûr İsrail'in altı ay.....beyyine? kefilî bil-mal olmuştıdır deyu ikrârı bi't-taleb kayd şod

fi gurre Recebül mürecceb li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Murtaza Efendi el kadı Gözleve?

Murtaza Efendi eş-şehir...danişmend

Devlet Gazi bin Ma'kûl Dede

Mehmed Efendi el-Kadı bin Süleyman

Ahmet Efendi ...

No: 9

Oldur ki fahru'l-ayan Dedeş Çelebi bin el-Hâc ebul ... Aga meclis-i şer'î şâfi' ve râsih ... dan uzun boylu sarışın gök gözlü sivri burunlu sarı kaşlı gök gözlü müsellemlü mille Gürciyel asıl Hüseyin bin Abdullah muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb iş bu ... merhûm babam ... giderken azad ve i'tâk itmişdi hâlâ müvekkilem ve vâlidem Ayşe Bikçe ve müvekkilem Neslişah Bikçe'den kendim merhûmun i'tâkına kabûl olub azad ve itak itdük bil-fi'l azaddır i'tâkname virülsin dedikde gıbbe'l-istintâk mezbûr Hüseyin tasdik idüb mezbûr ... nın itakı mukarrer olub kayd şod Tahrîren fi evâil-i Recebül mürecceb li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Abdullatif Çelebi bin Ahmed Çelebi

Kırım Gazi Efendi Gazi Sofi

Devlet Gazi (bin) Ma'kûl Sofi

Danişmend bin Şukrullah

Mustafa bin Ahmed ve gayruhüm

3b-19. Varak

No: 1

Oldur ki Secan Gazi Aga kibelinden vekil olan Hacı Mehmed bin Arslan Şah Gazi Beg bin Nogay Aga muvâcehesinde Borluca'da olan degirmen ki mezbûr Şah Gazi Beg ve Hıdır Aga ve Ahmed Mirza ve Gazi bu dört âdem müşterehtir hudûdu beynel ... mağlumedir seksen altuna mezbûr Secan Gazi Aga'ya bey' idüb hâlâ bu Şah Gazi ... hibe seksen altun virdim dedikde mezbûr Şah Gazi Beg kendi hissem ile mezbûr Gazi hissesini aldum el an kırk altun kabzındadır diyecek mezbûr Şah Gazi Beg'in ikrârı bi't-taleb kayd olındı.

Tahrîren fî evâsıt-ı Cemâziyel ahir li-sene sittîn ve elf

Mezbûr Ahmed Mirza degirmen ... kendi hissesi yigirmi altuna mezbûr Hacı yedinden alub kabz iddi

Şuhûdü'l-hâl:

el-mezbûrûn

el-Hâc Mehmed Efendi bin Abdurrahman Efendi

Hacı Mehmed el-Hâc Şaban

Kırım Gazi Efendi

No: 2

Oldur ki Mankub kazâsından Bahadır nâm karyeden Fazlı bin Mehmed âdem meclis-i şer' den papalugundan? Mustafa bin Hızır muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu Mustafa'ya karye-i mezbûr papalığında vâkı' bir kıt'a çayır ki hudûdu budur zıkr olunur kıbleten İsmail mülkine ve şarken tarik ve garben İbrahim mülkine ve şimâlen meraya müntehidir işbu hudûd dâhilinde çayır mezbûr Mustafa'ya otuz altuna bey' idüb yigirmisin alub onı kendüye hibe itdim ve bir mikdar aldı namağlum bir kabza kara? akçeye bey' aldım dedikde gıbbe'l-istintâk mezbûr Mustafa tasdik idüb sıhhati bey' ve şirâ ve temlik ve temellüke hükm olundu

Tahrîren fî evâsıt-ı Cemâziyel ahir li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

el-mezbûrûn

Receb bin Allah virdi

Şah Mirza bin Nogay Aga

el-Hâc Mehmed bin Arslan ve gayruhüm

No: 3

Oldur ki Karbâkî ? nâm karyeden Göki binti Hankuş nâm avret oğlu İslam bin Abdullah nâm muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb zevcem mezbûr Abdullah hali hayatında iken karye-i mezbûrede bağım ki hudûdu budur ki kıbleten kendi mülküm ve şarken İbrahim ve garben Hanbike Daye mülkine ve şimâlen yine kendi mülkime müntehidir mezbûr zevceme hibe etmiş idim zevcem vefat edüb...bana ve bakisi mezbûr oğlum İslam ile diğ er oğlum Abaya? düşmüşdür dedigi mezbûr İslam talebiyle kayd olundu

Şuhûdü'l-hâl: es-Sâlifün

No: 4

Muhallefât:

İsa Bali Kethudâ-yı .....an uhtü li-ebeveyn Seher Bike ve ahi li-ebeveyn Hamza el-mefkûd ve el-verese.....fihimâ ez-zıkr-i kibli hattı'l-ünseyeyn

Tüfenk me'a ... 3 Hasene

Sahtekte iki çatma hâne yurduyla 12 Hasene

Bekeş tekeden Karakaya'da emrûd ağaçları meblağ 30

Çapaköprüde keylelik tarla 1 guruş

Firuzda koz ağaçları bağçe 6 Hasene

Ârân yeri 1 guruş

Bag yevmî vukıyye meblağ 32

... meblag 20
Kirbas zürrâ' meblag 45
Bapuc meblag 33
Recebü'l-leyli's-sânî meblag 48
İki Ermeni kilimi 2 guruş
Tiftik kebe 3 Hasene
Bakır gügüm 1 Hasene
Tencere 1 guruş
Dımaşkı kılınc 4 Hasene
Hançer 2 Hasene
Şirvânî çuka me'a düğmeleri 8 guruş
Diz çağşırı 1 guruş
Çantayân 1 guruş
Siyah kapama 1 guruş
Kitap şişi ayaklarıyla meblağ 60
İki re's öküz 8 Hasene
Doru at bahası 10 Hasene
Saban demiri 1 guruş
Moskov feneri 1 guruş
Köhne legen 1 guruş
Sögüdden ... 3 Maskû
Mezarlık yolunda aşağı tarla meblağ 40
Köy kurbünde egrek yeri meblag 20
Agnâm-ı kebîre 86 aded 86 guruş
Köprünün aşağı yanında bağçe 20 hasene
Bugday 21 hasene
Mezar altında kârkâtda çayırı 3 hasene

No: 5

Oldur ki İsa Bali Kethüda'nın li-ebeveyn karındaşı Şehri Bike'ye cümle terekesi teslim oldu ..ve li-eb karındaşı Şakire'ye merhûm mezbûrun Hamza nam mefkûd karındaşı olmagla mezbûre Şakire'ye .....hususunda eger vefâtına şâhidler bulunursa sūdüs-i diger edâyla rub' olur el-hâsıl rub'-ı digerdir Tahrîran fî evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir li-sene sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Abdullah Efendi el-imam ...
Kırım Gazi Efendi ibn Gazi
El-Hacc...ibn Abdullah
Timur bin Mevlüş ve gayruhüm

No: 6

Oldur ki Abdulfettah Çelebi ebul Kasım Çelebi meclis-i şer' de ... nâm karyeden Baliş bin Sefer muvâçhesinde takrîr-i kelâm idüb işbu Bales'e kıbleteneÇürük Su'ya şarken yahudi mülkine ve şimâlen kendi mülkime ve garben tarîk-ı amma olan bağçenin kible tarafında olan nisfını eşcarı müsmire ve gayrı müsmiresiyle ve cümle tevâbi' ve levahakıyla elli altuna bey' idüb .... bi't-tamam alub mübeyii mahdûdu teslim ve ikbâz eyledim. Nakti aldım müşkü müşterâsıdır keyfe mâ yeşâ' .....ider dedikte gibbe'l-istintâk ... Bales bayi' mezbûru Abdulfettah Çelebi'nin diye... üzere câri olan kelâmını ....ahre tasdîk edicek sıhhati bey' ... mukırr olub bi't-taleb kay olundu.

Tahrîren fî evâsıt-ı .... evâhir-i li-sene sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: ...

3b-20. Varak

No: 1

Oldur ki Seyisbaşı el-Hâc Ali bin el-Hâc Hüseyin meclis-i şer'de zevcesi Gülsüm binti Mehmed Çelebi muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu zevcem Ümmü gülsüm iddet içinde olan nafaka ve cümle mihrinden fârîga olmak üzere ve bende mezbûrenin evinde olan esvâbımdan fârig olmak üzere talak-ı bayin ile boş itdüm dedikde mezbûre Ümmü Gülsüm dahi cümle mihrinden ve iddet içinde olan nafakasından ferâgat idüb ... lüzumuyla-mücibiyle? hükm olunub bi't-taleb kayd olundu.

Tahrîren fî evasid Cemâziye'l-evvel li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Emir Beg Ağa bin Abdulkadir el-Hâc

Abdullatif Çelebi bin Ahmed Çelebi

Kırım Gazi Efendi bin Gazi Sofî

Kara Mehmed bin Mevlüd

Receb bin Allahverdi

Mehmed Halîfe bin Ahmed Beg ve gayruhüm.

No: 2

Oldur ki mezbûr Hâcî Ali'nin mezbûre Ümmü Gülsüm'den tevellüd eden kızı Güneş nâm sagîreye... müslimin ile yevmi ikişer akçeden senevî altı altun nafaka farz ve takdîr olundu.

Tahrîren fî 15 Cemâziye'l-evvel sene 1060.

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn

No: 3

Oldur ki merhûm el-müteveffa Mevlüd Şah Mirza'nın terekesi kısmet olundukda merhûmun Alma'da vakî' bağı ki hudûdu budur ki zîkr kıbleten Bogaz? sokak ve şarken Taşlı Yurd'a ve garben ...Mirza? emlakına ve şimâlen yine ....Mirza degirmeni tarafına müntehiyyedar bağı-ı mahdûd cümle tevâbi' ve levahakıyla eviyle nisfî Neslişah Bike ibnete İbrahim Beg kibelinden Hâcî Mevlüd bin Bayram Ali ve Hüseyin bin Ahmed şehâdetleriyle sabitü'l-vekâle zevci Fazlı Avlan bin Receb Avlan'a bağı-ı mezbûrun nisfî eliyle? degüb ve nisfî... mezbûre Neslişah Bike'ye ... kısmet için yüz altuna kibe'l-ı şer' de bey' olundu ol dahi vekâleten iştirâ idüb bağı-ı mezbûr ... Neslişah'ın olmuştır gâflet olunmaya

Tahrîren fî evasid Cemâziye'l-ula? li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

el-mezbûrun

ve Hâcî Mehmed Aga bin Haydar Aga

el-şâhidanü'l-vukela

Kurban Ali bin Kâbil

Mevlüd bin Derviş ve gayruhüm.

No: 4

Muhallefât-ı Bölük gâzi ümm Hanife ve uht-i li-ebeveyn Melekşâh ve asabiyet ve ibn-i ahî ibnete Bolay ve ... ya müstehakda fihim

Fî ... Bolay el-mezbûr

Tahrîran fî evâsıt-ı Cemâziyel-evvel li-sene sittîn ve elf

43 Hasene

114 sim

Hisse-i'l-ümm

14 Hasene

33 sim

Hisse-i'l-uht

21 hasene

51 sim

Hisse-i'l-...

7 Hasene

18 sim

Rsm-i kâdı

1 hasene

12 sim

Şuhûdü'l-hâl:

Mehmed Efendi (bin) Mustafa Aga
Hasan Aga bin Mehmed
Kırım Gazi Efendi (bin) Gazi
Gazi Efendi (bin) Allah Kulu
Abdulhannan Efendi (bin) Allah Kulu

No: 5

Oldur ki Kostantin nâm zimmî Yakov nâm yahûdi muvâcehesinde kuşak bahasından yetmiş akçe ikrârı kayd şod.

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Timur Beg Ağa bin Abdulkadir el-Hâc
el-Hâc Sefeş bin Toktamış
Devlet Gazi (bin) Ma'kûl Sofî ve gayruhüm.

No: 6

Oldur ki Gazi Beg'in el-merhûmenin asabesi Timur Şah Mirza Şöylem? nâm yahûdi muvâcehesinde işbu Şöylem yahûdi zimmetinde yigirmi dört guruş kıymetinde bir çayır arzı vardır taleb iderim dedikde mezbûr Şöylem var idi gerçek lakin benim mezbûr Gazi'nin zimmetinde yüz altuna ... hakkım var idi hesablaştık andan maada altmış beş altun hakkım kaldı vefatından sonra terekesinden aldım diyecek hesablaştığına beyyineden aciz olub mezbûr Timur Şah Mirza hesablaştığını bilmedigine ..... kayd şod.

Tahrîren fî evasid cemazie'l-ula? li-sene sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Fahrû'l-ayan Receb Efendi
Hâcî Mehmed Aga bin Haydar
... el-muhzır ve gayruhüm.

No: 7

Oldur ki Beraha? veled-ı Moşe nâm yahûdi bundan akdem fevt olan Eskiyurtlu Mehmed'in damadı Devlet Gazi el-Katib muvâcehesinde ikrâr idüb merhûm mezbûr Mehmed'e on altun borcum var idi kendi hayatında virüb edâ itdüm diyu ikrârı kayd olundu.

Tahrîren fî evâsıt-ı Cemaziel âhara sene 1060.

Şuhûdü'l-hâl:

Abdullah Efendi el-Vaiz el-Câmî-i Kuba
es-Seyyid Abdulhak el-Hâc bin Abdulkadir
el-Hâc Sefeş bin Toktamış
Kırım Gazi Efendi bin Gazi Sofî ve gayruhüm.

No: 8

Oldur ki merhûm el-müteveffa Mahmud Mirza bin Mirza Beg Aga'nın eytâmı kibelinden şer' en mensûbe? vasiyyesi ve merhûmenin vâlidesi Genç Cihan Bıkçe kibelinden davâ-ı atıyyesi Ahmed bin Süleyman ve ... bin Abdullah şehâdetleriyle sabitü'l-vekâle el-Hâc Ali Kethüda ve mezbûr el-Hâc Ali'nin kabûlü kayd şod.

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn

No: 9

Oldur ki Mehmed Şah Mirza bin Mustafa an karye-i Hacı Halil meclis-i şer' de mezbûre Bikçe'nin vekîli mezbûr Hacı Ali muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb mezbûr Mahmud Mirza'ya üç baytal emanet vasi' itmiş idim hâlâ terekesinden taleb iderim dedikde gıbbe'l-istintâk mezbûr Hacı Ali üç baytal emanet ve vasi itdüğü gerçekdi badehû baytalın biri fevt oldu ikisi kalmış idi mezbûr Mehmed Şah Mirza baytalın öldüğünden sonra gelüb Ahmed Çelebi nâm âdemden on altun kıymetinde bir doru at alub mukâbelesinde kalan baytalın ikisini verdi el-hâsıl mezbûren iki baytalı virüb bir doru at iştirâ itdi bu husûsa şâhidiz şehâdet dahi ideriz diyu edâ-ı şehâdet-i şer'iyye idüb ba' de riayet-i şeraitül kabûl şehâdetleri hayr-ı kabûlde vakı' olub mûcibiyle hükm olundu.

Tahrîren fi't-tarihi'l-mezbûr ve şehri'l-mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl:

El-Hâc Abdulfettah bin Ramazan Çelebi an Gözleve

Dedeş Aga bin el-Hâc Ebu'l ... Aga

Devlet Gazi bin Ma' kûl Sofi

Mustafa bin ... adulden ... bin Abdullah nâm âdemler hüm?

No: 10

Oldur ki mezbûr Mehmed Şah Mirza meclis-i şer' de vekîl-i mezbûr el-Hâc Ali muvâcehesinde mezbûr merhûm Mahmud Mirza'ya ... dan evimi virdüm sarı burga virüb göndermiş idim mezbûr Mahmud Mirza evimi virmeyüb on beş altuna bey' idüb itmiş hâlâ muhallefâtından taleb iderim dedikde gıbbe'l-istintâk mezbûr Ali el-Hâc el-vekâle cevap virüb udûlden Arslan Mirza bin Nogay Mirza mezbûr Ahmed bin Şaban nâm âdemler mezbûr Mahmud Mirza Mehmed Şah Mirza'nın emanete virdüğü sarı ... on beş altuna bey' itdüm ....itdim benden bahasını alur dedi biz bu husûsa şâhidiz şehâdet dahi ideriz diyu edâ-ı şehâdet-i şer'iyye idüb bade'l-kabûl mûcibiyle hükm olundu. Tahrîren fi evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir_ li-sene sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn.

No: 11

Oldur ki Mehmed Şah Mirza meclis-i şer' de mezbûr vekîl muvâcehesinde merhûm Mahmud Mirza'ya bir küçük doru at vermiş idim badehû ... aldım dediği vekîl-i mezbûr talebiyle kayd olundu.

Tahrîren fi't tarih-ı'l-mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn.

No: 12

Oldur ki Mehmed bin Cânî? meclis-i şer' de lî-ebeveyn garındaşı Sefer bin Cani muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb mezbûr babam ... vâlidem Cihan Şah nâm avradın seksen altun mihiri vardır taleb iderim dedikde gıbbe'l-istintâk mezbûr gerçek var kırk ..... kırkını virüb .....deyub beyyine taleb olundukda udûlden ....Mehmed âdem mezbûre Cihan Şah kırk altun mihiri bizim huzûrumuzda ...aldı deyu şehâdet idüb Emine binti Abdullah ve ... nam hatunlar .....ittirdi

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Sefeş bin Toktamış

el-Hâc Mehmed Can bin Fazlı Çelebi

Abdullah Çelebi bin Abdurrahman Efendi

Devlet Gazi el-muhzır ve gayruhüm

3b- 21. Varak

No: 1

Oldur ki zevcesi ... binti Abdullah kıbelinden sabitü'l vekâle Piyale bin Abdullah ve Hacı Derviş bin Sefer nâm kimesne şehâdetleriyle sâbitü'l vekâle zevci Hacı Ahmed bin Ramazan Mehmed bin Abdullah muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb Ermeni mahallesinde kıbleten tarîki âmma ve şimâlen Kuloş? mülkine ve şarken tarîki âmma ve garben Ali Halife mülkine dâhilinde çithane ... ve çatmahane vardır cümle tevâbi' ve levâhâkıyla on dokuz altuna bey' idüb teslîm ... kabz kısmet? eyledi dedikde gıbbe'l-istintâk mezbûr

Mehmed tasdik idecek sıhhati bey' ve şir'a temlik ve temellük mukarrer olub kayd şod
Tahrîren fi't-târîhi'l-mezbûr ve eş-şehrül ...

Şuhûdü'l-hâl:

Mustafa Çelebi el-Müezzin el-câmî-i Kebîr,
Diğer Mustafa Çelebi bin Çorlu,
Diğer el-Hâc Mustafa bin Abdullah,
Ali Çelebi el-Hâc Mahmud,
Ebulhay Çelebi eş-Şeyh bin Abdulhalık Efendi,
El-Hâcc Osman Çelebi,
El-Hâcc Mehmed bin Kenan Beg ve gayruhüm

No: 2

Oldur ki Mankub kazâsından Koçi salâsından Melek Sema ibnete el-ma'rûf Hacı Mustafa kibelinden
sabitü'l vekâle Pir Ali ve oğlu Hasan nâm âdem karye-i mezbûreden Hâşim Çelebi muvâcehesinde takrîr-i
kelâm idüb işbu Hâşim Çelebi'nin bir Acem kazâğı ... balta urub mecruh itdü taleb iderim dediklerinde
gıbbe'l-istintâk mezbûr Hâşim Çelebi cevabı tasdi idüb kendisine? bunlar geldi da'vâ ittiler şer'en bunlara
bunlara kazak hüküm olunub mezbûrân dahi kazâğı alub zabt idüb ... kayub yigirmi iki guruşa çıkdı ba'dehu
bana el virdiler ben dahi yigirmi iki guruş ile bir ... bir guruşda kapucuya alub virdi deyub udûlden el-Hâc
Handan bin el-Hâc Mehmed bin Arslan Halîfe nâm âdemler li-ecli'ş-şehade hâzıran olub minvâl-i meşrûh
üzere Hâşim Çelebi'nin kelâmına muvâfik şehâdet idüb ba'de'l kabûl mûcibiyle hüküm olındı.

Tahrîren fi evâhîr Rabî'u'l-âhîr lîsene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Abdulkadir Çelebi bin eş-şeyh Hasan Efendi
el-Hâc Mehmed Han Aga bin Fazlı Çelebi
Kuba'da İmam Abdullah Efendi
Ebul ... Çelebi eş-Şeyh Abdulmâlik
Abdulkerim Efendi Arslan Efendi
Danişmend Efendi(bin) Şükrullah
Devlet Gâzi Ma'kul Sofi ve gayruhüm

No: 3

Oldur ki mezbûrân âdemler minvâl-i meşrûh üzere şehâdet itdikden sonra mezbûrân Pir Ali ile Hasan
kazâğı almamız iyi olur deyü almış idik almamız iyi olmadı deyü ikrârları kayd olındı.

Tahrîren fi't-târîhi'l-mezbûr ve şehrül merkûm

Şuhûdü'l-hâl: es-Sâlifûn

No: 4

Oldur ki Karye-i Kamuşlu sükkânından Bike Naz binti Emin Ali nâm mahfel-i kazâda Zahide binti Tengri
Kulu muvâcehesinde takrîr-i kelâm bundan akdem merhûm olan zevcim Kırım Gâzi'ye mihi müeccelem
yüz kırk floriyi hibe itdigümde merhûm zevcim Kırım Gazi'nin vâlidesi işbu Zahide mezbûre
mukâbelesinde bana bir kongür öküz ve bir çit evi avz? virmişdir şer' ile taleb iderim dedikde gıbbe'l-
istintâk muma ileyha el-merkûme Zahide inkâr ile mukâbele olundukda müdde'î merkûme Bike Naz
beyyineden aciz olub müşaref ileyha Zahide'ye istihlaf eyledik yemîni billahül aliyyül azim yemîn idüb
halası kayd şod.

Şuhûdü'l-hâl:

Abdulgani Çelebi bin el-Hâc bin eş-şeyh Mehmed Efendi
Hannan Aga bin Abdurrahman Çelebi
Devlet Gâzi bin Ma'kül Dede
Recep bin ... ve gayruhüm min el hâzıran

No: 5

Müdde-ı merkûme Bike Naz'ın sıtkı da'vâsına mutabık beyyine talep olundukda udûl-ı ricalden leb? meram ... şehâdet-i şer'iyye itdükte ... hayr-ı kabûlde vâkı' olub mahüvel vâkı' kayd olundu

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn

No: 6

Oldur ki Eski Yurt'tan Osman Dede bin Alaaddin Monla mahfel-i kazâda ... dan Mehmed bin Allahvirdi muvâcehesinde işbu Mehmed'e Alma'da ... kibleten Alma suyuna ve şarken Davud Sofi mülkine ve garben Aliş Mirza mülkine ve şimâlen Koteş? vakfına müntehidar dâhilinde bağ ve bağçe ve aran ve karaltı ve karda? bir zan hudûdu ma'lûm mülkimi cümle tevâbi' ve levahakıyla elli altı altuna bey' idüb meblag-ı mezbûrı bi't-tamam alub mübeyyi' mahdûdu kemalik? bi'l akar ikbâz itdim ba'de'l-yevm mülki müşterâsıdır keyfe mâyeşâ' tasarruf ider dedikde gibbe'l-istintâk mezbûr Mehmet mezbûr Osman Dede'nin vech-i meşrûh üzere olan kelâmını tasdik idecek sıhhati bey'i ve şirâ ve temlik ve temellük mukarrer olub bi't-taleb kayd olundu. Tahrîren fî evâil-i Cemâziye'l-evvel li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Kırım Gâzi Efendi bin Abdi Sofi
Salih Çelebi eş-şeyh Mübârek?-viran?
Devlet Gâzi bin Ma'kûl Sofi
Receb bin Allahvirdi
... bin el-Hâc Hüseyin
Abdullah bin Okçu Mehmed
Paydâş? an karye-i Koçkar bin Şaban Çelebi
Kırım Gâzi (bin) İbrahim
Ahmed el-Hâc el-İmam fî karye-i Koçkar
Paydaş bin Çakır

No: 7

Oldur ki Murâd Gazi Ebul Kasım nâm ... muvâcehesinde beş altun ikrârı kay olındı.

Tahrîren fî evâil-i Cemâziye'l-evvel

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn

No: 8

Oldur ki Salacık'ta sâkine Güneş Han Bike ibneti Mehmed Efendi kibelinden Mevlüd bin Hacı Devin Katar bin Tengri verdi nâm âdemler şehâdetleriyle sabitül vekâle Ömer Halife bin Musa Sofi mahfel-i kazâda orta boylu gök gözlü kayık? açık? yüzlü ... mille ve ... asıl Gülbahar binti Abdullah muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb müvekkilem mezbûre Güneş Han bike işbu Gülbahar nâm câriyei memlûkisini hüsnü? allahül azim taliben ... azad ve itak eyledi itkname ... tevkil eyledi dedikde gibbe'l-istintâk mezbûre Gülbahar vekîli mezbûrı kelâm-ı mezbûrunda tasdik idecek itki mukarrer olub bi't-taleb kayd olundu.

Tahrîren fî evâil-i Cemâziyel evvel li-sene sittîn ve elf ...

Şuhûdü'l-hâl:

Sefer Sofi bin Togaş?
Ramazan Yazıcı bin Şükrullah
fâhrü'l-ayan Abdullatif Çelebi bin Ahmed Çelebi
Abdullah Çelebi bin Abdurrahim?

No: 9

Oldur ki mezbûr Mehmed Halife alçak boylu koyun ela gözlü kara yağız düz burunlu ... kara kaşlı ... mille Semiş?.....bin Abdullah muvâcehesinde müvekkilem mezbûre Güneş Han işbu câriyeyi azad eyledi deyub mezbûre ... gibbe's-suâl tasdik ....itki mukarrer olunub bi't-taleb kayd olundu.

Tahrîren fî evâil-i Cemâziyel evvel? li-sene sittîn ve elf
Şuhûdü'l-hâl: es-Sâlifun

No: 10

Oldur ki karye-i koşudan? murd olan Kalyan nâm zimmî sagîri Batak? ve Kirake? nâm sagîresiyle mûcibi? müslimin ile yevmi ikişer akçe nafaka farz ve takdîr olundu ... Mevlüde ... nam zimmîye ki mezbûrân sagîrlerin vâlidesidir bunun talebiyle kayd olundu.

Tahrîren fî evâill Cemâziyel evvel li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Mehmed Hân El-Hâcc bin Fazlı Çelebi
Abdullah Çelebi bin Hüseyin Ali Efendi
Abdullah Çelebi bin Abdurrahman
Mehmed Halîfe bin Ahmed Beg
Devlet Gazi bin Ma'kûl sofî
Aşkay? bin Kutlay ve gayruhüm

.....

3b -22. Varak

No: 1

Oldur ki Yako nâm yahudi el-Hâc Mehmed muvâcehesinde altı altun deyni ikrârı kayd şod
Fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: Kırım Gâzi Efendi (bin) Gazi Sofi

İbrahim Çelebi (bin) Mahmud Efendi eş-şehr ...
Eş Akay el-Muhzır ve gayruhüm

No: 2

Oldur ki Bağçesaray kazâsı muzaffatından Can Timur Aga köyünden karye-i mezbûre evkâfının sâhibi hayrî mütevellîsi Mustafa Mirza bin Ahmed Mirza mahfel-i kazâda Sivritaş nâm karyeden Koçkar bin Çakum? muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb mescidimiz evkâfından karye-i mezbûre Sivritaş'da vâkı' bağçe ki hudûdu kıbleten su? ve şarken tarîk ve garben Han Arslan mülkine ve şimâlen Kırım Gazi Mirza mülkine muntehiyyedir harabe metrûk olmagla mezbûr Koçkar'a yigirmi sekiz altuna bey' idüb istifla? bu bağçede vâkı' çayır aldım dedikde mezbûr Koçgar tasdik idecek sıhhati bey' ve şirâ temlik ve temellük hükm olundu.

Tahrîren fî evâsit-ı Rabî'u'l-âhir li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Abdulkerim Efendi bin Arslan Efendi
Devlet Gazi bin Ma'kûl sofî
Mustafa Sofi bin Pir Ahmed
Eş Akay El muhzır ve gayruhüm

No: 3

Oldur ki Ahmed bin Balaban ve Taman veledi Kabardi ve David veledi Ovrail nâm âdemler Danel veledi Karagöz nâm zimmî muvâcehesinde işbu Daniel kırk beş altuna Kaçı'da Kelyan'da bir kıt'a bağ iştirâ itmiş hudûdu kıbleten Süleyman mülkine ve şarken David mülkine ve garben Ahmed mülkine ve şimâlen tarîk-ı âmma muntehîdir biz ... akçesin alsun dedikde gibbe'l-istintâk mezbûr Daniel mezbûrun kelâmını tasdik idüb bunlar ... dâr oluruz dirler akçe virmezler virsünler alsunlar didikde mezbûr Daniel'inn nazarı mezbûrun ... nazarı olmak ile mübeyyi mezbûr ... hükm olundu.

Tahrîren fî evâsit-ı Rabî'u'l-âhir li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Abdullah Efendi el-İmâm Kuba
ve diger Abdullah Çelebi bin Abdurrahman Efendi
Devlet Gâzi Ma'kûl Sofi
Kâtibü'l-hurûf Esad ve gayruhüm

No: 4

Oldur ki Ayni Şâh ibnete Tatar?İsmail mahfel-i kazâda Mehmed bin Abdullah muvâcehesinde bu Mehmed zevcimdir beni kahpe deyu şetm itdi şer'le görülsün dedide gibbe'l-istintâk mezbûr Mehmed inkâr idüb udûlden Mustafa bin İsmail ve Ali bin Şaban nâm âdemler bu adam zevcesi işbu Ayni Şah'a kahpe deyu şetm itdi biz buna şahidiz şehâdet dahi ideriz deyu edâ-yı şehâdet-i şer'iyeye idüb badel kabûl mûcibiyle hükm olundu.

Şuhûdü'l-hâl:

El mezbûrun ve Hâşim Mirza bin Emireş Beg ve gayruhüm

No: 5

Bâlâda hudûdu beyân olunan bağın sâhibi olan Bağçesaray'dan Halil bin Mehmed mezbûrın Ahmed bin Balaban ve Taman veledi Kabardi ve David veledi Ovrail muvâcehelerinde bağı hudûdu cümle tevabi' ve levahakıyla mezbûrân âdemlere kırk beş altuna sattım? akçesini şimden isterim gerek? dedikde gibbe'l-istintâk mezbûrân âdemler tasdik idecek mûcibiyle hükm olundu fittaril mezbûr

Şuhûdü'l-hâl:

el-mezbûrun ve Abdulkerim Efendi (bin) Arslan Efendi
Hasan Aga bin Mehmed es-seyyid ve gayruhüm

No: 6

Oldur ki Alma'da Masar mahallesinde Hacı Bike ibnete Hacı Yusuf mahfel-i kazâda koyun gözlü kayık burunlu ve degirmi yüzlü kumral kaşlı orta boylu müsellemlül mille Kutlu Kız ibneti Abdullah nâm dogma kız muvâcehesinde işbu kızı hasbillah azad iddim bi'l fi'l azaddır ... dedikde gibbe'l-istintâk mezbûre Kutlu Kız tasdik idecek itki mukarrer olub kayd olundu.

Tahrîren fi evâsıt-ı Rabî'u'l-âhirli-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

El-Hâc Mehmed Can Aga ibn Fazlı Çelebi
Abdullah Çelebi (bin) Abdurrahman Efendi
Devlet Gâzi (bin) Ma'kûl Sofi
Eşkay Elmuzır ve gayruhüm

No: 7

Oldur ki Alma'da Saray'da sâkine Hacı Bike binti Hacı Yusuf nâm avreta mefkud olan zevci Sefer Beg bin el-Hâc Mehmed nâm âdemin emvâlinden zevci mezbûresine muvaffakı müslimin ile yevmi dört akçe nafaka farz ve takdîr ve kayd olundu.

Tahrîren fi sene Rabî'u'l-âhir li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: El salüfun

No: 8

Oldur ki Mankub kazâsından Gök ... nâm karyeden olub Hacı ... şerîfden olan el-Hâc Osman nâm işbu hâzır fil (meclis) Kenan nâm Mu'attakaya bir kabili emvâl hibe ve ikbâz idüb tescile beni tevkîl eyledikde udûlden Seyyid Gazi bin Sefer ve bin Ali Sofi nâm âdemler şehâdetleriyle kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Timur Beg Aga bin el-Hâc Abdulkadir ve es-sâlifun

No: 9

Oldur ki vekli-ı mezbûr Ömer Halife bin Sefer nâm âdem mezbûr Kenan bin Abdullah muvâcehesinde bu Kenan'a müvekkilem el-Hâc Osman el-mezbûr hudûdu malum bir kıt'a ambar ve hudûdu malume bir ... yigirmi kurtlu? ve hudûdu malum altı re's? havalesiyle ve....içinde olan....le...hudûdu malume bağçe ve hudûdu malume semerci dükkânı içinde olan âlâtıyla ve papunç? yeri dimegle magruf bir kıt'a çayır dâhilinde Aşlama ... demekle ma'rûf hudûdu malum çayırı ve .....dimegle ma'rûf çayırı ve Devîni yeri dimekle ma'rûf çayırı ve bağ yeri dimekle kirazlık çayırı ve Balbek'de vâkı' Tamgacı kurbunda kıbleten ... mülkine ve şarken Halil Sofî mülkine ve garben ... mülkine ve şimâlen tarîki ama alacağıyla ve ... ile ve dört sığır ve iki kara öküz ve iki öküzü ve iki yine ... ve bir ... tavası ve çevin kazân dört kulaklı ve bir küçük asma kazân ve bir el tavası ve bir döşek zarfı ve bir ... kilim ve bir kibe? ve dört altun kıymetinde ...ve nakit kırk altunluk gurusu hibe idüb tescile beni tevkil eyledi dedikde gibbe'l-istintâk mezbûr Kenan tasdik edecek mücibiyle hükm olunıp bittalep kayd olundu.

Tahrîren fi evâsıt-ı Rabî'u'l-evvel sene 1060.

Şuhûdü'l-hâl:

El-Hâc Mehmed Can Aga bin Fazlı Çelebi
 El-Hâc Timur Beg Aga Abdulkadir Aga
 Devlet Gâzi bin Ma'kûl Sofî
 Eş-şâhidanül vükela , Ali Sofî bin Abdullah
 Hasan bin Piri
 Osman bin Şaban
 Veli Çelebi bin Mehmed Çelebi ve Han bin Piri
 Hacı Mustafa bin Derviş Aga ve gayruhım min huzzâr

No: 10

Oldur ki Karasu Tamak kazâsı muzaffatından karyei Kangel? sükkânından Musa bin Ramazan Hafız mahfel-i kazâda Cumali bin Mevlûd muvâcehesinde ta'birü'l-meram idüb senin elli florin benim zimmetimde olduğuna şâhid olan Ömer merhûm ... varisidir şehâdeti makbûle değildir dedikde merhûm Ömer'in âdemi veraseti sabit olduğuyı kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

Mehmed Efendi bin Hüseyin Ali Efendi
 Abdurrahman Efendi bin Hüseyin Ali
 Kırım Kazi Efendi bin Gazi Dede

3b –23. Varak

No: 1

Köhne kârî kürk Sim 120	Çit Minder Sim 50	Dokuz perdüğü Sim 60	Çit Minder Sim 40
Sepet Sanduk Sim 120	Gümüş Tas Sim 30	Siyah Peştemal eb Sim 50	Hamam Gömleği Baş Beziyle Sim 240
Çit Perde Sim 80	Köhne gümhâ Kaftan eb Sim 120	Asâfi Yorgan Sim 360	Beledi Döşek Sim 120
Alaca kıl Kilim Sim 240	İplik zirâ' eb Sim 20	Sepet Sanduk Sim 120	Saç Ayak Sim 10
...al Sim 40	Hudûdu Ma'lûm Dükkan eb Hasene 15	Der zimmet Zevc Hasene 130	Der Fuâd zimmetinde Sim 320
Kebe Sim 40	Zevc-i mezbûr zimmetinde Hasene 1	.....zevci zimmetinde sığır bahasından hasene 3	İki kilit ? Sim 40

No: 2

Oldur ki Sûde mezbûrenin babası Üstad Hasan damadı Halil muvâcehesinde ba'de'l yevm mezbûr damadıyla da'vâm yokdur olursa lede'l-hükkâm ... kabûlünde mesmû'olmasun dedigi mezbûr talebiyle kayd olundu.

Tahrîren fi't-târîhi'l-mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl:

Abdullah Efendi el-İmam
Receb Üstad (bin) Hüseyin
Yusuf(bin) Hacı Mehmed
Hasan bin Ahmed Beşe ve gayruhüm

No: 3

Oldur ki Araz nâm Ermeni Hasan nâm âdemin ipegine hıyânet itmedigine halef-i billahi enzelü'l-incil alâ İsa idüb halâsı kayd olundu.

Tahrîren fi evâil-i Rabî'u'l-âhir lîsene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Ahmed Efendi el-Kadı Kongar
Abdulkerim Efendi
Kırım Gâzi Efendi
Devlet Gâzi (bin) Ma'kûl Sofî ve gayrı

No: 4

El-hâc Alaz bin Abdullah nâm âdem Arslan veledi Yani muvâcehesinde Özi bugası-yorganı? aldım altmış beşer akçeye akçesini tamam kendüye virüb edâ itdim dedikde mezbûr Arslan dahi almadım deyüb mezbûr Alaz el-Hâc şâhiden âciz olub mezbûr zimmîye yemîn teklif olundukda istiga? itmedüğüne yemînden ... olunub el-hâc Alaz'ın halâsı kayd olundu.

Tahrîren fi evâil-i Rabî'u'l-âhir li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Mehmed Efendi bin el-Hâc Mustafa
Abdulkerim Efendi bin Arslan Efendi
Eş Akay el-Muhzır ve gayruhüm minhüzzar

No: 5

Oldur ki Hacı Mehmed bin El-Hâcc Kenan beg Şûri'den Arslan zimmî ve avradı Giradye Mevlüde Afendüki muvâcehesinde murd olan çobanım Zülfikar bu Arslan'ın mezbûre avretına ve ...vardır deyub şâhiden âciz olub mezbûrân zimmîler bizde otuz altun ve ... akçe ve ... komamışdır? deyü halef-i billah alel azim idüb mücibiyle? kayd şod.

Tahrîren fi evâil-i Rabî'u'l-âhir lîsene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

El-Hâcc Mehmed Can Aga bin Fazlı Çelebi
Abdulkerim Efendi (bin) Arslan Efendi
Ahmed Çelebi el-ma'lûm an Kefe
Mehmed Efendi (bin) el-Hâc Mustafa ve gayruhüm

No: 6

Merhûm el-müteveffâ Fazlı'nın kazâ-i Mankub'da ... Pancı'nın zevce-î metrûkesi İsmihan nâm avret meclîsi şer'de mezbûr Fazlı'dan dört evlâdım vardır mezbûrların kibli şer'den vasîsiyim büyüğünün ismi Mehmed ve kızlarımın adı Hüsneşah ve Ümmi ve Nurşah'dır bu kadar zamandan beri mezbûrları kendi yanımdan besledim hâlâ mezbûrlara takdîr-i nafaka murâdımdır dedikde magrifeti müslimeyn ile Mehmede

üç akçe ve Hüsne Şah'a dahi üç akçe meramı ile Nurşah'a ikişer akçeden dördüne on akçe farz ve takdîr olundu.

Tahrîren fi evâil-i Rabî'u'l-âhir sene 1060

Şuhûdü'l-hâl:

El-Hâcc Mehmed Han Aga bin Fazlı Çelebi

Ahmed Çelebi el-ma'lûm An Kefe

Abdulkerim Efendi (bin) Arslan Efendi, Devlet Gâzi (bin) Ma'kûl Dede

Kırım Gazi Efendi ve gayruhüm

No: 7

Oldur ki Hacı Mehmed bin Kenan Beg nâm âdem Ali Çelebi bin El-Hâcc Mahmud nâm âdemden dükkan bahasından doksan iki altın aldım ahz ve kabz itdim dedigine udûlden el-Hâc Kurt bin Abdullah ve El-Hâcc Mustafa Çelebi bin Abdullah nâm âdemler şehâdetleri kayd şod.

Tahrîren fi tarihil mezbûr ve eş-şehri'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl:

El-Hâc Abdulhak Çelebi bin Abdulkadir

Abdullah Çelebi bin Abdurrahman Efendi

Mehmed Çelebi Efendi bin el-Hâc Mustafa an Gözleve

Receb bin Allahvirdi İbrahim Çelebi bin Arab....ve gayruhüm

No: 8

Oldur ki Karakurd kazâsından Kaşkal-Kangel? nâm karyeden Ayşe Binti Telbak? Sofi kıbelinden sâbitü'l-vekâle mezbûr Telbak? Sofi meclis-i şer'e gelüb mezbûre Ayşe'nin fevt olan zevci Akam-Atam? nâm âdemden Esen Devlet ve Bay Devlet ve Bölükzade nam....kızlarına babasından intikâl eden mallarından nafaka farz olunmag murâdımdır dedikde ma'rifet-i müslimîn ile her birine ikişer akçeden üçüne altı akçe nafaka farz ve takdîr olunub bi't-taleb kayd olundu

Tahrîren fi Rabî'u'l-âhir li-sene 1060.

Şuhûdü'l-hâl:

Mehmed Efendi (bin) el-Hâc Mustafa

Abdullah Çelebi bin Esen Ali Efendi

Receb bin Allah Verdi

Devlet Gazi bin Ma'kûl Sofi ve gayruhüm min huzzâr

No: 9

Oldur ki karye-i Arancı sükkânından Sefeş bin Atay Koçum.... bin Mehmed Ali an karye-i Odlikol muvâcehesinde işbu âdemin kuyusuna bir atım düşüb öldü hâlâ kıymetini talep iderim deyub mezbûr Koçum.....kendi mülkimde kuyu kazmış idim ...düşüb helâk olmuş deyicek mûcibiyle hükm olundu

Tahrîren fi evâsıt-ı Rabî'u'l-âhir li-sene 1060

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Abdulhag(bin) Abdulkadir

Mehmed Efendi an Kaçı

Mustafa Çelebi (bin) Çorlu

Kırım Gâzi Efendi (bin) Gazi Sofi

Ebulhac Çelebi (bin) eş-Şeyh Abdulhag ve gayruhüm

No: 10

Oldur ki Kaçı'dan Beşay Mehmed bin El-Hâcc Bali Mehmed nâm âdem ... ibnete Güneş Sofi muvâcehesinde yüz-mezbûr ... elli altın mihrinden ve iddet nafakasından ve hudûdu ma'lûme darından fâriga olmak üzere talak itdim deyub mezbûre avret dahi mihrî mezbûrundan ve darı mezbûresinden ve gayrı nafakasından fâriga oldum talak? itdim deyicek ... .. kayd şod

Tahrîren fî evâsıt-ı Rabî‘u’l-âhir li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü’l-hâl:

Abdulkerim Efendi (bin) Arslan Efendi
Danişmend Efendi (bin) Şükrullah
Mehmed Efendi (bin) el-Hâc Mustafa an Gözleve
el-Hâc Mehmed Han Aga (bin) Fazlı Çelebi
Eş Akay el-muhzır
Kırım Gâzi Efendi (bin) Gazi Sofi ve gayruhüm

No: 11

Oldur ki ... nam Kıbtî Dösem nâm Tatar muvâcehesinde işbu dösem'e iki öküz virüb bakup şer‘en besleyecek idi hâlâ öküzüm isterim dedikde Dösem ikrâr idüb bakub besleyecek idim bakmadım üç misli taleb iderim dedikde akd-ı mezbûr şer‘i olmağla üç misli hükm olmayub kayd şod.

Fi’t-târîhi’l-mezbûr.

Şuhûdü’l-hâl:

El-Hâcc Mehmed Efendi el-kadı Mankub hala
Abdurrahim Efendi (bin) Arslan Efendi
Devlet Gâzi (bin) el-muhzır ve gayruhüm

No: 12

Oldur ki Şah Mehmed bin Ahmed Can Çelebi ... kazadan Mustafa Çelebi kıbelinden vekîl olan Tatar Hoca muvâcehesinde Alma'da kibleten suya şarken Mustafa Çelebi mülkine ve garben Ahmed ... mülkine ve şimâlen tarîk-ı amma müntehiyyedar bağı vâlidem İsmihan doksan altuna bey‘ itmiş vâlidemin beyyine? râ‘zım da‘vâm yokdur olursa dahi lede’l-hükkâm ... mesmû‘i olmasun dedikde vekîl-i mezbûr talebiyle kayd olundu.

Tahrîren fî’t-târîhi’l-mezbûr

Şuhûdü’l-hâl:

el-Hâc Mehmed Efendi el-mezbûr
Abdulkerim Efendi el-mezbûr
...Ramaş , Altun Ali ...
Devlet Gâzi el-muhzır ve gayruhüm

No: 13

Oldur ki Nehr-ı Kaçı'dan Çongar nâm karyeden Şaban bin Hüda Kulu Sofi mahfel-i kazâda Beytimur bin Mevlüd Gâzi muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu Begtimur on beş yaşında Boztimur nâm oğlumı atına bindürüb atdan oğlum yıkulub helâk oldu atımdan varub atı bogazladım dedigi kayd şod.

Tahrîren fî evâsıt-ı Rabî‘u’l-âhir li-sene sittin...

Şuhûdü’l-hâl:

el-Hâc Mehmed el-mezbûr
Abdulkerim Efendi(bin) Abdullah Efendi
Azat bin Ramaş
Ali Can bin Hüseyin el-Bevvâb
Osman bin Abdulkasım Çelebi ve gayruhüm

3b-24.Varak

No: 1

Oldur ki İsmihan binti Mustafa Sofi nâm müteveffanın sâdır oğulları Murtaza ve Elder bin Şeyh Ali ve Beytullah bin El-Hâcc Hasan ve Ayşe binti Hacı Hasan nâm eytâmın vâlideleri mezbûre İsmihan'dan eliyle intikâl eden emvâline vasîyyi nasb olunan El-Hâcc Hasan Mahfel-i kazâda Hasan bin Şaban muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb merhûmeden ... intikâl iden dâr ki Urus mahallesinde kibleten bayır ve şarken Nesli

mülkine ve garben Mehmed mülkine ve şimâlen tarîk-ı amma müntehiyyedir dâhilinde bir çatma hâne vardır ... köhne harabe metrûk olmagla mezbûr dahi on üç altun kırk akçeye bey' itdim dedikde gıbbe'l-istintâk mezbûr Hasan tasdik idüb kayd olundu.

Tahrîren fî evâil-i Rabî'u'l-âhir li-sene 1060

Şuhûdü'l-hâl:

Abdulgennan Aga ve Abdulhalim Çelebi ibni Mustafa Aga
el-Hâc Abdulhak (bin) Abdulkadir
Ahmed Efendi bin Mahmud
Abdullah Çelebi (bin) Abdurrahman Efendi,
Usta Kadir bin Abdullah ve gayruhüm

No: 2

Oldur ki Taberdi'de Kutlu Gâzî nâm müteveffâvın Tohtar bike nâm kızı kıbelinden ikrâr-ı âtiye Sefer Gâzi bin Hızır Ali ve Hacı Tâhir bin Kurt Ali şehâdetleriyle sâbitü'l-vekâlesi olan merhûmun sulbî oğlu Abdurrezzak nâm âdem meclis-i şer' de orta boylu sarışınlu gök gözlü düz burunlu sag memesinden ... yaralı müslimel mille Can Kul bin Abdullah nâm Çoban muvâcehesinde işbu Cankul'u babamız merhûm mezbûr vefatından kırk gün mukadem azad olsun deyu tedbir etmişdir halâ babamız mezbûr Kutlu Gâzî vefât etti bundan gayrı terekesi yok idi olursa böyle biz câiz görüb âzad ettiği ba'de'l yevm azadudır sairesi azad ... dedikde gıbbe'l-istintâk mezbûr Can Kul mezbûr Abdurrezzak'ın kelâmını kabûl ve tasdik itdiği sıhhatı itkin...beyyine hükm olundu mâvâkı' bi't-taleb kayd olundu

Tahrîren fî evâil-i Rabî'u'l-âhir sene 1060

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Timur Beg Aga bin El-Hâcc Abdul..
Mehmed Efendi (bin) el-Hâc Mustafa
Kırım Gâzi Efendi(bin) Gâzî Sofî
Kara Mehmed bin Mevlüd
Receb bin Allah Verdi
Mehmed bin Abdiş
Adilşah bin Kutlu Bolad
Abdullah Çelebi bin Aburrahman Efendi ve gayruhüm

No: 3

Oldur ki Devlek oğlu Atron- nâm zimmî Arslan yahudi muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu baş bağı Altun nâm âdemın avretü Ziyâde'ye yüz yetmiş dört guruşa rehin komuş idim mezbûre avret bu Arslan'a rehîn komuş taleb iderim dedikde udûlden Mümin Çelebi bin eş-Şeyh Bekri ve Karakat nâm âdemler bu baş bağı mezbûr Atron'undur deyu şehâdet idüb ba'de'l yevm rehin mezbûr Atron'a hükm olundu tahrîren fî't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn

No: 4

Muhallefât: Emine an-zevc Halil Sekban ve eb Usta Hasan ve ibn İbrahim vak'a et-tahrîr fî evâil-i rabî'u'l-âhir sene1060

Hama legen eb sim 200

Sahan

Bakır Sini Sim 120

Legen sim 60

Yahni sahan Sim 60

Kertiklü sahan Sim 60

Diğer sahan sim 60

Sahan 2 Sim 60

Yelbak tabak Sim 40
Diğer sahan tabak ...Aded 2 Sim 40
İki Hamam Tası sim 30
Sabun tepsi Sim20
Kara tepsi Sim 15
Çarşab tob İki eb sim 30
Tebli sahan Sim 50
Kefgir me'a kepçe sim 20
Maşrapa Sim 30
İbrık sürahi eb Sim 80
Küçüktencere me'a kapak eb sim 100
Büyük Tencere Sim 120
Maşa Sim 20
Saç Ayak
Eb sim 15
Çini tabak Sim 10
Ayaklu çini eb Sim 15
Çarşab Sim 80
Köhne döşek zarfı Sim 20
Kırmızı diz çakşır müsteli eb sim 40
Çift alaca yasdık Adet 2 sim 40
Diğer Çarşab Sim 60
Dokuma çarşab sim 60
Köhne bohça sim 5
Bohça Sim 15
Al derâyî kaftan sim 120
Kırmızı mukaddem kuşak mSim 320
Gümüş Kuşak sim 1200
Saç bağı Eb sim 720
Rakçin ? Sim 15
Mor derâyî enderî ... Sim 120
Köhne diz çagşır sim 20
Miskî savf sim 120
Don Sim 15
Gömlek Sim 50
Yüzbezi Adet 2 sim 20
Çarşab yorgan Eb sim 60
Köhne çift yasdık iki sim 40
Çarşab Sim 30
Beledi döşek zarfı sim 60
Yüz yastığı Sim 15
Keldân Sim 15
Köhne yorgan eb sim 160
Kırmızı kilim sim 40
Altun yüzük Sim 40
Altun küpe Sim 240
Gümüş yüzük üç Sim 30
Sepet sanduk sim 120
Alaca seccade Sim 240
Deli gömleği Sarı Eb sim 60

Keten beşkir sim 60
Köhne gümhâ Yasdik Sim 20
Kırmızı çatma yasdık mEb sim 240
Def'a çatma yasdık sim 240
Yeşil atlas Yasdik sim 100
Nakışlı Boyun yasdık sim 120
Kavrama boyun ...2 Sim 120
Gümhâ Döşek sim 240
Maili kırmızılı gümhâ kürk zarfı Sim 600
Diğer kırmızı gümhâ kürk 600
Al derâyî duvaklık Zürrâ' 4 sim 140
Nakışlı yüz bezi adet 3 sim120
Şahdesti me'a Yüz bezi adet 3 Sim 120
Uçkur aded 2 sim 40
Alaca kurma bohça sim 40
Diğer Bohça sim30
Çarşab Sim 80
Köhne çarşab sim 40

3 b-25.Varak

No: 1

Oldur ki mezbûr Çelebi Reis'in eytamına kibeli şer' den vasî nasb olunan Tökiz oğlu Avrahim nâm kimesne mezbûre Bike'nin vekîli İsmail efendi muvâcehesinde mezbûre Bikenin zevci Papas muvâcehesinde işbu Papas Balıklava'ya gelüb mezbûr Çelebi'den Bike'nin üç yüz guruş hakkını alub istibga itdi dedikde mezbûr Papas inkâr idecek udûlden Konstantin veledi Hırsto? ve Lefter veledi Kıryazı nâm âdemler li- ecli'-şehade hâzirün olub bu Papas Balıklava'da mezbûr Çelebi Reis'den Bike'nin üç yüz guruşunu taleb idüb mezbûr Çelebi Reis vermemek istedikde benim zevcemdir ... meâli bana niçün i'tikat itmezsin deyub mezbûr Çelebi Reis mezbûre Bike'nin üç yüz guruşun mezbûr Papas'a teslim idüb mezbûr Papas dahi alub kabz iddi biz bu husûsa şâhidiz şehâdet dahi ideriz deyu her biri edâ-yışehâdet-i şer'iyye idüb ba'de riayet i şerâtil kabûl şehâdetleri hin-ı kabûlde vâkı' olub meblag-ı mezbûr üç yüz guruş Papas'dan hükm olundu. Tahrirren fi evâil-i Rabî'u'l-âhir li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

El-Hâc Timur Beg Aga bin El-Hâcc Abdulaziz Aga
Abdulhalim Çelebi bin Mustafa Aga
Abdulkerim Efendi bin Arslan Efendi
Devlet Gazi Yakub Sofi
Rahmet Ali bin Sefer Gazi ve gayruhüm

No: 2

Oldur ki Salacak'dan Hüseyin bin Ahmed nâm kimesne meclis-i şer'de zevcesi Kutlukız binti Abdullah muvâcehesinde cümle mihrinden ve iddet içinde olan nafakasından ferâgat imek üzere bâyin-ı talak tatbik itdim deyub tatbik itdim deyub mezbûre Kutlukız cümle mihrinden ve iddet nafakasından vesair zevciyete mutaallika da'vâsından fârig olub şehade sulhü şeri vukui kayd şod.

Tahrîren fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl:

Abdulkerim Efendi bin Arslan Efendi
Kırım Gazi Efendi bin Gazi Sofi
el-Hâc Abdulhak Çelebi bin Abdulkadir
Timur bin Muloş ve gayruhüm

No: 3

Oldur ki tüccârdan Derviş bin Veli Üsküdari meclis-i şerîfe kıptiyandan Cafer bin Mustafa muvacaheesinde takrîr-i kelâm idüb işbu hâzırân fi'l-meclis tahminen altı yaşında olan dükeciği dün otuz guruşa iştirâ itmiş idim meger diri taşradan? çıkayori istirdâd murâd iderim dedikde gıbbe'l-istintâk mezbûr Cafer inkâr idüb udûlden tüccârdan Mehmed Çelebi bin Mustafa ve Ahmed bin Hüseyin nâm kimesneler li-ecli'ş-şehade hâzırûn olub işbu dükeciğin diri çıka yürür? gördük indel tüccâr gayıbdır bu husûsa şâhidiz şehâdet dahi ideriz deyu edâ-yı şehâdet-i şer'iyeye idüb reddiyle hükm olundu

Tahrîren fi evâil-i Rabî'u'l-âhir li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Abdullah Efendi el-İmam Câmî-i Kuba

Danışmend Efendi Şükrullah ve gayrihüma

No: 4

Oldur ki Ebulhay Aga'nın zevce-ı metrûkesi Şahzade Bikçe ibneti Ahmed Beg kibelinden ikrâr-ı âtiyye Bayezid bin Ayaz Ali bin Ayaz şehâdetleriyle sabitü'l vekâle el-Hâc Handan bin Abdullah mahfel-i kazâda orta boylu sarı tenli kaykı burunlu gök gözlü sarı kaşlı Urs asıllı Gülbeyaz ibnete Abdullah mucacehesinde takrîr-i kelâm idüb elinde olan iki ayluk Hüseyin nâm oğlancık ile ... azim azad ve i'tâk itdi i'tagname alıvermeye beni tevkîl itdi dedikde gıbbe'l-istintâk mezbûre ... Gülbeyaz vekîl-i mezbûrun kelâmını tasdik idecek itki mukarrer olub bi't-taleb kayd oldı.

TTahrîren fi evâil-i Rabî'u'l-âhir li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed Can Aga bin Fazlı Çelebi

es-Seyyid Mahmud Efendi bin Ali el-Hatib el-Câmii kebîr

Abdullah Efendi el-İmam câmî-i Kuba

Murtaza Efendi bin Abdullah ve gayruhüm

No: 5

Oldur ki Hacı Receb Timur muvâcehesinde otuz beş akçe taleb idüb, mezbûr Timur kefil olan âdemin yedine virdim deyub mezbûr Hacı bana virmedi, bana degmedi deyub halef-i billah idüb mezbûr Timur'dan otuz beş akçe ...

Tahrîren fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: El mezbûrun**No: 6**

Oldur ki kazâ-yı Karakurt'ta İshak ... fevt olan Melek nâm avretin sadrıyye kızları Nesli ve Meryem ve Salime ve Fatıma ... Mustafa Sofi erkarındaşları Hüseyin bin Mustafa muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb vâlidemiz mezbûreden her ne kaldı ise mesela? iki öküz iki sığır diger ferzan? arazi ve kıraltı vâlidemiz bunları bu karındaşımız ile Osman'ın olsun deyu vasıyyet itmiş idi biz dahi iki vasıyeti ittifak iddük dediklerinde mezbûr Hüseyin tasdik kayd şod

Tahrîren fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl:

Hatib Efendi bin Selim Şah mirza

Kırım Gâzi Efendi bin Adil-Gazi? El-Hâcc Abdulhak...bin El-Hâcc Hasan bin Receb

el-Hâc osman

No: 7

Oldur ki Evasıb? nâm yorgancı zimmî Bife? salasından Andon nâm zimmîye iki yüz akçeye bir yorgan bey' itdim mezbûr Andon ikrârı kayd olundu

Tahrîren fi evâili Rabî'u'l-ahir li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Mehmed Efendi (bin) Kasım es-Sultan
naili Atmet? Efendi
el-Hâc Mehmed Han Aga(bin) Fazlı Çelebi
Handan Aga bin Abdurrahman Çelebi ve gayruhüm

No: 8

Dilaver bin Abdullah müstehak? çıkub aldığı .....kıymeti elli altunu evden? bana Mehmed'den talep ve ahza Ahmed bin Abdullah nâm âdemi vekîl itdügüne udûlden Ahmed Çelebi bin Şaban şehâdet idüb ve Mustafa bin İsmail şehâdet idüb kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

Mehmed el-Hâc Mehmed Efendi bin el-Kadı Abdulah Halife
Mehmed Efendi Kadıyü's- Sultan
Mehmed Can Aga bin Fazlı Çelebi,
gayruhum

No: 9

Oldur ki Receb bin Hüseyin nâm âdem meclis-i şer' de Abdulhannan Aga bin Abdurrahman Çelebi muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb mezbûr Abdulhannan Aga'ya Kaçı'da Schrab Beg'in evleri kurbünde kıbleten mâi câri(akarsu)şarken Hacı Rüstem mülkine şimâlen tarîk ve garben Laçın avretü ile Habeş Mirza mülkine bila müntehiyye hudûdu mezbûra dâhilinde olan bağı....eşcârı müsmire ve gayrı müsmiresiyle tahminen yarım batman tohum alur arz-ı mezraasıyla tevâbi' ve levâhâkıyla yüz yedi altuna bey' iddim diyecek gibbe'l-ı stintâk mezbûr Abdulhannan Aga tasdik idüb sıhhaten bey' ve şirâ ve temlik ve temellük deyu mukarrer olundu Tahrîren fî evâil-i Rabî'u'l-âhir li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed Can Aga bin Fazlı Çelebi
Kırım Gâzi Efendi bin Gazi Sofi
Kara Mehmed Aga bin Mevlüd ve gayruhüm minhuccar

No: 10

Oldur ki Sulu Kuba'dan Bike binti Mehmed kıbelinden emri âtiy-yüz zikr Mustafa bin Mehmed ve Hasan bin Abdullah nâm âdemler şehâdetleriyle sabitü'l-vekâle Hasan bin Erkulu nâm kimesne mahfel-i kazâda Hüseyin Sofi bin İbrahim muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb karye-i mezbûrede kıbleten Hacı Nebi ve şarken Abdülkerim ve garben Abdurrahman ve şimâlen kıyama? müntehiyyedar dâhilinde bir harab çatma hane vardır cümle tevâbi' ve levahakıyla mezbûr Sofi'ye hibe? ve ikbâz iddür deyub mezbûr Hüseyin tasdik itdükden sonra mezbûr Hüseyin Sofi dâr-ı mezbûreyi hâzıran meclis Ebû Bekir bin Davud'a on altuna bey' idüb akçesini bi't-tamam aldım dedikde mezbûr Ebû Bekir gibbe'l-ıstintâk tasdik idecek hücceti bey' ve şirâ ve temlik ve temellük mukarrer olub bi't-taleb kayd olundu

Tahrîren fî evâil-i Rabî'u'l-âhirli-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Abdülkerim Efendi el-Katib bin Sinan Beg
Ahmed Efendi bin Mahmud an karye-i Eski Orda
Receb....
...Hüseyin ve gayruhüm

3 b-26. Varak**No: 1**

Oldur ki Süleyman bin İsmail kayın babası .....Sofi muvâcehesinde işbu ... Sofi'nin kızı Saima el-merhûmenin mihrinden ve cümle muhallefâtından bu kayın babam ve kayın anam on altun alub taharûç(tevzi itmek dağıtmak) iddüler dedikde gibbe'l-ıstintâk mezbûr.....Sofi tasdik idüb sıhhati teharece

hükm şod

Tahrîren fi't-târîhi'l-mezbûr ve eş-şehri'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl:

Hızır Beg Aga bin Eşakay Beg

Kırım Gâzi Efendi bin Gazi Sofi

El-hâc Abdulhak Çelebi (bin) Abdulkadir

Çorlu Mustafa Çelebi ve gayruhüm

No: 2

Oldur ki Bike Mevlüde ... kıbelinden murd olan Çelebi Reis nâm zimmî zimmetinde karz-ı şer'iden üç yüz guruş murdu mezbûrun terekesinden talebi? İsmail Efendi bin Yusuf nâm âdemin vekâleti Osman bin Mehmed ve Gazanfer bin Abdullah şehâdetleriyle sübûtu kayd şod

Tahrîren fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl:

Receb bin Abdullah ve Ebû Bekir Çelebi bin Ahmed Efendi

...Çelebi eş-Şeyh Mehmed Efendi

Abdullah Çelebi bin Abdurrahman Efendi ve gayruhüm

No: 3

Oldur ki husûs-u mezbûrî ... kıbeli şer'eden murd-ü mezbûr Çelebi Reis'in eytamına Abdullah Efendi bin Can Gazi vası' nasb olundu

Tahrîren fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrun

No: 4

Oldur ki vekîl-i mezbûr İsmail Efendi meclî-si şer'de vası-yi mezbûr Abdullah Efendi mucavehesinde takrîr-i kelâm idüb bundan akdem fevt olan Çelebi Reis an balıklava sâbıkan mezbûre müvekkilem Bike'nin köylüsü idi işbu hâzır fil-meclis Yuri nâm âdemi gönderüb üç yüz guruş gabz itmiş idi tam yedi senedir hâlâ mezbûr Reis murd olub muhallefâtından taleb iderim dedikde gıbbe'l-istintâk vası'î mezbûr bilâ inkâr cevab virüb vekîli mezbûrun kelâmına muvafık beyyine taleb olundukda udûlden ahaliden Hüseyin bin Abdullah ve.....veled Kiryata nâm âdemler âdemler li-ecli'ş-şehade hâzirûn olub mezbûr Çelebi(celeb) Reis veledi Yuri Reis veledi Yakom nâm âdem mezbûr Yuri gönderüb mezbûre Bike'den üç yüz guruş getüttürüb mezbûr Yuri dahi varub getirüb Mezbûr Çelebi Reis'e bi't-tamam bizim huzûrumuzda teslim eyledi biz bu husûsa şâhidiz şehâdet dahi ideriz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer'iyeye idüb ba'de'l ... şehâdetleri kabûl olunub mûcibiyle hükm olundu

Tahrîren fi't-târîhi'l-merkûm

Şuhûdü'l-hâl:

Abdulkerim Efendi bin Arslan Efendi

Arslan bin Abdullah

Devlet Dazi ibn Ma'kûl Sofi

Abdullah Çelebi el-mezbûr ve gayruhüminhüzzar

No: 5

Oldur ki Boris Matek nâm zimmî muvâcehesinde bir kıt'a ... yigirmi guruşa satun aldığuna yemînden nokus? ile hükm olundu.

Tahrîren fi evâil-i Rabî'u'l-âhir li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Abdulhalim Çelebi

Abdurrahim Çelebi

Abdulkerim Çelebi

Abdullah Çelebi

No: 6

Oldur ki Hancı kıbelinden an mahallei Urus ... ezzikr Mehmed bin Mehmed Sofî ve Sefer Ali bin İsa nâm kimesneler şehâdetleriyle Kaytas bin Tohtar vekâleti sabit olundu

Tahrîren fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn

No: 7

Oldur ki vekîli mezbûr Mirasulka? ve Yulmi ? veledi Ayberdi? muvâcehesinde müvekkile bu âdemlerin Germencik'te ... .yeri kıbleten su şarken Kıryata bağına ve şimâlen tarîk ve garben Dülger-devleki Tudor altı altune bey' idüb akçesin alub mülki müşterisi olmuştur dedikde el-mezbûrun tasdik idüb sıhhati bey ve şirâ ve temlik mukarrer olundu.

Tahrîren fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl:

Abdulhalim Çelebi Mustafa Aga

Abdulkerim Efendi (bin) Arslan Efendi

Kırım Gazi Efendi ve Gazi Sofî ve gayruhüm

No: 8

Oldur ki Mankub kazâsından Kırıklöz? namdan Mehmed Sofî bin Abdullah nâm kimesne âdem Çokrak-Çugragı nâm karyeden es-Seyyid Abdulfettah bin Abdulkadir es-Seyyid muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu Abdulfettah vadi-yi Balbek'de Beşyol ağzında vâkı' bağım ki hudûdu kıbleten yemiş bağına şarken Hüseyin bağına ve garben Ramazan mülkine ve şimâlaen tarîki âmma muntehiyyedir dâhilinde eşcarı müsmire ve gayrı müsmiresiyle ve ... ve alaçağır? cümle tevâbi' ve levahakiyla kırk beş altuna istedim akçesin bi't-tamam aldım mülki müşterâsıdır .... ve keyfe mâ yeşâ' tahtar tasarruf ider dedikde gibbe'l-istintâk mezbûr Abdulfettah mezbûr Mehmed Sofî kelâmında tasdik idüb sıhhati bey' ve şirâ ve ... kayd şod

Tahrîren fi evâil-i Rabî'u'l-âhir li-sene sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: el-Hâc İlyas?-elmas Atalık .... olan , el-Hâc Timur Beg Aga bin Abdulkadir Aga , Abdulhalim Çelebi Mustafa Aga, Kuri? Hoca bin Hüseyin,Kırım Gazi Efendi, Hüseyin bin kuri? Hoca, Receb bin Tohtar, Beşay Sofî bin Gazi, İsmail Efendi bin Yusuf, Devlet Gazi bin Ma'kûl Dede ve gayruhüm

No: 9

Oldur ki Bike Mevlüde beyânı-piyade sabitü'l-vekâle mezbûr İsmail Efendi Avrahim veledi Tökrez nâm zimmî mucavehesinde takrîr-i kelâm idüb bu Avrahim müvekkilem mezbûreye gelüb beni Çelebi Reis gönderdi mezbûr Çelebi Reis yüz elli guruş karz virecek almışdı deyub müvekkilem zimmî mezbûr Çelebi'ye vir deyu yüz elli guruş suâl olunsun dedikde gibbel istintâk mezbûr Avrahim benim ile bir miktar akçe gönderdi ne miktar olduğu değil deyub Yurina? veledi Haraç ? ve Kostantin veledi Argeş? nâm zimmîyan gelüb mezbûr Avrahim mezbûr Çelebi Reis'e Bike'den yüz elli guruş getirüb verdim dedi biz .....şâhidiz deyu mezbûr Avrahim resul? olmagla halasıyla hükm olundu.

Tahrîren Rabî'l evvel li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn

No: 10

Oldur ki Sevindik hoca an karye-i Kurtçı meclis-i şer' de damadı Receb bin Haydar muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu Receb.....üzere Mümine nâm kızımı tezviç itmiş idi hâlâ mezbûr kızım fevt olub merhûmenin cümle muhalledâtından ve elli altun mihrinden beş altun gıymetinde kırmızı kara aba .....dan kürk alub kalanından merhûme vâlidesi Ayşe ve kendim ikimiz de ferâgat idüb teharic ve sulh itdik dedikde gibbe'l-istintâk mezbûr Receb tasdik idüb sıhhati teharice hükm olundu

Tahrîren fî evâil-i Rabî'û'l-âhirli-sene sittîn ve elf
Şuhûdü'l-hâl: Kuri? Hoca bin Hüseyin, Abdülkerim Efendi (bin) Arslan Efendi, Gedik Mustafa Müezzîn el-câmî-i Kebîr, Devlet Gazi (bin) Ma'kûl Sofî, Mevlûd bin Baki, Abdullah Çelebi bin Abdurrahman Efendi, Rahmet Ali bin Sefer Gazi ve gayrı hum

No: 11

Sultan Mevlûde ... nam avret Arslan yahudi muvâcehesinde bu Arslan'dan altı yüz akçelik eşya alub baş bağı ... altun idi rehin verdim dedikde Arslan talebiyle kayd şod
Tahrîren fî't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed Can Aga (bin) Musli-Fazlı Çelebi
Abdulhalim Çelebi (bin) Mustafa Aga, Hacı Sefeş bin Toktamış
el-Hâc Timur Beg Aga bin Abdulkadir el-Hâc ve gayrı hum
mezbûre avretta iki yüz kırk akçe bâkî kaldı gaflet olunmaya

3b –27. Varak

No: 1

Oldur ki Divân köyünden fevt olan Hızır Beg'in sagîreleri Mümîne ve Kutluhan ve Kurthan nâm sagîrelere kibel-i şer' den mensube vasiyyeleri ... Zahide Bikçe ibnete Seyyid Gâzi kibelinden nehcü şer' üzere sabitü'l-vekâle Abdi Çelebi bin Seyyid Ömer meclis-i şer' i şerîf şâfihel erkanda ... vekâle sagîratı mezbûrata kibelî şer' den nafaka farz olmak murâdıdır deyub ma'rifeti müslimin ile mezkuran sagirelerin her birine yevmi üçer akçeden üçine yevmi dokuz akçe takdîr olundu

Tahrîren fî ... Rabî'û'l-evvel li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: el-Hâc Mehmed Han Aga bin Fazlı Çelebi, Abdullatif Çelebi bin Ahmed Çelebi, Devlet Gazi Efendi (bin) el-Hâc Şaban, Uzun mısırak-seyrek?Mustafa Efendi ve gayruhüm

No: 2

Oldur ki Harami köyünden Sefer'in sulbiye kızı Melek kibelinden Harim(Kırım) bin Halil ve .....bin Ali şehâdetleriyle sabitü'l-vekâle Arslan bin Mehmed meclis-i şer' de orta boylu kara kaşlu koyun gözlü sivri burunlu sag yanında burnunda penekli Mehmed Ali bin Abdullah nâm dogma muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu Mehmed Ali'nin nısfî müvekkilemin küçük karındaşı Ümmü Gülsüm'ün idi ol hissesini âzâd iddi müvekkilem dahi kendi hissesi olan nısfî aczi irad? idüb eline elli koyun virdüm bu dahi elli koyunu ikiyüz idüb vericek olursa ..... azaddır dedi nihayet elli koyunu ikiyüz koyun idüb vericektir dedikde gıbbe'l-istintâk mezbûr Mehmed Ali vekîl-i mezbûr Arslan'ın kelâmı meşrûhiyyeti bîtasdîk? idüb mâvâkî' bi't-taleb kayd olundu

Tahrîren fî evâhiri Rabî'ul evvel li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Abdullatif Çelebi bin Ahmed Çelebi
İshak Efendi bin Mustafa Efendi
Hüseyin bin Hasan ve gayruhüm minhüzzar

No: 3

Devlet Gazi ve Zülfikar an karye Servet? nâm âdemler muvâcehesinde Hüseyin bin Abdullah, çoban idim mezbûrânin koyunlarını güder idim vechi ... elvücuh? hıyânet itmedüm deyu halef-i billahül alıyyül azim idüb halası kayd şod

Tahrîren fî evâhir-i Rabî'ul evvel li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Mustafa Efendi bin Çelebi Ali

Devlet Gazi Efendi el-Hâc Şaban
Abdullah Çelebi Abdurrahman Efendi ve gayrı

No: 4

Oldur ki Hüseyin bin Abdullah nâm çoban mezbûrân Devlet Gazi ile Zülfikar muvâcehelerinde aldugum beş adet koyun kendim malımdır mezbûrânın degildir deyu halef-i billah itdüğü kayd şod
Tahrîren fi tarihil mezbûr ve eş-şehri'l-merkûm
Şuhûdü'l-hâl: El mezbûrun

No: 5

Kazay-ı Şeyh İli tâifesinden Altuncı Merket karye sükkânından ... mukarrer ve muarref olan Orakay bin Gürel nâm kimesne meclis-i şer' de kazâ-yimezbûr muzaffatından Merket sükkânından Mehmed Mirza bin Akgönül? Mirza ve Ustay Mirza bin Ahmed Mirza ve Kurt Mirza bin Halim Mirza ve Tatakay Mirza bin Koşum Mirza ve kayığı mühürdarı? Eş-Şeyh Bay vekâlet.....vesairleri muvâcehelerinde takrîr-i kelâm idüb babam mezbûr Gürel ile kıyuya varmış idik orada Timur bin Aybancı? nâm kimesne ile mezbûr babam söze gelüb mezbûr Timur ve mezbûr Gürel'i eline bir taş alub atub başına kulak çelmasına? urub cerh idüb oradan babam kendi ayagıyla mezbûr Timur'un üstüne varub on sekiz günden sonra mezbûrun evinde cerhi mezbûrdan fevt oldu elhâsıl babamın katili mezbûr Timurdur gayrı ... da'vâm yokdur dedikde gıbbe'l-istintâk mezbûrân âdemin mezbûr Orakay'ın vechi meşrûh üzere câri kelâmını tasdik iddükten mûcibiyle hükm olunub bi't-taleb mavâkı' kayd olundu Tahrîren fi evâhiri Rabî'u'l-evvel

Şuhûdü'l-hâl:

Abdullatif Çelebi bin Ahmed Çelebi
Devlet Gazi Efendi (bin) el-Hâc Şaban
Kırım Gâzi Efendi (bin) Gazi Sofi
Abdullah Çelebi bin Abdurrahman Efendi
Devlet Gazi Ma'kûl Sofi ve gayruhüm

No: 6

Kazâ-yı Taşlıbulga'dan Çerkeşli nâm karyeden Çura Akay bin Kutlupay meclis-i şer' de Begtimur bin Göçerbay an ... muvâcehesinde işbu Beytimur yedimden bir öküzüm bulub bağı? eder taşra başında bu Beytimur yedinden bir gayıp olmuş öküzüm bulub Ahmed kadı nâm kadıya varup murafaa olub iki şahidim getirüb aldım lakin öküz hâzır degil idi kadı buna hükm itdürüb öküzü getir dimesdi ve ba'de Adilşan kadıya getürdüm ol dahi buna hükm itmedi ol dahi öküzü getir dimesdi öküz onda idi deyub mezbûr Begtimur mezbûr kelâmını tadık idüb hükmü mezbûr şer'i olmamağla mezbûr Çura Akay'ın aldugı ... olmamağla tekrar Begtimur'a hükm olundu
Tahrîren fi evâhir-i Rabî'u'l-evvel li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Hatib Efendi
Sefeş el-Hâc bin Muloş
Mustafa Çelebi (bin) Çorlu
Abdulbâkî Efendi Dernevi?
Danişmend Murtaza ve gayruhüm

No: 7

Oldur Timurtaş Can Mehmed an Bütke? Mehmed bin Kel Mehmed muvâcehesinde yanımda üç altun yarım akçem varidi yanımdan gaib oldu mezbûr Mehmed almuşdur şüphem var yemün eylesün şahidlerim yokdur? dedikde mezbûr Mehmed mezbûr Can Mehmed'in meblag-ı mezbûrun almadum deyu halef-i billah aliyyül azim itdükdün sonra halasıyla hükm olundu
Tahrîren fi el yevm el mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: Murtaza Efendi el-Müderris medrese-i Ulaklı, Osman Efendi bin Dede Efendi, Abdulkerim Efendi bin Arslan Efendi ve gayruhüm

No: 8

Karasu Tamak kazâsı muzaffatından Togtaş? Şeyh köyü kıbelinden İbrahim Sofi bin Serkaş? Sofi meclis-i şer' de karye-i mezbûreden Kopan Ali Halîfe bin Ahmed Sofi vesairleri Çıtay el-Hâc ve Abdulkerim bin Şaban vesairleri muvâcehelerinde takrîr-i kelâm mezbûredan Eşberdi Sofi nâm ümmi li-ebeveyn karındaşım Osman'ın bıçak ile sol çatından-çamarından urub katl eyledi gayrı âdem katl itmedi ve gayrı âdemle alâkamız yokdur mezbûr katil Eşberdi Sofi'yi af itdügüm biiznillahı teala ? söylemişiz kazâsını af iddüm dedüğü mezbûrdan âdemler talepleriyle kayd olundu Tahrîren fî evâhir-i rebiiu'l-evvel li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Abdullatif Çelebi bin Ahmed Çelebi, Pireş Kapucu bin Allah Virdi, Receb bin Allah Virdi, Ahmed bin Cafer , Rahmet Ali bin Sefer Gâzi ve gayruhüm

No: 9

Oldur ki Papas Mirgün nâm zimmî Arslan veledi Avanos muvecehesinde bu Arslan'a bir kıta arzı kıbleten Usta Mehmed mülkine ve şarken Mumcı mülkine ve garben Derviş Ramazan mülkine ve şimâlen Hacı Keyvan oğlu hamamı mülkine müntehiyedir dört altuna bey' itdim akçesin bi't-tamam aldum dedigi gibbe'l-istintâk ... taleb kayd olundu

Tahrîren fî t-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: Hasan Aga bin Mehmed el-Magruf, Kırım Gâzi Efendi (bin) Gazi Sofi, Esad el-Naib ve gayruhüm

No: 10

Oldur ki mahrûse-i Gözleve kurbunda Tuzla nâm karye sükkânından Ebulhay bin Murâd divan-ı meclis-i şer' de yine karye-i mezbûreden Abdulfettah bin Yunus Bay muvâcehesinde işbu Abdulfettah bir toylak devemiz havlusuna geldükte urub katl itdi giymetin taleb iderim dedikte gibbe'l-istintâk mezbûr Abdulfettah inkârla mukâbele idüb mezbûr Ebulhay şâhidden aciz olub mezbûr Abdulfettah'a yemin teklif olundukda halef-i billah itmek sudûrunda iken müslimun araya girüb inkâr üç altun ile sulh ve musalahe olub tarafeynden rızalarıyla iradı iskat vâkı' olucak sıhhati sulh ve ... hükm olundu

Tahrîren fî t-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl:

el-Mezbûrân ve Abdulkerim Efendi bin Arslan Efendi ve gayruhüm minhüzzar

No: 11

Sehcan Yasef veledi Yasnuki? nâm zimmîye merhûm attar ... dükkanından attar esvâbi cem'an yüz kırk kuruşa bey' olunub merhûmun yüz dokuzunu alub virilmeyüb zimmetinde yigirmi dokuz gurus elli yedi akçe bâkî kalmış idi anı dahi merhûmun eytamından kibelî şer' den menkub vasîsi Devlet Gazi alub mezbûr dahi zimmetinde bir akçe ve bir habbe-hibe dahi kalmayub zimmeti berâtına hükm olundu

Tahrîren fî evâhir-i Rabî'u'l-evvel sene 1060

Şuhûdü'l-hâl:

Kırım Gâzi Efendi (bin) Gazi

Abdullah Çelebi (bin) Abdurrahman Efendi

Hüseyn Aga an tevabii Ali Gazi Aga

Katibü'l-hurûf Esad ve gayruhüm

3 b-28. Varak

No: 1

Oldur ki Dilaver'in ortağı Ahmed bin Abdullah nâm kimesne Mehmed Odabaşı muvâcehesinde işbu Mehmed'den elli altuna bir Urus kız almış idik mezbûre kızı ortagım Dilaver istanbul'a alub gitmiş idü

kasabay-ı Sinob'a düşüb orada kızın atası çıkub hürri'l-asl oldugunu isbât idüb hürriül asıl oldukdan sonra ortagım Mehmed el-mezbûrdan aldugı kız oldugunu Sinob kadısı Abdulnefi Efendi bin Mehmed nâm kimesneden nakli şer'î göndermiş deyub nakli şer'î ibrâz idüb nakli mezbûr mezbûr efendinin hükmü ile mahtum olub nakli mezbûr efendinin oldugına udûlden el-Hâc Sefer bin Abdullah şehâdet idüb minvâl-i meşrûh üzere ... kitabı mezbûrda olan şuhûddan Ahmed Çelebi bin Şaban nâm kimesne şehâdet idüb kayd olundu bi't-taleb kayd oldu.

Tahrîren fi evâsıt-ı Rabî'u'l-evvel li-sene sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Abdullah Çelebi el-kâtib muhasebeyi han-ı a'zâm

ve Beşir Hoca bin Ahmed

ve Eş Akay el-muhzır

Mustafa bin Abdullah ve gayruhüm

No: 2

Sebebi tahrir kitab nakli ve mûcibi tasdîri hitab hükmü oldur mahmiyye-i galata muzâfâtından Kasım Paşa sükkânından Dilaver bin Abdullah nâm kimesneden da'vâ-yı sahîh-i şer'îyye ike mesbuk?istişhadı şer'îyye sudûrundan sonra Rum ilinde Bağçesaray sükkânından Mustafa bin İsmail ibn Abdullah ve Ramazan bin Receb bin Abdulrezzak nâm kimesneler nakl ve tahvîl için mahalli cerhi ... li-ecli's-şehade hâzırın olub gibbel iştişhad fil hakika ... mezbûr Dilaver'in yedinde bulunub işbu meclisde mevcut olan kara gözlü açık gaşlı sagîr alkamı? tahminen on bir yaşında çenesinin tahammili olub henüz buluğa muarrefe olmayan Bekir'in vâlidese olub mahrûse-i Sinob kazâsına tabi Baykal nâm karye sâkinelerinden iken târîh-i kitâbdan yedi sene mukaddem kafîr elinde esir olan Kerime binti Mehmed nâm hatun Bekir mezbûre benim sadriye kızımdır dört yaşında iken benim ile esir olub ba'de ben halas olub dâr-ı haridde?(ipekevi)kalmış idi kendi ismi Saliha ve hâlâ fevt olan babası ismi Mustafadır hürretü'l-asldır deyu da'vâ eylediginden ma'da Bekri mezbûre dahi ben Baykal nâm karyeden olub vâlidem ismi Kerime ve babam ismi Mustafa'dır ve kendi isimim Saliha'dır deyu ihbar iddia idüb eyledüğüm bil-fi'l câmî-i kebîr imamı olan Abdulcemîl Efendi ibn Bali ve Mustafa bin Ahmed nâm kimesneler şehâdet eylediklerinden gayrı sene-i mezbûrede ... mezbûre vâlidese merkûme Kerime ile....esir olub halas olan müslümanlardan Ahmed bin Mustafa ve Mehmed bin Hasan nâm kimesneler şehâdetleriyle minvâl-i meşrûh üzere ... merkûme mezbûre Kerime'nin sadriye kızıdır bizim karyemizde hâsıl olub bizim ile bile? esir olmuş idi deyu şehâdet-i şer'îyye idüb hürrei asıl oldugunu şer'an isbât olunan .... mezbûr Dilaver ve kasaba-yı mezbûre sükkânından sekbanlar odabaşısı olan Cebe Mehmed dimekle ma'rûf kimesneden elli adet altuna iştirâ eylediği kızdır ...(bekri) mezbûreyi bizim huzûrumuzda mezbûr Mehmed'den elli altuna iştirâ itdi biz bu husûsa şâhidiz şehâdet dahi ideriz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer'îyye idüb eylediklerinde ... ri'âyet-i şerâiti kabûl şehâdetleri hayrı kabûlde vâkı' oldukdan sonra oldukdan sonra sahîhü'l-hal ve kusûrdan ... gibbe't-taleb ve'suâl ve kasabay-ı mezbûrda bi'l-fi'l -kadı olub suyuf bir ... fatıma ... kat'ı urûk-ı muhâsamat ve münâza'ât iden efendi hazretlerinin meclis-i âlîlerine ve emvâl-i esvâbdan bu kitabı müstetâb vâsıl olan efendilerin mecalisi ruk'ıyyeleri enhâ olundu lede'l-vusûl me'mûldür ki telakkî bi'l-kabûl ve ameli bi'l- ... buyrulub inde'llahü'l-melikü'l-cemîl nâilî ecr-i hayrla olalar

Tahrîren fi evâil-i şehri-i saferü'l-hayr li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Timur Beg bin el-Hâc Öteş

ve Ahmed Çelebi bin Şaban

el-Hâc Sefer bin Abdullah

... ilâ meclisihimi'l-hâzır Abdulgani bin Ömer ve medîne-i Sinob ve mahrûse-i ... ekberiyye

No: 3

Oldur ki Suri nâm karyeden Ölmez veledi Timur nâm zimmi meclis-i şer'de Mustafa ve Osman ve Mehmed nâm âdemler muvâcehesinde bu âdemler köyümüzde bu âdemler hudûdu ma'lûm üç kıt'a arzı Timur nâm

âdeme otuz guruşa bey'idüb on beş guruşun alub on beşini sonra alacak olmuştur ben şef'i'im ... ile alurum dedikte mezbûrî bey' itmedük hibe itdük deyub udülnden Mehmed bin Alagöz ve diğêr Mehmed bin Abdullah nâm âdemler mezbûrî Timur el-mezbûra otuz guruşa bey' itdügü deyü ikrârına şâhidiz şehâdet dahi ideriz deyü her bir edâ-yı şehâdet-i şer'iyye idüb mezbûr Timur'un pazarı Şaban'ın pazarı olmagla mu'cibi hükm olundu

Tahrîren fî evâil-i Recebu'l-evvel li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Sefeş bin Toktamış

el-Hâc Mehmed Han Aga bin Fazlı Çelebi

Abdulkerim Çelebi Efendi (bin) Arslan Efendi

Mustafa Çelebi (bin) Çorlu

es-Seyyid Ali Çelebi bin Osman Efendi

No: 4

Oldur ki Koçim Mirza bin İskender Mirza mahall-i kazâda Bayram Gâzi bin Atan Geldi muvâcehesinde Bağçesaray'dan Kuba'dan merhûm oglum Mustafa'dan vâriyeti intikâl iden dârın hudûdu beyân olunur kibleten tarîk ve şarken Meazîf? Sofî mülkine ve garben ahurun başı mülkine ve şimâlen Seleş mülkine müntehiyyedir ... çatma cümle tevâbi' ve levâhakıyla on altı altuna bey' itdim akçemi bi't-tamam aldım ba'de'l-yevm mülki müşterâsıdır İskender keyfe mâ yeşâ' tasaaruf ider dedikte el-mezbûr Bayram gazi tasdik itdügün sıhhaten bey' ve şirâ temlik ve temellük kayd olundu.

Tahrîren evâhir-i Rabî'u'l-evvel li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Mehmed Efendi Kadı-yı es-Sultan

Abdullah Efendi imam mescid-ı Kuba

Ali Efendi el-Hâc Sefer bin Murâd

Devlet Gâzi Efendi (bin) el-Hâc Şaban

Kırım Gâzi Efendi Gazi Sofî ve gayruhüm

No: 5

Oldur ki dâr-ı mezbûr Bali Ahmed bin Cafer nâm âdem şef'i da'vâsın idüb müşteri-yi mezbûr Bayram Gâzi mezbûrun şef'asına mukırr olub, dâr-ı mezbûre kesb-üşşef'a Ahmed'e hükm olunduktan sonra meblag-ı mezbûr on altı altunu Ahmed'e virüb dârı ... alduktan sonra bi't-taleb kayd olundu.

Tahrîren fî t-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl:

Abdulkerim Çelebi Katibi hazine-i hânü'l-a'zâm ve Türbedar Efendi ve el-mezbûrun ve gayruhüm

No: 6

Oldur ki Hanül a'zâm dadısı Sefer Bike binti Abdullah meclis-i şer'de Ahmed bin Cafer muvâcehesinde mezbûr Ahmed âhara oğlumdur babası Mirza'dan Hacı Ali Mescidi mahallesinde vakı'a dârımın hudûdu budur ki kibleten tarîki âmma şarken degirmenci Yusuf ve garben Han pirincci? mülkine ve şimâlen Hacı Muzaffer mülkine müntehiyyedir dâhilinde iki çatma hane cümle tevâbi' ve levâhakıyla mezbûr merkûm Mirza'nın oğlu Mustafa'dan intikâl iden mülkini Ahmede bey' idüb mülki müşterâsı olmuştur deyub mezbûr Ahmed tasdik idüb mülki.....oldugu mukarrer olundu

Tahrîren fî t-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrân

No: 7

Oldur ki Nehr-ı Kaçıdan Nurettin sultan Hızır begin köyünden olub fevt olan Siyavuş bin Abdullah nâm kimesnenin sağır oğlu Esen Gazi ve sağıresi Arslan Bike'ye kibel-i şer'den vasî nasb olunan Belkis ibnete Abdullah meclis-i şer'de hazine kâtibi Abdulkerim Çelebi bin Cafer muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb

merhûm mezbûrdan intikâl iden bağı ve cayırın hudûdu budur ki beyân olunur ki kıbleten ve şarken tarîk ve Devletgeldi mülkine ve garben Hacı Mehmed mülkine şimâlen tarîk-i âmme amma muntehiyyedir dâhilinde bir çatma hane ve çit aran ve çit oda hâsılı kelâm cümle tevâbi' ve levahakıyla ve eşcarı müsmire ve gayrı müsmiresiyle günden güne harâbe-I metrûke? olub zabtına kadri olmayub bey' olunmag iktiza olmagın mezbûr Abdulkerim Çelebi'ye ikiyüz elli altun ile şam..... bey' idüb meblağı miktarı mezbûru bi't-tamam alub mübeyyi'-i mahdûdu .....bi'l-akâr ikbâz itdim bağı mezbûr ile çayır-ı mezbûrun seksen altun mihrim için bana virülüb .....mezbûr oğlum ile kızımın biri kendi hissem asâleten oğlum ile kızımın hisselerin vesâyeten bey' itmişdir gıbbe'l-istintâk mezbûr Abdulkerim Çelebi ve mezbûre Belkıs'ın vech-i muharrer üzere hâzır câri kelâmını tasdik idüb sıhhaten bey' ve şirâ ve temlik ve temellük hükm olundu. Tahrîren fî tarihi'l-mezbûr ve eş-şehri'l-merkûm

Şuhûdü'l-hâl:

Fahrü'l Ulemâ Mehmed Efendi bin Mustafa Aga
Abdullah Çelebi bin Abdurrahman Efendi
Ali Efendi bin Delay el-Hâc.....
Abdulkerim Efendi bin Arslan Efendi
Devlet Gazi Efendi (bin) el-Hâc Şaban
Türbedar El-Hâc Mehmed Efendi el-ma'rûf
Eşbolay Bin Mevlam Bay
Mehmed bin Abdullah Efendi
Osman Kahya bin Abdullah ve gayruhüm

No: 8

Oldur ki İbrahim bin Kara Mustafa an karye-i Bahadır tımuri sükânından Halil ve Arslan Ali nâm âdemler muvâcehelerinde takrîr-i kelâm idüb mezbûrânın keçilerini yigirmi iki ay gütdüm altmış beş keçi virüb dört yılda pay idecek idim ve mezbûrânın iki yüz on sekiz keçisini dahi gütdüm hâlâ ferâgat itdim hakkım taleb iderim dedikde gıbbe'l-istintâk mezbûrun tasdik idüb icâra kasden? olmagla ücretli hükm olunub ücretiyle dahi yigirmi iki eden on bir oğlaklı keçi ile on bir kısır keçi ve esvâbı bahasıyla dört altun olub bi't-taleb kayd olundu

Tahrîren fî şehri Rabî'u'l-evel li-sene 1060

Şuhûdü'l-hâl:

Abdulkerim Efendi bin Arslan Efendi
Devlet Gazi Efendi bin el-Hâc Şaban
ve Derviş Mehmed hocay-ı mekteb
Kırım Gazi Efendi Devlet Gazi bin Ma'kûl Dede ve Rahmet Ali bin Sefer Gazi ve Mestdam bin Ma'kûl Dede ve gayruhüm

3 b-29. Varak

No: 1

Muhallefât Habeş Han an zevci Gazi ve ibn ve ve ibnete Hatice ve ümmü Sefer Bike Daye
Cariye Hasene 40
Kürk me'a kaftan Sim 6
Altun küpe Hasene 2
Kebe Hasene 1
Bir ince kavrama Hasene 2
Ulpak aded 3 Guruş 1
Yüzük Hasene 1
Derâyî gömlek Hesene 2
Sepet sanduk guruş 2
Takya

No: 2

Oldur ki kazâ-yı Mankub'dan Çağaltay sâkinelerinden Melek ibnete Sarı Ali kibelinden zevci Sakallı Ak Mehmed Ali üç talak boş itdüğünü da'vâlaşmaya mezbûr babasının vekâleti Mustafa bin Şaban ve Malgazi bin Mahmud şehâdetleriyle böyle kayd olundu

Tahrîren fî evâil-i Rabî'u'l-evvel li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

El-Hâcc Abdulkadir Çelebi(bin) Abdulkadir
Abdulahannan Efendi (bin) Allahkulu
Kırım Gâzi Efendi bin Gazi Sofî
Abdullatif Çelebi bin Ahmed Çelebi
Abdulgennan Efendi an Edirne ve gayruhüm

No: 3

Oldur ki vekîli mezbûr Sakav muvâcehesinde bu Sakav müvekkilem ve kızım Meleg'i üç talak tatlık eyledi tefrîk taleb iderim dedikde mezbûr Sakal inkârla cevab virüb udûlden Yahşi bin Dospay ve Abdulrezzak bin Dospay nâm âdemler li-eclî's-şehade hâzirûn olub mezbûr Sakal zevcesi mezbûre Meleg'e bizim huzûrumuzda üç talak haram olsun deyu tatlık itdüğüne biz şahidiz şehâdet dahi ideriz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer'iyeye idüb ba'de'l-kabûl kayd olundu

Tahrîren fî'l-yevmi'l-mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn

No: 4

Oldur ki mahrûse-i İstandul'dan Yemiş iskelesinde ....ketenci Ali Çelebi bin el-Hâc Ahmed kibelinden merhûm köse? İbrahimde üç yüz vukıyye keten bahası dört bin beş yüz akçeyi almaya ve talebe ve ahza lâzım gelürse sulhe garaz Rıdvan Beg bin Abdullah nâm âdemi vekîl-i mutlak itdüğüne udûlden el-Hâc Mustafa bin Abdullah ve Hasan bin Arab Yusuf nâm âdemlerin şehâdetleriyle böyle kayd olundu

Tahrîren fî evâsıt-ı Rabî'u'l-evvel li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Hızır Beg Aga bin Hasan Ali Aga
Mevlûd bin Hancı
Musli-Fazlı Dede bin Bali Mehmed an karye-i Geri fî Çongar
Öteş Sofî bin Sefer an Katpar
Mesdam bin Ma'kûl Sofî

No: 5

Oldur ki merhûm mezbûrun sagîr oğlu Mehmed'in üveyi babası ve vasîsi Mustafa bin Mehmed merhûmun dayısı mezbûr Ali Çelebi'nin vekîl-i mutlakı mezbûr Rıdvan Beg muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb merhûmun deyninden altmış altı guruşdan yetime infâk olmagla yigirmi üç guruş ile sulh itdig dedikde mezbûr Rıdvan Beg vekâleti hesabıyla yigirmi üç guruş alub sulh ve ibrâ itdim dedigi kayd şod

Tahrîren fî't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: El-mezbûrûn

No: 6

Sarfına ? altmış dört akçem ve kırk akçem çıkub yigirmi üç guruş merhûmun deyni, mezbûrun vekîli sulh ile Rıdvan'a virilüb öksüze kalub vasîsi üveyi babası Mustafa'ya virildi

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn

No: 7

Mezbûr vekîl Rıdvan Beg merhûmun zimmetinde olan dört bin beşyüz akçesi olduguna Hızır Aga bin Hasan Ali Aga'yı şahid getirüb şahidi âhara ihsar husûsunda (suret) iken vasî-yi mezbûr Mustafa yetime

infâkdır deyu yigirmi üç guruş ile sulh olmuşdur gaflet olunmaya.

Tahrîren fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn

No: 8

Oldur ki Arancı nâm Karyeden Mustafa bin Malkoç nâm âdem meclis-i şer' de Karaman Gazi bin Bayram muvâcehesinde mezbûr Karaman Gazi'nin aranına ot salmadım ... ben ihrâk (yakma) itmedim deyu halef-i billahi'l-aliyyi'l-azim itdügü kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed Can Aga bin Fazlı Çelebi

el-Hâc Abdulkerim Efendi, Kara Mehmed bin Mevlüd

Receb bin ....

Abdulkasım Çelebi el-ma'rûf ve gayruhüm

No: 9

Oldur ki Sâhibü's-sultan beyim hazretleri Abdullatif Çelebi hazerâtından dört yüz elli guruşa bir çengi kız iştirâ idüb akçesini teslîme Hacı Bayram bin Mustafa'yı vekil itdigine Timur Beg bin Sarı Sofi ve Nur Ali bin Kutlu Hoca şehâdetleriyle böyle kayd şod

Tahrîren fi evâsıt-ı Rabî'u'l-evvel li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Abdulkerim Efendi bin Arslan Efendi

El-Hâcc Mehmed Can Aga bin Fazlı Çelebi

Mehmed Çelebi bin Begzade an Gözleve

Murtaza Efendi bin Cafer ve gayruhüm

No: 10

Oldur ki vekil-i mezbûr Hacı Bayram mezbûr Abdullatif Çelebi muvâcehesinde meblag-ı mezbûr doksan altuna iki esir ve yüz beş guruş nakit virdüm bâkî kalan yüz yetmiş guruş ba'de'l-yevm dört ay tamamında virecek olmuşdur meblag-ı mezbûr yüz yetmiş guruş bağçesi idi vâkı' olan dârî ki hudûdu budur zikr olunur kibleten tarîk ve şarken İsfendiyar mülkine ve garben Kazım mülkine ve şimâlen yine tarîk-i âmma müntehiyyedir dâhilinde olan evleri ve cümle tevâbi' ve levâhâkıyla meblag-ı mezbûr yüz yetmiş guruş için rehn-i makbûzdu dedikde mezbûr Abdullatif Çelebi tasdik itdükde mâ vâkı' bi't-taleb kayd olundu

Tahrîren fi'l-yevmi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: mezbûrûn

No: 11

Oldur ki Arslan nâm âdemin zevcesin Toksan oğlu nâm âdeme dokuz altun ikrârı kayd olundu Tahrîren

Şuhûdü'l-hâl:

Abdulkadir Çelebi (bin) ...

Fahru'l-ulemâ Mehmed Efendi Kadıy-ı Sultan

Abdullatif Çelebi

Abdulkerim Çelebi (bin) Arslan Efendi

ve gayruhüm

No: 12

Oldur ki mezbûr Toksan oğlu, mezbûr Arslan'ın dükede alâkası yokdur dedigi dört yüz akçede alâkası yokdur ve seksen guruşda alâkası yokdur ve ben dahi meblag-ı mezbûresin dört yüz akçe almadım deyu halef-i billahi'l-aliyyi'l-azim itdügü kayd olundu.

Tahrîren fi evâsıt-ı Rabî'u'l-evvel li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Elsalifun

No: 13

Oldur ki Alma'da Han İli'nden olub Orta Yaka'ya varub fevt olan Kara Hasan'ın zevcesi Fatıma binti Çavuş Meclis-i şer' de Çeşmisiyah binti Abdullah muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb karye-i ... sükkânından Hacı İbrahim nâm kimesne mezbûr merhûm Orta Yaka'ya gıtdikten sonra mezbûr Hasan'da yüz altun hakkım vardır deyu bir câriye gasb idüb almış idi bilâ vech ... etmiş idi hâlâ bu câriye beni azad itdi deyu ora varub iki evlâd tevellüd etmiş zevcim... yüz altun mihrim vardır deyu mezbûr Çeşmisiyah'ı da'vâ idüp.....gıbbe'l-istintâk mezbûr câriye tasdîk câriyei mezbûre evlâdı ile ... olmasına hükm olunduktan sonra han-ı a'zam hazretlerine elli altuna bey' itdim han hazretleri dahi iştirâ idüb evlâdı ile mezbûre Çeşmisiyah'ı azad eyledi dedikte gıbbe'l-istintâk mezbûre Çeşmisiyah mezbûre Fatıma'yı cümle kelâmında tasdîk idüb mûcibiyle hükm olundu

Tahrîren fi evâsıt-ı Rabî'u'l-evvel ....

Şuhûdü'l-hâl:

Fahru'l-ayan Mehmed Efendi kadıyyu's-sultan

Mustafa Çelebi (bin) Ebulhay Aga

Abdullah Çelebi el-kâtib muhasebeyi hanü'l-a'zam

Mehmed Efendi bin İsmet Efendi

Abdulkerim Efendi bin Arslan Efendi

Aliş Çelebi (bin) Kethuda Aga

Mirza Mehmed bin Mevlüd

Eşakay el-muhzır ve gayruhüm

No: 14

Oldur ki Abdullatif Çelebi bin Ahmed Çelebi Rabia binti Hasan muvâcehesinde şimâlen Kefevî mülkine ve şarken tarık ve garben Emine mülkine ve kıbleten tarık-i has dâhilinde olan dârı otuz altuna iştirâ itmiş idim sâbıkan yigirmi altun virmiş idim hâlâ onun virüb hellaleştim dedikte gıbbe'l-istintâk mezbûre Rabia tasdîk idüb bi't-taleb kayd şod

Tahrîren fi evâsıt-ı Rabî'u'l-evvel sene...

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn

No: 15

Mezbûrân ogullarının birinin adı İbrahim'dir birisi Çelebi oğludur ve biri adı Abbas'dır Beşir hocadandır kırk gurus Han hazretleri virüb otuz beş Sefer Gazi Aga hazretleri virüb iştirâ itmişlerdir gaflet olunmaya mezbûr Aga hazretlerinden Abdullah Çelebi ile Beşir hoca şehâdetleriyle Aliş kethudâ vekîl olub azad itdüklerine ikrâr itmişdir

No: 16

Oldur ki Fatıma el-mezbûre Hacı İbrahim'in gasb itdüğü câriyemi aldım ba'de'l-yevm mezbûr Hacı İbrahim'in oğullarında yani-yana merhûmun terekesinde da'vâm yokdur dedikte mezbûr Hacı İbrahim evlâdından Zeyn Ali talebiyle kayd olundu

Tahrîren fi'l-yevmi'l-mezbûr fi't-târîhi'l-merkûm

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn

3 b-30. Varak

No: 1

Oldur ki sâbıkan Azak'da emin olan El-Hâcc Hasan bin İbrahim Hacı meclis-i şer' de vilayet-i Çerkes'e varub orada katl olunan İbrahim Beşe'nin oğlu Mehmed es-sağîrin bi'l-fi'l kıbeli şer'den vasîsi Mustafa ki mezbûr sağîrin üveyi babasıdır muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb katli mezbûrun diyetini Azak Beg'i

Mustafa'dan yetmiş üç buçuk guruş alub Azak kadısı beni sagîr-i mezbûrdan beni vasî nasb idüb meblag-ı mezbûrî bana teslim itmiş idi ben dahi meblag-ı mezbûru vesâyetim hasebiyle zorka? bozub? sefîneye tahvîl itmiş idi sagîr mezbûre kande olur mu ola deyu bozmuş idim sâbıkan Bagçesaray'da kadı olan Sehrab Efendi benim huzûrumda kendüm için bozdum deyu takrîr ve ikrâr itdük deyu meblag-ı mezbûrî benden hükm eyledi hâlâ ehl-i hayra on guruş harcamaya tutub altmış üç buçuk guruş deynim oldu şimdi meblag-ı mezbûr altmış üç buçuk guruş alsun deyub mahkeme-i şer' de vasî mezbûr Mustafaya teslim idüb Mustafa dahi mezbûr altmış üç buçuk guruşı gabz idüb mezbûr el-Hâcc Hasan'ın meblag-ı mezbûrdan zimmeti-hizmeti berâtına hükm olunub bi't-taleb kayd olundu.

Tahrîren fî evâil-i Rabî'u'l-evvel li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

El-Hâcc Mehmed Can Aga bin Fazlı Çelebi
Kırım Gazi Efendi bin Gazi Sofi
el-Hâcc Sefeş bin Toktamış Beg
Hasan Aga bin Mehmed el-magruf
Kara Mehmed bin Mevlüd
Mehmed Çavuş bin Samet ve gayruhüm

No: 2

Oldur ki Salacak'ta Bakkal Murâd mescidi evkâfına mütevellî olan Mehmed meclis-i şer' de sâbıkan mescid-ı mezbûra imam olan Mehmed Halîfe'den evkâf-ı mezbûreden altı altun taleb idüb ba'de tescil-i hesap mezbûr Mehmed Halîfe zimmetinde iki altun sabit olub bir guruşu mütevellî mezbûr zimmetinde kettan bahasından ikrârı ile sabit olub Mehmed Halîfe el-mezbûr zimmetinde iki guruş sabit ve bâkî kaldı Tahrîren fî evâil-i Rabî'u'l-evvel li-sene 1060

Şuhûdü'l-hâl:

Fahru'l-ayan Mehmed Gazi kadiyus sultan
el-Hâcc Mehmed bin Arslan
el-Hâcc Mehmed Can Aga bin Fazlı Çelebi ve gayruhüm

No: 3

Oldur ki Mehmed Halîfe el-mezbûr mütevellî mezbûrun oğluna nazm-ı şerîf ... itdügü ücretini hesap idüb Mehmed Halîfe el-merkûmun zimmetinde bir akçe kalmadı Tahrîren fî evâil-i şehri'l-mezbûr fî't-târîhi'l-merkûm

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn

No: 4

Oldur ki Şaban bin Mematik? Sofi meclis-i şer' de zevcesi Şakire muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb ba'de'l-yevm bu zevci nafakası ve gayrı ... görüb gözetirim ve üzerine avret tezevvüc itmeme mezbûr Şakire dahi benimle bir hoşça zindegane itsün dedigi mezbûre Şakire dahi müntehîde olub mâ vâkı' kayd şod

Tahrîren fî evâil-i Rabî'u'l-evvel li-sene 1060

Şuhûdü'l-hâl:

Abdullah Efendi el-imam Kuba
Hızır Beg Aga el-ma'rûf
Abdulhannan Aga bin Abdurrahman Çelebi
el-Hâcc Handan bin Abdullah
ve Gazi Efendi ve gayruhüm

No: 5

Oldur ki Seyisbaşı Hacı Ali bin el-Hâcc Hüseyin nâm âdem meclis-i şer' de tüccârdan olub buraya gelüb vefat iden Yoroslu el-Hâcc Abdi nâm müteveffanın tarafı yerinden muhalledâtin zabt iden hazine kâtibi

Abdulkerim Çelebi muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb merhûm mezbûrun zimmetinde karzı şeriden otuz dokuz guruş hakkım vardır taleb iderim dedigde gıbbe'l-istintâk mezbûr Abdulkerim Çelebi bilmem deyu müdde'îi mezbûrun kelâmına muvafık beyyine taleb olundukda udûlden ... Beg Çelebi bin el-Hâcc Bünyat ve Deruş Mehmed bin Allahkulu âdemler li-eclişşehade hâzıran olub mezbûr hacı ... benim huzûru hak bu beş yaşından-paydan otuz dokuz guruş karz aldı bu husûsa şâhidiz şehâdet dahi ideriz deyu bi't-taleb kayd olundu Tahrîren fi't-târîhi'l-mezbûr ...

Şuhûdü'l-hâl:

Osman Efendi el ... mezbûrun
Mustafa Çelebi (bin) Ebulhay Aga
Abdurrahman Efendi, (bin) Şaban Efendi
El-Hâcc Mehmed Can Aga (bin) Fazlı Çelebi

No: 6

Oldur ki beyyine-i udûlden Mustafa bin Mehmed nâm âdem mezbûr merhûm Hacı Abdi'nin meblag-ı mezbûr otuz dokuz guruşu hazineye ikrârına şehâdet idüb.

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn

No: 7

Oldur ki Sefer Bike binti Abdullah kıbelinden da'vâyı atiyeye Mustafa Çelebi el- kâtibin vekâleti İslam bin Süleyman ve Mahmud bin el-Hâcc Mehmed şehâdetleriyle subutı kayd şod.

Tahrîren fi evâil-i Rabî'u'l-evvel sene 1060

Şuhûdü'l-hâl:

Abdurrahman Efendi (bin) Şaban Efendi
Abdullah Çelebi bin Sinan el-kâtib
el-Hâcc Mehmed Can Aga (bin) Fazlı Çelebi ve gayruhüm

No: 8

Oldur ki mezbûre Sefer Bike'nin vekili Mustafa Çelebi el-merkûm muvâcehesinde mezbûrenin damadı Gazi bin Murâd nâm kimesne mezbûre Sefer bike nin kızı Cennet Han el-merhûmun zimmetimde zevcesi üç yüz elli altun mihr ve elli altun ... cem'an dört yüz altun hakkı vard idi hali hayatında iki yüzün hibe idüb ... bâkî iki yüzün dahi hibe itdi deyu ikrârı vekili ve mezbûr Mustafa Çelebi talebiyle kayd şod

Tahrîren fi't-târîhi'l-mezbûr
Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn

No: 9

İkiyüz altun mihrin hali hayatta hibe itdügüne udûlden İmam Mehmed Dede bin Mervan ve Ömer bin Abdullah Sofi nâm âdemler şehâdet idüb badel ... sıhhatine hüküm olunub bi't-taleb kayd şod

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn

No: 10

Oldur ki Süren'de vefat iden Sefer'in Çelebi oğlu Seyyid Gazi meclis-i şer'de karye-i mezbûreden Hakverdi bin Abdullah muvâcehesinde takrîr- kelâm idüb bu Hakverdi'ye karye-i mezbûrede vâkı' saban yeri hudûdu budur ki zikr olunur kibleten ve şimâlen tarîk ve şarken ve garben tarîkı amma ve şimâlen müşterii mezbûr mülkine müntehhiyedir dâhilinde bir ... ahlat -dersi direği vadır mezbûr Hakverdi'ye dokuz altuna bey' idüb yedi altun alub iki altun üzerine vakıf akçesi içün devr eyledim dedigi gıbbe'l-istintâk mezbûr Hagverdi tasdik idecek hücceti bey ve şirâ hüküm olundu Tahrîren fi evâil-i Rabî'u'l-evvel li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Abdullah Efendi el-Hâcc Murâd
Mustafa Çelebi bin Ebulhay Aga

Kırım Gazi Efendi bin Gazi Sofi
Abdullatif Çelebi bin Ahmed Çelebi
İsa Çelebi (bin) Fazlullah Efendi ve gayihum

No: 11

Oldur ki Bağçesaray'dan Kuba'da Hacı Mescid mahallesinden Sefer Gazi ve Abdulkadir beni hâzırı meclis-i şer'de üveyi babaları Hüseyin Gazi bin Abdullah muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu Hüseyin Gazi vâlidemiz Belkıs binti Abdullah'ı ... üzere tezviç itmiş idi mihrinden ve berâtı bahasından ikimize degecek otuz altun bir gurus var idi hâlâ meblag-ı mezbûru mezbûr Hüseyin Gazi'nin yedinden bi't-tamam aldık zimmetinde husûsu mezbûre mutaallik bir akçemiz kalmadı dediklerinde gıbbe'l-istintâk mezbûr Hüseyin Gazi mezbûrânın kelâmıların tasdik idüb husûsu mezbûrda Hüseyin Gazi'nin dahi berâtına hükm olundu Tahrîren fi evâil-i Rabî'u'l-evvel li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Fahru'l-ulemâ el-Hâcc Mehmed Çelebi Efendi bin Abdurrahman Efendi
Ahmed bin Ömer
Kırım Gazi Efendi bin Gazi Sofi
Gazi Efendi bin Gökî sofi
Mahmud Halife bin Cafer ve gayruhüm

No: 12

Oldur ki merhûm el-mezbûr Murtaza Çelebi bin Abdülkerim Aga'nın zevce-ı metrûkesi Melek Sultan Bıkçe ibnete Abdullah Mirza kıbelinden emri atıyez-zıkr Ahmed bin Mehmed ve Seyyid bin Mehmed şehâdetleriyle sabitül vekâle Şaban Çelebi bin Emrulah Çelebi nâm kimesne mezbûrenin terekesinden hissesin ve kendinin emvâli zabta vekîl itmiştir.

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn

No: 13

Oldur ki Uğrukosta'sükkânından Dede bin Hüseyin meclis-i şer'de Mustafa Beşe bin Sefer nâm kimesne muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb bu Mustafa'nın zimmetinde altı altun hakkım var idi mezbûr Mustafa'nın rızasıyla kürki kaşka atını altı altuna mukâbelesine virdi deyub Mustafa inkâr idüb udûlden Bali bin Ali nâm kimesne mezbûr Mustafa babanın mezbûr Dede'ye altı deyni olub mezbûr kürki kaşka atı virdim deyu ikrâr itdügüne şâhidiz şehâdet dahi ideriz deyu şehâdet idübşâhidi âhara te'hir ? olundu

Şuhûdü'l-hâl:

Abdübâkî Efendi an Edirne
Kırım Gazi Efendi (bin) Gazi el-sofi
Hüseyin Aga bin Mehmed
el-Hâcc Sefeş bin Toktamış ve gayruhüm

No: 14

Oldur ki Bayram Ali bin Yahşi Mehmed nâm âdem Saveke? nâm zimmîyye at bahasından bir altun ikrârı kayd şod Tahrîren fi evâil-i li-sene 1060

Şuhûdü'l-hâl: Mevlüt Gazi ve Mesdam ibni Ma'kûl Dede ve gayruhüma

No: 15

ve ... iken hibe idüb ba'de satılmayub gezüb beş altı günden sonra **urulub?** vefat itdi deyu udûlden Mevlamvirdi bin Can Mehmed ve Sefer Ali bin Derviş ... nâm âdemler şehâdetleri kayd olundu Tahrîren fi evâil-i Rabî'u'l-evvel li-sene 1060

Şuhûdü'l-hâl:

Abdurrahman Efendi
Murtaza Efendi

el-müderriş Sinan Efendi
Danişment
Mehmed Han Aga el-hac
el-Hâcc Ömer Beg Aga
Abdulkerim Çelebi bin Arslan Efendi
Hüseyin Çelebi bin Bayram

3b-31. Varak

No:1

Oldur ki tâife-yi sekbandan uzun-ozan Nâzır Ali nâm kimesne fevt olub varis ve varisesi olmayub terekesei beytül mala zabt olunmağ lâzım olub han-ı a'zâm hazretleri bölük başı Hüseyin Bölükbaşı'ya virüb mezbûr Hüseyin Bölükbaşı zabt idüb bade meclis-i şere gelüb merhûmun terekесinden darı ki hudûdu beyân olunur kıbleten ve şimâlen tariki âmma ve şarken Sehrab Ataluk mülkine ve garben yine tariki âmma müntehiyyedir dâhilinde iki çatma ve birinin üstü çardaktır tahta havliyesiyle-havalesiyle cümle tevâbi' ve levahakiyla mezbûr Sehrab Atalug'a kırk yedi altuna bey' idüb semeni mezbûru Kubada Ali Efendi mescidine ... vakf idüb mütevellisi olduğum hasebiyle zabt itdim dedikde mezbûr Sehrab Ataluk tasdik idicek sıhhati bey' ve şirâ ve temlik ve temellük hükm olundu

Tahrîren fi evâhir-i şehr-i saferü'l-hayr li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Abdulhag Çelebi bin Abdulkadir ve Kırım Gazi Efendi bin Gazi Sofi
Ahmed bin Mehmed
Kara Mehmed bin Mevlüd

No: 2

Oldur ki Timur bin Mevlüş nâm âdemin Ahmed Aga bin Aliş Aga kibelinden tasdiki atıyye vekâleti Mevlüd el-Hâc Abdullah ve Arslan beg şehâdetleriyle sübutu kayd olundu.

Tahrîren fi evâhir-i safer sene 1060.

Şuhûdü'l-hâl:

Mehmed Efendi el-kadiy-us Sultan
Abdulhalim Çelebi bin Mustafa Aga,
El-Hâcc Timur Beg Aga (bin) Abdulaziz el-Hâc
Kırım Gazi Molla bin Gâzi Sofi ve gayruhüm

No: 3

Oldur ki Kadıköyü'nden Hüseyin bin Veli meclis-i şer' de vekil-i mezbûr Timur muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb sagîr oğlu Ahmed'e vâlidesi Yasemin nâm zevcemden usta Abdulkerim kurbunda kıbleten tarik ve şimâlen tarik garben debbag Ali ve şarken Aliş mülkine müntehiyyedar işbu hudûdu ile mahdûd dükkanı harabe metrük olmak ile mezbûr Ahmed Aga'ya yigirmi üç altuna bey' idüb semeni mezkuru bi't-tamamam alub bey'i mahdûdu aylık bil-akar(gelirir ile) ikbâz ittim dedikde gibbe'l-istintâk mezbûr vekil Timur tasdik idecek sıhhati bey' ve şirâ ve temlik ve temellüke hükm olundu.

Tahrîren fi 'l-yevmül mezbûr li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Kara Mehmed bin Mevlüd , el-mezbûrun ve gayruhüm

No: 4

Karye-i Atayyani sükkânından Sefer nâm çoban Sivritaş'tan Sefer Devlet Ali bin Kapul Hacı muvâcehesinde bu Devlet Ali'nin keçisin ben götürdüm beş keçisin garye-i mezbûre Atayyanı'da Sefer nâm âdeme virdim ve üç keçisin biri Kalyan'a ve ikisin Toktamış'a virdüm deyu ikrarı bi't-taleb kayd olundu

Tahrîren fi evâhir-i sefer sene 1060

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn

No: 5

Oldur ki merhûm el müteveffa Zülfikar nâm müteveffanın zevcesi Ayşe nâm avret Gazanfer nâm âdem muvâcehesinde zevcim mezbûr Zülfikar sefere gitmezden mukaddem ciran kaşka atını bana hibe ve ikbâz iddi bu Gazanfer zevcinde beş altun hakkım vardır deyu şâhidler de vardır dedikde gıbbe'l-istintâk Gazanfer attan gayrı malı yokdur hibe etmiş değildir deyicek udûlden Mehmed bin Ali Mirza nâm âdem ve Şaban ... lisanından ... İslam nâm âdemler sefere gitmezden mukaddem mezbûr ciran kaşka atı mezbûre avrete hibe ve ikbâz itdiginde şâhidiz şehâdet dahi ideriz deyu edâ-yı şehâdet-i şer'iyeye idüb bi't-taleb kayd olundu

Tahrîren fî evâil-i Rabî'u'l-evvel li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Mehmed Efendi el-magruf ve Can Timur.....Elgazi-agası

Abdulhalim Çelebi bin Mustafa aga

Abdulkerim Efendi (bin) Arslan Efendi ve gayruhüm

No : 6

Büyük müezzîn mezbûre avradın ellibeş altun mihri var idi otuzun hibe iddi yigirmisi bakidir deyu şehâdet itdügü kayd şod

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn

No: 7

Kaçıbike Mevlüde (binti) Kostantin nâm avrad Devlet Gazi (bin) Koçı nâm âdemle bir kıta arz da'vâsı olub meclis-i şer' de oğlu İbrahim bin Hüseyini vekîl itdigi kayd olundu

Tahrîren fî evâil-i Rabî'u'l-evvel sene 1060

Şuhûdü'l-hâl:

Kırım Gazi Efendi ve Devlet Gazi ve Abdullah Efendi ve Abdurrahman Efendi ve gayruhüm

No: 8

Oldur ki vekîl-i mezbûr İbrahim mezbûr Devlet Gazi'ye senin vâliden fevt olalı sekiz yıldır dedigi Devlet Gazi talebiyle kayd olundu.

Tahrîren fî yevmül mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn

No: 9

Oldur ki vekîl-i mezbûr İbrahim nâm âdem meclis-i şer' de Devlet Gazi nâm âdem muvâcehesinde bu Devlet Gazi müvekkilem ve vâlidem Kaçı Bike'nin karye-i Süren'de hudûdu ma'lûme bir kaç tarla yerlerini bi-vechi zabt ve tasarruf idiyor vekâleten taleb iderim dedikde gıbbe'l-istintâk mezbûr Devlet Gazi bir kıta' bağ ki karye-i mezbûrede vâkı' dar ve tarla yerleri dahi karye-i mezbûrededir mezbûre avradın babası Konstantin nâm zimmî hali hayatında seksen bir altuna benim babam Koçı'ye bey' idüb babam mezbûr Koçı dahi seksen bir altuna iştirâ idüb bir kaç sene zabt ve tasarruf itdi badehu vefat idüb bana kalub zabt ideyorin iştirâ ideli kırk sene var deyub udûlden Hanverdi Abdullah ve Yusuf bin Abdullah minvâl-ı meşrûh üzere iştirâ itdügüne şâhidiz şehâdet dahi ideriz deyu şehâdet-i şer'iyeye itdükten sonra mücibiyle hükm olundu

Tahrîren fî evâil-i Rabî'u'l-evvel sene 1060

Şuhûdü'l-hâl:

el-mezbûrun ve Ahmed Çelebi (bin) el-Hâc Ali

Mustafa bin Mehmed ve gayruhüm

No: 10

Oldur ki Nasuh nâm âdemin oğlu Şah Gâzi meclis-i şer‘de Yusuf muvâcehesinde babam Nasuh bu Yusuf’un vâlidesi Gülbahar’ı almış idi bila mehir almış idi hâlâ bu Yusuf vâlidemin mihrî var deyu altmış altun aldı. Taleb iderim dedikde gıbbe’l-istintâk mezbûr Yusuf, kadı huzûrunda kadı hükmüyle altmış altun mihrî misli aldım deyicek mihrî kabûlü hükmü şeri olmagla mûcibiyle kayd olundu

Tahrîren fi’t-târîhi’l-mezbûr

Şuhûdü’l-hâl:

el-mezbûrun, Fâhru’l ayan Receb Efendi el-magruf

Devlet Gazi bin Koçi ve gayruhüm

No: 11

Oldur ki Timur Gazi Mirza el vekîl an ... mezbûre Gülşen’in zevci merhûm Şah Gazi Mirza’nın karındaşı bu Şahbaz muvâcehesinde merkûmun terekesinden yetmiş dokuz altun bir guruş mezbûr Şahbaz’ın zimmetindedir dedikde mezbûr Şahbaz’ın ikrârı kayd olundu

Tahrîren fi evâil-i Rabî’ul evvel li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü’l-hâl:

fâhru’l-ulemâ Mehmed Efendi (bin) Abdülkerim Efendi

Kırım Gazi Efendi bin Gazi Sofi

el-Hâc Timur Beg Aga (bin) el-Hâc Abdulaziz

el-Hâc Sefeş bin Toktamış Beg

ve Mahmud Çelebi (bin) Hızır Çelebi

Arslan Efendi

es-Seyyid Ali Çelebi (bin) es-seyyid Osman Efendi ve gayruhüm

No: 12

Oldur ki merhûm el-Hâc Hüseyin Çelebi el ... sulbiye kızı Fatma kibelinden Kuloğlu İbrahim’in Mehmed Beşe ve Ayar? Abdi bin Ramazan Sofi şehâdetiyle sabitü’l vekâle Ahmet Kahya bin Abdullah nâm kimesne merhûmun sulbi oğlu defterdar Ahmed Aga kibelinden şâhideyn mezbûreyn şehâdetiyle sabitü’l vekâle Abdullah Çelebi bin Şah el-kâtib muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb merhûm mezbûr Hüseyin el-Hâc’dan intikâl iden darı ki hudûdu beyân olunur kibleten tarîk ve şimâlen tarîki âmma ve şarken müezzîn ve Halim mülkine ve garben Hacı Halil oğlu Mustafa mülkine muntehiyyedir dâhilinde iki çardak altı mahzen önünde olan bağçesiyle kapu önünde odasıyla cümle tavebi ve levahakıyla altmış altuna kısmet olunub müvekkilem Fatma hisseyi sâbıkası için yigirmi altını mezbûr Ahmet Aga yedinden alub darı mezbûre bağçesi ve cümle tevâbi’ ve levahakıyla mezbûr Ahmet Aga’nın mülki haliyesi olmuşdur müvekkilem mezbûre Fatma’nın alâkası kalmamışdır dedikde mezbûr Abdullah Efendi el-vekîl bilmuvace istintâk olundukda mezbûr Ahmed ... vech-i meşrûh üzere câri olan kelâmını tasdik idecek darı mezbûre bağçesiyle cümle tevâbi’ ve levahakıyla mezbûr Ahmet Aga’nın mülki halisi olmak üzere hükm olunub mavkı kayd olundu

Tahrîren fi evâil-i Rabî’u’l-evvel li-sene 1060

Şuhûdü’l-hâl:

el-Hâc Mehmed Can Aga bin Fazlı Çelebi el-Hâc

el-Hâc Sefeş bin Toktamış

Mahmud Çelebi bin Hızır Çelebi

es-Seyyid Ali Çelebi (bin) es-Seyyid Osman Efendi

fâhru’l-ulemâ Mehmed Efendi kadıyüs sultan

Osman Efendi el-kadı Bağçesaray

Abdurrahman Efendi (bin) Şaban Efendi

Danişment Murtaza bin Şükrullah

Veli Reis bin Mehmed

Abdülkerim Efendi (bin) Arslan Efendi ve gayruhüm

3b –32. Varak

No: 1

Oldur ki sâhibül hayrat vel hasenat şevketlü ve devletlü ve saadetlü İslam Giray han dame uluvvehu(allah şanı daim etsin) hazretleri kibelinden Abdi emri atiye ziikre Abdullah Çelebi ve Safer bin Kurt şehâdetleriyle sabitül-vekâle el-Hâc Mehmed bin Arslan meclis-i şer‘i şafi‘ ve rasihil erkanda bi‘l-fi‘l Ferahkirman'da ve ... olan Pîreş Aga bin Mehmed Efendi muvâcehesinde bil-vekâle ikrâr ve igtiraf idüb müvekkilem hanül azam hazretleri mahrûse-i mezbûre Ferahkirman'da kendileri bina itdügü câmi-i şerife beş rub (çeyrek) bir guruş olmak üzere beş yüz guruş vakf idüb mezbûr Pireş Aga'yı mütevellî nasb idüb mütevellî mezbûre yine vekâletim hasebiyle teslîm eyledim ve mütevellî mezbûr dahi alub ve kabz idüb eger meblag-ı mezbûrun noksan gelürse tazmin idecektir ve kendi üzerine alub sene bir sene câmi-i şerif i mezbûrun ... kasına ... degildir dedigde gıbbe'l-istintâk mezbûr mütevellî Pireş Aga mezbûr vekil Hacı Mehmed'in vechi meşrûh üzere câri olan kelâmını men ola âhere tasdik idüb meblag-ı mezbûr beşyüz guruşu bana teslîm iddi ben dahi kabz itdim el-ân gabz itdim elimdedir senesine ... kasına? alasız viririm diyecek İmam Ebu Yusuf rahmetullah kulları üzere sıhhatiyle hükm olunıb mavâkı‘ kayd sude Tahrîren fi evasid şehr-i safer li-sene sittîn badel elf mim hüccetül menlehül? aziz vel eşref?

Şuhûdü'l-hâl:

Eşşâhidanül vekâle
İbrahim Efendi elhatib bil? câmi-ıl mezbûr
ve Timur Beg Aga bin el-Hâc Abdulaziz Aga
fahrul akran Ahmed Aga bin Osman
Abdullah Çelebi (bin) Abdurrahman Efendi
Abdurreşit Çelebi (bin) Pir Mehmed Çelebi
Kara Mehmed bin Mevlüd
Kâtibül hurûf esad el-naib

No: 2

Oldur ki Sâhib Sultan Bikçe ibnete Sefer Gazi Aga kibelinden ikrârı atiye Osman bin Şaban ve Mehmed Gazi bin Seyyid Gazi şehâdetleriyle sabitül vekâle Hacı Bayram Atalug bin Hüseyin nâm kimesne meclis-i şer‘ şafih ve rasih ül erkanda alçak boylu gök gözlü kızıl yüzlü düz burunlu yüzü sakallu asadetül? mille gürciyel asıl İvan veledi Vasiliç muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb müvekkilem mezbûre Bikçe hasbetullahi tez ala? azad ve i‘tâk eyledi itknamesi virilmek murâdıdır dedikke gıbbe'l-istintâk mezbûr İvan tasdik idecek mezbûr itki mukarrer olub bi‘t-taleb kayd şod
Tahrîren fi evâsit-ı saferü'l-hayr li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Eşşâhidanül vekâle
El-Hâc Mehmed Can Aga bin Fazlı Çelebi
Abdullah Çelebi bin Abdullah Efendi ve gayruhüm

No: 3

Oldur ki Harami köyünden Çapar Sofi? bin Abdullah meclis-i şer‘de Bağcesaray'dan Kiran veledi Mircan muvâcehesinde işbu hâzırı bilmecliss kula alaşe benim mülkim idi târîh-i kitâbdan bir sene mukaddem mülkimden gayb olmuşdı hâlâ bu zimmînin yedinde buldum bunun elinde bilavechtir taleb iderim dedikke gıbbe'l-istintâk mezbûr dahi bu alaşa Bolatçı nâm karyeden imamından aldım bunun oldugun ma‘lûmum degildir mezbûr Çapar sofî-soyinin ?kelâmına muvaffak beyyine taleb olundukta udûlden Bölek bin Çantay ve Yahşi Bay bin Uraz nâm âdemler bu alaşa merkûm Çapar soyindir deyu şehâdet idüb mezbûr Çapar ... ve cihanül vücuh mülkinden ihraç itmedüğine halef-i billah idüb mezbûr alaşa Çapar soyi'ye hükm olundu

Tahrîren fi evasut safer li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Devlet Gazi el-kâtib .....emini ibn Mahmud

Kırım Gazi Efendi Gazi Sofi
Dülger Mehmed bin Karagözbay
Ömer Asat Sofi .....ve agyrihum

No: 4

Oldur ki Süleyman nâm âdem Konstantin Reis muvâcehesinde kırk altuna bir kazak bey' itdim deyu ikrâr
ı mezbûr Konstantin talebiyle kayd olundu
Tahrîren fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Sefeş (bin) Toktamış Beg
el-Hâc Mehmed Can Aga bin Fazlı Çelebi
Kırım Gazi Efendi
Kara Mehmed bin Mevlüd ve gayruhüm

No: 5

Oldur ki fâhrul mezbûre-azara? Sefer Gazi Aga hazretlerinden emri atiyüz zikr nehçi üşşer' üzere sabitül
vekâle fâhrül küttab Mustafa Efendi bin Mehmed meclis-i şer' şafih ve rasihül erkanda kazâ-yıÇeterlik' den
Akmescidli Nayman nâm karyeden Bali Mehmed Efendi eş-şeyh bin Can Mehmed el-hafiz muvâcehesinde
takrîr-i kelâm idüb müvekkilem Aga hazretleri mescid-ı mezbûr imamına ve sair masrafıyyesine elli guruş
vakf idüb işbu Bali Mehmed şeyhi mütevellî nasb idüb eline teslîm almadı sicil olunmag murâd ve
matlûbundur dedikde mezbûr Bali Mehmed eş-şeyh istintâk olundukda vekîli mezbûr Mustafa Efendi'yi
cümle kelâmında tasdik idüb tevliyetim hasebiyle meblag-ı mezbûr elli guruşu bitamamm alub gabz itdim
inşallahu teala ... bu âdemlere verdim diyecek İmam Yusuf rahmetullahı aleyh kulları üzere vakfi
mezbûrun sıhhatine hükm olundu.
Tahrîren fi evâsıt-ı saferü'l-hayr li-sene sittîn ve bagdel elf min hüccetül menlehül ferdi eşref aleyhi
tttehiyyül ...

Şuhûdü'l-hâl:

Sarı Dede ibn .....el-hac
Abdullah Çelebi bin Abdurrahman Efendi
Pireş Aga bin Mehmed Efendi essefy
İbrahim Efendi el-hatibül câmi-i Ferahkirman
Aliş Kethüda bin Musa el-imam
Katib Rüstem (bin) el-Hâcc Sehrab
Devlet Gazi (bin) Ma'kül Dede ve gayruhüm

No: 6

Oldur ki kazâ-i Dib Kerş'den Taklı Göçken nâm karyeden Emir Abdi bin Hacı Bâkî el-Hâcc nâm kimesne
tâife-yi yeniçeriden Ali Beşe ibn Veli muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu hâzıran makir toyak tamgalu
doru ala atımı mülkimden gayb itmiş idim hâlâ bu âdemin yedinde buldum taleb iderim dedikde gıbbe'l-
istintâk mezbûr Ali Beşe bu atı Çerkes'de Kabartay'dan on iki boğaya? iştirâ itmişim deyub udûlden
Mustafa bin Halil nâm âdem bu atı mezbûr Kabartaydan-kabardiden on iki bogaza iştirâ itdüğüne şâhidiz
şehâdet dahi ideriz deyu edâ-yı şehâdet-i şer'ıyye idüb badel kabûl şâhidi âhara te'hir olundu fi't-târîhi'l-
El-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl:

Abdurrahman Efendi (bin) Şaban
el-Hâc Mehmed Can Aga bin Fazlı Çelebi
el-Hâc Mehmed bin Arslan
Kara Mehmed (bin) Mevlüd
el-Hâc Timur Beg Aga bin el-Hâc Abdulaziz Aga ve gayruhüm

No: 7

Oldur ki merhûm el müteveffa Ayetullah Mirza'nın li-ebeveyn karındaşı Ziyâde Bikçe ibnete Sefer Gazi Divan kibelinden sulhu atıye Üveys Çelebi bin Süleyman Beşe ve Abdulfettah bin Kutlaş nâm âdemler şehâdetleriyle sabitül vekâle Ali Çelebi bin el-Hâc Mahmud meclis-i şer' de merhûm Ayetullah Mirza'nın sagîreleri binti kîbeli şer' de vekîl nasb olunan Can Mirza Mirza bin Elhay Mirza ve merhûmun zevce-ı metrûkesi Zeyneb Bike ibnete Abdullah kibelinden nehcü şer' i üzere sabitül vekâle el-Hâcc Ali bin Hızır muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüm müvekkilem mezbûre Ziyâde Bikçe'nin merhûmun Alma'da bağı ki hudûdu beyân olunur kıbleten bayır ve şarken Süleyman mülkine ve garben Hacı Receb mülkine ve şimâlen suya müntehiyyedir ve hudûdu ma'lûme Kara ... da vakıa arzında ve Divan köyünde vâkı' bağçe ki hudûdu budur ki beyân olunur kıbleten daga ve şarken Hacı Fazlı bağına ve Mustafa mülkine ve garben çayır ve Hacı Bekir Çelebi mülkine ve Ali Beg mülkine ve şimâlen tariki âmma müntehiyyedir eşcar-ı müsmire ve gayrı müsmiresiyle emlakı mezbûreden husyeten-husumeten ... şer'iyyesinden elli altun ile sulh ve musalehe idüb husumeti seksen altun ider idi otuz altun eytamı mezbûreye farig oldu meblag-ı mezbûrı ba'de'l-yevm otuz güne degin mezbûr Can Mirza vericek oldu dedikde gıbbe'l-istintâk vekîlanı mezbûrân tasdik idecek sulhi mezbûr eytama hayr olunmag ile sıhhati ve sulhe ve ibraya hükm olundu

Tahrîren fi şehri safer ül hayr li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Mehmed Efendi bin Mustafa Aga Sofi

el-Hâc Timur Beg Aga (bin) el-Hâc Abdulaziz Aga

Şâhidanı bilvekâle el-Hâc Mehmed Han Aga bin Fazlı Çelebi

Abdullah Mirza bin Abdurrahman Divan

Abdulhalil Çelebi ibn Mustafa ve Devlet Gazi (bin)Ma'kûl Dede gayrı hum

yan yazılan yazı: elli altun bi't-tamam Can Mirza getürüb meclis-i şer' de teslîm ettüğü bi't-taleb kayd olundu

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrân

No: 8

Receb Halîfe'nın vâlidesi Mehmed nâm âdemden beş altun virdim ba'de avretü yediyle üçü bana vâsıl olmadı bakisi virmedi deyub mezbûr Mehmed beş altun tamam itmiş idim ba'de avretim eliyle sana tamam isal itdim deyub beyyineden acz olub mezbûre avret üçü vâsıl oldu deyicek ikisin almadum deyu halef-i billah idüb bu hükm mücibiyle hükm olundu

Şuhûdü'l-hâl:

Abdurrahman Efendi

Devlek Mehmed

Kara Mehmed ve gayruhüm

3b-33. Varak

No: 1

Oldur ki Sulu Kuba mahallesinde vâkı' mescidin efkafına mütevellî olan Ali Beşe bin Emin Ali meclis-i şer' de Deli Balta bin Veli muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb evkâf-ı mezbûre içinde dar ki mahallei mezbûrede vakıdır hudûdu budur ki zikr olunur kıbleten mescide ve şarken Cafer mülkine ve garben tariki âmma şimâlen tariki âmma müntehiyyedar dâhilinde bir çatma ve bir çit hane vardır cümle tevâbi ve levâhikiyla harabe metrûk-meşrug olub intikâli kabil olmamagın mezbûra yigirmi dört altuna bey' itdim meblag-ı mezbûrı bi't-tamam aldım mübeyyi'-i mezbûr ikbası lede'l-hag itdim dedikde mezbûr Deli Balta tasdik ettiği kayd şod

Tahrîren fi evâhir-i muharrem ül haram li-sene sittîn ve ba'de'l elf

Şuhûdü'l-hâl:

Murtaza Efendi el-müderriş Bavlaklı?

Hüseyin Aga bin Mehmed el-ma'ruf

El-Hâcc Mehmed Can Aga bin Fazlı Çelebi
Danişmend bin Şükrullah
Devlet Gâzi bin Ma'kûl Dede
Esin Ali Efendi bin Ahmed
İbrahim bin Arap.....ve gayruhüm

No: 2

Olur ki Bağçesaray'dan Zülfikar bin Eyyüb meclis-i şer' de merhûm el müteveffanın Süleyman Beg karındaşı oğlu ve -abisi-asabiyesi İsmail bin Ahmed muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb merhûm Süleyman'ın abisi? bu İsmail munhasıradır? merhûm Süleyman bana azadlu kızı tezviç idüb bir mikdar arzı ki hudûdu ma'lûme darı hibe idüb ve merhûm darı ki hudûd budur ki zikr olunur ki kibleten ....beşe mülkine ve şarken mustican ? mülkine ve garben tarık ve şimâlen Çürük Su'ya müntehiyyedar dâhilinde iki çatma cümle tevâbi' ve levahakıyla içinde sâkinim hâlâ bu abisine yigirmi altın kıymetinde bir çura virdim bu ismail dahi bana darı mezbûre mevzisini hibe ve ikbâz eyledi dedikde mezbûr İsmail tasdik iddüb mücibiyle hükm olunub bi't-taleb kay şod

Tahrîren fî gurrei safer elhayr li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

El-Hâcc Mehmet Can Aga (bin) Fazlı Çelebi
el-Hâc Timur Beg Aga (bin) Abdulkadir
Abdulkerim Efendi(bin)Arslan Efendi
Abdullah Çelebi (bin)Abdurrahman Efendi
Hasan bin Hüseyin, Hacı Ali (bin) Seyyid Ahmed
Devlet Gazi (bin) Ma'kûl Dede
Abdurrezzak (bin) Abdulhalim Aga
Abdulaziz (bin)Devin Ali gayruhüm

No: 3

Oldur ki Şuri nâm karyeden Dülger Mehmed bin Abdullah ve Mevlüd bin Abdullah nâm li-eclişhade hâzıran olub Şaban bin Receb nâm âdem beni hâzır filmeclis mezbûr Şaban el-ân zevcesin üç talak ile tatlık eyledi deyu şehâdet idüb hayrı-hayzı kabûlde vâkı' olub mücibiyle hükm olundu

Tahrîren fî avail şehri mezbûr li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

El-Hâcc Mehmed Can Aga bin Fazlı Çelebi
Abdullatif Çelebi (bin) Ahmed
İslam bin Süleyman el-Bevvab
Ahmed bin Mehmed
Gazi Efendi ...

No: 4

Oldur ki Bağçesaray'dan Ali Çelebi bin El-Hâcc Mahmud nâm kimesne muvâcehesinde mahrûse-i Karasu'dan Aişe binti Abdullah nâm avret bundan akdem murd olan Yako yahudinin mezbûr Çelebi zimmetinde yüz on beş hakkı var ... idi sâbıkan murdı mezbûrun evlâdına vası olan Davud nâm yahudi almış idi hâlâ vesâyetim hasebiyle elli yedi buçugun aldım deyu ikrâr iddükde gibbe'l-istintâk mezbûr elli yedi buçuk guruşu Ali Çelebi almagla mezbûre avradın kelâmını tasdik idüb vesâyeti hasebiyle mezbûre avreta virdüm deyicek mezbûr Ali Çelebinin zimmeti berâtına hükm olunub bi't-taleb kayd olundu

Tahrîren fî evâili safer li-sene sittîn ve ba'de'l elf

Şuhûdü'l-hâl:

Abdurrahman Efendi El-kadı Dipkirman hala
Osman Efendi El-kadı Bağçesaray
Abdulkerim Efendi (bin) Arslan Efendi ve İsmail bin Şükrullah

Abdulfettah Çelebi El-Hâcc Timur Beg Aga ve gayruhüm

No: 5

Oldur ki Devî Gâzi nâm âdem Mustafa Çelebi muvâcehesinde Eştarak? nâm âdemde at bahasından dört altun hakkım var idi bu Mustafa Çelebi kefilî bi'l mal idi taleb iderim deyub şâhidim yokdur yemîn itsün dedigde mezbûr Mustafa Çelebi yemînden ... idüb mûcibiyle hükm olundu

Tahrîren fî evâsıt-ı safer sene 1060

Şuhûdü'l-hâl:

El-Hâcc Timur Beg Aga

Abdullah Çelebi (bin) Arslan Efendi

Diger Abdullah Çelebi bin Abdurrahman Efendi

Devlet Gâzi el-muhzır ve gayruhüm

No: 6

Oldur ki mahrûse-i Karasu'da Sarkoz veledi Arteris Bayram Sofî bin Ebulkasım muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu hâzır filmeclis sarı öküzî târîh-i kitâbden iki sene mukaddem mülkünden gayb itmiş idim hâlâ bu Sofî'nin yedinde buldum bunun elinde bilavechdir taleb iderim dedikde gıbbe'l-istintâk mezbûr Sofî bu öküzî Çericanış nâm karyeden Seyyid nâm âdemden dört altun on akçeye iştirâ itdim bunun olduğu malumum değildir dedikde mezbûr zimmî Sarkozun kelâmına muvafık beyyine taleb olundukda udûlden Süleyman bin Yusuf ve Hüseyin bin Abdi nâm âdemler li-ecli'ş-şehade hâzırın olub bu öküz mezbûr zimmînin mülküdür biz bu husûsa şâhidiz şehâdet dahi ideriz deyu edâ-yı şehâdet-i şer'îyye idüb şehâdetleri hayrı kabûlde vâkı' olub mezbûr zimmîye ve cihanül vechde mülkünden ihraç itmedüğüne halef-i billah .....idüb mezbûr öküz Sarkoz zimmîye hükm olundu

Tahrîren fî evâil-i safer ülhayr li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Murtaza Efendi el-müderriş mahrûse-i Ulaklı

Abdurrahman Efendi bin Şaban Efendi

Abdulkerim Efendi(bin) Arslan Efendi

Kırım Gâzi Efendi(bin)Gazi Sofî

Abdulfettah Çelebi(bin) Hacı Timur Beg Aga ve gayruhüm

No: 7

Oldur ki Nogay Gâzi Aga bin Ali Beg'in zevcesi Güneş Han Bikçe ibnete Mehmed Efendi kibelinden ... âtiye Şaban ve Rahmet bin Mevlüd şehâdetleriyle sabitül vekâle libeveyn karındaşı Ahmed Çelebi ibn mezbûr Mehmed Efendi meclis-i şer'de mezbûr Ali Gazi Aga muvâcehesinde mezbûre karındaşım zevci mezbûrun zimmetinde olan olan dört yüz altun mihrinin iki yüzünü ... bag ki Balbek'te Taş Köprü'nün altı yanında bir kıt'a bag ki kibleten su ve şarken Tatar Hoca mülkine ve şimâlen tarîk ve garben Hızır Beg mülkine muntehiyyedar işbu hudut dâhilinde olan bağın nıfısı gurusu Ali Gâzi'ye düşüb ve nıfısı gurusu mezbûre Güneş Bike'ye düşmüş idi hâlâ mezbûr Ali Gazi kendi hissesi olan nıfısı gurusu mezbûrenin ikiyüz altun mihrî için virüb ba'de'l-yevm altmış güne dek yüz on gurus görüb virecek olub müvekkilem mezbûre dahi kabûl idüb bakiyesinden ferâgat olub sulh? idişdi diyecek mezbûr Ali Gâzi gıbbe'l-istintâk mezbûr Ahmed Çelebi tasdik idüb sıhhati sulh? ... kaydolundu Tahrîren fî evâil-i Safer ...li-sene sittîn ve elf min ...

Şuhûdü'l-hâl:

Kara bin Bay Gazi

Mehmed Efendi Yağcızade

Mustafa Çelebi (Bin)Ebulhay Aga

Mevlüd bin Devî Ali, Rahmed bin Mevlüd

Şaban bin Abdullah, Devlet Gâzi (bin) Ma'kül

Murtaza bin Daye

Receb bin Şaban ve gayruhüm

No: 8

Oldur ki Salacak'ta vâkı' câmî-i şerîf ki merhûm Abdulaziz Çelebi bina itmişdir câmî-i mezbûrun hâlâ salahatî?ciranî? Mehmed Can Aga bin Fazlı Çelebi vesair ahalisi mütevellî Hüseyin bin Mehmed nâm âdem müezzin ve evkâfına mütevellî nasb olundu mezbûr Hüseyin dahi hizmeti mezbûresini ... edâ idüb ... alub ... ve mesârifına sarf ve harc idüb da'vâm ... kayd olundu

Tahrîren fî evâsıt-ı eş-şehr-i safer li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Abdulhannan Aga bin Abdurrahman Çelebi

İbrahim Efendi el ....

Abdullah Çelebi bin Arslan Efendi

diğer Abdullah Çelebi (bin) Abdurrahman Efendi ve gayruhüm

No: 9

Oldur ki Abdulreşit Çelebi el-Hâcc Bahri Reis meclis-i şer'î ihsar ve muvâcehesinde bu Bahri Reis'in sefinesine iki çuval keten tahmil itmiş idim bir çuvalın aldım biri dahi dört yüz seksen beş vukiyye keten bu reisin elinde kalub Süleyman Aga'ya virmiş dedigi kayd şod

Tahrîren fî evâsıt-ı safer li-sene 1060

Şuhûdü'l-hâl:

İbrahim Efendi ....

El-Hâcc Timurbeg Aga

Devlet Gâzi ve gayruhüm

No: 10

Oldur ki mezbûr Hacı Bahri Reis ikisini de teslîm eyledim bana virdi mezbûr Abdurreşit'e teslîm itdügüne şahidim vardır dedigi Abdurreşit'e mücibiyle kayd olundu Tahrîren fî't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn

No: 11

Mezbûr Hacı Bahri iki yüz vukiyye idi artık değıldir deyu halef-i billah idüb mücibiyle hükm olundu

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn

3b –34. Varak

... min fahrül ulemâ abdurrahman efendi

No: 1

Oldur ki Sarıkcı nâm Sekban, Ahmed muvâcehesinde bu Ahmed'e bir kazak bey' itdim kulağı sagîr idi ... florisin aldığım? ... yokdur sag salim teslîm eyledim deyu halef-i billah ittiği kayd şod Tahrîren fî't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl:

Osman Efendi El-kadı belde-ı Bağçesaray

Devlet Gâzi Efendi El-Hâcc Şaban

Ahmed Efendi El-Hâcc ...cı ve gayruhüm

No: 2

Oldur ki kasabay-ı Kerş'den Murtaza ibn Ahmed meclis-i şer'de Molla Gani Aga bin Kurt muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu Molla Gani Aga ile kavga idüb mezbûr Molla Gani Aga'ya bıçak ile sol koltugu altından urub mecruh itdim deyu bi't-tav vel rıza ikrâr ve igtiraf idüb mezbûr Molla Gani Aga tasdîk ve talebiyle mâ vak'a kayd olundu.

Tahrîren fî evâhir-i muharremül haram lisesne sittîn ve ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed Can Aga bin Fazlı Çelebi
Süleyman Efendi bin İsmail, Ali Mirza bin Mehmed Mirza
El-Hâcc Mehmed Hızır el Kefevi, Murtaza bin Hüseyin
Beg Mirza ibn el-Hâcc Mirza
El-Hâcc Murtaza bin Ed-seyyid Hüseyin
Hasan Aga bin Mehmed
Arslan Şah Aga bin Hüseyin
Ali Bölükbaşı bin Ya'kub
Hüseyin Bölükbaşı bin Mürşid kulu
Dospay bin Öteş
Gazi Efendi bin Gazi Sofi
Çıtay bin Bölük
Geldi Ali bin Huda kulu ve gayruhüm

No: 3

Oldur ki Tohtar Sofi nâm âdem Ahmed nâm âdem muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb Kutluşah nâm karındaşımız vefat idüb terekesinden bir kazagını köylü mezbûr Ahmed'e ... bey' iddi deyu talem iderim dedikde ... olunub veresesinden kız karındaşı ile veled-ı eminden Kart Mirza nâm âdem hisselerin bey' itmiş bulunub mezbûr Ahmed mezbûrândan aldığı hissessin yine Sofi'ye bey' idüb kazak cümleten Sofinin oldu

Tahrîren fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl:

Ahmed Efendi El-Hâcc ...
Devlet Gâzi Efendi
Abdulkerim Efendi (bin) Arslan Efendi ve gayruhüm

No: 4

Oldur ki Germencikten Tudor veledi Çolpan meclis-i şer'de fahru'l ayan kapucu başı Süleyman Aga gibelinden Ahmed bin Hasan ve Osman bin Devin Gâzi şehâdetleriyle sabitül vekâle Zülfikar bin Abdullah muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb mezbûr Zülfikar'ın müvekkili Süleyman Aga'ya bir kıt'a çayır ki kibleten tarîk ve şarken ... şimâlen ve garben mezbûr Tudor mülkine münthehiyyedir iki altuna bey' idüb semeni mezbûr alub mübeyyi'-i mahdûdu gabz itdim dedikde mezbûr vekîl Zülfikar tasdik idüb bi't-taleb kayd şod

Tahrîren fi avahir muharrem li-sene 1060

Şuhûdü'l-hâl:

Kırım Gâzi Efendi bin Gâzi
Devlet Gâzi (bin) Ma'kûl Sofi
eş-şeyh Mehmed Çelebi bin Fazlı Efendi
Eş Akay el-muhzır
ve gayruhüm

No: 5

Oldur ki Mankub kazâsından Meshur nâm karyeden Zülfikar bin İskender nâm kimesne meclis-i şer'de yine kazâ-yimezbûrdan Markör nâm karyeden Malkoç bin Perviz nâm kimesne muvâcehesinde işbu Malkoç ... meclisinde oğlum Safer nâm âdemi ameden bıçak sag memesinden ve bir de boynuna sancub katl eyledi şerile görülsün dedikde gıbbe'l-istintâk mezbûr Malkoç inkâr ile cevap virüb mezbûr Zülfikar'ın kelâmına muvafik beyyine taleb olundugda **udûl**den ... nâm karyede imam olan Mustafa Halîfe bin Ebû Bekir Efendi ve karye-i mezbûreden Mehmed bin Bozşar... saladan Şaban bin Abdullah koyuncu başı nâm kimesneler li-ecli'ş-şehade hâzıran olub mezbûr Malkoç bizim hzuurumuzda mezbûr Saferi bıçak ile

urdum deyu ... ikrâr eyledi ikrârına şâhidleriz şehâdet dahi ideriz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer'iyeye idüb ba'de riayeti şeraitül kabûl şehâdetleri hayrî kabûlde vâkı' olub katli mezbûrun katili mezbûr Malkoç olduğu mukarrer olub bi't-taleb mavâkı' kayd şod

Tahrîren fi evâhir-i muharrem ül haram li-sene sittîn ba'de'l elf

Şuhûdü'l-hâl:

Timur Beg Aga El-Hâcc bin El-Hâcc Abdulaziz

Abdullah Efendi el-kâtib...

Abdullatif Çelebi bin Ahmed Çelebi

Eş Akay Efendi bin Ahmed

Ömer Çelebi El-Hâcc ...

Mustafa Atalug bin Ebû Bekir

Eş Akay bin Kutlu ve gayruhüm minhuzzâr

No: 6

Oldur ki Kurt salasından an kazâyı Mankub Derviş nâm kimesne meclis-i şer'de Şerime yahudi muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb merhûm karındaşım Fazlı'nın bu yahudide yigirmi beş altun hakkı var idi taleb iderim dedikde mezbûr virdim ikrâr eyledim kendi hali hayatında aldım bir akçe hakkım kalmadı deyu ikrârına şâhidim vardır deyub udûlden Timur Beg bin Kürşat nâm âdemler şehâdet idüb kendi hali hayatında aldım haklaştım dedigine şâhidiz şehâdet dahi ideriz deyu edâ-yı şehâdet-i şer'iyeye idüb mûcibiyle hükm olundu

Tahrîren fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl:

Osman Efendi el-kadı belde-ı Bagçesaray hala

El-Hâcc Mehmet Can Aga bin Fazlı Çelebi

Hüseyin Çelebi bin Hasan

Kara Mehmed bin Mevlüd

eş-Şeyh mehmed Çelebi Fazlı Efendi an Gözleve

Abdulkerim (bin) Arslan ve gayruhüm

No: 7

Oldur ki Mankub kazâsından Meshur nâm karyeden Zülfikar bin İskender Beşe meclis-i şer'de Markör nâm karyeden Ali bin Mustafa ve Devlet Ali ve Şaban bin Hızır ve Hüseyin bin Murtaza ve Mustafa bin Hüseyin ve ... dar bin Veli Çelebi ve Mehmed bin Mahmud ve Mustafa bin Murtaza ve Mehmed bin Mevlüd ve Mustafa bin Musa ve Ali bin Abdullah ve İbrahim bin Ali ve Ali bin İsmail muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb karye-i mezbûrede sulbi oğlum Safer'i içki meclisinde işbu hâzır meclis Malkoç bin Perviz sag memesinden ve ensesinden bıçak ile urub katl eyledi karyeyi mezbûre ahalisi mezbûrân âdemlerde da'vâm yokdur oğlumun katili mezbûr Malkoç bin Pervizdir dedikde mezbûrun ... da'vâyı mezbûrândan halası ve ... ile hükm olundu Tahrîren fi evahitr muharremül haram li-sene sittîn ve badel elf

Şuhûdü'l-hâl:

Fahru'l Ayan Sefer Gâzi Aga Hazret han

....başı Secan Gâzi Aga

Sefer Gâzi Efendi Kâtib-ı divan-ı ali ve gayruhüm

No: 8

Oldur ki Deli Bazar nâm Nogaylı, Sefer Beşe muvâcehesinde işbu Sefer Aga'nın bi atı ile Urus'dan bir dükecik getürmüş idim oradan Sefer Aga kendi alub buraya getirmiş dedikde mezbûr Sefer tâ Urus içünden buraya getürdüm diyecek mezbûr düke Sefer Beşe'ye hükm olundu.

Tahrîren fi evâhir-i muharrem sene 1060

Şuhûdü'l-hâl:

Kırım Gâzi Efendi (bin) Gazi

Mustafa Ataluk, Kel Mehmed Odabaşı
Devlet Gâzi (bin) Ma'kûl Dede ve gayruhüm

No:9

Mezbûr Delibazar bu Sefer'in atı ile Kaplan Mirza ile çapula gitdim el-Timurbeg ile gitmedüm deyü halef-i billah kayd olundu Tahrîren fi ttarihil mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: Elsalifun

No: 10

Oldur ki Çerkes mahallesinden fi Bağçesaray Zahide binti Abdullah kıbelinden ikrârı atıye Kaplan bin Ramazan ve Mehmed bin Osman şehâdetleriyle sabitül vekâle usta Hasan bin ... meclis-i şer' de Yusuf bin Abdullah muvâcehesinde müvekkilem mezbûre Zahide işbu Yusuf'a mahalle-i mezbûrede vakı dar ki hudûdu budur ki zikr olunur kıbleten tarık ve şarken Ca'fer mülkine ve garben Devın mülkine ve şimâlen arzı haliyeye müntehiyyedar dâhilinde olan çithaneyi cümle tevâbi' ve levahakıyla hibe ve ikbâz eyledi dedikde mezbûr Yusuf tasdik idecek sıhhati hibeye hükm olunub bi't-taleb kayd şod

Tahrîren fi evâhir-i muharremül haram li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Abdullah Efendi el-kâtib el ...
Esin Ali Efendi bin Ahmed
ve Hayrı Efendi Usta Kutlu ...
Abdullah Çelebi (bin) Abdurrahman Efendi
Devlet Gâzi (bin) Ma'kûl Dede
Hüseyn bin Hasan
Toktamış Hüseyn ... ve gayruhüm

No: 11

Oldur ki Hacı Kadı benim zimmetimde on iki altın vardır târîh-i kitâbdan doksan güne dek edâ iderim dedikde Mustafa Ataluk talebiyle kayd şod

fi gurrei safrül hayr li-sene sittîn ve elf

No: 12

Kıbleten yol şimâlen degirmen şarken yol garben bana on beş altın kıymetinde olan vakf evi Mehmed bin Allahvirdi Ataluk kabûl itdiği kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

Perviz bin Abdullah
Mehmed Şah
Ayvaz Mehmed
İslam bin Süleyman
Murtaza bin Ali
Mahmud bin Ali
Can Gazi bin Ali
Osman bin Alı Hasan

3 b-35. Varak

No: 1

Oldur ki Payıdar'dan Mustafa bin Rıdvan nâm âdem meclis-i şer' de Süren'den Sefer Ali ibn-ı Kaytas Sofi muvâcehesinde takrîr-i kelâm zevcem merhûme Alime Bike fevt olub eytamına bag ki hudûdu budur ki zikr kıbleten Malbike bagına ve şarken Mehmed bagına ve garben Han Gazi bagına ve şimâlen mezbûr Sefer Ali bagına müntehiyyedir eytamı mezbûre nafaka ya mutac ve olub bag-ı mezbûrlarından ... olmayub

bey' olunmak lâzım gelüb on yedi altuna mezbûr Sefer Ali'ye bey' itdim deyicek mezbûr Sefer Ali tasdik idüb mûcibiyle hükm olunub kayd şod
Tahrîren fi evâhir-i Zi'l-hicce li-sene tis'a ve hamsin ve elf.

Şühûdü'l-hâl:

Emin Ali (bin) Bolad Sofi
Mevlûd bin Toktamış
Ömer Ali Halife (bin) Bolad Sofi
İbrahim Çelebi (bin) Haydar el-Hâc
el-Hâc Rıdvan bin Abdullah
Veli Bekir bin Abdulkadir el-Kefeve
Osman bin Ebû Bekir ve gayruhüm.

No: 2

Muhallefât: Devî Gazi an zevce-ı Cihan ve ibn Hüseyin.
Mezbûre Cihan'dan merhûmun karındaşı Kurman Gazi ile da'valaşmaya Zülfikâr Beşe ibn Eyüb nâm âdemin vekâleti Hüseyin bin Fazlı ve Mustafa bin Davud şehâdetleriyle sübûtu kayd şod.

Şühûdü'l-hâl:

Murtaza Efendi el-müderis
Abdullatif Çelebi bin Ahmed Çelebi
Hacım Efendi (bin) Ömer Akbeg
... Beg an Kefe ve gayruhüm.

No: 3

Oldur ki Kamuşlu'dan Murtaza Beg bin Hüseyin Beg meclis-i şer' de Rıdvan Beg bin Abdullah muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb mahmiyye-i Bağcesaray'da babamızdan intikâl iden dar ki hudûdu budur ki zîkr olunur ki kıbleten tarîki âmma şarken tarîk ve garben Hasan Beg mülkine ve şimâlen tarîk işbu hudûd dâhilinde olan dört çatma bir mahzen üstü çardak ve altı üstlü odalar ... ve cümle tevâbi' ve levahakıyla merhûm karındaşım Osman Beg ile ortak idik merhûmun hissesi bedel-i ... bey' olunmak lâzım olub hâlâ cümlesi mezbûr Rıdvan Beg'in müvekkili Ali Aga'ya ikiyüz yigirmi beş guruşa altun hesabınca yüz elli altun ider bey' itdim diyecek mezbûr Rıdvan Beg tasdik idüb sıhhat-i ve bey' ve şiraya ve temlik ve temellük mukarrer olub bi't-taleb kayd olundu.

Tahrîren fi evâil-i muharremü'l-haram sene 1060

Şühûdü'l-hâl:

el-Hâc Mehmed Han Aga bin Fazlı Çelebi
el-Hâc Ahmed bin Rıdvan Beg an Kefe
el-Hâc Mehmed Cabbar bin Arslan
Perviz Beg ibn Abdullah
Bekir Beg bin Abdulkadir
el-Hâc İsmail an Gözleve
Halil Efendi ibn Gazi an ....., ve gayruhüm

No: 4

Oldur ki merhûm el-müteveffa Tenbak oğlu Hasan'ın sagîr oğulları Osman ve Ali'ye ... müslimin ile yevm-ı üçer akçe nafaka farz ve takdir olundu.

Tahrîren fi evâsıt-ı min şehr-ı muharremü'l-haram li-sene sittîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl:

el-Hâc Timur Beg Aga bin el-hâc Abdulkadir Aga
Abdulhalim Çelebi bin Mustafa Aga
Kırım Gazi Efendi bin Gazi Sofi
Abdulkerim Çelebi bin Arslan Efendi ve gayruhüm min huzzâr.

No: 5

Oldur ki Kaçı'dan Balat oğulları Hasan ve Hüseyin nâm âdemler meclis-i şer' de Bederus veled-ı Babake muvâcehesinde bu zimmîde babamızın bir kaç akçe hakkı var idi hâlâ yigirmi gurüş aldık deyu ikrâr itdikleri bi't-taleb kayd olundu.

Tahrîren fi't-tarihi'l-mezbûr.

Şühûdû'l-hâl: el-mezbûrun.

No: 6

Oldur ki fahrul hazerât sâhibül hayrat Huri Han Totay ibnete ... Ataluk ... el-Hâc Totay kıbelinden emri atiyül-zıkrde Abdulvahhab Efendi ibn Abdulhalim ve Hacı Gazi bin el-Hâc Kaytas nâm âdemler şehâdetleriyle sabitü'l-vekâle Taymas bin el-Hâc Kaytas meclis-i şer' de mezbûr Abdulvahhab Efendi muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb müvekkilem mezbûre Hacı Totay nehr-ı Kaçı'da evi kurbunda vâkı' bagım ki hudûdu budur ki zıkr olunur etraf-ı erba'a'sı Hacı Totay'ın kendi mülküdür vefatından sonra medîne-ı münevvere kazâsına vakf idüb ve bir kıta' çayır ki kıbleten tarık ve şarken kendi mülkine ve garben Abdulfettah Çelebi mülkine ve şimâlen Kaçı suyuna müntehidir nehr-ı mezbûrede vakî Hüseyin Efendi Hazretlerinin tekkesinin ... vakf idüb işbu Abdulvahhab Efendi mütevellî nasb idüb teslim almışdı hâlâ rücu' murâd ideyori deyub mezbûr Efendi istintâk olundukda vekîl-i mezbûru tasdîk idüb rücu'-kabil degilim deyu ... kavilleriyle amel-i evveli görülmeyüb lâzimesiyle hükm olundu.

Tâhrîren fi evâil-i muharremü'l-haram sene 1060.

Şühûdû'l-hâl:

İsmail Efendi ibn Yusuf

Ali Efendi ibn Hızır an kazâ-i Dip Çonkgar an karye-i Keray

Mustafa el-muhzır

el-şâhidanü'l-vekâle ve gayruhüm.

No: 7

Oldur ki fahrül'ayan Ahmed Aga bin el-Hâc Hüseyin Çelebi kıbelinden tasdîk-ı atıye İsmet Halife bin Mehmed'in vekâleti Şaban bin Mehmed ve Timur Gazi bin Ali nâm âdemlerin şehâdetleriyle sübütu kayd şod.

Tahrîren fi evâsıt-ı muharremü'l-haram sene 1060.

Şühûdû'l-hâl:

el-Hâc Timur Beg(bin) el-Hâc Abdulaziz

Ahmed Efendi bin el-Hâc ...

el-Hâc Abdulhak Çelebi bin Abdulkadir

Abdulhalim Çelebi bin Mustafa Aga

Kırım Gazi Efendi bin Gazi

Abdulkerim Efendi bin Arslan Efendi

Celil Efendi bin Abdullah ve gayruhüm.

No:8

(metinlerin arasındaki küçük hüküm)

Kıbel-i şer'den arz-ı merkûm bu arz-ı mahdûde Mustafa Ataluk ibn Ebû Bekir'e on beş altına bey' olunmuşdır gâflet olunmaya

Tahrîren fi't-târîhi'l-mezbûr

Şühûd: el-mezbûrun

No: 9

Oldur ki Hacı Kadı bin Sefer el-mütevellî mescid-ı ... meclis-i şer' de Gültar-gelnar bint-ı Sefer Ali kıbelinden Gazi Mehmed bin Abdullah İvaz bin Mehmed şehâdetleriyle sâbitü'l-vekâle Ramazan bin Ali

muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb karyeyi mezbûre mescidi evkâfından bir kıt'a çayır ki hudûdu budur ki zıkr olunur kıbleten tarık ve şarken Taymas mülkine ve garben Mehmed Şah mülkine ve şimâlen degirmen çarkına muntehidar .....şer'ile mezbûre Gültara on altuna bey' idüb beşini el-ân aldım ve beşini üç ayda yani üç ayın tamamında virecektir dedikde mezbûre Gültar vekili mezbûr Ramazan tasdik idecek bi't-taleb mavâkı' kayd olundu

Tahrîren fi evâsıt-ı muharremül haram li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: mezbûrun

Murtaza Efendi el-müderriş Balıklava

ve İsmet Efendi (bin) Şükrullah

Abdulfettah Çelebi (bin) Demür Beg Aga el-Hâc

No: 10

Oldur ki sâbıkan yerinde Bağçesaray'dan olub hâlâ Orta Yaka'da Kalacak-kalecik nâm kasabada sâkin olan Hüseyin Bölükbaşı nâm kimesne yerinde? Bağçesaray el-mezbûrede olan dükkanlarını ve gayrı akarını bey' ve tasarrufa ve zabt ve her husûsuna Ali Çelebi bin el-Hâc Mehmed'in vekâleti el-Hâc Ramazan bin Abdullah el- Kevefi ve Hüseyin bin Hacı Gazi nâm âdemlerin şehâdetleriyle sübûtu kayd olundu Tahrîren fi evast muharremül haram sene 1060

Şuhûdü'l-hâl:

Essalifun Abdulkerim Efendi bin Arslan Efendi ve gayruhüm

No: 11

Oldur ki mezbûr Ahmed Aga el-defterdar kibelinden Şaban bin Mehmed Timur Gazi bin Ali şehâdetleriyle vekil olan İsmet Halife bin Mehmed muvâcehesinde vekili mezbûr Ali takrîr-i kelâm idüb mezbûr Ahmed Aga'ya müvekkilem Hüseyin Bölükbaşı'nın mahrûse-i Salacıkta kıbleten tarık ve şarken Mustafa mülkine ve garben Ahmed Aga el-mezbûrun mülkine ve şimâlen yine mezbûr Mustafa mülkine muntehiyyedar bu dükkanı cümle tevâbi' ve levahakıyla yigirmi altuna bey' itdim ba'de'l-yevm mülki müştêrâsıdır keyfe yeşâ ve tahtar tasarruf ider dedikde mezbûr İsmet Halife tasdik idecek sıhhati bey' temlik ve temllük mukarrer olub bi't-taleb kayd olundu Tahrîren fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: elsalifun

3b –36. Varak

No: 1

Oldur ki Mirza Beg Mirza'nın köyünden Beşe Timur bin Osman mahfel-i kazâda tâife-ı zımmîyandan Mikail veledi Şiban? Dimitri Horostol muvâcehelerinde takrîr-i kelâm idüb işbu zımmîlerin köyleri var imiş sâbıkan Hanitol nâm zımmî ... imiş dediklerinde minvâl-i muharrer üzere da'vâlarının batlanıyla hükm olundu.

Şuhûdü'l-hâl:

Receb Atalug bin Mehmed

Hızır bin Ali bin Hızır Ali

Mehmed bin İsmail Ali

Sefer Gâzi bin Ca'fer

Mehmed bin Ramazan

Berşan? bin Allahverdi

No:2

Oldur ki Gülsüm? binti El-Hâc Nasuh kibelinden bey'î âtil beyân ile ikrâra Mevlüt bin Karagöz ve diğêr Mevlüd bin Mehmed şehâdetleriyle vekâleti sâbite olan Receb bin Keyvan? mahfel-i kazâda Hasan Atalug ibn Mehmed muvâcehesinde bî hasebil vekâle takrîr-i kelâm idüb müvekkile-yi mezbûre Gülsüm? Nehri Kaçidan ikiz Oba dâhilinde Akkar nâm mevzide kıbleten Akkar şimâlen Abdulfettah mülki yine garben

tarîk-ı amm şarken Mehmed mülki Mahdûd bir kıt'a çayır işbu Hasan Atalug el-mezbûra otuz floriye bâten bey' ve teslîm ve semen-ı mezbûru bî kusûr kabz itmişdir çayır-ı mezbûr merkûm Hasan Atalugın minvâl-ı meşrûh üzere mülki müşterâsıdır keyfe yeşâ' ve yuhtar tasarruf ider dedikde gıbed tasdik sıhhati mülk ile hükm olunub mâhüvel vâkı ketb olundu fî şehri rebiil âhîr li-sene tis'a ve hamsin ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Kırım Gâzi Efendi ibn Gâzi Dede
Abdi Efendi Zeyd Fazlı ?ibn Şaban
Derviş Çelebi bin el-Hâcc .....Aga
Fettah bin Zülfikar
Mustafa ibn Sefer Gâzi
Karagözzade Mevlüd
Mehmed zade Mevlüd
Mehmed bin Rıdvan Atalug
Sefer Gâzi bin Hızır, Yusuf Sofî bin Abdullah

No: 3

Oldur ki tâife-ı zimmîyandan Kospinde? veledi Saka? mahfel-i kazâda Sefer bin Gergî muvâcehesinde takrîr-î kelâm idüb işbu Seferde yüz elli guruş onda on bir faiz ile karz-ı şerîi almışdım ... meblag-ı mezbûrun aldugım bugday da zayı'ı oldu hâlâ benden yine meblayı mezbûrun mutalebe edeyor deyu ikrârını mukırrı mezbûr bicâhen tasdik eyledikde meblag-ı mezbûrum mukırrı merkûmun zimmetinde lüzumuyla hükm olundu

Şuhûdü'l-hâl:

Hüseyin Efendi bin Abdurrahim Efendi
Ali Efendi ibn Can Mehmed
Ali Efendi Mevlaş-moloş efendi
Hüseyin bin Ya' kub
Abdurrahman bin Hüseyin Ali Efendi
Vâsıl veled Akrit
Konstantin veledi Teranol
Mevleş ibn Abdi ve gayrıgum

No: 4

Oldur ki Kaçı'dan olan Hacı Gâzi Atalug ibn Sefer Gâzi Atalug Şelmi? yahudiye yigirmi altın semen ile bir kazak-ı bogdani bey'idüb ba'de gaybı? kadîmi zühur eyledikde müşterîi mezbûr Şelme yahudi mezbûr kazagı Hacı Mustafa nâm âdem ile bâyii mezbûra irsâl eyledikde Mezbûr Hacı Gâzi Atalug ikâle idüb kazagı kabûl idüb aldugunu Ahmed bin. ....naklen Hacı Mustafa bin Abdullah El-Hâcc Safiş bin Toktamış şehâdet-i şer'iyeye ve Mehmed bin Ali li-ecli(ş-şehâde)hâzırûn olub şehatedi şer'iyeye eylediklerinde şehâdetleri hayzı kabûlde vâkı'a olub mezbûr Şelminin semeni mezbûrdan halası ile hükm olundu

Şuhûdü'l-hâl:

Hüseyin Efendi ibn Abdurrahim Efendi
Ali Efendi bin Molaş Efendi
Ali Efendi ibn Can Mehmed
Seyyid Gâzi bin Ahmed
Abdurrahman el-muhzır

No: 5

Merhûm el müteveffa Tenbak oğlu Hasan'ın dükkanında olan esbabı Yasef nâm yahudiye yüz kırk guruşa bey' olunub Hüseyin Beşe'ye on iki guruş ve yedi guruş Hacı Mustafa'ya ve bir guruş Fatma hatuna ve kırk sekiz buçuk guruş Mehmed Çelebi'ye virilüb hâlen zimmetinde yigirmi sekiz buçuk guruş bâkî

kalmıştır gaflet olunmaya Tahrîren fî gurre-i muharrem sene 1060

Şuhûdü'l-hâl:

El-Hâcc Ahmed Aga an Kefe

Ahmed Efendi (bin) Mahmud efendi

Mehmet Çelebi Abdullah Efendi

Çorlu(horlu) Mustafa Çelebi

Şahmehmed el-muhzır ve gayruhüm

... kırk sekiz buçuk guruşun sekizi ... doksan yedi akçesi yahudiye virtülüb yahudi ... yirmi dokuzu ile yedi akçe almışdır... akçesini.. (en alttaki bir satır)

No: 6

Oldur ki Markörlü Veli mahfel-i kazâda Pehlivan Bölükbaşı ibn Kaya muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu Bölükbaşıyla beynimizde nice hukuku câriyemiz var idi min ba'de'l yevm birbirimizde hak ... kalmadı birbirimizde iskat-ı hak eyledik deyu her biri tasdik ... bi't-taleb kayd olundu

No: 7

Oldur ki Menevşe binti Abdullah mahfel-i kazâda İsak veledi Şemovel muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu İsak yahudiye yigirmi altun muameleye ... karz virmiştim on beş florisin aldım bâkî beş flori zimmetindedir şer' ile suâl olunmag murâdıdır deyücek gibbe'l-istintâk mezbûr İsak cevab-ı tasaddi idüb gerçek yigirmi flori aldım idi ve lakin on beşini nakden edâ eyledim beş flori için beş altun kıymetli bag mahsûlü virdim edâ eyledim cümle yigirmi floridir dedikde mezbûre Menevşe- gerçek onbeş altundan maada beş floriye mahsûl aldım ve lakin meblag-ı mezbûrun faiz ile almışdır deyu ikrâr ile mezbûre Menevşe'nin meblag-ı mezbûrî istifası mukarrer olub İsak yahudinin halasıyla hükm olundu.

Şuhûdü'l-hâl:

Esen Geldi Sofi ibn Tengri?

Çabalag bin Kurmatay Dede

El-Hâcc Abdullah bin Abdullah

Mustafa bin Mevlüd

No: 8

Oldur ki fâhrül ayan Sefer Aga ibn Can Mirza Beg mahfel-i kazâda bast-ı meram idüb câriye-yi memlükem olan Mahnur çersiyül? asl yine Çerkesiyül asl Çesmisiyah ve Yadigar? ve çerkesül asl gulâmı memlüküm Bahadır cem'an işbu beş nefer esirim mutlâkan ... aldığım günden azattır deyu tâyia'n(isteyerek) ikrâr ve vâkı' hal-ı takrîr idüb tescil olunması murâdıdır dedikde ma hüvel vâkı' ve vukû'i üzere kayd olundu.

Fi mah-ı Cemâziyel Ülä sene tisa ve hamsin

Şuhûdü'l-hâl:

Fahru-l-Akran Kaytas aga ibn el-Hâc Hasan Aga

Fahrül Emâcid Ahmed Aga ibn El-Hâcc Hüseyin

Fahrul Ekarim Gâzi efendi ibn Haydar

Osman Aga ibn Han Mirza Beg ibn Can Mirza Beg

Katibül Ma'rûf Mehmed bin Mehmed

ve gayruhüm minel huzzâr (hâzır bulunanlardan diğeri)

No: 9

Oldur ki gıdvetü-l emâcid vel A'yan Sefer Gazi hazretleri Mahfel-i kazâda takrîr-i meram idüb beş yüz guruş kendimden bilavech? hüccetül islam vasiyyetimidir ölürsem malımdan ifrâz olunub bir ehli kırim? âdeme virülsin meblag-ı beşyüz guruş vechi ma'rûf üzere sarf ve harc olundugundan ne miktar meblag artarsa ... olan âdeme vasiyyetim olsun ana helal olsun deyu vasiyyeti bi't-taleb ketb olundu.

Eş-şehidanül sâbıkun el ayanül mezbûrûn

No: 10

Oldur ki merhûmel müteveffa İsa Bali Kethüda zevcesi Alemşah binti Abdullah kibelinden Sefer Şah bin Mehmed Beg Derviş Halife Seyyid Ahmed şehâdetleriyle sabitül vekâle Mataracı Başu Mustafa bin Mehmed mecli-si şer'ide merhûmun li-ebeveyn karındaşı Şehir? bike binti Ellez? beşe muvâcehesinde bilvekâle takrîr-i kelâm idüb müvekkilem zevci merhûm hudûdu ma'lûm dar ve dükkamı vermişdir deyu bu karındaşı da'vâ idiyordu bu Şehri-seher bike andan ev içinde ... ve ... var ise andan farig olub merhûmun yüz on ... hazretlerinde iki esir andan Alimşah fariga olub sulh ve musalaha oldu sicil olunmak murâdıdır dedikde mezbûre Seher bike tasdik idüb sıhhati sulhleri kayd şod.

Tahrîren fî gurre-i muharremil haram li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Abdulkerim Efendi Arslan Efendi

Mehmed Çelebi bin Eş-Şeyh Abullah Efendi

Sabay? Sarı bin Güzel

Sarı bin Kızangeldi ve gayruhüm

3b –37. Varak**No: 1**

Oldur ki Güneş Han Bike ibnete El-Hâcc Sehrab kibelinden ikrâr-ı âtiyü'l- beyâne nehc-ı şer'î üzere vekâleti sabite olan El-Hâcc Mehmed bin Arslan mahfel-i kazâda merhûm mezbûr El-Hâcc Sehrabın ebnân-ı bâliğaları Rüstem beg ile Devlet Ali muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb merhûm mezbûr babaları Hacı Sehrab'ın terekesini benim müvekkilem Güneş Han ile Rüstem beg Devlet Ali ... ehl-ı ma'rifetleriyle sekiz yüz altuna kıymet eylediler yüz flori deynine virüldi bâkî yedi yüz floriyi alâ mâ farzuhümüllâhü teala ... hatt-ı'l-ünseyeyn iktisâm eylediler benim müvekkilemin yüz kırk altun hissesi mukâbele baham isâbet ve isâbet-i beyyine yüz kırk altun kıymetinde eşyayı tereke-ı mezbûrede bâ-kusûr ahz ve istifâ eylemişdir. Benim vâlidem Sehrab El-Hâcc vâlidem Arslan bike el-Hâssanın terekesinden hisse-i şer'iyem ki yüz kırk altundur bâ-kusûr ahz ve istifa idüb tehâruc eyledim mezbûrenin terekesinden cidden alâkam kalmadı deyu eşhâd idüb vakı'-ı hâl meclis-i şer'-ı nebevîde takrîre beni tevkil eylemişdir deyu ikrâr-ı mezbûre vekâleti hasebiyle mezbûrân Rüstem beg ile Devlet Ali muvâcâhelerinde vakı'-ı hâl minvâl-ı muharrer üzere ikrâr eyledikde mezbûrân Rüstem beg ile Devlet Ali vekîl-i mebzurın vech-i meşrûh üzere câri olan kelâmını vicâhen tasdik eyledikde sıhhat-i iktisâm sıhhat-i tehâruc ve ibrâ-yı pây hükm olunup mâ hüve'l-vâkı' bi't-taleb ketb olundu

Fi şehri Rabî'u'l- evvel sene 1059

Şuhûdü'l-hâl:

Eş-şeyh Hüseyin Efendi ibn El-Hâcc Mehmed

Hasan bin El-kadı

Mevlüt Gâzi Sofi

El-Hâcc Kaytas bin Abdullah ve gayruhüm

No: 2

Oldur ki aslda İstanbulda Selime Hatun mahallesinden olub Balıklava'da fevt terekesi olan on sekiz ... tam tamamı seffinenin sülüs-ı erbâ'îdir beytü'l-mâlî müslimîne zabt olan Şaban Reis'in Mehmed nâm sagîri kibel-i şer'iden vasî ve zevcesi İftihar nâm hatunun vekîl-i şer'î olan Es-seyyid Ömer bin Es-seyyid Mehmed mahfel-i kazâda merhûm Kara Şaban'ın güremâsı (alacaklı) muvâcehesinde bast-ı merâm idüb sagîr-i mezbûrun vesâyet-i mezbûr ve merkûme İftiharın merhûm-ı mezbûr verasetini aslen kasaba-i Tobhâne mahkemesinde hükm-ı şer'-ı şerîf olan San' Efendi'nin hatm ile .....mühriyle memhûr nakl-ı şer'în tazammûn mer'isiyle ve zeylinde tâbesi olan mestûr-ı esâmî şühûd tariki ile isbât idüb ....ibrâz eyledikde nakl-ı şerîf-ı merkûm güremâ-yı mezbûrân muvâcâhelerinde harâb olundukda nakl-ı şerîf-ı mezbûr mazmûn-ı'l-mer'isi ve mezbûr Kara Şaban sagîr-i mezbûr ibn-ı sulbisi olub mezbûre İftihâr kadın zevciyye-i muhteremiyye idiğine .....gıbbe'd-da'vâ ve's-şehâdet ihdâs ..Avlan'ın yeni şehâdetleri hayr-ı kabûl vusûl

buldukda vâkı° cânib-ı şer° enhâ olunduğı zeyl-ı kitâbda olan şuhûd-ı °udûl hilye ile sübût ve tekarruründen sonra mezbûrân Mehmed ile Aknehârın ..... mezbûr Emir Çelebi'nin vekâliyle hükm-ı şer'î lâ-hakk olub mezbûr Cebe Mustafa'yla ri°âyen şerik olan sefine-ı müşterekenin nühâs erbâ°ı vekîl-i mezbûra teslîm olundukda bu cânibde olan ğuremânın her biri duyûnını şuhûd-ı °udûl Ali mezbûrun muvâcehesinde isbât eyleden sonra mezbûr sefine bey° olunub semeni ğuremâ mezbûre bi-hasebi'l-ğuremâ bu mikdar duyûnum def° olunmak lâzım gelicek mezbûr sefine kasaba be-kasaba bey°a arz olunub sefine-ı mezbûre itmâm olmağın müşterinin ra°iyyetleri olmayub ba°de.... ve ğıbbe.....mezbûr doksan guruşdan tecâvüz eylemeyüb meblağ-mezbûrda bir karar olunacak on guruş fahru'l-akrân Sefer Gâzî Çelebi ziyâde idüb iki yüz guruş şirâya tâlib oldukda sefine-ı mezbûr bey°-ı merkûme tebeyyün ve teslîm ve semen-ı mezbûr mezbûra teslîm olundukdan sonra ğuremâ mezbûr her bireri duyûn mütâlebe eyledikde bu cânibde olan deyu yine meblağ def° olunur olunursa dört akçeye bir akçe düşüb bu minvâl üzere tevzî° murâd olundukda vasî mezbûr es-Seyyid Ömer dahi cevâba tesaddî idüb gerçek bu cânibde bu kadar duyûn isbât olundu velâkin ol cânibde dahi ziyâdedir deyu ısdâr-ı da°vâ ... iderse da°vâsını münevvere hâlâ mahkeme-i şerîfde hâkim-ı ... şerîf olan efendilerin satmalarıyla zimmetüm erbâb-ı duyûnın cümlesini ibrâz eyledikde hüccet-i mezbûr deynin mazmûnlarıyla amel olunursa ol cânibde cem°an kırk beş bin akçe deyni mukarrer olmağın meblağ-ı mezbûr nısfı ber vech altmış mezbûr vasîye teslîm olunub ve nısf-ı âharı bu cânibde duyûnı yine el-hasebü'l-ğuremâ sekiz altuna bir altun virilmek üzere yüz flori ... tevzî° olundukda mâ hüve'l-vâkı° kayd olundu

No: 3

Abdülğani ve Abdülfettah ibnân Osman mahfel-i kazâda Abraş bin Sarı Sofi Muvâceheesinde bu Abraş'ın sanduğundan akçesin almaduk deyu halef-i billâhi'l-aliyyi'l-azîm eyledikden sonra Kayd olundu

Tahrîran Fî evâhiri Ramazanü'l-hâl

Şuhûdü'l-hâl : Kâtibü'l-hurûf

No: 4

Oldur ki Abraş bin Sarı mahfel-i kazâda mezbûreyn Abdülğani ve Abdülfettah muvâceheesinde mezbûrun yüz on akçesi ondan ... olmağın almadum deyu halef-i billah ettigü kayd şod

Tahrîran fi't-târihi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: mezbûr

No: 5

Oldur ki Şaba(n) Reis fevt olub bu cânibde bir ... kalub beytü'l-mâle ... hıfz olundukda merhûm mezbûrun sulb-ı sağır oğlu Mehmed'in kîbel-i şer°den vasîsi olan Seyyid Ömer bin Mahmud olub bi'İfi° Tobhâne mahkemesinde hâkim-ı şer°-ı şerîf olan Sanî°ullah Efendinin hatmiyle ... um Ve mühriyle memhûr kitâb nakl-ı şer°i ibrâz idüb kitâb-ı mezbûrun mazmûn-ı mer°isi Safer mezbûr Mehmed Şaban Reis el-mezbûrun sulbî oğlı olub ve İftihâr nâm hatun zevcesi olub verâseti mezbûr lede'l- ... kasaba-i Tobhâne mahallâtından Selime Hatun Mahallesinden Veli bin İbrahim bin Receb Receb bin Şaban bin Himmət nâm kimesnelerin şehâdetleriyle sübûtından sonra Vâkı°-ı'l-hâl bu cânibe ba°de'l-kabûl enhâ olunub vâkı°-ı hâl minvâl-i muharrer üzere idiğı zeyl-ı kitâbdan mestûr olan şuhûd tarîk Mehmed bin Nasuh el-Hâcc Mustafa bin Ramazan Mustafa bin Allahverdi şehâdetleriyle sübût ve tekarrurundan sonra mezbûr Mehmed nâm sağırın ve İftihâr nâm hatun mezbûr Şaban Reis verâsetleriyle hükm olunub sefine-ı mezbûr vasî-ı mezbûrun eline teslîm olundukda bu cânibde mezbûrun erbâb-ı duyûnundan fahru'l-akrân Sefer Gâzî Çelebi bin Mehmed Çelebi .... bin Abdullah Çelebi nâm zimmî Osman Çelebi bin el-Hâcc Ali vasî-ı mezbûru mahfel-i kazâda idüb üzerine takrîr-i da°vâ idüb mezbûr Sefer Gâzî Çelebi'nin yüz yetmiş beş guruş deyni Ase Beşe'nin altmış guruş deyni Çelebi zimmîn(in) doksan guruş guruş deyni Osman Çelebi'nin on beş guruş deyni şehâd-ı da°vâ ile sübûtından sonra duyûn-ı mezbûrenin lüzûmıyla kazâ olundukdan sonra merhûm-ı mezbûr sâlifü'z-zikr nâ-tamam gemisinin sülûsânından gayrı bir ... olmayub sefine-ı mezbûre bey° olunub sülûsen beyne'l- ... yüz doksan guruşdan tecâvüz eylemeyüb yüz doksan Guruş ber-karâr oldukdan sonra vasî-

mezbûr ki ma'rifetli Sefer Gâzî Çelebi'ye meblağ-ı mezbûre kabûl idüb semen-ı mezbûrî vasî-ı merkûme teslîm eyledikde sıhhat-i bey' ile hükm olunub mâ hüve'l-vâkı'e alâ vukû'a ketb olundu.

Tahrîran fî şehri Rabî'u'l-evvel sene 1059

Şuhûdü'l-hâl:

Hüseyin Bölükbaşı bin Mürşid Kulu
Tatar Havâce bin Ahmed
Mustafa Esen bin Ahmed
Abdülganî bin Mahmud
Burnay bin Nûş
Buranay bin Teniş

No: 6

Oldur ki Karaç Ali bin Hankulî mahfel-i kazâda li-ibn karındaşları Kor Ali Şahkulî muvâcehesinde babamız mirasın iktisâm eylemedik dedikde mezbûrî inkâr eylemekle şühûda tevki'i kayd olundu

Şuhûdü'l-hâl:

Dede Efendi bin Esen
Ali Efendi ibn Can Mehmed
Hadeş Ağa ibn ....
İsa Molla bin Mulaş Efend

No: 7

Oldur ki Mankub kazâsında Göklöz sükkânından Ömer Halîfe nâm âdem meclis-i şer' de Aynî ibneti Sofî muvâcehesinde bu avret mescidden çıkub giderken kazaklarına doldurub bir deşmî kardı deyub mezbûre avret istintâk olundukda gece ile dîn yarısında ....girdi ben dahi gördüm dediği kayd olundu
Tahrîran fî evâhir-i Zi'l-hicce sene 1059

Şuhûdü'l-hâl:

Ahmed Efendi bin Mahmud Efendi
Deli Bekir (bin) Abdülkadir
Mustafa Çelebi (bin) Çorlu
Hadim Efendi (bin) Arab.....
Karagözay

3 b-38. Varak

No: 1

Oldur ki Döneş ve Kostantîn veledi Atatarke mahfeli kazâda Elyuz veledi Balaban muvâcehesinde güftâr idüb işbu Elyuz el-mezbûr bizim atımızı bey' ve semenin ekl(yemek) eylemişdir şer' ile suâl olunsun deyceğ gibbes suâl mezbûr at bey' olalı on beş sene vardır şühûdü udûl ile sübûtundan sonra da'vâ-yı mezbûrun batlanıyla(dava düşmüş) hükm olundu

fî şehri Rabî'u'l-âhir 1059

Şuhûdü'l-hâl:

Ali Avlan bin Mehmed Beşe Avlan
Şah Mehmed bin Şaban
Mustafa Çelebi bin Şaban
Tiryaki Hüseyin Şah bin Emir Ali

No: 2

Oldur ki tâife-ı zimmîyyeden Muğla Mevlüde Agruyet? mahfel-i kazâda takrîr-i kelâm idüb işbu Elyuz el-mezbûra bir dellâle çuka virmişdim bagdehü akçesini eytâmın malından virdim böyle olıncak mezbûr Elyuz'ın beş altun eytâma deyni olur dedikde bu minvâl da'vâsı da'vâ-yı bâtil olmagın batlanıyla hükm

olundu

Şuhûdü'l-hâl: eş-şühûdüs sâbıkûn

No: 3

Oldur ki Kara Kurt'da Aktacı'dan Esen Geldi bin Toktay karye-i Gavri'den Sultanay bin Arslan Gâzi'nin iki altun deyn da'vâsından halef-i billah ile halâsı kayd şod

Eşşühûdü'l-mezbûrun

No: 4

Oldur ki Baroh yahûdi veledi Azrâ mahfel-i kazâda Ömer bin el-Hâcc Kethüda muvâcehesinde güftâr idüb işbu Ömer'e iki altuna bir derâyı(çingirak) virmişimdir şer' ile suâl olunsun dedikde gıbbes suâl mezbûr Ömer müdde'î mezbûr Baroh yahudi merkûm derâyı Zeyneb Sultan bana virmişdi ben ancak hâdim idim deyu iddia' eyledikde vâkı' hal bu minvâl dutmadığına istihlâf olunub merkûm Baroh yemînden nükûl(vazgeçme) idecek mezbûr Ömer'in halâsı ile hükm olunduğı kayd olundu

fi şehri'l-Rabî'u'l-âhir sene 1058

Eşşühûdüssabıkun

No: 5

Oldur ki Abdurrahman Mirza'nın sulbî kızı Alemşah zevc-i merhûm Hacı Gâzi zimmetinde olan yelek ve kuşagin kıymetlerini ahz ve kabz ve husûsuna Halim Halîfe bin Abdullah Efendi'yi tevkili Hüseyin Halîfe bin Nasuh Mustafa bin Bilal şehâdetleriyle sübûtu kayd olundu

Şuhûdü'l-hâl:

... Mevlüd Efendi

Sehrab Efendi

Timur Beg Aga

Ali Avlan

Molla Hızır

No:6

Oldur ki vekîl-i mezbûr Halim halîfe merhûm Hacı Gâzi'nin sulbî oğlu Mehmed muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb merhûm Hacı Gâzi müvekkilem mezbûre Alemşah Bike'ye mihr-ı müeccel yelek ile ... kuşak yüz altun kıymet ile teslîm eylemişdi ba'dehü mezbûr yelek ile kuşagin mustehak zühur idüb almagla yüz altun mihr-ı bâkî kaldı-hesab? şer' ile suâl olunsun dedikde mezbûr Mehmed'den suâl olunub inkâr mukâbelesinde gıbbel istişhâd Mustafa bin Bilâl Elâman bin bin Hasan li ecli'ş-şehade hâzırın olub müdde'î mezbûrun da'vâsını mutabık şehâdet-i şer'îyye eyledikde şehâdetleri hayrı kabûlde vâkı' olub kıymet-i mezbûrenin lüzumuyla hükm olunduğı bi't-taleb ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl:

Eşşâhidanül sâbıkun

No: 7

Oldur ki Bağçesaray'dan Ahmed nâm kimesne Sevindik nâm kimesnenin elinden gayb eylediği kürki atını mezbûr Sevindik'in elinde bulub Hacı Fazlı ve Mehmed Sofî şehâdetiyle mezbûr kürki at merkûm Ahmed'e hükm olunduğı kayd şod

fi şehri'l-Safer li-sene tis'a ve hamsîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

El-Hâcc Timur Beg Aga ibn Abdülaziz

El-Hâcc Mehmed ibn Arslan

Tiryaki Mustafa ibn Şaban

Derviş Hasan ibn Ali

Hüseyin Şah bin Hızır ve gayruhüm

No: 8

Oldur ki zevcesi Müslime binti Hacı Ali Cemal kibelinden bey'î âtiyül beyâne Hacı Hamza ibn Hızır Halil bin Yusuf şehâdetleriyle sâbitü'l vekâle zevci Aslan bin Hüseyin mahfel-i kazâda fakrû'l akrân Sefer Gâzî Efendi bin Haydar muvâcehesinde takrîr-i kelâm müvekkile-i mezbûre Müslime'nin babasından ersle intikâl iden kibleten tarîk-ı amm şimâlen tarîk garben Baba yahudi şarken Ramazan Tatar'ın mülkiyle mahdûd iki dükkan yerini dâhilinde iki dükkanıyla ve bi'l cümle hukukî mürafıkıyla elli flori nakde bey' i sahîh ile bey' ve teslîm semen-ı mezbûrî bikusûr kabz ve tesellüm eylemişdir keyfe yeşâ' ve tahtar ve tasarruf ider dedikde mezbûr Sefer Gâzî Efendi bayi' mezbûrın icabı meşrûhı tasdîk ve kabl eyledikde sulhü bey' ile hükm olunub mâ hüvel vâkı' kayd olundu tahrîren fî şehri Rabî'u'l-evvel 1059

Şuhûdü'l-hâl:

Emir Abdulhak Çelebi ibn Es-seyyid Abdulkadir
İbrahim Çelebi ibn El-Hâcc Abdî
El-Hâcc İsa el-müezzîn ibn Velî
Osman Halîfe ibn Cin Ali El-hac
Teneş Çelebi bin El-Hâcc Cin Mehmed
El-Hâcc Bayram bin Sefer Ali el-bevvâb
Saatci Ali bin Abdullah
Mehmed Mirza bin Can Timur Aga ve gayruhüm minel hâzırîn

No: 9

Oldur ki Karasulu Hasan bin Mehmed mahfel-i kazâda Seyisbaşı muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu Seyisbaşı babam Kara Mehmed'in koyun emininin yazıcısı Devlet Gâzî yazıcıya rehin virdüğü üç atlası benim Kara Mehmed'de hakkım vardır deyu bila beyyine bi vech almışdır şer' ile suâl olunsun dedikde gibbe'l-istintâk mezbûr Seyisbaşı mukır ve mu'terif (itiraf eden) olundugı kayd şod sene 1060

Şuhûdü'l-hâl:

Devlet Gâzî ibn Ma'kûl Dede
Eş Akay el-muhzır
Ahmed Efendi bin Ramazan Dede min karye-i Çelebiler
ve gayruhüm minel hâzırîn

No:10

Oldur ki Nısfı Tamak kazâsı muzaffâtından karye-i ünlü-ünler? sükkânından Molla Gani bin İbrahim Efendi mahfel-i kazâda Cemîle Bike binti Kerim Çelebi tarafından nehc-ı şer'î üzere sâbitü'l vekâle Ahmed Efendi bin Ramazan muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb bundan akdem merhûm olan babam İbrahim Efendi zimmetinde olan mescid akçesi için yüz flori mukâbelesinden Tokaş nâm gulâmını merhûm Abdulgani'ye virmişdir dedigi bi't-taleb kayd olundu

Şuhûdü'l-hâl:

Mehmed Efendi ibn Hüseyin Ali Efendi
Kara Mehmed
Demür Beg Aga El-Hâcc ibn Abdulaziz
Devlet Gâzî ibn Ma'kûl Dede

No: 11

Oldur ki İbrahim Beşe bin Abdullah nâm âdem Râbiş nâm sagîrenin vâlidesi muvâcehesinde mezbûrenin zimmetimde dört altun hakkı olub beher sene yüz akçeden dört yılda dört yüz akçe virdim bila muamele-i şer'îyye virmişim dedigi mezbûre avret öksüz akçesi idi devr i şeri olunmuş degildir amma kaidesi deyu verir idi dedikde mezbûr İbrahim Beşe kaide deyu virmedüm deyu halef-i billah itdükden sonra mücibiyle hükm olundu.

Tahrîren fî evâil-i Ramazanü'l mübârek li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Abdulkerim Çelebi kâtib karye-i hân-ı a'zam
Mehmed Ataluk bin Hızır Çelebi
Timur Ataluk bin Muloş
Öksüz Ahmed Efendi bin Tengri Virdi el-kayyum-kasım Şeyh ili

No: 12

Oldur ki Derviş Mehmed El-hindi? mahfel-i kazâda Tamay bin Boydat ve Aşkar bin Busal nâm âdemler seferde bir atım aldılar deyüb mezbûrân Tamay ile Aşkar mezbûrın atını almadık deyu halef-i billah ile aliyyül azim itdükleri kayd şod Tahrîren fî tattrihil mezbûr

Şuhûdü'l-hâl:

Abdullatif Çelebi bin Ahmed Çelebi
Timur Beg Aga bin El-Hâcc Abdulaziz
Fahrül'ulemâ Murtaza Efendi Gözleve hâlâ
Mehmed Çelebi bin Ahmed Beg
Kırım Efendi bin El-Hâcc Gâzî
Danişmend Murtaza ve gayruhüm

3b-39. Varak**No:1**

Oldur ki Ağaç? elinde Ahmed Efendi'nin eytâmına vasî olan Melek nâm Hâtun kıbelinde sâbitü'l-vekâle Mevlüd Gâzî bin Ali Efendi mahfel-i kazâda mezbûr Ahmed Efendi'nin ibn-ı kebîri Abdurrezzak Çelebi muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb merhûm mezbûrın eytamının mezbûre Melek vasıyyeti için ... idüb işbu Abdurrezzak Çelebi fuzûlen zabt edeyori şer' ile suâl olunsun dedikde gıbbel ikrâr emvâli mezbûrenin mûcibiyle ikrâr olundu

Şuhûdü'l-hâl:

Ahmed Efendi
Ali Efendi
Kırım Efendi
Mahmud Çelebi ve gayruhüm minel huzzâr?

No: 2

Oldur ki Ramazan bin Emîn Mahfel-i kazâda Kaplan bin Hüseyin mucâcehesinde tâbir-i meram idüb merhûm Hüseyin ile benim dört para-pare arz-ı mezra'da iştirâkim var idi Hüseyin el-merhûmun vefâtından sonra arazii mezbûreleri Kaplan el-merkûm babası Hüseyin'in metrûkatındır benim malı mevrusumdur deyu malikane tasarruf ediyor suâl olunsun dedikde Kaplan el-merkûmun âdemi ilmiyle tahlîf olundugı kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Timur Beg Aga bin Abdulaziz Aga
Emir Çelebi el-Hâc
İshak Efendi bin şeyh Mustafa Efendi, İsmail ... ..

No: 3

Oldur ki Bağçesaray sükkânından İbrahim bin Arab Nâzır mahfel kazâda fahrul a'yân Sübhan-Secan Gâzî Aga tarafından sâbitü'l-vekâle El-Hâcc Mehmet bin Arslan muvâcehesinde tabiri merâm idüb bir sorguç ki altun ve elmas ve yâkut ile musanna kendünden asâleten ve biraderim Abdulvehhab'dan vekâleten merkûm Sübhan Gâzî tarafından sabitül vekâle l-hac Mehmed'e mübbeyyii ... sahîh ile yetmiş floriye bey' eyledim merkûm Hacı Mehmed dahi Sübhan gâzi Aga'dan vekâleten kabz-- mübeyyi' ve teslîm eylemişdir dedikde gıbbed tasdik sıhhati bey' ve şiraya hükm olundugı kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

Mevlüt Efendi elmuhzır

Timur Beg Aga El-Hâcc bin Abdulaziz Aga

El-Hâcc Handan (bin) Danişmend Murtaza Efendi ve gayruhüm minel hâzirün?

No: 4

Oldur ki karye-i Ayaş'dan Yahşi Bali bin Mevlam Can mahfel-i kazâda Ak Ali bin Marak muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb bundan akdem müverrisim Gökçe ... fevt olub bir dorı fersi kalmış merhûm mezbûrun karındaşı Nureş fersi mezbûru gasb idüb alıgidüb yolda itlaf itmiş dedikde mezbûr Ak Ali fersi mezbûru merkûm Nureş benden karıma-karyeme emânet gönderdi deyu da'vâyı iade idüb da'vâsı Kırat Hevace bin Hüseyin Ali Cemal'in mahalli şehâdetleriyle ... mezbûrân Ali'yi merkûm Nureş dahi tasdik sen kendini teaddi eylemişsin deycecek **âdemi** teaddiyesine gıbbel istihlah halef-i billah ile halası kayd olundu Fî selh rabî' u'l-evvel sene 1059

Şuhûdü'l-hâl:

Timur Aga El-Hâcc ibn Abdulaziz Aga

Abdubâkî Çelebi bin Mehmed Efendi El-kefevi

Kara Mehmed bin Mevlüt

Hüseyin Şah El-muhzır bin ... Ali

Haşim Efendi bin Ali ve gayruhüm

No: 5

Oldur ki Hacı Ali Sekban bin Seyyid Ahmed Mahfel-i kazâda ... lı Ahmed bin Aslan muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu Ahmed el-mezbûr benim on altun kıymetinde iki öküzü biri sarı biri kızıl beslemeye alub teaddi ile helâk itmişti beş altun ile musâleha eyledikde şer' ile suâl olunub tescili murâdımdır dedikde gibbe'l-istintâk mezbûr Ahmed dahi müdde'î mezbûrun minvâli muharrer üzere câri olan kelâmını ... tasdikde eyledikde sıhhati sulh ile hükm olunub mahüvel vâkı' kayd olundu

Şuhûdü'l-hâl: eşşududül sâbıkun

No:6

Mezbûrânın kabûlü kay şud tahriratı elyevm El-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl:

Murtaza Efendi (bin) El-Hâcc Ömer Aga

Mehmet Çelebi bin Ahmed Beg

Kırım Efendi El-Hâcc Gâzî ve es...

No: 7

Oldur ki karye-i Avcılar'dan Bayram bin Abdullah mahfel-i kazâda Mehmed bin Yusuf mahzarında tabiri meram idüb işbu Mehmed ben müslüman olduğumda din (deyn)aşkına deyu bana bir koncayın? vermişdir dedikde Mehmed el-mezbûr ba'det tahlif halası kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

Bekir Efendi bin Ahmed Efendi El-hac

Şah Mehmed el-muhzır

Aburrahman bin Hüseyin Ali Efendi

ve ve gayruhüm elhâzirün

No: 8

Oldur ki karye-i Avcılar'dan Bayram bin Abdullah mahfel-i kazâda Mehmed bin Yusuf muvâcehesinde tabiri meram idüb işbu Mehmed'e on sene hizmet eylemişimdir üç senenin ücreti için bir buzağılı sığır ile dört flori ahz eylemişimdir bâkî yedi sene hizmetim ücreti vardır dedikde gibbe'l-istintâk Mehmed El-mezbûr inkâr ile mukâbele olunub ba'de'l tahlif halası kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

Eşşuhûdul El-mezbûrun

No: 9

Oldur ki asılda Kurt Salasında hâlâ Orta Yaka'da Beşevli zâde Şah Kadı Beg yanında olan Devlet Gâzi bin Abdullah kıbelinden hibe-yi Atiyü'l-beyân ile ikrâra vasil hibeye ... şer' üzere vekâleti sâbite olan Rüstem bin Abdullah mahfel-i kazâda rafiu hazel? küttâb Devlet Gâzi bin Abdullah muvâcehesinde takrîr-i merâm idüb müvekkil-i mezbûrumun karye-i mezbûrede vâkı' inde'l cıran ma'lûmel hudûd darı dâhilinde büyutuyla ve üssasıyla? ve bi'l cümle hukukuyla ve darı mezbûreye muttasıl bağçesi eşcâr-ı müsmire ve gayrı müsmiresiyle karyenam mevzuda ma'lûmel hudûd bağçesin eşcarı müsmire ve müsmiresiyle ve bir kızıl öküzünü ve bir gök öküzünü ve bir gök sığırını ve bir gögerce danasını işbu Devlet Gâzi bin Abdullah'a hibe ve teslîme vekâletim hasebiyle hibe ve teslîm eyledim ol dahi intihab ve kabz eyledim deyu talian ikrârını makarla mezbûr vecahen? tasdik eylediginde sıhhati hibe ile hükm olunduğı kayd şod fî selh Rabî'u'l-evvel sene 10589

Şuhûdü'l-hâl:

Murtaza Yazıcı bin Abdullah

ve Züccac Hüseyin (bin) Kurt Şâkir

Molla Ali bin İlyas ve Abdurrahman bin el-muhzır

Kasım Dede ve Şah Mehmed el-muhzır

No: 10

Oldur ki Süren'de Arslan zimmî veledi Vâsil ve Angeli veledi Kiryaso mahfel-i kazâda Arslan Kethüda ibni Abdullah muvâcahesinde takrîr-i kelâm idüb işbu Arslan'a kahyamız ... zaman mea el- ikrah değirmen alatu için on iki kereste getürmüştdük iki altun ile musaleha eyledik deyu ikrârlarıyla sıhhati sulh ile hükm olunduğı biattaleb ketb olundu Tahrîren fî Rabî'u'l- evvel sene 1059

Şuhûdü'l-hâl:

Timur Aga el-Hâc

Abdulhamid Efendi

Çorlu Mustafa Çelebi köylüsü Mustafa Çelebi deryalı?

No: 11

Oldur ki Karasu'da sâkin Zakeriya veledi Avrahim mahfeli kazâda Elaman yahudiyle Mortahay muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu Elaman ile Mortahay'a yüz otuz beş riyali bir ... Gulâm bey' etmiştim meblag-ı mezbûru bi-kusûr ahz ve istigfa eyledim deyu ikrâr gibbe't tasdik kayd olundu fî şehri Rabî'u'l-âhir li-sene tisa vel hamsin ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Timur Beg Aga bin Abdulaziz Aga

Çorlu Mustafa Çelebi bin Hüseyin

Hacı Kethüda bin Davud

Hacı Hüseyin (bin) Küb Yaşar

Ali Avlan (bin) Mehmed Beşe Avlan

No: 12

Esnay el-Hâc zâde Pay Murâd nâm âdem; Tobas Mirza'yı Hacı Murâd Avlan oğlu Togay Avlan ile mezbûr Hacı Murâd ki urub bogub öldürdü biz bu husûsa şâhidiz şehâdet ideriz siz benim lisanımdan şâhid olunuz deyu Kırım efendi ile Danişmendi eşhâd idüb mezbûrânın kabûlü kayd şod

No: 13

Maçın bin Tolki nâm âdem dahi kezalik mezbûr Tobas Mirza'yı Togay önünden urub ardından bogub öldürdüler ben buna şâhidim siz benim lisanımdan şâhid olunuz

Timur beg Aga ile Abdullatif Çelebi eşhâd idüb.

3b-40. Varak

No: 1

Oldur ki Mehmed Çelebi bin İslam kibelinden sulhü atiyel beyâne nehc-ı şer' üzere vekâlet-i sâbite olan Hacı Mehmed Aga ibn Haydar Kethüdâ mahfel-i kazâda tâife-ı zimmîyandan Kara Kaş veledi ... Baba yahudi veledi (...) Bekir Dede ibn Ömer Dede muvâcehesinde takrîr-i güftâr idüb bundan akdem nehr-ı Kaçı'da vâkı' kıbleten Balaban mülki şimâlen Hacı Gâzi mülki şarken Osman mülki garben Semha yeriyle mahdûd bir kıt'a arz-ı hâliye müvekkilem Mehmed Çelebi ile Han Kulu'nun emlakı müşterek yeri idi ... Mehmed Çelebi el-mezbûrın ... mezbûr Han Kulu'nun mülki idi mezbûr Han Kulu arz-ı mezbûreyi merkûmlara bey' idüb onlar dahi kabûl idüb ... döküb tamir eylemişler idi husûsu mezbûrda ... vâkı' olub ba'dehu on altun ile musâlehâ itmişizdir bedel-i mezbûru vekâlen kabz idüb iskât-ı hak itmişizdir fî ba'de'l yevm davâmız olmasın deyu ibrâ ve iskât eyledikde sıhhat-i sulh ile hükm olundu kayd olundu.

Fi şehri sefer li-sene seba ve hamsin ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

El-Hâcc Mehmet Han Aga
Abdulhannan Aga
Derviş Çelebi
Abdulhalim Çelebi
Nakkaş Baki
Gedik Mahmud Çelebi (bin) el-Hâcc Hızır
Rahmed Ali bin Sefer Gâzi ve gayruhüm

No: 2

Salacık hamamının kazânı külhandan satub yüz yetmiş vukiyye bakî kaldı ... bâkî kalan bâkî yüz yigirmi sekiz vukiyye bakır kaldı bade ... kırk sekiz vukiyye satanı...bakır kaldı. ikrâr okundu ki Salacak'ta olan hamamcı ...nın külhan ta'mir ve mesârif itdigi meblag beyân olunır: Kazan tamirine .. gurus ..Altmış vukiyye ... bakıra gurus ...kirası Külhan ...gurus Taş ... iki ...gurus.....Dört batman kireç beşer gurus.....Külhan kapısı yapan çeşme yapan ustaya ...Taş yapan ustaya ...Külhan agzına....Balat yagina gurus .. Dökme harc olunan yandaki parça parça yazılar : on gurusdan kireç..altı cam yigirmi tahta...

No: 3

Oldur ki Zeyneb Tartay bint-ı Öztimur Mirza'nın zevci el-Hâcc İbrahim Mirza'nın zimmetinde mihr-ı müeccelden taksim ... dört yüz altun ve gümüş idi vekîl olan Gazi Efendi'ye iki yüz on beş altun teslim olunduğu Hüseyin Bölükbaşı talebi ile kayd olundu gaflet olunmaya

Tahrîren fî aşer el ahır? fi şehri seferül hayr li-sene seba-tisa? ve hamsin ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

El-Hâcc Mehmed Can Aga ibn Fazlı Çelebi El-Hac
Abdulhalim Çelebi Mustafa Aga
El-Hâcc Ali Beşe (bin)Kenan ...
Kenan bin Abdullah

No: 4

Oldur ki Ahmed Çelebi ibn Toktamış ... mahfel-i kazâda Tatar Gazi Zâde Ahmed Aga Beg ibn Çelebi Osman ve zevcesi Nesli Bike kibelinden sabitül vekâle Nakkaş Bâkî Çelebi muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb merhûm Ahmed Aga'da elli altun kıymetinde bir burka? da'vâm var idi.....vâkı' olub yigirmi beş flori kıymetinde ... dukkanı nısfı ... ile musaleha ve ... eyledim deyu ibrar-ı hak eyledik de sıhhat-i ibrar ile hükm olunub ma hüvel vâkı' ketb olundu fî şehri sefer li-sene seba ve hamsin ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

El-Hâcc Mehmed Han Aga
Abdullah Efendi
Molla Mustafa
Dedeş Çelebi ibn El-Hâcc Timurbeg Aga
Danışmend Efendi bin Şükrullah
Mahmud Çelebi bin El-Hâcc Hızır ve gayruhüm

No: 5

Oldur ki Mustafa bin Ahmed Aga kibelinden sâbi't-ül vekâle Mehmed Çelebi bin Murtaza Aga mahfel-i kazâda mezbûr Nakkaş Bâki Çelebi ile Osman Çelebi mucacehesinde takrîr-i kelâm idüb merhûm mezbûr Ahmet Aga'nın tekeresinden bir kula at? ve bir ... dükkanı da'vâm var idi Mehmed Aganın kısmeti elli altun idi yigirmi beş altuna musalahea eyledim mukâbele dükkan-ı mezbûrun nıfsını mezbûr kula atın nıfsını bedeli salih olub bi'l vekâle ıskât-ı hak eyledim deyu ibrâ ve ıskât eyledikde sıhhati saliha ile hükm olundu kayd olundu

Fi şehri sefer sene 1059
sulhü mezbûr eytama ... olmagın
Şuhûdü'l-hâl: Şuhûdül mezbûrun

No: 6

Oldur ki El-Hâcc Müslizâde Ahmed Çelebi'nin dört altun deyni Toktamış zâde Ahmed Çelebi'nin dört altun deyni şuhûdu da'vâsı ile sübûtu kay olındı

Şuhûdü'l-hâl:
Şâhidanül salıfün

No: 7

Oldur ki Sarkiz veledi Köse mahfel-i kazâda Zaron veledi Avanos muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu Zaron el-mezbûr ile ortak olacak olub ... gidecek oldum mezbûr Zaron bunda ... idi ikimiz her ne bulur isek ortak olacak idik minvâli mukarrer üzere akt şer' getirdikten sonra ... için yigirmi üç altuna iki at aldım on altun ... virdim ... altı altunun ise virdim onlar ... akt-ı mezbûre bina meblag-ı mezbûrın nisfin tazmini murâd iderim dedikde müdde'î mezbûr akt-ı mezbûrın halası şeri şerif olmagın batlanıyla hükm olundu

Şuhûdü'l-hâl:

El-Hâcc Mehmed Can Aga
Dedeş Çelebi bin el-Hâcc Timur Beg Aga
Halil Çelebi bin İbrahim Efendi
İbrahim Çelebi el-Hâcc Abdi

3 b- 41. Varak

No: 1

Muhallefât: Es-seyyid Celal Efendi
Evine muttasıl beş dükkan 150 hasene
Kuba'da Câmîc-ı Şerif önünde dört dükkan 100 hasene
Yine Kuba'da Ötmekçi furunu 40 hasene
Yine Kuba'da mezbûr oğlu için furun yanında dört dükkan ile iki mahzen 80 hasene
Akarım bey' ... kıymetinde
Yekün 370 hasene
Tekiyye oğlu dükkanı kurbünde beş dükkan 150 hasene

No: 2

Oldur ki merhûm ve mağfûrun-leh el-Hâcc Celal Efendi'nin muhallefâtı tefahhus (araştırma tahkik etme) ve takrîr olunduktan sonra ehl-ı hibre ma'rifetleriyle takdîm olunub merhûm mezbûrun yetmiş altı gurus

deyni mahzar hissem şer'ide şuhûd-ı udûl ile sâbit mukâbele meblag yetmiş altı guruş kıymetinde emti'anın vasî-ı muhtâr olan Abdulhakk Efendi'ye kibli şer'den ref' olunub anlar dahî bey'-i sahîh ile bey' idüb semen erbâb-ı düyûna sarf ve teslîm eyledikte merhûm ve mağfûrun-leh el-mezbûrun benim muhalledâtımdan elli flori el-Hâcc Abdulhak Efendi'ye virsun iki yüz kırk beş flori ikrâr olunub bir mescid bina olunsun mescid-ı mezbûrun bina ta'mirinde harc olunandan bâkî ne mikdar meblag kalursa mescid-ı mezbûre vakf edilsün deyu vasiyye eylediği Şeyh Hızır Efendi ibn Mehmed Efendi el-Hâcc Mehmed ibn el-Hâcc Şaban Hacı Mehmed bin şeyh Arslan Hacı Mehmed Efendi ibn Hüseyin el-Hâcc Hacı Murâd Şaban Receb Beşe es-sipâyî şehâdetleriyle mahzar hissem şer'î eserü'l-inkâr sâbit oldukdan sonra sıhhat-i vasiyyet ile. hükm olunub merhûm mezbûrun terekesinden ba'de't-tecrîd olunmagın ve kazâ'î'd-düyûn bâkî kalan terekesi beş yüz otuz flori kıymetinde emvâlî olub tereke-ı mezbûrenin nekes-ı vasiyyet-i merkûma iki yüz doksan beş floriye vefâ itmeyüb terekesinde olan muhalledât-ı mezbûre tesbît olunub sülüs yüz yetmiş altı altun bir guruş olub meblag-ı mezbûr yetmiş altı altun bir guruş muhalledât-ı mezbûreden ifrâz olunub elli flori muvassalıyla mezbûr El-Hâcc Abdulhak Efendi'ye virilüb bâkî yüz yigirmi altı altun bir guruş mukâbelesinde seksen beş kıymetinde Nehr-ı Alma'da olan bag Kuba câmî-i önünde bir dükkan yigirmi beş flori kıymetinde on altı altun bir guruş nakd cem'an yüz yigirmi altı altun bir guruş kıymetinde emvâl-i vasî'-ı muhtârı Emir Abdu lhak Efendi'ye teslîm olunub ve bi'l-cümle merhûm-ı mezbûrun deyni kazâ-i vasiyyeti tegayyur olundukdan sonra bağdan kalan balâda mestûr üç yüz yetmiş altun kıymetinde terekesi . vârisi olan İvaz Çelebi'ye alâ vech-i alâmet ta'yîn olunub alâ mâ-hüve hisse . iskât olundugi bi't-taleb ketb olundu Hurrîre fî zâlik fî gurre Şabanü'l- mu'azzam

24. li-sene tis'a ve hamsin ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Esad Efendi (bin) Süleyman
Devlet Gâzî Mevlâ (bin) .....El-Hâcc Şaban
Kâtibü'l-hurûf Mahmud bin Mehmed
Ramazan el-Hâdim ibn-ı Receb
Dedeş Çelebi bin ... Aga
Mataracı başı Mehmed Sanûzur

No: 3

Oldur ki tâife-ı Ermeniyan Murâd bin Abd mahfel-i kazâda Yenâke veledi Kösteme muvâcehesinde takrîr-i da'vâ idüb işbu Yenake zimmîde üç yüz guruş karz-ı hasen yüz guruş sahtiyân bahâsı cem'an dört yüz guruş deynim vardır dedikde gıbbe'l-istintâk ve eserü'l-inkâr udûl-ı müslimînden İslam bin Mehmed diger İslam bin Osman li-ecli's-şehâde hâzireyn olub işbu Yenake el-mezbûr müdde'î-yi mezbûr Murâd bin Abdllah'ın benim üzerimde .....üç yüz guruş ber-vech-i karz deynim var idi yüz guruş sahtiyân şirâ eylemişimdi cem'an benim üzerimde dört yüz guruş deynim vardır deyu tâbi'an ikrâr eyledigine biz şâhidiz şehâdet dahî ideriz deyu şehâdet-i şer'îyye eylediklerinde şehâdetleri hayr-ı kabûl vukû kayd şod Hurrîre zâlik fî13 şehr-ı Safer li-sene tis'a ve hamsîn ve elf (1059)

Şuhûdü'l-hâl:

Devlet Gâzî Mevla bin El-Hâcc Şaban
Dâvud Halîfe bin Hasan
... Çavuş bin Mehmed
Devlet Gâzî bin Mahmud
Abdurrahman Çelebi bin Hüseyin Ali Efendi

No: 4

Oldur ki karye-i Aktacı' dan Hacı Gâzî bin Göki mahfel-i kazâda orta boylu gök gözlü sarı sakallı arık yüzlü sivri burunlu omzunda tâ'ûn eserli Aslay bin Abdullah muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu Aslay el-mezbûr vâlidemizden ersle intikâl iden mülkim idi tarih-ı kitabdan yedi sene mukaddem sekiz sene buçuk hizmete kitâbe eylemişdim yedi sene hizmet-i ümerâ eyledi üzerinden bir yedi buçuk hizmete hakkım kaldı mezbûr Aslay târîh-ı mezbûr azâdedir deyu tâbi'an ikrârını mezbûr Aslay vicâhen tasdik

eyledikde mezbûr Aslay minvâl-i muharrer üzere hurriyle hükm olunub mâ hüve'l-vâkı' kayd olundu
Fî şehri Saferü'l-muzaffer li-sene tis'a hamsin ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Esad Efendi ibn Süleyman
Kırım Gâzî Mevlâ bin Gâzî Dede
Abdullah Efendi ibn Can Gâzî
el-Muhzır bin Abdullah
Ahmed Çelebi ibn Hüseyin Ali Efendi
Kurt Derviş

No: 5

Oldur ki Hüseyin Bölükbaşı ibn-ı Mürşidkulu mahfel-i kazâda Şahbike bint-ı Mirza Beg Aga'nın hissesi olan yetmiş altunu mezbûre Şahbike'nin vekîli olan Esengeldi bin Mehmed'e yüz doksan beş altunu bi't-tamam teslim itdüğü ve vekîl-i mezbûrın tasdikî bi't-taleb kayd olundu Hurrire zâlik
Fî şehri Saferü'l-muzaffer li-sene tis'a ve hamsin ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

El-Hâcc Mehmed Can Aga bin Fazlı Çelebi El-Hâcc
Abdulhalim Çelebi bin Mustafa Aga
Abdulbâkî Çelebi (bin) Hızır Beşe
ve gayr-ı zâlik mine'l-hâzırîn

No: 6

Oldur ki tâife-yi bevâbdan olub ... fevt olan Devlet Mehmed'in vâlidesi Habibe er karındaşı Can Beg mahfel-i kazâda Hacı Gâzî bin Arslan muvâcehesinde takrîr-i da'vâ idüb merhûm Devlet Mehmed işbu Hacı Gâzî bin Arslan'dan otağa at alıbgidüb eline bir mikdar ... girdikden sonra fevt olmuş elinde olan eşyâsı işbu Hacı Gâzî'nin yedinde kalmış dediklerinde beynlerinde musâlahadan tevâsut idüb iki floriyle ıslâh idüb mezbûre Habibe ile Canbek meblag-ı mezbûrî kabûl ve kabz idüb ibrâ-yı hakk eyledikde mâ hüve'l-vâkı' alâ vukû'a ketb olundu

Tahrîren fî Saferü'l-muzaffer sene 1059

Şuhûdü'l-hâl:

El-Hâcc Mehmed Han Aga ibn Muslî Çelebi
Dedeş Çelebi ibn El-Hâcc Timur Beg Aga
Abdullah Efendi ibn Can Gâzî
ve gayruhüm

3b – 42. Varak

No: 1

Merhûm mezbûrenin vâlidesi Râbi'a oglum mezbûr Hacı Ömer'e
Bâkî mal ba'de'r-resm: hasene 3482
Yine metrûkâtdan bir gümüş kuşak 220 aded 20 hasene ve Rasim
Nakışlı Çarşaf : 3 hasene Mihr
Mihr-ı zevce : hasene 80
Ba'de'd-deyn ve'r-resm bâkî hasene
Yine deyni zevce : hasene 20
Deyni sagîr Mustafa hasene 30 sim 86
Nakışlı bohça : hasene 1 Mihr
... altun : hasene 1
Zimmette olan: hasene 16 guruş 1
Yekûn hasene 383 sim 106

No: 2

Oldur ki Avrahim veledi İsak mahfel-i kazâda Takaz yahûdi muvâcehesinde benim kırk akçe alacağım var suâl olunsun dedikde ba‘de’t-tahlîf Takaz'ın halâsı kayd şod Tahrîren fi Recebû'l-mürecceb

Şuhûdü'l-hâl:

Esad Efendi en-Nâib
Ahmed Efendi (bin) Mahmud Efendi
İsmail Efendi (bin) Yusuf
Bâkî Aga (bin) Mustafa Aga
Danişmend Efendi ve gayruhüm

No: 3

Oldur ki Yezeکیدen Abdulgani mahfel-i kazâda Mevlüd Gâzî ve Bayram Ali nâm sekbanlar muvâcehesinde takrîr-i kelâm (idüb) işbu iki sekbanda elli altun bir guruş deynim vardır deyu ikrârı gibbe't-tasdîk kayd olunduğı Tahrîren fi şehri Recebû'l-mürecceb li-sene semâni ve hamsîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

El-Hâcc Sefer bin Mübarek
Oğlu Mübarek
Osman Efendi (bin) Dede Efendi
Ötebbirdi (bin) Caneş

No: 4

Oldur ki karye-i Alçak'da/Elçen'den/Ekep'den/ Köse binti Bekeş (yarım da'vâ)

No: 5

Oldur ki Ulaklı'dan Devın Gazi bin Emkaz mahfel-i kazâda ba'zı yerden iki yerün ? iddik-iden? (..birdi Ayabirdi nâm nev-...) bir yağmurluk bir çizme beş altun da'vâsında bir kürk da'vâsında halef-i billah ile halâsı kayd şod.

Fi şehri Receb li-sene semâni ve hamsin

Şuhûdü'l-hâl:

El-Hâcc Mehmed Can Aga (bin) Fazlı Çelebi
Ali Dede
Karzeş el- bevvab bin Hüseyin
Çomay bin Bekir Ali ve gayruhüm

No: 6

Oldur ki Kadı köyünde 'de sâkine Cihan binti Mehmed mahfel-i kazâda zevci Toktamış bin Abdullah muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu Toktamış bin Abdullah beni altmış flori mihr-ı müeccel ile tezevvüc eylemişdi ba'dehü onda hibe eylemişdim zimmetinde elli flori mihrim var idi tarih-ı kitabdan iki sene mukaddem eger ben bir dahi hamr içerse avretim üç talak boş olsun deyu şart idüb ba'de şirb-ı hamr eylemiş ....sonra ben mezbûr Toktamış'dan minvâl-i muharrer üzere bâyinim şer'le suâl olunsun dedikde gibbe'l-istintâk mezbûr Toktamış gerçek minvâl-i muharrer üzere şart eyledim velâkin beni Sefer Gazi Çelebi iki ehl-ı şart itdirmişdir ben degenin altında şart olmaz deyu şartı mezbûr bun sonra hamîr içdim deyu ikrâr eyledikde mâ hüve'l-vâkı' kayd şod

Hurrîre fi şehri Receb sene 1058

Şuhûdü'l-hâl:

Mehmed Efendi bin Mustafa Aga
Emir Abdulbâkî (bin) Es-seyyid Ömer
Osman bin Mahmud Beg

Hüseyin bin Abdurrahman
Sefer Gâzî bin Toktamış ve gayruhum

No: 7

Oldur ki mezbûre Cihan'ın mutallak-ı merkûm Toktamış'dan tevellüd iden Memiş nâm sagîr ve Gülsüm nâm sagîresinin muhallefâtına/hakk-ı .... mezbûre Cihân'ın .....nafaka ve kisvesi mezbûre Toktamış 'ın zimmânında olmanın mezbûr Cihân takdîr-i nafaka murâd eyledikde ehl-ı hayr/hibre ma'rifetleriyle yevmî birer buçuk akçe nafaka takdîr olunub vakt-ı 'asâr istizâneye dahi izn virilmiştir Hurrîre zâlik fî gurre-i Şaban sene 1058

Şuhûdü'l-hâl:

Eş-şuhûdü's-sâbıkûn

No: 8

Oldur ki mezbûre Cihân'ın kendü yine yevmî iki akçe nafaka-ı iddet takdîr olunub vak'â mahzârında istidâne olunub vakt-ı ...zından zevc-i mezbûrî Toktamış'dan istîfâsına kîbeli şer'eden izn virilmiştir. Fî gurre-i Şabanü'l-mu'azzam sene 1058

Şuhûdü'l-hâl:

Eş-şuhûdü's-sâbıkûn

No: 9

Oldur ki mezbûre Cihân'ın zevc-i mezbûrî Toktamış'dan zevciyyete müte'allık hukûkını istîfâya ve lâzım gelür lede'l-hukkâm? husûsına fahru'l-küttâb Mustafa Çelebi bin Mehmed'i tevkiîl idüb ol dahî vekâlet-i mezbûreyi kabûl eyledigi bi'tttaleb ketb olundu

Fi't-târihi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl eş-şuhûdü's-sâbıkûn

No: 10

Oldur ki Lalerah binti Abdullah en-nâşize zevci Menşur bin Kara Hasan Halîfe ezalle'a Piyâle bin bin Abdullah'ın vekâlet-i mutlak ile tevkiîl Ataluk bin Ali ve Ramazan bin Eyvân şehâdetleri ile mahfel-i kazâda sübûti kayd şod fî şehr-ı şabanü'l-muazzam sene 1058

ŞH: Mehmed Efendi Mirza bin Kaytas, Molla Kırım bin Gâzî dede, Molla Mustafa bin Mehmed Dede ez-karn-ı müşterek Kâtibü'l-hurûf Mahmud bin Mehmed en-Nâib ve gayruhüm

No: 11

Oldur ki merhûm ve mağfûrun-leh Emir Malay Efendi'nin terekesi tahrîr olunub sülüs-ı terekesi vakfla vasiyyete ifraz olunub ve bi'l-cümle düyünü kazâ olunub bâkî ba'de'd deyn ve'l-vasiyyet

No: 12

Oldur ki Gâzî'nin kızı Beyim hazretleri kîbelinden Ramazan Aga bin Receb ve Zorum bin Boz Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle Devlet Sultan beyim sâbitü'l-vekâle el-Hâcc Ahmed Aga bin Abdullah nâm kimesne vakf-ı âtiye mütevellî nasb eyledigi Şah Mehmed bin Şaban nâm âdem muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb müvekkilem mezbûre Devlet Sulta benim hazretleri Kongür Halîfe kibleten tarîk ve şarken ve garben ve şimâlen (boşluk var isim olmalı) mülkine müntehiyyedir dâhilinde mukaddemâ hâneleriyle ve kırdâ olan arzlarıyla cümle tevâbi' ve levâhakıyla merhûm Mustafa Efendi bin eş-Şeyh Elengir Efendi hazretlerine vakf mezbûr Mustafa Efendi'de .evlâdına batnen ba'de .vakf idüb ... karye-i Göki'den Ahmed Efendi hazretleri olan câmi'in bir terkasını vakf idüb kabûl-ı mezbûr teslim etmiştir hâlâ imam A'zâm-ı rahimallahu te'âlâ kulları üzere vakf lâzım olmamagla rucû' ... ideyori dedikde gibbe'l-istintâk mütevellî mezbûr Şah Mehmed tasdik idüb imam a'zam hazretleri kulı üzere lüzûm yogısa imâmiyyet esmamin kulları üzere vakf-ı mezbûr sıhhadır deyu münâza'a ile vâkı' olduklarında imâmeyn-ı yemân kulları üzere hükm olagörülüb vakf-ı mezbûrın sıhhatine hükm olundu fe-men ... ba'de .. tahrîren fî evâil-i Cemâziye'l-evvel li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Kırım Gâzi Efendi (bin) Gâzî Sofî
El-Hâcc Mâhullah bin Ramazan Çelebi an Gözleve
Gâzî ve Müstedâm(mestdam) ibn-ı Ma'kul Dede
Abdullah Çelebi bin Abdurrahman Çelebi
Receb bin Allahverdi
El-Hâcc İlyas Ataluk
Rahmed Ali bin Sefer Gâzî ve gayruhümü'l-hâzırûn
El-Hâcc Halil

No: 13

Abdullah bin Abdurrahman, an Hacı Halil Ali bin Safer muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb bu Ali'ye kırk iki altun pareye bir câriye satmış idim hâlâ iki guruş ve bir esedî fenâ çıkdı redd-ı murâd iderim deyub hîle ve hıyânet etmedüğüne halef-i billah idüb mezbûr guruşlar âhara emr olundu tahrîren fî evâhir-i cemâziye'l-evvel sene 1060

Altı mahzen üstü çatma hane yeriyle mihr-ı zevci hasene 20

Karşısında yeni çatma hane yeriyle hasene 10

Kongür sığır buzağılı mihr-ı zevci hasene 1,5

Katar sanduk mihr-ı zevci hasene 2

Köhne çatma yasdık mihr-ı zevce sim 60

Basma yasdık mihr-ı zevce sim 10

Beyaz üstüne basma mihr sim 15

Kırmızı basma yorgan mihr hasene 1

Haleb basması mihr yorgan sim 100

Nefti kibe? Hasene 1

Keçe seccade mihr sim 80

Beyaz kibe?Sim 60

Acem keçesi mihr sim 300

Alaca yan? makatı mihr hasene 1

Diğer alaca makad mihr hasene 1

Diğer alaca makad mihr hasene 1

Neftî kibe sim 80

Köhne makad sim 30

Alaca kilim mihr sim 60

Nefti yan kibe? Hasene 1

Üç döşek hasene 1,5

Yeşil kürk hasene 3 ümm

Siyah renk neftî kibe mihr sim 80

Yol seferesi sim 6 mihr

Köhne çizme? sim 20 (...ahmed)

Köhnece sarı kibe? sim 1,5?

Diğer döşek mihr sim 1,5

Bir çift ....yasdık sim 80

Bir çift basma? yasdık sim 80

Gök kürdiye?mihr hasene 1

Diğer alaca kilim dirhem? sim 50

Alaca çarşaf sim 15

Beyaz ihram mihr hasene 1

Yemeni basma yorgan hasene 1

Kalemi? köhne kilim mihr sim 80
Yer kilimi mihr sim 50
Minder döşek me'a yasdık mihr sim 1,5
Dülbent parası ümm sim 10
Camdan? kırmızı mihr sim 20
Köhne peştemal mihr sim 10
Kolan? kuşak mihr sim 1,5
Kaşık me'a kab sim 20
Süpürge adet 12 mihr sim 12
Alaca bohça mihr sim 5
Kutu me'a orçak? mihr sim 50
Ördek? mihr sim 20
Süzme torbas? iki sim 6
Bir misgal? gümüş sim 5
Sabun sim 1
Hind saat? cüz...ümm adet 33 sim 20
Kılınç paresi ? sim 5
Şamdan mihr sim 30
Bakır sini mihr sim 80
Havan me'a sab sim 60 mihr
Kahve tabağı sim 10 mihr
Mor ... sim 60
Dört sahan mihr sim 200
El legeni me'a ibrik hasene 1
Tepsi mihr sim 30
Kuplu sahan deyn Receb sim 30 Adet 1
Büyük legen mihr hasene 1
Kupsuz sahan sim deyn Receb adet 2 sim 80
Hoşabtaşını(tası) adet2 hasene 1
Sürahi ibrik ümm sim 80
Kefgir mihr sim 20
Büyük güğüm mihr sim 80
Pilav legeni ? deyn-ı ümm sim 80
Kuplu küçük sahan sim 20
Küçük güğüm deyn-ı ümm sim 50
Saplı ayak sim 50
Sefer tası sim 100
Su tası sim 10 deyn-ı ümm
Küçük tencere mihr sim 80
Küçük sahan mihr sim 10
Sefer sahanı deyn-ı ümm sim 60
Defa küçük sahan mihr sim 30
Orta tencere mihr sim 160
... deyn-ı ümm sim 80
Küçük sahan neşatariyla mihr sim 10
Büyük köhne tencere kapaksız sim 100
Kahve ibriği büyük sim 60
Kahve ibriği küçük mihr sim 30
Tencere kapagiyla mihr hasene 1
Baklava sinisi sim 200 beyyine?

Küçük tencere kapagıyla sim 80
Börek tavaşı mihr sim 50
.... mihr sim 50
Kebab tabesi-kasesi? me'a ...mihr hasene 1
Esvâb gelini sim 150 mihr
Defa tencere sim 80 deyn-ı ümm
Büyük kulplu kazân mihr hasene 25
Saç ayak büyük mihr sim 30
Orta saç ayak mihr sim 20
Küçük saç ayak deyn- ümm sim 5
Balta mihr sim 10
...me'a... Mihr sim
Muştalı-meşinlü hızâr mihr sim 30
Çirft hızâr mihr sim 80
Altı çini mihr sim 80
Tencere torbası sim 20
Siyah papunç mihr sim 100
Gümüşlü bıçak me'a mesat?... deyn-ı Alemşah sim 160
Cüzdan sim 10
Terazi me'a sandık mihr sim 30
Su matarası sim 20
Köhne sarık mihr sim 25
Kılınç deyn- Alemşah sim 60
Akça tahta mihr sim 10
Beş fincan me'a kutu mihr sim 80
Biberlik mihr sim 3
Fener mihr sim 10
Kutu sim 5
İki mısır hasırı Sim 160
Çini maşraba me'a kaşık hoşab sim 10
Küçük şamdan me'a makas sim 15 deyn-ı ümm
Dört urgan mihr sim 10
...agacı deyn-ı Alemşah sim 3
Depe?büyük adet 1 sim 80
Küçük depe?sim 60
Diğer köhne sahan ihram? sim 30
Kırmızı köhne ihram(şarap?) sim 10
Köhne sanduk sim 20
Buçuk okka ...sim 30
Kantar sim 30
Köhne Ermeni kilimi sim 30
Defa kilim sim 30
Üç çapacık? sim 30
Türki fetva kitabı sim 30
Türki k...sim 30
Kenz-ırâz Sim 20
Endaze me'a arşun sim 20
...sim 10
...sim 10
Gökçe Yehuda zimmetinde guruş 40 ...guruş...hasene...

Şuhûdü'l-hâl:

Mehmed Efendi (bin) Abullah Efendi
Şah Aga
El-Hâcc Mehmed Can Aga
Dânişmend

3b/43. Varak**No: 1**

Muhallefât: El-Hâcc Ömer el-merhûm el-müteveffâ an zevce-ı hâмили Rukiyye ve Ümmi Râbia ve binti Vahide Ümmü Gülsüm vel veraseti münhasira filhinne vak'a el-kismet Fî evâil-i şehr-ı Recebül-mürecceb sene semân ve hamsîn ve elf 1057.

No: 2

Oldur ki merhûm mezbûrun zevcesi Rukiyye tarafından Emir Bâki bin Seyyid Ömer ve Ahmed bin Cafer nâm kimesneler şehâdetiyle li-eb ve ümmî ah Abdullah bin El-Hâcc Ömer'in vekâletinin sübûtu ba'de'l kabûl kayd olundu

Şuhûdü'l-hâl:

İsmail Efendi (bin) Yusuf
El-Hâcc Mustafa Çelebi (bin) Abdullah

No: 3

Oldur ki merhûm mezbûrun binti Ümmü Gülsüm Rıdvan Beg ibn Abdullah'ı kibel-i şer' de vasî nasb olunub anlar dahi kabûlü kayd şod
Muhallefât mı yekün mü?????
Nakid Guruş Adet: 293 Sim: 20
Ali Çelebi'nin zimmetinde 93 adet guruş
Kulay-kalay mihr Dirhem adet 120 sim 25

No: 4

Muhallefât:
Yekün :3572 Hasene

3b – 44. Varak**No:**

Oldur ki Salacak'da olan vakf hamâmın mesârıfı Avlan Ömer'in icâresi....olub hammâm-ı mezbûrun bir mestâcir....icârı lâzım olmagın mesâcir mutâlebe olundukda yine Salacak'da sâkin Himmet Halîfe ibn Mehmed mahfel-i kazâda takrîr-i kelâm idüb hammâm-ı mezbûr ehl-ı habere ma'rifetleriyle mestâcir-i sâbık Ömer senevî otuz guruş icâreye kabûl idüb hâlâ zimmâtına lâzım yüz guruşu kendi malından masraf idübne mikdâr meblag sarf olunduysa hammâm-ı mezbûrın mevki°....olan guruşu Aziz şeyhimin kadîmden virilegelmiş on flori ... zimmetinden bâkî on floriyle isti.... şartıyla kabûl eylemi şben dahi ol minvâl üzere kabûlen senevî otuz guruşa kabûl eyledim dedikde ehl-ı habere ma'rifetleriyle hammâm-ı mezbûr minvâl-i muharrer üzere mestâcir-i mezbûre icâreye vef° olundukda mâ-hüve'l-vâkı' alâ vukû° ketb ve imlâ olundu Tahrîren fî gurre-i Receb sene 1058

Şuhûdü'l-hâl:

Ahmed Efendi ibn Mahmud Efendi
Abdulhannan aga bin Abdurrahman Çelebi
El-Hâcc Timur Beg Aga bin Abdul....Aga
Emir Bâki bin Es-seyyid Ömer
Kâtib Sofi (bin) Mahmud bin Mehmed ve gayruhüm

No: 2

Oldur ki Arslan bin Sefer Ali El-Hâcc mahfel-i kazâda Berha veledi Yako muvâcehesinde takrîr-i merâm idüb merâyice tarikiyle on üç altun virilmiş idi hâlâ râyiciyle on yedi alrun oldu dedikde mezbûr Berha on iki altuna mukırr olduğu meclis-i şer' de kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

Fahru'l-kuzzât Mehmed Efendi el-kadı be-Karasu
Çelebi Efendi El-Hâcc (bin) Müfti Efendi
Abdurrahman Çelebi (bin) Abdul.....Çelebi
Abdulahk Çelebi El-Hâcc (bin) Abdulkadir ve gayruhüm

No: 3

Oldur ki Ahmed bin Hızır Reis mahfel-i kazâda Toroz veledi Aydın-Ayadyan muvâcehesinde benim kürdiyem sirka eyledi dedikde ba'de't-tahlîf halâsı kay şod yine mezbûr Ahmed Miyas muvâcehesinde kürdiyem sirka itdi dedikde ba'de't-tahlîf halâsı kayd şod yine mezbûr Ahmed Devın Çura muvâcehesinde kürdiyem uğurladı dedikde ba'de't-tahlîf halâsı kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

Abdullah Efendi (bin) El-imam be-Kuba
Dânişmend Efendi
Mustafa Atalık
Emir Bâkî ve gayruhüm

No: 4

Oldur ki Kaplan bin Allahvirdi mahfel-i kazâda Yusuf bin Abdullah muvâcehesinde ta'bîr-i meram idüb yigirmi dokuz gün işçilik idüb haftada yigirmi beş akçe virmek üzere hâlâ hakkım virmiyor dedikde gibbe'l-istintâk mezbûr Yusuf dokuz günden ziyâde işlemedi deyu yemin billah idüb dokuz günün ücreti hükm olundu

Şuhûdü'l-hâl:

El-mezbûrun ve Bâkî Mirza ve gayruhüm

No: 5

Oldur ki tâyife-ı sekbandan Mehmed bin Abdullah mahfel-i kazâda Tegrivirdi (bin) Abdullah, Hasan Halife (bin) Ebû Bekir el-Hâc muvâcehesinde ta'bîr-i merâm idüb işbu Tengribirdi'ye iki öküzümü iki akçe icâreye virmişdim hâlâ bu birini gâib itmiş suâl olunsun didiği hıfz-ı ..... gibbe'l-istintâk Tengribirdi el-mezbûr inkâr ile mukâbele olundukda ba'de't-tahlîf halâsı kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

Mehmed Efendi (bin) Abraş
Murtaza Efendi el-kadı be-Gözleve
Es-seyyid Mehmed Efendi bin Es-seyyid Sefer
Hatib Efendi
Devlet Gâzî bin Ma'kul Dede
Abdulahk Çelebi (bin) Abdulkadir
Şâhin Çelebi (bin) El-Hâcc Mustafa
Emir Abdalbâkî (bin) Emir Ömer

No: 6

Oldur ki tâyife-ı zimmîyandan Murâd bin Abdullah mahfel-i kazâda Peyke veledi Kösnem nâm zimmî muvâcehesinde takrîr (yarım da'vâ)

No: 7

Oldur ki Kuba'da sâkin Mehmed bin Abdullah mahfel-i kazâda tâyife-ı zimmîyândan Şahin veledi Armagan muvâcehesinde takrîr-i da'vâ idüb işbu Şahin el-mezbûra dört yüz guruş sermaye virmişdim re's malımdan kırk iki buçuk guruş ekle meblag eyleyüb bana medyûn olmuşdır şer' ile suâl olunsun diyecek gıbbe'l-istintâk ve esrû'l-inkâr Mustafa bin Abdullah li-ecli's-şehâde hâzır olub müdde-i-yi mezbûrun da'vâsına mutabık şehâdet-i şer' iyye eyledikde şehâdeti hayr-ı kabûlde vâkı' olub şâhid-ı âhara tevkî'î kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

Mahmud Halîfe bin Hızır Hevâce
Abdullah Efendi bin Can Gâzî
Abdurrahman bin Hüseyin Efendi

No: 8

Muhallefât: Abdüş Beg (Abduşşah) Cebecibaşı el-müteveffâ an- zevcei Ayşe ve ibn Kutluşah ve binti Gülşah ve'l-verâsetete münhasıra es-sehim

Legen me'a ıbrık Sim 80	Sini Sim 80	Büyük yahni sahanı sim 60	Küçük sahan Sim 30	Yahni sahan Sim 40
Tencere kapagıyla sim 70	Çevin kazân sim 40	Sefer kazânı sim 120	Kahve ıbrığı sim 30	Köhne sadak ok 2 deste sim 20
Zil parası sim 40	Köhne beyaz velence Sim20	Kazma balta me'a çot Sim 20	İki at bahası Hasene 32	
Mihriban nâm câriye hasene 30	Rahşan nâm Dükecik hasene 20			

No: 9

Oldur ki merhûm el-müteveffa Abduşşah Beg'in zevcesi Ayşe Bikçe merhûmun zimmetinden iki yüz altun mihr-ı müecceli olub vesâire dahi altmış altuna karîb düyünü olmuş vergisi dahi seksen sekiz altun olub taksîm-ı guremâ olunacak mahalde mezbûre Ayşe kadın benim mihrim bir akçe ve bir....kalmazsa kalmaz cümle düyününü bi't-tamam virdim deyicek merhûmun olanca terekesidir bâlâda mestûr....mezbûre Ayşe kadına teslîm olundu

Tahrîren fî evâsıt-ı Saferü'l-hayr li-sene sittîn ve elf (1060)

Şuhûdü'l-hâl:

Es-seyyid Çelebi (bin) Osman Efendi
Mehmed Halîfe el-imam (bin) Şaban
Mehmed bin Safer, Mevlüd bin Gazi
Devlet Gazi (bin) Ma'kul Sofî
Şah Timur bin Timur Gazi
Hüseyin bin Mehmed ve gayruhüm

No: 10

Oldur ki merhûm el-müteveffa Abduşşah Beg'in muhallefâtı tevzî'a şürûc olundukda mîr-i udûlden Ömer bin Ebu Bekr ve Seyyid Âbid Çelebi bin es-Seyyid Ömer nâm âdemlerin Küçük Aşlama'da olan bağçe ki hudûdu beyân olunur kıbleten dağ ve şarken Kerime nâm avretin mülkine ve garben Tanacı Hüseyin evine ve şimâlen tarîk-ı âmma müntehiyyedir cümle tevâbi' ve levâhakıyla oğlu Kutluşah'a hibe etmişdir deyu veresesinden Ayşe kadın vekîli Abdulşah Çelebi tasdik ve Kutluşah kezâlik sıhha-ı hibeye hükm olundu Tahrîren fî evâil-i Safer 1060

Şuhûdü'l-hâl:

Eşşuhûdü'l-mezbûrun

No: 11

Büyük Aşlama'daki bağçesi ki kıbleten dag ve şarken Aliş mülkine ve garben İbrahim mülkine ve şimâlen tarîk-î âmma müntehiyedir bunu kızına yani Gülşah'a hibe etmiştir deyu şahidân-ı mezbûrân şehâdet idüb ba'de'l- kabûl kayd olundu fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl:

Eş-şuhûdü'l-mezbûrun

No: 12

Çerbesut nâm yahudi muvâcehesinde merhûm Abduşşah Beg'in zevcesi ....Ayşe kadın vekili Abduşşah muvâcehesinde merhûmun zimmetinde on dört altun hakkım vardır deyu taleb ve da'vâ idüb udûlden Ahmed aga bin Abdullah ve Himmet Halife bin Mehmed nâm âdemler merhûmun ikrârına şehâdet idüb birrû'l-hükm kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

Abdurrahman Efendi bin Şaban Efendi
Emir İbrahim Efendi Ebû Ceger nâm
Abduşşah Çelebi bin Mustafa Çelebi
Alllahbirdi Efendi ve gayruhüm

3b- 45. Varak

No: 1

İki bakır tas	60 sîm	Latif
İki hamam tas	30 sîm	
Küçük kahve bakır ıbrık	40 sîm	
Yüksek sablı bakır tas	10 sîm	
Diğer hoşâb tas der-beyân	80 sîm	Latif
İki bakır tas	1 hasene	Yakub
Büyük bakır tas	1 hasene	Ali
Kayıksız tas	25 sîm	Latif
Küçük el leğeni 40 sîm		Latif
Dibsiz bakır tebsi	30 sîm	Latif
Diğer bakır tebsi dıbsiz iki	80 sîm	Latif
Yılık bakır tabak	30 sîm	Latif
Börek tavası	80 sîm	Yakub
Baklava sinisi iki	3 hasene	....
Küçük güğüm	60 sîm	Yakub
Meşbek bakır tebsi iki	60 sîm	
Bakır k.....	60 sîm	Deyn Aliş
Küçük tencere kayıklı	80 sîm	Yakub
Bir seferelik yüksek dipli	2 hasene 72 sîm	Aliş
Demir şişe şem'dan	3 sîm	Latif
Demir arşın	10 sîm	diğer
Meşbek dipli sahan	80 sîm	Latif
Büyük sefer sahanı	60 sîm	Latif
Küçük sefer sahanı	60 sîm	Yakub
Küçük sefer sahanı	40 sîm	Aliş
Alçak dipli dört sahan	160 sîm	Aliş
Bir tek kenar tavası	30 sîm	Latif
Esbab legeni	200 sîm	Latif
Bakır fener	60 sîm	Yakub
Büyük tencere kazân kayıklı	3 hasene	Ümm

Küçük tencere kayıklı	80 sîm	Latif
Diğer tencere kazân kayıksız	60 sîm	Yakub
Diğer büyük kulplu kazân	100 sîm	Ümm
Bakır	30 sîm	Yakub
Debbe	40 sîm	Aliş
Küçük çevin kazân	1 hasene	Ümm
İki fagfûrî fincan kutusuyla	30 sîm	
Hoşâb kaşıkları 60 aded	30 sîm	Aliş
Demir arşın	5 sîm	
Küçük demir kazık	5 sîm	
İki büyük balta	80 sîm	
Kazma balta	20 sîm	
Küçük meze tabağı ağaç	10 sîm	Aliş
Üç münakkaş fincan tabağı	20 sîm	
Tek....	5 sîm	Aliş
Yedi urum serpuş	7 sîm	
Üç sele	10 sîm	Aliş
Kösele sefre büyük	1 hasene	
Diğer sefere	50 sîm	
Diğer sefere	60 sîm	Latif
Diğer yeni sefere	80 sîm	...
Diğer sefere	60 sîm	Latif
Köhne çadır	2 hasene	...
Diğer köhne çadır	1 hasene	Aliş
Yüksek dipli büyük çini sahan 12 aded	2 hasene	YakubAliş Latif
Yüksek dipli küçük çini sahan	1 hasene	
Çini çanak iki	30 sîm	Yakub
Yüksek dipli çini çanak	10 sîm	Latif
İki yıllık çini	12 siim	Aliş
Diğer yıllık çini tepsi	10 sîm	Latif
Köhne çatma döşek me'â çarşaf	2 hasene	...
Kırmızı çatma yasdık	1 hasene	Latif
Divan hâlî büyük	12 hasene	der-Yakub
Diğer divan hâlî	10 hasene	Latif ....
Kırmızı ve....	80 sîm	Latif
Diğer kırmızı ve....	160 sîm	Latif
Kırmızı kilim	80 sîm	
Neftî kibe küçük	100 sîm	....
Diğer neftî kibe	80 sîm	....
Mâî yan kibesi	80 sm	Rasîm
Mâî mak'ad	160 sîm	Rasîm
Köhne gümhâ yasdık	60 sîm	Aliş
Erguvânî gümhâ yasdık	60 sîm	
Köhne çatma yasdık	100 sîm	Yakub
Tokaş basması yasdık cedîd	60 sm	
Köhne basma yasdık üç	60 sîm	
Kırmızı ...dî yasdık	30 sîm	Aliş
İki köhne yasdık biri kaytaz	15 sîm	
Acem basması yorgan	2 hasene	

Basma yorgan	160 sîm	Ali
Deymî yorgan çarşafı	160 sîm	Aliş
Segze yeni döşek	6 hasene	..
Keçe dokuma kaş döşek iki	160sîm	Aliş
Köhne siyah ve....	1,5 sîm	Aliş
İki basma tokaş	80 sîm	
Kırmızı gümha yasdık	40 sîm	Ali
İki dane küçük sepet sanduk köhne	80 sm	Yakub
Siyah basma sandık bohcası me'a sanduk	5 sîm	
Gülgünî küçük bohca ...hurdavât	5 sîm	
Basma bohca küçük me'a hurdavât	5 sîm	
Gümüşlü kuşak me'a siyah kaftan	120 sîm	Yakub
Kayat serî sanduk	20 siim	Ali
Akçe tahtası	10 sîm	Ali
...nd siyah cüzü	2 sîm	Latif
Dûd kuşu tüyünden yelpâze iki	10 sîm	Latif
Orta iplik keten sed kittab	52 aded 360 sîm	Yakub
İnce iplik keleb	50 aded 15 sîm	Yakub
Diğer hamîr teknesi ik	60 sîm	Ali
İki mısır hasırı	1 hasene R..	
Diğer iki mısır hasırı	80 sîm	Ali
Bir çift mısır hasırı	80 sîm	Yakub
Kırmızı yan keçesi	10 sîm	Latif
Diğer kırmızı gökî pervazlı keçe	16 sîm	
Köhne nefî kibe	10 sîm	
Alaca kilim	15 sîm	Ali
Dört döşek içi	80 sîm	
Yedi batman buğday	36 hasene	
Ekilmiş çavdar bir batman ...	4 hasene	
İki batman yarım ekilmiş gözen buğday ...	13 hasene 40 sîm	R..
Kondurî buğday ekilmiş bir batman ...	5 hasene 40 batman	
Bir batman ekilmiş arpa	2 hasene	
Bir erkek deve	8 hasene	deyn-ı Yakub
Beşyüz elli koyun me'a kuzı	375 hasene	30 sîm Aliş
Ali Latif		
Kışlada koyun		
Çorgana'da ma'lûme'l-hudûd bağçenin nısfı	10 hasene	Latif
Çorgana'da ma'lûme'l-hudûd arz nısfı	2 hasene	
İç elinde Meshûre'de ma'lûme'l-hudûd bağçe nısfı	0,5 hasene	
Koyun kışlası ot yarkında	hasene	
Tutsak oğlu Hüseyin'de elli ..... 300 aded		
Han hazretleri zimmetinde kars 50 aded		
Dört ....çe	60 sîm	R..
Kuş oba'da Hayder nâm karyede olan arz-ı mezra'a ve karaltı ve yurt yeri ebnâ	110 hasene	
Ceb bilezik 30	30 hasene	Aliş
Küçük mercan tesbih yüz dane	160 sîm	R..
Hamam legen	1 hasene 40 sîm	
Köhne seccâde	60 sîm	
Koyun derisi atfk	30 sîm	
Bir .... Terâzû	30 sîm	Ali

Kubbeli münakkaş kutu	5 sîm	Ali
İki hârâr	40 sîm	
İki kutu	2 sîm	
Yigirmi bir kuşak	11	
Hasırlı şişe	1 hasene	
Mermer âven	10 sîm	
Başray bakır ...	80 sîm	
Seccâde deyn	3 sîm	Abdüllatif
Beyaz velence	1 hasnen	Deyn abdüllatif
Alaca kilim	100 hasene	
Diğer alaca kilim	100 hasene	Yakub
Diğer alaca kilm	80 sîm	
Üç artu talkan	90 sîm	
Bir artı körpe	30 sîm	
Dört hegbe yek-mest	1 hasene	
Dört hegbe peksîmet	1 hasene	
Ayak bilezik altunsegâl 18	20 hasene	Yakub
Mihr-ı müeccel-i Ahmed Ağa zimmetinde üç	500 hasene	Avcı

No: 2

Oldur ki ... Mehmed Çelebi Efendi hazretleri ve Mevlûd Efendi ve ... ve Hızır Efendi ve el-Hâcc Mehmed Abdullah Efendi mahzarlarında takrîr-i merâm idüb mezbûre Fâtıma Bike hâl-ı hayâtında ve kemâl-ı sıhahtinde beş yüz altın mihr-ı mü'eccelinden iki yüz altın mihr-ı mü'eccelini lillahi te'âlâ hibe itmiştir didikde inkâr ile cevâb virdikde udûlden Musa bin İsâ ve Mısırlı el-Hacı Fâtıma Hatun ve mestûrelerden Kanbike binti Ali Atalık mestûrân olmağın Allahvirdi Efendi ibn-ı İkibirdi ve Mehmed Odabaşı ibn-ı Bekir nâm kimesneler eşhâd idüb mezbûre Fâtıma Bike şehâdet üzere ânlar merkûm Abdullah Efendi'nin da'vâsına mutâbık şehâdetleri bi't-taleb

kayd şod Fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: El-mezbûrûn

No: 3

....beyâz keçe	80 sîm	
Peşkir alaca-ı Mısri	30 sîm	
Beyaz peşkir	40 sîm	
T....ten camedân	25 sîm	Ali
Kefen dülbendi zevci üzerine	3 hasene	
Ahmed Ağa zimmetinde	5 hasene	40 sîm
Ahmed Ağa zimmetinde hamam kazânı bahâsında	1 hasene	
Basma yorğan penbeli	1 hasene	deyn-ı ....
Diğer basma yorğan penbesiz	1 hasene	deyn-ı ...
Akreb kavîn saati	... hasene	
Mendil kazı	4,5 hasene	Ahmed Ağa ya'ni zevc
Küçük saçlık	7,5 hasene	kerîme
Hasır makremesi	30 sîm	Latif

No: 4

Oldur ki Kal'a'da sâkin olan Sülek veledi Yuseb mahfel-i kazâda merkûmân Mevlûd Efendi ve Hızır Efendi mahzarında takrîr-i merâm idüb merhûm el-Hâcc Osman eytâmının nukûdından yüz yigirmi karşılık urub seyyide'i-Imahzarân Alemşâh Bikçe ibneti Kayabeg'den mu'âmele-i şer'iyeye ile almışımıdır vâcibü'l-edâ deynimdir deyu bi't-tav' ikrârı kayd şod fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl:

Mustafa Çelebi (bin) Nâyiboğlu
Alkılıç Beg ibn-ı Abdullah
Balta bin Hağari
Kurban Halife ibn-ı Alkılıç
Esenî oğlu Receb
Mestdâm (müstedam) Devlet Gâzî ibn-ı Ma'kûl Dede
Abdûlbâkî bin Receb

No: 5

Oldur ki Mehmed Gâzî ve Atalık bin Hacı Töki Avrahim yahûdinin bir kırmızı bogası levâzımıyla kıymeti iki altun kırk akçe da'vâsından gıbbe'l-ihtilâf halef-i billâh ile halâsı kayd şod
şuhûdü'l-hâl

Abdüllatif Çelebi

Esad Efendi

Han Sefeş

Mahmud Çelebi

Ve gayruhüm

3b – 46. Varak

Sulh-ı âtiyü'l-beyân

No: 1

Oldur ki merhûm Şahbaz Mirza'nın zevce-i muhallelfesi Ferah Sultan Bike ibnete Sefer Gâzî Ağa kıbelinden Mehmed Mirza bin Sefer Gâzî Aga Abdullah Çelebi ibn Abdurrahman Efendi şehâdetleriyle sâbitü'l-vekâle Osman Efendi ibn Dede Efendi mahfel-i kazâda Arslan Mirza ibn Abdullah muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu Arslan Mirza'nın ibn-ı sulbi Şahbaz'ın zimmetinde müvekkilem mezbûre Ferah Sultan'ın sekiz yüz altun mihr-ı mü'eccelinden bâkî kalan üç yüz yetmiş flori sekiz yüz flori mihr-ı mu'accel cem'an bin yüz yetmiş sekiz flori mihrinden elli altun kıymetinde Nur Sabah, Kara Kız nâm İki düke altmış altun kıymetinde Çevikgeldi nâm kazak altmış beş altun kıymetinde Vâsil nâm bir kazak beş altun kıymetinde bir yan ma'kadı beş altun kıymetinde altun küpe bedel alub cemî'e da'vâmı ibrâ ve ıskât eyledim merhûm Şahbaz'ın terekesine da'vâmdan bi'l-cümle fârîga olmuşumdurur şundan sonra da'vâ olursa istimâ olunmaya deyu ibrâ eyledikde sıhhat-i berâtla hükm olunub mâ hüve'l-vâkı' alâ vukûe ketb olundu
Tahrîren fî şehri Rabî'u'l-âhir sene 1058

Şuhûdü'l-hâl:

Abdulhalim Çelebi ibn Mustafa Aga

Receb bin Can Ali

Ahmed bin Can Ahmed

Es-seyyid Abdûlbâkî ibn Es-seyyid Ömer

Hıdır Beg bin Hasan Ali

Arslan bin Sefer Şah

Sefer Ataluk ibn Hızır El-Hâcc ve gayruhüm

No: 2

Oldur ki El-Hâcc Mesticâb bin Abdullah mahfel-i kazâda Süleyman veledi İshak muvâcehesinde takrîr-i merâm idüb işbu Süleyman'ın zimmetinde on dört flori ile doksan akçe deyn-ı sâbitim vardır dedikde gıbbe'l-istishâd ve eserü'l-inkâr müdde'î-yi aleyh merkûm Süleyman ba'de't-tahlîf halâsı kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

El-Hâcc Timur Beg Aga bin Abdulaziz Aga

Emir Bâkî Çelebi, İsmail Efendi Mestdam bin Ma'kûl

No: 3

Muhallefât: Fatma Bike binti Ömer Çelebi ve tereke-ı ibnen Aliş ve ibneyn-ı sagîreyn Abdullatif ve Yakub ve binti sagîre Kerime Bike ve emâ Alemşah Bikçe ve zevcen Ahmed Aga Hurrîre zâlik fi âhir-i Rabî'u'l-âhir li-sene semân ve hamsîn ve elf (1058)

No: 4

Oldur ki mezbûre Alemşah Bikçe kendi tarafından Mehmed Çelebi Efendi ibn Abdurrahman Efendi'yi vekîl nasb itdügine Mehmed Halife ibn Receb ve Abdullah bin (boşluk) şehâdetleri ve merkûm Çelebi Efendi'nin kabûlü kayd şod fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl:

Osman Efendi ibn Dede Efendi
Allahverdi Efendi bin Tengrivirdi
El-Hâcc Mehmed bin Arslan
Seyyid Abdalbâki ibn Seyyid Ömer Mestdam bin Ma'kûl Dede
Mustafa Çelebi (bin) Nâib-Tayyib oğlu

No: 5

Oldur ki müderris Mevlüd Efendi ibn Yahşi Bay merkûme Kerime Bike'ye kıbel-i şer' den vasî nasb olunub merkûm Efendi'nin dahi kabûlü kayd şod fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn

No: 6

Oldur ki Hızır Efendi ibn Ali Dede mezbûr Abdullatif Çelebi'ye kıbel-i şer' den vasî nasb olunub merkûm Hızır Efendi'nin vesâyeti merkûmun kabûlü kayd şod fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn

No: 7

Oldur ki merkûm Yakub Çelebi'ye El-Hâcc Mehmed bin Arslan kıbel-i şer' den vasî nasb olunub vesâyete merkûme mezbûr El-Hâcc Mehmed'in kabûlü kayd şod fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn

No: 8

Oldur ki mezbûr Aliş Çelebi, Kırım Gâzî Efendi'yi meclis-i şer' den kendi tarafından vekîl nasb idüb mezbûr Kırım Gâzî Monla'nın kabûlü kayd şod fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: El-mezbûrûn

ve Abdulfettah Çelebi ibnü's-Şeyh Mehmed Efendi
Murtaza Dede ibn Sefer Hoca

No: 9

Oldur ki mezbûr Ahmed Aga kendi tarafından Kuba imamı olan Abdullah Efendi ibn Can Gâzî'yi vekîl-i nasb idüb mezbûr Abdullah Efendinin dahi meclis-i şer' de kabûlü kayd şod fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: el-mezbûrûn

No: 10

Semen nâm kazak	20 hasene	Ali Latif
Saruhan nâm câriye	55 hasene	Aliş
Bedermâh nâm düke		Kerime
Bayar nâm câriye	120 hasene	Abdullatif
Dilaver nâm câriye	120 hasene	Ümm

Şirin nâm kadın		60 hasene ene	Ruh
Selâmet nâm câriye		120 hasene ene	Ümm
Degirmenci kazak		60 hasene ene	
Hatem Seyyâre nâm düke		...hasene	
Yigirmi altı aded mihtablî mahrese		17 hasene	
İki aded benekli selcek		2 guruş	Yakub
Bir çift elce selcek		1 hasene	Yakub
Diğer elce selcek		40 sim	Nazif
Diğer selcek sâde		40 sim	Yakub
Bir çift sade selcek		80 sim	
Diğer elce selcek		1 hasene ene	Nazif
Diğer sade selcek		80 sim	
Yebekli hammâm selceği		160 sim	Nazif
Mısır ihrâmı		30 sim	
Bir çift sade selcek		60 sim	
Kahraman nâm câriye ellerinde		120 hasene ene	
On da kızkarındaşı Ali gâzî Ağa Mescidi İmâmına			
Tesbih ağac 5dane		102 sim	
Ablak sakal tarağı	6 aded	12 sim	
Dört kaşık		4 sim	
On dane yemeni taş		20 sim	
Balgâmî bâzûbend		5 sim	
Billur tesbih dane 100 aded		15 sim	
Yemeni başlı İki hâtem		40 sim	
İrili ufaklı mercan dane	60 aded	150 sim	
Küçük yamaklık bazubend İki		18 sim	Aliş
Kalem beg imâme		5 sim	
İrili ufaklı boncuk		20 sim	
Birinc		2 sim	Mihr
Temür dirhem 30 aded		400 sim	Ümm
Yeşil çatma yasdık		3 hasene	Yakub
Mor çatma yasdık		2 hasene ene	Abdullatif
Bir çift kırmızı çatma yasdık		7 hasene ene	Ümm
Çatma döşek yeşil me'a entâr		4 hasene ene	Yakub
Mehâsin peşkir		2 hasene	80 sim
Dört melez çarşaf		2 hasene	
Kızıl kenar makrame		60 sim	
Köhne perde		1 hasene	Yakub
Mısır peşkir?		40 sim	
Mısır çarşaf		60 sim	Yakub
Elce...tı döşek		1 hasene	
Telli çer şikârı		60 sim	
...rık çer şikârı		80 sim	Aliş
Elce makrame		10 sim	
Yigirmi kalem		30 sim	...
İnce olta ipliği İki		10 sim	
Alef		3 sim	
Altı kaşık		4 sim	
Kağıd tabak	19 aded	19 sim	Aliş
Elce makrame		30 sim	

Munakkaş kutu	30 sim	Aliş
Yeşil çuka	6 hasene	deyn-ı Aliş
Elce gerge	80 sim	Aliş
Elce basma boğça	40 sim	Aliş
Ak göynek/göblek	40 sim	Aliş
Altun yaldızlı altı dane gümüş düğme	2 hasene	
Kırmızı telli hâre kürk zerd ve icli	3 hasene	Aliş
Telsiz hâre kürk sincab icli	11 hasene	deyn-ı Kutlıhan el-Hâcc
Altı dâne gümüş düğme	4 hasene	Aliş
Serâser köşke	80 hasene	Yakub
Katife mum sefresi	80 sim	
Kırmızı çatma yasdık	160 sim	
Kırmızı acem katifesi mak'ad serâser yer dârı	25 hasene	
Hammâm döşeme-i Mısır	80 sim	
Mor atlas kürk ve kabı	10 hasene	Yakub
Gülgûnî atlaz kürk kabı	8 hasene	Yakub
Yeşil verâyî kürk kabı	5 fers	Yakub
Yeşil telli hâre	2 has	deyn-ı kerîme
Al boğası/buğâsî gaşterî yigirmi altı gümüş vekîl	12 hasene	Yakub
Kırmızı telli çakşer me'a ...	1 hasene	düyûn-ı kerime
Misk-ı sûf	2,5 hasene	Yakub
Lege pûrî çarşaf	80 sim	Aliş
Sarı dârı üzerine nakışlı boğça	30 sim	Yakub
Murassa° sorgıc	1 hasene	deyn-ı kerime
Altun saçlık incili kerime	100 hasene	
Bir çift altun küpe altını incili la'l taşlı iki dâne	15 hasene	
Moskoviynesi	80 sim	Lütf
Gümüş kuşak	6 hasene 80 sim	Yakub
Gümüş kelâbdân	8 fers	
Havlî yüz bezi	30 sim	Ümm
İki makas	80 sim	Ümm
İki makrame	40 sim	
Munakkaş hoşâb tasta	40 sim	
Siyah ibrişim makrame	60 sim	
Münakkaş fincan tabağı	20 sim	
Kırmızı çatma döşek	10 hasene	Resm
Yeşil çatma döşek	4 hasene	
Köhne çatma minder	80 sim	
Köhne kırmızı katife gelin örtüsü	160 sim	
Beyaz çarşaf	60 sim	
Köhne hammâm gömleği	50 sim	
Hammâm ve şemsî havli	1 hasene	
Havlî yüz bezi	40 sim	
Selcek	30 sim	
Siyah ibrişim peştemâl	60 sim	
Elce basma boğça	15 sim	
Elce boğça	5 sim	
Tülbend kuşak	8 sim	Aliş
Buğâsî döşenk astarı me'a pâre	20 sim	Aliş
Köhne basma yasdık	5 sim	Aliş

El buĝâsî pâresi	10 sim		
Yeşil yemeni taşlı hâtem	15 sim		
Yemeni taş	3 sim		
Sünger	1 sim		
Teneke pullar	10 sim		
Bir pâre gümüş pul pâresi	10 sim		Aliş
İki dâne bakır tob me'a sab	10 sim		
Mor çatma yorgan me'a çarşaf	4,5 hasene		
Cente el-me'vâ yorgan me'a çarşaf 6 hasene	Ruh..		
Yeşil kırmızı ve elce katife zâr..	25 hasene	Yakub	deyn-ı Gökeş
Derâyı üzerine dikme yüz yasdığı	2 hasene		
Katar sandık me'a klid	2 hasene		Aliş
Beyaz serâser yorgan me'a derâyî çarşaf	20 hasene		Aliş
Sarı üzerine tâbî iki yorgan çarşafıyla	14 hasen	Aliş	Ümm
Diğer katar sandık me'a kilid	2 hasene		
İki sepet sandık	2 hasene		Zımmân Aliş
İki kulblı büyük bakır kazân	...hasene		
Büyük köhne şem'dan	20 sim		Aliş
Küçük şem'dan	30 sim		Aliş
Alçak şem'dan	30 sim		Yakub
Alçak dipli şem'dan	40 sim		Lütf
Kırk alçak dipli şem'dan	10 sim		
Diğer kara şem'dan	50 sim		Yakub
Birinc buhurdan İki	50 sim		
Makaraz birinc	10 sim		
Demir çengel	5 sim		Aliş
Âven	40 sim		
Üç demir satur	20 sim		
Bakır süzğü	5 sim		
Kefgir İki	20 sim		
Üç kebbe	30 sim		Aliş .... Lütf
Büyük demir maşa	30 sim		Aliş
Küçük demir maşa	10 sim		Yakub
Küçük demir kürek	5 sim		Lütf
Küçük şiş	5 sim		Lütf
Büyük kebabî şiş me'a şiş ayak ve bir çift kebab tavası	2 hasene 60 sim		Aliş
Sekiz sacayak demir	80 sim		Aliş
Büyük sablı tava	60 sim		Aliş
İki küçük el tava	40 sim		Yakub Lütf
İki bakır ıbrık	1 hasene		Yakub
Bakır sablı ayak İki	50 sim		Ruh
İki yıllık küçük tebsi	20 sim		Lütf
Beş küçük bakır tebsi bir hûni	30 sim		Aliş
Büyük kulbsuz maşraba	30 sim		Lütf
İki kara tebsi bakır	12 sim		Yakub

3 b– 47. varak

No: 1

Oldur ki Otar köyünde sâkin din İslam el-Hâc ibn Canbek ve zevcesi Alemşah binti Molla Mirza kibelinden i'tâkı âtiyü'l-beyâne Zal bin Rüstem, Ahmed Kethüdâ ile Abdullah Hüseyin bin Mehmed şehâdetleriyle vekâleti sâbite olan Davud Beg ibni Enveri Aga mahfel-i kazâda rafî' handa orta boylu sarışınli sivri burunlu gök gözlü Kenan bin Abdullah muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu Kenan el-mezbûr men ba'de'l yevm tabiri ikrâr müslimin ... üzerinde hak ve....gayrı hakkül i'tag almışdır dedikde muharrer mezbûr ... merkûmanı vesâen tasdîk eyledüğüm ma hüvel vakı'bi't-taleb ketb şod

Şuhûdü'l-hâl: Fahrul Akran Mehmed Aga bin Ali Aga, Nurali Beg ibn Bolat Avlan , Ahmed Çelebi ibn Muslî Çelebi, Hâşim Çelebi ibn Hüseyin Çelebi, el-hac....bin Kaytas Aga, Mehmed Çelebi bin Mustafa Çelebi, Murtaza bin Ali Beşe, Hacı Gâzî bin Kaytas El-hac, Mirza bin Rüstem ve gayruhüm

No: 2

Oldur ki merhûme Nazlışah Bike hâli hayatında zevci muhallefî Aslan Gâzî Aga'ya iki yüz flori mihrini hasbellillah? hibe eyledigi ... bint-ı Hüseyin Meryem binti el-Hâcc Bayram ve Murtaza bin Musli Çelebi şehâdetleriyle merhûme mezbûrenin vâlidesi Fatıma kibelinden sâbitü'l-vekâle Halil Hevace bin Göçem Hafız ... mahzarında sabit olub meblag-ı mezbûr iki florinin hibesinin sıhhati hükm olunub bâkî yüz otuz florisini zevci mezbûrın zimmetinde sübutiyle **kazâ** olundugı bi't-taleb ketb olundu ...fi şehri Rabî'u'l-âhir li-sene seman ve semaniye ?

Şuhûdü'l-hâl:

Ali el-imam bin Musa
Kuman Ali bin Karagöz
Tengrivirdi bin Haydar,
Mestdam bin Ma'kûl ve gayruhüm

No: 3

Sefer Gâzî Aga'nın binti sulbiyesi Ferah Sultan, Abdullah Efendi ibn Can Gazi'yi tevkili Mehmed Mirza bin Can Aslan bin Cantun şehâdetleriyle sübutü kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

Hüseyin Beg bin Ahmed
Şahin Beg bin Mustafa
Hacı Timur Beg Aga bin el-Hâcc Abdulaziz, Sefer Atalug bin el-Hâcc Çelebi, Es-seyyid Abdalbâkî bin Es-seyyid

No: 4

Oldur ki vekîl-i mezbûr Abdullah Efendi ibn Can Gâzî mahfel-i kazâda merhûm Şahbaz Mirza Beg'in babası Aslan Mirza muvâcehesinde takrîr-i güftar idüb merhûm Şahbaz müvekkilem mezbûre Ferah Sultan binti Sefer Gâzî Aga'yı sekiz altun muaccel ve sekiz flori müeaccel cem'an bin altı yüz floriyle tezevvüc eylemişdir şer' ile suâl olunub ihkak-ı hak olunmak murâdıdır dedikde gibbe'l-istintâk ... El-Hâcc Şaban bin Mehmed Receb bin Süleyman li-ecli'ş-şehade hâzîrûn olub ... mezbûrun mevacehesinde müdde'îyyi merkûmun da'vâsına mutabıka şehâdet eyledikde şehâdetleri hâzır kabûlde mâ vak'a olub meblag-ı mezbûrın merhûm Şahbaz Mirza'nin zimmetinde sıbkatiyle? kazâ olundukda mahüve mahüvel vâkı' al el vukı ketb olundu Tahrîren fi şehri'l-Rabî'u'l-âhir

Şuhûdü'l-hâl: Eşşudul sâbıkun

No: 5

Oldur ki merhûme Melek Bike'nin Sevin köyü nâm mevziide olan bağı kendi hayatında vekîli olan Ahmed Kethüda eliyle fahrul' akran Davud Mirza'ya elli bir altuna bey' olunub mübeyy'i elli bir flori vekîli mezbûrun eldinden alınub mezbûre Melek Bike ... ye intikâl eyledükde meblag-ı mezbûr merhûme merkûmenin kızı Habibe oğlu Abdiş ile Seyyid Mehmed bin Aslana intikâl idüb meblag-ı mezbûrın sülüsü on yedi altun mezbûre Habibe'ye teslîm olunub sülûsan otuz dört flori mezbûr Seyyid Mehmed Beg hissesine ta'yîn olundugu bi't-taleb ketb olundu Tahrîren fi şehri Rabî'u'l-âhir li-sene seman ve hamsin ve

elf

Şuhûdü'l-hâl:

Timur Çavuş bin Ebû Bekir
Ahmed Çelebi ibn Mehmed Efendi
Abdurrahman bin Hasan Ali Efendi
Receb Efendi ibn El-Hâcc kazân
Ahmed bin Ramazan
Abdulmalik bin Abdurrahman ve gayruhüm

No: 6

Muhallefât: Merhûme Nazlışah el-müteveffa an zevci Aslan Gazi Aga ve .....elkari ve Mehmed ve Ahmed ....

Samurkî al atlas zarfıyla hasene 30	Mâî zırh ve kara kürk hasene 15	Mâî atlas kaftan hasene 3	Köşker hasene 15		
Bir çift çatma yasdık bir tek hasene? 6	Seraser yorgan örtüsü hasene 6	Rahçık? sim 40	Ayna hasene 1		
Turuncu .....kaftan hasene 2	Meski çuka ferace hasene 5	Sincap kürk hasene 5	Alemsur nâm câriye 130 hasene		
Büyük sini hasene 3	Dört sahan hasen 2 sim 4	iki çini sahanı sim40	Bir maşraba sim 30	legen ibrik hasene 2	
Bohça sim 30	Kettan bezi..... hasene 3	Altun küpe hasene 4	Yaren? küpesi guruş 1	Köhne makat hasene 1/2	Kumaş bohça hasene 2
Çakşır mest papucu hasene 1/2	Kapalı (kapaklı?) sandık sim 20	Köhne yan ma'katisim 40	Mihir hasene 130		

3b – 48. Varak

No: 1

Defter-ı cevâ.... ..hâne
Torı aygır 8 hasene
Sarı biye 5 hasene
Kara biye 5 hasene
ger biye 4 hasene
Ger beytal 4 hasene
26 hasene
Torı alaşa beytal 4 hasene
Kara ger beytal 4 hasene
Görki kaşka tay 2 hasene
Torı tay 2 hasene
12 hasene
Küçük torı tay 2 hasene
Torı zerman 10 hasene

Sarı beytal	4 hasene	
Kara alaşa	5 hasene	
	21	
Torı cebe alaşa	9 hasene	
Torı kuman	4 hasene	
Torı tay erkek	4 hasene	
Karacalı sarı beytal	3 hasene	
	16	
Kara alaşa	5 hasene	
Ciran ....baytal beytal	3 hasene	
Ger torı at	20 hasene	
	28	
Ger alaşa torga	6 hasene	
	Yekün 103	
Defter-ı cevâhir		
Gümüş kadeh	3 hasene	
Çalar sâati	3 hasene	
Çehâr köşe sâat	13 hasene	
Kubbeli köhne sâat	20 hasene	
Gümüşlü mâr.....	7 hasene	
Küçük hançer	12 hasene	
Yalan veli sahan	10 sim	
Gümüşlü kılıç	5 hasene	
	19 13 sim	
Dimeşki namı	80 hasene	
Büyük Osmanlı rasat	140 hasene	
Köhne Osmanlı rasat	30 hasene	80 sim
Gümüşlü yuyahim	1 hasene	80 sim
	31	
Kabal tüfenk	0,5 hasene	
Mercan tesbih	7 hasene	
Gümüşlü kâcir kılıç	10 hasene	
Gümüşlü eger	33 hasene	
Tüfenk, kelâm-ı şerîf	5 hasene	
Kelâm-ı şerîf	2 hasene	
	72	

No: 2

Oldur ki Ferah Sultan Bike ibnete Sefer Gâzî Ağa kıbelinden sâbitü'l-vekâle Osman Efendi mahfel-i kazâda Arslan Mirza bin Abdullah muvâcehesinde güftâr idüb işbu Arslan Mirza yedinde olan Hüseyin nâm kazak Gez nâm câriye Kurman ve Düke Mülâyim nâm câriye müvekkilem zevci Sultan Bike'ye zevc-i müteveffâsı Şahbaz Mirza dört altun mihr-ı müeccel mukâbelesinde teslîm olan mülkleridir şer'le su'âl olunması murâdıdır dedikde mezbûr Arslan Mirza cevâba tesaddî idüb dört re's câriyemi üçünü biri Hüseyin biri Gez biri Kurman kendim Çerkes ilinden getürmişim biri bilâ yetimdir kendim kayt Ağa virmişdir benim mülklerimdir kendim radoş iken oğlu . avretim Zeyneb Zeyneb mezbûre Ferah Sultan'a emhâr eylemişler deyü ....eyledikde da'vâsına mutâbık beyyine taleb olundukda Receb bin Can Ali Ahmed bin Can ...Arslan bin Sefer Şah li-ecli'ş-şehâde hâzırın olub mezbûr Arslan Mirza'nın kelâmına lafzan ve ... mutâbık şehâdet eylediklerinde ba'ede't-ta'dîl ve't-tahlîf şehâdetleri hayr-ı kabûlde vâkkı' olub üserâ-yı mezbûrenin merkûm Aslan

Mirza'nın mülki olmak üzere hüküm olunduğı kayd şod Fî şehri Rabî'u'l-âhir sene 1058

Şuhûdü'l-hâl

Hıdır Beg bin Hasan Ali
Abdülhalim Çelebi ibni Mustafa Ağa
Ahmed Çelebi ibni Mehmed Efendi
Mehmed Can Çelebi bin el-Hâcc Timurbeg Ağa
Emir Abdülbâkî ibni es-Seyyid Ömer
ve gayruhüm

No: 3

Defter emir ...

Büyük çevin kazân tutlu	1 hasene	Gülsümhân'a
Ref'i çevin kazân	1 hasene	Gülsümhân'a
Küçük kazân	0,5 hasene	Gülsümhân'a
	2,5	
Beş vukiyyesini üç.....kazanı	8 hasene 33 vukiyye	
Beş vukiyye büyük leğen ...	23 hasene 41 aded ...	
Sini beş buçuk vukiyye meydâne	4 hasene	
	14,5	
Büyük gügüm	sim 71	kıyye 3,5
Küçük gügüm	3,5 hasene	1 guruş Gülsümhân'a
Büyük gügüm	1 hasene 3,5 kıyye	
Sefer kazânı		4,5 kıyye
Künye tâbe murassah	1 hasene 2,5 kıyye	İsmihân
Kulaklı tâbe	0,5 hasene 1,5 kıyye	Gülsümhân'a 14,5
Pekmez tâbesi	4 hasene 8 kıyye	
Legen bir vukiyye	40 sim	Gülsümhân'a
Kefgir	30 sim	1 kıyye Meydâne
İki .....s levâzımıyla	4,5 hasene	
	8	70 sim
Gülsümhân'a	2 guruş	
Çevin kazân	1 hasene	Meydâne
Sefer kazânı	0,5 hasene	Meydâne
Cümle hırdavât	1 hasene 40 sim	Meydâne
...küçük meydâne	0,5 hasene	
Şem'dân	30 sim	Meydâne
....cümle hırdavât	1 hasene	Çurhâne
Küçük çevin kazân	0,5 hasene	Sor Sultan'a
Tencere	...	Çorhâne
Üç sahan	1,5 hasene	sorhâne
Cümle	1 guruş	İsmihân'a
Çevin kazân	1 guruş	İsmihân
Büyük kazân	4 hasene	adına
Çevin kazân	140 sim	adına
.....	19 hasene 105 sim	
Altı sahan	43,5 sim	Meydâne
İsmihan'a altı sahan	1,5 hasene	

Tencere	50 sim	İsmihan'a
Gügüm	40 sim	İsmihan'a
Kahve ıbrık	40 sim	İsmihan'a
Küçük ıbrık bir tabak	40 sim	
Kapaklı taşeb	60 sim	İsmihan'a
Cümle hırdavât bakır	60 sim	İsmihan'a
Meşâr semhâ	30 sim	
Büyük çalgı Aded	8 sim	İsmihan'a
Meşin kısa ...	755 sim	İsmihan'a
Çalgı	155 sim	Huri Sultan'a
Beş sahan	160 sim	Huri Sultan'a,
Tencere	80 sim	Huri Sultan'a
Şem'dân	60 sim	Huri Sultan
Büyük şirbe	60 sim	Huri Sultan
Köhne ıbrık	20 sim	Huri Sultan
Köhne Tâbe	1 hasene	Huri Sultan
Tâbe	90 sim	Huri Sultan
İki taseb	30 sim	Huri Sultan
Ibrık	31 sim	Huri Sultan
Beş sahan	150 sim	Gülsümhân'a
Ibrık	30 sim	Gülsümhân'a
Şem'dân	5 sim	Gülsümhân'a
Kapaklı tast vef' mest	40 sim	Gülsümhân'a ....
Beş	90 sim	Nâib Efendi
Gülsümhân'a		
İki şirbe	50 sim	Gülsümhân'a
Legen köhne	60 sim	Gülsümhân'a
Küçük kazân	1	Gülsümhân'a
Kapak	20 sim	
....	30 sim	Gülsümhân'a
Hırdavât sefer	1 hasene	Kilim
Ça....	155 sim	Gülsümhân'a
Bakır kutu	1 guruş	
Meydâne ça...	1 aded 310 sim	
Üç sahan	190 sim	Meydâne
Köhne kazân	120 sim	Meydâne
Cümle hırdavât	1 hasene	Meydâne
Tâbe ve tâbesi	60 sim	Meydâne
Kalay ıbrık	80 sim	....
Mehmed Ağa'da	1 guruş	
Tüfenk	4 hasene	Meydâne
Kalemî kilim	1 hasene	İsmihân'a
Def'a kilim	0,5 hasene	Gülsümhân'a
Dîvân-ı hâlî	10 hasene	Çur Sultan'a
Yan makadı	4 hasene	Meydâne
Seccâde	2 hasene	
Köhne seccâde	1 hasene	Resmhâne
Döşek deşi kilim	1hasene	

Seccâde Gülsümhân'a	2 hasene	
Yan ma'kadı	3 hasene	Gülsümhân'a
Köhne	4 hasene	Meydâne
Büyük tast	0,5 hasene	
Kese	40 sim	Meydâne
Kese	40 sim	Meydâne
Semat	80 sim	Meydâne
Tatar / Katar ...	1 hasene	Gülsümhân'a
Sepet sanduk	0,5 guruş	İsmihan'a
Sepet sanduk	20 sim	Gülsümhân'a
Demir sanduk	...hasene 8 sim	
Çadır	4 hasene	Gülsümhân ile İsmihân'a
Koçi örtüsü	10	

3 b-49.varak

No: 1

Oldur ki Mankublu Mankuş nâm zimmîn(in) bir sığırının ön ayasını kırdı dediği da'vâsında Bali bin Perviz gibbe't-tahlîf halef-i billah ile halâsı kayd şod fî şehri Rabî'u'l-evvel 1058

Şuhûdü'l-hâl:

Mehmed Efendi,
Mevlûd Efendi
Mehmed Efendi
Hannân Efendi

No: 2

Oldur ki merhûm Gâzî Murâd Mirza'nın binti bâliğası Nur Sultan Bilal Dede bin Göki ve Gülümhan Han nâm kızı Nur Ali Bike ve Semhan nâm ve Hızır bin El-Hâcc Devin İslâm'ı tevkîli Zeray bin Rüstem Yahûdân Kurt bin El-Hâcc Behram şehadetleriyle sübûti bi't-taleb ketb olundu tahrîren fî şehri Rabî'u'l-âhir sene 1058

Şuhûdü'l-hâl: Emir Bâkî bin es-seyyid Ömer, Kurman Gâzi bin Kutlu Bolad Bahadır, Devin Gâzî bin Makûl, İslâm bin ... , Molla Rasim bin Çotay, Mehmed bin Abdullah ve gayruhüm

No: 3

Oldur ki Eş Mehmed Sofi bin Devletgeldi mahfel-i kazâda Teraf veledi Meles muvâcehesinde takrîr-i güftâr idüb işbu Teraf zimmetinde yedi guruş deyn-ı sâbitim vardır suâl olunsun dedikde mezbûr Teraf'ın müdde'î merkûm Eş Mehmed Sofi'nin cemî'an kelâmını tasdik ve tahkîk idüb meblag-ı mezbûr yedi guruş ikrânı kayd şod

Şuhûdü'l-hâl: Abdulvahhab bin Arab Nâzır, Eş Mehmed bin Aşıkay , Mestdam bin Makûl ve gayruhüm mine'l-hâzırîn

No:4

Oldur ki Terko veledi Belis mahfel-i kazâda Kôte-köse veledi Belis muvâcehesinde takrîr-i meram idüb işbu Kôte'ye kıbleten mâ-ı câri (akarsu) ve şimâlen tarîk-ı âmm ve garben Usta oğlu ve şarken kendi mülkine muntehiyye işbu hudûd-ı erbe'a ile mahdûd olan mülki dâhilinde olan eşcâr-ı müsmiresiyle ve gayr-ı müsmiresiyle yedi flori ile bir guruşa bey'... sahîh ile bey' idüb meblag-ı mezbûr ahz idüb teslim-ı mübeyya'e eylemişdir dedikde müşterî-yi merkûm dahî bâyi'e-ı mezbûr cemî'an kelâm-ı meşrûhâsı üzere tasdik tahkîk idecek sıhhat-i bey' ve şirâya hükm olunub mâ hüvel vâkî' alâ vukûc kayd şod

Şuhûdü'l-hâl: Mesdam? bin Ma'kûl, Seyyid Bâkî bin Emir ..., Eş Mehmed bin Eş Akay, Mustafa Sofi bin Abdullah ve gayruhüm

No: 5

Oldur ki tüccârdan Hacı İbrahim mahfel-i kazâda Avrahim veledi Yakob muvâcehesind elmas taşım aldı hâlâ almadım deyu inkâr ideyori yemîn eylesün deyub mezbûr mezbûr Yahudi dahî almadım deyu halef-i billahi'l-aliyyi'l-azîm itdügi kayd olundu

Şuhûdü'l-hâl: Abdullatif Çelebi bin Ahmed Efendi, Abdulcemîl Efendi bin El-müderriis, El-Hâcc Aliş bin Hacı Ramazan ve gayruhüm

No: 6

Muhallefât Gâzî Murâd Mirza el....ni an-ıbn Meydân Mirza ve an-sülüs-ı bakıyye Nur Sultan ve Gülsüm Han ve İsmihan ve'l-verâse münhasıra ileyhim esabeten hamse Cerî zâlik fî ğurre-i Rabî'u'l-evvel sene 1058

Muhallefât

Nur Sultan	İsmiHan:	Gülümhan	.....hasene..	Meydan			Yekün:
Mâl Bike nâm câriye hasene 7	Kâtya nâm câriye hazinedeki hasene 70	Hatice nâm câriye hasene 70	Lâlerah Hasene 70	Gülezi nâm câriye hasene 70	Yekün 3108		
Sefer Bike hasene 90	İsmiHan'a Bayram Bike hasene 70	Dilrubâ hasene 90	Kahraman hasene 90	Kamile hasene 90	Melek Şah hasene 60	Bahârî hasene 70	590
Bâdisiya hasene 80	Cangıda hasene 80	Müslim hasene 70	Selvinaz nâm câriye hasene 40	Şirin nâm câriye hasene 70	Kumlandan Koca câriye uzun hasene 40		23
Beyhan nâm gulâm hasene 30	Devin nâm gulâm hasene 30	Boran nâm kazak Hasene 40	Boran'nın avreti Melayel hasene 60	NurSultan'a Boran'ın Çerken'de olan oğlu hasene 20			180
Boran'ın büyük kızı? Hasene 20	Gülsümhan'a Boran nâm kazagın küçük kızı? Sim15	Nursultan'a Boran'ın üçüncü kızı hasene20					155 Yekün 1616

Defter-ı akârları

.....önünde büyük câri....bağçe hasene 150	Çograd Başında elmalık bağçe hasene 40	Akyar altında bağçe hasene 100	Hamam kurbunda bağçecig hasene 50	340
Uzun yanında çayır hasene 5	Bir kıt'a harâb bağ hasene 2	Vâdî-ı Balbeg'de bağ hasene 30	Değirmen yanında tarla hasene 5	42
Kilise yanında tarla hasene	Kaldırma Zabanlığlı hasene 10 <i>Borbaşında</i>	Kav belândında olan arz-ı mezra'	Aykaş'da olan arz bir dâr zân inde 41 hasene 120	34

		..... hasene 90		
Otar köyünde olan evler levâhakıyla hasene14	Şölbek'den alınan Çerü Değirmen Sebze hasene 8	Rıdvan'nın evleri levâhakıyla hasene hasene 10		
Kaçı'da olan harabe ev yurtlu hasene 8	Kaçı'da bir mikdar hâlî yerin nisfi hasene 2	Berkûhî cümle hırdavat hasene 2		12

Beş pullı varak hasene 40	İki bora hasene 13	İki toylak hasene 6.	Bi konan deve hasene6		68
Dört kısır deve hasene 30	Bir camuş hasene 3	Gök öküz hasene 3	Kogür öküz hasene 3	Kuba öküz hasene3	30,5
Dört buzagılı sığır hasene13	Bir kısır sığır hasene 2	İki kuba sığır hasene 3	Beş dana hasene hasen -ebeşer dana		30,5
Kuzulu koyun hasene 40	Altmış kısır koyun hasene 20				60

3b -50.varak

No: 1

Oldur ki fahru'l-muhadderât Sâhib Sultan Bike ibnet-i Sefer Gazi Aga zevc-i merhûmu olan Ömer Mirza'nın mihrinden ikiyüz florî mihr-ı müeccel mukâbelesinde aldığı kibleten- Mirza'nın Aga hisarı şarken yine Mirza'nın Aga mülki şimâlen Çürük Su garben tarîk-ı amm ile mahdûde avlâ ve.... dâhilindeiki çatma hane bir ? sıbgasıyla? iki yüz floriye Hacı Bayram bin Hüseyin'nin tevkil Togay Sofi bin Seyyid Mustafa Kethudâ bin Mulay Sofi şehâdetleriyle sübûtundan sonra (yarım bırakılmış)

No: 2

Oldur ki Kopan oğlu Receb zevcesi Han Bike mihrinden ve nafakasından ve bi'l-cümle zevciyyete muteallık hukûkından ferâgat itmek üzere hal° idüb mezbûre Han Bike dahî minvâl-i muharrer üzere ihtilâ°ı kabûl eyledikte .vak°a bendine/beyyine ile hükm olunduğı kayd şod fi şehri Rabî'u'l-evvel li-sene semâni ve hamsin ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Hamdi Beg ibn Mehmed Ali Çelebi
Ahmed Efendi ibn Mahmud Efendi
Es-seyyid Abdalbâkî ibn Es-seyyid Ömer
Devlet Gâzî bin Ya'kub-Ma'kûl?
Fahrul A'yân Abdalbâkî Beg ibn Mustafa Aga

No: 3

Oldur ki Toksaba'dan Şâtî bin Süleyman Sofi mahfel-i kazâda takrîr-i kelâm idüb merhûm babamızdan mevtinde Sefer Bike nâm dükesine i'tâk eylemişdir biz dahî azâd eyledik küllî terekесinden azâddır deyü ikrârı kayd olundu

Şuhûdü'l-hâl:

Abdalbâkî Çelebi bin Mehmed Efendi el-imamü'l sultân ve....şân

Mustafa Çelebi bin Ebulhay Aga
Hamdi Çelebi ibn Mehmed Ali Çelebi
Abdulhalim Çelebi bin Mustafa Aga
Sultan Mevlâ

No: 4

Oldur ki Mehmed El-Hâcc bin Kenan Beg işbu oğlanı babasından almışımıdır deyu ikrârı kayd şod (eyledükden sonra ... aldım ... kayd şod(üste doğru giden yazı)

Şuhûdü'l-hâl:

el-Hâc Sefeş ibn Toktamış
Kırım Gâzî Beg ibn Gâzî Dede
Molla Mehmed elesved? ibn Mevlüd
Emir Abdalbâkî ibn Emir es-seyyid Ömer
Timur Ataluk ibn Mevleş

No: 5

Oldur ki Ahmed bin Abdullah bundan akdem Murtaza bin Abdullah'ın tarafında olan çayır Peykel Mehmed işbu Hasan bin Abdullah ile Hacı Mehmed bin Kenan Beg beynlerinde münâza'ası olub hâlâ Hacı Mehmed'in yedinde olan ma'lûme'l-hudûd çayır işbu Hasan'ın dedesinden babasına babasından kendüsüne intikâl iden mülkidir Peykel Mehmed mezbûr Hacı Mehmed'in hizmetkâr idi arz-ı mezbûreyi dedesinden Peykel Mehmed dört altun yüz akçe deyni mukâbelesinde rehn almışımıdır deyu şehâdetleri bi't-taleb ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl:

Eş-şuhûdü'l-mezbûrun

No: 6

Oldur ki vekîl-i mezbûr Hacı Bayram bin Hüseyin mahfel-i kazâda Muhtesib Mehmed Aga ibn Mustafa muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb müvekkilem mezbûre Sâhib Sultan Bike ibnete Fahru'l-a'yan Sefer Gâzî Aga'ya merhûm zevci Mehmed Mirza ...nın zimmetinde olan beş yüz florinin iki yüzü mukâbelesinden kıbeli şer' de ahz eyledikleri kıbleten ve şarken Mirza Beg Aga mülkine şimâlen Çürüksu ile şarken tarîk-ı âmm ile mahdûd olan işbu dar temellûkesine ... iki karşılı çatma hanesiyle önünde sukasıyla ahurıyla ve avliyesiyle çatma odasıyla bağçesiyle ve çeşmesiyle ve bi'l-cümle hukûkıyla iki yüz floriye bey'-i bât-ı sahîh ile bey' idüb meblağ-ı mezbûrî bâ kusûr kabz ve teslîm eylemişimidir dâr-ı mezbûr dâr-ı mezbûre alan yed-ı tasarrufundadır keyfe yeşâ' tasarruf ider deyu ikrâr-ı tav'isine mukırrla mezbûr Mehmed vech-i meşrûh üzere tasdik eyledikde sıhhat-i bey'le hüküm olunub mâ hüve'l-vâkı' ketb olundu fi şehri Rabî'u'l-evvel sene 1058

Şuhûdü'l-hâl:

Mehmed Efendi (bin) Dedeş Molla
Abdullah Çelebi bin Esen
ve's-şuhûdü's-sâbikûn

No: 7

Mezbûr El-Hâcc ve Ataluk'ın ... vekîli Mahmud mezbûr yahudiyle bi't-tamam haklaşdım deyu ikrârı Yahudi el mezbûr talebiyle kayd olundu tahrîren fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl:

El-mezbûrûn
Kırım Gâzî Efendi
El-Hâcc Mehmed (bin) Çapar
Abdulrezzak Çelebi

No: 8

Oldur ki ... 'da sâkin olan zimmîyan mahfel-i kazâda Paraciva Papas ile Yuri Reis muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb karye-i mezbûremizin avâriz hanesi on dokuz hanedir işbu Paraçiva Papas ile Yuri Reis'in satun alub sâkin olduğu haneleri hane-ı mezbûredir avarız teklif eyledikde bize ... Yuri ? dedikde mezbûrân Paraçeva ile Yuri cevâba tesaddî idüb idüb bizden hanelerin tımarı emr-i padişahîyle ihrâc olunmuşdur deyu cevâb virüb da'vâsına mezbûre yine âciz olub elinde kıbeli pâdişâhîden muharrer ta'âyın olan adamın temessükü bulunmayub mezbûre ... lerine ıvâzan da halâsına ber-vech-i muhallef bulunmadığı kayd şod Fî şehr-ı rabî'ü'l-evvel sene 1058

Şuhûdü'l-hâl:

Ramazan el-kâtin ibn Muzaffer
Abdullatif Çelebi ibn Ahmed Çelebi
El-Hâcc Sefeş bin Toktamış
Abdulhalim Çelebi ibn Mustafa Aga
Kırım Gâzî Molla ibn Gâzî Dede

No: 9

Oldur ki Mahmud Efendi bin Mehmed Dede mahfel-i kazâda Mehmed Şah Aga'nın köyünden Arslan bin Secan muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu Arslan el-mezbûr yedinde iki kulağı yarık burnundan fatay tamgalı dimekle ma'rûf nişanlı ker doru yorga alaşa benim mülkimdir târîh-ı kitâbdan üç sene mukaddem gâib olmuşdı şer'le suâl ve hakkı müstahakına îsâl olunmak murâdıdır dedikde gıbbe'l-istintâk Arslan el-mezbûr cevâba tesaddî idüb işbu alaşayı biz adada Mehmed Mirza bin İbrahim Mirza'dan bir alaşasına degüşüb almışımıdır benim mülk-i müşterâmdır müdde'î -yi mezbûr Mahmud Efendi'nin degüldür deyu inkâr ile mukâbele idecek müdde'î mezbûr Mahmud Efendi'nin da'vâsına mutabık beyyine taleb olundukda Abdurrahman Çelebi ibn Hüseyin Ali Efendi ve Cemal bin Haydar ve Bayrak bin Cumali Bay li ecliş-şehâde hâzırın olub müdde'î mezbûrın da'vâsına lafzan ve ma'nen mutâbık ve muvâfik edâ-yı şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde şehâdetleri ba'de't-ta'dîl hayr-ı kabûlde vâkı' olub müdde'î mezbûre kıbeli şer'den yemîn teklif olunub ol dahi fers-ı mezbûrını esbâb-ı succdan bir sebep ile mülkünden ihrâc eylemedigine halef-i billah eyledikde sahîh fers-ı mezbûr müdde'î merkûmun mülk-i hâlisi olmak üzere hükm olundugı ketb olundu

Tahrîren fî şehr-ı Rabî'ü'l-evvel li-sene semân ve hamsîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Abdulhannan Aga ibn Abdurrahman Çelebî
Ebulhay Çelebi ibn Abdulvahhab Çelebi
Mevlûd Efendi el-vâiz (bin) eş-şehîrû .....
El-Hâcc Timur Beg Aga ibn El-Hâcc Abdulkadir
Hüseyin Efendi ibn Aslan Efendi, Ahmed Çelebi (bin) Mustafa Çelebi ibnü'l-Kefevî ve gayruhum

No:10

Oldur ki Karatoklu-Deratoklu Kazeş Beg ibn Kadir Aga mahfel-i kazâda Salfer'de sâkin Bayram Gâzî ibn Can Serâ muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu Bayram Gâzî müşârun-ileyhimâ Yaske nâm kazâğumı Eyvaşke nâm gulâm-ı memlûkemi gasb idüb Balıklago'da bey'e eylemiş hâlâ müşterî olan adamların elinden aldım şer'le suâl olunması murâdıdır dedikde gıbbe's-suâl Bayram Gâzî el-mezbûr müdde'î mezbûrî tasdîki bi't-taleb ketb olundu

Hurrire zâlik fî şehr-ı Rabî'ü'l-evvel sene 1058

Şuhûdü'l-hâl:

Abdullatif Çelebi ibn Ahmed Çelebi
Abdulbâkî Çelebi ibn Mustafa Aga
El-Hâcc Sefeş ibn Toktamış
Ahmed Efendi ibn Mahmud Efendi
Mahmud Çelebi ibn El-hac

Hızır ve gayruhüm

No: 11

Oldur ki Eş Mehmed Sofi bin Devlet Sofi mahfel-i kazâda Terko veledi Melec muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu Terko'ya beş beşşeri çavdarı altmış akçeye bey' itmişdim suâl olunsun dedikde mezbûr Terko kırk akçesine ikrâr idüb ziyâdesine tahlif olundığı kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

Eş Mehmed bin Aşkay
Mestdâm (bin) el-Muhzır
Emir Bâkî ve gayruhüm mine'l-hâzırîn

3 b– 51. varak

No: 1

Oldur ki Kuba'da Sehrab Efendi Mahallesi'nde sâkin Hasred bin Abdullah mahfel-i kazâda Hüseyin bin Ömer'in ...dört gurusu deyni vardır deyu ikrâr idüb gıbbe't-tasdîk sekiz gün mehl virdüğü bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi şehri'l-yevm semâni işrîn şehri Safer sene 1058

Şuhûdü'l-hâl:

Tahir Mirza
Hannan Aga
Kâtibü'l-hurûf Mahmud

No: 2

Oldur ki adaletli han zîşan hazretlerinin Çaşnegir başı Mustafa bin Halil mahfel-i kazâda mahrûse-i Kefe'de Mustafa bin Sefer Gâzî muvâcehesinde takrîr-i kelâm (idüb) mezbûr Mustafa yedinde olan işbu hâzır fi'l-meclis sol canibinde Çomaç tamgalı yelesi siyah sarı at târîh-i kitâbdan iki sene mukaddem ... silki mükim meslek mülkimdir tarihi mezbûrda gayb olmuşdı hâlâ işbu Mustafa bin Sefer Gâzi elinde buldum şer' ile suâl vasfî müstehakına i'sal olunmag murâdımdır dedikde cevâbı tasaddi idüb fersi müşarun ileyh benim deyni mülkimdir târîh-i kitâbdan iki (sene) mukaddem Kefe sâbıkdan on iki buçuk şirâ eylemişimdir mezbûr Mustafa'nın degildir deyu inkâr ile mukâbele idicek gıbbel iştişhad udul-ı ricalden Osman bin Abdullah Hasan bin Abdulah Kaytas bin Abdullah li eclî's-şehade hâzır'ın müdde'î olan Mustafa'nın sıdk-ı mukaline muvâfik şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde şehâdetleri hayrı kabûlde vâkı' olub mezbûr müdde'î aliyye mezbûr Mustafa fers-ı mezbûr ... meslek mülkinden azâde eylmedigine halef-i billah eyledikde fers-ı mezbûr müstahakı merkûmun mülki olmak üzere hüküm olunu mâ hüvel vâkî ketb olundu.

Cerî fi'l-yevmil vâhid vel işrîn ve saferü'l-muzaffer li-sene semân ve hamsîn ve elf (1058)

Şuhûdü'l-hâl:

Mustafa Çelebi ibn Ebulhay Aga
Ahmed Efendi ibn Eş-Şeyh İslam Efendi
Emir Ali Çelebi ibn Es-seyyid Osman
Abdulhalim Çelebi ibn Mustafa Aga
Ebulhay Çelebi ibn Abdulvahhab Çelebi
Emir Abdalbâkî ibn Es-seyyid Ömer
... mahsusumuz vesair arz- mezzamız ...

No: 3

Oldur ki Mehmed Mirza ve Mustafa ibn- İbrahim Mirza mahfel-i kazâda babası İbrahim Mirza'nın ersle intikâl iden emvâlini bervechil vesaye gabz iden vâlidesi Alem Bike kıbelinden nech-i şeri üzere sâbitü'l-vekâle Ebulhay Çelebi muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb vâlidemiz ve kıbeli şer'den vasisemiz Alem

Bike'nin elinde olan emvâlimizi vakti bulumuzda ahz ve teslim eyledik ve vasîsi mezbûremizin elinde emvâli merkûmemizde cüda kalmamıştır min ba'de'l yevm husûsu mezbûre mutaallik da'vâmız kalmamıştır olursa istima' olunmasın dedikde vekîl-i mezbûr Ebulhay Çelebi mukırrıan mezbûrânın vech-i meşrûh üzere câri olan kelâmını tasdik eyledikde mâ hüvel vâkı' ketb olundu.
ceri zalik fî şehri'l safer li-sene semân ve hamsîn ve elf (1058)

Şuhûdü'l-hâl:

Fahrul ayan Abdulkerim Aga ibn Hayreddin el- Gözlevi
Abdullatif Çelebi ibn Ahmed Çelebi
Osman Efendi ibn Dede Efendi
Kara Mehmed bin Mevlüd
Hasan Çelebi ibn Kara Mehmed
Şahin Beşe ibn El-Hâcc Mustafa ...

No: 4

... Oldur ki mezbûr Mehmed Mirza ile Mustafa Mirza'nın vasîyyesi mezbûre Alem Bike'nin elinde olan emvâlini lâzâyî' olan emvâlini beyân ider:

Devlet Geldi câriye: hasene 22
Tokman nâm câriye: hasene 30
Yusuf nâm kazak: 10 hasene
Kogür öküz: hasene 3
Kızıl kaşka öküz: hasene 3

No: 5

Oldur ki emvâli mezbûrede vasîyye-i mezbûre'nin elinde olan emvâl yekûn- ... 98 merkûme helâk ve zayı oludığı mahfel-i şer'de sübut bulmagın vâkı' hâl kayd ve terkim olundu fî şehri'l-mezbûr 1058 eşşühül mezbûrun

No: 6

Oldur ki vekîl-i mezbûr Ebulhay Çelebi mahfel-i kazâda mezbûr Mehmed Mirza Mirza muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu Mehmed Mirza'nın degirmeninde olan kazak benim mülkimdir ... mezbûrda ... sabit? bina ... üzere şerik olmak üzere icâreye virmişdir dedikde merkûm Mehmed Mirza gerçektir kazak mezbûr merkûm Ebulhay Çelebi'nin mülkidir minvâli muharrer üzere icâreye almışdır dedigi bi't-taleb ketb olundu
Eşşühüdül mezbûrun, Muhacir? Mustafa

No: 7

Kirkor nâm zimmî Ayden nâm zimmîye bir guruş ikrârı kayd olundu tahrîren fî evâil-i rebiyyü evvel li-sene sittîn ve elf (1060)

Şuhûdü'l-hâl:

Mehmed Can Aga (bin) El-Hâcc Musli Çelebi
El-Hâcc Timur Beg Aga bin Abdulaziz el-Hâcc
Kırım Gâzî Efendi bin Gâzî Sofi ve gayruhüm

No: 8

Oldur ki Ramazan bin Arab Yusuf Kirkor veledi Şehyar nâm zimmî muvâcehesinde güftâr idüb işbu Kirkor'in elinde emanet sekiz ... şiram var idi itlâf eylemişdir dedikde yemîni aciz olub mezbûr Kirkor'a yemîn tevci idüb halef-i billah ile halâsı kayd şod Rabî'u'l-evvel sene 1058

Şuhûdü'l-hâl:

Abdullatif ibn Mehmed Çelebi
Hacı Timur Beg Aga ibn Abdulaziz
Emir Bâkî ibn Emir Mehmed, Abdulhannan ibn Abdurrahman

Abdullah ibn Hüseyin
Abdülhak Çelebi ibn İbrahim ve gayruhüm

No: 9

Oldur ki Melek binti Bayezîd kibelinden sâbitü'l-vekâle Emir Abdülbâkî ibn Es-seyyid Ömer mahfel-i kazâda merhûm İbrahim Dede'nin gurebası beyânında takrîr-i kelâm idüb merhûm İbrahim Dede hal-ı hayatında ve kemali sıhhatinde Salacak'da vâkı' ma'lum el hudûd darı ve darı mezbûrun dâhilinde olan çatma hane asabet beyti ve ... ve bilcümle emtiasını bir yere cem' idüb müvekkile mezbûre Melek'e hibe ve teslim ol dahi intihab ve teslim eylemiştir deyu isdar ve da'vâ idüb da'vâsını Mehmed Halîfe ibn Şaban, Hüseyin Halîfe ibn Mustafa şehâdetleriyle tenvîr eyledikde merhûm mezbûrın bilcümle asabet beyti ve emtiası mezbûre Melek'in mülki mevhubı olmak üzere hükm olunub mahüvel vâkı' ala vukia ketb olundu Rabî'u'l-evvel 1058

Şuhûdü'l-hâl:

Mehmed Efendi ibn Mustafa Aga
Hacı Timur Beg Aga ibn el-Hâcc Abdulaziz
Kâtibü'l hurûf Mahmud bin Mehmed
Timur Emeldeş ibn Mevleş ve gayruhüm

No: 10

Emtia-ı mezbûre mevhubesi bir döşek bir minder üç yasdık bir basım yorgan bir ... bir çevin kazân bir tast bir tepsi bir sahan bir büyük tast bir tabak bir küçük tast küçük kazân bir ıbrık bir deri yorgan bir sefre dört varil bir kazmalı balta bir balta saç ayacı bir sepet bal bir şamdan ... bu mecmuayı

No: 11

Oldur ki Gâzî Bayram bin Mehmed mahfel-i kazâda Sefer bin Hıdır muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu Sefer bana beş altun kiraya bir kazak virüb beş gurusunu nakit virmişdüm ba'de nakti mezbûrun kazagı benden mukaddem Özi'de Osman'a virmiş almış vakı'î hâl vechi muharrer üzere idigi sabit olub kazagı Osman aldı meblag-ı mezbûr bana Osman'dan havale eylemişdi ben dahi Osman ... üç yüz akçem almışdım Hıdır ki müstehak zor idüb benden ahz eyledi Osman dahi fevt oldu benim hakkım bana vâsıl olmadı hâlâ mezbûr üç yüz akçemi mezbûr Sefer'den talep iderim dedikde Sefer mezbûrın tasdikiyle meblag-ı mezbûr üzerine hükm olundığı kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

Mehmed Halîfe el-İmam ibn-ı Şaban
Hasan Halîfe bin Hüseyin
Devlet Gâzî ibn Ma'kül ve gayruhüm

No: 12

Oldur ki karye-i Süren'den Mustafa bin Abdullah zevcesi Rahime binti Murâd muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb eğer işbu zevcem Rahime'yi bırakıp gidersem benden boş olsun dedigi bi't-taleb ketb olundu Fî şehri'l-rebiu'l-evvel li-sene Semân ve hamsîn ve elf (1058)

Şuhûdü'l-hâl:

Mustafa Çelebi ibn Ebulhay Çelebi
Hüseyin Beg Allahverdi ibn Hasan
Hamdi Beg ibn Mehmed Ali Çelebi
Abdullah Çelebi Efendi (bin) Kadıasker Efendi ve gayruhüm

No: 13

Oldur ki Beçaver Ataluk el-merhûmun kızı Devlet Bike nâm hatun kibelinden vekîl olan zevci Mahmud mahfel-i kazâda Şöylem veledi Heryofta muvâcehesinde merhûm Beçaver Ataluk'ın Yasef nâm yahudiden on altun alub vefatından sonra mezbûre kızına intikâl etmiş idi mezbûr Şöylem kefil-i bilmal olub mezbûrın

oglu Moşe ve bir fersiyyesin virin deyu kefil olmuşdur deyu mezbûr inkâr idüb udulden Seyyid İsa ve Kantimur nâm âdemleri mezbûrın kefil olduğuna şehâdet idüb mücibiyle hükm olundu.

Tahrîren fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl:

Abdulkerim Efendi

Devlet Gazi

Hüseyin Halîfe ve gayruhüm

3b-52. Varak

No: 1

Oldur ki Kuba Mahallesiinde sâki Ali bin Sefer mahfel-i kazâda Can Gâzi bin Şakir Atar muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu Can Gâzi'de dört flori deynim var idi haseble üzerinden ıskât eyledim min ba'd işbu Can Gâzi'de bir deynim kalmamışdır deyu ikrârını mezbûr Can Gâzi tasdikle sıhhat-i ibrâ ile hükm olundu.

Cerî zâlik fi şehr-ı Saferrü'l-muzaffer sene 1058

Şuhûdü'l-hâl:

Abdülhannan Ağa bin Abdurrahman Çelebi

... Beg bin Mustafa el-Hâcc

Emir Abdülbâki bin es-Seyyid Ömer

Devlet Gâzi bin Makûl

Timur Ağa el-Hâc

İbni Hacı Abdülaziz

No: 2

Oldur ki Salacak'da olub fevt olan Hacı Ali el-merhûmun ibni sulbisi Ömer mahfel-i kazâda takrîr-i kelâm idüb Bundan akdem merhûm ve mağfûrun leh Müşkil Giray Han hazretleri medrese olan mahallede mürâfa'a Vakfiye hammâm harâb olub ta'mire muhtâc olmağın merhûm babam el-Hâcc Ali ... izn-ı şer'le alâ hammâm-ı mezbûrı ta'mir idüb bina eylediği 'imâret kendinin mülki olmak üzere senevî on hasene icâreye kabûl idüb hammâm-ı mezbûrı ihyâ murâd eyledikde kibel-i şer'eden minvâl-i muharrer üzere izn virüb babam mezbûr el-Hâcc Ali dahi hammâm-ı merkûm minvâl-i meşrûh üzere ihyâ idüb ücrete ma'inye olan on hasene ya sene senece şurûtına sarf eyleyüb ... gelmişdi bu minvâl üzere on sene tasarruf idüb senevî ellişer altun icâreye virüb vech-i meşrûh üzere tasarrufdan sonra merhûm el-Hâcc Ali fevt hammâm-ı mezbûrın husûs-ı şer'-ı şerîf üzere tefahhus olunub muktezâ-yı şer' görülmeği murâd iderüm dedikde husûs-ı merkûm şer'-ı kadîm üzere tefahhus olunub madde-ı mezbûrın vech-i şer'iyye hammâm-ı mezbûr vakf olub merâm-ı mezbûrı eylediği binâsı kendisine mülk olub müste'cir-i mezbûrın fevtiyle icâre-i merkûmesi münfesiha olub mezbûr el-Hâcc Ali'nin eylediği binâsının mebnî kıymetli mevrûc Kaçı'nın kangısı ekall ile ekall olan kıymetli vakf cânibine şirâ olunmak muktezâ-yı şer'dir deyu cânib-ı şer'eden cevâb virildikde mezbûr Ömer cevâba tesaddî idüb benim babam hammâm-ı mezbûrı senevî ellişer altuna icâreye virüb on sene zabt eyledi 'imâretimizin mevrûc ve yâhud mebnî kıymeti kirâren istifâ olunmuşdır 'imâret husûsında ... yok emr-i şer'in vakf olsun ve lâkin hammâm-ı mezbûre ecr-ı misl takdîr olunub ehl-ı habere takdîr eyledikleri ücretle isticâr eylemek murâdındır dedikde hammâm-ı mezbûr bâ ... vakf olmak üzere hükm-ı şer'î lâ hakk olub zeyl-ı kitâbda mestûre'l-esâmî olan ehl-ı habere olan udûlden hammâm-ı mezbûrın ücretini istifsâr olundukda her biri bast-ı merâm idüb hammâm-ı mezbûr hâlâ yine ta'mire muhtâcdır hâlâ yüz guruş istidâne olunub meblağ-ı mezbûrı senevî gill? Vakhfdan on altun mezbûr Ömer' de hâlâ alınmak üzere ve bâki on floriye meşrûtına sene be-sene sarf olunmak üzere cem'an senevî otuz guruşa icâreye min ba'd ...vakf-ı mezbûre dahi ziyâde sa'ydır senevî üzere guruşdan ziyâdeye tama' olunub âhara virülürse vakf-ı mezbûr yine harâba müşerref olur olur deyu ittifâlarından sonra hammâm-ı

mezbûr merkûm Ömer'e senevî otuz guruş icâreye virilüb mezbûr Ömer dahi hammâm-ı mezbûrî ücret-i mezbûreye kabûl idüb hâlâ tamiratına lâzım olan yüz guruş dahi hâlâ virüb alâ seneden senevî on altun ile istîfâ idüb bâkî on flori cihet-i meşrûtına sene be-sene virmek üzere ta'ahhüd eyledikde mâ hüve'l-vâkı° alâ vukû°a ketb ve imlâ ve yed-ı tâbe vef° ve i°tâ olundu.

Cerî zâlik fi'l-yevmi's-sâbi° min şehri Saferü'l-muzaffer li-sene semân ve hamsîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Fahru'l-a°yân Abdullatif ibni Ahmed Çelebi
Abdülhannân Ağa ibni Abdurrahman
El-Hâcc Timur Ağa ibni el-Hâcc Abdülaziz
Hasan Ağa ibni Mehmed
Şah Hüseyin Beşe ibnü'l-Hâcc Mustafa
Abdullah Çelebi ibni Kâdiasker Abdurrahman Efendi
Kâtibe'l-hurûf Mahmud bin Mehmed
Devlet Gâzî bin Ma°kûl Dede
Abdurrahman bin Hüseyin Ali Efendi
Ve gayruhüm

No: 3

Ömer el-Hamâmî ile Ömer bin el-Hâcc Ali mahfel-i kazâda takrîr-i kelâm idüşüb merhûm el-Hâcc Ali'nin işub Ömer'de yigirmi yedi flori deyni var idi. Ömer'in dahi yüz seksen gün haddinde hakkı var idi. Bir birinden ıskât-ı hak eyledik dedikde Ömer Hamâmî dahi mezbûrî tasdîki bi't-taleb ketb olundu.

Fî şehri Safer li-sene semân ve hamsîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Eş-Şuhûdü's-sâbikûn

No: 4

Mahrûse-i Bağçesaray'da Câmî°-ı Şerîf Mahallesinde sâkine Cennet ibnete el-Hâcc Seyfullah mahfel-i kazâda râfi°... El-küttâb Mustafa Çelebi ibni Mehmed muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrda vâkı° kıbleten Mehmed Efendi şarkan Keçeci Ali ğarben Gülsüm Kadın şimâlen Hatice Hatun mülkleriyle mahdûd dâr-ı memlûkem dâhilinde iki çatma hânesiyle eşcâr-ı müsmire ve gayri müsmiresiyle ve hukûk-ı mürâfikıyla müşârün ileyh Mustafa Çelebi ibni Mehmed el-mezbûra ğıbbe't-tahliye hübe ve teslîm eylemişindir mezbûr Mustafa Çelebi dahi alâ mâ yel... bi'l-°akâr kabz Ve mütesellim idüb mukâbelesinde bana bir sûf °ivaz virüb ben °ivaz-ı mezbûrî hibe-ı merkûmem mukâbelesinde kabûl eylemişindir dâr-ı mezbûre el-ân merkûm Mustafa Çelebi'nin mülki makbûzıdır Keyfe mâ yeşâ° ve tahıyyâr mutasarıf ıdır deyu tâbi°an ikrâr eyledikde yevmî ile Mustafa Çelebi mukirre-i merkûmenin minvâl-i muharrer üzere cârî olan kelâmını vicâhen ve şifâhen tahkîk ve tasdîk eyledikde hibe-ı merkûmenin sıhhatiyle ve mevâni°-ı rücû°dan ivaz-ı muzâf-ı ile'l...bulunmağın mezbûr hibe-ı mezbûrede rücû°ın imtinâ°ıyla hükm olunub mâ hüve'l-vâkı° alâ vukû°a ketb ve imlâ olundu. Cerî zâlik fi şehri Muharrem li- sene semân ve hamsîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Muhtesib Mehmed Ağa ibni Mustafa
el-Hâc Ömer bin Necef Ali
el-Hâc Hızır bin Abdullah
İsmail Efendi bin Yusuf
Mahmud Çelebi ibni el-Hâcc Hızır Ali Çelebi ibni el-Hâcc Mahmud Abdullatif ibni Ahmed Çelebi
...vâ°iz Mevlüd Efendi ibni Yahşi Bay
Orman Tatarı
Kâtibe'l-hurûf Mahmud el-muhzır
Abdurrahman Çelebi ibn Süleyman Efendi
Hüseyin Ali Efendi

Ve gayruhüm

No:5

Oldur ki karye-i Aytogan'dan Hacı Seyyid Gâzî bin Mehmed mahfel-i kazâda Mehmed bin Konak muvâcehesinde güftâr idüb işbu Mehmed yedinde olan bükeç tamğalı cîrân kaşka at benim mülk-i sarîhim idi ...gerçek uğurlatmış idik hâlâ işbu Mehmed yedinde buldum. Şer'le su'âl ve hakkı ve müstehakkına îsâl olunmak murâdıdır dedikte ğıbbe'l-istintâk mezbûr Mehmed cevâba resaddî idüb fers-ı mezbûrîTamanlı Aziz oğlu Murtaza Ali'den bir kılıca şîrâ eylemişimdir. Kendi mülk-i müşterâmdır işbu Mehmed'in degüldür deyu inkârına mukâbele idecek Seyyid Gâzî el-mezbûrın da'vâsına mutâbık beyyine taleb olundukda udûlden Hacı Murâd bin el-Hâcc Mevlâ ve Mehmed bin el-Hâcc Mevlâ li-ecli'ş-şehâde hâzıreyn olub müdde'î mezbûrın da'vâsına mutâbık şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde şehâdetleri hayr-ı kabûlden vâkı' olub fers-ı mezbûr merkûm Seyyid Gâzî'nin mülki olmak üzere hük-m-ı şer'î lâ hakk olub mâ hüve'l-vâkı' ketb olundu.

Cerî zâlik fi şehr-ı Saferü'l-muzaffer li-sene semân ve hamsîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Tâkatar bin Resûl
Ahmed bin el-Haccgeldi
Bendezâde Sefer Ali
Edîb bin ...Ensârî
Devlet Gâzî bin Makûl
Ve gayruhüm

No: 6

Oldur ki Murtaza bin Sübhan Gâzî Ağa'nın bir Tilmaç kazâğını tayad ile urdum dediği Abdülhalim Çelebi ibni Allahkuli el-Hâcc İsmail Efendi ibni Yusuf şehâdetleriyle sübûtı kayd şod.

Şuhûdü'l-hâl:

Mahmud Beg ibnü'l-Hâcc Mehmed
Ebulhay Çelebi ibni Abdülvehhâb Çelebi
Abdülhalim Çelebi ibni Mustafa Ağa
Emir Ali Çelebi (ibni) es-Seyyid Osman
Timur Gâzî Mirza bin Sefer Şâh Mirza
Ve gayruhüm

No: 7

Oldur ki Laka'da Mihâl veledi Dimitri avreti Şâkire muvâcehesinde talak müzâkeresinde sen benden boşan.... boş olub gitmişsin dediği bi't-taleb ketb oldu

Şuhûdü'l-hâl:

Eş-Şuhûdü's-sâbikûn

3 A Defteri

3a-53. varak

No: 1

Oldur ki tâyife-ı Tatardan Kel Mehmed bin Hocam Berdi mahfel-i kazâda tâyife-ı Ermeniyândan Sarkis veledi Köse muvâcehesinde güftar idüb işbu Sarkis'in emâneti olan atı benim sulb-ı sağîr oğlum Kelî nâm sâğîri kıç ayâğıyla başı üzerine urub mecrûh eylemişdir harc-ı mezbûrdan iki ğuruşun ile musâlaha eyledim bedel-i mezbûru kabz eyledim harc-ı mezbûrda sağîr merkûm men-ba'de husûs-ı mezbûrda da'vâm yokdur ve tekerrür ise esmanî olunsun deyu ibrâsı bi't-taleb ketb olundu.

Hurrîre ... fi şehr-ı Muharremü'l-harâm sene 1058

Şuhûdü'l-hâl:

El-Hâcc Mehmed bin Arslan
Ebû Yahya Çelebi bin Abdülvehhâb Çelebi
Hacı Hasan bin Toktamış
Mustafa Efendi ibni Mahmud
Mahmud Çelebi bin El-Hâcc Hızır
Abdüllatif Çelebi bin Ahmed Efendi
Ve gayruhüm

No: 2

Oldur ki Bağçesaray'da sâkin Kadir Beg bin Hasan Ali Beg'in zevcesi olan Sabiha Bike ibnete Ferhad kethudâ kibelinden hibe-ı ...si bigâne Abdülvehhâb Çelebi ibn-ı Nâzır Mahmud Beg Abdullah Çelebi ibn-ı Kâzı-asker Abdurrahman Efendi şehâdetleriyle vekâleti sâbite olan Yahya bin İslam mahfel-i kazâda bi-hasebi'l-vekâle takrîr-i merâm idüb bunla.....mezbûre Sabiha Bike beş flori mihrinin dört yüzünü zevci olan Kadir Beg'e hasebü'l.....hibe eyledive hibe-ı mezbûreyi mahfel-i kazâda takrîre beni tevkîl eyledi ben dahî meblağ-ı mezbûr dört yüz flori hibe ve üzerinden iskât eyledim dedikde sahh-ı ibrâyla hükm olunduğı bi't-taleb ketb olundu

Fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl:

Kâtib El-hurûf Mehmed bin Mehmed el-Katib
Hamdi Çelebi bin Mehmed Ali Çelebi
Sefer Gâzî bin Makûl
ve gayruhüm

No: 3

Oldur ki Kefe'den olan Mustafa bin İbrahim mahfel-i kazâda takrîr-i kelâm idüb işbu Tatlı Ağanın bir re's bûrî (yori) atını almışdım beş buçuk guruşa iki kîse iki buçuk guruşa bir eğer üç flori nakd cümle on iki guruşa musâlaha idişüb hizmetimden iskâta hak itmişdir şer'le su'âl olunub tahrîr olunması murâdımdır dedikde ğıbbe'l-istintâk mezbûr Tatlı Ağa merkûm Mustafa'yı akvâl-i meşrûhasında tasdîki bi't-taleb ketb olundu

Fî şeh-ı Muharremü'l-harâm li-sene semâni ve hamsîn ve elf (1058)

Şuhûdü'l-hâl:

Abdülhâmid Ağa (bin) Abdurrahman
Mustafa Çelebi (bin) Ebû Yahya Ağa
Mehmed Efendi (bin) Mustafa Ağa
Mehmed Ağa el- Muhtesib (bin) Mustafa
Emir Bâkî

No: 4

Oldur ki mezbûr Mustafa ibn-ı İbrahim mahfel-i kazâda takrîr-i kelâm idüb fahru'l-a'yan İslam Ağa'nın bir torı atını almışdım Toğay Beg'in Kablan nâm âhar seyisine verdim dedikde bi't-taleb kayd şod

Fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl:

Eş-şuhûdü's-sâbıkûn

No: 5

Oldur ki Tâyife-ı tüccârdan Osman bin Mehmed mahfel-i kazâda Yako veledi Yusuf muvâcehesinde güftâr idüb bundan Mortahay veledi Semuyel'den bir câriye iştirâ eylemişdim câriye-i mezbûre hürriyel asl idi idüğünü isbât idüb yed bi'l-âhıran hâric olmamış mezbûr Mortahay'dan câriye-i mezbûrenin semen-ı müsellemi olan iki yüz elli gûruşa mutâlebe eylediğim mezbûr Mortahay yahûdî şer'î şerife mürâfa'a olunmaya mehl isteyüb işbu Yako ile Avrahim veledi Ebû Yusuf kefil-i bi'n-nefs eylemişdi şer'le su'âl olunması murâdımdandır dedikde mezbûrân Yako ile Avrahim mezbûr Becce veledi Süleyman Osman'ı akvâl-i meşrûhasında tasdikden sonra ....olan Mortahay mahrûse-i Bağçesaray'ın mehâkım-ı şerîfeye teslîm eylediği bi't-taleb kayd şod

Fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl:

HacıTimur Beg Ağa (bin) Abdülaziz Çelebi

Halim Çelebi bin Mustafa Ağa

....Beg (bin) Mustafa Beşe

Abdurrahman Çelebi bin Murtaza Efendi

Emir Bâkî (bin) Es-seyyid Ömer

El-Hâcc Ali bin Mustafa

Ahmed Çelebi bin Mustafa

Refik Osman

El- mezbûrun ve gayruhüm

No: 6

Oldur ki Adâletli Hân ve zîşân hazretlerinin cânib-ı Hümâyûnlarından nehc-ı şer'î üzere sâbitü'l-vekâle fâhu'l-a'yân defterdârları Ahmed Ağa mahfel-i kazâda mahrûse-i Kefe'de Pençik Emîni olan Şahin Çelebi muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu Şahin Çelebi'nin muhâsebesi ber-vechi'l- ... ki görölüb emîn-i mezbûrun üzerinde Hân hazretlerinin bir akçesi zuhûr itmeyüb husûs-ı mezbûrdan zimmet-i fâriğine bulundu ve ba'de külli hesâb hân hazretlerinin üzerlerine otuz gûruş ziyâde geçmiş hizmet-i mezbûresinde istikâmet üzere olmağın efendimiz Han hazretlerinin yüz altmış dokuz gûruş ihsân-ı şerifleri olub meblağ-ı mezbûr iki yüz gûruş ...hâssadan havâle buyurmuşlardır şer'le su'âl olunub tahrîr olunmak murâdımdır dediklerinde ğıbbe'l-istintâk mezbûr Şahin Çelebi cevâb cevâba tasaddî idüb üzerime iltizâm eylediğim pençik emâneti husûsunda muhâsebe-i adâlet üzere görüldi Hân-ı hazret cânib-ı şeriflerine otuz bir gûruş geçmiştir meblağ-ı mezbûrdan gayri zmetlerinde bir akçem yokdur kendileri eltâfû'l-enhâya ... minvâl-i muharrer üzere yüz altmış dokuz gûruş ihsân buyurdılar ve ilâ benim hakkım ancak otuz bir gûruşdur

dediği bi't-taleb ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl:

Eş-şuhûdü's-sâbikûn

No: 7

Oldur ki Bakkal Murâd Mescidine ta'yîn olunan evkâfin mütevellîsi olan İmâm Mehmed Efendi tevliyet-i mezbûreden azl olunub muhâsebesi görüldükde mütevellî mezbûrun tevliyet-i mezbûrede istikâmet üzere hademeti mukarrer olub cümle erbâb-ı zimem mahfel-i kazâda ihzar olunub her biri zimmetlerinde olan meblağa ikrâr idüb üzerlerine mu'âmele-i şer'iyeye olunub ba'de küll-ı hesâb iki yüz dört flori zimem yesârda mevcûd bulunub asl-ı vakf dahî ancak meblağ-ı mezbûr iki yüz dört flori olmağın mezbûre İmam Mehmed Efendi vakf-ı mezbûrun uhdesinden hâric olduktan sonra yerine Mehmed bin Murâd mütevellî ta'yîn olunub ehl-ı habere ma'rifetleriyle ğille-i vakfdan on iki altun alacak tevliyet-i nakdî olunub ol dahî tevliyet-i mezbûre için merkûme ile kabûl ve üzerine tekayyüd ve iltizâm eylediğime hüve'l-vâkı' kayd şod

fi şehri Saferü'l-hayr sene 1058

Şuhûdü'l-hâl

Mevlûd Efendi Ebû A'ta ibn-ı Yahşibay

Abdüllatîf Çelebi ibn-ı Ahmed Efendi
Mahmud Çelebi ibn-ı El-Hâcc Hızır*Safer
Kâtibü'l-Hurûf Mahmud bin Mehmed
Abdurrahman bin Hasan Çelebi

No: 8

Oldur ki Yaşlav'dan Gâzi bin Hâşim Kûbalı Küçük Mehmed'in bir sığırını beslemeye almadığına halef-i billah ile halâsı kayd şod

Fî şehri Muharremü'l-harâm li-sene semâni ve hamsîn ve elf (1058)

Şuhûdü'l-hâl:

Abdüllatîf Çelebi ibn-ı Ahmed efendi
Abdulhannan Ağa ibn-ı Abdurrahman Çelebi
Hacı Mahmud Çelebi ibn-ı El-Hâcc Safer
ve gayruhümü'l-hâzirün

No: 9

Oldur ki Yaşdağ'dan İslam ile Mehmed mahfel-i kazâda takrîr-i kelâm idüb bir sığır husûsunda da'vâmız var idi iki altun ile musâlaha idişdik birbirimizde da'vâmız kalmadı deyü ikrârları

bi't-taleb ketb olundu

Fii't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: Eş-şuhûdü'l-mezbûrün

No: 10

Cemşid bin Abdullah mahfel-i kazâda Yusuf bin El-Hâcc Mehmed muvâcchesinde takrîr-i kelâm idüb işbu Yusuf'un vâlide-ı müteveffâsı Aynışah kendi dârıma muttasıl bir kıt'a arz-ı hâliyemi bey'e eylediğimde kendi havlesin dâhilinde çeşmeye gidecek suyunu virmişdir deyü ikrârı bi't-taleb ketb olundu. Fi't-târîhi'l-mezbûr. Eş-şuhûdü's-sâbikûn

No: 11

Oldur ki Kenan bin Abdullah mahfel-i kazâda Nâzenîn bint-ı Abdullah'ın elini cerh eylemediğini gibbe'l-istihlâf halef-i billah ile kayd şod.

Fi't-târîhi'l-mezbûr . Eş-şuhûdü's-sâbikûn

3a-54. varak

No: 1

Oldur ki Mankub kazâsı nevâhından Kadı Köyü nâm karye sâkine Ayşe el-müteveffânın yüz flori bedel-i hacc vasiyyeti mahall-ı şer'ede sübût bulub sülüs-ı terekesinden meblağ-ı mezbûr bâ- kusûr ifrâz ve nukûdiyle Mankub kadısı efendi kibelinden hükm ve sicill olunub sicill-ı mezbûr mazmûn-ı şer'isi meclis-i şer'ide sübûtundan sonra sıhhat-i el-ümmü'l-merkûme edâsı içün meblağ-ı mezbûr flori El-Hâcc Hüseyin el-mütenevvi'a-ı müslimîn ... kayd şod.

Fî şehri Muharremü'l-harâm 1058

Eş-şuhûdü'l-hâl

Mahmud Çelebi ibn-ı el-Hâcc Hızır

Emir Abdulbâkî ibnü's-Seyyid Ömer

Abdullah Efendi ibn-ı Hamdi Efendi hazretleri

Deli Balta ibn-ı Ali

Kâtibü'l-Hurûf Mahmud bin Mehmed

Ve gayruhüm

No: 2

Kal'ea yahûdîlerinden Süleyman veledi İsak, İsâ veledi Mortahay'dan Tamğacı kurbünde iki kıt'a bâğın 'inde'l-cîrân ma'lûme'l-hudûddur elli altuna şîrâ idüb ba'edhû mezbûrdan iki kıt'anın birine Yako el-yahûdî ... 'asını isbât idüb ahz eyledikten sonra bâğ-ı mezbûrânın tarîkleri husûsunda iâdesi olub mezbûr Yako'nun ahz eylediği bâğa merkûm Süleyman dâhil ve 'ubûr etmeyüb mezbûr Yako merkûm Süleyman'a kendi mülki olan arzı nîzâdan bir araba yolu mikdârı virüb muvâza'ea ve mübâretleri bi't-taleb ketb olundu. Fî't-târihü'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl

El-Hâcc Sefeş

Abdülhannân Ağa

Mustafa Çelebi

Abdülhalim Çelebi

Emir Bâkî ve ve mine'l-yahûd Yako Moşe

No: 3

Oldur ki merhûm Hacı Nasuh'un zevcesi Şâh Zemân Bikçe ibnete Abdullah kıbelinde hibe-ı âtiyü'l-beyân ile ikrâra Receb bin Keyvan, Sefer Gâzi bin Ca'fer Ağa şehâdetleriyle sâbitü'l-vekâle el-Hâcc Abdülgaffâr bin Ebî Bekr El-Hâcc mahfel-i kazâda râfi' ....'l-güftâr Gülsüm binti Abdullah (muvâcehesinde) kıbelinden nehc-ı şer'î üzere vekâleti sâbit olan Arslan Beg bin Mehmed muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb müvekkilem mezbûre Şâh-Zemân Begçe Vâdî-ı Balbeg'de vâkî' kible nehr-ı Kabardi şarken Perviz Sofi bağı ğarben Gözlü Kadın mülki Şimâlen tarîk-ı âmma mahdûd bâğını eşcâr-ı müsmire ve gayri müsmiresiyle ve bi'l-cümle hukûkıyla Uraz Hâfiz'da olan otarını iki pay yarım arz-ı mezra'asıyla ve kuyusunda su ile Merbay Bike nâm câriyesini ve Kadem câriyenin nısfını on dört Bakır sahanı bir ....tâbesini bir kul tâbesini iki kazânını üç kapaklı tasını bir leğen bir ıbrığını bir çıraklık cümlesini mezbûre Gülsüm Bike'ye hibe ve teslim ol dahî kabz ve teslim eylemişdir emvâl-i mezbûre merkûme Gülsüm'ün mülk-i mevhûb ve ... dır keyfe yeşa' tasarruf ider dedikde mevhûbehâ el-mezbûr Gülsümün Bikenin vekîli olan Arslan Beg mukırr-ı mezbûrî akvâl-i meşrûhasında tasdik eyledikde sıhhat-i hibe ile hüküm olunub mâ hüve'l-vâkî' bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîran fişehr-ı Rabî'u'l-evvel sene 1058

Şuhûdü'l-hâl:

Hasan Atalık ibn-ı Mehmed Beşe

Abdullah Efendi ibn-ı Murâd Beşe

Yahya Çelebi ibn-ı Murâd Beşe

Mahmud Halife ibn-ı Toktamış

Yusuf bin Abdullah

Sefer gâzî bin Ma'kûl

Abdulgannan el-Hâcc bin Zülfikâr

No: 4

Oldur ki vekîl-i mutlak-ı mezbûr mezbûre Şâh-zemân Begce'nin Laçın nâm ğulamını tedbîr idüb kendim ... de kırk ğün mukaddem azâd olsun demişdir vakt-ı tedbîrden dört ay mürûr itmişdir dedikde mezbûr Laçın müdebbir olub bundan ... kırk ğün mukaddem cemî'e-ı tereke ... gelen azâd olmak üzere hüküm olunduğı bi't-taleb ketb olundu.

Şuhûdü'l-hâl:

Eş-şuhûdü's-sâbikûn

No: 5

Oldur ki takrîr-i kelâm bir kerre tüfenk ile sâçma atdikda yigirmi sekiz ğügercin helâk olub i'çerisinden biri hareket eyledikde ğümüşli balık dişli deşti bıçak ile urub bıçağı kaldırı ğitdi dediğı bi't-taleb ketb olundu.

Fî şehr-ı Rabî'u'l-evvel 1058

Şuhûdü'l-hâl:

Halim Çelebi
Abdulhannân Ağa bin Abdurrahman Beg
Timur Atalık (bin) Buleş
Hamdi Beg ibn-ı Mehmed Çelebi
Murtaza Beg ibn-ı Tatar Mirza
Ve gayruhüm
Hân-ı a'zâm husûs

No: 6

Oldur ki Mehmed Hasan bin Ramazan mahfel-i kazâda Yoleş veled mahzarında takrîr-i merâm idüb işbu Yoleş'e bir ocak yapmak için iki gurus verecek olmuş idüm ....yetmiş beş akçe virmiş idüm şimdi ocağımı kendüm yaptım velakin bana bir gün taş kesmiş idi ecr-ı misil her ne ise hesâb olunub bâkîsin bana edâ itmek murâdımdır deyicek mezbûr Yoleş altmış akçeye ikrâr idüb on beş akçesine inkâr idecek ba'de't-tahlîf halâsı kayd

Şuhûdü'l-hâl:

...Mehmed Sofi
...
Ve gayruhüm

No: 7

Oldur ki Mangıt kazâsından Semerko'nun atdan Cangeldi bin Hâcim Sofi nâm kimesne meclis-i şer'ede Salih bin Devîn gâzi Çelebi muvâcehesinde bi't-tav' ve'r-rızâ ikrâr itirâf idüb mezbûr Salih Çelebinin karındaşı Süleyman Çelebi bin Devîn gâzi Çelebi kancağ ile boğub katl eyledim deyü ikrâr-ı tav'ı mezbûr Salih talebiyle kayd olundu
Tahrîran evâil-i Rabî'u'l-evvel li-sene sittîn ve elf (1060)

Şuhûdü'l-hâl:

El-Hâcc İslam Çelebi bin Mehmed Efendi Eş-şeyh
Arslan Efendi bin Abdullah
El-Hâcc Mehmed Can Ağa bin Fazlı Çelebi
Abdullah Dede bin İlyas Efendi
Sefer Ramazan bin Mustafa
Arslan Çelebi bin Dost
Hacı Mehmed Havâce(bin) Özbek
Abdülhannân bin Süleyman
Mehmed bin El-Hâcc Devlet gâzi bin Ma'kûl
Kalmuk bin Sünbülay
Bolbek/Büyük bin Kutay Havâce ve gayruhüm

No: 8

Oldur ki kazâ-i mezbûreden Amanşah nâm karyeden Bayak bin Murtaza Sofi meclis-i şer'ede karye-i mezbûreden Eşmonla bin Bolat muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu Aşmonla umumlu(o)ğlu Hacı Bayram bin Kel Mehmed nâm âdemi balta ile başuna urub katl eyledi minvâl-i meşrûh üzere katilü'l-kayd gene kendi bi't-tav' ikrâr etmişdir su'âl olunsun dedikde ğıbbe'l-istintâk mezbûr Aşmonla inkârla cevâb virüb mezbûr müdde'î beyânımın kelâmına muvâvık beyyine taleb olundukda 'udûlden El-Hâcc İslam Efendi bizim huzûrumızda bi't-tav' ve'r-rızâ katil-i mezbûr Hacı Bayram'ı balta ile başuna urub katl iitdim deyü didüğüne biz şahidiz şehâdet dahi ideriz deyü .. edâ-yı şehâdet-i şer'iyeye idüb ba'de ri'âyet-i şerâ'itü'l-kabûl şehâdetleri hayr-ı kabûlde vâkı' olub mezbûrın kazâsıyla hükm olundu.
Tahrîran Fi't-târîhi'l-mezbûr Zi'l-ka'de Eş-şuhûdü'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: Es-sâbikûn

No: 9

Oldur ki Sarrac Esen Bolay bin Mevlam câr nâm kimesne Kanbar nâm karyede sâkine olan Asiye bint-ı Hızır Sofî muvâcehesinde be-her sene iki papuç vir astârı penbesiyle ve cümle levâzımıyla ve yarım batman buğday ve iki koyun ve yarım batman keten ve üç yılda bir Sofî virecek olub mezbûre avret kabûl idüb kayd olundu

tahrîran Fî evâsıt-ı Rabî'ü'l-evvel tis'â ve sittîn ve ba'ede'l-elf (1069)

Şuhûdü'l-hâl:

Abdullah Efendi el-vâ'iz el-câmiî'-ı Kûba
Hatîb Efendi el-câmî'-ı belde-ı Bağçesaray
El-Hâcc Mehmed Can Ağa bin Fazlı Çelebi
Ve Kediklûden Mustafa ve ğayruhüm

No: 10

Merhûm Avlan, Receb bin Abdullah ve 'asabete Hasan bin Abd Merhûm Receb'in babasının Li-eb ve ümm karındaşı

Şuhûdü'l-hâl:

Kalaycı Mehmed Dede bin Abdullah
Mehmed bin Abdullah
Ahmed bin Abdullah

No: 11

Ağa Kerim izzetlü devletlü hazretlü arz-ı husûslarıdır Bundan akdem fevt oldu Seyyid kâtib-ı hurûf oldur ki bundan akdem fevt olan...(yarım kayıt)

3a-55. varak**No: 1**

Oldur ki Hüseyin bin Maden Oldur ki Hacı Alizâde Ömer mahfel-i kazâda Hüseyin bin Ma'den muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb târîh-ı kitâbdan üç ay mukaddem işbu Hüseyin mezbûr beni şerî'-ı nebevîye ihsâr idüb babam el-Hâcc Ali'nin zimmetinde iki yüz ğuruşum vardır deyü benden da'vâ idüb Hacı Ali el-merhûmun meblağ-ı mezbûr ile ikrârına ikâmet beyyine idüb üzerime tescîl olunmuşdı velâkin mezbûr Hüseyin benim babam ile mu'ârefelerinde benim sende bir akçe deynim yokdur ne mikdâr hakkım var ise aldım iskât eyledim deyü ikrâr itmişdir benim dahî şâhidlerim vardır dedikde ğıbbe'l-istişhâd Ömer el-Hammâmî ile Kurt Usta ibn-ı Abdullah li-ecli's-şehâde hâzirîn olub vakt-ı mu'ârefetlerinde bile idi ki bir tüfenk ile bir baltam vardır dedi iki yüz ğuruşum vâd didi iki 'an iki yüz ğuruşdan yekûn eylediklerine şâhidleriz dediklerinde şehâdetleri nâ meşrû' olduğı bi't-taleb ketb şod

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Efendi

No: 2

Oldur ki Hannân Ağa ibn-ı Abdurrahman Çelebi karye-i Karaca'da Zorum Sofî ibn-ı Mevlaş muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu Zorum Sofî benim iki yaşmaklı sığırım ile bir tanacım kendide rızâsız alıgidübitlâf eylemiş şer'le kıymetini mutâlebe iderim dedikde ğıbbe'l-istintâk mezbûr Zorum müdde'î-yi mezbûru tasdik eyledikten sonra kıymetlerinde dahî ihtilâf olunub ikişer ğuruşa iki sığır bir ğuruşa tanacın değer idi ziyâdeye deymezi deyü mezbûr Sofî halef-i billah eyledikde meblağ-ı mezbûr beş ğuruş edâsına hükm olunduğı kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

Mehmed Efendi ibn-ı Receb Dede
Kırım ğâzî Mevlâ bin ğâzî Halife
Sefer Gazi bin Ma'kûl

Mustafa Halîfe bin Hacı Bayram

No: 3

Oldur ki merhûm Kemal Mirza'nın vâlide Zeyneb Bikçe kıbelinden sâbitü'l-vekâle Emir Bâkî ibnû's-Seyyid Ömer mahfel-i kazâda fahru'l-a'yân Kaytas muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb müvekkilem Zeyneb Bike merhûm Kemal Mirza'dan ...hisse-i şer'iyye dört sene intikâl iden ümerâdan olan iki yüz flori kıymetinde Kışla'nın raffî elli floriye bey° ve teslîm ve semen-ı mezbûrı kabz ve teslîm eylemişdir deyü ikrâr-ı mukırrını mezbûr Kaytas tasdik eyledikde sıhhat-i bey° ile hükm olunduğı kayd şod

Fi't-târîh-ı mezbûr

Şuhûdü'l-hâl:

Abdullatif Çelebi ibn-ı Mehmed Efendi
Muslî Efendi ibn-ı Mehmed Bekir Çelebi
Osman Efendi ibn-ı Dede Efendi
Ebu'l-hayy Çelebi ibn-ı Abdülvehhâb
Mahmud Çelebi
Merd Ali bin Hacı Ahmed
Azimet efendi ibn
Senedâtı'l-mahzar

No: 4

Oldur ki Hristok veledi Abdullah kıbelinden vekâleti sâbite Hasan bin Abdullah mahfel-i kazâda Sefer bin Abdullah ve Mehmed bin Abdullah ve Tudor veledi Abdullah ve Yağmur veledi Tordi muvâcehelerinde takrîr-i kelâm idüb işbu Sefer ve Mehmed ve Tordi ve Yağmur'a müvekkilem Hristok beş altun kıymetinde bir alaşasını virüb anlar dahî tekâliflerine virmişdi hâla meblağ-ı mezbûru mutâlebe iderim dedikde gubbe'l-istintâk tâyife-ı mezbûr ahdîsine ikrâr ve beş flori kıymeti olduğuna inkâr idüb müdde'î-yi mezbûr fers-ı merkûmun kıymeti beş flori idüğüne beyyineden °âciz olub müdde'î-yi aleyhimü'l-mezbûrûna yemîn teklîf eyledikde yemînden nükûllarıyla meblağ-ı mezbûr istikrâz olunduğı bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîran Fî ğurre Muharremü'l-harâm Sene 1058.

No: 5

Oldur ki merhûm Kemal Mirza'nın tereke-ı menkûlesi düyûnuna sarf olunub bedel-i hac ile ve bedel-i hacdan ğayrî düyûnuna nehr-ı Alma'da vâkı° bağçe ve tâhûnesinden ğayrisi ve dahî Sarı Hâfiz'da kırk flori kıymetinde çayırından ğayri emvâlî kalmayub bi-hasebü'l-...°akâr-ı mezbûr dört yüz flori nakde bey° olunub bedel-i hacc ve düyûniyye-i sâbite ile ...kazan ve hîne meblağ-ı mezbûr dört yüz flori bî-kusûr ref° ve tevzî° olunduğı bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîran fî şehr-ı Muharremü'l-harâm li-sene semân ve hamsîn ve elf (1058)

Şuhûdü'l-hâl

Muslî Efendi ...verdi
Ahmed Çelebi ibn-ı Abdullah
Mehmed Mevlâ ibn-ı Receb Dede
Sefer ğâzî bin Ma°kûl
Devlet ğâzî bin Ma°kûl

No: 6

Bahâ-ı bağçe-ı mezbûre	360 hasene
Sarı Hâfizda olan çayır	40 hasene
Yekûn	40(0) hasene
Deyn-ı Kaytas Ağa	100 hasene
Der-zimmet Kemal Mirza	50 hasene
Deyn-ı Hasan Ağa	110 hasene

Bedel-i hacc	80 hasene
Deyn-ı Hanzâde	9 hasene
Değirmen	
Deyn-ı Baba yahudi Şemuyel Ağası	<u>19,5 hasene</u>
360,5 hasene	
Deyn Alma'da karaltı için bâkî kalan	<u>31,5 hasene</u>
	412 hasene ,

No: 7

Oldur ki Hanzâde Bike merhûm Kemal Mirza'nın terekkesinden Alma'da olan bağçe ile Sarı Hâfız'da olan deyne mukâbil olunan Çayırın asl-ı deyni seksen altundur velâkin Beşe Hüseyin'in borcına ta'yîn olunan Doru baytalı Hanzâde virmeyüb ka'net idecek??ile meblağ-ı mezbûrun dört florisi Hüseyin'e virildi baytal Hanzâde'de kaldı Hâlâ Hanzâde'nin deyni yetmiş altı flori kalmışdır ğaflet olunmaya

Şuhûdü'l-hâl:

Mevlâ Kırım bin ğâzî
Abdurrahman bin Hüseyin Ali Efendi
Kâtibü'l-hurûf Mahmud bin Mehmed
Ve ğayruhüm

No: 8

Oldur ki Baba veledi Şemuyel merhûm Kemal Mirza'nın olan on dokuz buçuk flori deynini Alma'da olan değirmen ile bağçe bahası üç yüz altmış floriden ahz ve istifâsını murâd eyledikde mahkeme-i şerîfede teslim olunduğı kayd şod
Fî şehr-ı Muharremü'l-harâm sene 1058

Şuhûdü'l-hâl:

Abdullatif Çelebi ibn-ı Ahmed Çelebi
Abdülhannân Ağa ibn-ı Abdurrahman
Osman Efendi ibn-ı Dede Efendi
Timur Atalık
Mahmud Çeleb ibn-ı el-Hâccc Hızır

No: 9

Oldur ki Hamdi bin Ali, Şemoyel veledi Şenbi muvâcehesinde ğüftâr idüb nehr-ı Kabardi kenârında Aĝaç Köprü kurbünde Vâkı' garben nehr-ı mezbûr ve cevânib-ı erbe'ası mezbûr Şemoyel mülki ile mahdûd bağçe cemî' hukûkıyla ve harîkıyla İşbu Semoyel'e bey' eyledim deyü ikrârı ğıbbe't-tasdîk kayd olundu Tahrîran fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: Eş-şuhûdü'S-sâbikûn

No: 10

Oldur ki fâhru'l-a'yân Hasan Ağa mahfel-i kazâda tâyife-ı Ermeniyândan Bağdâser veledi Arakyaz muvâcehesinde ğüftâr idüb bundan akdem mahrûse-i Kefe'de evinde müsâfir eden Kaçador nâm zimmînin evinde biri bin akçe kıymetinde bir âyinem kalmışdı mezbûr Kacador'dan alub işbu Bağdeser el-mezbûr âyinesini itlâf eylemiş şer'le su'âl olunsun dedikde mezbûr Bağdeser gerçek merkûm Hasan Ağa'nın mezbûr âyinesini aldım velâkin subaşına verdüm deyü ikrârıyla âyine-ı mezbûrenin kıymeti hükm olunduğıb't-taleb ketb olundu

Fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl

Muzaffer el-mesten bin Abdullah
Mehmed bin Tok Mehmed
Kırım ğâzî Mevlâ bin ğâzî Dede
Abdurrahman Çelebi ibn-ı Hüseyin Efendi

Ve gayruhüm

3a- 56. Varak

No: 1

Oldur ki Mustafa kethudâ ibn-ı (...) Beg'in altı gürüş kıymetinde bir derâyâsıyla İstanbul balı merhûm Ömer Mirza'nın zimmetinde sübûtı Mehmed Ağa ibn-ı Astecab Mir Ali bin Mirza el-fukkar şehâdetleriyle sübûtı kayd şod

Tahrîran fi şehri Zi'l-ka'de li-sene seb'â ve hamsîn ve elf (1057)

Şuhûdü'l-hâl:

Emir Abdülbâkî Es-Seyyid Ömer

Mahmud Çelebi El-Hâcc Hızır

Şâhbas bin Mustafa

Devlet gâzî bin Ma'kûl

Ve gayruhümü'l-hâzirûn

No: 2

Oldur ki merhûm Ömer Mirza'nın zevce-ı zâtü'l-ıhtirâmları sâhib-ı Sultân Bıkçe merhûm-ı mezbûr Ömer Mirza'nın zimmetinde beş yüz flori mihr-ı mu'accele merhûm-ı mezbûrun ibn-ı sağiri İbrahim Mirzâ'nın vasî-ı şer'iyyesi Devlet Mirzâ huzûrında Hasan Halife ibn-ı Hacı Mustafa Nasuh kethudâ ibn-ı Abdullah şehâdetleriyle sübûtı kayd şod

Fi't-târîh-ı mezbûr

Şuhûdü'l-hâl:

Eş-şuhûdü'l-mezbûrûn Es-sâbikûn

Gözlevli

No: 3

Oldur ki merhûm Ömer Efendi'nin Abdullah nâm sağirinin merhûm Ömer Efendiyle vâldesinden ersi intikâl idüb kıbeli vasîsi olan meydâsına teslîm olunan emvâli beyân olunur karye-i Mamay'da olan uç dâhilinde Aybal nâm kazak bir câriye ve dört öküz üç sığır iki tana nısf-ı bağ ki mukaddemâ kızkarındaşınla pây idüşüb mezbûr Abdullah'a düşen bağ-ı harâb olmagın üç sıra ziyâde ....vî sarayı kız karındaşı benim alâkam yok senin olsun deyü ibrâ eylemişimdir ?? On dokuz altunluk hurdavât on altun kıymetinde bir keçi kürki ...bir küpe bir günlük

Şuhûdü'l-hâl

Ali Çelebi ibn-ı El-Hâcc Mahmud

Devlet Mirza ibn-ı Osman Ağa

Mehmed Can Çelebi ibn-ı Temür Beg Ağa

Hacı Bayram ibn-ı Hüseyin

El-Hâcc Sefeş ibn-ı Toktamış

Vasî-ı mezbûre Mahmud Efendi hasbete ledi nâzır olmuştur Hurrîre ....fi şehri Zi'l-ka'de sene 1057

Şuhûdü'l-mezbûrûn

No: 4

Oldur ki sağir-i mezbûr Abdullah'a kendi malından yevmî üç akçe nafaka takdir olunub Mâ hüve'l-vâkıre ketb olundu Hurrîre ... fi şehri Zi'l-hicce li-sene seb'â ve hamsîn ve elf

Eş-Şuhûdü'l-mezbûrûn

No: 5

Oldur ki merhûm Dede Ömer Mirza fahru'l-akrân Sefer gâzî Ağa'nın binti sulbiyeleri Sâhib Sultan'a mihr-ı mu'accel virilüb ba'dehû müstehakk zuhûr idüb cevâbatı Soğıçın vakt-ı enhârdan yüz flori kıymetli ...

Hüseyin Bölükbaşı îsâle Timurtaş ile Hacı Bayram mahremimdir Arslan Beg Bikçeden naklen avz ile ile kâdir ve Daye Bikçe nakl üzere şehâdetleri ile sübûtı kayd şod
Eş-Şuhûdü'l-mezbûrûn

No: 6

Oldur ki Hacı Kurd'un yigirmi altunu Devlet Mirza'ya havâle olunub ol hademetine ... idüb yigirmi altunu ben zâminim dediği bi't-taleb ketb olundu
Eş-Şuhûdü'l-mezbûrûn

No: 7

Elli altun Muhtesib Mehmed Ağa'ya havâle olunub ol elli altunu ben sana zâminim tebeddül ben medyûnum dediği bi't-taleb ketb olundu
Eş-Şuhûdü'l-mezbûr

No: 8

Oldur ki tâyife-ı yahûdiyândan Ovrâhîm veledi İsak mahfel-i kazâda Hacı Mustafa bin Abdullah muvâcehesinde güftâr idüb işbu Hacı Mustafa'ya on dokuz altun medyûnum karz etmişimdir dediği ğbibe't-tasdik kayd şod

Fî şehri Zi'l-ka'de li-sene seb'â ve hamsîn ve elf (1057)

Şuhûdü'l-hâl:

Mahmud Çelebi bin Hacı Hızır
Emir Bâkî Çelebi ibnü's-Seyyid Ömer
Ġâzî Murâd Çelebi İbn-ı Mehmed Ağa
El-Gözlevî Sefer ğâzî
Ve ğayruhüm

No: 9

Şerefü'l-islâm ile müşerref olan Mustafa bin Abdullah mahfel-i kazâda Hacı Makûl bin Abdullah muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu Hacı Mustafa'ya beş flori deynim vardır deyü ikrârı bi't-taleb ketb olundu.

Eş-Şuhûdü'l-mezbûrûn. Fi't-târîh-ı mezbûrûn.

No: 10

Batlâniyla hükm olunduğı bi't-taleb ketb olundu Tahrîran fî şehri Zi'l-hicce sene (1)057

Tahir Mirza, Şaban Beşe, Ebûlhay Çelebi ibni Hasan Mirza
Emir Mustafa ibni Abduşşah
Hannan Ağa ibn-ı Abdulhamid Çelebi
Emir Bâkî Çeleb ibn-ı es-seyyid Ömer

No: 11

Oldur ki Dîvân Köyünden olub fevt olan Mustafa Çelebi'nin bint-ı sulbiyesi Ümmühân mahfel-i kazâda li-ebeveyn er karındaşı Mehmed Çelebi ve zevcesi Melek muvâcehelerinde takrîr-i kelâm idüb bundan akdem babamız Mustafa Çelebi fevt oldukda karye-i mezbûre Dîvân Köyünde vâkı° yüz flori kıymetinde bir kıt'a bağçesi ve evi Balbek'de otuz ırğadlık bağı ve °İmâret nâm muvazza° bir kıt'a çayır ve arz-ı mezra°ası ve bunlardan mâ°adâ emvâl-i müşârun-ileyhimâ vâlidem ... Melek ile karındaşım Mehmed Çelebi ellerinde kalub benim hisse-i şer°iyyem ifrâz olunub bana teslim olunmamışdır şer°le su°âl olunmak murâdımızdır dedikde ğibbe'l-istintâk mezbûrân Melek ile Mehmed Çelebi mezkûre Ümmühânî kadını ??akvâl-i meşrûha tasdik eyledikden sonra beynlerine muslihûn-ı tevassut idüb yigirmi flori aslâh murâd eylediklerinde mezbûre Ümmühânî meblağ-ı mezbûr yigirmi beş floriyle sulh ve tehâric-ı râziyye olub meblağ-ı mezbûr ile tehâric eyledimben ba°de'l-yevm merhûm babam Mustafa Çelebi'nin terekesine

müte'allık da'vâm istimâ olunmasun dedikde sahh-ı tehâric ve sıhhat-i sulh ile hükm olunub mâ hüve'l- vâkı°e alâ vukû°e ketb ve imlâ ve yed-ı tâlibe ref°e ve i'tâ olundu.

Tahrîran fi'l-yevmi's-sâbi°e ve'l-ıışrîn (27)...edâ yevmi 3 Şehr-ı Zi'l-ka°de li-sene seb°a ve hamsîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Hacı Geldi Efendi ibn-ı İbrahim

Abdullahannân Ağa ibn-ı Abdurrahman

Receb ğâzî

Ebu'l-hayr Çelebi ibn-ı Abduhâlık EŞ-;Şeyh

Kadri Beg ibn-ı Hüseyin Ali

Emir Abdalbâkî ibnü's-Seyyid Ömer

Hasan Çelebi ibn-ı YarlığaŐ

ğayruhümü'l-hâzırîn

No: 12

Oldur ki Aktedile veledi (...) mahfel-i kazâda Receb Abdullah muvâcehesinde ğüftâr idüb yetim-ı Katel nâm ve muvazza°e hıfz eyledim birkaç eşyayı işbu Receb eylemiş su°âl olunması murâdımdır dedikde ğıbbe'l-istintâk ve eserü'l-inkâr ve ba°de'l-istişhad ve Hızır bin Mehmed ve Mahmud bin Hızır li-ecli'Ő- Şehâde hâzırîn Şehâdet murâd eylediklerinden eşyâ-yı ma°düde ... olmadığın ... i'tirâf eylediklerinde Şehâdetleri redd olunub eşyâ-yı mezbûreyi aldığını görmüş ve yâhud cemî°e eşyâyı makarr ve âtiyye bilüb eşyâsıyla tasrih idüb eşyâ-yı mezbûreyi ahza ikrârına Şehâdet ider Őâhidlere tevki°ini kayd Şod

Fî Şehr-ı Zi'l-ka°de sene 1057

Mahmud Çelebi

Abdulhalim Çelebi ibn-ı Mustafa Ağa

Hamdi Çelebi ibn-ı ... Ali

... Efendi ibn-ı Şaban

No: 13

Oldur ki fahru'l-muhadderat Őâhzâde Bike ibnete Abdulvehhâb Çelebi kibelinde sâbitü'l-vekâle Ebü Yahya Çelebi ibn-ı Abdulvehhâb Çelebi mahfel-i kazâda Hüseyin bin Şaban muvâcehesine takrîr-i kelâm idüb müvekkile-i mezbûre Őâhzâde Bike işbu Hasan bin Tanbağ'a bir zerdâve?? kürk iki sincâb kürk beş endâze yünden çuka beş sahtiyan yedi göz ..... yigirmi boğasi cem°an yüz yigirmi altı buçuk ğuruş kıymetinde isbâtına ... sultânide bey° için teslîm idüb eşyâ-yı mezbûrenin esmânından ellibeş buçuk ğuruş mezbûre Őâhzâde Bike'ye teslîm ve vâsıl olunmuş bâkî ne mikdâr meblağ var ise mezbûr Hasan'ın zimmetindedir Şer°le su°âl olunsun dedikde ğıbbe'l-istintâk mezbûr Hasan cevâba tesaddî idüb gerçektir eşyâ-yı mezbûreyi ahz ve kabz idüb ber-vechi'l-vekâle yüz elli altı ğuruşa bey° eyledim meblağ-ı mezbûru merkûme Şâh Bike'ye teslîm eyledim kendi taraflarında resûle ve ğâhî benim kendi resûlüm ile teslîm eyledim dedikde mezbûre Őâhzâde Bike elli beş ğuruşu aldığına i'tirâf idüb bâkî yetmiş bir ğuruşa istifâsına inkâr mukâbele idüb Hasan el-mezbûr beyyinede ... âciz olub istimplâkinden dahî aba eylediği bi't-taleb kayd ve idâmesi

Fî Şehr-ı Zi'l-hıccce seb°a ve hamsîn ve elf (1057)

No: 14

Oldur ki karye-i Argonu'dan Mehmed bin Abdullah mahfel-i kazâda Arslan Ali Beg bin Bayram Ağa muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb bundan akdem târîh-ı kitabdan on dört sene mukaddem işbu Arslan Ali'nin bir nefer ğülŐen nâm câriyesi firâr idüb vâlidem Salova'ya ahz eylemişti ba°dehü câriye-i mezbûre yine firâr idüb Kefe subaŐısına düşüb câriye-i mezbûreyi merkûm subaŐısından on altı flori virüb ahz idüb işbu Arslan Ali'ye def° ve teslîm eyledim idi meblağ-ı mezbûr on altı florimi virecek idi bu âna gelince gelince ferdâlara salub ğüzer-ı Şer°le su°âl olunması murâdımdır dedikde mezbûr Arslan Ali cevâba tesaddî idüb câriye-i mezbûremi işbu Mehmed el-merkûmın vâlidesi Saluva'ya ahz idüb hîn-i ahzında eşhâd eylemeyüb gizlediği yerinde yine murâd idüb ba°dehü Şer°-ı Şerîfe mürâfa°a olduğumuzda vâkı°-ı hâl minvâl-

i muharrer üzere olduğına âhara mezbûre merkûm Kâmil Efendi'nin huzûrında ikrâr idüb câriye-i mezbûrenin zımmânıyla hükm olunmuştur ibrâ hüccet eyledikde Mehmed mezbûrî da'vâ-yı meşrûhası ... şer' şerîfe muvâfika olmagın.

3a- 57. varak

No: 1

Oldur ki vâlidesi Gülsüm kibelinden vekâle-i mutlakası Emir Bâkî bin Emir Ömer Mahmud Efendi ibn-ı Mehmed'lerde şehâdetimiz sâbitü'l-vekâle Hacı Mustafa bin Abdullah mahfel-i kazâda Gülsüm mezbûrın Laçın nâm müdebbiri muvâcehe takrîr-i kelâm idüb mezbûr Laçın, Albaşak el-mezbûra altı sene hademetden sonra âzâd olunsun dedikde mezbûr Laçın dahî merkûme Albaşak'a altı sene hizmeti üzerine ikrâr eyledikde târîh-ı kitâbdan altı seneden sonra meccânem azâd olmak üzere hükm olunduğu kayd olundu Hurrîre ... Fî şehri Zi'l-hicce li-sene seb'â ve hamsîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Fahru'l-ulemâ Mehmed Efendi

Mustafa Ağa

Abdurrahman bin Hüseyin Ali Efendi

Dedeş Çelebi ibn-ı Hacı Timur Beg Ağa

Fahru'l-akrân Ahmed Ağa ibn-ı Hacı Hüseyin

Fahru'l-ayan İsmail Efendi ibn-ı Yusuf

Hacı Sefeş ibn-ı Toktamış

Mahmud Çelebi ibn-ı Hacı Hızır

No: 2

Oldur ki mezbûr Albaşak veledi (...) mahfel-i kazâda Hacı Mustafa bin Abdullah muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb mezbûre Gülsüm üzerinde olan Laçın mezbûrın semeninden kalan kırk beş floriye işbu Hacı Mustafa kefil-i bilmal idi ... ihrâc eyledim min-ba'di'l-yevm-ı mezbûr Hâc Eş-şuhûdü'l-mezbûrûn

No: 3

Oldur ki karye-i İskender'de Gedikli bin Temür Ali El-Hâcc mahfel-i kazâda li-ebeveyn karındaşı Hasan Efendi muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb merhûm babamız Temür Ali El-Hâcc hâl-ı hayâtında karye-i Bol kazak'da olan yigirmi altı zândan iki zânın üzerine varıb cümlesini benim ile karındaşım Temür gâzî'ye hibe etmişdir biz dahî mezbûre altı zan yeri kabûl ve kabz vesâyireyi kabûl eylemişdir dedikde hibe-i mezbûrenin batlânıyla hükm olunduğu kayd şod

Fî't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: Eş-şuhûdü'l-mezbûrûn

No: 4

Oldur ki mezbûr Temür Ali merhûm babasının on iki altuna yarım pay aldığı mahall-ı şer' de sabit olub karındaşı Hasan Efendi taleb-ı şef'i eyledikde taleb-ı eşhâd sükûtiyla batlan şef'iyesiyle hükm olundu kayd şod

Şuhûdü'l-hâl: Eş-şuhûdü'l-mezbûrûn

No: 5

Oldur ki Ahmed bin Abdullah, Todri nâm zimmînin emanet virdiği öküzünü itlâf eylemeyüb bi'l-cümle âdem-i hiyânete gıbbe'l-istihlâf halef-i billah halâsı kayd olundu

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Efendi bin Mustafa Ağa

Emir Bâkî Es-Seyyid Ömer

Hamdi Beg

Mehmed Mirza
Abdurrahman bin ... Ali Efendi

No: 6

Oldur ki Sivritaş sükkânından Kaytas bin Sefer mahfel-i kazâda yine karye-i merkûme sükkânından Kutlı Saat bin Canbeg nâm kimesne mahzarında takrîr-i merâm idüb merkûm Kutlı Saat'in târîh-ı kitâbdan üç sene mukaddem bir Çapar ve biri dorı atı kendi havlisi içinde koltukarından bıçakla urulub olub benim li-eb ve ümm karındaşım Hacğâzî'den mazıyye?? idüb ile'l-ân da'vâ itmek üzere idi hâlen zikr olunan eğerinden ötürü mrkûm Kutlı Sâ'atE bir dorı atımı virüb musâlaha idüb min-ba'd merkûm Kutlı saat şerikim ve karındaşım merkûm Hacı gâzî' da'vâdan fâriğ oldu deyicek merkûm Kutlı Saat merkûm Kaytas'ı vech-i meşrûh üzere akvalinde tasdîk idüb musâlahaya rızâsı kayd şod

Fî evâsıt-ı şehr-ı Zi'l-ka'de li-sene seb'â ve hamsîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

El-Hâcc Temürbeg Ağa ibnü'l-Hâcc Abdulaziz
Osman Efendi ibn-ı Dede Efendi
Abdulmennan Ağa ibn-ı Abdurrahman Çelebi
Ahmed Hilmi Efendi ibn-ı Mahmud Efendi
Dedeş Çelebi ibnü'l-Hâcc Temürbeg Ağa

No: 7

Oldur ki karye-i Ğori'dan (gavri) Rahmet Ali nâm sipâhi fevt olub terekese tahrîrine şurû'undan merhûm-ı mezbûrenin zevcesi Neslihân binti kibelinden sâbitü'l-vekâleye Mehmed bin Sefer mahfel-i kazâda merhûm-ı mezbûrun 'usbe-ı nesîbesi Yusuf bin Mehmed'e münhasıra sıyâniyyetü's-saferullah İsmihân ve vâlidese kibelinden sâbitü'l-vekâle Halil Efendi muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb merhûm Rahmet Ali müvekkilem mezbûr Neslihân'ı yüz yetmiş altun mihr-ı mü'eccel otuz altun mihr-ı mu'accel bir semhâ (kemha) ve bir darya taşlı kürk ve başdan ayağa esbâblı tezevvüc eylemişdir şer'le su'âl olunub asfân? ..olunmak murâdımdır dedikde ğıbbe'l-istintâk mezbûr Yusuf ibn-ı merhûm Halil Efendi cevâba tasaddî idüb benm merhûm Rahmet Ali mezbûre Neslihân nisâna eyledigi zamân ... mihrî tesmiye olmuş degüldir deyü asl-ı 'akdı inkâr eylediklerinden ğıbbe'l-istişhâd ve deyn Cura bin Temür Mevlûd bin Ahmed gâzî Bolat bin Devin Ali Dede Halil Çelebi ibn-ı Abdullah Atalık li-ecli's-şehâde hâzirîn olub Rahmet Ali merhûm-ı mezbûr Neslihân'ı minvâl-i muharrer üzere tezevvüclerine şâhidiz şehâdet dahî ideriz deyü şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde şehâdetleri hayr-ı kabûlde vâkı' olub mihr-ı mezbûrun sübûtıyla hükm olunduğı kayd olundu

Fî şehr-ı Zi'l-ka'de sene 1057

Şuhûdü'l-hâl

Osman bin Mehmed
Şahin bin İskender
Arslan Ali bin Sefer
Halil Çelebi bin Hacı Ali
Mestdam el-Muhzır
ve gayruhümü'l-hâzirîn

No: 8

Vasî-ı mezbûr Yusuf ile vekîli merkûm Halil Efendi gerçek mihrî iki yüz floridir velâkin yüzün hibe eylemişdir dedikde tenâkuz-ı sarîh-ı sıhha da'vâyı men' eylemegin da'vâsının batlânıyla hükm olunduğı Fî't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: Eş-şuhûdü'l-mezbûrîn

No:9

Hacı Yahşi nâm çoban

90 hasene

Aşağısıyla yukarısıyla yurt yeri dâhilinde çatmasıyla	90 hasene
İki camûşen	10 hasene
Üç tanalı sığır	10 hasene
Torı at	8 hasene
Cîran at	3 hasene
Kaşka tosun	3 hasene
Kuba tosun	3 hasene
Bey° olunmuş camûş	8??hasene
Eger levâzımıyla	1 hasene 30 sîm
Tabe	3 hasene
Corba kazân	2 hasene
İki sebet bal	2 hasene 300 sîm
Gök şervanı	90 hasene
Yapunca	100 sîm
Ermenî kilimi	1 gurus
Üç yasdık bir minder	390 sîm
... döşek	1 hasene
Basma döşek yorğan	1 hasene
Keçe	30 sîm
İki yüzli balta saban demiri	1 hasene
Orta burğı	10 sîm
Çakı burğı	8 sîm
Büyük burğı	3 sîm
Cura	3 sîm
Balta	13 sîm
Calğı	30 sîm
Bukağı	30 sîm
Yuyan	15 sîm
El tûfengi	2 hasene
Yekûn	311 hasene 312 sîm

No: 10

Sefer Bike binti Ali Reşha yahûdiyle lede'l-hâkim? husûsuna zevci olan Sefer Şâhı tevkîl Certübaşı ibni Sekban Ömer bin Sebek Ağa şehâdetleriyle sübûtıyla kayd şod. *Hasene 5 sîm*

Şuhûdü'l-hâl:

Mehmed Efendi El-Vâciz ibn-ı Hızır Efendi

İsmail Efendi ibn-ı Yusuf

Osman Efendi ibn-ı Dede Efendi

Ve gayruhüm

No: 11

Merhûm Ömer Mirza'nın zevce-ı zâttül ahiretleri? merhûm mezbûrun terekesine müte°allık da°vâsı âhera ve husûsına Osman Efendi bin Hacı Bayram , Hüseyin Nasuh kethudâ şehâdetleriyle sübûtı kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

Hacı Timur Beg Ağa

Mahmud Çelebi

Abdullah Efendi

El-Hâcc Abdülaziz

El-Hâcc Hızır

Murâd Beşe

3a- 58. varak**No: 1**

Oldur ki merhûm Şa'ban'ın babası Marten bin Abdullah mahfel-i kazâda Şa'ban el-mezbûrun eytâm-ı suğârına kibel-i şer'eden vasî olan Laçin bin Abdullah muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb mezbûr Şa'ban'ın özinde o sağırde kıymeti vardır ve terekesinde südüs hissem vardır şer'le su'âl olunması murâdıdır dedikde ğıbbe'l-istintâk vasî-ı mezbûr cevâba tesaddî idüb Şa'ban el-mezbûrun fevt olub terekesini tahrire İbrahim nâ'ib gelüb tefhas-ı ahvâl eyledikde müdde'î-yi mezbûr Marten sâlifü'z-zikr da'vâsını ibrâ eylemişdir kıbleten tarîk-ı âmm ile ve cevânib-ı erbe'a-ı bâkıyye eytâm-ı mezbûrenin emlâkiyle mahdûd bir kıt'a arz-ı hâliye ile tehâric idüb bi'l-cümle Şa'ban mezbûrun terekesine ta'alluk da'vâsı kalmamışdır deyü isdâr-ı da'vâ ve da'vâsını Hacı Ömer bin Ahmed Dede İsmail bin Abdullah şehâdetleriyle tenvîr eyledikde şâhidîn-i mezbûreynin şehâdetleri hayr-ı kabûlde vâkı' olub Marten el-mezbûrun da'vâsı meşrûhasının sukûtiyla hükm olunduğı kayd şod

Tahrîran fi şehr-ı Şevvâl Sene 1057

Şuhûdü'l-hâl

Hacı Mehmed Han Ağa

Hacı Moleş Ağa

HalimAğa ibn-ı Mustafa Ağa

Abdülbâkî Çelebi ibn-ı Mustafa Ağa

No: 2

Oldur ki fahru'l-akrân İslam Mirza ibn-ı Memay Mirza mahfel-i kazâda karye-i Kangelî'den °Azîmet bin Dost Mehmed Ali bin El-beşşâr Hüseyin bin Murâd muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu Azimet ve Ali ve Hüseyin benim otarımı yağma idüb on batman dârımı on batman arpa ile buğdayımı cem'an yigirmi batman terekemi almışlardır şer'le su'âl olunsun dedikde mezbûrûn Azimet ve Ali ve Hüseyin ancak yarımşar beşşeri arpa aldık dedikleri bi't-taleb ketb olundu Tahrîran fi şehr-ı Zi'l-ka'de sene 1057

Şuhûdü'l-hâl:

Fahru'l-ulemâ Mehmed Efendi ibn-ı Mustafa Ağa

Fahru'l-...Hacı Timurbeg Ağa ibn-ı Abdülkadir Ağa

Mahmud Çelebi ibn-ı Hacı Hızır

Emir Abdülbâkî ibn-ı Es-Seyyid Ömer

ve ğayruhüm

No: 3

Oldur ki Ali bin Muslihiddin mahfel-i kazâda Bayrameş bin Ferhad muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb bundan akdem li-ümm karındaşım Azimet benim bir koyunumu almışdır deyü iftirâ kendi hâzır degül iken mezbûr Azimet'in bende emânetde geçisini benden çeküb almışdır şer'le su'âl olunsun dedikde ğıbbe'l-istintâk ve eserü't-tasdîk mezbûr Bayrameş'in kusûr bedeli hükm olunduğı bi't-taleb ketb olundu

Tahrîran şehr-ı Zi'l-ka'de li-sene seb'a ve hamsîn ve elf (1057)

Şuhûdü'l-hâl: Eş-şuhûdü'l-mezbûrûn

No: 4

Oldur ki Hacı Me'âleş Ağa mescidi evkâfına mütevellî olan Kenan bin Abdullah mahfel-i kazâda Ermenî İsak veledi Dâvid muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu İsak yahûdîsi mescid-ı mezbûr evkâfından yigirmi bir flori vâritdi iki senedir mu'âmele-i şer'iyye olunmuşdır iki yıllık râyici dahî vardır şer'le su'âl olunsun dedikde müdde'î-yi aleyh mezbûr İsak gerçek vakf-ı mezbûrda yigirmi flori deynim vardır velâkin mu'âmele olunalı dört aydır deyü ikrâr eyledikde dört aylık râyici ile meblağ-ı mezbûrun sübûtiyla hükm olunub yigirmi aylık kendüsüne ğillesinin? isbâta tevki'i kayd olundu

Hurri Fî ğurre Zi'l-ka'de sene 1057

Şuhûdü'l-hâl

Abdülbâkî Çelebi ibn-ı Mustafa Ağa
Ğâzî Murâd Çelebi ibn-ı Mehmed Ağa
ve'ş-şuhûdü'l-mezbûrûn

No: 5

Vakf-ı mezbûrda yigirmisi mukaddem mu'âmele olunduğuna İmam Mehmed Efendi ibn-ı Hamza'nın şehâdeti kayd şod

No: 6

Oldur ki karye-i Bekir'de sâkin Balaban veledi Tökele mahfel-i kazâda Alkas bin Abdullah muvâcehesinde takrîr-i güftâr idüb Ba'lbek'de Güngörmez'de kıbleten Ulaklı Babek Bağı şarkan Görmeyencikli Köstok bağı Şimâlen Mehmed Havâce havlîsini garben Murtaza bağı işbu hudûd-ı erba'a ile mahdûd bağıımızı mezbûr Alkas'a bey'-i bât ile bey' eylemişimdir ve semenini kabz eylemişimdir deyicek müşterî-ı mezbûr Alkas bâyi'-ı merkûmun cemî'an kelâmını tasdik idecek sıhhat-i bey' ile hükm olunduğı kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

Mestdâm el-Muhzır
Emir Bâkî
Can ğâzî bin Atalık bin Sefer ğâzî
Ve Ali ve gayruhüm mine'l-hâzirûn

No: 7

Oldur ki Hüseyin bin Ma'den mahfel-i kazâda Ömer bin El-Hâcc Ali muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb merhûm El-Hâcc Ali'ye iki yüz ğuruş karz virmişdim ile'l-ân zimmetinde idi hâlâ merhûm Hacı Ali fevt olub terekesi mezbûre Ömer'e intikâl eylemişdir şer'le su'âl olunması murâdımdır dedikde merkûm Ömer inkâr ile mukâbele eyledikde ğıbbe'l-istişhâd 'udûl-ı ricâlden Seyyid ğâzî bin Ferhad El-Hâcc Hacı Ali bin El-Hâcc Mehmed li-ecli'ş-şehâde olub merhûm-ı mezbûr Hacı Ali hâl-ı hubûtında ve kemâl-ı sıhhatinde mezbûr Ma'den'den iki ğuruş karz aldım idi el'ân zimmetimde deyü ikrâr-ı beyyine biz şâhidleriz şehâdet dahî ideriz deyü şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinden şehâdetleri hayr-ı kabûlde vâkı' olub meblağ-ı mezbûrun zimmetiyle karz olunduğı bi't-taleb ketb olundu

Hurrîre Fî şehr-ı Zi'l-ka'de sene 1057

Şuhûdü'l-hâl:

El-Hâcc Timurbeg Ağa ibn-ı Abdülaziz Ağa
Mehmed Efendi ibn-ı Mustafa Ağa
Abdülbâkî Çelebi ibn-ı Mustafa Ağa
Vâciz Mehmed Efendi ibn-ı Hüseyin Efendi
Abdülkerim Efendi ibn-ı Murtaza
Mahmud Çelebi ibn-ı'l-Hâcc Hızır
Ğâzî Murâd Çelebi ibn-ı Mehmed Ağa
Emir Abdülbâkî ibn-ı's-seyyid Ömer
Ve gayruhüm

No: 8

Oldur ki Öneş bin bin Kurman Havâce mahfel-i kazâda Lâçîn bin Keyvân muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb bundan akdem Osman nâm âdemden bedel-i altuna bir alaşa şirâ eylemişdim işbu Lâçîn el-mezbûr kendi bây itdi ba'dehû meblağ-ı mezbûrî Lâçîn el-merkûma edâ eyledim idi ben dahî ... mezbûrî Şâh Hüseyin nâm âdeme bey' eylemişdim ... mezbûrun müstehak zuhûr idüb müşterî-yi mezbûrânın elinden ahz eylemegin ben dahî Lâçîn mezbûrdan meblağ-ı mezbûrî mutâlebe iderim dedikde Lâçîn el-mezbûr cevâba tesaddî idüb gerçek meblağ-ı mezbûra kefil olmuşdım ba'dehû kabz eyledim velâkin bâyi'-ı mezbûr

Osman'a verdim dedikde şer'î şerîfle Lâçîn el-mezbûr husûs-ı mezbûrda emîn olmağın halâsıyla hükm olundu

Şuhûdü'l-hâl

Hacı Timurbeg Ağa Bin Abdülaziz
Abdulhalim Çelebi bin Mustafa Ağa
Emir Bâkî (bin) Es-Seyyid Ömer
Sefer gâzî bin Ma'kûl
Ve gayruhüm

No: 9

Koyunun yüni ve südi sene-ı evveliyede bi'l-külliyeye Kenan odamanın olacak olub sene-ı âtiyede ne vireceği sicillde ketb olunmadı ğaflet olunmaya.

Oldur ki kazı-asker Abdurrahman Efendi ibn-ı Şaban mahfel-i kazâda Kenan odamân bin Abdullah mahzarında takrîr-i merâm idüb yüz koyunu bin koyun idüb virüb ve bir çoban dahî virüb bir seneden sonra gelecek senede bir tulum peynir ve beşi erkek virecek olub sene-ı sâlisede bin koyun olıncaya dek ikişer tulum peynir virecek olub bin koyun idüb kendi gibi bir çoban getirüb azâd olacak olduğu talebi ile kayd olundu cerî zâlik hurrîre

fi evâsıt-ı Zi'lka'detü'l-mübâreke li-sene seb'a ve hamsîn ve elf (1057)

Şuhûdü'l-hâl:

El-Hâcc Seğâş
Mahmud Efendi El-nâ'ib
Mahmud Çelebi
Emir Abdülbâkî
Ve gayr-ı zâlik
Azadlık anlaşması

No: 10

Oldur ki tâyife-ı zimmiyândan Elbaşak veledi Renuk mahfel-i kazâda Hacı Mustafa ibn-ı Abdullah muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb bundan akdem işbu Hacı Mustafa'nın vâlidesi Ümmügülsüm nâm hâtunda Lâçîn nâm abd-ı memlûkünü altmış flori şirâ eylemişdim hadd-ı zâtında mezbûr Lâçîn müdebbir imiş müdebbir olduğımı iki şâhidân-ı 'adelân ile Bağçesaray kazısı müfti Receb Efendi huzûrunda isbât bey'î mezbûrun infisâzıyla hükm olunub semen-ı mezbûr altmış flori mezbûre Gülsüm'den hükm olundukda on beş florimi ibrâ itmişdim bâkî kırk beş floriye işbu Hacı Mustafa kefil-i bi'l-mâl olmuşdı hâlâ mutâlebe iderim dedikde vâlidesiyle Hacı Mustafa vâkı'ı hâl minvâl-i muharrer üzere olduğımı ikrâr idüb meblağ-ı mezbûrı medyûn olduklarından sonra hâlâ bir nesneye kâdir degüliz eger dâhil olursa abd-ı refik mezbûr el-ân mülkimdir senevî sekizer altun icâreye virdüm eger Elbaşak el-mezbûr kabûl iderse bu minvâl hakkını edâ ideriz dediklerinde mezbûr Elbaşak dahî altı sene hademete kırk beş floriyyesi mukâbelesinde râzı olub beynlerinde akde icâre-i sahîha vukû'ı bi't-taleb ketb olundu Tahrîran Fî şehri Zi'l-hıccce li-sene tis'a ve hamsîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Hacı Beğâş bin Toktamış
İsmail Efendi ibn-ı Yusuf
Mahmud Çelebi ibn-ı Hacı Hızır
Hacı Kethudâ ibn-ı Davud
Emir Bâkî ibn-ı Es-Seyyid Ömer
Alacak karşılığı esir verme

3a- 59. varak

No: 1

Oldur ki Hacı Mealeş Mahallesinde vâkı° Hacı Abdurrahman binâ eylediği mescid-ı şerîfin evkâfına mütevellî olan Kenan bin Abdullah mahfel-i kazâda tâyife-ı yahûdiyândan İsak veledi Sabancı muvâcehesinde takrîr-i da°vâ idüb işbu İsak yahûdî zimmetinde mescid-ı merkûm evkâfından seksen beş flori vardır sene-ı sitte ve hamsîn ve elf Zi'l-ka°desinde mu°âmele-i şer°iyye olunub onda on iki mu°âmele üzere cem°an yüz iki flori olmuştur sene-ı seb°a ve hamsîn ve elf Zi'l-ka°desi ğurresinde ....mu°âmele tamâm olub meblağ-ı mezbûr yüz iki flori mutâlebe olunub tahsîl olunsa gerekdir ve meblağ-ı mezbûre yeni dünya nâm mevzide vâkı°-ı inde'l-cîrân?ma°lûme'l-hudûd bağçe rehn-ı makbûzımdır şer°le su°âl olunsun dedikde ğıbbe'l-istintâk mezbûr İsak veledi Sabancı mütevellî-ı mezbûrın vech-i meşrûh üzere cârî olan kelâmını vecâhen tasdîk ve şifâhen tahkîk eylediginde mâ-hüve'l-vâkı° bi't-taleb ketb olundu tahrîran fî şeh-r-ı Şevvâl li-sene seb°a ve hamsîn ve elf (1057)

Şuhûdü'l-hâl:

Fahru'l-ulemâ Mehmed Efendi ibn-ı Mustafa Ağa
Hasan Efendi ibn-ı Ali Dîvân
Ahmed Efendi El-Aşgar ibn-ı Receb Dede
Mahmud Cemîl ibn-ı Hacı Hızır
Emir Bâkî ibn-ı Emir Ömer
Ve ğayruhüm

No: 2

Oldur ki mütevellî-ı mezbûr Kenan mahfel- kazâda Harun veledi Azra muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu Harunveledi Azra'da mescid-ı mezbûr evkâfından târîh-ı kitâbdan on bir ay mukaddem Harun'da on iki floriyye mu°âmele olunmuş üç flori vardır şer°le su°âl olunsun dedikde ğıbbe'l-istintâk ve't-tasdîk kayd şod

Fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: Eş-Şuhûdü'l-mezbûrûn

No: 3

Oldur ki Sâlgı'da sâkine Ümmühânî Bike ibnete Aksakal Mihâl li-ebeveyn ahî Mehmed Mirza ile üç re° esîr-i husûsîsinde husûmete Hasan Atalık ibn-ı Ali Dîvân'ı tevkîl şuhûd-ı °udûl ile sübûtı kayd olundu Tahrîran Fî şeh-r-ı Ramazane'l-mübârek sene 1057

Şuhûdü'l-hâl:

Abdülhalim Çelebi ibn-ı Mustafa Ağa
Devlet ğâzî bin Ma°kûl
Mahmud Çelebi ibn-ı Hacı Hızır
Mehmed Efendi ibn-ı Mustafa Ağa
Ve ğayruhüm mine'l-hâzirûn

No: 4

Oldur ki İvaz bin Mehmed Çelebi mahfel-i kazâda Semiz nâm karyeden İbrahim bin Ali muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb merhûm babamızdan ersle intikâl idüb ma°lûme'l-hudûd bağçeyi on altun mu°accele ve on floriyye mü°eccele cem°an yigirmi altuna işbu İbrahim el-mezbûra bey° ve .... eylemişdim mu°accel olan on florimi vakt-ı akdinde aldık mü°eccel olan on flori el-ân zimmetindedir şer°le su°âl olunsun dedikde ğıbbe'l-istintâk mezbûr İbrahim arz-ı merkûmî akvâl-i meşrûhasında tasdîk idüb velâkin mezbûrûn evlâda on floriyi o ki baba Kutlisaat'e verdim dedikde mâ hüve'l-vâkı° bi't-taleb kayd şod

Tahrîran fî Cemâziye'l-âhir

Şuhûdü'l-hâl:

Devlet ğâzî bin Ma°kûl
Mahmud Çelebi bin Hızır
Musa Çelebi bin Abdurrahman Dîvân

No: 5

Oldur ki Alyaho veledi Avrahim mahfel-i kazâda Abdülkâtib Pervizi mucâcehesinde güftâr idüb işbu Pervîzi senevî yigirmi beş altun virmek üzere kâtibimdir dedikde on beşdir dediği bi't-taleb ketb olundu
Şuhûdü'l-hâl: Eş-Şuhûdü'l-mezbûrûn

No: 6

Eskiyurt'tan Mehmed bin Abdullah Ahmed Ali bin Y... mahfel-i kazâyâ ihzâr idüb işbu Ahmed Ali mezbûr benim evime girüb bir çalığım ve bir keltim ve sekiz tavığım almışdır şer'le su'âl olunsun dedikde ğıbbe'l-istintâk ve eserü'l-inkâr ve ba'edel'-fecn an-beyyine halef-i billah ile hâlâsı kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

İsmail Efendi
Danişmend Efendi
Mahmud Çelebi
Emir Bâkî
Ve ğayruhüm

No: 7

Oldur ki Bahadır Ağa bin Noğay Ağa mahfel-i kazâda Ali Beg bin Ya'kubî ihzâr ve mahzarında takrîr-i merâm idüb işbu Ali Beg'in yedine otuz üç buçuk irsâlen ve sekiz buçuk riyâl ğuruş ve kırk sekiz rûb emânete teslîm itmişimdir su'âl idüb kayd-ı tescîl idesiz el-mezbûr Ali Beg'den ğıbbe's-su'âl mezbûr Bahadır Ağa'nın minvâl-i meşrûh özin ikrârı tasdîk ve tahkîk idüb mâ-hüve'l-vâkı'e kayd şod

Hurrîre fi şehri'l-Zi'l-ka'de li-sene seb'a ve hamsîn ve elf (1057)

Şuhûdü'l-hâl:

Hacı Me'aleş
Sefer Çelebi bin Kurd
Bâkî Çelebi bin
Murtazâ Efendi bin
Ve Halim Çelebi bin Mustafa Ağa

No: 8

Oldur ki Pervîzî Abdullah mahfel-i kazâda mevlâ-yı mekâtibi olan Elyâsah veledi Avrahim muvâcehesinde güftâr idüb senevî yigirmi beş flori virmek üzere mekâtib idüb senevî meblağ-ı mezbûr edâsından 'âcizim deyü el...el.-ı acz eyledikde mezbûr Elyâsah merkûm Pervîzî akvâl-i meşrûhasında tasdîk idüb mekâtib-ı mezbûrî razıyyete avdetinden sonra fahru'l-a'yân Selim Şah Beg'e otuz floriye bey' idüb Elyâsah el-mezbûrın mülkünden hâric olduktan sonra mezbûr Selim Şah Beg'in kibelinden kitâbet-i âtiyü'l-beyâna Derviş Halife ibn-ı Ahmed El-Hâcc Kuşali bin Karaman Ali şehâdetleri sâbitü'l-vekâle Ebu'l-Yahya Çelebi ibn-ı Abdülvehhâb mahfel-i kazâda mezbûr Pervîz muvâcehesinde güftâr idüb mezbûr Pervîz müvekkilem Selim Şah Beg'in ma'âlûme'l-hudûd çayırını fedâ diküb ta'mîr itmek üzere azâd edilsün dedikde bi't-taleb kayd şod Fi't-târihi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl:

Hacı Meales Ağa
Abdülhak Râzî Çelebi
Kâtibü'l-hurûf Mahmud bin Mehmed
Emir Bâkî ibnü's-Seyyid Ömer
Şarbudak ibn-ı Ali
Eş-Şeyh Kazı Hasan Ağa ibn-ı Yolbuldı
Devlet ğâzî bin Ma'kül
Ve ğayruhüm

No 9

Oldur ki Mahzeristânda ?? Dönek bint-ı Abdullah câriye-i memlûkeyi Şâhzemân nâm câriyesiyle husûmete sadriyye oğlu Ahmet'i tevkili Muharrem bin Hüseyin Bayram gâzî bin Emângeldi şehâdetleriyle sübûti kayd şod Fî'târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl:

Bolad Efendi ibn-ı Yahşî
Raşîm Efendi ibn-ı Ali
Devlet gâzî bin Ma'kûl
Emir Bâkî bin Emir Ömer
Ve gayruhüm mine'l-hâzirûn

No: 10

Oldur ki Salacak'da Bakkal Murâd Mescidi'ne ta'ÿîn olunan evkâfa mütevellî lâzım olmağın Aslan Halife ibn-ı Ebâ Bekr El-Hâcc senevî on beş altun vazîfe ile evkâf-ı mezbûreye mütevellî nasb olunub cemî'an ehl-ı mahallenin ma'rifetleriyle ve iktizâlarıyla müennes-ı mezbûra on beş altun evkâf-ı mezbûrenin gîllesinden edâ olunmak üzere karâr virüldiği bi't-taleb ketb olundu Tahrîran fî şehri Ramazan sene 1057

Şuhûdü'l-hâl:

Hacı Mehmed Can Ağa ibn
Hacı Seğâş bin Toktamış
Mustafa Çelebi ibn-ı Ebu'l-Yahya Ağa
Devlet gâzî bin Ma'kûl

No: 11

Oldur ki Ali Çelebi ibn-ı Hacı Mehmed Balaban el-merhûmun üzerinde altı altun deynim vardır deyü oğlu Ahmed muvâcehesinde da'vâ ve takrîr-i kelâm eyledikde gîbbe'l-inkâr ve ba'de'l-istişhâd Mustafa Çelebi ibn-ı Yusuf Şehâdet-i şer'iyye eyledikde ba'de'l-kabûl kayd şod Fî şehri Şevvâl sene 1057

Şuhûdü'l-hâl:

Osman Efendi (bin) Dede Efendi
Mehmed Efendi ibn-ı Mustafa Ağa
Hacı Seğâş
Emir Ali Çelebi
Mehmed

No: 12

Oldur ki fâhru'l-a'ÿân Hacı Timurbeg Ağa mahfel-i kazâda İslam bin Ali muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu İslam bin Ali merhûm babam Hacı Abdulaziz Ağa'nın müntehâsının kızı Hacı Bike'yi elli flori mihr ile tezevvüc idüb taht-ı nikâhında mezbûre Hacı Bike fevt olmuştır 'usûbeti bana münhasıradır şer'le su'âl olunsun diyecek gîbbe'l-istintâk mezbûr İslam cevâba tesaddî idüb gerçek mezbûre Hacı Bike'yi elli altun mihrle tezevvüc eyledim idi 'usûbiyyeti Hacı Timurbeg Ağa el-mezbûra münhasıradır velâkin on altun mescid onun dahî kendüye hibe eylemiştir dedigi bi't-taleb ketb olundu Fî şehri Şevvâl sene 1057

Şuhûdü'l-hâl:

Eş-şuhûdü'l-mezbûrûn

No: 13

Oldur ki Gedik Mustafa müezzin mahfel-i kazâda câmi'-ı şerîf-ı kebirin mütevellîsi ...hatîb efendi ve Mustafa Çelebi el-müezzin muvâcehesinde sekiz altun câmi'-ı şerîf vakfına ikrârı kayd olundu

Tahrîran fî şehri-ı Muharremü'l-harâm li-sene seb'â ve hamsîn ve elf (1057)

Şuhûdü'l-hâl:

El-Hâcc Mehmed Can Ağa bin Fazlı Çelebi

Osman Dede Efendi

El-Hâcc Seğâş

Toktamış

Hacı Mehmed bin Ramazan

Ve ğayruhüm

3a- 60.varak

No:1

Muhallefât Hacı Toktamış el-müteveffâ an-zevc-i Emine ve sülüs ihve-ı mer'ûn bi-Sefer el-Hâcc ve İslam ve bint-ı Vâs-ı müdde'ühü Bezâde aslı'l-müslime min erbe'â ve nesh-ı min 'ısrîn hurrîre ?? fî şehri-ı Ramazan Sene 1057

Mülk-i remse

Haydar nâm kazak	30 hasene	
İbaşke nâm kazân	30 hasene	
Baygeldi nâm çoban	80 hasene	
Mevlâde nâm câriye	100 hasene	
Beyşen Bike nâm câriye	100 hasene	
Benefşe nâm câriye	80 hasene	Müdde vâlide
Âşirecik nâm câriye	30 hasene	
Dükecik nâm câriyecik	10 hasene	Su..??han
Kürek âlât ??	12 hasene	Sefer
Elli altı koyun	30 hasene	
Otuz iki keçi (teze)	11 hasene	Sefer'e
Yüz alâ sığır	13	
3 öküz	9 hasene	
Def'â üç sığır	9 hasene	beşe
Otarda olan cümle karaltı	12(1,5)	
Def'â iki öküz	9	
Kara kanacık	1	
Kogür ??tana Mülk-i Âtiye	2 hasene	
Yigirmi macar ..... mastara ??	1 hasene	Sefer'e 31 aded
On macar sahan	4 hasene 80 sîm	
İki çatma hâne	30 hasene	
Cümle karaltı	3 hasene	
İki batman darı	5 hasene 30 sîm	
Üç öşri?? buğday	3 hasene	
On yedi zân arz-ı mezra'â	8 hasene	Sefer ile İslam
Öşri buğday	1 hasene	
Üç beşşeri çavdar	1 hasene	
Ansar kovan 18	18 hasene	mülk-i ...
Bal 14 hasene	93	
Emti'â ve		
Neftî ....âc	1 hasene	
Sermâ-yı mizâce??	5 hasene	
Beyaz sâde	2 hasene	
Köhne yelek kürk 1	1 hasene	

Yağmurluk	1 hasene	
Tirkeş levâzımıyla	12 hasene	
Hindî kılıc	12 hasene	
Kırmızı kilim	1 hasene	
Alaca kilim	80 sîm	
Kırmızı .....nsa	1 hasene	
Köhne küpe	2 sim	
Basma yorğan	1 hasene	
Eger levâzımıyla	80 sîm	
Deri kürk	40 sîm	
Tuhfe tuhfe ??	40 sîm	
Bakır sini	12 hasene	
Üç sahan	1 hasene	
Tencere	30 sîm	
Sablî taba	0,5 sîm	
Üç kahve fincanı 10 komitesiyle/koşumuyla		
İki çevin kıran	1 hasene	
Ibrık	30 sîm	
Sacayak/bıçak köhne	10 sîm	
Altmış yapağı	12 sîm (1,5)	
Dört vukıyye bal	18 sîm	
Yekün 32		
312 12		
Cem'an 4840,5 hasene	1201 hasene	minhe'l-ıhrâc
Bâkî	3852 hasene	

No: 2

Oldur ki Kostandin nâm zimmî mahfel-i kazâda El-Hâcc Yusuf bin Hasan Efendi'ye benim medyûn olan kimesneye zindândan ihrâc idüb sen kaçırdu didükde merkûm

El-Hâcc Yusuf Efendi ba'de't-tahlîf halâsı kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

Devlet gâzî bin Ma'kûl

El-Hâcc Mehmed Can Ağa

Mehmed Rızâ Beg

Ve gayruhüm mine'l-hâzirûn

No: 3

Oldur ki tâyife-ı kıbtıyândan Musa bin Murtaza mahfel-i kazâda Balaban bin Koci muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu Balaban'ın kızını tezevvüc itmek için tam zû idüb iki gurus kıymetinde vâle gömlek bir papuç ve bir çamşır yarım vukıyye kına virmiş idüm şimdi kızını bana virmeyüb âhara virdi virdüğüm şeyleri taleb iderüm didükde ğıbbe'l-ıstntâk mezbûr Balaban dahî müdde'î mezbûr Musa'yı tasdik idicek istirdâdıyla hükm olunub mâ vak'a kayd olundu.

Şuhûdü'l-hâl:

El-Hâcc Mehmed Can Ağa

El-Hâcc Seğâş bin Toktamış

Danişmend Murtaza Efendi

Kırım gâzî bin El-Hâcc gâzî

No: 4

Oldur ki merhûm Hacı Toktamış'ın zevce Âyine binti Kanay kibelinde Mehmed bin Mevlüd Abdülcabbar bin Receb şehâdetleriyle sâbitü'l-vekâle İsmail Efendi mahfel-i kazâda merhûm-ı mezbûrın ʿasabe-i nesebiyyesi İslam ve Sefer el-Hâcc ... ibn-ı Şükri muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb merhûm-ı mezbûr terekesinden Hayder nâm gulâm iki kara sığır bir kara tana kuba öküz kızıl öküz kara öküz on aded kovan iki çatma hane müştemili darı unı buğday üç beşri/beşray müvekkile-i mezbûre Âyine Bigcenin mülki şerʿle suʿâl olunub tescil olunması murâdıdır dedikde mezbûrân İslam ile Sefer vekîl-i mezbûr İsmail Efendi'nin müvekkilesi Âyine'nin mülk-i hâlisidir deyü vekîl-i mezbûrî tasdik eyledikde emvâl-i mezbûr müvekkile-i merkûmenin mülk-i hâlisi olmak üzere hükm olunduğı bi't-taleb kayd olundu cerâ zâlik fi selh Ramazan-ı mübârek sene 1057

Şuhûdü'l-hâl:

Ebû Yahya Çelebi bin Abdülvehhâb Çelebi
Abdülcabbar Çelebi bin Receb Efendi
Sefer gâzî bin Maʿkûl Dede
Kuş Ali bin Kuman Ali
Arabacı Ahmed ibn-ı İsmail

No: 5

Oldur ki vekîl-i mezbûr İsmail Efendi ve zemân-ı merkûmânın muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb müvekkilem mezbûr Âyine Bike'nin iki yüz elli flori mihiri merhûm Toktamış el-Hâcc'ın zimmetinde hibedir şerʿle suʿâl olunub terekesinden ihrâc olunmak murâdıdır dedikde ğibbe'l-istintâk müşârun-ileyhimâ İslam ile Sefer gerçek meblağ-ı mezbûr iki yüz elli flori merhûm Hacı Toktamış'ın zimmetinde hibedir velâkin iki yüzü terekesinden olub bâkî elli floriyi zimmetinden ıskât iderse bir merhûm-ı mezbûr Hacı Toktamış'ın terekesine müteʿallık daʿvâsı müvekkile-i mezbûrenin üzerinde ıskât idülüb mûrisimiz tereke emvâlinden üzerine geçmiş ne mikdâr meblağ var ise cemʿisini helâl idelüm dedikde mezbûre Âyine dahi minvâl-i muharrer üzere mübâret ... râziyye olub birbirin daʿvâsını ibrâlaşub beynlerinde mübârete-ı külliye ve mübâreke-i katʿiyye vâkıʿe olunduğı bi't-taleb ketb olundu tahrîran fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: Eş-şuhûdü'l-mezbûrûn

No: 6

Oldur ki Receb bin Kidey Abdülcabbar bin Receb Efendi mahfel-i kazâda Orsan Mirza'nın muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb merhûm Hacı Toktamış işbu hâzırân-ı fi'l-meclis Aşır'a dedü ki Ciğer nâm câriyesini hürri-yi mutlak ile tedbîr eylemişdir bizler bu husûsa şahidleriz şehâdet dahî ideriz dediklerinde şehâdetleri hayr-ı kabûlünde vâkıʿa hürriyetleriyle hükm olunduğı bi't-taleb kayd şod

Şuhûdü'l-hâl: Eş-şuhûdü'l-mezbûrûn

No: 7

Oldur ki Belürmü'den(Yahudiden) Harun mahfel-i kazâda Avrahim veledi İsak muvâcehesinde güftâr idüb işbu Avrahim'de kırk akçe deynim vardır dedükde ğibbe't-tasdik Hükm olunduğı kayd şod Tahrîran fi şehri Zi'l-hicce li-sene sebʿa ve hamsîn ve elf (1057)

Şuhûdü'l-hâl:

Mehmed bin Mevlüd
Mehmed Mevlâ ibn-ı Receb
Devlet gâzî bin Maʿkûl

No: 8

Oldur ki Hacı Ali bin El-Hâcc Murtaza mahfel-i kazâda İsak veledi Şahsu muvâcehesinde takrîr-i merâm iidüb geçen güz bağçe mahsûlünü yigirmi altuna beyʿe itmiş idüm zimmetinde on iki altun bir ğuruş hakkım vardır dedikde mezbûr İsak dahî makarr oldu kayd şod Tahrîran Fi'l-Muharrem sene 1058

Şuhûdü'l-hâl:

Mehmed Efend ibn-1 ...
El-Hâcc Segâş ibn-1 Toktamış
Bâkî Çelebi ibn-1
Emir Bâkî
Ve gayruhüm

3a- 61. varak**No: 1**

Mehmed Efendi ibn-1 Hacı Bayram ve Mehmed Sofî ibn-1 Hüseyin li-ecli'ş-şehâde Hân-ı âlişân hazretlerinin dîvân-ı hümayûnlarına gelüb merhûme Mâh-Devran Bıkçe işbu Mustafa ile Râzıyye vâlidese Sevcihân'ı hâl-ı hayâtında ve kemâl-ı sıhhatinde kendi fevt olmalarından yigirmi sene mukaddem a'cân ve tahrîr idüb mezbûre Sevcihân zimmîye ... sonra nefsinı gedik Ahmed nâm âdem yigirmi beş flori mihrle tezevvüc idüb mezbûr Mustafa ile Râzıyye merkûm Ahmed'in kavlınden sonra Mah Devran Bıkçe dahî fevte olub merhûme veresesindenbir ... eylemişdir Mâh-ı Devrân Bıkçe'nin kavli bin yigirmi beş târihinde ölmüşdür ve bi'l-cümle elli iki sene vâlîde ve kendüye? ... marazî? eylemişdir deyü vâkı'-ı beyân eylediklerinde vak'a hâl-ı minvâl-i sâlif üzere oldu adâletli İslam Giray hân hazretlerinin ma'lûmı oldukda müdde'iyye-i mezbûre meclis-i şer'a gelmekden ...ve imtinâ'e eyledikde özr-ı şer'iyyesi terk olunub üzerine otuz altı bin mürûr iden da'vâ el-h....ve ittîfâk etme ile sâbit olduğında mâ'adâ ferrâş-ı mezbûr ve mezbûre hürriyetleri mukarrer olduğü kayd şod.

Fî selh-ı Ramazan sene 1057

Şuhûdü'l-hâl:

Mehmed Ağa bin Hazret han
Fahru'l-a'cân Sefer gâzî efenfi ibn-1 Haydar
Fahru'l-akrân Receb Efendi ibn-1 Hacı Kırat
Şeyhu'l-ıslâm Receb Efendi ibn-1 Ali
Halil Beg Sarrâc
Abdülcabbar el-Kâtib ibn-1 Sefer
...Albörü Ağa
Abdüllatif Çelebi ibn-1 Ahmed Efendi
Şeyh Ali Ata ibn-1 Tatar
Ebu'l-Hayy Çelebi ibn-1 Abdülvehhâb
Mustafa el-müezzin iibn-1 Can gâzi
Abdülcabbar Çelebi ibn-1 Mehmed Efendi Ve gayruhüm

No: 2

Oldur ki Mîr-i şân(Pireş) Avlan bin Derviş Mehmed mahfel-i kazâda Mehmed Şâh Mirza bin Yusuf muvâcehesinde güftâr idüb işbu Mehmed Şâh'da yüz elli akçem vardır dedikde ğıbbe's-su'âl eseri't-tasdîk mûcibiyle hükm olunduğı kayd şod

Fî şehri-ı Ramazan sene 1057

Şuhûdü'l-hâl:

Ahmed el-Bevvâb
Hüseyin Çelebi (bin) Emir Ali
Abdülkerim Efendi ibn-1 Aslan Efendi
Ve gayruhüm

No: 3

Oldur ki merkûm Mehmed Şâh mahfel-i kazâda merkûm Pireş muvâcehesinde güftâr idüb işbu Pireş benim bir öküzimi gayb idüb yigirmi elinde durub öküzim arık olub kıymetine noksan kârı olmuşdır dedikde ğıbbe'l-istintâk mezbûr Pireş inkâr idüb öküzini âhar âdem almışdır dedikde gerçek âhar âdem almışdır nehâ ... ol yiğit bunun ... dir dedikde kayd şod

Şuhûdü'l-hâl: Eş-şuhûdü'l-mezbûrûn

No: 4

Oldur ki merhûm Yakut Ağa'nın Hacı Abdülkerim'de altı altun deyni olduğu mahfel-i kazâda Hısım-ı şer'isi Şâhin bin el-Hâcc Mustafa muvâcehesinde Tokay bin seyyid Şeyh bin Abdullah şehâdetlerin sübûti kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

Müderri Abdülcemîl Efendi (bin) vâ'iz Abdürrahim Efendi
Devlet gâzî (bin)Ma'kûl Dede
Kâtibü'l-hurûf Mahmud bin Mehmed Dede
Ve gayruhüm

No: 5

Oldur ki merhûm Ömer Mirza'nın terekesinden olan menkûlâtı düyûnuna vefâ itmeyüb akârı dahî virilmek lâzım gelib de Taşlı ... otar ... arz şer'iyesiyle bey'e min zîd üzere mübeyyi'e-1 arz olunub ba'de't-tezâyid ve't-terakkî kırk floriye Devlet Mirza'nın üzerine karar eyledikden sonra otar-ı mezbûr arz-ı ... ri'asıyla ve bi'l-cümle hukûkıyla mezbûr Devlet Mirza'ya bey' olunub semen-ı mezbûr kırk flori merhûm-ı mezbûrın zimmetinde sâbit olan düyûnundan Mustafa Mirza'nın kırk florisini olunub vasîsi olan Derviş Atalık'a havâle olunub beynlerinde cevâb-ı şer'iyecârî olub arz-ı mezbûr Devlet Mirza el-merkûmun mülki olduğu bi't-taleb

ketb olundu

cerî zâlik fi şehri Zi'l-ka'de li-sene seb'a ve hamsîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Hacı Bayram Efendi ibn-ı Hüseyin
Mahmud ibn-ı el-Hâcc Hızır
Hasan ibn-ı Murâd
Sefer bin Derviş
Devlet gâzî el-Muhzır

No: 6

Mevlûd Ağa el-merhûm
Muhallefât

Baltaçukrak'da olan dâr cemî'e müştemilâtıyla	30 hasene
Biyâle nâm gulâm	Hasene
İki yüz seksen keçi	70 hasene
Mâh-ı zemân	50hasene
Rûh-perver nâm câriye	50 hasene
Gincemâh nâm câriye	100 hasene
Üftâde nâm câriye	50 hasene
Kurban Ali nâm gulâm	50 hasene
Dedeş nâm gulâm	120 hasene
Nurcihân nâm câriye	50 hasen
Beştürkde olan Âfitâb nâm cârye	50 hasene
Altunzâde nâm kız	50 hasene
Kutlîzâde	30 hasene
Haydar nâm kazak	30 hasene
Bağ müştemilâtıyla	100 hasene
Değirmen üç göz	80 hasene
Değirmende iki öküz	7 hasene
Bağda olan iki öküz ve iki sığır	13 hasene

Üç sığır iki öküz	15 hasene
-------------------	-----------

Bâlâda olan emvâl-i cümle mevhûbedir

Hasan çavuş hadd olan otar üç pâre arz-ı mezru'a aded-ı zân 100	50 hasene
İki yüz ana koyun	100 hasene
Yüz kuzu	35 hasene
Allahberdi nâm odaman	35 hasene
Sebîl nâm câriye	35 hasene
İki öküz	7 hasene
Yorğa-burga	7 hasene

No: 7

Oldur ki Sefer gâzî bin Osman mahfel-i kazâda Sultan binti Parmaksız muvâcehesinde takrîr-i merâm idüb işbu Sultan'a benim zevcem bir acem perdesi virmiş idi bey'e-1 mü'eccel ile bey'e it dimiş idi su'âl olunub ahkâk-ı hakk olunması murâdıdır deyicek mezbûre Sultan'dan su'âl olundukda merkûm Sefer gâzî'yi tasdik idüb bi't-tav'e ikrârı kayd şod

Şuhûdü'l-hâl

Devr-ı kâr ....Mehmed bin Karagöz Bay

Piyâle bin Abdullah

Emir Bâkî Ve gayruhüm

No: 8

Oldur ki Emrullah Halife bin Ahmed mahfel-i kazâda Behram Ali bin Sofî Mehmed'i ihzâr ve mahzarında bast-ı merâm idüb işbu Behram Ali Sofî'den otuz beş floriye bir kazak iştirâ itmişdim bey'e ve şirâ olmuşdı hâlâ bey'e itmedim diyori su'âl olunub ahkâk oluna dedikde mezbûr Behram Ali'den gıbbe's-su'âl gerçekdir bey'e etmiş idim dedikde mûcibiyle hükm olunub mâ hüve'l-vâkı'e kayd şod tahrîran fi şehri Rabî'u'l-evvel li-sene seb'a ve hamsîn ve elf (1057)

Şuhûdü'l-hâl:

Ahmed efendi bin

Mealeş Ağa bin

Murtaza Mevla bin

Ve gayruhüm

No: 9

Oldur ki Osman bin Kaytas Arbak mahfel-i kazâda Bayram gâzî bin Halil muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb mezbûr Bayram gâzî'den otuz sekiz altun yüz akçe işbu hâzırını'l-meclis kazâğı iştirâ itmiş idim meger marazı var imiş dedikde mezbûr Bayram gâzî ayağının şişini görüb aldı dedikde Osman inkâr ile cevâb virüb udûlden Dellâl Bekir ve Hızır bin Sinan nâm âdemler mezbûr Osman şişini görüb aldı deyub şehâdet itdükleri kayd olundu tahrîran

Evâhir-i Zi'l-ka'de li-sene sittân ba'de'l-elf (1060)

Şuhûdü'l-hâl:

El-Hâcc Timurbeg Ağa bin Abdülaziz

Dânişmend bin Şükrullah

Nakkaş Abdülbâkî bin Hızır

Ve gayruhüm

No: 10

Oldur ki Taşlı'da el-Hâcc Mustafa mahfel-i kazâda Zorum Havâce muvâcehesinde Kaçı'da Sehrâb Beg'in değirmeni kurbünde bir kıt'a bâğı bağla münâvele itmiş idi hâlâ inkâr idiyori didikde mezbûr Zorum Havâce inkâr idübHacı Mustafa şâhidedn âciz olub merkûm havâce ... kayd şod Sittfn.

Şuhûdü'l-hâl: El-mezbûrûn

3a-62. varak

No: 1

Oldur ki Kuba'da sâkin Rüstem bin Zâl mahfel-i kazâda Emin Şükri bin Devlet Mehmed muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu Devlet Mehmed Emin Şükri el-mezbûrda iki yüz akçe kıymetinde bir sığırım var idi benden rızâsız Ferahkirman taşrasına yine rızâsız alıgidübitlâf eylemişdir şer'le su'âl olunması matlûbumdur dedikde ğıbbe'l-istintâk ve eserü't-tasdîk kıymet-i mezbûre iki yüz akçe müte'addî-ı merkûm Emin Şükri zimmetinde sübûtıyla hükm olunduğı bi't-tâleb ketb olundu

Fi şehr-ı Ramazan sene 1057

Şuhûdü'l-hâl:

Mahmud Efendi ibn-ı Sevin Ali Efendi

Mehmed Molla-mevla ibn-ı Receb

Halil Molla bin Haşim

Ebulhay Çelebi

Abdülfehtah Efendi ibn Ömer es-Seyyid

No: 2

Oldur ki Mustafa bin (?) zevcesi Rukıyye'yi mihr ve nafaka ve bi'l-cümle zevciyyete müte'allık hukûkından ferâgat itmek üzere hal'- talag? idüb mezbûre Rukıyye dahî hal'-ı mezbûra râzıyye olub mihrini vesâyir hukûk-ı zevciyyesini mehâric-ı mezbûrun zimmetinde iskât eylediğı bi't-taleb ketb olundu

Fi şehr-ı Ramazan sene 1057

Şuhûdü'l-hâl:

Osman Efendi bin Dede Efendi

Tahir Mirza ibn-ı Hasan Mirza

İsmail Efendi ibn-ı Yusuf

Kasım Dede ibn-ı E

No: 3

Oldur ki Elem Gâzî ile Mehmed'in beynerinde vâkı' olan münâza'asında iki ğuruş ile musâlaha idüşüb birbirin da'vâyı ibrâ eyledikleri kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

Mahmud Efendi ibn-ı Sevin Ali

Halil Efendi ibn-ı Rüstem

Ve ğayruhüm mine'l-hâzırîn

No: 4

Oldur ki karye-i Elçin'den Köse binti Bekeş mahfel-i kazâda karye-i mezbûrede Aşkay Allahberdi muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb bundan akdem fevt olan Cemal nâm sadrî oğlum işbu Aşkay'nın evinde mecrûh sâhib-ı ferrâş bulunub ba'dehû benim evime haml ve nakl olunub hâne-ı mezbûrda fevt olmuşdur şer'le su'âl olunması matlûbumdur dedikde ğıbbe'l-istintâk mezbûr Aşkay inkârla mukâbele idüb müdde'iyye-i mezbûrenin sıdk da'vâsına beyyine talep olundukda beyyine âcize ve fâcire olub beyyine âciz olduğı takrîr üzere mezbûr Aşkay'nın halâsıyla hükm olunduğı kayd olundu.

Cerî zâlık Fi şehr-ı Ramazan li-sene seb'a ve hamsîn ve elf (1057)

Şuhûdü'l-hâl:

Bolad Efendi ibn-ı Yahşi Bay

Halil Beg es-Sarrâc
Mehmed Efendi ibn-ı Abdülkadir Efendi
Mahmud Mevlâ ibn-ı Sevin Ali Efendi
Mehmed Efendi ibn-ı Receb Dede
Halil Mevla ibn-ı eş-Şeyh

No: 5

Oldur ki Arab Tatarzâde Abdülvahhâb Çelebi mahfel-i kazâda o ki babası ve gayruhüm Aslan Ağa muvâcehesinde takrîr-i kelâm (idüb) Bağçesaray'da vâkı° ma°lûme'l-hudûd dârını cemî° müştamilâtıyla benim vâlidem Peri Beyker bana emhâr eylemişdi fevtinden sonra ers ile bize intikâl eyledi dedikde ğibbe'l-istintâk ve eserü'l-inkâr ve ba°de'l-istişhâd Ali Çelebi ibn-ı Mahmud el-Hâcc li-ecli'ş-şehâde hâzır olup müdde°i-yi aleyh mezbûr Arslan Ağa ibn-ı Şahin Ağa muvâcehesinde karâr-ı mezbûreyi müşârun-ileyh Arslan el-merkûm merhûme Peri Beyker Bikçe emhâr eyledigine ben şâhidim şehâdet dahî iderim deyü şehâdet-i şer°iyye eylediği ğibbe'l-kabûl kayd şod
Fî şeh-ı Ramazane'l-mezbûr sene 1057

Şuhûdü'l-hâl

Hasan Ağa bin Abdullah
Halil Efendi ibn-ı Abdülkadir Efendi
İsmail Efendi ibn-ı Mehmed el-Hâfız
Mestdâm el-Muhzır
Mehmed Efendi (bin) Abdülkadir efendi
Abdülkerim Efendi ibn-ı Arslan

No: 6

Oldur ki Mehmed bin el-Hâcc Ramazan mahfel-i kazâda Süleyman veledi Yusuf mahzarında takrîr-i merâm idüb Yahûdân Bölük başı ... kırk akçeye bir kuşak alub Süleyman'a akçesini sen vîr dedikde mezbûr Süleyman dahî virecek olmuşdı li-cenbi'ş-şer° su°âl olunub ahkâk-ı hâkk olunması murâdımdır didikde mezbûr Süleyman inkâr ile cevâb virdükde müddei-yi mezbûrûn sıdk-ı akvâlîne muvâfık beyyine taleb olundukda beyyineden âciz olundukda mezbûr Süleyman aynı tevci idüb nükûl itdükde meblağ-ı mezbûrın virmesi ile hükm olunduğı kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

Halim Efendi ibn-ı Abdülkadir
Devlet Gazi el-Muhzır

No: 7

Oldur ki Eşen Gâzî bin Eşe nâm çoban mahfel-i kazâda Ulaklı'da sâkin Ali muvâcehesinde güftâr idüb işbu Ali'nin üç buçuk koyunun bakmışdım ... ortak olacak idim bâzârımız böyle idi icârımız fâsid olmağın ecr-ı misil mutâlebe ider dedikde ğibbe's-su°âl ve't-tasdik ehl-ı hayra ma°rifetiyle yevmî iki akçe ücretle hükm olunur yüz on akçe çobân-ı mezbûrun üzerinde olmağın bâkî yetmiş akçeyi virmek üzere kıbeli şer°den emr olunduğı kayd şod

Tahrîran fî şeh-ı Ramazan li-sene seb°a ve hamsîn ve elf (1057)

Şuhûdü'l-hâl:

Hızır Efendi bin Ali .....
Abdülkerim efendi bin Arslan Efendi
Abülfettah Çelebi ibn-ı es-Seyyid
Ve gayruhüm

No: 8

Oldur ki Ahmed Yazıcı bin Mehmed mahfel-i kazâda Ten Mehmed Kethudâ ibn-ı Mehmed muvâcehesinde güftâr idüb bundan akdem ikimizin evimiz kurbünde bir kıt°a yerimiz birbirine muttasıl

olub sınırı husûsîsinde nizâ'ımız olub üzerine Eşal Efendiye getirüb huzûr-ı müslümînde kendi rızâmız ile hendek kazıb hendeğinin ğarbı benim mülkim olub mezbûr Ten Mehmed Kethudâ'nın olmak üzere birbirimizden kat'ı 'alâka eylemişdik hâlâ mezbûr Ten Mehmed Kethudâ benim hisseme düşen arzın da tasarrufuna men' ideyori şer'le su'âl olunsun dedikde ğıbbe'l-istintâk mezbûr Ten Mehmed Kethudâ müdde'î-yi mezbûr Ahmed Yazıcı akvâl-i meşrûhasına tasdik gerçek minvâl-i muharrer üzere aksâm idüb sınır ta'yîn eyledik Ahmed Yazıcı ne dediyse gerçektir velâkin merkûm Ahmed Yazıcı'nın sınırı dâhilinde benim kadîmeden savâmî?? yolum vardır dedikde cenbine mezbûrun ğarbı Ahmed el-mezbûrun olub şarkı merkûm Ten Mehmed'in olmak üzere hükm-ı şer'î lâ-hakk olub mezbûr Ten Mehmed'in kadîmden Ahmed'in sınırı dâhilinde tarîki olduğı isbâta muhtâc olduğı kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

Ali Çelebi bin Mustafa Ağa
Kâtibü'l-hurûf Mahmud bin Mehmed
Sefer Gâzî el-Muhzır
Mestdâm el-Muhzır ve ğayruhüm

No: 9

Tâyife-ı tüccârdan Mustafa Beşe ibn-ı İsa'dan iki yüz guruş müdde'î-yi 'aleyh olan Yoraki-buragin Reis ... bin Karaca sekiz mehl virülüb fahru'la'yân Şeyh Ali Ağa kefil alınmış olduğı kayd şod

Şuhûdü'l-hâl

Abdülhalim Çelebi
Gedik Müezzin
Kâtibü'l-hurûf Mahmud bin Mehmed

No: 10

Oldur ki fahru'l-muhdarât Kefevî Bâkî Çelebi'nin Halil ezât-ı ... Mustafa Mirza bundan akdem ... nin yigirmi beşinde fevt olan Mâh-ı Devrân Bikçe ibneti Abdülmelik ... si Sevcihan Bint-ı Abdülmelik veledân-ı suryânî Mustafa bin Ahmed Râziye binti Ahmed nâm .... ni benim da'vâya tasaddî idüb merhûme Mâh-ı Devrân Bikçe ile benim babam Mustafa Mirza li-ebeveyn karındaşlardır mezbûre Mâh-ı Devrân fevt olub verâseti babam Mustafa münhasıra idi mezbûr ve mezbûre Mustafa ile Râziye merhûm-ı merkûme Devrân'in câriyye-i memlûkesi Sevcihân'dan tevellüd itmiş memlûk ve memlûkesi idi babama intikâl eyledi babamdan bana intikâl eyledi İdi nehâ ... tekayyüd eylemediğim hasebiyle kendi hâllerine zümr? ahrârda gezerdi ... benim mülkümdür vâldesinin hurre idiğini isbât eylesün mezbûrâmı istirâk murâd eylediğinde mezbûr Mustafa dahî cevâba tasaddî idüb benim vâlidem mezbûre Mâh-ı Devrân Bike benim vâlidemi bin beş târihinde itâk i düb ...ve'havkında ... bizim babamız Gedik Ahmed'e yigirmi beş mihrlî tezevvüc ol dahî hurre olmak tezevvüc ba'de'n-nikâh biz dünyaya geldik el-hâsıl vâlidemiz mezbûre Sevcihân mevlâsı Mâh-ı Devrân Bikçenin fevtinde yigirmi mukaddem azâd idüb ...baba Ahmed tezvîc yigirmi yıldan sonra mezbûre Mâh-ı Devrân fevt vârisede bizim ve ğarazı olmuşdır Mâh-ı Devrân Bike fevt olalı otuz iki senedir vâlidemden hürriyeti elli iki senedir biz ise ...Dünyaya hür ve hurre gelmişizdir mâ vâkî'-i hâl minvâl-i muharrer üzere isbât ideriz dediklerinde vâkî'-i hâl minvâl-i sâlif olduğına beyyine-ı münevvere lâzime olmağın 'udül-ı müslimînden.

3a- 63. varak

No: 1

Oldur ki Arslan yahûdî ibn-ı Avrahim mahfel-i kazâda Mehmed bin Fazlı muvâcehesinde ğüftâr idüb işbu Mehmed'de vâcibü'l-edâ yüz doksan dört altun deynim vardır mukaddemâ kâzî'nın olan Abdi Efendi huzûrunda ikrâr idüb tescîl olunmuşdır şer'le su'âl olunması murâdımdır dedikde ğıbbe'l-istintâk mezbûr Mehmed müdde'î-yi merkûm Arslan'ı akvâl-i meşrûhasında tasdik ve elinde olan hüccet-i şer'iyyesinin tazammûmını tahkik eyledikde sâbitü'l-vekâle kayd şod

Şuhûdü'l-hâl

Mevlûd Efendi el-vâ'iz

Ebû Bekir Efendi ibn-ı Bilâl Efendi
Küçük Ali Mevlâ ibn-ı Can Mehmed Hasan Gök
Bayat Ali Efendi ibn-ı Hızır Dersakal
Abdurrahim Efendi ibn-ı Devin Gâzî Mirza
Ahmed Çelebi ibn-ı Mehmed efendi
Kazeş el-Bevvâb ibn-ı Hüseyin

No: 2

Oldur ki Avcı Ahmed bin ... eş-Şeyh bin Kubaşe'nin üç flori nişân da'vâsında
halef-i billâh îfâ ile halâsı kayd şod

Şuhûdü'l-hâl

Meceş Sâat Efendi
Kasım Dede
Ebû Bekir Çelebi

No: 3

Mezbûr Ahmed Ağa'ya altı kıymetinde bir kemha ve berât-ı nişân verdiği Ahmed el-mezbûrun ikrârıyla
sübûtiyla kayd şod

Fî şehr-ı Ramazan li-sene seb'a ve hamsîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Eş-şuhûdü'l-mezbûrûn

No: 4

Oldur ki Kuba mahallesinden olub benûn olan Ahmed bin Receb ve Mehmed Beg nâm yetimlerine kıbeli
şer'eden vasî olan Azâde Beg kıbelinden nehc-ı şer'î üzere sâbitü'l-vekâle fahrü'l-a'cyân Abdülkerim Çelebi
ibn-ı Ca'fer mahfel-i kazâda sağırân-ı mezbûrânın vâlidesi Fatma binti Kasım Beşe muvâcehesinde takrîr-
i kelâm idüb bundan akdem merhûm Ahmed'in sağırân-ı mezbûrânına mezbûr Ahmed'den ersle intikâl
iden mahall-ı mezbûrda vâkı' bey' inde'l-cîrân ma'lûme'l-hudûd dârını elli floriye bey' idüb on florisini
sağırân-ı mezbûrânın nafakasına sarf eylemiş bâkî kırk kırk flori el-ân zimmetinde mezbûre Fatma minvâl-
i muharrer üzere bey'ime kâmil kılınmış olmağın tenfid eyledim velâkin bâkî kırk floriyi bana teslim
eylesün dedikde

mezbûr Fatma müdde'î-yi mezbûrî akvâl-i meşrûhasında tasdik idüb meblağ-ı mezbûr kırk florinin
yigirmisini mahfel-i kazâda teslim-ı vasî idüb on florisini kendü zimmetine mu'âmele etdürüb cem'an kırk
kırk vasî-yi mezbûreye teslim olundukda sıhhat-i bey' ile hükm olunduğıkayd şod

Hurrire zâlik Fî şehr-ı Ramazan sene 1057

Şuhûdü'l-hâl:

Kâtibü'l-hurûf Mahmud bin Mehmed
İsen Halife ibn-ı Abdüsselâm Çelebi
Devlet bin Eşbolay
Kasım Dede ibn-ı Receb
Sefer el-Bevvâb ibn-ı Abdullah
Hacı İsen ibn-ı Hacı İbrahim

No: 5

Oldur ki Kal'a yahûdîleri Moşe veledi Sinan Şehmi veledi Moşe Derli Semha veledi Baba ve Baba veledi
Semuyel mahfel-i kazâda Alya veledi Yasef muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb târîh-ı kitâbdan sekiz sene
mukaddem işbu Alya'nın abd-ı memlûki Nekte nâm kazâğı eşek ile odun götürürken eşeğini üzerine
uğradıb Azra nâm yahûdinin bir sağır oğlını helâk eylemişdir vâkı'-ı hâl minvâl-i muharrer üzere adâletli
Kırım Giray Sultan hazretlerine arz ve îzân olub biz kırk para mümâşen cerîm alınmışdır bizüm ise gulâm-
ı mezbûr-ı merkûm Alya'nın kazâğı vech-i muharrer üzere tekarrur idüb bizüm bu husûsda cürmümüz
olmayub mezbûr kazâğı sebîl-i cerîm etdiğimize şahidimiz vardır şer'le istimâe olunub ahkâk-ı hakk

olunmak murâdımızdır dediklerinde mezbûrun tâyîfe-ı yahûdiyânın vech-i muharrer üzere da'vâsı şer' an-ı istimâ olunmakla şer'iyyesin cevâben müsâ'adesi olmamak ile batlân-ı da'vâsı ile hükm olunduğı kayd şod

Müdde'î-yi Aleyh Esen Sultan binti Yolbuldı

Müdde'î Termeş bin Asar 195 sîm

Seyyid Ser-serây

Usta Receb ibn-ı Ömer Kavalcı Timur Beg Abdullah

Şuhûdü'l-hâl:

Abdullah Efendi ibn-ı Can gâzî

Receb Ağa ibn-ı Rıdvan

Ahmed Efendi ibn-ı İbrahim

İsmail el-Hâcc ibn-ı Ömer

Ahmed Dede ibn-ı Musa

Mevlûd Gâzî Hasan Ali

Eş Ali ibn-ı Kutlı Ali

No: 6

Oldur ki Avrahim veledi İsak mahfel-i kazâda Bay Sarı el-merhûmun Ali Şâh ve Gümüşhân nâm sağırinin vasfisi Kan Mirza muvâcehesinde güftâr idüb eytâm-ı mezbûrünün benim üzerimde kırk flori deyni vardır deyü ikrârı ğıbbe't-tasdik kayd şod

Fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl

Kâtibü'l-hurûf Mahmud bin Mehmed

Abdurrahman el-Muhzır

Adeloş el-Muhzır

Abdullah Mevlâ (bin) el-müste'id , Esen havâce

No: 7

Oldur ki Tutmuş bin Asu mahfel-i kazâda Eskiuyurtlu Rahmet Ali'nin zevc-i muhallefesi Esen Sultan bin Hüybuldı muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb merhûm Rahmet Ali'ye üç kuzulu koyuna yüz doksan beş akçe virmişdim kıbeli'l-edâ mezbûr Rahmet Ali fevt oldu meblağ-ı mezbûru terekesinden mutâlebe iderim dedikde ğıbbe'l-istintâk ve eserü'l-ınkâr ve ba'de'l-istişhâd ve Usta Receb Receb bin Kavalcı ve Timurbeg bin Abdullah li-ecli'ş-şehâde hâzîrîn olub müdde'î-yi mezbûr Tutmuş eylediğın da'vâ-yı muvassahasına ... şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde şehâdet-i şer'iyye eyledikde şehâdetleri hayr-ı kabûlde vâkı' olub meblağ-ı mezbûr yüz doksan beş ... merhûm-ı mezbûrın terekesinden akdem istîfâ olunmak üzere hükm olunduğı kayd şod

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Efendi

Ebû Bekir Efendi

Mahmud Efendi

İslam el-Kâtib

Abdülbâkî Çelebi

No: 8

Oldur ki Kulay bin Mekeli Bay mahfel-i kazâda Abdüsselâm bin Karaman muvâcehesinde güftâr idüb on üç koyun mutâlebe eyledikde ğıbbe'l-ınkâr ba'de'l-istihlâf halef-i billah ile halâsı kayd şod

Tahrîran fi şeh-rı Ramazan sene 1057

Şuhûdü'l-hâl:

Şahin Beg bin Mustafa

Ahmed Efendi ibn-ı Mahmud

Mahmud Efendi ibn-ı Ali
... Efendi bin Abdülkadir Efendi

3a-64. varak

No: 1

Oldur ki fahru'l-mücedderât Sa'âdet Sultan Hân ibnete Gâzî Giray kibelinden Koçkar bin Atalık Hacı ... eş merhûm Mevlüd Ağa'nın zimmetinde mezbûr Sa'âdet Sultan Hânın vâlidesi Peri Peyker Bikçe'n üç florini ve yüz flori kıymetinde cevâhir-i kuşak bir sarmalı ... me ve bi'l-cümle merhûm Mevlüd Ağa'nın terekesine müte'allık da'vâsından müsâlaha ve ibrâ-yı vekâleti Ramazan Ağa'yı Derm Han Koç Ali Emeldeş ibn-ı Sa'murcu şehâdetleri sübûtundan sonra vekîl-i mezbûr Koçkar Atalık mahfel-i kazâda merhûm Mevlüd Ağa'nın Nesli Bike nâm bint-ı sulbiyesi kibelinden sâbitü'l-vekâle İslam Mirza muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb merhûm Mevlüd Ağa'nın terekesinden altmış flori bedel-i sulh alub tereke-ı mezbûrereye müte'allık cemî' da'vâ-yı husûs-ı mezbûre vekâletim hasebiyle ibrâ ve ıskât eyledim min-ba'di'l-yevm da'vâ olunırsa 'inde'l-hukkâm istimâ' olunmasun dedikde ğıbbe't-tasdik ve'l-kabûl-ı sıhhat ibrâ ile hükm olunub mâ hüve'l-vâkı' bi't-taleb ketb ve imlâ ve yed-ı vekâleye ref' ve itâ olındı Fî şeh-ı Şa'bân sene 1057

Şuhûdü'l-hâl:

Fahru'l-akrân Receb Efendi Hacı Karan
... Abdullatif Çelebi ibn-ı Ahmed Efendi
İsa el-Hâcc ibn-ı Veli
El-... Cafer ibn-ı Abdullah
Mahmud ibn-ı S...
Bâkî Mirza bin Tenbeşe Mirza
Abdurrahman el-Muhzır
Kâtibü'l-hurûf Mahmud bin Mehmed el-Kâtib
Mahmuz Mirza ibn-ı Aliş Ağa Ve ğayruhüm

No: 2

Oldur ki karye-i Salfer'de sâkin Ali Mirza ibn-ı Ahmed Can Mirza mahfel-i kazâda Hüseyin bin Mehmed Ali muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu Hüseyin yedinde olan bir yanında budunda kazân kulağı tamğalı yedi flori kıymetinde dorı at mülk-i sarîhamdır dû seneden berü ğâ'ib eylemişdim hâlen işbu Hüseyin yedinde buldım şer'le su'âl ve hakkça müstehakkına îsâl olunmak murâdımdır dedikde ğıbbe'l-istintâk mezbûr Hüseyin fers-ı mezbûru re'is-i Bevvâb Arslan Ağa'dan iştirâ eylemiş mülkimdir mezbûr Ali Mirza'nın 'alâkası yokdır deyü inkârla mukâbele idecek ğıbbe'l-istişhâd ve Devin Havâce bin Hacı Ahmed Mehmed bin Gureş li-ecli's-şehâde hâzırın olub ederi şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde şehâdetleri hayr-ı kabûlde vâkı' olub tahte halef-i billah fers-ı mezbûr Ali Mirza el-merkûma hükm şod fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl:

Murtaza Efendi el-Müderriş
Kasım Dede ibn-ı Receb
Ahmed Efendi ibn-ı ...
Hacı Mevlüd ibn-ı Caneş
Kâtibü'l-hurûf Mahmud bin Mehmed

No: 3

Oldur ki Karatoklı Ramazan li-ebeveyn karındaşı Hacı Bayram muvâcehesinde güftâr idüb işb u Hacı Bayram'a seksen beş altun emânet virdim dedikde inkâr-ı mukâbelesi kayd şod

Şuhûdü'l-hâl

Çavuş Mustafa
Kasım Dede
Abdurrahman

No: 4

Oldur ki mezbûr Hacı Bayram merkûm Ramazan'ın elinde olan koyun benim mülkündür dedikde yerine ücret ... kayd şod Oldur ki mezbûr Hacı Bayram merkûm Ramazan'dan on altun kıymetinde bir bahâ da'vâsı eyledikde

ğıbbe't-tasdîk hükm şod

Şuhûdü'l-hâl:

Eş-şuhûdü'l-mezbûrûn

No: 5

Oldur ki Hacıgeldi bin Esingeldi Kubaş Devlet bin Cabbar li-ecli'ş-şehâde hâzireyn olub bundan akdem karye-i Çokrak'da katl olunan ... Timur Gâzî bin Avana'ya

isnâd olub ba'de-mâ mukaddemâ muâraza olundukda âharân ile ikrazına şehâdetleri bi't-taleb ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl:

Osman el-Bevvâb ibn-ı Devî Gâzî
Kasım Dede ibn-ı Enderî
Abdurrahman el-Muhzır
Kara Atalık ibn-ı Ahmed dede
Mehmed el-Bevvâb ibn-ı Şahbaz

No: 6

Oldur ki mezbûr Timur Gâzî Abdülkerîm Efendi'nin huzûrında katl-ı merkûmeyi katl eyledim deyü ikrâr eyledim ol meclisde ikrâh olduğum yok idi nihâyet ba'de-mâ tenhâda ikrâh olunmadım eğer bana ikrâr eyledim deyü ikrârı bi't-taleb ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl: Eş-şuhûdü'l-mezbûrûn

No: 7

Hacı Musa'nın sabî oğlu Abdülfettah kendi mâlından beş gurus vasîsi olan Hacı Mustafa'dan alınan eşyâ beyân olunır bir bogası yigirmi arşın bez üç arşın aba yedi çuka bir kaftan Yekûn 5 gurus.

No: 8

Oldur ki fahru'l-... Ayşe Bike Hüseyin Mirza kıbelinden bey'î atiyel beyâne nehc-ı şer'î üzere sâbitü'l-vekâle Habeş Mirza ibn-ı Hakvirdi mahfel-i kazâda Hacı Bayram ibn-ı ... odabaş ... Bolat ibn-ı Gâzî Bolat muvâcehesinde takrîr-i kelâm bundan akdem müvekkilem Ayşe Bike'ye babası Hüseyin Mirza'dan ersle intikâl iden kıbleten Allah Kulı Hacı mülki şarken Zorum Ağa mülki şimâlen Sultan mülki mahdûd ğarben Ferah Kirman yoluyla mahdûd on bir kıta arz-ı mahlûkîsini bi'l-cümle hukûkiyla işbu Hacı Bayram ile Hüseyin Bolat'a ve karye-i ... dan Aslan nâm âdem o Hüseyin'e yigirmi üç floriye bey' ve teslim ve semen-ı mezbûrî kabz ve teslim eylemişdir deyü bi'l-vekâle ikrâr eyledikde mukırr-ı sehîm el-mezbûrdan mukırr-ı mezbûrun ahvâli meşrûhasını tasdik eyledikde sıhhatiyle hükm olduğü bi't-taleb ketb olunub. Tahrîren Fî şehr-ı Şa'bân sene 1057

Şuhûdü'l-hâl:

Osman Efendi (bin) Dede Efendi
İsmail Efendi Ebû Sefer
Abdurrahman Çelebi (bin) Sevin Ali Efendi
Abdurrahman el-Muhzır

Kâtibü'l-hurûf

No: 9

Oldur ki Seyisbaşı Hacı Ali bin Hüseyin mahfel-i kazâda tâyife-ı zimmîyândan Papas Toktamış Yuri veledi Hırostol Yani veledi Lefter muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu zimmîyanda olan yüz kırk beş guruş deynimi ben bi't-tamâm aldım haklaşdım cidden alâkam kalmadı el-hâsıl mezbûrun da men-ba°de hakkım yokdur benim deynimden zimmetleri fâriğadır dedikde ğıbbe't-tasdîk mâ hüve'l-vâkı° kayd olundu Tahrîren fi şehr-ı Şa°bân li-sene seb°a ve hamsîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Abdur...m Efendi (bin) Arslan Efendi
Kâtibü'l-hurûf Mahmud bin Mehmed Ali ...
Ahmed Ali el-bevvab ibn-ı Hüseyin
İkiz Saat (bin) Avlan
Kasım Dede ibn-ı Enderî
Ve ğayruhüm

No: 10

Oldur ki El-Gazi Ağa ibn-ı Ali Beg'in zevcesi Güneş Bike ibnete Mehmed Efendi kıbelinden nehc-ı şerî üzere vekâlet-i sâbite olan Ahmed Çelebi mahfel-i kazâda mezbûr El-Gazi Ağa'nın muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb müvekkilem mezbûre Güneş Bike'ye müşâr zevci Elgazi Ağa nafaka ve kisvesinden vesâir hakkun zevcesinden taksir ideyori kıbel-i şer°den nafaka takdîr olunub ve istidâneye ruhsat virilmek murâdımızdır dedikde ğıbbe't-tasdîk ehl-ı hayra ma°rifetli hâdim ve ahdînin ve kendinin nafaka ve kisve vesâyiresinden ... mukâbelesinde sa°y yevmî on üç akçe nafaka takdîr olunub ve istidâneye ruhsat virildi kayd olundu

Tahrîren fi şehr-ı Şa°bân sene 1057

Şuhûdü'l-hâl:

... Atalık el-Hâcc
Şahin Beg ibn-ı Mustafa el-Hâcc
Murtaza Efendi ibn-ı Şükrullah
Dedeş Çelebi ibn-ı Ma... Ağa
... Bâkî ibn-ı Hızır Beşe
... Hacı Osman ve ğayruhüm

No: 11

Oldur ki Şems bin ... zevcesi olan Şehri Bike nâm hâtunı ile mahfel-i kazâya gelüb nafaka-ı °iddetde ve mehlde ferâğat itmek üzere muhâlefe eylediklerinden mâ hüve'l-vâkı° ketb olundu

Şuhûdü'l-hâl:

Ahmed Çelebi ibn-ı Mehmed Efendi
Abdurrahim Efendi el-..
Ali Mevlâ ibn-ı Gök Tana
Mahmud ibn Mehmed Ve ğayruhüm

No: 12

Hatm fi hâzihi's-sahîfetü mâ-vak°a mine'l-vak°a °asr-ı Mustafa Efendi
li-sene seb°a ve hamsîn ve elf
fi şehr-ı Ramazân

3a-65. varak

No: 1

Oldur ki karye-i Taman'dan olub fevt olan Murâd Ağa'nın zevcesi Ümmi Bike nâm hâtunun kıbelinden sâbitü'l-vekâle Hanciger mahfel-i kazâda merhûm-ı mezbûrun ihvesi olan Çolak ve ..Atar ve Mevlaş muvâcehesinde güftâr idüb bundan akdem Murâd Ağa fevt oldukda merhûm-ı mezbûrun terekesi elli beş altun kıymetinde emvâli olub emvâl-i mezbûr ıvaz-ı hibe kabûl idüb yüz elli florisini hibe eylemişdi ba'dehû erbâbdır ... idüb meblağ-ı mezbûrun yigirmi beşini müvekkilem Ümmi Bike nâm hâtundan istirdâd eylediler merhûm-ı mezbûrun terekesinden otuz flori mezbûrûn ... Atar ve Çolak ve Mulaş'ın zimmetindedir şer'le su'âl olunsun dedikde ğıbbe't-tasdîk meblağ-ı mezbûrun yigirmi beşine vekîl-i mezbûrun müvekkilesine edâsını kasd olındı

Tahrîran fî şehr-ı Şa'bân li-sene seb'a ve hamsîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl İbrahim Efendi bin Mustafa

Fahru'l-a'yan Ahmed Ağa bin Ali Ağa

Ahmed Efendi bin Mahmud Efendi

Timur Atalık bin Mulaş

Şah Mehmed el-muhzır

No: 2

Murâd Ağa el-merhûm

Muhallefâtı

Mâriye nâm câriye

30 hasene

Göki at

7 hasene

Kuba öküz

11 hasene

Kara kabas

1 hasene

Kara sığır

2 hasene

Kuba sığır

2 hasene

Alaca sığır

1 hasene 30 sîm

Kara tana

yarım hasene

Meblağ

55 hasene

30 sîm

Murâd Ağa'dan alub Ahmed Efendi'nin huzûrında emvâl-i mezbûr zevcesi Ümmi Bike nâm hâtuna yüz elli flori mihrine ıvaz virilmiştir.

No: 3

Oldur ki Murtaza bin Kul Mehmed mahfel-i kazâda Ca'fer bin Bölük muvâcehesinde güftâr idüb işbu Cafer iki buçuk flori deynim var idi yerine dayini veli bir altun almışdır şer'le su'âl olunsun dedikde ğıbbe't-tasdîk ... kazâ olundu

Tahrîran fî şehr-ı Şa'bân sene 1057

Şuhûdü'l-hâl:

Eş-Şuhûdü'l-mezbûrûn ve Şah Murâd

No: 4

Oldur ki Bünyâd ibn-ı ...Çerü mahfel-i kazâda fahru'l-a'yan Süleyman bin Abdullah muvâcehesinde güftâr idüb Nehr-ı Kabartay? ... Balıklıgo(balıklava) geçidi kurbünde kıble benim mülkime Alican Mirza şarkaen Kabardi nehrine ğarben İslam Mirza mülkine şimâlen yine Kabardi'ye muntehî çayırımı müşarûn ileyh Süleyman Ağa'ya altmış altun ile altışar altun kıymetinde iki ata beye ve teslîm ve semen-ı mezbûru kabz eyledim el-arz minvâl-i muharrer üzere mülki müşterâsıdır keyfe yeşâ ve tahtar tasarruf

ider dedikde ğıbbe't-tasdîk vâkı'-ı hâl kayd şod

Fî şehr-ı Şa'bân li-sene seb'a ve hamsîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Ali Dede ibn-ı Tok Mehmed eş-Şeyh

Hacı Genval bin Mir Abdullah

Şah Mehmed bin Şa'bân
Esen Havâce Emeldeş bin Tok Mehmed
Kâtibü'l-hurûf Mahmud bin Mehmed
Hacı Haşim ibn-ı ...

No: 5

Oldur ki Sevin Ali bin Kuş Ali mahfel-i kazâda karye-i Bozgöz'den Şa'bân bin Tengrivirdi muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb bundan akdem bir re's davâr-ı biyemi işbu Şa'bân' fuzûlen alıb gidüb ... eylediği ma'lûmum olub isbâta şehâdet getürüb ... Bağçesaray kazâsı ... Kıraç nâm karyeye geldiğimiz mezbûr Şa'bân kendi hüsn-ı ihtiyârıyla cevâba tesaddî idüb senin bikenî ben zebh(bogazlamak) eğledim kıymeti ne düşerse cana minnetim deyü tâbi'an ikrâr idüb ol omeclisde hâzır olan müslimânlar tevassutıyla mezbûr Beye'nin kıymet-i bedeli altun olub meblağ ve renk üzere musâlaha idişüb gitmişdik şer'le su'âl olunması merâm ve maksûdumdır dedikde ğıbbe'l-istintâk mezbûr Şaban cevâba tesaddî idüb bu husûs benim ikrâr-ı tav'im yokdır ne kayd bend ile ikrâh eylemişdir ikrâh da'vâsını idüb da'vâsını münevvere beyyinede 'âciz oldukda müdde'î-yi mezbûr Sevin Ali'nin da'vâsına mutabık beyyine mutalebe olundukda Emir Ali Sofî ibn-ı Sâmi Kuba Avlan bin Bay geldi li-ecli's-şehâde hâzirîn olub müdde'î-yi mezbûrun davâ-yı meşrûhasına mutabık şehâdet-i şer'iyeyledikde şehâdetleri hayr-ı kabûlde vâkı'a olub mücibiyle hükm olunduğı kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

Murtaza Efendi el-müderriş Bin Mustafa Dede
Mehmed Efendi el-müderriş bin Müderriş Efendi
Hacı Hâşim bin Abdullah
İslam el-Bevvâb
Mevlâ Mehmed bin Mevlâ Ali
Kasım Dede ibn-ı Receb
Ve ğayruhüm

No: 6

Oldur ki karye-i Secun'dan? Çapar bin Cani mahfel-i kazâda Tengrivirdi bin ... Beşe Çuka bin Kor Mehmed muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb bundan akdem Esen Ali bin ... nın Orakvaske nâm beyâz kazâğımı beş yüz floriye şirket üzere şirâ idüb ikişer yüz flori mezbûrân Tegribirdi ile Çuka virdi yüz florisin ben virmek üzere şirâ eylemişimdir şer'le su'âl olunsun dedikde ğıbbe'l-istintâk ve eserü'l-istişâd Öteş Atalık ... ve Devrin Maksud li-ecli's-şehâde hâzirîn olub müdde'î-yi mezbûrun da'vâsına mutabık şehâdet-i şer'iyeye eyledikde ba'de'l kabûl sıhhati iştirâkleriyle hükm olunduğı kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

Kasım Dede bin Receb
Aliş Çelebi (bin) Abdülkerim Ağa
Ata Mehmed bin ...el-Hâcc
Mahmud el-kâtib ibn-ı Mahmud Dede
Şah Mehmed bin Şabân
Ve ğayruhüm (Ortak köle alımı)

No: 7

Oldur ki karye-i Germencik'den Dimitri veledi Kosta mahfel-i kazâda Bayke veledi Kostantin muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu Bayke'nin kardaşı Toktar veledi Beraçuva nâm kimesne kablel fevt benden sekiz altun karz alub 'inde'l-cîrân ma'lûme'l-hudûd olan işlimâ direkli bağçesini rehn virmiş idi hâlen mezbûr Bayke zabt itmek murâd ider fi'l-vâkı'e kardaşı Toktar fevt olduğı mukarrer ise sekiz altun zammımı edâ itsün dedikde ba'de's-su'âl mezbûr Bayke tasdik mâ-vâkı'e idecek bağçe el-mezbûrun rehni makbuzı olduğı kayd olındı.

Şuhûdü'l-hâl:

Fahru'l-emani Ali Avlan

Receb Efendi ibn-ı Hacı kazak

Ebû Bekir Mevlâ ibn-ı Bilal

Dânişmend Efendi el-ma'lûm (kendisine borç karşılığı rehn virülen bağçenin sâhibinin vefat etmesi üzerine kardeşinin bağçeyi zabt itmek istemesi ancak rehn alan kişinin de karşılığını istemesi)

No: 8

Oldur ki Germencik'den olub fevt olan Aslan veledi Nekte nâm zimmînin Gerayen nâm saġiresinin ve Bânî nâm saġîrinin kîbeli şer'iyeden vasîsi olan zevcesi Sofya Mevlûde ümmi Geldi mahfel-i kazâda yine Germencik'den Alkese veledi Çaġrıncı muvâcehesinde güftâr idüb mürdü mezbûr zevcim Arslan Vâdî Balbek'de Kamışlı Ağzında vâkı° kible tarîk-ı °âmm şimâlen Kelf mülkine şarken tarîk-ı °âmm garben Çeker mülkine müntehî tahminen yedi ırgadlık bağını eşcâr-ı müsmire ve ġayr-ı müsmire ve bi'l-cümle hukukıyla kırk beş floriye hâl-ı hayâtında ve kemâl-ı sıhhatinde bey° ve teslîm ve semen-ı mezbûrun otuz beş floriye bir ġuruşını kendi hayâtında kabz ve ahz eylemişdi bâkî dokuz altun yarım ġuruş mezbûr Elkese'nin zimmetindedir şer°le su°âl olunması matlûbumdır dedikde ġıbbe'l-istintâk mezbûr Elkese merkûma Sofya'nın vech-i meşrûh üzere câri olan kelâmını cabet tasdik eyledikde mâ hüve'l-vâkı° u t-taleb kayd olundu

tahrîran fî şehr-ı Şa°bân li-sene seb°a ve hamsîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Timür Aġa ibn-ı Altun ez karye-i ...

Kulay ibn-ı Altun

Arslan bin Hüseyin ez karye-i ...

Can Timür ibn-ı Abdullah Germencik'ten

Dânişmend Efendi ibn-ı Şükrullah

Hacı Mehmed bin Bayrak ... bağçe

Yusuf Çavuş ibn Ahmed

No: 9

Oldur ki Sinân Beşe'nin zevcesinin vekîli Hüseyin bin Mehmed Ömer bin Murâd muvâcehesinde işbu Ömer'den nüvekkilem Nefise Bekrî sekiz altun yarım ġuruş aldı deyü ikrârı bi't-taleb kayd şod Şuhûdü'l-hâl

No: 10

Oldur ki tâyife-ı Tatar'dan Hangeldî mahfel-i kazâda tayifei Sipâhîden Ahmed Aġa ibn-ı Ali muvâcehesinde güftâr idüb işbu Ahmed Aġa'dan bir at almışdım atın gözin perdesi var idi bana zarar itmez dedi idi zararı mukırr olmaġın redd-ı murâd iderim

deyicek da°vâsının batlanıyla hüküm olundu Fî şehr-ı Safer li-sene 1059

Şuhûdü'l-hâl:

El-Hâcc Mehmed Can Aġa

Mahmud el-kâtib

mehmed el-mezbûr

3a-66. varak**No: 1**

Oldur ki ġülşah binti Koç kîbelindenn sâbitü'l-vekâle Receb bin Türâbî mahfel-i kazâda mezbûr ġülşah'ın li-ebeveyn ahî Devlet ġâzî muvâcehesinde güftâr idüb işbu Devlet ġâzî el-mezbûrda müvekkilem ġülşah el-merkûmun yedi flori deyni vardır şer°le su°âl olunsun dedikde ġıbbe'l-istintâk Ve eserü'l-inkâr ve ba°de'l-istişhâd ve Balaban bin Ali Zülfikâr bin Ahmed Zeyt Ali bin Bolat li-ecli'ş-şehâde hâzırın olub

vekîl-i mezbûrun da'vâsını bi't-taleb şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de'l-kabûl mûcibiyle hükm
olunduğı kayd şod
Fi't-târîhi'l-mezbûrûn
Şuhûdü'l-hâl
Eş-şuhûdü'l-mezbûrûn

No: 2

Oldur ki fâhru'l-muhadderat Nesli Bike ibnete Mevlüd Ağa merhûm mezbûr Mevlüd Ağa'nın terekesine
müte'allik da'vâsına İsmail Efendi ibn Yusuf tevkîli Kayas bin Abdullah Temür Bahadır bin Hacı Pireş
şehâdetleriyle sübûtı bi't-taleb kayd olundu
Hurrîre zâlik Fî şehri-ı Receb li-sene seb'a ve hamsîn ve elf (1057)

Şuhûdü'l-hâl:

Hacı Sefeş bin Toktamış
Receb Efendi (bin) Hacı kazân
Mustafa Efendi el-müderriş
Dânişmend Efendi (bin) Şükrullah
Ahmed Efendi bin Mahmud Efendi
Fazlı Çelebi bin İslam ...
Va gayruhüm

No: 3

Oldur ki Eski yurt'da sâkine Şekernaz binti Hüseyin mahfel-i kazâda zevci olan Şa'bân bin Hüseyin Beg
muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb yigirmi flori mihrimden nafaka-ı iddetimden vesâyir hukûkumdan
fâriğa olmak üzere işbu zevcim Şa'bân'dan talak murâdımdır dedikde ol dahî muhalefe-ı mezbûr minvâl-i
muaharrer üzere sulh eylediğı bi't-taleb kayd olundu
Tahrîran fî şehri-ı Receb sene 1057

Şuhûdü'l-hâl:

Mevlüd Efendi el-Vâ'iz
İslam Mirza bin Temel Mirza
Murtaza Çelebi ibn-ı Ca'fer
Şah Mehmed bin Şaban
Hasan ....
Ve gayruhüm

No: 4

Oldur ki Re'is Ata bin Can Beşe Bayram bin Kadir Beşe muvâcehesinde güftâr idüb işbu Bayram'a dört
altun nakd ile battal bir at bey'e eylemişdim ... alub dört floriye bir tüfeng rehn bıraktı dedikde ğıbbe'l-
inkâr ve eserü'l-istişhâd Hüseyin Beşe bin Eşali Eş Mehmed bin Teni li-ecli'ş-şehâde hâzirin olub da'vâ-
yı mezbûre muvâfık şehâdet eylediklerinde şehâdetleri hayr-ı kabûlde vâkı' olub olub meblağ-ı mezbûrın
zimmetiyle kazâ olunduğı kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

Şah Mehmed bin Şaban
Devlet bin İbrahim
Abdülvehhâb bin Mahmud Çavuş el-Nâzır
Va gayruhüm

No: 5

Oldur ki mahrûse-i Gözleve'de Sefer veled-ı Kostantin mahfel-i kazâda Tudor veledi Menal nâm zimmi
muvâcehesinde takrîr-i güftâr idüb işbu Tudor zimmîde ber-vech-i'l-karz on dört flori deynim vardır şer'le
su'âl olunması murâdımdır dedikde ğıbbe'l-istintâk mezbûr Tudor müdde'î-yi mezbûrî meblağ-ı mezbûrî

istikrâzına da tasdîk idüb senin vekîl-i şer'în olan Mehmed Beşe'ye îfâ^o eyledim dedikde meblağ-ı mezbûr zimmetinde sâbit olub müdde^oî aleyh mezbûrun îfâ da^ovâsının beyyineye tevkîfi kayd olundu

Şuhûdü'l-hâl:

Fahru'l-a^oyân Receb Efendi (bin)Hacı Kıran
Mevlûd Efendi (bin) İsa Bay
Mustafa Mevla Haryâr
Ahmed Efendi bin el-Muhzır

No: 6

Oldur ki Gözlevli Ahmed ile Karaoğlan Alma Tamağında olan bağın bey^oinin fesâdında tesâdıkla bey^o-ı mezbûrun feshle hükm olunduğı kayd şod Fî şehr-ı Şa^obân li-sene seb^oa ve hamsîn ve elf (1057)

Şuhûdü'l-hâl

Mevlûd Efendi

Abdulhamid Efendi

Şah Mehmed el-muhzır

No: 7

Muhallefât el-ibn-ı Ya^okûb an-tereke ileyh Bölük el-Hâcc meblağ Hasene 90

Nısf eşyâsıyla 271 hasene

Nısf bağ 25 hasene

İki pây arz-ı mezra^oa 12 hasene

Otuz zân arz Toksaba'da 5 hasene

Yigirmi ... bağçe 1 hasene

Karaltı Mehâsinde 1 hasene

Ca^ofer deyn 1 hasene 12 sîm

Çatma hâne 12 hasene

No: 8

Oldur ki sağîr-i mezbûr li-eb karındaşı Cafer vasî nasb olunub ol dahî ümûr-ı vesâyeti kabûl eyledikde mâ hüve'l-vâkı^o kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

İsmail Efendi (bin)Yusuf

Abdürrahim Efendi bin Süleyman Efendi

Ali Avlan (bin) Mehmed Şah Avlan

Dânişmend Efendi bin Şükrullah

Eşber bin Bölük el-Hac

No: 9

Muhallefât: el-ibn-ı Aşkar an-tereke-ı ebi bölük el-Hâcc meblağ Hasene 90

Aymaşeker nâm kazâğın nısfî 27 hasene

Almada olan bağın nısfî 25 hasene

Toksaba'da otuz zân arz 5 hasene

Yigirmi t. ... 1 hasene

Karaltı Mehâsinde 1 hasene

İki pây arz-ı mezra^o 12 hasene

On dokuz altun eşber zimmetinde

No: 10

Oldur ki sagîri mezbûre li-eb karındaşı Eşber vasî nasb olunub emvâl-i mezbûre vechü'l-vesâye teslîmi kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

Eş-şuhûdü'l-mezbûrûn

No: 11

Oldur ki Hüseyin Beşe Allahvirdi mahfel-i kazâda Berber Hacı Mustafa muvâcehesinde takrîr-i güftâr idüb bundan akdem Kuba mahallesinde vâkı^c dârımı on floriye işbu Hacı Mustafa'ya bey^e eyledim dedikde ğıbbe't-tasdîk kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

Ali Avlan

Ahmed Efendi

Almaş Atalık

No: 12

Oldur ki müdde^c-yi aleyh mezbûr Tudor müdde^c mezbûrun ahz-ı kabzına vekîl olan kazâncızâde Mehmed'e meblağ-ı mezbûrun on iki ğuruşını teslim eylediğine Dedeş kethudâ ibn-ı Ali'nin şehâdetleri sübûtu kayd olunduğı

Tahrîran fî şehri Receb li-sene seb^a ve hamsîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl

No: 13

Oldur ki Şerîf Gâzî bin Mehmed mahfel-i kazâda Hasan Atalık'dan vekâle Mehmed bin Ramazandan altı altun otuz akçe mutâlebe eylediğın ğıbbe't-tasdîk beş mehîl virildiğı kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

Mahmud Efendi bin Şah Mevla

Ahmed Efendi bin Dede Efendi

Murtaza Çelebi (bin) Mustafa

Ve ğayruhüm

No: 14

Oldur ki tâyife-ı tüccârdan Ali bin Derviş mahfel-i kazâda Aynışah nâm sagîrenin vasisesi olan eytamın vasî-ı şer^cyyesi Yusuf muvâcehesine sagîre-i mezbûre Aynışâhı zevc-i fuzuli istihdâm eylemediğine halef-i billâh ile halâsı kayd şod

Fî şehri Şa^bân sene 1057

Şuhûdü'l-hâl:

Eş-şuhûdü'l-mezbûrûn

3a-67. varak

No: 1

Oldur ki Şah ğâzî bin Timur ğâzî mahfel-i kazâda Çavuş Sofî bin Abdullah'da on bir altun da^{vâ} eyledikde ğıbbe't-tasdîk lüzûmıyla hükm şod

Şuhûdü'l-hâl:

Nâzif bin Toktar el-Hâcc

Esen bin Behram

Zorbeg bin Çavuş

Karaman Ali bin Hüseyin

No: 2

Tâyife-1 tüccârdan Hüseyin bin Ali mahfel-i kazâda Öske Kostandin veledi Tori mahzarında bast-ı meram idüb işbu Kostandin, benim yigirmi akçe kıymetinde Tukabasında fındık bağçemi almışdır şer'le su'âl olunsun dedikde ğıbbe'l-inkâr Ali bin Mehmed Hüseyin mezbûrun da'vâsına mutâbık şehâdet-i şer'iyye eyledikde şehâdeti hayr-ı kabûlde vâkr' olub şâhid-ı âhara tevki'i kayd şod

Fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl:

Eş-şuhûdü's-sâbikûn

İbrahim Efendi bin Mustafa

Mehmed el-Hâcc Nur Ali

Karakuş El-Hâcc

Kâtibü'l-hurûf Mahmud bin Mehmed

No: 3

Oldur ki karye-i Beytak'dan kendi evinde maktûl bulunan Ömer'in ibn-ı sulbiyesi Göke mahfel-i kazâda takrîr-i kelâm idüb babamız merhûm Ömer tuzlaya gider tarîk uzun Sefer Ali el-mecnûn eliyle mecrûh bulunub ba'de evimize nakl olunub sâhib-ı ferrâş yatub cerh-ı mezbûrdan fevt olmuştur bundan mukaddem beni cerh iden mezbûr Sefer Ali el-mecnûndır ahâlf-ı karyede cidden 'alâkam yokdır deyü merhûm babamız dahî ibrâ-ı hakk idüb ba'de nûş olmuştur deyü ikrârı bi't-taleb ketb olunduğî fî mâh-ı Receb sene 1057

Şuhûdü'l-hâl:

Abdülkerim Efendi bin Aslan Efendi

Ali Mirza bin Kul Av... Beg

Murâd Mirza (bin) Çurageldi Mirza

Abdüşşah Dede bin Mevlüd dede

Mehmed Bahadır bin Mevlüd Bahadır

Mahmud Mirza bin Aliş Beg

No: 4

Oldur ki merhûm Mevlüd Ağa'nın sulbiyesi Nesli Bike'ye cem'î-ı ... hibe ve teslîm eylediği Hacı İsa bin Veli Dânişmend Şükrullah Hacı Sefeş bin Toktamış şehâdetleri İskender Mirza begi oğlu Aslan Ağa oğlu Aslan Begin oğlu Timur gâzî Mirza huzûrında sübûti bi't-taleb kayd olundu.

Tahrîran sehl-ı Receb li-sene seb'a ve hamsîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Receb Efendi bin Hacı kazak

Murtaza Efendi bin Şükrullah

Mahmud el-Kefevî (bin) Mehmed

Şah Mehmed bin Şaban

Zal bin Abdullah

Mahmud Mirza bin Aliş Ağa

Fazlı Çelebi bin İslam Dede

Ve gayruhüm

No: 5

Sekiz altun mihre Dedeş Ahmed'in Hacı İsa'nın şehâdetleri kayd şod mihr 1Bikçe'nin üç yüz flori mihrine Hacı İsa el-mezbûrun şehâdeti kayd şod.

Hacı Şa'ban'ın şehâdeti dahî kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

Eş-şuhûdü'l-mezbûrûn

No : 6

Oldur ki karye-i Kamışlı'da Halil bin Devlet Câr mahfel-i kazâda Mevlüd Ali Artan ibn-ı Tutay muvâcehesinde güftâr idüb işbu Mevlüd Ali elinde on yaşında Ahmed nâm ibn-ı sağırim var idi mezbûr Mevlüd Ali'nin engîn bir ata bindirüb mezbûr oğlum atdan yıkılıb helâk olmuştır şer'le su'âl olunsun dedikde ğıbbe'l-istintâk cevâba tesaddî idüb ğulâm-ı mezbûrî ben ata bindirmedim kendi san'la atı kuşağına bağlayub at ürküb yürüyüb öldürmüştür dedikde ğıbbe'l-istişhâd ve karye-i Eski yurt'dan Rüstem bin Yusuf, Kurman Gâzî bin Abdürrezzâk li-ecli'ş-şehâde hâzirîn olub mezbûr Mevlüd Ali'nin da'vâsına mutâbık şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde şehâdetleri hayr-ı kabûlde vâkı' olub ğulâm-ı mezbûrun ve ... tiyle hükm olunduğı bi't-taleb kayd şod

Tahrîran fî şehr-ı Receb sene 1057.

Şuhûdü'l-hâl:

Mevlüd Efendi el-Vâ'iz

İslam Mirza bin Tamay Mirza

Şah Mehmed bin Şaban

Aliş el-Bevvâb

...(bin) Hacı Beraş

Öztimur bin Abdullah

Ve ğayruhüm

No: 7

Muhallefât-ı Nurşah el-müteveffâ an-zevc-i Han Timur ve ibneyn Kutlışah ve Şahbaz ve bint-ı Tutaş aslı'l-haseble min erbe'a Muslih min işrîn ve'l-mazrûb min hamse cerî zâlik mâh-ı Receb li-sene seb'a ve hamsîn ve elf (1057)

Rıdvan nâm kazak	120 hasene	
Kara öküz	12 hasene	
Ala tana	12 hasene	
Büyük sala....	3 hasene	
Dört kuzulu koyun	3 hasene 80 sîm	
İki eşşek	1 hasene 51 hasene	
Güğüm	1 hasene	
Ibrık	30 sîm	
Çevin kazân	1 hasene	Rüstem
İki sahan	1 hasene	
El tâbesi	15 hasene	
Pirinç leğen	30 sîm	
Dört kalay tabak	3 ğuruş	
Dört meze kalay tabak	1 ğuruş	
Sekiz tabak	30 sîm	
Beş sarı tabak	35 sîm	
31 hasene		
Hamam tast	30 sîm	
Keçe	10 sîm	
Büyük şem'dân	30 sîm	
Küçük şem'dân	15 sîm	
Köhne şem'dân	5 sîm	
Sacayak		
Dört gümüş düğme gümüş gerek	1 ğuruş	Rüstem
Cendak	30 sîm	
Kılıc	1hasene	
Rah	30 sîm	
Ayna	2 hasene	Rüstem

İki köhne minder	30 sîm	
Dört yasdık içi	30 sîm	
İki ..... darı	0,5 hasene	
Moskov sandık	30 hasene	
Yüz yasdık	30 sîm	
Köhne küpe	2 hasene	
İki pûçî	0,5 hasene	
Bir tırp	Kutlışah	
Kabarti'de yukarı sürende bağ 10 ırğadiyye	40 hasene	
Kurt salâsında vâkı ^c bağçe çayırıyla hâbesiyle	30 hasene	Kutlışâh
Kurt salâsında çayır bağçesi	20 hasene	
Ġâzînin evi kurbünde .....çayır	10 hasene	Kutlışâh
Kurt salâsında sabanlı yeri	3 hasene	
Def'a sabanlık yerin nısfı	2 hasene	
Dört .... Bir keday	10 hasene	
Vâdî-ı Ba'lbeg'de bağ-ı harâbın nısfı	10 hasene	
Ala sığır	2hasene	
İki köhne çuval	10 sîm	
Kemer kuşak	3 sîm	Zevce
demî döşek yasdık	1 ğuruş	
Lahana bağçesi	3 hasene	
Kara sığır	3 hasene	
Kürk	3 hasene	
Mâlkoç'da	3 ğuruş	
Dört kesrî buğday	3 hasene	
Mehri	50 hasene	
Çuka	3 hasene	zevcine
	275 hasene	
Bâkî	225 hasene	
Rüstem	7 hasene	

No: 8

Oldur ki Nurşah el-merhûmun seksen florisinin otuzu mevhûb olduĝu ibn-ı saĝîri Kutlışâh'ın vasî-ı şer'i Nur Ali Beg'in huzûrunda Abdûlbâkî bin M... aslen ve Mehmed Mirza bin.... Mirza ve Lâçin Sofî ibn-ı Abdullah'ın Han bike nâm hâtunda naklen şer'iyyen ve Devlet ĝâzî ve İbrahim'in Kubaş nâm muh...a kibelinden nehç-ı şer'î üzere şehâdetleriyle sübûti ĝibbe't-taleb kayd şod

Tahrîran fî şeh-r-ı Receb sene 1057

Şuhûdü'l-hâl:

Emir yolu Efendi ibn-ı Seyyid Fazlı

Bilal Efendi ibn-ı Göki

Receb Bölük baş ibn-ı Terac

Devlet ĝâzî bin Mehmed

Avcı Mehmed ibn-ı Colpan

No: 9

Oldur ki Hacı Zülfikâr mahfel-i kazâda Mustafa bin Ebî Bekr Efendi muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb merhûm Hacı Bekir'de yigirmi dört ğuruş deynim var idi mukâbelesinde akreb/maĝrib sâ'at iştirâ meblaĝ-ı mezbûru merhûm veresesinden? ibrâ eyledim dediĝi bi't-taleb kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

İsmail Efendi bin Yusuf
Osman Efendi bin Dede Efendi
Ahmed Efendi bin Mahmud Efendi
Kâtibü'l-hurûf Mahmud
Şaban Sofî bin Abdullah
Curman bin Kelige bay
Ve gayruhüm
Târîh-ı mülk
Devlet Mirza

3a-68. varak**No: 1**

Oldur ki karye-i Dîvân köyünde Abdullah bin İbrahim mahfel-i kazâda zevce-ı mutallakası Hacı Bike bint-ı Mehmed Ali muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu Hacı Bikeyi sâbikan yigirmi floriye tezevvüc idüb ba'dehû hal'im eyledimden sonra yine on flori mihr ile tezevvüc eylemişdim müşârun-ileyh Hacı Bike meblağ-ı mezbûru bana hibe ve zimmetimden mütemmeden ıskât eylemişdir mezbûrûn mâ'adâ bir yorgan ve bir koyunu tâkas bana hibe eylemişdir şer'le su'âl olunub tesmî'ler'olunmak murâdımdır dedikde ğıbbe'l-istintâk ve eserü'l-inkâr Ömer Çelebi ibn-ı ... Ağa ve Ali bin el-mezbûrurî li-ecli's-şehâde hâzıreyn olub müdde'î-yi mezbûrun da'vâsına mutâbıkan şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde şehâdetleri hayr-ı kabûlde vâkı' olub mücibiylr hükm olunduğı kayd şod
Hurrire ... Fî şehr-ı Cemâziye'l-ülâ li-sene seb'a ve hamsîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Abdullah Efendi bin İslam
Alkas Atalık el-Hâcc
Halil Mevlâ (bin) Çolak
Abdülğaffar Çelebi
Katibül hurûf Mahmud bin Mehmed
Ve gayruhüm

No: 2

Oldur ki mezbûre Hacı Bike merkûm Abdullah'dan olan on flori mihrî üç flori nafaka iki kuzulu koyun bir yorgan mezbûre Hacı Bike'nin olmak üzere meclis-i şer'iyeye ahz idüb mezbûr 'adâleden da'vâsını bi'l-külliyet ıskât eylediğı kayd şod
Tahrîran Eş-şuhûdü'l-mezbûrûn

No: 3

Oldur ki karye-i Kabazi'de sâkine Arslan Bike ibnete Abdullah kıbelinde i'tâkı âtiyü'l-beyâne Esen bin ... Derviş bin Dedeş Dîvân şehâdetleriyle sâbitü'l-vekâle Halil bin Haydar mahfel-i kazâda kara yagız kara gözli Şiringeldi nâm sağır muvâcehesnde takrîr-i kelâm idüb işbu Şirin nâm ğulâm müvekkilem mezbûre Arslan Bike hasebiyle âzâd ve ... eyleyüb husûsı'l-mezbûru mahall-ı şer'de tekrarına beni tevkil eylemişdir şer'le su'âl olunub itaknamesi tahrir olunmak murâdımdır dedikde ğulâm-ı mezbûr Şiringeldi'nin itkı mukarrer ve i'tâk nâmesi bi't-taleb muharrer olduğı kayd şod Fî şehr-ı Cemâziye'l-âhir sene 57

Şuhûdü'l-hâl:

İsmail Efend ibn-ı Yusuf Arabacı Ahmed
Zorum Efendi ibn-ı ğâzî Çütçi Kamak
Abdullah Çelebi ibn-ı Hacı Ömer
Çerübaşı bin Toktar
Ömer Ğâzî Emeldeş bin Hacı Hasan

No: 4

Oldur ki Akmescid'de Hızır Ali bin Hasan mahfel-i kazâda karye-i Edemse'den Osman bin Balkaş muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu Osman bin Balkaş bir kıt'a bağçesinin ma'iyetini şehri üzerinden yigirmi flori nakd ile on bir flori borca bâzâr idüb mü'eccel olan on floriyye mahsûsda inkırâzını vakt-ı ta'eyn eylemişdik bu minvâl üzere bâzârımız ... olmagın 'akdimizin feshini murâd ideriz dedikde ğıbbe's-su'âl ve't-tasdîk akdlerinin feshine hükm olunduğı kayd şod

Fî şehri Cemâziye'l-âhir sene 1057

Şuhûdü'l-hâl:

Mevlûd Efendi el-Vâ'iz ibn-ı Yahşi
Fahru'l-a'yan Receb Efendi ibn-ı Hacı kazak
Mevlâ Çelebi bin Hâşim
Şah Mehmed ibn-ı Sinan

No: 5

Oldur ki Bay Tabar bin Aban mahfel-i kazâda Mustafa bin Şa'bân muvâcehesinde güftâr idüb işbu Mustafa, Bay'ın koyunun dört ra'ey eyledim icâresi fâside idi. Hâlen ecr-ı mislim mutâlebe iderim dedikde mezbûr Mustafa üç hizmetinde tasdik eyledikde ehl-ı hayra ma'rifetle yevmî üç buçuk akçe ecr-ı misli hükm olunduğı kayd şod Tahrîran fi şehri Cemâziye'l-âhir sene

Şuhûdü'l-hâl:

Eş-şuhûdü'l-mezbûrûn

No: 6

Oldur ki kal'a yahûdilerinden o (yarım kalmış kayıt)

No: 7

Oldur ki Sürbike bint-ı Esen mahfel-i kazâ Sefer bint-ı Esen Aşar Ali bin Esen mahfel-i kazâda ... olan Sür Bike muvâcehesinde güftâr idüb işbu Sür Bike yedinde olan Canpâre nâm câriye bizim mülki müşterekimiz Kel Timür nâm karındaşıma ersle intikâl idüb otuz florimiz var idi babam Esen, câriye-i mezbûrenin vâlidesine meblağ-ı mezbûremize şîrâ idüb câriye-i mezbûreden üç doğma doğmuşdı birisi hâlâ işbu karındaşımız Sür Bike yerinde olan câriyedir babamız Esen bize asâli hibe eylemişdir hâlen biz hissemizi da'vâ ideriz dediklerinde ğıbbe'l-istintâk mezbûre Sür Bike cevaba tesaddî idüb benim elimde olan Canpâre nâm câriye babam Esen'in kendi esir eylediğı câriye-i memlûkesinden tevellüd itmişdir ba'dehû babamız Esen bana hibe eylemişdir dedikde dirhem ve ... ğiyetin ile ta'eyn olmaması mestûr olmagın mezbûrân Aşır Ali ile Sür Bike'nin da'vâsının batlanıyla hükm olunduğı ğıbbe't-taleb kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

Süleyman Efendi (bin)Hacı Mehmed
Süleyman Halife ibn-ı Toktar
Receb el-Bevvâb ibn-ı Abdullah
Oraz Mehmed bin Tayke Bahadır
Kâtibü'l-hurûf Mahmud bin Mehmed

No: 8

Oldur ki karye-i Samadin'de Aytemir bin Devîn Ali mahfel-i kazâda Meydaş bin Tabatay kıbelinden sâbitü'l-vekâle Mervan Gâzî muvâcehesinde güftâr idüb işbu Mervan ğâzî'nin müvekkili Meydaş benim kız karındaşım Aştotay'ı yüz flori mihr ile tezevvüc idüb ba'de't-tezevvüc mezbûre Aştotay fevt olmuşdı târîh-ı kitabdandır dört sene mukaddem mezbûr Meydaş gelüb merhûme karındaşımın mihrî mukâbelesinde beş altın kıymetinde bir öküz alu musâlaha eylemişdim velâkin ol emânet ... idim binâ'en aleyh zikr-ı sulh-ı mezbûru fesh murâd iderim dedikde müdde'î-yi mezbûrun vakt-ı mezbûrda bülûğı Temür bin Baş havâce

Hantemür bin Kücek nâm âdemin de misl-ı sıhhati ile şehâdetleriyle sâbit olub sulh-ı mezbûrun sıhhati hükm olunduğı.

Fî şeh-r-ı Ramazan sene 1057.

Şuhûdü'l-hâl:

Ebû Bekir Efend ibn-ı Bilal

Ramazan Dede bin Karayeş

Esen Havâce bin Tok Mehmed

Abdurrahman bin el-Muhzır

3a-69 . varak

No: 1

Bakır maşraba		1 sim	20
Câbe		5 sim	
Gergeç		3 sim	
Çengel çâkül		3 sim	
Üç temir		3 sim	
Ağaç terâzi		3sim	
Cendere		5 sim	
Yoğurd dorbası		3 sîm	
Çini sahan		100 sîm	
Büyük Çini tepsi	3	15 sîm	<i>emine</i>
Hûşâb Çini		5 sîm	
Hûşâb kâse		5 sîm	
Çini maşraba		10	
Diğer maşraba		10	

Diğer muhallefât

Müştemilü'l-ımmâm		1 ğuruş	
Seydü'l-ferâyiz		1 ğuruş	
Hüvviyet-i erba'în.		30 sîm,	
Kıt'a mine't-tib		30 sîm	
80 hasene	1		
Şerh-ı akâyid	1 aded	30 sîm	
İftitâh		1,5 hasene	
Mültakî		12 ğuruş	
Mağrib avâmil		30 sîm	
Gülistân (Abdullah efendiden bey ^e)	1 ğuruş	<i>Emine hissesi</i>	
Mecmû'a	Emin 1	20 sîm	
Kırtâs		5 sîm	<i>Mehmed</i>
İştibâh		1 ğuruş	
Menâsik		30 sîm	Cenan Ağa'da
Cönk		15 sîm	
Metn telhas		30 sîm	
Bıçak		sîm	
Sinek merhem		70 hasene	
Kuşak	...		
...kamçı		5 sîm	
Büyük kamçı		5 sîm	
Küçük kamçı		3 sîm	

İki k	26 sîm	99 sim
Demir	5 sîm	
İki saban demir levâzımıyla	1 hasene	
Dû çevkeç (Çekiç)	30 sîm	
İri kevkeç	30 sîm	
Külek	30 sîm	
Taraklı çot	15 sîm	
90 sîm	1 hasene	
İki yüzlü balta	30 sîm	
Keser	10 sîm	
Keser	10 sîm	
Yuzak	30 sîm	
.....	5 sîm	
Kelpeden	15 sîm	Emine
Balğa	10 sîm	
Üç destere	15 sîm	
Büyük burğu	15 sîm	
Çekme burğu	5 sîm	
Küçük burğu	15 sîm	
Çadır mih	8 sîm	
.....gözü	10 sîm	
Hurda demir <i>bâki</i>	53 sîm	
Karğı	15 sîm	
....lâ	5 sîm	
Keten satırı	8 sîm	
İçi..... keser	5 sîm	
Tahıl	15 sîm	
	53 sîm	
İki karğı	30 sîm	
Dört kutu	30 sîm	
Gözger mâşe	5 sîm	
Üç hokka	3 sîm	
Murabba° metre	30 sîm	
Mezure	10 sîm	
	79 sîm	
Bahar kösne	8 sîm	
Demir sandık 1 aded	30 sîm	
Arka temenna°	3 sîm	
İki dükkân	30 hasene	
Sade eğer	30 sîm	
Koca araba	5 hasene	
Macar araba	90 sîm	
At araba	15 sîm	
Bir tulum peynir	1 hasene	
Büyük pûçî	30 sîm	
Büyük fuçî köhne	30 sîm	
Üç fuçî	55 sîm	
Yeni dibli fuçî	15 sîm	
Yeni kapaklı fuçî	30 sîm	

İki ölçek	10 sîm
Dört leger	30 sîm
İki küçük fuçu	30 sîm
Diğer fuçu	5 sîm
İki köhne fuçu	10 sîm
Tekne	5 sîm
Eskence	60 sîm
On bir sepet	33 sîm
Beyaz keçe	1 hasene 10 sîm
Kûbli	10 sîm
Beş çuval	30 sîm
Zenbil köhne	5 sîm
Değirmen çente	30 sîm
İki kürek	2 sîm
Kül	28 sîm
Elli Vukiyye yün	1 hasene
Köhne peşkir	5 sîm
Beş sediri yarım sulu	60 sîm
On serî târı	80 sîm
...arlı	5 sîm
On terî	35 sîm
İki kapaklı buçı	30 hasene
Diğer kûb	5 sîm
İki küçük tekne	6 sîm
Sekiz târîh-ı kıymetindeki hergi	25 sîm
Üç tabak kıymeti.....	3 sîm
Büyük Aşma'da bağçe	15 hasene
Orta Sala'da çayır (Abdülaziz)	3 hasene
Mus evlâdlı keçi...	1 ğuruş
Kısır keçi 1 aded	.. hasene
Koç 3 aded	2 hasene
Sirke 9 aded	1,5 hasene

Mustafa

No: 2

Oldur ki merhûm Ebû Bekr Efendi'nin Zâhide nâm sağîresine, Abdülhannan Ağa ve Mehmed nâm sağîrine Abdülcabbar bin Süleyman ve Abdülaziz nâm sağîrine Emir Bâkî kıbeli şer'eden vasî tayîn olunub anlar dahî mezbûr vesâyeti kabûl eyledikleri kayd şod

Tahrîran Fî mâh-ı Cemâziye'l-ûlâ

Şuhûdü'l-hâl:

İsmail Efendi (bin) Yusuf

Gazi Halife bin ...

Abdullah Efendi (bin) Han gâzi

Şahin Beg (bin) Mustafa

Şaban bin Hızır

Mehmed Halife bin Ali

Abdülkerim bin Süleyman

Ve ğayruhüm

No: 3

Oldur ki merhûm-ı mezbûr Ebû Bekr Efendi'nin Ayşe zevcesi, Ebul Hannan Ağa'yı ve Hansu nâm halîlesi Müezzîn Hacı Ali'yi ve Cennet nâm zevcesi Feraşâh bin Hacı Osman'ı kabz ve husûmetde tevkîli Mehmed Halife ibn-ı Ali ve Abdülkerim bin Süleyman şehâdetleriyle sübûtı kayd şod

Fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl

Eş-şuhûdü's-sâbikûn

No: 4

Ve Muhsine nâm bint-ı bâlîgası Abdullah Efendi'yi ve Emine nâm kebîre kızı Mehmed Halife'yi ve Âbide nâm bint-ı âkîlesi Şâhîn Beg'i tevkîli şâhidân-ı mezbûrânın şehâdetleriyle sübûtı kayd şod

Fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: Eş-şuhûdü'l-mezbûrûn

No: 5

Oldur ki Abdullah bin Mehmed gâzî mahfel-i kazâda Kal'a Yahûdîlerinden Avrahim yahûdî muvâcehesinde güftâr idüb işbu Avrahim yahûdî zimmetinde câriyem Fâtıma'nın on beş flori deyni var idi. Bâ-kusûr istifâ eyledim dedikde mezbûr Avrahim dahî mukırr-ı mezbûru vecâhen tasdîki bi't-taleb ketb olunduğı.

Tahrîran fi şehr-ı Cemâziye'l-ülâ ve fi li-sene seb'a ve hamsîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

İsmail Efendi ibn-ı Yusuf

Şah Mehmed bin Şaban

Ahmed Efendi ibn-ı Mahmud Efendi

Abdurrahman bin Sevin Ali Efendi

Esen Havâce bin Ak Mehmed ve gayruhüm

3a- 70 . varak**No: 1**

Efe ...eczâ	5 hasene		
Sadr-ı şerîf	3 hasene		
....merkad	0,5 hasene	Emine	
Metin kifâye	3 ğuruş	Emine	
İhtiyâr zâke	1 hasene		
Bir kıt'a ...	40 sim		
..dân için olan merdivân	30 sim		
Çayır	12 hasene		
Mütevassıt	1 hasene		
Sa'deddîn	2 hasene		
Sarf	30 sim		
Matlûb	30 sim		
.....muhtasar	30,5 sim		
Mecmû'a....	1 ğuruş		
Metin ferâyız	30 sim	Emine	3 hasene
Kudûrî	30 sim		
İnşa	10 sim		
Sağır ...lûlât	20 sim		
İki mantık me'a magreb	30 sim		
Altı cüz' beyâz	18 hasene		
Cönk	30 sim		

Ezr nâm	10 sim	....cönk 30 sim
Şâhîn	30 sim	
Neffî		
Balık kar...	12 sim	
Tereke kaydı	30 sim	
Sepetli evrak	0,5 hasene	Emine
İki bıçkı	10 sim	
Dudkal	5 sim	
Kum sa'ati	30 sim	Zâhide
Gümüş ferc	300 sim	Zahide
Mest ....sandık	80 sim	Ayine
	3 hasene 80 sim	
	Yekün 17 hasene 80 sim	
Ayşe ...		
Libas		
İki köhne kaftan nâm fistan	110 sim 50 sim	
Kavuk	10 sim	
Yakutca	1 ğuruş	
Mendes metin	40 sim	
Tebeş metin	40 sim	
	2 hasene 80 sim	
Yeni gön sefere	30 sim	Ayine
Diğer gön sefere	1 hasene	
Terâze	40 sim	Emine
Kûlah-ı mârân	20 sim	
Sabun	9 sim	Emine
Köhne peşkir	30 sim	Emine
	3 hasene 80 sim	
Peşkir	2 ğuruş	Emine
Basma perde	2 ğuruş	Zahide
Selcak	30 sim	
Yasdık	20 sim	Ayine
Köhne ba'beli	10 sim	Zahide
Kulı mahzen	20 sim	Zahide
Alaca kaftan	1 hasene	Emine
Beyâz sâde	3 ğuruş	Ayine
Acem mev'âsı sade	300 sm	Zahide
On bir arşın bez	33 sim	Ayine
Beş re's kitâblar	30 sim	Zahide
Küçük peşkir	30 sim	Muhsine
Bohçacuk	20 sim	Zahide
Celeb çini	80 sim	
Mundaçakaşı	200 sim	
Şayleb	2 ğuruş	Ayine
	5 hasene 30 sim	
Otuz ....çuka	30 sim	Saliha
Alaca dana	200 sim	Ayine
Kavuk astarları	58sim	
Gönli ...	80 sim	

Nühâ	110 sm	
	2 hasene	80 sim
Bıçak kını	30 sm	
Serh rûm..	5 sim	
Alaca bohca	15 sim	Zahide
Menlâ dülbend	2 ğuruş	Ayine
Sersâle mürbend	1 hasene	Zahide
	2 hasene	80 sim
Menlâ dülbend	1 hasene	
Gömlek	30 sim	Zahide
Yasdıklık	15 sim	Zahide
Salcek	30 sim	Zahide
Çarşaf	2 sim	Zahide
Muhsine'ye		
Çit	80 sim	
Yasdık	5 sim	
Gömlek	40 sim	Ayine
°... Yüni Yasdık	40 sim	Ayine
İhrâm	50 sim	Ayine
Alaca çarşaf	80 sim	Ayine
Sarık eder fes	10 sm	Ayine
Köhne yasdık	20 sim	
Kırmızı kilim	38 sim	
Köhne ihrâm	20 sim	
Yorğan me'a çarşaf	2 ğuruş	
	2 Hasene 20 sim	
Döşek	20 hasene	Ayşe
İhrâm	2 ğuruş	Ayine
Küçük yorğan	1 hasene	Zahide
Siyah	2 ğuruş	
Neftî kise	0,5 hasene	Canseveş
Köhne kese	0,5 hasene	Zahide
Kumaş örtüsü	2 ğuruş	Ayine
Sağır meşin	1 hasene	Emine
Kösele	1 Hasene	Ayine
İki sarı sahtiyân dikiş	0,5 hasene	Emine
Beyâz meşin 3	10 sim	
	3 hasene 50 sm	
Neftî kise	3 sim	Zahide
Köhne	40 sim	Zahide
Ermeni kilimi	40 sim	Ayşe
Köhne Ermeni kilimi	30 sim	Saliha
Ziyâde köhne kilim	21 sim	Saliha
	2 hasene 60 sim	
İki kise siyah	1 ğuruş	Ayine
Seccâde	1 ğuruş	Emine
Gök taban	30 sim	Emine
Kırmızı taban	50 sim	Emine
Boğasi Çamşır	20 sim	

Camdan	2 sim	
.....ay	10 sim	
,	1 hasene 100 sim	
Sümmâkî	5 sim	
Tuzluk	2 sim	
Sade raht	30 sim	
Men°am tabağı		Emine
Yuyan	20 sim	
Büyük kantar	60 sim	
1 hasene 75		
Bir kantar	30 sim	Muhsine
Küçük kantar	31	Hasan
Şem°dan kebîr	20 sim	
Şem°dan sağır	30 sim	
1 hasene		
Emrâh		
Mûm kebîr mesiyye	15 sim	
İki akçesi	30 sim	
Sade akçe tahtesi	10 sim	
Mum seferesi	15 sim	Emine
Hegbe	10 sm	
Pây-bend	3 aded	280 sim
Köhne	5 sim	
Yol seferesi	10 sim	Mustafa
Urgan	3 sim	
Berâvec	5 sim	
Makas	15 sim	
5 hasene 10 sim		
Edhem		
Büyük burğu	15 sim	Emine
Üç küçük burğu	15 sim	Cennet
Aşağı	5 ism	
Mesk	5 sim	
Kazak balta	20 sim	Emine
Nacak	15 sim	
Küçük	10 sim	
Demir zincir	30 sim	
Ağaç sini	15 sim	
Bağ tâbesi	23 hasene	
Kulaklı kazân	3 hasene	Abdullah
	7 hasene	80 sim
Çevin kazân	1 ğuruş	Emine
İki tast	50 sim	
Büyük çevin kazân	10 hasene	Mustafa
İk asma kazân	1 ğuruş	Cennet
Büyük tast	20 sim	Canseveş'e
	3 hasene	100 sim
Köhne saç ayak	15 sim	
Büyük legen	80 sim	Deyn-ı Hasan
Küçük legen	40 sim	

Orta legen	60 sim	
Tencere	1 hasene	
Kibâ...be me'â şîş	2 hasene	
	3 hasene	90 sim
Küçük şîş	15 sim	Cennet'e
Kilidi	15 sim	
Gügüm	1 hasene	
Büyük gügüm	1 hasene	
Küçük gügüm	60sim	
Bakır tava	70 sim	Saliha
El tavası	30 sim	Cennet'e
Bakır bakır sablayak	60 sim	Ayine
Küçük sablayak	30 sim	
Bakır tabak	70 sim	
Bakır tebsi	30 sim	
2 hasene		
Küçük tebsi	20 sim	
Kahve ıbrık	20 sim	
Küçük bakır kazân	25 sim	
Büyük kahve ıbrık	80 sim	
Tencere kazân	180 sim	
	3,5 hasene	
Küçük tencere kazân	80 sim	
Tencere kazân	1,5 sim	
Tencere kazân	2 hasene	
Küçük cevinn kazân	30 sim	
Ocak	10 sm	
Küçük ocak	80 sim	
Diğer ocak	5 sim	
Büyük ıbrık	50 sim	
Küçük ıbrık	35 siim	
Şîş	5 sim	
İki sahan	8,5 hasene	
Diğer sahan 3	100 sim	
Küçük sahan	1... sim	
Yahne hâye tebsi	30 sim	
Küçük tas	5 sim	
Küçük sahan	10 sim	
Bakırcı	20 sim	
Avan	50 sim	Zahide
K....	20 sim	
Metâgâ	5 sim	
bakır körük	3 sim	
Şem'dan deyn	10 sim	
Ağaç sini	5 sim	
Mum makas	5 sim	
Köhne sahan	50 sim	
....	70 sim	
Balta	15 sim	
Demir arşun	10 sim	Saliha

Sahn-ı terbûş	5	15 sim	
Kaşğa		3 sim	
Bakırcek		3 sim	
Büyük Curgata		60 sim	
Küçük curgata		20 sim	Cennet
Sarı tabak 8 aded		30 sim	
Kadîm		5 sim	
Küçük tabak		5 sim	
Kutu		5 sim	
Kırkılık		10 sim	
		80 sim	
Bakır tebsi		10 sim	Saliha
Kaşık 11 aded		5 sim	Cennet'e
Sırlı kaşık		5 sim	
Sele sebet		5 sim	Cennet'e
Süpürge		3 sm	
İki süpürge		3 sim	Cennet'e
Ferâş		2 sim	
Sarımsak dövici		5 sim	
Yekün		30	

3a- 71. Varak

No: 1

Oldur ki karye-i Ali Bay'da otarı olan Hüseyin Beg karye-i mezbûrda ahâlîsi mahfel-i kazâya ihzâr idüb bundan akdem karye-i mezbûrede otarımda olan Laçın nâm kazak karye-i mezbûrda mecrûh-ı müsta'ûn evine nakl olunub katl olunmuş şer'le su'âl olunsun dedikde ğıbbe's-su'âl Ebşer bin Bölük el-Hâcc Ca'fer bin Bölük el-Hâcc Mehmed bin Boğay didi ki biz Koçan Ali Sofi bin Akıncı ve cümle ahâlî katl-ı mezbûr Laçın'ın karye-i mezbûrda mecrûh olduğına ba'de'n-nakl merc-ı mezbûrda fevtine ikrâr idüb Aray bin Akbora bin Ca'fer'i ta'yîn idüb Laçın mezbûru işbu Akbora katl eyledi mezbûre Akbora'nın üzerine tahmîl idüb isbâta dahî kâdirûn olmadıklarından mezbûre Akbora halef-i billah idüb ahâlî-ı karye-i mezbûre deyn ve kassâm ile hükm olunduğı

tahrîren fî şehri Cemâziye'l-ülâ sene 1057

Şuhûdü'l-hâl

Abdullah eş-Şeyh ibn-ı Mehmed
Rıza Aga bin Bahadır Rıdvan
Haşim Efendi bin Ali
Mahmud Mirza bin Aliş Ağa
Abdülkerim Efendi ibn-ı Arslan Efendi

No: 2

Oldur ki Dimitri veledi Esperî mahfel-i kazâda hısmı olan Yomeş'den on dört altun kırk sekiz akçe bir pohça şirâya aldım üç ortakaz bir yerden virecekez deyü ikrârı bi't-taleb kayd olundu

Fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl:

Eş-şuhûdü's-sâbikûn
Mezbûr Esperî dahî merkûm Yomeş'den alınan şirânın ortağıyım dedikde kayd şod

No:3

Oldur ki ahâlf-ı karye-i mezbûreye tevcîh iden Laçın el-maktûlün seksen altun hürriyet Ca'fer bin Bölük el-Hâcc üzerine iltizâm idüb ehl-ı karyemiz kıbeli şer'eden teveccüh eyleyüb seksen altunu ber-vech-i iltizâm benim üzerime olsun otuz günde benden alsun dedikde Hüseyin Beg el-merkûm dahî musâlaha-ı mezbûreyi kabûl eylediği bi't-taleb kayd şod

Şuhûdü'l-hâl: Eş-şuhûdü's-sâbikûn

No: 4

Oldur ki Ömer ibn-ı Hacı Ali mahfel-i Sefer Hacı bin Sefer Yenake veledi Keraled muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu Hacı'nın üç buçuk gurus mezbûr Yenake'nin sekiz gurus deyni babam Hacı Ali'nin zimmetinde sâbitdir deyü ikrârı bi't-taleb kayd olundu

Tahrîren fi Cemâziye'l-evvel 1057

Şuhûdü'l-hâl

Haşim Efendi

Abdülkerim Efendi

Mehmed Efendi

No: 5

Mezbûr Gökçe ile merkûm Kırım Gâzi Mirza sâlifü'z-zıkr üç atlas ... ötüri altmış gurus ile musâlaha idüb iki ay mühlet virildiği kayd şod

Fî Cemâziye'l-ülâ

Şuhûdü'l-hâl:

Mustafa el-Bevvâb

Haşim Efendi

Receb Aga (bin) Rıdvan Beg

Abdülkerim Efendi (bin) Arslan

No: 6

Oldur ki Salacak'da Tatar Havâce mahfel-i kazâda Hasan bin Karavâsıl muvâcehesinde takrîr-i güftâr idüb bundan akdem fevt olan Mustafa Hasan'ın kefilî ve Hasan Yuraş'a kefil olub beş flori Yuraş'a altı flori Mustafa'ya iki flori yigirmi akçe Hasan'a virilüb mukâbelesinde Talkaçı'de 'inde'l-cîrân ma'lûme'l-hudûd bağın cümle levâhakıyla rehn alınub ba'de'z-zemân meblağ-ı mezbûrları edâya kâdir olmayub alâ tariki'l-bey' meblağ-ı mezbûrenin mukâbelesinde ma'lûme'l-hudûd bağın müdde'î-yi mezbûr Tatar Havâce'ye teslîm olunduğu kayd şod

Şuhûdü'l-hâl

Emir Bâkî Mestdam bin Ma'kûl dede

Şeker Ali bin Han Çavuş

Ve gayruhüm

No: 7

Muhallefât-ı Hacı Ebû Bekir Efendi .....

Asle'l-mes'el

80

Nasuh Beşe

361,5

Meblağ

33

Yusuf nâm kazak

50 hasene

Abdülaziz

Allahverdi nâm kazak

30 hasene

Mustafa

Siyavuş

50 hasene

Mehmed

Ferhad nâm kazak

20 hasene

Mustafa'ya

Salacıkda dâr havâlesiyle cümle levâhakıyla

60 hasene *Mustafa Mehmed Abdülaziz*

Kuba Çograk'da otar üç pay yarım yeriyle	35 hasene	<i>Mustafa Mehmed Abdülaziz</i>
Bedrak'da olan ve Alma'da olan cümle arz	13 hasene	<i>Hansu'ya Cennet'e</i>
Evli S....kda çayır	6 hasene	Besim ....
Kuş'da olan çayır	3 hasene	Hansu'ya
Torı tay	18 hasene	Mehmed'e
Kürk parkesi	8 hasene	Ayşe
Kır at	6 hasene	Abdülaziz
Torı kuvvetli biye	5 hasene	Âyine
Tay deşi	3 hasene	...
Bu...m deve	13 hasene	Ayşe
Kuman deve	6 hasene	Cennet
Kara öküz	5 hasene	Muhsine
Kuba ala öküz	1,5 hasene	Âyine
Sarı öküz	3 hasene	Ayşe
Kızıl öküz	1,5 hasene	
Kuba komaçın	3 hasene	Hansu'ya
	31,5 hasene	
Sarı kuba sığırı	3 hasene	Ayşe
Kongür kaşğı sığır	3,5 hasene	Rasim
Kongür sığır	3,5 hasene	Rasim
Kuba bökeri sığır	3,5	Saliha
	13,5 hasene	
Alabut sığır	3 hasene	Saliha
Üç tana	2 hasene	Mehmed
Kırk beş kuzulu koyun	30 hasene	
Yigirmi yedi olaklı keçi	1,5	
	1,5	9 hasene
Yigirmi sekiz sade keçi	9 hasene	
Otuz dokuz eşsek	13 hasene	0,5 sim
Yedi koç	1,5 hasene	1 sim
Altı erkek	1,5 hasene	
On dört serke	9 hasene	
Ker eşek kuvvetli	5 hasene	
C....her tüfeng levâzımıyla	6 hasene	
El tüfengi	1 guruş	Rasim
Tirkeş yaylı bir vesak ok	2 hasene	
Dimaşkî kılıç	1,5 hasne	Ayine
Eğer levâzımıyla	5 hasene	Cennet
Yelek kürk gördesî	1,5 hasene	Hansu
Yeşil çuka taşlı sincab kürk	3 hasene	Abdülaziz
Miski çuka	5 hasene	Ayşe
	35 hasene	
Köhne kürk yelek	1 hasene	Cennet
Köhne kürk	0,5 hasene	Ayşe
Ġâşiye kürk	0,5 hasene	Ayine
Def'a eğer	2 hasene	Abdülaziz
Köhne eğer	1hasene	Ayine
Saat	3 hasene	Saliha
Alçağır dört .... baş ganemiyle	1 hasene	Ayine
Toklu beş ganem	2 hasene	

Diğer saat	1,5 hasene	Zahid/rasim
Akîk hatem	1,5 sim	
Yaldız hâtem ile mülğa	30 sim	Zahid
Vezn	30 sim	
Gümüş....	6 hasene	
	10 hasene	100 sim
Küpe dût	3 sim	
Kalemdân levâzımıyla	20 sim	
Kelâm-ı şerîf	1,5 hasene	Saliha
Üç beyaz fincan dört küçük fincan koşumıyla	3 hasene	
Yedi fincan me'a tabak	1 hasene	Ayşe
Büyük Kelâm-ı Şerîf	2 hasene	Abdülaziz
Bez seccâde	30 sim	Zahid
Altmış metre kaftan	1,5 hasene	Ayine
Yekün	51,5 hasene 1,5 sim	
Yekün	660 hasene 80 sim	
.....		

3a- 72. varak

No: 1

Oldur ki Takatar bin Devlet gâzî karye-i ... Süleyman Ağa bin Atakay el-Hâcc mahfel-i kazâya ihzâr ve mahzarında takrîr-i kelâm idüb bundan akdem Rus seferinde bu Ali'den havâle olunmuş altmış dört altunum vardır şer'le su'âl olunsun dedikde ğibbe'l-istintâk mezbûr Süleyman mukaddemâ musâlaha eylediğini Hüseyin Emeldeş bin Ak Mevlâ Emeldeş, Bayram Gâzî, Kutlu Havâce şehâdetleri ile isbât eyledikde halâsıyla hükm olunduğı kayd

Şuhûdü'l-hâl:

Mehmed Efendî
Tahir Efendi
Receb bin Bay Mehmed
Kırat Mirza ibn-ı Bay Mirza
Şah Gâzî bin Hüseyin Sofi ve ğayruhüm

No: 2

Oldur ki Ferahkırman'da maktül bulunan Çeritar zevcesi Bayram Bike binti Eş Mehmed , Receb bin Bay Mehmed'i Gâzî Emeldeş ile musâlahaya tevkîli Hânşah Mehmed bin Şa'bân ... bin İbrahim Sofi şehâdetleriyle sübûtı kayd şod Tahrîran fi şehri Cemâziye'lûlâ li-sene seb'a ve hamsîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Eş-şuhûdü'l-mezbûrûn

No: 3

Oldur ki vekîl Receb bin Bay Mehmed mahfel-i kazâda gâzî Emeldeş bin Hüseyin muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb katl-ı mezbûr Çeritar'ın arabasına Bay Akay ve Mahmud Bali âdemleriyle ulak dutub giderken yolda katl idüb gitmişler şer'le su'âl olunsun dedikde şer'-ı şerîfle su'âl olunacakda ğibbe'l-inkâr mezbûr Bay Akay ile Mahmud da katl-ı mezbûru katl eylemişdi şahidim anlardır anlardan ğayrî şahidim yokdur dedikde mezbûrân mukaddemâ ...sâbık âhar olunub huzûr-ı kadıda anlar da da'vâ eyleyüb anlar dahi yemîn ile halâs bulmağın mezbûrların şehâdetleri kabûl için ... şahid-ı âhar teklîf ğibbe'l-...l- isbât beynlerine muslihûn-ı tevassut eyledikde mezbûr gâzî Emeldeş elinde malı olmağın adâletli Nureddin Sultan hazretleri kıbelinden sâbitü'l-vekâle Gökî Efendi Mehmed efendi doksan iki buçuk ğuruş kıymetinde iki re's ciran yedi buçuk ğuruş nakîd cem'an yüz ğuruş bedeli fuzûlen ve şer'an virüb vekîl-i mezbûr dahî bedel-i mezbûru kabûl ve kabz idüb ercesiyile vâlidesi kıbelinden vekâle sağîri Ayşe kıbelinden

vesâyına bast-ı merâm idüb katîl-i mezbûrun dem-i hürriyetinde müşârun-ileyh gâzî eylediği iskât eyledim
min ba°di'l-yevm husûsu-ı mezbûre müte°allık da°vâm yokdur olur ise bedeli itmâm istimâ° olunmasın deyü
ibrâsı bi't-taleb kayd şod

Tahrîran fi şehr-ı'l-Cemâziye'l-ülâ sene 1057

Şuhûdü'l-hâl:

Receb Ağa (bin) Rıdvan
Tâhir Mirza (bin) Hasan Mirza
Cemîl Ağa (bin) Sefer ...Ağası
Mehmed Efendi (bin) Ahmed Çelebi
Karat Mirza bin Bay Mirza
Mehmed Efendi (bin) Abdülkâdir Efendi
Hüseyin el-...bin İsmail
Süleyman Ağa ibn-ı Atakay el-Hâcc
Bayram gâzî (bin) Kutlu Havâce
Mahmud Emledeş ibn-ı Hüseyin Efendi
ve gayruhüm

No: 4

Oldur ki Sivritaş'dan Karagöz Hacı mahfel-i kazâda İsak veledi Şahsu muvâcehesinde takrîr-i kelâm işbu
İsak Yahûdînin benden on sekiz flori deyni vardır işbu Pazar günü virirüm mehil virsün dediği bi't-taleb
kayd şod.

fi mâh-ı Cemâziye'l-ülâ sene 1057

Şuhûdü'l-hâl:

Receb Ağa (bin) Rıdvan
Osman Efendi (bin) Dede Efendi
Hacı Bayram (bin) Hacı Ali
Mahmud Beg (bin) Aliş Ağa

No: 5

Karye-i ... Çoğrak'dan Kırım gâzî Mirza Karasu'da olan Gökçe yahûdînin üç atlasını ber-vech-i'l-emânet
Sefer gâzî Ağa'ya alıgidüb sefer gâzî Ağa'nın eline teslim olunub ba°dehû kendüye hisseye eylediğine
ikrârı bi't-taleb kayd olunub minvâl-i muharrer üzere isbât olduğına şâhide götürüb mehl verdiği kayd şod
fi şehr-ı'l-Cemâziye'l-ülâ sene 1057

Şuhûdü'l-hâl:

Mustafa el-Bevvâb
Receb Ağa
Mekâşem Çelebi Efendi

No: 6

Muhallefât

Eşem Cihan °an-karye-i Sivritaş ve ... zevcen Murâd ve ibnen Sütçü Ali
ve binten İsmihân

Tahriran fi şehr-ı Cemâziye'l-evvel sene 1057

Canfedâ nâm müdbire mukayyede	8 gurus
Siyavuş nâm müdebbir mukayyed	13 3 gurus
Mehr	1,5 5 gurus
Hurdevât	12 gurus
Balaban	40 hasene

No: 7

Oldur ki Balaban bin Abdullah mahfel-i kazâda mevlası Sütçü muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu mevlâm ki vâlidesi Cihân benim li-ümm karındaşım Halîl'ü bey° idüb ânın üzeriine azâd olmuşım şer°le su°âl olunsun dedikde ğıbbe'l-istintâk ve eserü'l-inkâr ve ba°de'l-eşhâd Devlet ğâzî bin Malverdi Sofi Ak Bike bint-ı Şa°bân Saliha bint-ı Abdullah li-ecli°ş-şehâde hâzırın olub Balaban mezbûrun da°vâsına mutâbık şehâdet-i şer°î eylediklerinde şehâdetleri hayr-ı kabûl den vâkı° olub mâ hüve'l-vâkı° kayd olundu Tahrîran fî şeh-rı Cemâziye'l-ülâ sene 059

Şuhûdü'l-hâl:

Ahmed Efendi bin Mahmud Efendi
Abdurrahman Çelebi (bin) Murtaza
Halil Efendi ibn-ı K....
Emray Emeldeş ibn-ı Tok Mehmed Şahin
Ramazan Efendi ibn-ı Kazeş

No: 8

Oldur ki mezbûr Sütçü Ali merkûm Murâd işbu Murâd'da vâlidemin mihrine müte°allık da°vâmı ıskât eyledim dediği b't-taleb kayd olundu

Fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl:

Eş-Şuhûdü's-sâbıkûn

No: 9

Oldur ki Andon veledi Nikola mahfel-i kazâda Manol veledi Andon muvâcehesinde işbu karındaşım Andon bana bir tana viriyori yerine hudûdu ma°lûme darı ... ve ikbâz billâh-ı şakk itmişdir ben dahî °ivaz-ı ... virdüm merhûm deyub mezbûr Manol inkâr ile cevâb idüb °udûlden Yani veledi Tolmar ve Ovrayil veledi Toderki nâm âdemler mezbûr Andon'un kelâm ve da°vâsına muvâfık şehâdet idüb mücibiyle hükm olundu Tahrîran fî evâhiri Zi'l-ka°de li-sene seb°a ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Fahrü'l-ulemâ Murtaza Efendi bin el-Hâcc Mehmed Çelebi
El-Hâcc Timur Beg Ağa bin el-Hâcc Abdülaziz Ağa
Mahmud bin Mehmed an-Gözleve
Mehmed Efendi (bin) el-Hâcc Mustafa
Mehmed Halîfe bin Ahmed Beg
Receb bin Allahverdi
Eş-Şehîr Bekri oğlu

3a-73. varak

No: 1

Muhallefât

Hüseyin Çelebi el-müteveffâ an- zevcesi Kefe Hân ve ibn-ı Yusuf ve binti Şah Beyşah

Sekiz câmûş renkli Düğesiyle	1,5	1,5
İki câmuş....cenî	1,5	hasene
Üç Câmuş öküzü	31	hasene
Dorı at	15	hasene
Çâl aygır	8	hasene
Gök biye	5	hasene
Çaydar Baytal	1,5	
Kara biye	5	hasene
Küçük çâl biye	5	hasene
Çâl biye	5	hasene

Çâl baytâl	1,5 hasene	
Kara tay	2 hasene	
Çâl beytal	1,5 hasene	
Diğer Çâl beytal	1,5 hasene	
Torî beytal	1,5 hasene	
Kaşka beytal	1,5 hasene	
Diğer Çâl beytal	1,5 hasene	
Câl kuman	3 hasene	
Cîrân tay	2 hasene	
Câl tay	2 hasene	
Câl başlı	6 hasene	
Boz beytal	1,5 hasene	
Torî alaşa	6 hasene	Vâlidisine
Altı keçi	3 hasene	
Emir Dedelik'de bağçe	20 hasene	
Kiliseden yukarı bağçe ve çayır	30 hasene	
Yoldan aşağı çayır	12 hasene	
Köprüden yukarı çayır	1,5 hasene	....
Köprü yanında olan çayıra muttasıl altı kile tohum alur tarla	1,5 hasene	
Kaldırmada olan B.... Yeri	30 hasene	
Uzun tarla	8 hasene	
Eski kaldırma...tarlası	10 hasene	
Ösekli yeri yanında tarlacık	1 hasene	
Ösekli yeri altı kile tohum alur	1,5 hasene	
Hızır yeri Göke yolında	3 hasene	
Kilise altında yurt ve tarla yeri	11,5 hasene	
Çağra yeri	11,5 hasene	
Kuba dibinde (kuyu başında)olan tarla ve yur...		2 hasene
Kamışlı bağçe	5 hasene	
Üç kesek Ösekli yeri	2 hasene	
Kirada olan .... Bağçe	10 hasene	
Cümle karaldı iki anbarıyla dört arânıyla ahûriyle ötesiyle kumaniyyeli temennâniyle hânesiyle yer üzere bir çatma taşıyla	100 hasene	
Yeşil karaca	10 hasene	
Demirci kazân cümle âlât hurdasıyla	70 hasene	
Eger levazımıyla	2 hasene	
Tirkeş levâzımıyla	2 hasene	
Yorğan köhne	2 ğuruş	
Beş buzağılı sığır	12,5 hasene	
Boğa	2 hasene	
Kılıç derîni	1 hasene	
İki kavak	1,5 hasene	
108,5		
Yekün	580 hasene	

No: 2

Oldur ki Yorgi Reis el müşterîmiz bu Fazlı Beşe'ye senin bana Mahmud birâderi havâle eylediğin yigirmi beş ba'dehû elli aldığım nısfı ... idi dedikde merkûm Fazlı Beşe hayır evvelki iki yüz flori idi deyü ikrâr kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

Hacı Timur BegAğa (bin) Hacı Abdülaziz
Mevlûd Efendi el-vâiz
Osman Efendi el-kâdî
Dânişmend Efendi (bin) Şükrullaj
Mehmed Efendi (bin) Abdülkâdir Efendi

No: 3

Oldur ki tâyife-ı yahûdiden Arslan veledi Abrayim mahfel-i kazâda Ali bin Mahmud'da on dört gurus hakkım olub evi cümle tevâbi° ve levâzımıyla benim yedimde rehn idi hâlen mezbûr on dört gurusu merkûm Ali'den bi't-temâm aldum ve kabz itdim ve rehnini mezkûr Ali'ye teslim iderüm üzerinde bir akçem kalmadı deyub ol zimmî bi'l-muvâcehe tasdik idüb külliyyen kayd şod

Tahriran fi Cemâziye'l-evvel sene 1057

Şuhûdü'l-hâl:

Fahru'l-a°yân Receb Efendi
Mehmed Çelebi ibn-ı Ali Efendi
Ve gayruhüm

No: 4

Oldur ki zevcesi Âyine binti Katar el-Hâcc kıbelinde nehc-ı şer'î üzere vekâleti sâbite Hacı Toktamış Mahfel-i kazâda Müstedâm bin Ma'kûl Dede muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb müvekkile-i mezbûre Âyine ile ebeveyn er karındaşı Arslan Ali merkûm babasından ersle intikâl idüb Boğa Salâsında vâkı°a dâr-ı müştereki yine mezbûr Arslan Ali merkûm Müstedâm on beş floriye bey° eylemiş mezbûr-ı ma'lûmu olmağın bey°-ı mezbûrun kastünü bi'l-vekâle mutâlebe iderim dedikde ğıbbe'l-istintâk ve eserü'l-inkâr ve ba°de'l-istişhâd Mehmed bin Mevlûd, Hüseyin bin sanurum li-ecli°şşehâde hâzırın olub müdde'î-yi mezbûrun da°vâsına mütâla°a şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde ba°de'l-kabûl bey°-ı mezbûrun feshle hükm olunduğı kayd şod

Fi't-târîhi'l-mezbûrûn

Şuhûdü'l-hâl:

Abdüsselâm Efendi
Hacı Timur Beg Ağa
Ahmed Efend bin Mahmud Efendi
Şaban Efend bin ...

No: 5

Cünûn-ı yetim olan Mustafa bin Selâ (Bilal) Ağanın Devin Çura nâm ğulâmı ... mahfel-i kazâda müşterîsi olan Hüseyin Büyük ibn-ı Mereş kulu mahzarında takrîr-i kelâm idüb mezbûr efendim Mustafa Mirza ... beni i°tâk eyledikde cünûna mübtelâ olmuş idi el-hâsıl -ı hâl-ı cünûnda iken İ°tâk itmişdir deyü ikrâr bi't-taleb kayd olundu

Tahrîran fi şehr-ı Cemâziye'l-evvel sene 1057

Şuhûdü'l-hâl:

Hacı Sefeş
Dânişmend Efendi (bin) ...
Ahmed Efendi (bin)Mahmud Efendi
Zişâr .....Ali
Mevlâ Can Efendi (bin) Mehmed

No: 6

Oldur ki Yoriki Seber veledi Usturnos mahfel-i kazâda Hüseyin Beg ibn-ı Ahmed muvâcehesinde bast-ı merâm idüb işbu Hüseyin Beg'in kırk gurus benim zimmetimde sâbit deynimdir deyü tâbi°an ikrârı ğıbbe't-tasdik bi't-taleb kayd olundu

Tahrîran fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl:

Hacı Timurbeg Ağa (ibn-ı) Emir Abdülaziz
Receb Ağa (bin) Rıdvan Beg
Abdullah Efendi (bin) Han gâzî
Ve gayruhüm

No: 7

Oldur ki Alma'da Devlet Gâzî Atalık karyesinde sâkine Melek binti Sefer Ali el-Hâcc'da sâbitü'l-vekâle Ataman ibn-ı Şahbaz Mirza mahfel-i kazâda Karavlı arkasında Devlet gâzî Atalık kışlasında sâkin Hamza bin Abdullah muvâcehesinde takrîr-i merâm idüb Devlet Gâzî Atalık kışlasında vâkı'inde'l-cîrân ma'lûme'l-hudûdiyye ki arz-ı mezra' ve gayri-mezra' ve ma'lûme'l-hudûd Yület yeri vesâ'ireyi vech-i şîrb ile müvekkilem mezbûr Hamza'ya tasarrufuna izn virüb 'âriyete mutasarrıf olsun dedikde mezbûr Hamza cevâba mütesaddî olub mutasarrıf ol didiğin arzı sen oğlun Kutlı Şâh'a virmişsin dedikde vekîl-i mezbûr Şahbaz sen mâ-kâne mutasarrıf ol ba'dehû oğlum da'vâ iderse her ne kadar ki sen mutasarrıf olub ekinler ve bel'e eylediğin mahsûlü benden alsun ve bi'l-cümlesinden da'vâ idüb her ne alursa benden alsun ben zâmin olayım deyü zimmetine iltizâm ve kabûl itdüğü mahall-ı şer'ede kayd olundu

Tahrîran fi evâili Rabî'u'l-evvel sene 1058

Şuhûdü'l-hâl:

Şahbaz Beşe ibn-ı Mustafa
Kara Mehmed Ağa ibn-ı Abdullah
Abdurrahim Çelebi İbn-ı Usta Kerim
Emir Bâkî Efendi ibn-ı Emir Ömer
Ve gayruhüm

3a- 74. Varak

No: 1

Oldur ki Mehmed Mirza bin Ahmed Mirza mahfel-i kazâda Can Timur köyünden Sofî bin Abdullah muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu Sofî bin Abdi el-mezbûr benim re's elli altun kıymetinde abd-ı memlûkimi sirka idüb bey'e eylemiş şer'le su'âl olunması matlûbımdır dedikde ğıbbe'l-istintâk ve eserü'l-inkâr ... Kurman Ali bin Allahvirdi, Mevlüd Ali bin Allahvirdi li-ecli's-şehâde hâzıreyne olub müdde'î-yi mezbûrun da'vâsına mutâbık şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ğıbbe'l-...zımmân-ı kıymet ile hükm olunduğı kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

Fahru'l-a'yân Ramazan
Hacı Mehmed Can Ağa
Mevlüd Ağa eş-Şehîr
Hacı Sefeş el-Hacc
Esen el-Bevvâb (bin) Arslan Ağa
Azamet Mirza, Alişâh Mirza, Seyfullah Mirza
Bende Ahmed Mirza

No: 2

Oldur ki Baydâr'da sâkin olub fevt olan Abdülkâdir'in zevcesi Emine'nin merhûm-ı mezbûrun tereke müte'allik da'vâsına Zeyd Ali bin Ca'fer'i tevkîli Mehmed bin Mustafa, Mehmed Sofî ibn-ı Esen'in şehâdetleriyle sübûtı kayd şod

Fî şehr- Rabî'u'l-âhir sene 1057

Şuhûdü'l-hâl:

Mahmud Mirza (bin) Mirza Beg Ağa
Pervîz Atalık bin Abdullah

Bay Mehmed Dede ibn-ı İsa
Dedeş Çelebi ibn-ı Maşrabacı

No: 3

Abdülkâdir mezbûrun ... üzerinde zevcesi Emine'nin seksen dört flori mihiri Dedeş Çelebi ibn-ı Mehmed Beşe, Mehmed Sofi ibn-ı Hasan şehâdetleriyle sübûtu kayd şod
Şuhûdü'l-hâl: Eş-şuhûdü'l-mezbûrûn

No: 4

Otuz flori mihr-ı mu^eaccelden bâkî kaldığı şuhûd-ı mezbûrûnun şehâdetleriyle sübûtu kayd şod
Cümle mihiri Yekûn 114 hasene

No: 5

Oldur ki karye-i çokrak âdemlerinden Veli bin İsa, Mehmed bin Mustafa, Çıday Şükri bin Tegrivirdi el-Hâcc, Bay gâzî Sofi ibn-ı Bayım Sofi, Mirza Ali bin mahfel-i kazâda Ali bin Töki muvâcehesinde güftâr idüb bundan arz-ı müşterekimizde baba yerimizi hafî idüb kazub ba^ede harab olan müsmiresi işbu Ali ihyâ eylemek ile bizden men^e-ı murâd idiyori didiklerinde gıbbe't-tasdik beşer-ı mezbûr cümlesinin ... arz-ı müştereke mukırr olunub dîvâna gelincek iştirâk üzere tasarruf olına gelinmeğe mukarrer olunmağın beşer mezbûr ehl-ı karye izniyle .müşterekü'l-hak olub ale's-sebil-i münâvere şırb olunmasıyla hükm olunduğı kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

Bay Cağar bin .... Mehmed
Abdülkerim Çelebi ibn-ı Abdülğaffâr Nurlıca
Ahmed el-Bevvâb ibn-ı Özbek
Bölek bin Esenberdi
Abdurrahman bin Sevin Ali ve gayruhüm

No: 6

Oldur ki Allahvirdi bin Koçay mahfel-i kazâda Cankirman Seyyid'in muvâcehesinde güftâr işbu Cankirmân'ın elinde olan doru at benim arabamdan benim için almışdır dedikde mezbûr Allahvirdi'nin da^evâsının batlânıyla hükm olunduğı kayd şod
Tahrîran fi şehr- Receb sene
Şuhûdü'l-hâl: Eş-Şuhûdü's-sâbikûn

No: 7

Oldur ki Sekban Mustafa zevce-ı mutallakası Üftâde muvâcehesinde şirâ akçesinden ondan dört altun almaduğına halef-i billah itdüğü kayd şod Tahrîran f^e evâili Muharremü'l-harâm li-sene ihdâ ve sittîn ve elf (1061)
Şuhûdü'l-hâl:
Fahru'l-ulemâ Abdülcemîl Efendi bin Abdürrahim Efendi
Kâtibü'l-hurûf Esad el-Nâib
Ve gayruhümâ

No: 8

Oldur ki mezbûr Mustafa mezbûrenin sığırından dört bey^e aldım meblağ-ı mezbûr dört altun kendüye virdüm deyü ikrâr idüb mezbûre Üftade almadum deyü halef- i billah idüb Mustafa'dan mezbûra dört altun hükm olundu Tahrîran fi't-târîhi'l-mezbûr
Şuhûdü'l-hâl:
Allahvirdi bin Koçay
Cankirman bin Seyyid Beg

El-mezbûrân

No: 9

Abdülkâdir el-müteveffâ °an-ibn-ı Mehmed ve °an-sülüs benâtı Âyine ve Ümmi ve Melek ve zevcesi Âmine Muhallefât

Aslı'l-... 80 ..

Ve't-tashîh 40 deyn

Ve'l-mazrûb Hamse ...

Hurrîre fî şehri Rabî°u'l-âhir sene 1057

Muhallefât el-merhûm el-mezbûr Abdülkadir an-karye-i Beydar el-ma°rûf

No: 10

Oldur ki mezbûr Mustafa mezbûre Üftâde'nin bir Sultân ...yorganını şîrâ ... almaduğına halef-i billah itdüği kayd olundu Tahrîran et-târîhi'lmezbûr

Eş-şuhûdü'l-mezbûre

No: 11

Oldur ki mezbûr Mustafa mezbûrenin kazânın almaduğına hâlef-i billâh itdüği kayd olundu

Tahrîran el-yevmi'l-mezbûrûn ve'ş-şuhûdü'l-mezbûrûn.

No: 12

Oldur ki mezbûr Mustafa mezbûre Üftâde'nin kızına bir derayı bey° itmedüğine halef-i billah itdüği kayd olundu

Tahrîran f't-târîhi'l-mezbûr ve'ş-şuhûdü'l-mezbûrûn

No: 13

E°üzü billâh E°üzü billâhi mine'ş-şeytâni'r-racim Bismillâhirrahmânirrahîm Sebeb-ı tahrîr sahîfe sahîfe asr-ı an- ... budur ki İzzet Nâ°ib Ahmed Efendi Şerî°at ... sâb ve fazîlet bâb-ı Ahmed Efendi huzûrlarına da°vât-ı sâfiyât ve ... ihdâ ve ithâfindan sonra ... mahlasları budur ki

3a 75. Varak

No: 1

Oldur ki karye-i Otar köyünden Yusuf Mirza ibn-ı Abdullah mahfel-i kazâda uzun boylu ak sakallı sivri yüzlü buğday önlü Rûsiye'l-asl müslümü'l-mille Rüstem bin Abdullah nâm abdi memlûki muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işub abdi memlûki Rüstem ile ..hidmet-i kitâbet idüb ol dahî kitâbet-i mezbûre kabûl ve hizmet-i mezbûrei üzerine iltizâmım eylemişdir ve sene-ı mezbûrun altı senesi hizmet üzere geçüb bir sene hizmetim bâkî kalmışdır bi'l-cümle işbu Rüstem târîh-ı mezbûrda mesâyî ihrâr-ı asliyyet ki hürdür üzerinde bir sene hizmetde ve hakk-ı velâden gayrî hakkım kalmamışdır ve bu ikrâr-ı sahîh mer°î ve i°tirâf sarîh-ı şer°î ile Rüstem mezbûr mukarrer kavmin vech-i meşrûh üzere câri olan kelâmını vicâhen tasdik ve şîfâhen tahkîk eyledikde mâ hüve'l-vâkı° kayd olundu

Tahrîran fî şehri Rabî°u'l-âhir sene 1057

Şuhûdü'l-hâl:

Resul Efendi eş-Şeyh

Hacı Timurbeg Ağa (bin) Hacı Abdülaziz

Ahmed Efendi (bin) Mahmud Efendi

Rızâ Ağa (bin) Rıdvan Beg

Ğâzî Mevlâ (bin) Seyyid ğâzî

Zâl Beg ibn-ı Abdullah

Ahmed Mevlâ Al...Ferhad

No: 2

Oldur ki İslam Giray Hân-ı ʿâlişân hazretleri bir mushaf-ı şerîf babası Selâmet Giray Hân ʿaleyhi'r-rahmet ve'l-ğufrân hazretlerinin rûh-ı şerîfleri için vakf idüb her kim ki kırâʿet iderse merhûm ve mağfûr babamız Selâmet Giray Hân hazretlerine sevâbını bağışlaya didükde sıhhat-i vakf ve lüzûmıyla hükm olunub mâ hüve'l-vâkıʿalâ vukûʿa kayd olundu

Tahrîran fi'l-ʿaşerü'l-evâsıt-ı min mâh-ı Rabîʿu'l-evvel li-sene fi sebʿa ve hamsîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Mahmud Mirza bin Aliş Ağa

Bâkî Çelebi bin Hüseyin

El-Hâcc Hasan bin Şükr

Ve gayruhümü'l-hâzirün

No: 3

Oldur ki Çorlu Mustafa Çelebi mahfel-i kazâdan orta boylu koyun gözlü kumral kaşlu düz burunlu çerkesü'l-asl Yasemen bint-ı Abdullah muvâcehesinde takrîr-i kelâm işbu câriye-i memlûkemi azad ve iʿtâk eyledim dedükde mezbûre Yâsemen tasdik idicek ve iʿtakıyla hükm olundu.

Tahrîran fi evâʿil-i Zi'l-hicce li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Devlet gâzî Efendi bin el-Hâcc Şaban

Mustafa Efendi el-Kassâm

Abdülkerim Efendi bin Arslan Efendi

Kırım gâzî Efendi (bin) el-Hâcc gâzî

Mehmed Halife biin Ahmed Bek

Hacı Sefeş bin Toktamış

Hacı Timurbeg (bin) Hacı Abdülaziz

Ve gayruhüm

No: 4

Oldur ki Hacı Mehmed bin Ramazan nâm âdem mahfel-i kazâda Salâcak'da vâkıʿ hammâmın hamamcısı Usta Mehmed bin Ali muvâcehesinde mezbûr Usta Mehmed'e on sekiz ayda benim ..kımla hammâm-ı mezbûrun hademâtına üç bin yüz yetmiş sekiz akçe harc itdi dedükde mezbûr usta Mehmed talebiyle kayd şod

Tahrîran fi Muharremü'l-harâm li-sene ihdâ ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

El-Hâcc Mehmed Ağa (bin) Fazlı Çelebi

Hatib Efendi

Gedik Bodun el-Hâcc Ali el-Müezzin

Mustafa Çelebi el-Müezzin

Çorlu Mustafa Çeleb

El-Hâcc Sefeş bin Toktamış

Ve gayruhüm

No: 5

Asliyyet

Budur ki Balıklago'da olub hâlen mahrûse-i Salacak'da sâkin el-Hâcc Ali bin Abdullah mahfel-i kazâda takrîr-i merâm idüb Salacak'da merhûm Mengli Giray Hân hazretlerinin medrese-i muʿazzaması mahallesinde vâkıʿ vakf-ı hammâm harâb olub bir tarikle intifâʿı? mümkün degüldir mücerred ebnâya

muhtâcdır cânib-ı şer'eden izn virilürse senevî onar hasene mukâta'â ile hammâm-ı merkûmun arzını kabûl idüb mülkiyyet tarîki üzere binâ ider idim didükde fi'l-hakîka hammâm-ı merkûm otuz seneye karîb harâb olub ber-vechle intifâ'ı mümkün olmadığı mukarrer olmağla cemâ'at-ı müslimîn ma'rifetleriyle cânib-ı şer'eden vech-i meşrûh üzere merkûm el-Hâcc Ali'ye binâya izn virilüb ol dahî mukâta'â ile ücret-i arz olan senevî on haseneye mâlik-ı ecdir sultân olduğu makâm-ı şerîfde şeyh olanlara sene sene virecek olub yabdığı binâ kendi mülki olmak üzere kabûl ve kabzı bi't-taleb ketb olundu Tahrîran fî gurreti Zi'l-ka'de eş-şerîfe li-sene seb'â ve erba'în ve elf (1047)

Şuhûdü'l-hâl:

İlyas Atalık ibn-ı Hızır Atalık
El-Hâcc Mehmed Can Ağa ibn-ı Fazlı Çelebi
Es-Seyyid Ali Çelebi ibn-ı's-Seyyid Osman Efendi
Dilâver Beg ibn-ı Abdullah
Mahmud Sofi ibn-ı Mehmed
Receb Efendi ibn-ı el-Hâcc kazân
Mehmed Efendi ibn-ı Mustafa Ağa
Kâtibü'l-hurûf Mehmed ibn-ı Abdurrahman
Ve gayruhüm

No: 6

Oldur ki Tebertepe'de(Teberdî) sâkine Zehibe bint-ı Kutlu Saat mahfel-i kazâda zevc-i mutallakı olan Mehmed Şâh (bin) Hacı Haydar muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu zevcim Mehmed Şâh iki yüz altmış flori mihrim mü'eccelim vardır su'âl olunsun dedikde ğibbe'l-istintâk mezbûr Mehmed Şâh cevâba tesaddî idüb mezbûre Zehib'in benim üzerimde mihr-ı mü'ecceli yüz on floridir deyü ısdâr-ı da'vâ idüb da'vâsına Ahmed Havâce ibn-ı Allahvirdî Mehmed bin Mahmud, Ceylad bin Abdullah şehâdetleriyle tenvîr ilen meblağ-ı mezbûr yüz flori mihrden salâhla hükm olunduğı kayd şod Fî şehr-ı Rebî'u'l-âhir sene 1057

Şuhûdü'l-hâl:

Ğ...eş-Şeyh
K... şah (bin) Hacı Osman
Abdurrahman el-Muhzır
Şah Mehmed el-Muhzır
Ahmed Mevlâ Ali ... Kulanparı Mevlâ Hacı Şaban

No: 7

Mezbûr Mehmed Şâh merkûme zevceme çatmanımı hibe ve teslîm eyledim deyü ikrârı ğibbe't-tasdîk kayd olundu
fi't-târîhi's-sâbikûn
Şuhûdü'l-hâl
Eş-şuhûdü'l-mezbûrûn

No:8

Oldur ki karye-i Sarı Hâfız'da Beg Timur bin Mehmed mahfel-i kazâda karye-i mezbûradan Nasûh bin Yusuf muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu Nasûh benim Kamerşah nâm li-ebeveyn kız karındaşımı yüz flori tezevvüc idüb ol dahî fevt 'asûbı bana münhasıradır dedikde ğibbe meblağ-ı mezbûrun nısfı merkûm Beg Timur'un olmak üzere kazâ olundu kayd şod

Şuhûdü'l-hâl

Yusuf Efendi el-Vâ'iz (bin) Yahşi Bay
Ahmed Efendi (bin) Mahmud Efendi
İsmail Efendi bin Yusuf
... Mevla (bin)Göki

Timurbeg Ağa ibn-ı Abdülaziz

No: 9

Oldur ki Ahmed Efendi ibn-ı Abdullah Efendi mahfel-i kazâda Hasan bin Mustafa muvâcehesinde güftâr idüb işbu Hasan'dan Nehr-ı Kaçı'da vâkı° bir dârını otuz üç altuna şîrâ itmişdim meblağ-ı mezbûru bulduğum vaktde virmek üzere bazâr eylemişizdir ... fesh eylemek murâdımdır dedikde gıbbe'l-istintâk mezbûr Hasan merkûm Ahmed Efendi'yi akvâl-i meşrûhasında tasdîk idüb ... buldığı zamanda virmek üzere bey° itmişdir dedikde sıhhat-i nüsûki(feshle) hükm olunduğı kayd olundu

Mâh-ı Cemâziye'l-evvel sene seb°a ve hamsîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Mahmud Mirza (bin) Aliş Ağa

İsmail Efendi (bin) Yusuf

Genc el-Muhzır (bin) Abdurrahman el-Muhzır

Ve gayruhüm

3a 76. Varak

No: 1

Oldur ki Mustafa Dede bin Abdi mahfel-i kazâda beytül mal zabiti olan olan Hasan Aga mucavehesinde besatı meram idüb bundan akdem fevt olub tereke kabl? beytül malda işbu Hasan Aga Aga zabtında olan Devlet nâm hatun bade temaında? Gül bağçe dimekle ma'rûf bağı bana hibe ve teslîm eylemişdir deyu da'vâ edub beyyineden aciz olmagın müdde'î mezbûrun da'vâsını sukutuyla hükm olunduğı kayd şod cerî zâlikre fi şehri biyyu'l-evvel

Şuhûdü'l-hâl

Mevlüt Efendi

Hacı Timur Beg Aga

Hacı Mehmet Can Aga

Şah Mehmet el-muhzır

kâtibül hurûf Mahmud bin Mehmed

No: 2

Oldur ki mezbûr Hasan Aga merkûm Mustafa Dede muvâcehesinde besatı meram idüb bundan akdem merhûm Devlet, işbu Mustafa Dede'ye bir ... koyun hibe eylemişdi aslı helâk olmuşdur ve lakin feragı? kalmışdır mezbûre Devlet fûrugunda rücu eylemişdir dedikte furu° mezbûr merkûm Mustafa Dede'nin olmak üzere hükm olunduğı kayd şod

Şuhûdü'l-hâl: el şudhudul mezbûr

No:3

Oldur ki Mustafa bin Cafer, El-gazi bin Mehmed muvâcehesinde güftar idüb işbu El-gazi benim bir dört altun giymetinde alaşamı gasb ve itlaf eylemişdir dedikde gıbbe'l-istintâk ve eserü tasdîk meblağ-ı mezbûrı zimmânıyla hükm olunduğı kayd şod fi şerrül Rabî'u'l-evvvel fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl

Timur Beg Aga El-hac

İsmail Efendi ibn Yusuf

Abdulkadir Molla ibn Abdugaffar

Şah Mehmet el-muhzır ve gayruhüm

No: 4

Oldur ki karye-i Divan'dan olub mevt olan Fatıma ibni ibnete olan Abdullah mahfel-i kazâda tâife-ı yahudiden Avrahim veledi İsak muvâcehesinde besatı miram idüb işbu Avrahimde ceddin mezbûre

fatmanın on flori deyni var idi merhûme mezbûr cümle emvâlini bana vasiyyet eyledi ba'sden mezbûr Avrahimden meblag-ı mezbûru bi't-tamam ahz ve istifa eyledim mezbûrun bende meblag-ı mezbûrdan cida? hakkım kalmadı dedikde gibbel tasdîk vakıyi hal kayd şod Tahrîren fişşehri'l-Rabî'u'l-evvel fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl

Ahmet Efendi bin Ali Beg
Molla İsmail Efendi ibni Yusuf
Mehmet eş-şehir Memiş
Mevlûd? el-mustakim ibn Cafer ve gayruhüm

No: 5

Oldur ki inkirman sâkinlerinden Ramazan mahfel-i kazâda Gömek'i ihzar idüb dedi ki işbu Ramazan bu gece benim evime gelüb evimi açub esbabı ugurlar iken bulub dutmuş idim elimden kurtardım El-mezbûr Ramazan ... Ramazan'dan suâl olundukda inkâr ile cevap virecek Ramazan sıdk da'vâsına beyyine taleb beyyineden aciz olub Gömek'e yemîni şeri şerîf teklif olunub yemîni şer'i ettikten sonra halasıyla hükm olunub kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

Murteza Efendi el-muhzır
... Atalug el-muhzır
Ahmet Efendi ibn Mustafa Efendi ve min hayrığum

No: 6

Kutlu Ali bin Mehmet Sofi mahfel-i kazâda Musli bin İbrahim muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb iş Musli'den bir baytal almış idim aybı kadîmi zuhur idüb istirdâd murâd iderim dedikde ... olduğu ehli hibre magrifetiyle sabit ... hükm olunub mavâkı' kay olundu

Şuhûdü'l-hâl

El-Hâcc bin Veli
Esen Ali bin Esengeldi
Davut bin Osman ve gayruhüm

3a 77. Varak

No: 1

Muhallefât

Hâberdî el-zimmî mürd kiran terk-ı zevce Vanin zimmîyân Devlet Ali bin ve Şah Şâh Mirza ...Hurri ...Fî şehr-ı Rabî'u'l-evvel li-sene seb'a ve hamsîn ve elf

Kuba sığır	3 hasene
Kuba sığır .....alaca	3 hasene
Kara sığır	3 hasene
Kara kaçan	3 hasene
Kuba tana	1 hasene
	13
Kuba öküz	1,5 hasene
Diğer kuba öküz	1,5 hasene
Kara kaşlı öküz	1,5 hasene
Kara düvende öküz	3 hasene
Çeyar(çapar) sığır	1,5 hasene
Yurt yeri dört dranıyla üç çatma hânesiyle	31,5 hasene
Ev kurbünde bağçe ve çayır	1,5 hasene
Kamışlı ağzında olan on beş ırgadlık bağ	80 hasene
Ve ağac eteğinde çayır bağçe	38 hasene

Üç kesek saban yeri dağ içinde batman yarım lahm alur		13 hasene 3 hasene
Eski Salâda 8 ... lahm alur saban yeri		3 hasene
Ay Yorgi yanında bir kısa saban yeri		3 hasene
...rdelin içinde bir kıt'a tarla nısf batman lahm alur		1 hasene
İki kalay tabak		1 hasene
Def'a küçük kalay tabak		10 sîm
Köhne kalay tabacık		10 sîm
Altı sahan	resm	2 hasene
Ketebe tâbesi		1 hasene 2
İki tebe buğday		0,5 hasene
Bir ta....		10 sîm
Şem'dân	resm	10 sîm
Bir kiçe bir kefgir		30 sîm
Köhne sefer kazânı	resm	3
Kulaklı kazân		1 hasene
Asma kazân		2 hasene
		0,5 hasene
İki küçük asma kazân		1 hasene
Köhne el taşı		
Ibrık		0,5 hasene
Büyük tebsi		0,5 hasene
Gül....		1 hasene
Sini?? küçük resm 3		10 sîm
Bir büyük şiş		10 sîm
Kalacak temiri		3 sîm
Köhne kebâbe		10 sîm
Beş sarı tabak elli kaşık		10 sîm
Kazmalı balta		20 sîm
Sekî		15 sîm
Sapan temüri muvâzeneli		1 ğuruş
İki batman çavdar		1,5 hasene
Dört ci		11 hasene
İki kırbay		0,5 sîm
İki küçük pohça		50 sîm
Târba		
Macar araba		2 hasene
Demir şiş		10 sîm
Şem'dân		30 sîm
Köhne sicîmât		15 sîm
Köhne leğen		1,5 sîm??
Dürümlü sandık		3 ğuruş
Köhne döşek		....sîm
İki köhne kilim		
Köhne minder		
İki köhne sandık		
Köhne kilim		
Köhne çarşaf		
Döşek içi		
Eyvan nâm kazak		
Devlet nâm câriye		

Çâcebike nâm kız
Hanûfiyye nâm kız
Yance nâm ğulâm
Batman eglemiş çavdar

3 hasene

No: 2

Oldur mürd olan Seferşâh el-zimmî râfi'asında el-kitâb Eyvan nâm kazakla Devlet nâm câriyeleri i'tâk eyledi ki Mehmed bin İsmail Pîrî bin Safer şehâdetleriyle 'asabesi olan Bekir Mirza huzûrunda Mûtevellî makarr olub haremîyetini hükm olundu.

Şuhûdü'l-hâl:

Murtaza el-kâtib bin Mustafa
Şah Murâd bin Ömer
Mehmed bin Osman Çelebi
Âsaf bin Abdullah
Çelebi bin İbrahim
Ahmed bin Mustafa
...Şâh bin Abdullah

3a- 78. Varak

No: 1

Oldur ki Avrahim el-yahûdî mezbûr Hacı Osman'a iki yüz yigirmi beş akçe virdim dedikde mezbûr Hacı Osman'ın tasdîki ile kayd şod

Şuhûdü'l-hâl

Mehmed Efendi
Hacı Mehmed
Hân Mevla Dede

No: 2

Serayel veledi İsak mahfel-i kazâda işbu Avrahim'in deyni için babasından on ğuruş aldım mezbûr Hacı Osman'a virdüm deyü ikrârında Hacı Osman mezbûr meblağ-ı merkûma inkâr eylediği eclinden meblağ-ı mezbûr Serayel merkûmdan hükm olunduğu kayd şod

Şuhûdü'l-hâl: Eş-şuhûdü'l-mezbûrûn

No:3

Oldur ki Karasulı Mehmed bin Allahverdi mahfel-i kazâda Kal'a yahûdîlerinden İsak el-yahûdî muvâcehesinde işbu İsak el-mezbûra bir tay ... virüb Cabbar Hacı Mehmed'e irsâl eyledim Hacı Mehmed'e vâsıl olmamış şer'le su'âl olunsun dedikde ğıbbe'l-istintâk İsak el-mezbûr Mehmed el-merkûmu tasdîk gerçek bir tay ... ber-vechi'l-emâne aldım idi velâkin benden Karasulı Hacı Osman ahz eyledi deyü ikrârı kayd

Şuhûdü'l-hâl:

Hacı Mehmed (bin) Hacı Yahşi
Can Mevlâ eş-Şeyh
Hacım Efendi (bin) Arat Beg
Ahmed Efendi (bin) Mahmud Efendi
Ahmed Mevlâ (bin) Alike oğlu

No: 4

Oldur ki merhûm Hammâmî Ali Mehacak zevcesi Râziye'nin kibelinden sâbitü'l-vekâle zevci olan Hacı Hamza bin Hızır mahfel-i kazâda merhûm-ı mezbûrun sulbiye kızı Müslime Hâtun kibelinden sâbitü'l-vekâle Arslan bin Hüseyin muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb merhûm-ı mezbûr Hacı Ali'nin terekesinden

kıyâsen olunan altı mahzenli bir çatma hâne ve bir... çatma hâne ve bi'l-cümle ile sâbit beyti müvekkilem Râziyye'nin mülkidir merhûm-ı mezbûr karar ve berâber ikrâr eylemişdir şer'le su'âl olunması matlûbumdur dedikde ğibbe'l-istintâk ve eserü'l-inkâr ve ba'de'l-istişhâd Muslî bin Hüseyin ve Seyyid bin Kul Bahadır Sofî bunun ve Pervâne nâm hâtonun nakl-ı şer'î üzere Laçın bir Kaytas İsmâil Halife bin Mehmed li-ecli's-şehâde hâzırın olub müdde'î-yi mezbûr Hacı Hamza'nın da'vâ-yı meşrûhasına mutâbık şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde şehâdetleri hayr-ı kabûlde vâkı' olub mücible hükm olunduğı kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

Abdül Fettah Efendi (bin) Mehmed Efendi

Hâcım Efendi bin Arat Beg

Şaban Efendi Şato

Mustafa Efendi (bin) Cehâryâr

Han Timur Dede ibn-ı Tokaş

Şah Mehmed el-Muhzır

Ve gayruhüm

No: 5

Oldur ki Müslime bint-ı Hacı Ali kibelinden vechü'l-beyâne Muslî bin Hüseyin Seyyid bin Kul Bahadır şehâdetiyle sâbitü'l-vekâle zevci Arslan bin Hüseyin mahfel-i kazâda Hacı Hamza bin Hızır muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb müvekkilem mezbûre Müslime'nin kible tarîk-ı âmm şimâlen Ak Yara ğarben Badesar mülkine şarkan Sefer Havâce'nin karısı Müslime'nin mülkine muntehî olan dükkânını cem' hukûkıyla işbu Hacı Hamza'ya otuz iki floriye bey' ve teslîm ve semen-ı mezbûru kabz ve teslîm eylemişdir deyü bi-hasebü'l-vekâle ikrâr makûle-i mezbûr dahî tasdîk eylediğı mâ hüve'l-vâkı' kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

Eş-şuhûdü'l-mezbûrûn

No: 6

Mezbûr Hacı Hamza merkûme Müslime'ye ber-vech-i'l-...hisse-i şerîk oldukları dükkânını on beş floriyyeye bey' ol dahî şirâ ve kabûl ve semen-ı mezbûru teslîm eylediğı hareminin ikrâr-ı sübûtı kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

Eş-şuhûdü'l-mezbûrûn

No: 7

Oldur ki emri âtiyü'l-beyân şâhidân-ı mezbûrân ... Börtü şehâdetleriyle sâbitü'l-vekâle Arslan mezbûr mahfel-i kazâda vekîl-i mezbûr Hacı Hamza'nın muvâcehesinde bast-ı merâm idüb merhûm-ı mezbûr babamızın terekesinden vekâletinden hissemizi almış olub işbu Hacı Hamza'nın müvekkilesi ... cüdâ 'alâkam kalmamışdır el-hâsıl mezbûrun dükkânlarına vesâyir emvâline müte'allık da'vâmız ıskât eylemişdir deyü vekîlân-ı mezbûrân her biri tasdîk eylediklerinde sıhhat-i ibrâyla hükm olunduğı kayd şod.

No: 8

Vekîl-i mezbûr Hacı Hamza mezbûre Müslimedden aldığım dükkânı işbu el-yahûdiye otuz yedi floriye bey' ve teslîm ol kabz ve teslîm eyledi deyü bi-hasebü'l-vekâle ikrâr eyledikde ğibbe'l-istintâk vekîl-i mezbûru mukırrla ... merkûme'l-yahûdî tasdîk eyledikde sıhhat-i bey' ile hükm şod

Şuhûdü'l-hâl:

Eş-şuhûdü'l-mezbûrûn otuz yedi flori

Ve Arslan bin Hüseyin

No: 9

Oldur ki Abdülhannan Çelebi ebi el-Kâsım Çelebi mahfel-i kazâda fâhru'l-akrân İslam Ağa kibelinden sâbitü'l-vekîl İsticâbzâde Mehmed Ağa muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb karye-i Sülâtda kışla yerimi

tahmînen kırk zân mezra'asıyla ve mer'âsıyla ve kuyusından hakk-ı tertîbiyle işbu Mehmed Ağa'nı müvekkili İslam Ağa'ya yigirmi beş güruşa-floriye bey' ve teslim ve semen-ı mezbûru kabz ve teslim eylemişimdir deyü tâbi'an ikrâr vekl-ı mezbûr Mehmed Ağa vekâleten tasdik eyledikde sıhhat-i bey'le hükm olunduğu kayd şod

Tahrîran fî şehr-ı Rabî'u'l-evvel li-sene seb'a ve hamsîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Mevlûd Efendi el-Vâ'izü'sh-Şehîrû'l-C....

Can Mevleş eş-Şeyh ibn-ı Mehmed

Hâcım Mevlâ bin Arat Beg

Ahmed Mevlâ ibn-ı Aleki Dede Karasurda

Devlet ibn-ı Hacı Şaban Karasu

Murtaza Efendi el-Müderris ibn-ı Mustafa Dede

Şah Mehmed el-Muhzır Ve gayruhüm

No: 10

Oldur ki Esenbî bint-ı Abdullah mahfel-i kazâda zevci Timur bin Receb muvâcehesinde güftâr idüb İşbu zevcim Timur el-mezbûr beni üç talak boş etmişdi ba'dehû bir hâl ile seni hille ile tezevvüc iderim deyü getirüb ba'dehû fuzûlen tasarruf idüb iki sene bir ve bana tamah vazîf idüb ... bukâli ahkâk-ı hakk olunmak murâdıdır dedikde ğubbe'l-istintâk mezbûr Timur inkârla mukâbele eyledikde mezbûre Esenbî'nin da'vâsına mutâbık beyyine mutâbık oldukda Abdülfettâh Havâce ibn-ı Arslan Halife Tateş?? Sofî ibn-ı Devletgeldi Balakay bin Boyned ki eş-şehîr Yakoz oğlu Çerkes Ali bin Tatar Savk Tutman bin Devlet Geldi li-ecli'sh-şehade hâzırın olub mezbûre Esinbi'nin da'vâsına mutabık şehâdet-i şer'iyye idüb ve şehâdetlerini tâ'î hayrında Abdülfettâh Havâce müddet-i seferde olduğıyla ve âhar ... mezbûre Esenbî zevci mutallakı Timur el-mezbûr tezevvüc eyledi velâkin hillelicecek olub olmadı deyü istimâc eyledik fuzûlen tasarrufundan ve küllisinden haber-ı âgâhımız olmadı deyü özt-ı şer'î beyân eylediklerinde şehâdetleri hayr-ı kabûlde vâkîc olub vukûc-ı talâk ile hükm olundukda mâ hüve'l-vâkîc kayd-ı terkîm olundu fî şehr-ı Rabî'u'l-evvel sene 1057

Şuhûdü'l-hâl:

Abdürrezzak Efendi ibn-ı Hüseyin Beşe

Selâmet Efendi ibn-ı Esen el-Hâcc

İsmail Efendi ibn-ı Yusuf

Ahmed Efendi ibn-ı Mahmud Efendi

Ahmed Efendi ibn-ı Aleki Dede

No: 11

Oldur ki merhûm Mehmed Çelebi'nin Şehbaz nâm bâliĝi mahfel-i kazâda li-eb ve ümm karındaşı İvaz muvâcehesinde güftâr idüb merhûm babamız intikâl çayırımızı rızâmızla iktisâm eyledi velâkin benim aldığım eksik dutmuş ben makbûl oldum dedikde kismetleri âdet üzere olduğu Seyyid ğâzî bin Sefer ve ğâzî bin Mehmed Abdullah şehâdetleriyle sâbit oldukda kismet olunmasıyla karâr hükm olunduğu kayd şod.

Şuhûdü'l-hâl:

... Atalık

Dânişmend Efendi

Receb Efendi ...

Abdülğaffar Çelebi

...bin Aleki

Şuhûdü'l-hâl

3a- 79. varak

No: 1

Oldur ki Derviş Bike bint-ı İbrahim Atalık kıbelinden sulh-ı âtiyü'l-beyânla ikrâra Çavuş bin Haldun, Halil bin Haydar şehâdetleriyle sâbitü'l-vekâle Ahmed Efendi ibn-ı Mehmed Efendi mahfel-i kazâda Murâd gâzî bin İbrahim Atalık el-merkûm muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb bundan akdem müvekkilemin mezbûre Derviş Bike'nin vâlidesi İbrahim Atalık'dan ersle intikâl iden yedi yüz floriyi işbu Murâd Gâzî'ye vesâye teslîm olunmuşdı müvekkile-i mezbûre Derviş Bike meblağ-ı mezbûru bi't-temâm vasî-ı mezbûrdan ba'de'l-bülûğ idüb üzerinde min ba'd deyn-ı merkûmdan bir şey kalmamışdır deyü husûs-ı mezbûra ikrâr ile vekâleten ben ikrâr eyledikde ğıbbe't-tasdîk berât-ı vasî hükm olunduğı kayd şod.

Tahrîran fî şehri Rabî'ü'l-evvel li-sene seb'â ve hamsîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl

Hasan Efendi (bin) Ömer Ali el-Hâcc

Şah Mehmed el-Hâcc

Mustafa Çelebi (bin)Yusuf Efendi eş-Şeyh Ömer an ...

Ali Dede el-... ibn-ı Kara Sofî

Sefer Atalık ibn-ı Mustafa

Hacı Kadir bin Hacı Deduş Mehmed

Deduş Mevlâ gâzî el-Hâcc Mir Şîrin

Emin Şâh ibn-ı Melik Şah Mirza

Şah Mehmed el-muhzır

Ve ğayruhüm

No: 2

Oldur ki Uğurlı Kosta'da sâkin Muslî bin Mehmed mahfel-i kazâda karye-i mezbûreden Mustafa Beşe bin Mahmud muvâcehesinde takrîr-i kelâm işbu Mustafa Beşe benim yolıma durub üzerine hücum idüb darb-ı şedid ile darb ... eğileyib kesr eyledi şer'le su'âl olunsun dedikde ğıbbe'l-istintâk Ve eserü'l-inkâr ve ba'de'l-istişhâd İbrahim bin Musa, Mustafa bin Abdullah li-ecli's-şehâde hâzırın olub nakl-ı şer'î üzere şehâdet-i şer'îyye eylediklerinde lüzûm-ı takdîr ile hükm olunduğı kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

Mevlûd Efendi el-Vâciz

Receb Ağa ibn-ı Rıdvan Beg

Abdülkerim Efend ibn-ı Arslan Efendi

Mahmud Beg ibn-ı Aliş Ağa

Ve ğayruhüm

No: 3

Oldur ki Beg Timür bin Mevlûd Gâzî'nin altı ay tamir ücreti Rıdvan Odabaş bin Abdullah'da sâbık-ı mezbûr Rıdvan'ın altı koyunum ra'î itdirdim deyü ikrârıyla hükm olunduğı kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

İsmail Efendi (bin) Yusuf

Devlet gâzî Mevlâ bin Şaban el-Hâcc

M...genci bin İbrahim

No: 4

Oldur ki Süren'de sâkin Hasan bin Abdullah mahfel-i kazâda hâzır olub hâlâ yed-ı mülkimde olan ak yüzlü kayıkî burunlu orta boylu müslime'l-mille Kutlu Bike nâm câriye-i memlûküm ve yine uzun boylu ayrık bıyıklı kogür kaşlı ve dudağı üzere beşkelî Kutlu Ayak nâm câriyemîn fevtimden sonra azad olsun deyü

tedbîr-i mutlak ile tedbîr eyledikde sıhhat-i tedbîr ile hükm olunduğı kayd şod Tahrîran fî şehri-ı Rabî'î-âhir sene 1057

Şuhûdü'l-hâl :

Murtaza Efendi bin gâzî el-Hâcc

Bâkî Efendi bin Pîrî

Devlet Gazi Mevlâ (bin) Hacı Şaban

Karasu'da

Büyük ... ibn-ı devlet Mehmed Mevlâ

Karasu.....Akamta nâm karyede

Seyyid Şehirî bin Havâce

Abdurrahman el-Muhzır

Kâtibü'l-hurûf Mahmud bin Mehmed el-kâtb

Ahmed Mevlâ bin Alikezâde

Karasu'da

No: 5

Oldur ki Haratok'da (karatok) sâkine Cennet Nân ibnete Esenbî'nin zevci olan

Devin Ali mahfel-i kazâda merhûme-i mezbûrenin terekesinden Bayram Bike nâm câriye benim bint-ı sulbiyyem Mihricân'a hibe ve teslîm olunmuşdır mevhûbe'n-nehâ mezbûre Mihricân iki yaşında sabî idi ben kendim Çerkes'de idim deyü ısdâr-ı da'vâ idüb merhûmenin 'asabiyesî olan Çerübaş ... Eseni men' murâd eyledikde sagîre olunan hibede feyz-ı velî lâzım olmağın müdde'î-yi mezbûrun da'vâ-yı meşrûhasının batlânıyla hükm şod.

Tahrîran fî şehri-ı Rabî'î-u'l-evvel li-sene seb'â ve hamsîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Mevlûd Efendi

Abdülhag Efendi

Hâcım Efendi

No: 6

Oldur ki merhûme Cennet Hân zevci olan Devî Ali'ye elli flori mihrini sabisine hibe eylediğı ve varisi-ı mezbûr Çerübaş huzûrında ğıbbe'l-istişhâd ve iltimâs beyne Haydar bâlî Atalık ibn-ı Kâsım şehâdetleriyle sübûtı kayd şod

Fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: Eş-şuhûdü'l-mezbûrûn

No: 7

Gök sığır

3 hasene

Altun küpe

3 hasene

Bayram Bike

110 hasene

Resm

2 hasene

108 sîm

Bâkî

113 hasene

13 sîm

Ez-zevc

rub'

28 hasene

33 sîm

Nasbel-bint Mihricân

nısf

56 hasene

66 sîm

Nasbe'l-ah Çerübaş

28 hasene

33 sîm

No: 8

Oldur ki karye-i Yaşdağ'dan Receb bin Hüseyin mahfel-i kazâda İslam Emledeş ibn-ı Mehmed muvâcehesinde bast-ı merâm idüb bundan akdem li-ebeveyn karındaşım Yûrî kâfire tutsak olmuşdır yetmiş altuna bir kazak satun alub yüz floriye kesüb Rus'a gönderübdüm mezbûr kazak karındaşım Yûrî'yi çıkarırsa ne söz karındaşım çıkarmaz ise yüz altun virecek mezbûr yüz floriye işbu işbu İslam Emledeş kefil olmuşdır şer'le su'âl olunsun dedikde müdde'î-yi mezbûrun da'vâ-yı meşrûhası sahîh ve mezbûr İslam Emledeş'in kefâleti dahî sahîh olunmağın İslam Emledeş el-mezbûr halâsıyla hükm olunduğı kayd şod
Fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl:

Mevlûd Efendi el-Vâ'iz
Devlet gâzî Mevlâ bin Şaban
Abdi Ağa (bin) Cebecibaşı
Ahmed Mevlâ ibn-ı Alike Dede
Hâcîm efendi ibn-ı Aran-arat-arag
Çelebi iibn-ı Mehmed
Mevlâ eş-Şeyh
Abdülğani Çeleb iibn-ı Abdullah eş-Şeyh

No: 9

Oldur ki tâyife-ı tüccârdan Sinan bin Hasan mahfel-i kazâda Derviş bin Mehmed muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu Derviş'e yüz yigirmi riyâlî gûruş ber-vechi'l-karz virmişdim hâlen mutâlebe ideyori şer'le su'âl olunması matlûbımdır ğubbe'l-istintâk Sinan meblağ-ı merkûmu ahza ikrârı bi't-taleb kayd şod

Şuhûdü'l-hâl: Eş-şuhûdü'l-mezbûrûn

No: 10

Dilaver bin Abdullah Dedeş el-mezbûrûne cedîd akçe ... şed(beş) akçesi verdim deyü ısdâr da'vâsı kayd şod

No: 11

Oldur ki İslam Mirza ibn-ı Temel Mirza mahfel-i kazâda Meydan gâzî bin Cân'ın muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb bundan Orak oğlu ile Ten Mehmed oğlu birbirinin mâlını yağma ve talân eyledikde adâletli efendimiz Hân-ı Âlişân hazretlerinin emr-i şerîfleriyle mezbûrların üzerine gâsıb olanlarda el-ân emvâlini es...ne...alıvirdiğimiz tâyife-ı mezbûr Bay nâm Nevilinin yetmiş Baş yılksını alıverib hizmet-i me'mûr bahâmızı edâ eylediğimize mezbûr Nevâyel bana hizmet-i mu'âmelesinde bir fers at virmişdi fers-ı mezbûru işbu Meydan gâzî fuzûlen alıgidüb ... (itlaf) eylemiş şer'le su'âl olunsun dedikde Meydan gâzî'yi müdde'î-yi merkûmu akvâl-i meşrûhasında tasdik eyledikde fers-ı mezbûr müdde'î-yi merkûmun mülki ol hakk üzere hükm olunduğı kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

Şah Mehmed el-Muhzır
Şah Hüseyin bin Ağa
Ali bin Ramazan
İsmail Efendi ibn-ı Yusuf
Dânişmend Efendi ibn-ı Şükrullah
Şuhûdü'l-hâl

3a- 80. Varak**No: 1**

... Ferhan(Fehmi) Efendi kıbelinden ikrâr-ı âtiyü'l-beyân nesh-ı şer'î üzere sâbitü'l-vekâle Hacı alkım ibn-ı Ahî ve Hacı Abdûllah şehâdetleriyle sâbitü'l-vekâle Hasan bin Abdullah mahfel-i kazâda Nasûh Kethudâ ibn-ı Abdullah muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb Bağçesaray'da Ferhan (fehmi) Efendi Mahallesinde vâkı' kibleten çürüksu ile kaya ve yol şimâlen tarîk-ı âmm şarkan yine tarîk-ı âmm ğarben Abdurrahman Çelebi mülkiyle mahdûd dârını dâhilinde çatma hânesiyle ve bi'l-cümle hukûkıyla on üç floriye müvekkilem Sâkine Bikçe el-mezbûr bana bey' ve teslîm ve semen-ı mezbûru kabz ve teslîm eylemişdir deyü ikrâr makûle(mukırla) mezbûr Nasûh Kethudâ mukırr-ı mezbûru tasdik eyledikde sıhhat-i bey' hükm şod

Şuhûdü'l-hâl:

Ahmed Efendi bin Aleki Dede
Mevlûd Efendi el-Vâ'izü'ş-Şehîr

Murtaza Efendi el-müderriş
Kâtibü'l-hurûf Mahmud bin Mehmed
Şah Mehmed el-Muhzır

No: 2

Sefîne rüesâsından tâyife-ı zimmîyândan Şelbi veledi Yuri mahfel-i kazâda Murtaza bin Mustafa muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu Murtaza el-mezbûr hâzır-ı bi'l-meclis Şa'ebân Re'isinde altmış ğuruş deyni vardır ben kefil-i bi'l-mâlum otuz günde meblağ-ı mezbûr altmış riyâlî ğuruş benden alsun ben za'mım dedikde ğıbbe't-tasdîk vâkı'-ı hâl kayd şod

Tahrîran fî şehr-ı Rabî'u'l-evvel sene 1057

Şuhûdü'l-hâl:

Fahru'l-a'yan Receb Efendi (bin)Hacı Murâd
Veyis Çelebi el-İmâm bin Abdüsselâm
Ahmed Efendi (bin)Aleki Dede
Yusuf Çelebi bin Hüseyin
Can Mevlâ eş-Şeyh bin Mehmed
Ve İbrahim bin Mustafa

No: 3

Oldur ki karye-i Kamışlı'da sâkin Şâhin bin Mustafa ve Murtaza bin Mustafa ve Ömer bin Şa'ebân Mustafa mahfel-i kazâda İbrahim Çelebi ibn-ı Hasan Beg muvâcehesinde ğüftâr Karaağaç altı dimekle ma'rûf mevzi'de cevânib-ı sülüsesi yerüm yalnız(mülkim) şimâlen mezbûr İbrahim Çelebi mülkiyle mahdûd bir arsay işbu İbrâhim el-mezbûr da'vâr kışlası için hibe ve teslîm ol dahî kabz ve teslîm eylemişdir deyü ikrârı ğıbbe't-tasdîk kayd şod Fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl :

Mevlûd Efendi el-Vâ'iz bin
Ahmed ...Efendi (bin) İbrahim
Hacım Efendi (bin) Arat Beg
Abdülbâkî Efendi (bin) Mehmed Efendi
Selamet Efendi bin Hacı Esen Ali
Kâtibü'l-hurûf Mahmud bin Mehmed
Ve ğayruhüm

No: 4

Mülâyim (binti) Mevlûde Ebî Cehîl mahfel- kazâda Kutlı Çura bin Abdullah muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu Kutlı Cura el-mezbûrun benim üzerimde vâcibü'l-edâ on flori deyni vardır tâbi'an ikrârı ğıbbe't-tasdîk kayd şod

Fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl:

Mevlûd Efendi el-Vâ'izü'ş-Şehîr
Abdülbâkî Efendi (bin) Mehmed Efendi el-Muhzır
Ahmed Efendi (bin)Mahmud Efendi
Receb Ağa (bin) Savay Beg

No: 5

Oldur ki Fatıma bint-ı Kenan mahfel-i kazâda Boğdaniyye'l-asl ustalıkda ... olan müstekimü'l-enf ve zerki'l-în Bâdesabâ nâm câriyesi muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu memlûkem Bâdesabâ'yı târîh-ı kitâbdan on altı sene mukaddem azâd eylemişimdir deyü ikrâr eyledikde mezbûr Bâdesabâ'nın vakt-ı mezbûr hürriyle hükm olunduğı kayd şod

Fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl:

Mehmed Efendi türbedâr bin Mahmud

Ahmed Efendi ibn-ı Mahmud Efendi

Mahmud Mirza bin Aliş Ağa

Abdûlbâkî Çelebi bin Mehmed Efendi el-ma'âlûm

No: 6

Muhallefât

Züleyhâ beyim el-mağfûrun lehâ el-müteveffâhü an ibnete Kutlı Sultan Hânî dâmet iffetühâ

Değirmenci kazak	...5 hasene
Kaytas nâm kazak	..0 hasene
Devletgeldi nâm kazak	.. hasene
Mizcân nâm Habeşiyye	40 hasene
Pervâne nâm câriye me'a'l-veledi	..0 hasene
Konrat'da olan arz	10 hasene
Sarı Hâfız'da olan arz	10 hasene
Kuba'da olan Değirmen ocağı	30 hasene
Karasu'da olan on dükkân	200 hasene
Kubazi'de olan evler cümle levâzımıyla	500 hazene
Ev kurbünde olan bağçe	
Kubazi'de olan tâhûne	
Buril at	80 hasene
İkiyüz kuzulu koyun	20 hasene
İkiyüz elli sade koyun	
Karabaş öküz	...hasene
Kara ala öküz	...hasene
Azman öküz	.. hasene
Kogür öküz	...hasene
Üç buzağılı sığır	12 hasene
kızıl tana	1 hasene
Kubbeli sâ'at	10 hasene
Buradak	80 hasene
Yalı köyünde bağçe	8 hasene
Anbarhâne	5 hasene
Âyine	3 hasene
Köhne dîvân hane	5 hasene
İki çevin kazân	1,5 hasene
Tencere kazân	1 hasene
Bir sefere sahan	2,5 hasene
Bakır sini	1 hasene
Büyük bakır (ka)zan	1,5 hasene
Altmış sekiz kuzulu yigirmi koyun (...)	
....	
Bedel-i hacc mukâbelesinden	100 hasene
Yüz ku(zu)lu koyun	(...deyn) 100 hasene
Vesab iki yüz sade koyun	
Resm 32 hasene	
Mukâbelesinden kuzı 32 aded	
Eşşek 32 aded	

No: 7

Oldur ki fâhru'l-muhdâr Kutlu Sultan Hânî hazretleri kıbelinde sâbitü'l-vekâle Emirşah Mirza bin Melikşâh Mirza Mahfel-i kazâda Mustafa Emeldeş ibn-ı Mehmed Atalık muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb müvekkilem mezbûre Kutlu Sultan Hânî'nın vâlidesi kıble Beyim kapusına şimâlen nehr-ı Alma'ya şarkan Turhal hânesine ğarben eski Vidinli araba yolına muntehî arz-ı memlûkesini hibe-ı teslîm eylemiştir vâlidesi merhûm Züleyhâ beyim tâbe serâh hâl-ı hayâtında hibe ve teslîm eylemiştir bu husûsda min ba'di ta'arruzu yoktur dedikde ğıbbe't-tasdîk sıhhat-i hibe ile hükm olunduğı kayd şod.

Fî şehri Rabî'u'l-evvel sene 1057.

Şuhûdü'l-hâl:

Hasan Efendi eş-Şeyh

Devlet Mevlâ bin Gâzî Hacı

Takani bin Mirza Kulu

Şah Mehmed el-Muhzır

Kurman Ali arabacı

Ali Dede el-imâm ibn-ı Kara sofî Ve ğayruhüm

3a-81. Varak**No: 1**

Râbi'a binti Pîrbaş tarafından Oldur ki karye-i Eskiyurt sâkinâtından da'vâsı âtiyü'l-beyâne Abdullah efendi ibn-ı Bay Mehmed Dede ve İsmail Dede bin Teniş şehâdetleriyle sâbi't-ı vekâle Osman Sofî ibn-ı Alâeddîn yine karye-i mezbûre sâkinâtından Halime bint-ı Abdullah tarafından yine şahidân-ı mezbûrânın şehâdetleriyle vekâleti sâbit olan Mustafa Sofî ibn-ı Pîrbaş muvâcehesinde takrîr-i ğüftâr idüb didi ki bâlâda mestûre olan Halime bint-ı Abdullah'ın rakkıyyetine? dâir da'vâmız yoktur sâyir hürâ'ir gibidir deyü ikrâr ve itirâf etdiğı bi't-taleb kayd-ı sicill olundu.

Tahrîren fi 18 şehri Safer sene tis'a ve hamsîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Abdullah Efendi ibn-ı Bay Mehmed Dede

Ve Abdulğanî Dede bin Adeş

No: 2

Oldur ki mahrûse-i Tamândan İsmail bin Hacı Abdi mahfel-i kazâda Rahime Dellâle dimekle ma'rûfe hâtûn muvâcehesinde ğüftâr idüb merhûme vâlidem Zeyneb işbu Rahime'ye otuz altun kıymetinde bir altun zülüflük bey' virüb ba'de mezbûre Rahime merkûm zülüflüğü itlâf eylemiş şer'le su'âl olunması matlûbundur dedikde ğıbbe'l-istintâk mezbûr Rahime merkûme zıkr-ı sâlif zülüflüğünü âhara ikrâr eylediğı kayd şod

Fî't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl:

Devlet ğâzi mevlâ Şaban El-Hâcc

Mahmud Mirza bin Aliş Ağa

Ahmed efendi bin Mahmud Efendi

Abdulhannân Mevlâ bin Aziz eş-Şeyh

No: 3

Oldur ki Abdullah efendi el-kâtib ibn-ı Sinan mahfel-i kazâda Kuba mahallesinde sâkin İsmail Bin Hacı İbrahim muvâcehesinde bast-ı merâm idüb işbu İsmail bin Hacı İbrahim benim bir Kâsım nâm kazâğım balta ile başına urub mecrûh eylemiştir hâlen kazâğım edim halindedir şer'le su'âl olunması matlûbundur dedikde ğıbbe'l-istintâk ve eserü'l-inkâr ve ba'de'l-istişâd Ahmed bin Receb Sefer bin Murtaza li-ecli's-

şehâde hâzirîn olub müddeî-yi mezbûr Abdullah Efendinin da°vâ-yı meşrûhasına mutâbık şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde şehâdetleri hayr-ı kabûlde vâkî° olub ... adl ile hükm olunduğı kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

Fahrul-ekâbir Defterdâr Efendi
Arslan Ağa Ser-bûbân
Fazlı Beşe Efendi ibn-ı Çerizâde Efendi
Abdullah Halîfe ibn-ı Hüseyin Sofi
Ali dede ibn-ı Devin Bay

No: 4

Bani ed-Debbâğ mahfel-i kazâda Veli Mehmed muvâcehesinde bast-ı merâm idüb işbu Mehmed'in bende otuz flori deyni vardır deyü ikrârı kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

Eş-şuhûdü'l-mezbûr
Devlet gâzî el-Bevvâb
Şâh Mehmed el-Muhzır
Abdurrahman el-Muhzır

No: 5

Oldur ki mezbûr Veli Mehmed'in vâlidesi Vedin(derin) binti mahfel-i kazâda Mehmed el-mezbûr muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb bundan zevcim Ömer fevt olub merhûm-ı mezbûrdan bir kızım ile üç oğlum bir debbâğhâne ersle intikâl itmişdi ba°dehû bir kızım ile iki oğlum irtihâl eyledi debbâğ-ı mezbûr bunlar fevtinden sonra kırk floriye bey° olundu meblağ-ı mezbûr de...ninin eline emâne teslim oldu debbâğ Veli Mehmed'in benim üzerimde debbâğ nühâsından kırk altunu vardır deyü ikrâr eyledi meblağ-ı mezbûr kırk floriye meblağ-ı mezbûrda benim semen-ı hissem bir oğlum ile bir kızıma degen meblağdan ... ve birükenden sülüs hissem vardır ... deyü da°vâ eyledikte vâkî°-ı hâl minvâl-i muharrer üzere olduğı şuhûdıyla dedesi

Mehmed'in ikrârıyla sâbit oldukda mûcible hükm olundu kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

Ahmed Efendi
Sarraç Mehmed Çelebi
Mustafa bin Mustafa Çelebi
Abdurrahman bin ...
Emin şah Mirza ibn-ı Bölük Mirza

No: 6

Oldur ki karye-i Ak pâre'de Kelyan nâm veled-ı Dimitri mahfel-i kazâda Ebû Bekir Dede bin Ömer Dede muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb karye-i mezbûrda vâkî° kible Balaban yolu Balaban'ın su yolu şarkan Dağlı mülkine ğarben değirmen harkına muntehî bir kıt°a arz-ı hâliyyemi işbu Bekir Dede iki flori bey° ve teslim ve semen-ı mezbûru kabz eylemişdir arz-ı mezbûr mülki müşterâsıdır deyü ikrâr ve müşârun-ileyh Bekir'de mukırr-ı mezbûru akvâlî-ı meşrûhasında tasdik eyledigin sıhhat-i bey°le hükm olunduğı kayd şod Tahrîran fi şehr-ı Safer sene 1057

Şuhûdü'l-hâl

Ahmed Efendi bin Mahmud Efendi
Abdurrahman Mevlâ Ayyâr Mehmed Efendi
Fazlullah Çelebi (bin) Çerizâde Mehmed Efendi
Şâh Mehmed bin el-Muhzır
Kâtibü'l-hurûf Mahmud bin Mehmed
Ve Abdurrahman bin Sevin Ali

No: 7

Oldur ki karye-i Borköy'den olub fevt olan Ramazan'ın terekisiyle tevzi^e-i şurû^eında merhûm-ı mezbûrun maraz-ı fevtinde huzûr-ı müsliminde bast-ı merâm idüb kible Halil Havâce mülkü şimâlen nehr-ı Kabardi şarkan Murtaza mülkü ğarben Sefer Ali mülkü ile mahdûd olan bağçesini eşcâr-ı müsmîre ve ğayri müsmîresiyle ve bi'l-cümle hukûkıyla vakf eylediği udûl-ı müslimîn ile sâbit olub cihet-i vakf takrîr eylemekte bağçe-ı mezbûr hâlâ Azîz'de şeyh vâ^eiz olan Abdullah Efendi'nin tekiyyesine (tekke) vakf ve ta^eyîn olunmak el-yevm ve âharı görülmek ile vakf-ı mezbûr cihet-i merkûme ta^eyîn olunduğı kayd şod Fî't-târîh-ı mezbûr

Şuhûdü'l-hâl:

Hacı Timurbeg Ağa
Ahmed Efendi (bin) Mahmud Efendi
Mahmud Mirza bin Aliş Ağa
Hacı Taymas Ağa bin Kaytas Ağa
Ahmed Mevlâ Alyakizâde
İsmail Efendi bin Musa Efendi
Fazlı Efendi (bin) Mehmed Efendi
Mehmed el-Hâcc Abdurrahman
Şah Mehmed el-Muhzır
Ve ğayruhüm

No: 8

Oldur ki karye-i Koçi Kutay Sofi İbrâil Mehmed kendi kıbelinden asâleten ğâzî Bolaş bin Çağır Hasan bin Bölükün kabîlinden vekâle ve Ali bin Canak mahfel-i kazâda karye-i Aktaş ahâlisi muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb karye-i mezbûrda vâkı^e kible deniz şarkan göl taban mülküne gün batış Tübecik Sebat mülkü Şimâlen Öküz tübe mülküne müntehî arz memlûkesi cemî^e hukûkıyla işbu karye-i Aktaş ahâlisine hibe ve temlik ve teslim eylemişdir arz-ı mezbûr mülkü mevhûb-ı makbûzlarıdır ve bu hibe muzâf elli altun ^evazın dahî ahz eylemişizdir dedigde sıhhat-i hibe ile hükm şod.

Şuhûdü'hâl:

Abdurrahman bin Bay Mehmed
Abdullatîf Çelebi bin Ahmed Çelebi
Abdullah Efendi Han ğâzî
Yöri Mehmed Efendi eş-Şehîr
Fazlullah Efendi
Abdulğaffar Çelebi bin Abdullah Efendi
Şah Mehmed
Ahmed Çelebi bin el-Muhzır
Abdurrahman el-Muhzır
Ve ğayruhüm

No: 9

Oldur ki merhûm Hacı Sefer beslemesi olan Kutlu Sultan Hanım ibnete Görkem Gülzer nâm câriyesin Mihrinâz nâm kızına hâl-ı hayatında hibe ve teslim eylediği Amangeldi bin Kiraz Piyâle bin Abdullah-şehâdetleriyle hasm-ı şer^eisi olan Hasan Dede ibn-ı Hacı Mustafa mahzarında kayd şod.

Tahriran fi't-târîhi'l-mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl:

Ahmed Efendi bin Abdullah Efendi
Halim Efendi Kurman ğâzî
Mahmud Mirza bin Aliş Ağa
Ahmed Mevlâ Alyakizâde
Fahrimân ibn-ı Ramazan

Ve gayruhüm

No: 10

Oldur k Kalyan'da sâkineyn olan Kandek Yöri ve Ölmez evlâdı Canbek mahfel-i kazâda Kal'ca yahûdîlerinden Toktar Molet Sofi Yusuf kibelinden sâbitü'l-vekâle Avrahim veledi Sofi Yasef muvâcehe bast-ı merâm idüb Beş yol ağzı dimekle ma'rûf mevzi'de vâkı' kible mezbûr Kandek mülki Şimâlen tarîk-ı âmm şarkan müvekkile'i mezbûrenin Moşe mülki garben Bayram mülkiyle mahdûd vâlidemizden ersle intikâl iden bâğ-ı mezzâmızı işbu Avrahim'in müvekkilesi Toktar 'a otuz altı altuna bey'e ve teslîm ve meblağ-ı mezbûru bi't-tamâm kabz ve teslîm eylemişdir bağçe-ı mezbûr el-ân yed-ı kabzında dır keyfe yeşâ' ve tahtâr tasarruf ider dedikde vekîl-i mezbûr Avrahim makrûn-ı mezbûrdan Kandeki Yöri ve Ölmez akvâl-i meşrûhasında tasdik eyledikde sıhhat-i .... Hükm olunduğı kayd şod.

Fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl:

Abdüllatif Çelebi (bin) Ahmed Çelebi

Ahmed Mevla (bin) Aleki Dede

Mevlûd Efendi el-Vâ'iz

Hacı Timurbeg Ağa bin Abdülaziz el-Hâcc

Timur Atalık bin Yunus

Şah Mehmed el-Muhzır

Yahuda veledi Avrahim

Baba veledi Berâz

Moşe veledi Koçi

Yasef veledi Alya

Berah veledi Şelyem

3a 82. varak

No: 1

Oldur ki karye-i Aktac sâkinâtından Fatıma bint-ı Derviş el-Hâcc da'vâ-yı âtiyü'l-beyân Abdurrahman Çelebi ibn-ı Selim Efendi Ertul ibn-ı Mehmed şehâdetleriyle sâbitü'l-vekâle Timür gâzî bin Hâşim mahfel-i kazâda Tan Mirza bin el-Kazân muvâcehesinde güftâr idüb işbu Tan Mirza el-mezbûr elinde müşârun-ileyh Tarma nâm gulâmın vâlidesi müvekkileme mezbûre Fatıma'nın mülk-i sarîhindedir şer'le su'âl ve hakk-ı müstehakkına îsâl olunmak murâdıdır dedikde gıbbe'l-istintâk ve eserü'l-inkâr ve ba'de'l-istişâd Ahmed Çelebi ibn-ı Selim Efendi Tegrivirdi Mirza ibn-ı Kara Mirza li-ecli'ş-şehâde hâzireyn olub vekîl- mezbûr Temür gâzî'nin da'vâsına mutâbık şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde şehâdetleri hayr-ı kabûlde vâkı'a olub gulâm-ı mezbûr Fatıma merkûmenin mülk-i mülküne münseleke? Gülbahar nâm câriyesinden tevellüd iden mülk olmak üzere hükm olundukda mâ hüve'l-vâkı' kayd şod.

Tahrîran fi şehri Muharremü'l-harâm li-sene seb'a ve hamsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Devlet Gazi Molla bin Şaban el-Hacc

Şahin Beg ibn-ı Mustafa Beşe

İbrahim Çelebi ibn-ı Hasan Beg

Yakub Beg ibn-ı Hasan Beg el-mezbûr

İsmail Efendi ibn-ı Bolad

Osman Efendi ibn-ı Ten Beşe

Mahmud Çelebi ibn-ı Abdurrahman Efendi

el-kadı ... sabıkan ...

No: 2

Oldur ki Kozoğlu Mustafa zevce-ı hürriyyesi Rukiyye bint-ı Ali bin Bıçaklı talak eyledim deyü ikrârına Ahmed Çelebi ibn-ı Hacı Mehmed, Ömer bin Mehmed şehâdetleri eylediği ba°de'l-kabûl kayd şod.
Tahrîran fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl:

Şuhûdü'l-mezbûrûn

No: 3

Oldur ki Kerbâzi nâm zimmî mahfel-i kazâda Hasan bin Tenbak muvâcehesinde takrîr-i kelâm İdüb işbu Hasan'dan otuz flori muzâriyyen alub kâyideye ortak olmak üzere kavı-ı karar idişüb beşer altun kâyide elden otuz altun mukâbelesinde olan şirâ ... olmuşdır bey° idüb tahsîl eyledüm demişdik dedikde Hasan el-mezbûr dahî merkûm Kerbâzî vech-i meşrûh üzere cârı olan kelâmını tahkîk ve tasdik eylediği kayd şod
Fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl:

Ahmet Efendi bin Mahmut Efendi

... Efendi bin ...

Mahmut Mirza bin Aliş Aga

Gedik müezzin Mustafa Çelebi

No: 4

Oldur ki Nıfs-ı Alma'dan olan Seferşâh Mirza mahfel-i kazâda li-ebeveyn er karındaşı olan el-gâzî Mirza muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb işbu karındaşımız el-gâzî ikimize fahru'l-akrân babamız Seyyid gâzî Mirza'dan ersle intikâl dört esîr İşbu karındaşım el-gâzî Mirza bey° idüb ekl-ı meblağ eylemişdir şer°le su°âl olunub mezbûr iki esîrden vesâyir emvâlınden nisf hissemi mutâlebe iderim dedikde gıbbe'l-istintâk mezbûr el-gâzî cevâba tesaddî idüb gerçe mezbûr ... iki esîri bey° eyledim velâkin mâbeynimizde harcandı ki kalanından hissesin alsun dedikde ... muslihûn ... idüb mezbûr Tân iki esîrin nisf kıymetleri husûsundan sekiz altun kıymetinde bir kula at dört altun kıymetinde bir öküz ile musâlaha murâd eylediiklerinde ikisi bile sulha râzıyân olub müdde°i mezbûr Seferşâh fers-ı merķümla kav öküzü kabûl ve kabz bâkî kalan iki esîri Osman nâm fereâğı mezbûr Seferşâh alub Dil...ye nâm câriye ki merkadîm el-gâzî ve ve mecmû° ... biri nisfi birinin nisf-ı âharı birinin ve iki çatma hânenin taht-ı ortası merkûm Seferşâh'ın olmak üzere tekâsım eyledikde mâ hüve'l-vâkı° kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

Devlet Gazi Molla ibn-ı Şaban el-Hacc

Timur Beg Aga ibn-ı ..

Timur Gazi ibn-ı Devîn Gazi

Mehmed Efendî ibn-ı Abdulkadir Efendi

...Mehmed el-muhzır ve gayruhüm

No: 5

Oldur ki mahrûse-i Gözleve'de Emir Aliş Çelebi ibn-ı Emir Hasan Efendi mahfel-i kazâda takrîr-i kelâm idüb Mehmed mezbûre Güzleve'de vâkı° câmi°-ı şerîf harâbe ve serv olub ziyâde ... muhtâcdır eğer kibelî-ı şer°den câmi°-ı mezbûrun tevelliyeti tevziye olunursa kendi mâlımdan câmi°-ı mezbûrun mirmânına?? bin ğuruş sarf idüb ba°dehû âmme ....kanın rızıklarına min ba°di noksân îrâne itmeyüb zevâyid-ı ğilleden meblağ-ı mezbûr bin ğuruşu edâ eylemek şartı üzere câmi°-ı mezbûrun tevelliyeti bana tevciyye olunmak murâd(im)dır dedikin câmi°-ı merkûmun hademet-i tevelliyeti minvâl-i muharrer üzere müşârun-ileyh Emir Aliş Çelebi'ye tevciyye mûmâ-ileyh câmi° (y)e ve âmmemizi ....mistefî° olmağın tevliyet-i mesğûb şart-ı mezbûr üzere merkûm Emir Aliş'e tevciyye Olunub ol dahî hademet-i mezbûre minvâl-i muharrer üzere rûz-ı deniyye iltizâm Eylediğın mâ hüve °alâ vukû°a kayd ve terkîm olundu. Tahrîran fi şehri Muharrerü'l-harâm sene 1057.

Şuhûdü'l-hâl:

Ahmed Efendî ibn-ı Mahmud Efendi

Hacı Ali ibn-1 el-medres-1 eş-şehir.....
Mehmed Efendi ibn-1 Abdulkadir
Abdurrahim Efendi ibn-1 Murtaza
Molla Hüseyin el-gözlevî ibn-1 Receb
Molla Ali ibn-1 Bali Dibtarhan
Şaban Molla el-vaiz ibn-1 ....
Mahmud Mirza ibn-1 Aliş Aga

No: 6

Oldur ki mahrûse-i Gözleve'de vâkı° câmi°-1 kebîrin evkâfi olan dekkakin
Aded cümle dekâkin 110
Ücreti küll ve ihdamü'd- dekâkin senevî 5 hasene
Ecr-1 mecmu°-1 dekâkin 550 hasene
Vazife-1 li-küllül merzuka Hanı 139 sim
Vazife-1 mecmu°'1 merzuka 417 hasene
Ziyâde ... 133 hasene
Mehmed Şah Aga hanında hasene 20
Avlan Abdülbâkî Çelebi ibn-1 Hızır Beşe sıhha hasene 153

No:7

Oldur ki Hacı Mehmed bin Kurman nâm kimesne mezbûr mahfel-i kazâda İsak yahudi veledi ... yahudi muvâcehesinde bu hâzır filmeclis alaşe akçesini bulduğım zamanda virmek üzere iştirâ itdim ... deyub mezbûr yahudi nakt-1 pazar ittiği... sahîhdir deyub sıhhatını ıspat idemeyüb mezbûr Hacı Mehmed minvâl-1 meşrûh üzere iştirâ eyledim sahîh değıldir halef-i billah idüb fesh-1 murâd etmeğın feshiyle hükm olundu. Tahrîren gurre-i muharremül haram li-sene ihdâ ve sittîn ve elf (1061)

Şuhûdü'l-hâl:

Osman Efendi bin Dede Efendi ...
El-Hacc Mehmed Han Aga ibn-1 Fazlı Çelebi
İsmail Efendi bin Yusuf ve gayruhüm

No: 8

Oldur ki Duyaklı bin Koşay an-karye-i Üçkoyun nâm kimesne Gülzâr bint-1 Abdullah tarafından nehc-1 şer°i üzere vekâleti sâbite oldukdan sonra Fatıma bint-1 Hasan Kethudâ kıbelinde sübütü'l-vekâle muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb li-ümm karındaşım mezbûre Gülzâr'ın sulbiye kızı Şemsimah mezbûr Hasan Kethudâ'nın mülk-i hâlisi iken Gülzâr'ı ve bu Şemsimah'ı mülkünden ihrâc idüb itak itmişdir şer°le sübütünü ve ahkâk-1 hakk olunması murâdıdır deyicek el-mezbûr Bâkî Çelebi'den bi'l-mukâbele su°âl olundukda el-inkâr ile mukâbele idicek mezbûr ...nin sıdk-1 kelâmına beyyine taleb olundukda ihrâr-1 ricâlden Mevlüd bin Kurmaş ve Devingeldi bin gâzî bin Mehmed nâm kimesneler li-ecli°ş-şehâdet meclis-i şer°-1 şerîf hâzırın olub ...'nin da°vâsına muvâfik şehâdet idüb lâkin husûs-1 mezbûre yigirmi seneden mütecâviz müddeti medîde mürûr idüb bilâ °özü-1 şer°i bir yerde bu şâhidlerin ketm-1 şehâdet idüğü bâ husûslar ketb-1 mu°teber .. mertebe ... talâk ve itakın bilâ °özü şer°i olub .. te°hîrleriyle kısmeti mukarrer olmağın mezbûr Şemsimâh'ın rikkatiyle hükm olunub mâ hüve'l-vâkı° alâ vukû°a ketb olundu.

Tahrîran fi evâsıt-1 mâh-1 Saferü'l-hayr sene 1057

Şuhûdü'l-hâl:

Faharul ....Abdusselam Efendi
Abdulnefi Çelibi ibn-1 Öteş Halife
İsmail Efendi ...
... Efendi ibn-1 el-Hacc Şaban
Ahmed Efendi ibn-1 Mahmud Efendi

Emir Ali Çelebi ibn-ı Emir Ali

3a 83. varak

No: 1

Oldur ki karye-i Boya'da maktûl bulundu deyü zann olunan Keli'nin üzerinde âsâr-ı katlden bir eser bulunmayub bi'l-cümle a'zâsı cerâhatdan 'ârî bulunduğına 'udûlden Abdi Mevlâ ibn-ı Esen, Câr el-Hâfız Mahmûd ibn-ı Ahmed Seyyid Dede ibn-ı İsmail nâm âdemlerin şehâdetleriyle sâbit olmağın merhûm Keli'nin ... fevtle hükm olunduğı kayd şod Tahrîran fi şehri Muharremü'l-harâm sene 1057

Şuhûdü'l-hâl:

Rıza Efendi (bin) Hacı kazak
Elhan Kutlı Beg bin Emir ...
Aslan Ağa ibn-ı Ramazan
Aybar Mehmed Efendi ibni Haşim
Osman Efendi bin Ten Beşe
Bolad Efendi el-Vâ'iz
Hacım Efendi ibni Arab
Fahru'l-a'yân Abdüllatif Çelebi otuz floriyyesi

No: 2

Oldur ki Câmî'e-1 kebîr Mahallesinde sâkin olub fevt olan Hasan'ın Hayrunnisâ ve Fahriye ve Râbia nâm kızlarının merhûm-ı mezbûrdan ersle intikâl iden dâr-ı mahdûdları bâliğâdan Hayrunnisâ ile Fahriye kendileri asâbeten ve sulbiye Râbia'nın hissesini kibel-i şer'eden vasîsi olan Bayram gâzî bey'e idüb dâr-ı mezbûre harâbe metrûk olmağın bey'e-1 mezbûrun sıhhati sâbıkan kazıasker olan Abdi Efendi hükm ve imza idüb ba'de'z-zemân husûs-ı mezbûra inkâr eylediklerinde vâkı'e-1 hâl minvâl-i muharrer üzere olduğu şuhûd-ı 'udûl ile sübût buldıktan sonra vasî-yi mezbûr Bayram gâzî dahî husûs-ı merkûma ikrâr eyledikte mâ hüve'l-vâkı'e kayd şod
Fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl:

Aybar Mehmed Efendi (bin) eş-Şehîr
Mahmud Mirza ibn-ı Aliş
Timur Bahadır bin Mevleş
Hüseyn Efendi ibn-ı Abdurrahim
Receb ibni Mevlüd
Şah Mehmed el-Muhzır ve gayruhümü'l-hâzirûn

No: 3

Oldur ki fahru'l-muhadderât alıyyü'z-zât Fatıma Sultan Hanî ibnete Selâmet Giray Hân hazretlerinin merhûm Hacı Mirza'nın terekesinden hakk-ı şer'ıyyesini ve mihr-ı mü'eccelini âhara lâzım olur ise husumeti iktızâ olunur ise sulhü ibn-ı sulbîleri olan Seferşâh Mirza'nın vekâleti Hacı Bayram bin ... Receb Kurman Ali bin Koç nâm âdemlerin şehâdetleriyle sübûtı kayd şod Fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl

Fahru'l-a'yân Sefer gâzî Ağa
... (bin) Toğay Beg
Mengli Giray Beg (bin) Mustafa Mirza
Hüseyn Giray (bin) Mustafa Mirza
Adil Mirza ibni Kutlı Giray
....Ahmed Efendi ibni merhûm ....Beg Efendi

No: 4

Oldur ki Yeşâre hanım bint-ı Kantimür Beşe'nın zevc-i metrûkası zimmetinde mihrini ahza ve iktizâ iderse sulhü Eşali bin İskender, Esin gâzî bin Murâd gâzî şehâdetleriyle Bulud Havâce'nin vekâletinin sübûti kayd şod

Tahrîran fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: Eş-şuhûdü'l-mezbûrûn

No: 5

Bedel-i sulh Fatma Sultan Hanî

beş re's esir kıymet 350 hasene

yüz koyun kıymeti 50 hasene

Hamam kıymeti 50 hasene

Terkide Değirmen kıymeti 10 hasene

Bagçe 0,5 hasene 200 sim

Cümle dâri devri , sofa, beş hâne , beş kiler odasıyla ve bi'l-cümle hukûkiyla 1000 hasene

No: 6

Bedel-i sulh Sarı Hanım,

Hasan zevcesi Şahnaz beş evlâdıyla 350 hasene

Değirmenci kazak 50 hasene

Yüz koyun 50 hasene

Otuz da'vâr 90 hasene

Kefe'de olan hane 100 hasene

Soğdak'da olan bagçe, Seksen ırgadlık bağ, çayır 100,5 hasene

Borkaya'da olan değirmen 70,5 hasene

Çayırın su başında olan değirmen 70 hasene

No: 7

..ayan Fatıma Sultan Hânî ibnete Selâmet Giray Hân ve Sâre Hânım binti ... müdde'î-yi aleyhim Hân Mehmed Mirza ve Abbas Mirza ve Satur Mirza ve Ten Beşe Mirza ... Azîmet Mirza

Mehr-ı Fatıma Sultan 10000 hasene

Mehr-ı Sâre hanım 8000 hasene

No: 8

Oldur ki Hacı Mevlüd bin İbrahim mahfel-i kazâda zîrû'l-müderrisîn Abdülğaffâr Efendi muvâcehesinde güftâr idüb bundan akdem kız karındaşım Rabi'a'yı işbu karındaşı Abdülvehhâb'a tezvîc eylemişdim ba'de mezbûr Abdülvehhâb cünûna mübtelâ olub ba'de'l- ... merkûme Rabi'a'yı talak idüb vâkı'-ı hâl minvâl-i muharrer vâkı'-olduğı şühûd-ı 'udûl şehâdetleriyle sübûtundan sonra müşârun-ileyh benim karındaşım mezbûr Vehhâb mecnûndır talak sahiha değıldir ve lâkin İmam Mehmed'in kavlinde zevc mecnûn olursa talak virmek zevcenin elinde olur beş flori bedel-i talak virirsen ben dahî talaga tâbî olurum karındaşım benim karındaşımı talak eylesün .... virüb ben dahî meblağ-ı mezbûru virüb ba'de'l-azâ karındaşım talak itirdim virdüğim beş flori hilâf-ı şer'dir dilenmek ile hâlâ meblağ-ı mezbûru mutâlebe iderüm dedikde ğıbbe's-su'âl ve't-tasdîk meblağ-ı mezbûrun istirdadıyla hüküm şod

Şuhûdü'l-hâl:

Ahmed Efendi el-Kadî-yı Kerş

Hacıgeldi Efendi el-Kadî-yı Küçük Karasu

Mehmed Ali Molla ibni Mehmed

Abdülkerim Çelebi Efendi bin bin İslam Efendi

Ve gayruhüm

No: 9

Oldur ki karye-i Boydak'dan Hızır bin Bekrî kulu karye-i Şakmanak'dan Çurabuldu bin Kadir'i mahfel-i kazâya ihzâr idüb Nureddin Sultan hazretlerinin bu kış Moskov seferinde bir ala baytalımı gice ahz ve zibh idüb ba'ede kuşları Mirza ...işbu Hızır'ın elinde bir mikdâr lahm bulunub bu lahmı benim baytalımın lahmıdır deyü da'vâ eylediğimizde mezbûr Hızır senin baytalı ben uçarladım deyü tâbi'an ikrâr idüb sekiz altun kıymetini karyeme geldikten sonra virecek olmuşdı şer'le su'âl olunması matlûbumuzdur dedikde ğıbbe'l-istintâk mezbûr Hızır gerçek ol vaktde ben aldım deyü ikrâr eyledim velâkin benim hoşemde bir mikdâr et bulunmak ile beni dövib ayakaltıma bukağı urub ellerimi kayd-bend idüb bunun gibi zebûn ve zimmîler sefer yolında beni alıkoyub ikrâh-ı ale'l-ıkrâr eylemişdir ben dahî nâçar olub elünde halâs tutmak için ikrâr eyledim deyü ısdâr-ı da'vâ ve da'vâsını Hasan Efendi ibn-ı Şeyh Efendi Ali Ten Himmet nâm 'adelânın şehâdetleriyle hürr- isbât eyledikde Hızır el-mezbûr halâsıyla hükm olunduğı kayd olundu.

Tahrîran fî şehri Muharremü'l-harâm 1057

Şuhûdü'l-hâl:

Ahmed Efendi (bin Timur Efendi

Mahmud Efendi bin Mehmed

Hacıgeldi Efendi el-Kadî-yı Bekücek Karasu (karaköyü)

Abdülkerim Çelebi Efendi ibni Arslan Efendi ve gayruhüm

No: 10

Müdde'î Şa'bân bin Esen gâzî müdde'-yi aleyhim Seyyid Gâzinin ve Mahmut Eş bin Sefer Kutlu bin Sefer

Şuhûdü'l-hâl:

Mahmud el-küttâb

Fazlı Efendi

No: 11

Hacı Süleyman bin Mehmed mahfel-i kazâda Avrahim Çelebi muvâcehesinde işbu Hacı Süleyman...yüz on dokuz buçuk ğuruş ... deyni Mezbûr Avrahim tasdik eylediğı kayd şod

No: 12

Mezbûr Avrahim yahûdî meblağ-ı mezbûr elli floriyi Nur Ali Avlan'a havâle-i şer'iyyesi Hacı Mustafa bin Abdullah şehâdetiyle kayd şod.

Şuhûdü'l-hâl:

Abdülkerim Ağa

Devlet Gazi Mevla

Ahmed Mevla

3a -84. varak

No: 1

Oldur ki mahrûse-i Kerş'de sâkin ... Efendi ibn-ı Derviş, ... ovasında sâkin Mustafa'nın zimmetinde olub Hüseyin Ağa ile Osman Beşe kefil-i bi'l-mâl olduğı kırk ğuruşa kabz ve husûmete Davud Mirza ibni Albora Ağa'nın vekâleti Murtaza Ağa Dezdâr mahrûse-i Kerş Mehmed bin Abdullah'ın şehâdetleriyle sübûtı kayd şod

Fî şehri E E sene 1057

Şuhûdü'l-hâl:

Ahmed Efendi ibni Mahmud

Aybar Mehmed Efendi eş-Şeyh

Receb Ağa (bin) Rıdvan Beg

Osman Efendi (bin) Esen Beşe

Mustafa Çelebi (bin) Çura

No: 2

Oldur ki Sefer gâzî bin İbrahim mahfel-i kazâda Toktamış bin Tilmaç muvâcehesinde güftâr idüb işbu Toktamış'dan yüz on akçeye bir bağçe kütük almışdım bâzâranda gayb ... olmağın men^c-1 akd eylemek murâdımdır dedikde vekîl ile vasîfe ve bi'l-cümle mutasarıf naziri olan akdin kaidesinin akdin tahakkuk-ı itibarı mesmû^c ve mansûr olunmamagın müdde^c-i-yi mezbûrun da^cvâsının batlânıyla hükm şod.

fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl:

Eş-şuhûdü'l-mezbûrûn

No: 3

Oldur ki karye-i Boya'da katli bulunan Keli bin Bilal'in ibn-ı sağıri Abdüselam nâm sağıre İsa Avlan(...olan) Arslan bin Kurmaş kıbeli şer^cde vasî nasb olunub ol dahi ümûr-1 vesâyeti kabûl eylediği kayd şod

Tahrîran fi şehr-ı Muharrermü'l-haram sene 1047

Şuhûdü'l-hâl:

Reis el-Bevvâb (bin) Arslan Ağa

İbrahim Efendi ibni Abdullah

T... Çelebi ibni Hüseyin

Ahmed Mevlâ ibni Receb

No: 4

Oldur ki katîl-i merkûm Kelî'nin zevcesi Lalezâde kıbelinden babalarının .....ve vâlidesi Totay nâm hâatun kıbelinden Bölek bin Hüseyin nâm âdemlerinin zimm-ı merkûmun husûmete vekâletleri gâzî halife ibn-ı Hacı Mehmed şehâdetleriyle sübûtı kayd şod

Şuhûdü'l-hâl: Eş-şuhûdü'l-mezbûrûn

No: 5

Oldur ki katîl-i merkûm Kel karye-i Boya'dan ref^c olunub karye-i Temeş'e nakl olundukdan sonra karye-i mezbûre Temeş'de mezbûr Keli el-merhûmun a^czâsına nazar olundukda merhûm-ı mezbûrın üzerinde atar katl ve boğazında ... bulunduğına el-Hacc Çelebi Efendi ibn-ı Sa^cdi Efendi Halil Efendi ibn-ı Ak Mehmed Hâfiz şehâdet eyledikleri kayd şod

Tahrîran fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: Eş-şuhûdü'l-mezbûrûn

No: 6

Oldur ki karye-i Merket ahâlisinden olub mahmiyye-i câmi^c ehl-ı ... mahallesinden Hacer sağır ile ... ve evine haml olunub sâhib-ı ferrâş olub ferrâş-ı mezbûrda kalınmayub fevt olan Çageldi bin Bike Feşnay ibn-ı sulbi bâliği olan Delinci ve bint-ı sulbiyesi Özden kıbelinden nehc-ı şer^cî üzere sâbitü'l-vekâle Allah verdi ... mahfel-i kazâda karye-i mezbûre ahâlisi Cakan Mirza ve Mustafa Mirza ve Aksakal Mirza ve Toğaş ve Merday ve Çeger ve Öteşi ve Eş Devlet ve Gülcü ve Emir Ali ve Cemalî cümlesinin muvâcehesinde güftâr idüb işbu amelde ve bi'l-cümle ahâlî-ı karyemizde katîl-i mezbûrun harem ve ... müte^callık da^cvâmız yokdur eğer olur ise dahi istimâ^c olunmasun dediği ba^cde'l-kabûl kayd şod

Tahrîran fi şehr-ı Muharrermü'l-harâm li-sene seb^ca ve hamsîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Osman Efendi ibni Kaşi Beşe

Eşali Efendi ibni Ahmed

Süleyman Ağa ... (bin) Şaban

Mekaşem- Nakkaşım Efendi el-kâzî ... Çongar

Ali Efendi el-Kassâm ibni Kan Mehmed ... Kaçı

Salih Efendi el-müderriş eş-Şeyh ibni Bayram Ali

No: 7

Oldur ki karye-i Alma'da Bayramali ve İsa ve Midaş nâm âdemler işbu Abdülfettah ile Rûkiye bint-ı İbrahim'i bir evde gördük velâkin ev içerisinde avretler çok idi deyü şehâdetleri bî-ma'ni olduğu kayd şod.

Şuhûdü'l-hâl

Aybar Mehmed Efendi
Mehdî bin Mekaşem Efendi
Receb Ağa Eşali Efendi

No: 8

Oldur ki merhûm Çageldi'nin Tûtibike nâm sağıresine vasî nasb olan merhûm-ı mezbûrun ibni âkıl ve bâlîgi Delinci, zevcesi Emine Sultan ve bint-ı bâlîğası Özen kıbelinden sulh-ı âtiyü'l-beyân nehc-ı şer'î üzere vekâleti sâbite olan Allahverdi bin Keçkene mahfel-i kazâda karye-i mezbûreden Kemal Mirza bin Ahmed Mirza muvâcehesinde takrîr-i da'vâ idüb merhûm Çageldi'ni bir küçük taşla urub işbu Kemal Mirza katl itmişdir şer'le su'âl olunsun dedikde ğıbbe'l-istintâk mezbûr Kemal inkâr ile mukâbele idüb mezbûrân Delinci ve Allahverdi beyyine âcizân olduklarında mâbeynlerinde a'yan ve bi'l-cümle ehavân li-ecli'l-ıslâh tevassut idüb yüz floriyle ıslâh murâd eylediklerinde meblağ-ı mezbûr ile musâlahaya müdde'î ve müdde'î-yi aleyh Rıdvan müdde'î aleyh mezbûr Kemal Mirza meblağ-ı mezbûr yüz flori seksen altun kıymetinde Çura nâm ğulâm on yedi altun kıymetinde bir re's böri üç altun nakd cümle yüz flori kıymetinde eşya teslim mezkûrân Allahverdi'yle Dilenci dahî kabz ve teslim idüb min ba'd mezbûr Kemal Mirza da husûs-ı mezbûra müte'allık da'vâmız iddi'âsun bi'l-vekâle ve'l-vesâye ve'l-asâle ibrâ ve ıskât eyledikleri beyyine-ı 'aciz mukarrer ve muhakkak olduktan sonra minvâl-i muharrer üzere sulh yetîm dahî imtina' olmağın sulh-ı mezbûrun sıhhatiyle hükm olunduğı kayd şod
Tahrîran fi şehri Muharremü'l-haram li-sene seb'a ve hamsîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Fahru'l-a'yan Rıdvan Ağa
Hacı Meakeş Ağa
Hacı Mehmed Han Ağa
İslam Ağa
Selim Şah Beg
Kaytas Ağa
Ahmed Ağa ibni Hüseyin Çelebi
Hacı Sehrab emîr-i Bevvâb ...
Taylan Mirza bin Sefer Ali Beg
Yakub Ağa bin Hacıgeldi
Aybar Mehmed Efendi
Hacı Taymas bin Kaytas Ağa
Hüseyin Efendi (bin) Abdürrahim Dede
Ve gayruhüm

No: 9

Oldur ki Can Esker bin Ecder Han Mirza, Mehmed (bin) Mustafa'nın Kalandor nâm zimmîde yigirmi altun deyni olduğına şehâdet idüb şahid-ı âhara tevki'i kayd.

Şuhûdü'l-hâl:

İsmail Efendi
Osman Efendi

No: 10

Oldur ki Devlet Gâzî bin Sefer'in Aşni ile icâresi kâbil olmağın bir sene hademetin ecri kayd-ı hükm olunduğı kayd şod

Şuhûdü'l-hâl: Eş-şuhûdü'l-mezbûrûn

No: 11

Oldur ki Seyyid Yusuf ibnü's-seyyid Mehmed mahfel-i kazâda Hacı Mehmed ibn-ı Hacı Ali el-Mağribî muvâcehesinde ikrâr ve itirâf idüb işbu Hacı Mehmed el-mezbûrda bir cihete karz yigirmi riyâlî gurus deynim vardır dedikde mukırrla el-mezbûr Hacı Mehmed, Sefer mezbûru tasdik eyledikde mâ hüve'l-vâkı kayd şod Tahrîran fi şehri Muharremü'l-haram

Şuhûdü'l-hâl:

Osman Efendi ibni Dede Efendi

Mahmud Beg bin Aliş Ağa

Ahmed Efendi ibni Mahmud Efendi

Abdülkerim Efendi ibni Arslan Efendi

Mevla Ali ibni Can Mehmed el-Hâcc

No: 12

Oldur ki Alûkazan'dan Şa'bân bin Can gâzî mahfel-i kazâda Papa Elçi Bike nâm hâton muvâcehesinde güftâr idüb işbu Elçi Bike dört altun kıymetinde bir re's kûba öküzümü fuzûlen ahz ve itlâf eylemişdir şer'le su'âl oluması matlûbumdır dedikde ğıbbe'l-istintâk mezbûr Elçi Bike merkûm Şa'bân öküzü ahzına ikrâr eyledikde mûcibiyle hükm olunduğı kayd olundu fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: Eş-şuhûdü'l-mezbûrûn

3a-85. Varak**No: 1**

Oldur ki Mankub kazâsı nevâhından Çakaltay nâm karyede Nâyil bin Baygeldi karye-i mezbûrda Kurban Havâce Başay nâm âdemi meclis-i şer'a ihzâr ve üzerine takrîr-i güftâr idüb işbu Kurban Havâce el-mezbûr benim Hacı Kurban nâm oğlumı bıçak ile boğazlamış el-hâsıl âmeden katl eylemiş katl-ı mezbûrun ... diyetini kâtil-i merkûmdan şer'le mutâlebe iderüm dedikde ğıbbe'l-istintâk müdde'î-yi aleyh mezbûr Kurban Havâce müdde'î -yi merkûm Nayil el-mezbûrun vech-i meşrûh üzere cârî olan kelâmını vicâhen tasdik idüb müdde'î-yi merkûm Nayili'nin katil-i mezbûr Hacı Kurban nâm ibn-ı sulbîsini bıçak ile boğazlayub âmeden katl eyledim deyü ikrârı ile mukırr-ı mezbûre kısâs tevciye olunduğı kayd şod Tahrîren fi şehri Zi'l-hicce li-sene sittîn

Şuhûdü'l-hâl:

Receb Ağa bin Rıdvan

Mahmud Mirza bin Aliş Ağa

Hacı Ali Babaszâde

Esengeldi bin Abdullah

Şah Mehmed el-Muhzır

No: 2

Oldur ki Bolat oğlu Mehmed kibelinden sâbitü'l-vekâle İslam el-Bevvâb mahfel-i kazâda Kal'a yahûdîlerinden Avrahim veledi Şebnî'den yigirmi iki gurus da'vâ eyledikde ğıbbe'l-istişhâd Kemal bin Hasan şehâdet idüb şâhid-ı âhara tevki'i kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

Receb Efendi (bin) Hacı Kıran

Receb Ağa bin Rıdvan Beg

Mehmed Mevlâ bin Receb Dede

No: 3

Oldur ki vekîl-i mezbûr İslam yine Kal'â yahûdîlerinden Avrahim veledi Zûkî Yasef'de vekâlet-i merkûmesine otuz vukıyye kahve ile otuz iki kettan da'vâ ve beyyinede 'âciz oldukda ğıbbe'l-inkâr ve eserü'l-istihlâf halef billah ile halâsı kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

Receb Efendi ibn-ı Ebû Bekir
Mehmed Efendi (bin) Receb Dede
Ġâzî Mevlâ bin Şa'bân
Şah Mehmed el-Muhzır
Aygeldi el-Muhzır bin ... geldi

No: 4

Oldur ki Biga salâsından Perçiva veledi Yani mahfel-i kazâda ibn-ı binti olan Hasan muvâcehesinde bast-ı merâm idüb işbu Hasan'ın vâlidesinin bende iki altun kıymetinde bir saç bağı yine iki altun kıymetinde bir ziyâ def'a ğuruşu var idi hâlen elimdedir mezbûr Hüseyin'e virdüm deyü ikrâr ve da'vâsı kayd.

Fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: Eş-şuhûdü'l-mezbûrûn

No: 5

Oldur ki Tatar tâyifesinden olub Kûba mahallesinde sâkin Cemal Sofi ibn-ı Allahverdi mahfel-i kazâya karye-i Kara... ve Borkaya karyede Halil bin Hacı İbrahim'i ihzâr ve bi'l-muvâcehe güftâr idüb muşârun-ileyh Halil yedinde olan işbu Binek yanında safrası üzere Çakalpay Tamğa ta'bir olunur torı alaşa târîh-ı kitâbdan üç sene mukaddem silk-ı mülkim meslek mülkim idi hâlâ işbu Halil el-mezbûr elinde buldım şer'î şerîfle su'âl vaz'ı müstehakkına îsâl olunmak murâdımdır ğıbbe'l-istintâk müdde'î Ali'ye mezbûr Halil ferş-ı mezbûru Kalmuk nâm âdemden bir bargir ile deĝişüb almışdır el-hâsıl ferş-ı mezbûr benim mülkimdir mezbûr Halil'in deĝüldür deyü inkârla mukâbele eyledikde ğıbbe'l-istişhâd Mustafa Halife el-Mü'ezzin bin Can ğâzî Abdülkerim Dede ibn-ı Hasan Efendi li-ecli'ş-şehâde hâzırın olub müdde'î-yi merkûm Halil'in da'vâ muvazzahasına lafzan ve ma'nen mutâbık şehâdet idüb müdde'î-yi merkûm Cemal dahî ferş-ı merkûmı esbâb-ı hurûcdan bir sebep ve bir vechle ihrâc eylemediğine halef-i billah eylediğinden sübût-ı istihkâk ile hükm olunduğı kayd şod.

Tahrîran fi şehr-ı Zi'l-hicce li-sene sitte ve hamsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Temür Beg Ağa bin Abdülaziz
Murtaza Efendi Hacı ğâzî Efendi eş-Şeyh
Mehmed Efendi bin Abdülkâdir Efendi
Diğer Mehmed Efendi bin Receb Dede
Selâmet Mevlâ ibn-ı Esen el-Hâcc
Arslan Mirza bin Kınay Mirza

No: 6

Oldur ki fahru'l-a'yân Beg Atalık ibn-ı Abdullah mahfel-i kazâda Mehmed bin Arslan muvâcehesinde güftâr idüb işbu elimde olan kaşka at dâr-ı harbden ... nâm karye den almışdım işbu Mehmed el-mezbûr istihkâkını isbât eyledi velâkin ben dâr-ı harbde ehl-ı dâr-ı harbden on ...riyal ğuruşa almışımdır deyü isdâr-ı kelâm ve kelâmını Hân ... bin Aliş ve Kabaş bin Döni?? Cura şehâdetleriyle isbât eyledikde fers-ı mezbûr merkûm Mehmed'e meblağ-ı mezbûr Beg Atalık'a hükm olunduğı kayd şod

Şuhûdü'l-hâl: Eş-şuhûdü'l-mezbûrûn

No: 7

Oldur ki karye-i Aktaciden Hâşim bin Akbolat mahfel-i kazâda Abdülkâdir bin Eşbulan mmuvâcehesinde güftâr idüb bundan akdem babamızdan ersle intikâl iden bağıımızdan sülüs hissesini karındaşım Zorum nâm

âhîram bana hibe idüb ben dahî ıvaz deyü bir öküz virmişdim merkûm Zorum'ın hibesi sahîh olmayub bâğ-ı mezbûru

benden ahz eyledi mezbûr Zorum ıvaz deyü virdiğim öküzü işbu Abdülkâdir'e beye eylemiştir ben dahî öküzümü almak murâd iderim dedikde müdde'î-yi mezbûrun da'vâsı muvazzahası ubur-ı meşrûhası olmağın Abdülkâdir el-mezbûrun halâsla hükm şod

Şuhûdü'l-hâl: Eş-şuhûdü'l-mezbûrûn

No: 8

Oldur ki Zorum el-mezbûr Haşim merkûmu ihzâr idüb işbu Haşim ile Ömer nâm karındaşımız Üçümüze intikâl iden bağdan sülüs hissemi bir öküz bir kürk sene-ı mezbûrede vakt-ı akde salâhımı gâhî olan esmârdan? sülüs hissem mukâbelesinde hibe eylemişdim şartı'l-ıvaz hibe-ı sübût-ı kadîm eylemek hasebiyle hibe-ı mezbûrem bâtıl olmağın bâğ-ı mezbûru dönüb almak murâdımdır dedikde şartı'l-ıvaz-ı hibede bâ-mukâbil ile edâ olunacak hibe-ı merkûm ibtidâ'en iştirâ ve beye olunması mestûr olub sübût-ı kadîm ibtâl-ı beye eylememesi mukarrer olmağda olmağın Zorum el-mezbûrun da'vâ-yı meşrûhasının bâtlânıyla hükm olunduğı kayd şod

Tahrîran fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: Eş-şuhûdü'l-mezbûrûn

No: 9

Oldur ki Kuba mahallesinde sâkin Karakaş nâm ermenî mahfel-i kazâda tâyife-ı ermeniyândan Bağdeşar nâm zimmî muvâcehesinde takrîr-i güftâr idüb bundan akdem câm-dâm açılıb bir mikdâr akçem gâib olmuşdı işbu Bağdeşar'dan zannım var idi mezbûr Bağdeşar el-zimmînin bu husûsda istikâmetine ilmim hâsıl min ba'd husûs-ı merkûma da'vâm olmasun deyü ibrâ eylediğı kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

Mevlûd Efendi el-Vâ'iz

Ahmed Efendi bin Mahmud Efendi

Osman Efendi ibn-ı ...Beşe

Mehmed Efendi bin Abdülkâdir Efendi

ve gayruhüm

No: 10

Oldur ki karye-i Kâdiköyünde Yusuf Abdullah mahfel-i kazâda Bayezid Çelebi ibn-ı Mustafa muvâcehesinde güftâr idüb işbu Bayezid Çelebi elinde bir cîrân mülkim var idi tenâsül idüb beş re's yilkıma??olmuşdır iki kısma??bir gök biyeyi ve bir cîrân kaşka kotan hâlâ Bayezid el-mezbûr elindedir alâ su'âl olunsun dedikde ğıbbe's-su'âl ve eserü'l-ınkâr ve ba'de'l-..... ve'l-ıstihlâf ve'l-yekûn ani'l-yemîn mücibiyle hükm şod

Şuhûdü'l-hâl: Eş-şuhûdü'l-mezbûrûn

No: 11

Oldur ki Mataracıbaşı Ahmed bin Mehmed Hacı Mehmed bin Hacı Ali'nin iki batman ... iki kile birinç bir altun da'vâsından ğıbbe'l-fahru'l-ısbât halef-i billah ile halâsı kayd şod fi't-târîh.

Şuhûdü'l-hâl:

Timur Beg Ağa (bin) Hacı Abdülaziz Ağa

Ebu's-Su'ud Abdülgaffar Çelebi

Abdullah Efendi (bin) Cangâzî

Ahmed Efendi bin Receb Dede

3a-86 .Varak

No: 1

... evli Kara bin Berdî Bay ... Meşali Bay babası Baba ibn-ı Abdullah müstehakk Devlet Han bin Mansur Mirza kazâ-yı Sarat an karye-i Asl.

No: 2

Oldur ki merhûm Derviş Çelebi, Kenan Ağazâde (bin) Hacı Mehmed'i vasî-i muhtâr eyledi Şeyh Hüseyin bin Can Mehmed şehâdeti kayd şod.
Fî şehri Cemâziyel-evvel sene 1057.

Şuhûdü'l-hâl:

Mevlûd Efendi (bin) Yahşi Bay
Receb Ağa bin Rıdvan Beg
Ahmed Efendi bin Mahmud Efendi
Dede Müşhand Efendi bin Bekir Beşe
Mustafa Çelebi bin Hüseyin

No: 3

Oldur ki karye-i Oldur ki kazâ-yı Bağçesaray müzâfâtından Kal^a-ı yahûdiyândan olan Alyad veledi İshak Mahfel-i kazâda Hasan bin Alkas mahzarında takrîr-i kelâm idüb....

No: 4

Oldur ki Mehmed bin el-Hâcc Ramazan mahfel-i kazâda Kasâb Hüseyin muvâcehesinde takrîr-i merâm idüb işbu Hüseyin'e bir çarşaf ve dört tas virdim idi dedikde üç tasdan ziyâde almadım deyü yemîn idüb halâsı kayd şod.

Şuhûdü'l-hâl:

Dânişmend Efendi
Mustafa Atalık

No: 5

Gök Baytal me ^a koyun	10 hasene
Kara koncayın baytal	(<i>Hisse-i Ayvaz</i>) 4 hasene
Bir kuba sığır	2 hasene
Tokal sığır	2 hasene
Kızıl sığır tanalı	5 hasene
Büyük kara öküz	5 hasene
Kaşka tana	hisse-i Ayvâz 1 hasene ber-vech
Barkaç ve tereke	an uhteyn ve eh ve ehü'l-ümm
30 hasene	
Hisse-i kolyosda	
8 hasene	30 sim

el-Hâcc Mustafa bin Ahmed ve'l-Hâcc Abdürrezzâk bin Nûreddin in şehâdetleriyle sulh

No: 6

Oldur ki el-Hâcc Ahmed bin el-Hâcc Selim, Emin binti Akay, Avlan Ali ve Aydede muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb bundan akdem Balıkcı oğlu sefinesinde vefât iden el-Hâcc Mehmed'in on yedi bin iki yüz yigirmi akçalık metrûkâtını işbu Ali Beg, Nureddin Sultan'a virüb nakdî altmış altun didükde müdde'î-yi mezbûr el-Hâcc Ahmed, Kefe kadısı olan Mehmed Efendi'den nakl-ı şer'î ibrâz idüb merhûm-ı mezbûrın li-ebeveyn karındaşı olduğımı isbât idecek mezbûr Ali Beg dahî on yedi bin iki yüz yigirmi akçalık metrûkâtı benim yedimde idi Nureddin Sultan'a teslim eylemişimdir didüğü kayd olundu

Şuhûdü'l-hâl:

Abdül Fettah Çelebi bin el-Hâcc Timur Beg Ağa

Mehmed Halife bin Ahmed Beg
Abdulfettah Çelebi ... Çelebi

No: 7

Oldur ki karye-i Gündoğan'dan Hasan Sofi ibn-ı Hasan mahfel-i kazâda karye-i mezbûrdan Koşay bin Hüseyin Ali muvâcehesinde takrîr idüb işbu Hüseyin Ali benim sekiz baş koyunımı sirka eylemiş şer'le su'âl olunması matlûbumdur dedikde gıbbe'l-istintâk merkûm Koşay iki koyunun oğlundan satun aldım satun aldığımdayanımız altı âdem vardır anlar şehâdet ider deyü iki koyun aldığına ikrâr bakîsine inkâr eyledikde şâhide tevki'i kayd şod.

Tahrîran fî şehr-ı Zi'l-ka'de sene 1058??

Şuhûdü'l-hâl:

Dâd/Vâv Efendi el-Kâzî ...

Receb Ağa (bin) Rıdvan

Ahmed Efendi (bin) Mahmud efendi

Hacim Efendi (bin) Azak Beg

Papaszâde Hacı Ali

No: 8

Oldurki Çarğunlu Mehmed bin Bolad mahfel-i kazâda İsak veledi Şahsu'da fevt olan ibn-ı sulbisi Veli'nin yigirmi iki deynine kefâlet mutâlebe eyledikde kefalet aldım kaç deyni olduğımı bilmem dediği kayd şod

Şuhûdü'l-hâl:

Ahmed Efendi bin Mahmud efendi

Ahmed Çelebi (bin) Mehmed Efendi

Abdurrahman bin Sevin Ali

No: 9

Oldur ki İsa veledi Şahsu el-mezbûr meblağ-ı mezbûru Mehmed el-merkûma edâ eylediği kayd şod

Tahrîran fî şehr-ı Zi'l-hicce li-sene sitte ve hamsîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:eş-şuhûdü'l-mezbûrûn

No: 10

Oldur ki Musa veledi Kavcı, Mehmed bin Bolad el-mezbûrun oğlu Veli'den ersle intikâl iden Üç yüz yigirmi dört akçe deynini mahfel-i kazâda Mehmed mezbûrun eline teslim olduğun kayd şod.

Tahrîran fî şehr-ı Zi'l-hicce li-sene Sitte ve Hamsîn ve Elf

Şuhûdü'l-hâl: Eş-şuhûdü'l-mezbûrûn

No: 11

Oldur ki karye-i Murtaza'dan Gaib bin Yolbuldı zevce-ı mutallakası Tok Bike, Gâib el-mezbûri ihzâr ve bi'l-muvâcehe güftâr idüb işbu zevce-ı mutallakım Gaib el-merkûmdan tevellüd iden Mevlüd nâm dört yaşında sağîr oğlumun nafaka-ı zarûriyyesi mezbûr Gaib el-merkûmun üzerine nakdî olunub vakt-ı zarûretde senedâyeye dahî izn ve ruhsat virilmek murâdımdır dedikde gıbbe'l-istintâk ve eserü't-tasdîk ehl-ı hibre ma'rifetiyle yevmî iki cedîd akçe nafaka takdîr olunub ve istizâneye kîbeli şer'ede sağîre virilüb mâ hüve'l-vâkı' kayd şod

Cerî zâlik fî şehr-ı Zi'l-hicce li-sene seb'a ve hamsîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Hacı Timur Beg Ağa ((bin) Abdülaziz

Receb Ağa (bin) Rıdvan

Hacı Mehmed (bin) Kenan Beg

Abdi Ağa (bin) Mustafa

Ahmed Efendi (bin) Mahmud Efendi

No: 12

Oldur ki mezbûr Tok Bike, merkûm Gaib'in üç flori kıymetinde bir re's sığırımı itlâf eyledi deyü da'vâ eyledikde Gaib el-mezbûru ikrâr ve tasdikle hükm olunduğunu kayd şod.

fi't-târîhi'l-mezbûr

Şuhûdü'l-hâl: Eş-şuhûdü'l-mezbûrûn

No: 13

Oldur ki karye-i Aziz Beg'de sâkin Malay bin Abdullah Kal'a yahûdîlerinden Yako veledi İsak muvâcehesinde güftâr idüb İsak yedinde on beş flori kıymetinde

iki ayağı total câriye benim mülk-i sarîhimdir şer'le su'âl ve hakk-ı müstehakkla îsâl olunmak murâdımdır dedikde ğıbbe'l-istintâk eserü'l-inkâr ve ba'de'l-istişhâd Kırım Mirza ibni Derviş Mirza Murâd bin Ahmed müdde'î-yi mezbûr da'vâsına mutâbık şehâdet eyledikde mücibiyle hükm olunduğı kayd şod.

Bekir, Çerkes Ali, Murâd

3 a– 87. Varak**No: 1**

Oldur ki Kubâzi nâm karyeden olub vefat iden Hacı Hasan'ın oğlunun oğlu Ömer Gazi ibn Mürteza nâm sagîre ve yine oğlunun kızı Hacı Bike nâm sagîreye ma'rifeti müsîmâmi ile yevmi ikişer akçeden dört akçe nafaka karz ve takdîr olundu.

Tahrîren fi şehri zilka'de sene 1060.

Şuhûdü'l-hâl:

Hatib Efendi bin Es-seyyid Mehmed

El-Hâcc Timurbeg Aga bin El-Hâcc Abdulaziz Aga

Kırım Gazi Efendi bin El-Hâcc Gazi

El-Hâcc Kurt bin Abdullah

Danişment Murtaza bin Şükrullah

El-Hâcc Mehmed bin El-Hâcc Apak ve gayruhüm

No: 2

Oldur ki fahru-l ulemâ El-Hâcc Mehmed Efendi ibn Abdurrahman Efendi mahfel-i kazâda Ahmed bin Abdullah ve Hüseyin Çelebi bin Hasan nâm âdemler şehâdetleriyle sâbit Ahmed Aga ibn El-Hâcc Hüseyin kibelinden sâbitü'l-vekâle Himmet Halîfe bin Mehmed muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb mezbûr Himmet'in müvekkile-i mezbûr Ahmed Aga'ya Bağçesaray'da kibleten Kaytas mülkine ve şarken sukak ve garben Hacı Bayram dükkanına ve şimâlen tarîkii âmma müntehidir altı mahzen dört dükkan cümle tevâbi' ve levahakiyla yüz elli riyal guraşa bey'i bât sahihii bey' idüb semeni ma'dudu bi't-tamam ahz idüb mübeyyi mahdûd alama ... bilakar ikbâz eyledim dedikde ğıbbe'l-istintâk mezbûr Himmet Halîfe mezbûr Efendi'nin vech-i meşrûh üzere câri olan kelâmını tasdik idüb ğıbbe't-taleb ala merkûme ketb olundu Tahrîren fi şehri'l-zilka'de li-sene sittîn ve be'del elf

Şuhûdü'l-hâl:

El-hacc Timur Beg Aga bin Abdulkadir El-hac

Kırım Gazi Efendi El-Hâcc Gazi

Mehmed Can Çelebi bin Arslan Çelebi

Aliş Çelebi bin Mustafa Çelebi

Abdurrahman Çelebi bin Haşim Efendi

İbrahim bin Mehmed Beşe

Murtaza bin Mehmed

Hacı Bayram bin Ramazan ve gayruhüm

No: 3

Ali Çelebi Sarkiz nâm zimmîden dokuz zirâ'dan Çerkes kebesin hibe idüb tekrar kendiyeye teslim itdiği

udulden Seyisbaşı Hacı Ali ve Ramazan bin Abdullah nâm âdemlerin şehâdetleri kabûl olundu.
Tahrîren fî evâil-i zilhicce li-sene sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

El-Hâcc Mehmet bin Apak El-hac

El-Hâcc Timur Beg Aga bin El-Hâcc Abdul... Aga ve gayrı

No: 4

Bagçesaray'da Aynî binti Süleyman nâm avrad Kaçı'da Topçu köyünden Alagöz Sofi bin Hocam Berdi muvâcchesinde takrîr-i kelâm idüb el-ân bu Sofi'nin karyei mezbûrede karaltı bina itdiği yurt yeri ki hudûdu beyân olunur kıbleten yol ve şarken frenkî ?evine ve garben Bayram Gazi evine ve şimâlen tarîk bu hudûd dâhilinde yurt yeri benim ... İshak nâm âdemden kalmış mülkimdir deyu da'vâ idüb mezbûr Sofi yurdu mezbûrda kırk yıldan beri karaltı salub sâkinim deyub mezbûre kırk yıldan beri oturduğu gerçektir dimekle on beş seneden mütecâvize da'vâ ... şah ile memnu' olmagın mezbûre da'vâsının âdemi istimar' ve batlanıyla hükm olundu.

Tahrîren fî evâil-i zilhicce li-sene sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Abdulgaffar Çelebi bin Abdulbâkî Çelebi an Kefe

Kırım Efendi Gazi Sofi

Abdullah Çelebi Abdurrahman Efendi

Mustafa bin Abdullah el-bevvab(kapıcı) ve gayruhüm

No: 5

Kazay-ı Sultan muzaffatından Kösetli nâm karyeden Mevlüt Halife bin Receb nâm âdem mahfel-i kazâyâ gelüb gündüzi perşembe gece cuma şehri zilhicce gördüm hava açık idi deyu şehâdet ettiği kayd olundu.
Tahrîren fî evâil-i şehri mezbûr li-sene sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Mehmed Efendi bin Mustafa Aga

Abdulhamid Efendi el-müderris

Murtaza Efendi kadı Gözleve

El-Hâcc Timur Beg Aga bin El-Hâcc Abdulkadir

Hacı Kadı Efendi el -ımam

Abdulhalim Çelebi bin Mustafa Aga

Mehmed Çelebi bin Ahmed Beg ve gayruhüm

No: 6

Kazay-ı Sultan muzaffatından Kösetli nâm karyeden Mevlüt Halife bin Recep nâm âdem mahfel-i kazâyâ gelüb
Sözümüz, islam bin sultan bin hızır...

No: 7

Oldur ki Davud bin Abdullah mahfel-i kazâda Mehmed bin Behram ihzar ve mazharında takrîr-i meram idüb işbu Mehmed bana demiş idi ki benim için at satın alsun demiş idi ben dahi Derviş nâm kimesneden bir siyah kaşka bir gözi kör atı beş buçuk altuna alub işbu Mehmed'e teslim itdim beş on gündür hâlâ bana mezbûr atı devr? itmek ister dedikde mezbûr mehmed gibbessuâl mezbûr vekilin husûsu mezbûrda kavlini tasdik itdikden sonra mezbûr at arık idi devrini istedim dedikde mûcibiyle hükm olundu.

Fî şehri'l-Receb li-sene hamsin ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl:

Ayto! bin abdullah

Hacı Piyale bin Abdullah ve gayrı

3a- 88.Varak

No: 1

Oldur ki Bağçesaray'dan Bikçe ibn-ı Sefer Gâzî li-ebeveyn karındaşı Abdullah el'Hâcc'ın vakf-ı evlâdiyesi nesebinden Ömer bin Emin Ali Sofi'nin şehâdeti Ömer Dede'nin ta'dilinden sonra kabûlü kayd şod.

Şuhûdü'l-hâl:

Mevlûd Efendi (bin) Yahşi Bay
Ebû Mennân Ağa (bin) Abdurrahman Çelebi
Hüseyin Çelebi (bin) Hasan
El-Hâcc Timurbeg Ağa (bin) Abdülaziz
Dânişmend Efendi (bin) Şükrullah

No: 2

Oldur ki Kumalnu veledi Eklâse nâm zimmî muvâcehesinde Marlas (yusuf) veledi Kirakos nâm zimmî mezbûrdan on iki vukiyye demür almaduğına halef-i billah ... idüb ... kayd şod.

Şuhûdü'l-hâl:

Yahşi Ağa an-Gözleve
Kırım gâzî Efendi
Ve Halim Çelebi

No: 3

Oldur k Kal'a-ı yahûdiyândan Sarak nâm sağır Yahûdî orta boylu Boğdâniyye'l-asl Eyvâne nâm câriyesi ba'de'l-yevm beş sene tamâmında azâd olsun saklı beş sene hizmet itmek üzere azâd etdüğü mezbûre Eyvâne talebiyle kayd olundu.

Tahrîran fî şehri Zi'l-hicce li-sene seb'a ve hamsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Devlet gâzî Efendi el-Hâcc Şaban
Kırım Efendi el-Hâcc gâzî
Mustafa Efendi el-Kassâmü'l-kismet Yolfenân
Hacı Timur Beg Ağa el-Hâcc Abdülaziz Ağa
Devlet gâzî el-Muhzır
ve gayruhüm

No: 4

Oldur ki Kutlu Şâh Mirza, Seyyid gâzî Ağa ve Mehmed bin Pervâne mahfel-i kazâdan Hân-ı a'zam İslam Giray Hân hazretleri kibelinden vekil olan Mehmed Odabaşı bin Hasan muvâcehesinde mezbûr Hân hazretleri Eski Orda'da v(âkı°) câmi°-ı şerîflerine yüz altın vakf idüb bize teslîm olındı biz dahî alub zimmem nâmına tevzî° etsek gerek didiklerinde ğıbbe'l-istintâk mezbûr Mehmed mezbûrân kalub ... elli Mehmed'i kelâmını tasdik idecek ğıbbe't-taleb kayd oldu.

Tahrîran fî evâhiri Zi'l-hicce li-sene sittîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Kırım Efendi el-Hâcc gâzî
Abdülhannân Ağa bin Abdurrahman Çelebi
Derviş Çelebi bin Ebû Akây el-Hâcc
Devlet gâzî el-Muhzır ve gayruhüm

No: 5

Bakay Ağa mescidine mezbûr Sefer Ali'nin altın deyni Abdülğaffar ve Sefer Atalık şehâdetleriyle kabûlü kayd şod.

No: 6

Sefer Atalık'ın merhûm-ı mezbûrun zimmetinde otuz koyun derisi Abdulgaffar Dede olduğına sulh ve Ali bin Cemay Mirza el-ma'rûf Babatar kazak nâm kimesnelerin şehâdetleriyle Ziyâde'den tevellüd iden bint-ı sağîresinin vasîsi Kırım Efendi tevzine nâ'ibet şod

Mezbûr Sefer Atalık otuz derisi için bir altun alub haklaşdı.

Şuhûdü'l-hâl:

Devlet Gazi Efendi bin Devlet Gazi el-Muhzır

Hacı Sefeş bin Toktamış ve gayrı

No: 7

Oldur ki Kuba'dan olub hâlen iç ilinden Balyata nâm karyeden Sefer bin Hüseyin mahfel-i kazâda Mehmed bin Mahmud an Kuba muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb mezbûr Mehmed mezbûr Kuba'da kıbleten Receb mülkine ve şarkan Hasan mülkine ve ğarben tarîk-ı hâssa ve şimâlen tarîk-ı âmme müntehiyyedar bu hudûd ile mahdûd olan olan dükkânı Usta Hasan nâm kimesneden on üç altuna iştirâ etmiş ben şefî'im alurım didim şer'an el-yevm mülk murâdımdır didikde ğıbbe'l-istintâk mezbûr Mehmed tasdik idüb dükkânı mahdûdı mezbûr Hasan'dan on üç altuna iştirâ itdim deyicek mezbûr Sefer eşhâdı terk itdiği için şef'ası bâtıla olub mezbûr Mehmed'in mülk-i müşterâsı olmak üzere hükm olunub bi't-taleb mâ vak'a kayd olundu

Tahrîran fî evâhiri

Zi'l-ka'de li-sene sittîn ba'de elf

Şuhûdü'l-hâl

Fahru'l-'ulemâ Murtaza Efendi el-kadı-ı Belürlü el-mahrûse

El-Hâcc Kurd bin Abdullah

Ali Efendi bin Bayram Ali

Kırım Efendi bin el-Hâcc Gâzî

El-Hâcc Mehmed bin Apak el-Hâcc

Dânişmend Murtaza Efendi bin Şükrüllah

Timür bin Mevlüş

Mehmed Çelebi bin Ahmed Beg

Devlet Gâzî el-Muhzır

Ve ğayruhüm

No: 8

Oldur ki karye-i ikiz obadan Mehmed bin Ramazan Atalık mahfel-i kazâda Kuba'dan Dimitri veledi Güzel muvâcehesinde takrîr-i kelâm idüb mezbûr Dimitri'ye Kuba'da kıblete tarîk-ı âmm ve şarkan Hantimur mülkine ve şimâlen Timur ğâzî mülkine ve ğarben Hacı Mehmed bin Apak el-Hâcc mülkine hudûd-ı mezbûre dâhilinde olan iki kıt'a dükkânı yigirmi altuna bey' idüb semen-ı ma'dûdı bi't-temâm alub mübeyyi'-ı mahdûdı ... bi'l-akar ikbâz eyledim didikde mezbûr Dimitri istintâk olundukda mezbûr Mehmed'in vech-i meşrûh üzere cârî olan kelâmını tasdik ve mezbûrân dükkânları meblağ-ı mezbûr yigirmi altuna iştirâ idüb semen-ı mezbûru bi't-temâm virdüm edâ eyledim diyecek sıhhat-i bey' ve şirâ temlik ve temellük mukarrer olundu.

Tahrîran fî evâhiri Zi'l-ka'de li-sene sittîn ba'de elf

Şuhûdü'l-hâl:

El-Hâcc Timurbeg Ağa bin el-Hâcc Abdülaziz Ağa

Mehmed Efendi bin el-Hâcc Mustafa

Mehmed Halife (bin) Ahmed Beg

Göki Mahmud bin Mehmed Sofi

Ve ğayruhüm mine'l-hâzirün

No: 9

Oldur ki Alma'da Şakav nâm karyeden olub fevt olan Sefer Ali nâm âdemin Tatar Mirza Ağa'nın mescidi evkâfindan zimmetinden iki altun olub bu Bakay Ağa Mescidi evkâfindan bir altun olub mezbûr iki altuna rehn-ı makbûz olan çayırın hudûdu beyân olunur kible Abdülğaffar Dede Çayırına ve şarkan Mehmed Çelebi mülkine ve ğarben tarîk-ı âmme ve şimâlen Hüseyin mülkine muntehîdar ... mezbûrî için resm olunmak lâzım gelüb kıbeli şer'eden arz-ı mezbûre ... el-küttab Kurman ğâzîbin Kurman Ali nâm âdeme ... yedi buçuk altuna bey' olunub mezbûr mezbûr Kurman ğâzî dahî meblağ-ı mezbûra iştirâ idüb bi't-taleb mâ vak'a kayd olundu Tahrîran fi evâhiri Zi'l-ka'de sene 1060

Şuhûdü'l-hâl:

Murtaza Efendi bin el-Hâcc Ömer Ağa
Mehmed el-Müderriş bin Abdülcemîl Efendi bin Abdurrahim Efendi
Abdülhalim Çelebi (bin) Mustafa Ağa
Mehmed Halîfe bin Ahmed Beg
Göki Mahmud Çelebi bin Mehmed Ağa an-Gözlev
Akay Halîfe (bin) Mehmed Efendi
Sefer Atalık bin Abdullah
Devlet Gâzi el-Muhzır

3a- 89. Varak

No: 1

Oldur ki Şumayel Yahudi mahfel- kazâda Süleyman Yahudi'den beşer altun ortak şirâmızı telef eyledi deyü da'vâsı olub el-mezbûr Süleyman'dan su'âl olundukda Usta Bâkî ve istihlâkine inkâr ile cevâb virecek Şumayel da'vâsına muvâfık beyyine taleb olundukda beyyineden âciz olub Süleyman'ın yemîn teklîf olunub yemîn-i şer'î idüğinden sonra halâsıyla hükm olub kayd şod.
Tahrîran fi evâyili şehr-ı Cemâziye'l-âhir li-sene seb'a ve hamsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Receb Ağa ibn-ı Rıdvan Ağa
Mahmud Mirza ibn-ı Alişân Ağa
Azimet Efendi el-Muhzır
Veysel Emet Efendi ibn-ı'l-Hâcc Esen
Ve min ğayruhüm

No: 2

Oldur ki Yako yahûdî bin Alyad yahûdî mahfel-i kazâda Elyah yahûdîye işbu Alyad yahûdî benim iki batman âselimi harc eylemişdir diyecek ğıbbe's-su'âl mezbûr Yako'ya tasdik idecek yarım batman âsel-i edâsıyla hükm olundu

Şuhûdü'l-hâl:

Abdurrahman
Bâkî Çelebi el-Muhzır
ve ğayruhüm

No: 3

Oldur ki Yako yahûdî bin Alyad yahûdî mahfel-i kazâda Alyad yahûdî on iki batman âsel taleb eyledükde mezbûr Alyad yahûd dahî didi ki gerçek benim zimmetimde iki batman âseli vardur velâkin bir buçuk batmanın virmişimdir yarım batman kalmışdır diyecek yarım batman âsel mezbûr Yako'ya virüb edâ etmesiyle hükm olundu

Şuhûdü'l-hâl:

Bâkî Çelebi ibn-ı Emir Çelebi
Ve Abdurrahman ve ğayruhüm
Vekîl Pir Ali bin Hıdır Ali

No: 4

Mu'ttaka Mâh-ı Devrân mu'atak Hacı Ali Esâmî şühüd:

Mustafa bin Alemşâh

Mevlûd Efendi ibn-ı ...

Mehmed bin Murâd

Toktamış bin Yahya

Kurt Sofî ibn-ı Abdullah

Bekir Çelebi ibn-ı Hacı Bekir

Arslan Havâce bin Ebû Bekir

No: 5

Oldur ki Babas oğlu Hacı Ali merhûmun zeveinden vekâleti tâm olan Mustafa Çelebi ibn-ı Âlişâhin İşbu râfi'ü'l-küttâb idüb Uzun boylu sarışın kalkık burunlu gök gözlü kumral kaşlı zâgî kaşı üstünde bir mikdâr yara nişanlı gözî elâî Mahidevran binti Abdullah ihzâr idüb mevlâm olan Hacı Ali kemâl-ı sıhhatinde i'tâk ve zümre-i ahrâra ilhâk eylemişdir didikde vekîl-i mezbûru ° tav'an ikrârını kayd şod

Şuhûdü'l-hâl: Eş-şuhûdü'l-mezbûrûn

No: 6

Oldur ki karye-i Uğurlu Kosta sükkânından Mustafa Beşe ibn-ı Mahmud bin Hacı Mustafa Beşe mahzarında işbu Mustafa Beşe'nin evi yanınca ... üç aranı ve beş tanası yanmış idi âna binâ'en bunlardan şübhesi olub devletlü Hân-ı a'zam hazretlerine getürmüş idi Hân hazretleri ihrâk olunan eşyâyî edâ ile emr etdiler on altı altın virüb helâllaşdık didükde mezbûr Hüseyin tasdik etdikde bi't-taleb kayd şod.

Şuhûdü'l-hâl:

...Efendi el-Vâ'iz

Abdülhamid Efendi el-Müderriş

Selh Rasül Efendi

Dânişmend Efendi

Mella İsmail bn Yusuf

No: 7

Oldur ki Nehr-ı Alma'da Kaytas Ağa Mahallesi sükkânından Selim bin Bosman el-Hâcc mahmiyye-i Gözleve sâkinlerinden Mustafa bin Receb mahzarında işbu Mustafa bin Odabaşı zimmetinde olan yedi gurus hissem kefil-i bilmal olmuş idi hâlâ mezbûr beni bu diyârdan gitmekle Mustafa'dan kefâleti hasebiyle yedi gurusum taleb iderim didikde vekâletini ... olmağın beyyine taleb olundukda ... Moreş Havâce bin Arslan ve İsa bin Cuma Ali şehâdetiyle kefâleti sübûtında mücibiyle hükm kayd şod. Fî evâhiri Rabî'u'l-evvel sene 1057

El-mezbûrûn

No:8

Bağdeser ... Hacı Bayram'dan on beş gurus ... ortağa alduğuna ikrâr kayd şod olundu

No: 9

Oldur ki İbrahim bin Sıddık, Gökçe yahûdiye mahfel-i kazâdan takrîr-i kelâm idüb dedi ki el-mezbûr Gökçe benüm dükkânım açup cümle esbâbı görüb almışdur kesb-ı şer'a su'âl olunsun diyecek Gökçe yahûdî su'âl olundukda inkâr ile cevâb viricek li-küllî's-şehâdet-i hâzırân olub Ramazan ve Şemet'in??şehâdetle sahih-ı bey'a hükm olunub kayd şod olundu

No: 10

Oldur ki Süleyman yahûdî mahfel-i kazâda Şumayel yahûdîden on gurus da'vâ idüb Süleyman yahûdînin da'vâsına beyyine taleb olunub beyyineden °âciz oldukda Şumayel'e yemîn teklîf olunub yemîn-i şer'î iddûğinden sonra halâsla hükm olunub kayd şod olundu.

Tahrîran fî evâil-i Cumâziye'l-ûlâ Sene seb'â ve hamsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Selâmet Efendi bin el-Hâcc esen
Ahmed Efendi ibn-ı Mustafa Efendi
Receb Ağa ibn-ı Rıdvan Ağa
Şâh Mehmed el-Muhzır
ve min ğayruhüm

No: 11

Oldur ki Selman(Süleyman) yahûdî mahfel-i kazâda Şumayel yahûdîden sermâyeden bâkî kalan beş ğuruş bir altı ğuruş bir dört ğuruş bir da'vâsı olub Selman yahûdînin da'vâsına muvâfık beyyine taleb olundukda beyyineden 'âciz olub Şumayel'e yemîn virilüb halâsla hükm olunduğı kayd şod
Tahrîran fî evâil-i Cemâziye'l-evvel/Cumâde'l-ûlâ li-sene seb'â ve hamsîne ve li-sene seb'â ve hamsîn ve elf.
Eş-şuhûdü'l-mezbûrûn

3a- 90. Varak

No: 1

Oldur ki mahrûse-i Bağçesaray'dan fahrû'l-küttâb Receb Efendi'yi Fatıma 'avret Bağçesaray'da olan Çerkes mahalesinde evini bey'â vekîl idüb vekâletine şâhid Kâzî Beg ibn-ı Gedik Hacı Mehmed ibn-ı Hacı Fettâh şehâdetleri ile vekâleti kayd şod Tahrîran fî evâsıt-ı Şa'bân ki el-mu'azzam sene 1057

No: 2

Hüseyin Atalık bin Abdullah Mu'tak Ustanın veledi Ebî Cehil Rûsiye'l-asâb çeger güzeli uzun boylı Hacı Timur Beg Ağa
Mevlûd Efendi
Bilal Efendi bin Kuli
Hızır Ali el-Bevvâb ibn-ı Can Mehmed
Devlet Gâzî Mevlâ Hacı Seferlik
Tayyib Efendi bin Bekir Dede el-Hâcc
Şâh Mehmed el-muhzır
Kul Mustafa Çelebi
İki câriyeyi iki yüz akçe harc eyledim.

No:3

On altı bogası, üç deray bir mendil iki dülbend iki direm 'acem hasır diğer ü(ç) direm 'acem-i hasır iki direm Haleb-ı hasır iki yüz dirhem ... iki çörek afyonu... Oldur ki Sarkiz dükkânından emvâl uğurlayub alduğına Mahmut kendi mukır mu'terif olduğı kayd şod
Timur Ağa
Abdullah Efendi
Mehmed Ağa bin Ali Ağa
Sefer ğâzî Efendi
Arslan Ağa

EK 2

TABLO ANALİZ

3b/1.Sayfa

Kayıt sayısı: 2
Konu içerikleri: 1) Kefe mukaatasının maaşlı mutasarrıfı Recep Efendi'nin ücretinin Hüseyin Ağa'dan tahsil edilmesi ve beratın kaydedilmesi 2) Yarım kalan dava (sayfa yitilmiş, karanlık ve silik alanlardan dolayı yarım kalmış, okunmuyor ve tamamı görünmüyor)
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Bahçesaray
Kadın İsimleri: Balkız
Erkek İsimleri : Abdulaziz, Abdullah, Hasan Ağa, Hüseyin Ağa, Keyvan, Mehmed, Mevlüd Gazi, Recep
Meslek isimleri: Ulûfe Mutasarrıfı
Ünvanlar: Ağa, Efendi, Fahu'l-akrân
Sicillerde Geçen Kalıplar: Mâ-hüvel vâkı', Mahfel-i kazâ, Meclis-i şer', Takrîr-i kelim
Para çeşitleri: Akçe

3b/2. Sayfa

Kayıt sayısı: 6
Konu içerikleri: 1) Kaybettiği eşeğini başkasının elinde bulup dava etme (Semha veledi Mortahay ve Mevlaş'ın ortak eşek almaları ve yavrutmaları, daha sonra ise birisinin eşeklerinin çalınması ve ortağını suçlaması) 2) İsak veledi Şahsu'nun Yusuf'a söylediği söze şahitlik edilmesi 3) Köle satışında ücret konusunda ihtilaf yaşama (Rahmet Sofi Atalık'ın azat etmek için Kazak satın alması) 4) Alish'in mülkünden izinsiz toplanan lahanaları talep etmesi ve lahanaların hırsızlık yapanlardan Merdeş Sofi'ye hüküm olunması 5) Azat edilmiş kölenin müşterek mal olduğu için miras davası olması 6) Köle azat edildiğine şahidin vekili'nin kim olduğunun kaydedilmesi (Kısa ters yazı)
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Aktacı köyü, Mahmut köyü
Kadın İsimleri: Aynî, Ayşe, Can Seveş, Hânî
Erkek İsimleri : Abdullah, Abdullah el-Hâc, Abdulcemil Efendi , Ahmed Beg, Ali, Ali, Apak el-Hâc, Bahadır Beg, Danişmend Efendi, Devlet Gâzi, Ebubekir, Fazlı, Gazi el-Hâc, Gazi Halife, Hacı, Halim Çelebi, Hacı Gâzi Hacı Timur Beg Aga, Hasan, Hasan el-Hâc, Hüseyin, İbrahim, Kaplan Mirza, Kasım Dede, Kırım Gazi Efendi Kırım Efendi, Kul Koçtar, Mahmud Mirza, Makul Dede, Mataracıbaşı Hüseyin, Mevlaş, Mehmed Halife, Mehmed Şah, Merdeş Sofi, Mevlüd Gazi, Mustafa Aga, Nevrez, Rahmet Sofi Atalug, Receb, Seyyid Gâzi, Sefeş el-Hâc, Siyavuş Tokay Kethüda, Şah Mehmed, Toktamış, Yusuf, Zorum Mirza
Köle isimleri: Yolbuldu
Zımmi isimleri: Semha veledi Mortahay Yahudi, İsak veledi Şahsu nam Yahudi
Meslek isimleri: Beşe, Kethüda, Mataracı başı, Müderris, Ulema
Aşiret isimleri: Ataluk
Gayri müslim Topluluklar: Kal'a Yahudîleri
Ünvanlar: Ağa, Bey, Çelebi, Efendi, El-Hâc, Fahu'l-ulemâ, Gâzi, Hacı, Halife, Mirza, Sofi
Köle tanımları: Kazak
Sicillerde Geçen Kalıplar: Halef-i Billah, Mahfel-i kaza, Takrir-i kelim
Para çeşitleri: Altın
Hayvan türleri: Hımar (eşek)
Tarım ürünleri: Lahana

3b/3. Sayfa

Kayıt sayısı: 7
Konu içerikleri:

1) Vakfın eski mütevelliyeye olan taksitli borcunun anlaşmayla peşin olarak kapatılması. (Gözleve’de yapılan câmi-i kebirin vakfı olan dükkanlar)
2) Devlet Giray han ve Sahip Giray han için Gözleve’de yapılan cami-i şerif’in vakıf dükkanlarının yapılacağı yerin şikayet edilmesi ancak arazinin vakfiyetine hükm olunması.
3) Murtaza’nın vefat eden Şahin’den iki altınlık darı aldığına ancak eşinden almadığına dair yemin etmesi
4) Abdulgaffar’ın eşi Esen’i aklını yitirdiği için talak-ı bayin ile boşaması ve nafaka bağlanması
5) Gayri menkul (bahçe) satışından kalan 7 florilik borcun kaydı
6) Üzerinde borç olarak kalan miktarı belirtme ve daha fazla yoktur diye yemin etme
7) Kefe’de bulunan Ermeniler’in dükkanlarından çalınan kılıç, giysi ve kumaşların talebi ve hırsızların dava edilmesi
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Bahçesaray (mahruse-i), Bursa, Gözleve, Karye-i Kaçı, Medine-i Kefe
Kadın İsimleri: Esen
Erkek İsimleri : Abdullah, Abdulgaffar, Abdurrahim Efendi, Abdulcemil Efendi, Abdullah Sofi, Abdulgaffar Ali, Ali Çelebi Efendi, Ali Efendi (Defterdar), Apak el-Hâc, Bali Nazır, Bursalı Aga, Davud Sofi, Defterdar Ali, Devlet Gazi, Devlet Giray Han, Deli Türk, Ebubekir, Emir Osman, Emirhan, Eş Akay, Giray Han, Hamza Hasan Ataluk, Hasan Kasab, İslam Giray Han, Kutlay Aga, Kırım Gazi Efendi, Mahmud Çelebi (katib), Mahmud Halife, Makul, Mehmed Beşe, Mehmed Efendi (vaiz), Mehmed Giray Han, Murtaza, Mustafa, Mustafa Çelebi, Muhyiddin Halife (naib), Nasreddin, Osman Sofi, Receb Sofi, Perviz, Sahib Giray Han, Sefer (pazar başı), Seyyid İlyas Efendi, Süleyman, Şaban el-Hâc, Şahin
Zımmi isimleri: Bugaz veledi Ahçıyan (Ermeni), Avanos veledi Haçiras (Ermeni), Hevaçe Barun veledi Sarkiz isimli Ermeni
Meslek isimleri: Beşe, Çavuş, Defterdar, Hoca, Katib, Kasab, Kapıcı, Muhzır, Mütevellî, Müderris, Naib, Vaiz, Pazar başı
Aşiret isimleri: Atalık
Vakıf isimleri ve yapıları: Gözleve’de Cami-i Kebîr vakfı
Topluluk isimleri: Acem
Gayri müslim Topluluklar: Ermeni
Ünvanlar: Ağa, Çelebi, Efendi, El-hâc, El-muhzır, Han, Halife, Katibül'l hurûf
Köle tanımları: Kazak
Sicillerde Geçen Kalıplar: Emr-i şerîf, Halef-i Billah, Kıbel-i şer’, Li-eclîşshade, Mahfel-i kaza, Meclis-i Şer’, Takrir-i kelâm
Esnaf sınıfı: Kasap
Dükkan isimleri: Kasap
Para çeşitleri: Akçe, Altın, Filori, Guruş
Ölçü ve ağırlık çeşitleri: On iki kagıd ?
Gayri Menkul: Bahçe, Camî, Dükkan, Hamam
Giysi ve Takılar: Beyaz aba, Derayi kaftan, Hamam gömleği, İşleme gömlek, Kaftan kısa yenki kaftan, Ketten gömlek, Mai kemha kaftan , On iki kagıd ibrişim, Siyah gördesi, Yagmurluk
Silah Türleri: Çerkesî kılıç

3b/4. Sayfa

Kayıt Sayısı: 11
Konu içerikleri:
1) Tüccar Mehmet’in dellale bey etmeye verdiği giysilerin dellal tarafından mahzenden çalındığının iddia edilmesi ancak tüccarın bunları dellalin yerinde bulması ve mahkemede iadesine hükm olunması
2) Bahçesaray’dan Osman’ın Bayram Gazi’den aldığı kölenin zahmetli olması ve satışın iptalinin istenmesi
3) Otlatmaya verilen öküzün kaybolmasının soruşturulması ve öküzün fiyatının yarısı olan iki floriye anlaşmaya varılması
4) Kuba camii vakfının dükkanlarının mütevellî Bolad tarafından Ermenilerden Haçuk’a kiralanması (Aşağıdaki dükkanların hepsi aynı vakfa aittir ve aynı kişi tarafından Ermenilerden farklı kişilere kiralanmıştır.)
5) Vakıf dükkanının kira sözleşmesi (senelik 5 altın, üç yıl)
6) Vakıf Dükkanının kira sözleşmesi (senelik 5 altın 3 yıl)

7) Vakıf Dükkanının kira sözleşmesi (senelik 5 altın 3 yıl)
8) Vakıf Dükkanının kira sözleşmesi (senelik 3 altın 3 yıl)
9) Gayrı menkul satışı (Balbek'de olan bağın 50 altına satılması)
10)Hüseyin Ali ve Derviş Aga'ya Çokrak'ta bulunan kışlanın 40 altına alış satışı için vekil tayin edilmesi
11) Bir önceki hükümde adı geçen kışlanın içinde yer alan diğer mülklerle beraber Derviş Aga'ya satışı ve meblağın alındığının kaydedilmesi
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Bahçesaray, Balbek, Buga salası?, Borluca, Çokrak, Kuba
Kadın İsimleri: Güldeste
Erkek İsimleri : Abdullah, Abdulaziz, Abdulhalim Çelebi, Abdurrahim, Ali Efendi, Bayram Gazi, Bolad, Bekir Çelebi, Canbolad, Davud, Delay, Derviş Aga, Eş Akay, Hasan, Hasan Ali, Halil, Hızır, Hüseyin, Devlet, Gazi, Dedeş Aga, Kazeş, Kaytas, Kenan, Kutay, Makul Dede, Mehmed Beşe, Mehmed Efendi, Mehmed Hancıbaşı, Mennan, Murtaza Efendi, Osman Süleyman, Osman, Ömer Aga, Sefer, Timur Beg, Tok Mehmed, Yahya Efendi, Yusuf
Zımmi isimleri: İlyâ, Haçuk, Koçan, Feryad, Çeban, Kosta, Yuri, Seruyan, Evansus, Ayriyan, Hazrayan, Piravece, Yadibeg
Meslek isimleri: Hancı Baş, Beşe, Dellal, Danişmend, Kadı, Katib, Tüccar
Vakıf isimleri ve yapıları: Kuba Cami vakfı
Topluluk isimleri: Taife-i tüccar, Taife-i Kıptıyan
Gayrı müslim Topluluklar: Ermeniyan
Ünvanlar: Gazi, Çelebi, Halife, El-hac, El-muhzır, Es seyyid , Eş şeyh, Efendi, Fahrul ulema, Usta
Köle tanımları: Kazak
Sicillerde Geçen Kalıplar: Mahfeli kaza, Gibbet taleb, Hududu Maglume, Şehadeti şeriyeye, Takrir-i kelam , Tariki amm, Sabitül vekale, Vechi meşruh
Esnaf sınıfı: Dellal, Tüccar, Hancı baş
Para çeşitleri: Altın, Flori
Hayvan türleri: Öküz
Gayrı Menkul: Bağ, Kışla, Kıraltı, Mahzen , Dükkan
Giysi ve Takılar: Mai Yelek, Mai Düke?

3b/5. Sayfa

Kayıt sayısı: 6
Konu içerikleri: 1) Hırsızlık iddiası (3b/3-7. hükümde Kefe'de soyulan dükkandan alınan eşyaların Bahçesaray'da Hacı Yusuf tarafından satıldığıının haberinin alınması üzerine mahkemeye başvurulması) 2) Gayrı menkul (kışla, tarla yeri ve mera) satışı ve 30 altın olan miktarın alındığının kaydı 3) Mehmet Efendi seferdeyken Can Pare Bikçe tarafından satılan bağın satışının iptali 4) Koruculuk hizmetinin karşılığını isteme (yeni korucu Osman'a verilen emr-i şerif gereğince 7 ay eski korucuya, 5 ay da yeni korucuya hükm olunması) 5) Alem Sultan'ın eşi Timur'un evliliği ve mehiri inkar etmesi anacak evliliğin ve mehrin şahitlerle ispat edilmesi 6) Üç yaşındaki Gülbeyaz ve bir yaşındaki Mihriban isimli iki kız çocuğunun azat edilmesi ve i'takname verilmesi
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Ağaç Köprü (Balbek'de), Ağaç köy, Bahçesaray, Balbek, Gümüş Derebaşı nam karye, Gözleve, İstanbul, Kefe, Kubarzi , Nehr-i Kabardi, Vadi-i Balbek
Kadın İsimleri: Alem Sultan , Can Pare Bikçe, Sefer Bike, Sultan Bike
Erkek İsimleri : Abdullah, Abdulaziz, Abdulaziz Aga, Allahşükür, Ali Sultan, Abdullah Çelebi, Abdulhalim Çelebi, Abdulcemil Efendi, Abdulfettah, Abdulfettah Çelebi, Abdulkadir Çelebi, Abdurrahman Çelebi, Ahmed, Beg, Arslan Efendi, Apak, Bali Çelebi, Behram, Boran , Cafer, Çorlu Mustafa Çelebi, Dedeş Ağa, Ebubekir, Eş Akay, Eyyüb, Esad, Fazlı Çelebi, Gazanfer, Gül Mehmed, Hacı Ali, Hacı Kadı, Hamdi Beg, Hüseyin, Hızır Çelebi, Hızır Bali Çelebi, İslam, İbrahim Ataluk, Kaplan, Mehmed Ali Çelebi, Mehmed Ataluk, Mehmed Efendi, Mehmed Çelebi, Mehmed Halife, Mustafa Aga, Murat Gazi Beg, Murtaza Efendi, Mevlüş, Osman, Ömer Aga, Rüstem, Şah Mirza, Safes bin Toktamış, Şükruallah, Timur Beg Aga, Timur, Yusuf, Zülfikar
Cariye isimleri: Gülbeyaz, Mihriban
Köle isimleri: Hüseyin

Zimmi isimleri: Burgaz, Ahican, Kocabaruk, Haçaruz, Avanos, Sarkiz, Ovrachim, Moşe, Yasef, Papa
Meslek isimleri: Odabaşı, Seyisbaşı, Katib, Kadı, Korucu, Korucubaşı, Müderris
Ünvanlar: Aga, Beg, Çelebi, Çorlu, Efendi, El-hac, Es-seyyid, Fahrul ulema, Fahrul müderris, Gazi, Katibül, huruf, Fahrül katib, Fahrul kassam, Üstad, Odabaşı
Sicillerde Geçen Kalıplar: Emri şerif, Gıbbel istintak, Hazıran fil meclis, Mahmiye-i Kefe, Mahfel-i kaza, Lieclişşehade , Sabitül vekale, Şehadeti şeriyye, Vechi meşruh, Takrir-i kalam
Dükkan isimleri: Kefe'de kumaş, giysive ayakkabı satılan dükkan..
Para çeşitleri: Altın, Akçe, Guruş
Ölçü ve ağırlık çeşitleri: Kıta, kagıt (sekiz kagıt ibrişim..)
Gayri Menkul: Koyun kışlası, Bağ, Bahçe, Tarla yeri, Mera, Mezraa
Giysi ve Takılar: Kaftan, Çuha, İbrişim, Papunç, Hamam gömlegi
Silah Türleri: Çerkesi kılıç

3b/6. Sayfa

Kayıt sayısı: 10
Konu içerikleri: 1) 7. varağın sonundaki davanın devamı (Satışı yapılan bağın miras olduğunun iddia edilmesi) 2) Vefat eden Şaban'ın kızı Fatma'ya nafaka bağlanması 3) Zimmi kardeşlerin babadan intikal eden bağın sınır komşusu tarafından zabt edilmesi üzerine eski Mankub Kadısı Hüseyin Efendi'den aldıkları hücceti göstererek bağı tekrar almaları (yarım bırakılıp diğer hükme geçilmiş) 4) Bağda 15 gün bekçilik yaptığını iddia eden Sefer Gazi'nin ücretini talep etmesi ancak bağın sahibi Mehmet'in 15 gün değil 8 gün bekledi diye yemin etmesi 5) Miras paylaşımı ve mirasdan olan köle Cemşit'in 150 altın karşılığında azadının talep edilmesi 6) Azat edilecek olan Cemşit'ten alınan altının ve Çuran'ın kaydedilmesi 7) Azat etme sözü verilen Kutluçura'nın hakkını talep etmesi ve efendisinin inkar etmesine rağmen şahitlerle ıspat edilmesi ve hürriyetine hüküm olunması 8) Kızkardeşin muhaleffattan kalan hissennin alınması ve bir daha hak talep edilmeyeceğine dair söz verilmesi 9) İslam Giray'ın kızkardeşi Uluhan Sultan'ın Validesinin borçlarına karşılık muhaleffatından gayrimenkul ayrılmasının tezkire-i şerifi 10) Mustafa'nın boşandığı eşi Saliha'dan olan çocuğuna nafaka bağlanması
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Alma, Ağaç Köprü (balbekde), Balbek, Vadi-i Balbek, Kamışlı Ağzı(Balbekde), Kan? ili nam, Kubarzi nam karye, Mankub
Kadın İsimleri: Ayşe, Asiye , Fatma, Kamile, Saliha, Ulu Han Sultan (İslam Giray'ın kızkardeşi)
Erkek İsimleri : Abdullah, Abdullah Hüseyin, Abdulhalim Çelebi, Abdurrahman Efendi, Abdurrahim Çelebi, Abdulkerim, Abdulvahhab, Akay, Arslan Ali, Apak, Ahmed Beg, Arslan Beg, Ahmed ali, Ahmed Çelebi, Bali, Bolad, Can Beg, Çorlu Mustafa Çelebi, Devlet Gazi, Derviş Gazi, Ebu Ali, Ebubekir, Ebussuud Aga , Eş Akay, Fazlı Çelebi, Ferhad, Gazeş, Geyik, Hacı Gazi, Hasan Atalık, Hasan , Hüseyin Efendi, Hüseyin Çelebi, Hüseyin, Hızır Çelebi, İslam Giray Han, İvaz, Kutay, Kutlu Ay, Kutlu Saat, Kırım Gazi Efendi, Koçkar ataluk , Kostak sofi, Makul Dede, Makul Sofi, Mahmud, Mehmed, Mehmed Beşe , Mehmed Can Aga, Mehmed Efendi, Mehmed Çelebi, Mehmed Şah, Mehmed Halife, Mevlüş, Murad, Murtaza, Murtaza Aga, Murtaza Efendi,, Mustafa , Mustafa Ali Efendi, Nebi Aga, Ömer Aga, Pıruş Aga,Rahmet, Tayyib Fakih, Timur , Sefer Gazi, Sefeş, Süleyman Beşe, Şaban, Toktamış Beg, Üveys, Yusuf , Zineş, Zorum Hoca
Köle isimleri: Cemşid bin Abdullah, Kutlu Çura, Yolbuldu
Zimmi isimleri: Afendol, Erfunderi, Kara Kuzi, Tudor
Meslek isimleri: Beşe, Kadı, Bevvab, Fakih
Ünvanlar: Ağa, Bey, Gazi, Han , Hazret, Çelebi, Efendi, El-hac, El-muhzır, Fahrul Ayan, Halife
Köle tanımları: Gulam, Çura
Köle tarifleri: Orta boylu kara kaşlı kara gözlü kongür sakallı sıfat-ı çengesinde yaralı müsellemlü'l-mille Türkiel-asl Cemşid bin Abdullah
Sicillerde Geçen Kalıplar: Eda-ı Şehadet, Halef-i Billah, Gıbbel İstintak, Kıbe'l-i Şer', Mahfel-i Kaza, Sâbitül vekale, Vechi meşruh, Takrîr-i Kalam
Para çeşitleri: Altın, Akçe
Hayvan türleri: Öküz

Gayri Menkul: Bağ, Değirmen Ocağı, Ganem Kışlası

3b/ 7. Sayfa

Kayıt sayısı: 11
Konu içerikleri: 1) Köle satışında aracı olan Dilaver tarafından ödenen ücret konusunda ihtilaf yaşanması 2)Abdullah oğlu Çura'nın ortağı tarafından izinsiz mülkünden alınan dananın satıldı denmesine rağmen büyüüp öküz olması sonucu hakkını talep etmesi ve leşinin kıymeti bir altına hükm olunması 3) Hüseyin'in Arnavut Mehmet'e verdiği gümüş şişeyi Mehmet'in sarhoş olub kaybetmesi sonucu tazminatına hükm olunması 4) Vefat eden Hacı Hasan'nın küçük oğlu Şaban'a olan borçların vekil vasıtasıyla alınması 5) Gülistan'nın mehrinden ve nafakasından feragat ederek eşi tarafından boşanması 6) Borcun 15 altın değil 10 altın olduğuna dair yemin edilmesi 7) 4.hükümdeki Şaban'a olan 10 altın borcun ödenmesi ve borcum yoktur şeklinde halefi billah etmesi 8)Çolak Mustafa'nın Hasan Beşe'ye borcu olmadığına dair yemin etmesi 9) Alacak verecek kavgasında bin akçe alacağını alamayan Mehmet Beşe'nin zımmî Savsatus'u odun yarmasıyla kulak tözüne vurup öldürdüğünü itiraf etmesi 10) Babasından kalan öküzünün vekili tarafından satıldığını öğrenen Timur Gazi'nin şahit göstererek öküzünü talep etmesi ve öküzün geri verilmesine hükm olunması 11) Babalarından intikal bağın Kuzî tarafından satın alındığı iddiasıyla zabt edilmesi üzerine şahitlerle mirası ispat etmeleri
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Bahçesaray, Balıklava, İstanbul, Çeltik?, İskender?, Kamuşlu, Kamışlı Ağzı, Kamran nam karye, Kastamonı, Mankub, Ortayaka (Ötekaya) Pörlek? (karye)
Kadın İsimleri: Gülistan
Erkek İsimleri : Abdi, Abdullah , Abdulaziz, Abdurrahim Efendi, Abdulgani, Ahmed, Allahverdi, Ali, Arap Yusuf , Arslan, Abdullah, Mevlüş, Bali, Can Timur, Çura, Çorlu Mustafa Çelebi, Çolak Mustafa , Derviş Aga, Derviş Gazi, Dilaver , Elmas, Fazlı, Fazlı Çelebi, Hasan , Hasan Beşe, Hüseyin,m Hüseyin Çelebi, Hızır Çelebi, Hızır Mehmed , İbrahim Efendi,İsa, Kara Mehmed , Kaytas, Kerim, Mehmed, Mehmed Beşe, Mehmed Çelebi, Mehmed Çelebi, Mehmed Halife, Mehmed Can Aga, Mevlüd, Mustafa, Mustafa Çelebi, Murad Gazi, Murtaza Aga, Ömer, Sefeş, Şaban , Ramazan Efendi, Tokay, Tayyib Fakih, Timur, Timur Gazi, Timur Beg Aga , Toktamış , Veli, Zülfikar
Zımmi isimleri: Savsatus , Tudor, Kuzi , Kudzi, Eftadül(Afendol), Erhundî (kadın), Kiraran(kadın)Tedani ve Usluke (Vasilike)
Meslek isimleri: Beşe, Hatib, Kadı, Katib, Müezzin
Topluluk isimleri: Arap, Arnavut
Ünvanlar: Aga, Beg, Gazi, Çelebi, Efendi, Es-seyyid, Es-sultan , El-hac, Halife, Sofi
Köle tanımları: Kazak , Gulam
Sicillerde Geçen Kalıplar: Mahfel-i kaza , Halef-i Billah, Eda-ı Şehadeti şeriyeye
Para çeşitleri: Altın, Akçe , Guruş
Hayvan türleri: Davar, Dana, Ganem, Öküz
Öküz cinsleri: Çapar öküz
Gayri Menkul: Bağ, Meyhane, Uruş (örş)

3b/8 Sayfa.

Kayıt sayısı: 9
Konu içerikleri: 1) Ali Beşe'nin Hasan Çelebi ile bir at hususunda aralarında olan davadan feragat etmesi 2) Saliha'nın mirasçıları ve muhallefat listesi 3) Muhallefattan Mihrinaza'a düşen payın vekili Mehmet Atalık'a teslim edilmesi (21 altın 40 akçeye karşılık tahlil ve ev eşyası verilmesi) 4) El-Hâc Gazi'nin Kuba mahallesinde bulunan dükkanını satışı ve parasını aldığıının kaydedilmesi 5) Küçük yaşta nafaka almadan alıp beslenen çocuğun gerçek ailesine teslim edilmesi (Mehmet isimli çocuğa bakan Osman'a gerçek babası Mustafa tarafından beslediği için 4 kuruş veriliyor)

6)Ansemus isimli rahibenin üç senelik metropolitlik akçesi ve Mataracı başı Hüseyin Beşe'nin patrik tarafından vekil edilmesi
7) Arslan isimli Kıptî ile eşi Ak Bike arasındaki evlilik sözleşmesi (Eşimi günahsız döversem benden üç talak boş olsun, ama eşim bana ve anneme kötü konuşursa ben onu döverim)
8) Aralarında yapılan at mübadelesinde el-Hacc Ali'nin kendisine verilen atın kusurlu olduğunu iddia etmesi
9) Emanete hıyanet etmediğine dair halefi billah etme (Azra veledi İlya için Gözleve'den bir kaç deste otluk ve bir kaç kile maçın? getiren Hüseyin' in kusur ve hıyanet etmediğini bildirmesi)
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Bahtiyar, Can Ahmedli Karakurt ,Gözleve, İçeli,Kamran nam karye, Kara Agaç nam mevkii, Kuba, Öte Yaka, Zele nam kasaba
Kadın İsimleri: Akbike (Kıptî), Aluran?, Fatıma, Feryade , Havva , Mihrinaz , Saliha
Erkek İsimleri : Abdulaziz, Abdullah, Abdullah Çelebi, Ahmed Aga, Ali Aga, Ali Atalık, Ali Beşe, Ayaz nam Kıptî, Bal , Çavuş, Devlet Gazi, Eş Akay, Gavs, Hasan Çelebi, Haydar, Hızır Çelebi, Hüseyin, Hüseyin Sarvan, Kırım Gazi Efendi, Kutlay, Laçın ,Maveres?, Mehmed Atalık , Mehmed Molla, Mevlam Verdi, Mevleş, Mevlüd Gazi, Murad, Murtaza, Musli Çelebi, Mustafa , Mustafa Çelebi, Nurullah, Ömer, Pınar, Ramazan, Receb Sofi, Sarvan, Sefer Ali, Seyideddin, Seyyid, Şükrullah, Timur, Veli,Yakub, Yakub Sofi
Zımni isimleri: Ansemus nam rahibe, Azra, İlya, Parsenus nam rahib
Meslek isimleri: Beşe, Çavuş, Danişment, Mataracı başı, Naib
Ünvan ve lakaplar : Ağa, Bodur, Çelebi, Danişment, Efendi, El-mahcer?,El-hac, Esedünnaib, Eş-şehir, Fahrul Ayan , Gazi, Molla, Sofi
Sicillerde Geçen Kalıplar: Mahfel-i kaza, Cümle tevâbi ve levahakıyla, Takrir-i kelim , Deyn-i vakıf, Gıbbel istintak, Halefi billah
Dükkan isimleri: Sayati dükkan(av malzemeleri satılan dükkan)
Para çeşitleri: Altın , Akçe , Guruş , Hasene, Sim
Ölçü ve ağırlık çeşitleri: Bir buçuk degirmi tülbent, 10 şıbsiri? (beşşeri) buğday , bir kaç kile maçın ?bir kaç deste otluk
Hayvan türleri ve cinsleri: At, Öküz, Sığır , Buzağı, Dana, Kara Tosun, Kara sığır, Komaçın sığır
Tarım ürünleri: Buğday
Tarım aleti: Çapa
Ev eşyaları: Bazı bandul, Beledi döşek zarfı, Beledi yorgan , Bir çeke-çakı burğu, Çarşaf, Çarşaf bezi, Çevin kazan,, Çit döşek, Çit yorgan mea çarşab, Dokuma yüz bezi, Döşek, Fincan koşumu, Gümüş masat, Hamam taşı, Kazan , Kazan kapağı, Kırmızı kilim, Kilim, Köhne ve leh gömlek , Kulak çemberi, Küçük sahan, Kürek, Lesker?, Sarı kaffa?, Sepet sanduk, Tahta sanduk, Tencere kapaklı,Tülbent , Yasdık, Yorgan
Gayri Menkul: Ev , Çayır, Bağçe , Bag , Çatma hane , Dükkan
Giyisi ve Takılar: Al sıralı kürk altın içli

3b/9. Sayfa

Kayıt sayısı: 13
Konu içerikleri: 1) Hacı Gazi'nin Arslan bin Tengrikulu ve diğer kişinin arasında gerçekleşen kazık saplama olayını bilmediğine dair yemin etmesi 2) Kaybolan Ciran atın Aşçı Hasret'in elinde bulunduğunu söyleyen Mustafa isimi Kıptî'nin iddiası üzerine şahitlerin aynı at olmadığını, Aşçı Hasret'te bulunan atı Özi hatmanının Han hazretlerine verdiği, Han hazretlerinin de Feridun isimli kölesine verdiği ve Aşçının da ondan satın aldığına dair şahitlik etmeleri) 3) Laçın isimli kazağın Ahmet'in bahçelerine düşen buzağılı sığırını baltayla vurup öldürdüğünü itiraf etmesi ve durumun Ahmet talebiyle kaydedilmesi 4) Elli altın mehrinden ve üç nafakasından vazgeçip talak-ı salis ile boşanma

5) Mustafa'nın Bahçesaray'da kaybolan cariyelerini Gözleve'de başkasının elinde bulması(cariyelerin daha önce i'tak olmuş Baygeldi isimli bir kazak tarafından on kuruşa satılması)
6) Eşinin daha önce Baltacı oğlu İvaz isimli Kıptî'ye sattığı yer için izin verme ve meblağı nakit aldıklarını bildirme
7) Şaban'ın on macar arabacığı çalıp başkasına sattığına dair Hacı Mehmet'in ve Hüseyin'in şahitlik etmeleri
8) Şaban'ın boşandığı eşi Safeş'in annesinden aldığı kırk akçeden başka almadığına dair yemin etmesi
9) Alınan Düke'nin iki dişi kusurlu kusurlu çıkması sonucu geri verilmek istenmesi
10) Bir önceki davadaki cariyenin dişlerinin sakat olduğunun görülmediğine dair halefi billah edilmesi
11) Derviş Bike ve Rasim Han'ın aralarındaki biten borcun ve haklaştıklarının vekil vasıtasıyla kaydedilmesi
12) Muhallefattan öksüzlere bırakılan malların teslimi
13) Beyazıt isimli kişinin arabacının eline vurup akçesini dağıtmadığına dair yemine etmesi
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Akmescid, Bahçesaray, Gözleve , İstanbul, Kaçı, Kastamonı, Nur Geldi nam karye , Öte Yaka, Özi, Salacık , Süleyman Aga köyü, Şeyh ili kazası, Urus mahallesi, Yurt nam karye
Kadın İsimleri: Derviş Bike, Kenan, Safeş
Erkek İsimleri : Abdi, Abdulfettah Efendi, Abdülcemil Efendi, Abdulhannan Aga, Abdulkadir, Abdulkadir Çelebi, Abdullah, Abdüşakir Çelebi, Abdurrahim Efendi, Abdurrahman Çelebi, Ahmed Beg, Ali Efendi, Allah Verdi, Apak , Arslan , Baltacı nam Kıptî, Bekir Ali Efendi, Bogdan Mehmed, Bolapay, Çorlu Mustafa Çelebi, Dede Çelebi, Delay? 3. hüküm , Devlet Ali Kahya, Devlet Gazi, Esad, Göki, Hacı Gazi, Hacı Molla, Halil, Hasan Halife , Hasred , Hüseyin, İbrahim Ataluk, İsa , İslam , İsmail Efendi, İvaz , Kara Mehmed, Kaytas , Kırım Gazi, Mahmud, Mealeş Aga?, Mehmed, Mehmed Halife, Mevlüd, Murtaza Ali, Mustafa , Mustafa nam Kıptî, Mustafa Çelebi, Mürşid Kulu , Osman, Osman Efendi, Rasim Han, Receb , Sefer Ali, Süleyman , Şaban , Şah Mehmed , Timur Beg Aga, Toktamış, Turker Kul, Yusuf
Köle isimleri: Baygeldi, Feridun, Laçın
Zımmi isimleri: Moşe Yahudî, İlya Yahudî
Meslek isimleri: Açı, Baytar, Hatman, Bölükbaşı, Kadı, Katib, Kahya , Kasab , Kapucu, Muzaffat, Naib, Sarraç, Sahancı, Vaiz
Topluluk isimleri: Acem, Kıptî
Gayrı müslim Topluluklar: Kal'a Yahudiyen
Ünvan ve lakaplar : Aga , Beg, Çelebi, El-hac, El-maruf, Gazi , Hacı, Halife, Han, Hazret, Kara , Kasabül maruf, Molla
Köle tanımları: Gulam, Kazak
Sicillerde Geçen Kalıplar: Gıbbel istintak, Gıbbet taleb, Halefi billah, Hazır fil meclis, Mahfel-i kaza, Şehadet-i şeriyeye, Talakı salis
Esnaf sınıfı: Sarraç, Sahancı, Kasap
Dükkan isimleri: Sarraç, Kasap
Para çeşitleri: Altun, Akçe, Guruş, Hasene
Hayvan türleri: At (Ciran at), Sığır
Gayrı Menkul: Çatma hane, Çit hane
Silah Türleri vb. aletler: Balta

3b/10. Sayfa

Kayıt sayısı: 15
Konu içerikleri: 1) Satılan, hibe edilen ve ve çeyiz verilen malların kaydedilmesi 2) Eski ismi zımmî iken Yuri olan, müslüman olduktan sonra Hüseyin bin Abdullah ismini alan Hüseyin'in babasından kendisine hibe edilen evler için Sehrap Efendi tarafından verilen hücceti ispat etmesi 3) Cihan Şah ve oğlu Can Timur arasında yapılan bağ satışının hüccetine karar kılınması 4) Kiralanan ata bir başkasının bindirilmesi, onun da sarhoş olup atı kaybetmesi ancak atın bulunması ve aynı at olduğunun eyeri vasıtasıyla anlaşılması 5) Vefat eden Ramaş'ın iki oğlu ve bir kızına çocuklarına günlük nafaka farz ve takdir olunması

6) İhvarad isimli zımmî ile müslime kadın arasındaki yorgan satışında hıyanet olmadığına yemin etme
7) Sulu Kuba mahallesinden Fatıma'nın gayri menkulünü(çithane, mahze, taş ev) otuz altına Kapıcı İslama satması ve parasını alması
8) Hırsızlık kaydı (Dellal Ali'nin sandığından Gülsüm isimli kadının 40 altın çalması ve bir miktarını geri göndermesi üzerine Ali'nin duyulmasını diye çalındığını söylememesi)
9) Gülsüm'ün bir önceki hükümde adı geçen sandıktan altınları gizlice aldığını itiraf etmesi ve ondan bundan tedarik ederek haklaştığını kaydettirmesi
10) Zimminin Memi Beşe'den ödünç olarak altın almadım diye yemin etmesi yoluyla halas olması
11) Zimminin Memi Beşe'den iki yüz akçe karz almadığına dair yemini
12) Memi Beşe ve zımmî arasındaki alacak verecek hesabı
13) Memi Beşe ve zımmî arasındaki alacak verecek hesabı
14) Memi Beşe ve zımmî arasındaki alacak verecek hesabı
15) İlyas Aga'nın muhalledatından satışı yapılan Eman bin Abdullah isimli kölenin 30 altına satın alınması
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Bahçesaray, Estelibe karye?, Özi, Sulu Kuba mahallesi, Ulaklı, Vadi-i Balbek Yeni Dünya nam muhit (Balbek)
Kadın İsimleri: Asiye, Cennet Han, Cihan Şah, Fatıma, Gülsüm, Hamdiye, Salime
Erkek İsimleri : Abdullah, Ahmed Beg, Ak Beg Mustafa Sofi, Ali, Allah Verdi, Apak, Can Timur, Çorlu, Mustafa Çelebi, Dede Efendi, Dedeş Çelebi, Devlet Gazi, Ebubekir, Esad, Gazi, Haydar, Hüseyin, Hüseyin, Ataluk, İbrahim Efendi, İlyas Aga, İslam, İsmail Efendi, Kaytas, Kırım Gazi Efendi, Makul Sofi, Mehmed, Mehmed Apak, Mehmed Çelebi, Mehmed Halife, Memi Beşe, Mevlüş, Murtaza, Muzaffer, Osman Efendi, Rahmet, Ramazan, Receb, Sefer, Sefeş, Sehrab Efendi, Seyyid Gazi, Süleyman, Şaban, Şükrullah, Timur, Timur Beg Aga, Toktamış, Yaşar, Yusuf
Köle isimleri: Eman bin Abdullah
Zımmî isimleri: Afendike, Bedurus, Canbeg, İhvarad, İlyavud, Mosas, Nikogos, Tudor, Yasef (Yahudi), Yuri
Meslek isimleri: Beşe, Çıkrıkçı, Danişment, Dellal, Kadı, Kapucu, Katip
Gayri müslim Topluluklar: Yahudi
Ünvanlar: Aga, Beg, Çelebi, El-hac, El-maruf, Eş-şeyh, Gazi, Halife, Han, Sofi, Sultan-ı sabıkan
Köle tarifleri: Orta boylu düz burunlu koyun gözlü ... Eman bin Abdullah nam dogma
Sicillerde Geçen Kalıplar: Eşcar-ı müsmire, Gıbbel istintak, Gıbbes sual, Halef-i billah, Karz-ı şeri, Mahfel-i kaza, Meclis-i şer', Vech-i meşruh
Para çeşitleri: Altın, Akçe, Guruş
Hayvan türleri: At
Hayvan eşyaları: Eyer
Ev eşyaları: Ayet yazılı Acem taşı, Hamam legeni, Kuzi tabağı, Sandık, Yorgan
Gayri Menkul: Bağ, Çatma ev, Çit hane, Hane, Mahzen, Taş ev
Giysi ve Takılar: Sarı atlas kürk, Kırmızı ... kürk

3b-/11. Sayfa

Kayıt sayısı: 11
Konu içerikleri:
1) Kadızade Mehmet ve Şulme Yahudî arasındaki ortak köle satışında ölümle ortaklığın bozulması
2) Abdullah kızı Mariya isimli cariye'nin azat edilmesi ve itkname verilmesi
3) İslam Aga'nın kölesi Esteban'ı azat etmesi ve itkname verilmesi
4) Yani veledi Pulcı'nın Sefer Bike'ye söylediklerine Efadol ve Yuri'nin şahitlik etmesi
5) Hediye'nin Kirmancık köyündeki bağ ve bahçesini Yasef veledi Sehmivan'a satması
6) Rabia'nın babalarından intikal eden malı kardeşi Mustafa Sofi'den talep etmesi
7) Sehrab Efendi mahallesinde gayri menkul satışı (çatma, mahzen, bahçe)

8) Rabia'nın babalarından intikal eden cariyedeki hakkını istemesi üzerine abinin cariyeyi eş olarak aldığı ıspatlaması
9) Ak Bike'nin dokuz altına sattığı incinin parasını Rabia'dan talep etmesi ve yemin etmeyen Rabia'ya altınları ödemesini hüküm olunması
10) Rabia'nın Ak Bike'den kaftan bahasında bir altın aldığı ın kaydedilmesi
11) Ak Bike ve Mustafa Sofi arasında alacak verecek olmadığı ın olursa da ibra ettiğinin kaydedilmesi
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Akmescid (mahmiye-i), Bahçesaray, Germencik nam karye, Harami Köyü, Kuba Sehrab Efendi Mahallesi
Kadın İsimleri: Ak Bike, Caneş, Halime, Hediye, Rabia, Sefer Bike
Erkek İsimleri : Abdi Çelebi, Abdulkadir Aga, Abdullah, Ahmed, Ahmed Aga, Ahmed Beg, Ahmed Çelebi, Ali Aga, Ali Çelebi, Can Beg, Çorlu Mustafa Çelebi, Danişment Efendi, Davud, Dede Efendi, Derviş, Devlet Gazi, Eyüb, Hacı Apak, Hacı Mehmed, Hacı Receb, Hasan , Hasan Beg, Hasan Çelebi, Hatib Efendi, Hüseyini İbrahim Efendi, İslam Aga, İsmet Halife, İvaz, Kara Hasan Ataluk, Kara Mehmed, Kırım Gazi Efendi, Mahmud, Makul Sofi, Mehmed Aga, Mehmed Efendi, Mehmed Halife, Mehmet Çelebi, Mesdam, Mevlüd, Mevlüd Gazi, Mirza Beg, Murtaza, Mustafa, Mustafa Sofi, Osman Aga, Osman Efendi, Ömer, Piri Beşe, Saim Giray Sultan, Sefer Gazi Efendi, Süleyman, Şaban, Şükrullah, Timur Beg Aga, Zülfikar Beşe
Cariye isimleri: Mariya
Köle isimleri: Esteban
Zımni isimleri: Eftadul, Sehmivan, Şulme (Yahudi), Tudor, Yasef, Yuri
Meslek isimleri: Berber, Beşe, Danişment, Kadı, Odabaşı
Ünvan ve lakaplar: Ağa, Bey, Çelebi, Çorlu, Deli, Efendi, El-hac, Fahrul ayan, Gazi, Halife, Kadızade, Kara, Mirza, Sofi, Sultan
Köle tanımları: Cariye, Kazak
Köle tarifleri: Orta boylu sivri burunlu koyun gözlü, selvi boylu kumral kaşlı Bogdan Eflakiyel asıl sag gözünün beyazından aklı müsellemi'l-mille Mariya ibneti Abdullah nam cariyeye Orta boylu düz burunlu gök gözlü ak sakallı Moskoful asl müsellemi'l-mille Esteban bin Abdullah
Sicillerde Geçen Kalıplar: Gıbbel istintak, Gıbbes sual, Takrir-i kelim, Vech-i meşruh
Esnaf sınıfı: Berber, Odabaşı, Tüccar
Para çeşitleri: Altın, Akçe, Guruş
Gayri Menkul: Bağ, Bahçe, Dar, Çatma, Mahzen
Giysi ve Takılar: İnci, Kaftan

3b/12. Sayfa

Kayıt sayısı: 11
Konu içerikleri: 1) Hüseyin bin Pirlekaş'ın Bahçesaray'da Çerkes mahallesinde bulunan gayr-ı menkulünü 40 altına satışı 2) Yukarıda adı geçen gayrı menkulün 40 altına alındığı ın kaydedilmesi 3) Emanet atın doğru yoldan gidilmediği için uçurumda ölmesi üzerine değerinin istenmesi ve 30 altın kıymetine hüküm olunması 4) Yukarıda adı geçen siyah alaşe atın kıymeti ve leşinin değeri konusunda Baygeldi ve Toktamış'ın 15 altına musalaha etmesi 5) Cihanşah ve Hüsniye'ye vekilliği şahitlerle ıspatlanan Hasan'ın müvekkileleri adına gayrı menkul satışı yapması 6) İbrahim Sofi'nin asabiyesinin ve babasının azat edildiğinin tespit edilmesi ve kabul edilmesi 7) Borcunun 10 kuruş değil sekiz guruş olduğuna dair halefi billah etme 8) Şeyh İli kazası Nurkadir köyünde meydana gelen cinayet vakasında Mevlüd bin Kara'nın Şah Mehmet'i kafasına taş ile vurarak öldürdüğünü itiraf etmesi ve böylece köy ahalisinin suçtan kurtulması 9) Şah Mehmet'in muhalefatının eşlerine çocuklarına ve akrabalara teslimi ve 152 hasenelik miktarın kaydı 10) Cihan Şah'ın Kur'an-ı kerimi sağlığında başka torununa hibe ve ikbaz ettiğinin şahitlerle kaydı 11) Derviş Ramazan'ın Ümmühan'ın Mehr-i müeccel ve iddet nafakasını verip talak-ı bayin ile boşaması
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Alma, Çerkes mahallesi(Bahçesaray), Divan Köyü, Eski Yurt, Mankub, Nıfs-ı Bahçesaray, Nurgeldi nam karye, Salacık, Şeyh İli kazası

Kadın İsimleri: Altun, Ayşe, Cihanşah, Devlet, Fatıma, Hacı Bike, Hüsnüye, Ümmihan
Erkek İsimleri : Abdi, Abdülhannan Aga, Abdullah, Abdurrahman Çelebi, Abdurrahman Efendi, Ahmed Beg, Aliş, Allah Kulu, Apak, Bay Akay, Bay Gazi, Baygeldi, Bayram Gazi, Beyzade Çelebi, Bircan, Can Gazi, Davud, Derviş Ramazan, Devlet Ali, Ebulkasım, Emin Akay, Eş Ali, Eş Mehmed, Eş Mehmed Dede, Gazi,, Gazi Sofi, Hacı Apak, Hacı Mehmed , Hacı Receb , Halil, Halil Çelebi, Hasan, Hasan Halife, Hıdır, Hızır Sofi, Hüseyin, Hüseyin Halife, İbrahim, İbrahim Çelebi, İbrahim Efendi, İbrahim Sofi, İlam Kapucu, İsa Hacı, Mehmed, İslam , İslam Efendi, Kara , Kara Akay, Kırım Gazi Efendi, Malgeldi, Mehmed Can, Mehmed Efendi, Mevlüd, Mustafa Aga, Osman, Pîrim, Ramazan, Receb, Sefer Ali, Süleyman, Şah Mehmed, Şah Mevlüd, Timur, Toktamış, Toyak, Ukay
Zımmi isimleri: Moşe Yahudi, Semha Yahudi
Meslek isimleri: Kapucu, Ulema, Vaiz
Topluluk isimleri: Çerkes
Gayrı müslim Topluluklar: Yahudi
Ünvanlar: Ağa,Bey, Çelebi, Efendi, El-hac , El-muhzır, Fahu'l- Ulema, Gazi, Odabaşı, Sofi
Sicillerde Geçen Kalıplar: Gıbbe't- taleb, Gıbbel istintak, Halefi billah, Mahfel-i kaza, Takrir-i kelam, Talak-ı bayın, Vech-i meşruh
Para çeşitleri: Altın, Akçe, Guruş
Hayvan türleri ve cinsleri : Aleşe Siyah at
Gayrı Menkul: Çatma, Dar

3b/13. Sayfa

Kayıt sayısı: 8
Konu içerikleri: 1) Masraf hesaplaması 2) İslam Giray Han'ın emr-i şerifi (harap olan bina ve vakıflarının tamiri, mütevellî tayini ve imam, kayyum , katip atanma ve azillerinin mütevellî eline verilmesi) 3) Damgalı atını atını başkasının elinde bulan Kantimur'un atın kendisine ait olduğunu şahitlerle ispatlanması ve atın kendisine hüküm olunması 4) Madol veledi Ayzon'un müslümanlığına Sehrab Efendi tarafından verilen hüccetin mazmununa şahitlik etme 5) Kırım Hanı'nın harem ağasının Hüseyin bin İbrahim ile Han'ın hazine katibine ortaklaşa mülk satmaları ve paylarını almaları 6) Komşu olan kişilerin evlerinin damları için sınır belirlemesi ve sorunlu olan alanın satılması 7) Yani veledi Kalpan gemici olarak İstanbul'a gittiğinde Yuri zimmînin bağını haracı için satması, döndüğünde mahkemede hesap soran Yani'ye bağın satışından alınan 4 altının haracı için verildiğinin ispatlanması ve satışın sıhhatine hüküm olunması 8) Bahçenin ortaklar arasında satışı ve meblağın pay edilmesi
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Beşev nam karye, Cantogan nam karye?, Estelibe, İstanbul, Karye-i Kirmancık, Kırat Çura nam karye?, Kırım, Kurt Salası , Mankub Kazası, Otar Köyü, Semercik kazası
Erkek İsimleri : Abdulgani, Abdülhalim Çelebi, Abdülhannan Aga, Abdülkerim Çelebi, Abdullah , Abdurrahman Çelebi, Ahmed Beg, Allah Verdi, Apak, Bolad Gazi, Emir Aliş Çelebi Fazlı Çelebi, Hacı Mehmed, Hamdi Beg, Hatib Efendi, Haydar Aga, Hüseyin, İbrahim, İslam Giray Han, İslam, Kapucu, İsmail Efendi, Kantimur, Mehmed, Mehmed Ali, Mehmed Can Aga, Mevlüş, Mustafa Aga, Ramazan, Aga, Receb, Sefer Ali, Sefer Gazi, Sehrab Efendi, Seyyid Gazi, Timur, Timur Beg, Yusuf, Zal Aga
Zımmi isimleri: Afendüke, Aslan, Canbek, Kalpan, Kırac, Madol, Tudor, Yani, Yuri
Meslek isimleri: Harem Agası, Hatib, Hazine Katibi, İmam, Kapucu, Katib, Mütevellî, Nazır, Sefineci, Ulema
Topluluk isimleri: Macar
Ünvanlar: Ağa, Bey, Çelebi, Efendi, El-hac, Fahu'l -Ayan, Gazi, Han, Han-ı A'zam, Hazret
Sicillerde Geçen Kalıplar: Emr-i şerif, Halef-i Billah, Takrir-i kelam
Para çeşitleri: Altın
Ölçü ve ağırlık çeşitleri: Bir kıt'a arazi
Hayvan türleri: Göki (kürek) at
Gayrı Menkul: Arazi, Bag, Bahçe, Cami, Çayır, Dam, Dar, Ev, Mahzen

3b/14. Sayfa

Kayıt sayısı: 6
Konu içerikleri: 1) Azatlık sözleşmesi (azat edilecek köle olan Cafer on yıl hizmet edecek, bir yıl içinde 40 altın verecek, 40 altına bir çura alınacak ve değirmenci yapılacak ve iki kiş değirmende çalıştırabilecek ve sonra azat edilecek) 2) Gazanfer'i efendisinin oğlumdur diyerek azat etmesi ancak daha sonra inkar etmesi üzerinde mahkemede şahitler tarafından ispatlanması ve itkname verilmesine hükmedilmesi 3) Kendisine kahpe diye küfür edilen kadının şahitler göstererek durumu ispatlaması 4) Vefat eden Şaban Çelebi'ye olan 60 kuruşluk borcun 12 kuruşunun verildiğinin vasisine ispat edilmesi 5) Müderris Abdulnâfi'nin Bahçesaraylı Muzaffer Ağa vakfı için hacca gittiği bölgeden özellikle Medine'den gayri menkul satın alıp gelirlerini medrese, öğrenci ve müteveli çocuklarına tahsis etmek istemesi 6) Gözleve'de Devlet Giray Han'ın yaptırdığı Cami şerifin evkafı ve vazifelerinin belirlenmesi
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Biga Salası, Gözleve, Kubarzi nam karye
Kadın İsimleri: Mevlüde
Erkek İsimleri : Abdulaziz Aga,Abdulgabbar Efendi, Abdulhalim Çelebi, Abdullah, Abdulmecit Efendi, Ali Allahverdi, Demür, Devlet Gazi, Devlet Giray Han, Gazanfer, Hüseyin, Kara Mehmed, Makul Sofi, Mehmed Mehmed Çelebi, Mehmed Efendi, Mevlüd, Moloş, Murtaza, Mustafa, Mustafa Aga, Rahmet Ali, Receb, Rıdvan Sefer Gazi, Selim Şah Beg, Şaban Çelebi, Timur Beg, Yusuf Aga
Köle isimleri: Cafer, Gazanfer
Zımni isimleri: Temerki
Meslek isimleri: Beşe, Degirmenci, Fermancı, Hatib, İmam, Kadı, Katib, Müezzin, Müteveli, Naib, Nazır, Ulema, Usta, Vaiz
Ünvanlar: Aga, Beg, Çelebi, Gazi, Efendi, Han, Fahru'l ulema, Kara, Sofi
Köle tanımları: Bike, Çura, Abdi memlük
Köle tarifleri: Orta boylu kongür sakallı Semuni? yüzlü koyun gözlü sivri burunlu kumral kaşlı Gürciyel asl nasrani memlü Cafer veledi Ochel
Sicillerde Geçen Kalıplar: Eday-ı şehadet, Gibbel İstintak, Mahfel-i kaza, Takkir-i kelam, Tarih-i kitab
Esnaf sınıfı: Tüccar
Para çeşitleri: Akçe, Guruş
Hayvan türleri: At
Gayri Menkul: Degirmen, Dükkan, Mağaza

3b/15. Sayfa

Kayıt sayısı: 10
Konu içerikleri: 1) Köy halkının istemedikleri imamı değiştirmeleri ve imamın da buna rıza göstermesi 2) Abdulfettah ve Eyyüp Hoca'nın aralarındaki borcun bittiğinin ibra edilmesi 3) Kaçı'da bulunna bağı vekil vasıtasıyla Eyyüp Hoca'ya satışı ve akçesinin havale edilmesi 4) Hanzade'nin Kadıasker Efendi'de bulunan 80 altınını alması için vekil tayin etmesi 5) Anne ve baba'dan kalan hissenin vasi nasb olunan kardeşden diğerinin talep etmesi ve verileceğine dair söz verilmesi 6) Mustafa'nın eşi Rabia ve annesi Safiye'nin Murtaza Çelebi'nin sandığından akçe almadıklarına dair yemin etmeleri 7) Kuba'da Hüseyin Efendi mahallesinde bulunan gayri menkulün satışı ve ücretinin alındığının kaydı 8) Kamışlı'da bulunan arazinin otlığıyla birlikte satılması için Melek Hatun'a vekil tayin edilmesi 9) Murad Beg'in Kubalı Mehmed'den İstanbul'da para almadım diye yemin etmesi 10) Eşine babasından kalan yeri Ahmet Can'ın Kırım Hanı'nın damadına satması ve meblağı alması
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Ayaşneki?, Çorak Su, Gözleve, Hasan ili, Kamışlı nam karye Kuba, Nehr-i Kaçı, Sehrab Beg, Taman kazası, Ulaklı
Kadın İsimleri: Cihan Şah, Hanzade, Kara Fatma, Melek Han, Rabia, Safiye

Erkek İsimleri : Abdulfettah, Abdulkadir Aga, Akbolad Hoca, Ahmed Aga, Ahmed Beg, Ahmed Can, Ahmed Efendi, Ahmed Dede, Allah Verdi, Aliş Aga, Arslan, Apak (el-hac) Canbeg ,Cin Mehmed,Cirantay Sofi,Çopar Hacı Mehmed,Bayram Gazi, Devlet Gazi, Devın Ali, Devın Gazi, Ebubekir Efendi, Eş Akay, Fazlı Çelebi , Hasan, Hasan Gazi, Hasan nam Kıpti, Hüseyin Emeldaş, Hüseyin Efendi, Hüseyin, İsmail, İsmet, İsmet Halife Kara Mehmed, Kurban, Mahmud, Mahmud Efendi, Makul Dede, Mehmed Ali, Mehmed Can Aga, Mehmed Halife, Mevlüd, Mevlüş, Monla Gani, Murad Beg, Musa, Mustafa, Mustafa Efendi, Murtaza Çelebi, Nuri hoca Rahmet Ali, Receb, Resul Sofi, Sait, Sefer Şah, Sefer, Şaban, Şükrullah, Tengri Verdi, Timur Beg, Yadi Beg, Zorum Hoca
Meslek isimleri: Hoca, İmam, Kazıasker, Ulema
Aşiret isimleri: Emeldaş
Ünvanlar: Ağa, Bey, Han-ı A'zam, Hazret, Çopar, Çelebi, Dede, Efendi, El-hac, El-muhzır, Fahrul ayan, Fahrul ulema, Halife, Hoca, Kara, Muhacir, Mirza, Sofi
Sicillerde Geçen Kalıplar: Gibbel istintak, Halef-i billah, Recebül mürecceb, Şühudul hal,Takrir-i kelam, Sabitül vekale, Vech-i meşruh
Para çeşitleri: Akçe, Altın, Guruş, Riyal
Ölçü ve ağırlık çeşitleri: Bir kıt'a bag , Kırk zan arz,
Ev eşyaları: Sandık
Gayrı Menkul: Degirmen, Otlak, Yurt yeri

3b/16. Sayfa

Kayıt sayısı: 17
Konu içerikleri:
1) Saliha Bıkçe'ye Abdi Çelebi'nin sabit vekil olarak tayin edilmesi
2)Saliha Bıkçe'nin kölesi Kenan bin Abdullah'ı vefatından sonra azat olmak üzere mahkemeye kaydettirmesi
3) Saliha Bıkçe'nin Peymane isimli cariyesini azat ve itak etmesi
4) Vakfa vasiyet edilen bağın akçesi ve dükkânı vasi'nin hacca gitmesi sebebiyle başka bir kişiye emanet edip omnu vasî yapması
5) Vasîden vefat eden kişinin çocuğu'na verilen nafaka miktarının kaydı
6) Vasi Abdülhak Efendi'nin dükkanlardan aldığı iki yıllık kiranın kayddettirmesi
7) Vefat eden kişinin sağlığında aldığı atın borcunun terekesinden ödenmesi
8) 7. hükümdeki boz at alasının fiyatının belirlenmesi
9) Memi Beşe'nin zımmiden para almadığına dair yemin etmesi
10) Alacak-verecek(Memi Beşe'nin zımmide kiram var demesi ancak zımminin verdim diye borcu reddetmesi)
11) Alacak-verecek(zımmi Memi'ye verdiği gömleğin akçesini almadığını iddia ediyor, Memi verdim diye halefi billah ediyor)
12) Vekil vasıtasıyla gayrı menkul satışı ve miktarın teslim alınması
13) İsa'nın kazağı satmadığına, başka bir adama verdiğiine dair yemin etmesi
14) Savi isimli zimmînin Vasil zimmînin malını almadığına dair yemin etmesi
15) Yani mahallede gayrı menkul satışı (arz)
16) Han'ın kilercibaşısı Hüseyin Aga'ya Eski Yurt'ta gayrı menkul satışı
17) Mustafa oğlu Hasan'ın Ak Gazi'nin darısını suya dökmeye dair yemin etmesi
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Eski Yurt, Mankub, Teberdi, Kara Kurt, Göki nam karye?, Urus,Yeni mahalle karye-i Kalyan
Kadın İsimleri: Hanzade, Saliha Bıkçe
Erkek İsimleri : Abdullah , Abdi Çelebi, Abdülhak Çelebi, Abdulkadir Aga, Abdulkadir Efendi, Abdulselem, Çelebi, Abdullatif Çelebi, Allah Verdi, Ahmed, Ahmed Beg, Ak Gazi, Arslan Mirza, Apak, Can Ahmed,Cafer Efendi, Cafer Memi, Cafer Mirza, Devlet Gazi, Derviş Mustafa, Durak, Ebubekir, Emir Celal Efendi, Esad, Es-seyyid Ömer, Es-seyyid Ali, Es-seyyid Abdülhak Efendi, Eş Akay, Gazi Beg, Gazi Sofi, Halil Efend, Halil Mirza, Haşim Mirza, Hacı Gazi, Hacı Kadı, Hacı Mehmed, Hacı Mehmed Musa, Hacı Mevlüd, Hacı Mustafa Hacı Osman, Hasan Efendi, Hüseyin Aga, İbrahim, İsmail Mirza, İsa, Kaplan Beg, Kara Mehmed, Kaya, Kenan, Kırım Gazi Efendi, Makul Sofi, Mehmed Beşe, Mehmed Efendi, Mehmed Çelebi, Mehmed Halife, Memi Beşe, Mevlüd, Mustafa, Mustafa Aga, Murtaza Aga, Mevlüş, Osman Kahya,Receb, Sarıbaş, Süleyman Sefeş, Sefer Gazi, Seyyid Gazi, Şaban, Timur, Timur Beg, Timurşah Mirza, Toktamış, Veliş

Cariye isimleri: Peymane
Köle isimleri: Kenan
Zımmi isimleri: Esberdi, İsa, Sade (Zamane), Vasil
Meslek isimleri: Beşe, Bölükbaşı, Hatip, Ulema, Kahya, Kadı, Kilercibaşı, Naib, Ulema
Eşya isimleri : Kazan
Ünvanlar: Aga , Beg, Çelebi, Efendi, Es-seyyid, El-hac, El-maruf, El-muhzır, Fahu'l-ayan, Fahrul Ulema, Gazi, Han, Mirza, Sofi, Sultan
Köle tarifleri: - Orta sarışın sivri yüzlü gök gözlü sarı köse sakallı müsellemler il mülle Kenan bin Abdullah nam dogma - Orta boylu kara kaşlı değirmi yüzlü kayık gözlü etlü çaplu müsellemler il mülle Peymâne ibnete Abdullah
Sicillerde Geçen Kalıplar: Eda-ı şehadeti şeriyeye, Halefi billah, Şühudul hal, Takrir-i kelam, Tedbir-i mutlak , Gıbbel İstintak, Kayd Şude, Meclis-i şer', Mülki müştera, Sabitül vekale
Esnaf sınıfı: Bozacı
Para çeşitleri: Akçe, Altın, Guruş
Ölçü ve ağırlık çeşitleri: Kıta, Kulaç
Hayvan türleri: At (boz at, alaşe at)
Gayri Menkul: Bağ, Çayır, Dükkan
Giysi ve Takılar: Gömlek

3b/17. Sayfa

Kayıt sayısı: 17
Konu içerikleri: 1) Yarım kalmış kayıt 2) Kardeşler arası bahçe ve dükkan satışından kaynaklı alacak verecek davası 3) Babalarından kalan yerin kızkardeşin eşi tarafından zabt edilmesi ve miras anlaşmazlığının mahkemeye intikal etmesi 4) Süleyman isimli Yahudî'nin Moşe isimli Yahudi'ye olan 29 altın borcunu ödediği artık borcu kalmadığının kaydedilmesi 5) Elli altınlık borca kefil olma Kefil olma 6) Süleyman ve Moşe arasında alacak verecek meselesi 7) Süleyman ve Moşe arasında alacak verecek meselesi 8) Süleyman ve Moşe arasında alacak verecek meselesi 9) Süleyman ve Moşe arasında alacak verecek meselesi 10) Süleyman ve Moşe arasında alacak verecek meselesi 11) Süleyman ve Moşe arasında alacak verecek meselesi 12) Süleyman ve Moşe arasında alacak verecek meselesi 13) Moşe ve Süleyman'ın alacak-verecekleri konusunda anlaşmaya varmaları 14) Vefat eden Boris isimli zımminin terekesinden eşine mehrinin hükm olunması 15) Elli koyunu 500 eder, bir de çoban getirirse kendisine azatlık sözü verilen kölenin şartları yerine getirdikten sonra mahkemede itkname verilmesi 16) Vefat eden kişinin borcunun karşılığında istenen gayri menkulün eş tarafından mehir olduğunun ispatlanması ve verilmemesine hükm olunması 17) Evli olduklarını iddiası karşısında üç talak ile boşanmanın kadın tarafından şahitlerle ispatlanması
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Bahçesaray, Kirmancık, İlban (karye) ?, Kuba, Orta Çongar (kaza)
Kadın İsimleri: Alem Şah Bikçe, Ayşe, Fatma, Haşime, Menevşe, Müslime, Nesli Şah Bikçe, Rasime, Zahide
Erkek İsimleri : Abdülhak , Abdullah, Abdullah Efendi, Abdulfettah Çelebi, Abdulkadir Aga, Abdulkadir Abdullatif Çelebi, Ahmed Çelebi, Ahmed, Dellal Ali, Alaaddin Efendi, Bayram Aga, Bekir Abdullah Efendi, Canbeg Hoca, Cafer Usta, Çorlu Mustafa Çelebi, Deduş Çelebi, Devlet Gazi, Gazi Mevlüd Çelebi, Hacı Kadı, Hacı İslam, Hasan, Halil, Hüseyin Sofi, Hüseyin Efendi, Mahmud, Makul Sofi, Makul Dede, Mehmed Aga, Mehmed Beg, Mehmed Çelebi, Kasap Mehmet, Mevlüd, Mümin Çelebi, brahim Çelebi, Koç, Osman Sofi, Osman el-Hâc, Ömer Halife, Ramazan, Ramazan Sofi, Rıdvan , Sarı Salih, Salih Çelebi, Sefeş, Toktamış, Timur Beg Aga, Timur , Veli Şah Mirza
Köle isimleri: Gazi bin Abdullah
Zımmi isimleri: Süleyman (Selman) Yahudî, Moşe (yahudi), Boris, Esefya (kadın), Tosi
Meslek isimleri: Hoca, Çoban, Dellal, İmam, Hasırcı, Kadı, Katib, Kasap, Usta, Vaiz
Gayri müslim Topuluklar: Yahudi

Ünvanlar: Aga, Beg, Çelebi, Efendi, Eş-şeyh, Es-seyyid, El-hac, El-imam, El-vaiz, El-katib, Gazi, Halife, Sarı, Sofi
Köle tarifleri: Uzun burunlu sivri burunlu soba(semuni) yüzlü kumral kaşlı koyun gözlü müsellemlil mille Çerkesül asıl Gazi bin Abdullah
Sicillerde Geçen Kalıplar: Mahfel-i kaza, Sabitül vekale, Şehadet-i şer'iyeye, Takrir-i kelim, Meclis-i şer, Dar-ı mahdud
Esnaf sınıfı: Hasırcı, Dellal, Kasap
Para çeşitleri: Altın
Ölçü ve ağırlık çeşitleri: Kıt'a
Hayvan türleri: At, Koyun
At Cinsleri: Baytal at
Gayrı Menkul: Bahçe, Dükkan, Dar

3b/18. Sayfa

Kayıt sayısı: 9
Konu içerikleri: 1) Vakfedilen paranın öldükden sonra muhalefatından gayrı menkul satışıyla düşülmesi 2) Kadiya para teslim etme ve zimmetinde artık akçe olmadığına, saklamadığına dair yemin etme 3) Melek Han babasının terekesinden kalan araziyi annesinin mehir diye zaptettiği için mahkemeye başvurması ancak annesi babalarının terekesi bölünürken çocuklar da orada hazırdu benim bu arzı mehir için aldığımı şahitler dediği için kızı Melek'in davasının düşmesine hüküm olunması 4) Kardeşler arasında pay edilip edilmediği belli olmayan gayrı menkulün satışı ve diğer kardeşin payımı isterim benden habersiz satmış diyerek şikayet etmesi 5) Mirasın kime vasiyet edildiğinin tespit edilmesi 6) Canfeda B.çe'nin Urus mahallesinde ulunan gayrı menkulünü satışı(çatma, çithane) 7) Uzun Ali isimli Kıpti'nin çocuklarına çocuklarına nafaka farz ve takdir olunması 8) Kal'a Yahudilerinden İsrail veledi İshak'ın mescidin evkafına olan on dört altın borcuna kardeşi Mortahay'ın kefil olması 9) Babaları vefat ettikten sonra kızlarının babalarının isteği üzere köleyi azad etmeleri ve itagname verilmesi
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Alma, Akgöz (karye), Bahçesaray, Buga, Çokrak, Germencik (karye), Gözleve Dibtarhan, Karabag (karye), Kaçı, Kadı Köyü, Kal'a, Kuba, Orus mahallesi, Ulaklı
Kadın İsimleri: Ayşe, Ayşe Bikçe, Canfeda Bikçe, Fatma, Melek Han, Nesli, Neslişah Bikçe, Tohtar Bike, Tuba, Harime
Erkek İsimleri : Abdulkerim Çelebi, Abdulkadir, Abdullatif Çelebi, Abdurrahman Efendi, Abdullah, Abdulhak(es-seyyid), Abdullah Efendi, Allah Verdi, Ahmed Aga, Ahmed Çelebi, Alish Aga, Bilal Halife, Can Abdullah Çelebi, Canbeg, Danişmend, Devlet Gazi, Devlet Sofi, Esen Geldi (el-Hâc), Gazi Sofi, Hacı Şaban Hasan Beg, Hızır Ali Dede, İsmed, Hüseyin, Kırım Gazi Beg, Kırım Gazi Efendi, Kırım Gazi Molla, Kırım Gazi Efendi, Koçi, Mahmud Çelebi Efendi, Makul Dede, Makul Sofi, Makul, Mehmed (el-hac), Mehmed Efendi, Mehmed Efendi (şeyh), Mehmed Efendi(hatip), Mehmed (el-hac), Mehmed Paşa(beşe?), Mehmed Sofi Mehmed Han Aga, Mustafa, Mustafa Ali, Muloş, Musli Çelebi, Murtaza Efendi, Murtaza, Muzaffer (el-Hâc), Osman, Ömer Aga, Pir Mehmed, Receb, Receb Efendi, Şaban (el-hac), Sefeş, Süleyman Aga, Şükrullah, Timur Tohtar Ali, Toktamış, Uzun Ali nam Kıpti, Zülfikar Aga
Zımmi isimleri: Afendol, İsrail, İsak, Mortahay
Meslek isimleri: Debbağ, Hatib, Kadı, Katib, Müderris, İmam
Topluluk isimleri: Kıpti, Kal'a Yahudiyan
Gayrı müslim Topluluklar: Yahudi
Ünvanlar: Ağa, Beg, Fahu'l ayan, Gazi, Çelebi, Efendi, El-Hâc, Es-seyyid, Hacı, Paşa-beşe?, Sofi
Köle tarifleri: Uzun boylu sarışın gök gözlü sivri burunlu sarı kaşlı gök gözlü müsellemlül mille Gürciyel asıl Hüseyin bin Abdullah.
Sicillerde Geçen Kalıplar: Meclis-i şer', Gibbe'l-istintak, Halef-i billah, Keyfe mâ-yeşâ?, Şehadet-i şer'iyeye Tahtar tasarruf?, Takrir-i kelâm
Esnaf sınıfı: Debbağ
Para çeşitleri: Akçe, Altın
Gayrı Menkul: Arz, Bahçe, Bağ, Çatma, Çithane, Ev, Kışla yeri, Yurt yeri, Mezra', Mera, Mescid

3b/19. Sayfa

Kayıt sayısı: 3
Konu içerikleri: 1)Şah Gazi, Hıdır Ağa, Ahmet Mirza ve Gazi'nin ortak olduğu değirmenin hisselerinin kendi aralarında alım satımı 2)Mehmet oğlu Fazlı'nın Bahadır köyündeki çayırının otuz altına satışının sıhhatine hüküm olunması 3) Vefat eden Abdullah'ın mirasından olan bağın eşi Hankuş ve çocukları arasında paylaşılması
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Borluca, Bahadır nam karye, Karbaki, Mankub Kazası
Kadın İsimleri: Hanbike Daye, Hankuş
Erkek İsimleri : Abdullah, Abdurrahman Efendi, Ahmed Mirza, Allah Verdi, Arslan, Arslan Şah Gazi, Fazlı, Göki, Hacı Mehmed, Hıdır Ağa, İbrahim, İslam, İsmail, Kırım Gazi Efendi, Mehmed, Mehmed(el-Hâc), Mustafa, Nogay Ağa, Receb, Şaban (el-Hâc), Şah Mirza, Secan Gazi
Ünvanlar: Ağa, Beg, Efendi, el-Hâc, Gazi, Hacı, Mirza, Şah
Sicillerde Geçen Kalıplar: Gıbbel istintak, Takrir-i kelâm
Para çeşitleri: Altın
Ölçü ve ağırlık çeşitleri: bir kıt'a çayır
Gayrı Menkul: Bağ, Değirmen, Çayır, Mera

3b/20 . Sayfa

Kayıt sayısı: 12
Konu içerikleri: 1) Kadının mehir ve nafakasından, erkeğin de esvabından vazgeçerek talak-ı bayin ile boşanmaları 2) Bir önceki davada boşanan çiftin kızlarına babasından nafaka bağlanması 3) Tereke bölünürken yapılan bağ satışı 4) Bölük Gazi'nin muhallefati 5) Konstantin ve Yako arasında kuşak bahasından yetmiş akçelik borcun kaydedilmesi 6)Vefat eden akrabasının alacağını isteyen Timurşah'a , borçlu olan kişinin biz hesablaştık, aslında onun da bana borcu vardı terekesinden aldım demesi üzerine Timur'un hesaplaşmadan haberi olmadığını söylemesi 7) Moşe veledi Berha Yahudi'nin Eski yurt'tan vefat eden Devlet Gazi'ye olan 10 altınlık borcunu hayatta iken ödediğini beyan etmesi 8) Cihan Bikçe'ye miras işleri için vekil tayin edilmesi 9) Vefat eden Mahmut Mirza ile sağlığında yapılan at alışverişinde kalan baytalın terekeden talep edilmesi 10) Emanete verildiğinde satılan malın bahasını ölen kişinin muhallefatından talep etme 11) Mehmet Şah Mirza ile vefat eden Mahmud Mirza arasındaki alacak-verecek hesabı 12) Cihan Şah'ın mahkemede talep edilen 80 altınlık mehrinin 40 ının daha önce verildiğinin şahitlerle ispatlanıp kaydedilmesi
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Alma, Bogaz sokak, Gözleve, Hacı Halil, Eski Yurt, Kuba, Taşlı yurt
Kadın İsimleri: Cihan Şah, Emine, Genç Cihan Bikçe, Güneş, Melek Şah,Nesli Şah Bike, Ümmü Gülsüm
Erkek İsimleri : Abdulhannan Efendi, Abdulkadir (el-Hâc), Abdulfettah (el-Hâc), Abdullatif Çelebi, Abdullah Efendi, Abdullah Çelebi, Abdullah, Abdulhak (es-seyyid), Abdurrahman Efendi, Allah Kulu, Ahmed Beg Ahmed Çelebi, Allah Verdi, Ali (el-Hâc), Ali Kethüda, Arslan Mirza, Bayram Ali, Bolay, Derviş, Dedeş Ağa Devlet Gazi, Emir Beg Ağa (el-Hâc), Gazi Beg, Gazi Efendi, Gazi Sofi, Hasan Ağa, Haydar Ağa, Hacı Mehmed Ağa, Hüseyin, Fazlı Avlan, Fazlı Çelebi, İbrahim Beg, Kara Mehmed, Kabil, Kırım Gazi Efendi, Kurban Ali, Mahmud Mirza, Mehmed Şah Mirza, Mehmed Mirza Makul Sofi,Mehmed Çelebi, Mehmed Halife Hacı Mevlüd, Mevlüd, Mevlüd Şah Mirza, Mirza Beg, Mustafa, Mustafa Ağa, Nogay Mirza, Ramazan Çelebi Receb, Receb Efendi, Receb Avlan, Sefeş (el-Hâc), Sefer, Süleyman, Şaban, Timur Beg Ağa, Timur Şah Mirza, Toktamış
Zımmi isimleri: Beraha Yahudi, Kostantin, Moşe Yahudi, Yakov, Şöylem (Yahudi)
Meslek isimleri: Katib, Kethüda, Seyisbaşı, Vaiz
Gayrı müslim Topluluklar: Yahudi

Ünvan ve lakaplar : Aga, Beg, Çelebi, Efendi, Gazi, Fahru'l-ayan, Halife, Hacı, el-Hâc, es-Seyyid, Kara, Mirza, Sofi
Sicillerde Geçen Kalıplar: Takrir-i kelâm, Gıbbel istintak, Sabitü'l-vekâle, Şehadet-i şer'iyye, Meclis-i şer'
Para çeşitleri: Altın, Akçe, Guruş
Hayvan türleri: At
At cinsleri: Baytal at, Doru at
Gayrı Menkul: Bag, Değirmen, Çayır, Ev

3b/21. Sayfa

Kayıt sayısı: 10
Konu içerikleri: 1) Ermeni mahallesinde bulunan gayrı menkullerin satışı (çithane, çatmahane) 2) Melek Sema'nın bir Acem Kazağını baltayla vurup yaralayan Haşim Çelebi'den vekiki Pir Ali aracılığıyla şikayetçi olması 3) Bir önceki davadaki kazagı almalarının iyi olmadığına dair ikrarlarının kaydolması 4) Kamışlı köyünden Bike Naz'ın hibe ettiği mehri karşılığında kayınvalidesinin söz verdiği evi ve öküzü talep etmesi 5) Bir önceki davada mehri ve karşılığı inkar edilen Bike Naz'ın davasının doğruluğunun kabulü 6) Alma'da bulunan gayrı menkulün satışı (bag, bağçe, karaltı) 7) Murat Gazi Ebul Kasım'ın 5 altın borcunun kaydedilmesi 8) Güneş Han'ın Gülbahar isimli cariyesini azad etmesi ve i'takname verilmesi 9) Güneş Han'ın diğer cariyesini de azat etmesi 10) Vefat eden Kalyan isimli zimmînin çocuklarına nafaka bağlanması ve anneleri Mevlüde'nin talebiyle kaydedilmesi
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Alma, Eski Yurt, Mankub, Kamuşlu, Koçi salası, Koçkar (karye), Karye-i Koşu?, Salacak
Kadın İsimleri: Bike Naz, Güneş Han Bike, Melek Sema, Zahide
Erkek İsimleri : Abdullah, Abdullah Efendi, Abdullah Çelebi, Abdulgani Çelebi, Abdulhalık Efendi, Abdulkadir Çelebi, Abdulkерim Efendi, Abdullatif Çelebi(fahru'l-ayan), Abdulmalik, Abdurrahman Çelebi Abdi Sofi, Ahmed(el-Hâc-el-imam), Ahmed Çelebi, Allah Viridi, Ali Çelebi, Ali Halife, Aliş Mirza, Arslan Halife, Aşkay, Çorlu, Davud Sofi, Danişmend Efendi, Devlet Gazi, Ebulhay Çelebi, Ebul Kasım, Emin Ali Fazlı Çelebi, Hacı Derviş, Hacı Devin Katar, Hacı Mustafa, Haşim Çelebi, Handan (el-Hâc), Hannan Aga, Hasan, Hasan Efendi, Hüseyin(el-Hâc), Hüseyin Ali Efendi, İbrahim, Kenan Beg, Kırım Gazi, Kırım Gazi, Efendi, Kutlay, Makul Dede, Makul Sofi, Mahmud (el-Hâc), Mehmed, Mehmed Halife, Mehmed Han Aga Mehmed (el-Hâc), Mehmed Efendi (eş-şeyh), Mevlüd, Mustafa Çelebi, Musa Sofi, Murad Gazi, Osman Çelebi Osman Dede, Okçu Mehmed, Ömer Halife, Ramazan, Ramazan Yazıcı, Receb, Salih Çelebi, Sefer Sofi, Şaban Çelebi, Şükrullah, Piyale, Pir Ali, Tengri Kulu, Tengri Verdi
Cariye isimleri: Gülbahar
Zimmi isimleri: Kuloş ?, Kelyan, Batak, Kirake, Mevlüde
Meslek isimleri: Müezzîn, Kapucu, İmam, Okçu, Yazıcı
Vakıf isimleri ve yapıları: Koteş vakfı
Topluluk isimleri: Acem
Gayrı müslim Topluluklar: Ermeni
Ünvanlar: Aga, Beg, Çelebi, Efendi, Gazi, Halife, eş-Şeyh, el-Hâc, el-magruf, eş-Şeyh, Fahru'l-ayan , Sofi
Köle tanımları: Cariye, Kazak, Memlûki
Köle tarifleri: -Orta boylu gök gözlü kayak açılı yüzlü ..mille ve.. asıl Gülbahar binti Abdullah -Alçak boylu koyun ela gözlü kara yağız düz burunlu kara kaşlı .. mille Semîş? bin Abdullah
Sicillerde Geçen Kalıplar: 'Udul-i rical, Gıbbel istintak, Gıbbes sual, Keyfe mayeşa, Li eclîşşehade, Mahfel-i kaza, Minval-i meşrûh, Muma ileyha, Muşarel ileyha, Sabitül vekale, Şehadeti şeriyye, Takrir-i kelam, Temlik ve temellük
Para çeşitleri: Altun, Akçe, Guruş, Flori

Hayvan türleri: Öküz
Öküz cinsleri: Kongür
Gayrı Menkul: Bag, Bahçe, Çithane, Çit ev, Çatmahane, Kıraltı, Aran yeri?
Silah Türleri vb: Balta

3b/22. Sayfa

Kayıt sayısı: 10
Konu içerikleri: 1) Yako isimli Yahudi ve el-Hâc Mehmet arasındaki altın borcun kaydedilmesi 2) Sivritaş köyünde bulunan mescid vakfına ait harabenin satılıp aynı yerden çayır alınması 3)Kaçı'da bulunan gayr-ı menkulün satışı (bağ) 4) Eşi kendisine kahpe diye hakaret eden Aynı Şah'ın şikayeti ve durumu şahitlerle ispat etmesi 5) Gayrı menkul satışı(3. hükümde zimmilere sattı) ve akçesini hemen almayı isteme 6) Kutlukız'ın azadına ve itkına karar verilmesi 7) Hacı Bike'ye vefat eden eşinin malından nafaka bağlanması 8) Kenan bin Abdullah'a hibe edilen malların tescili için el-Hacc Osman tarafından Ömer Halife'nin vekil tayin edilmesi 9) Kenan bin Abdullah'a hibe edilen malların malların listelenmesi ve tescil edilmesi 10) Elli florilik borca şahit olan Ömerin vefatı dolayısıyla şahitliğinin sorgulanması
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Alma, Masar? (Alma'da bir mahalle), Saray,Balbek, Bahçesaray, Can Timur Aga köyü,Kaçı, Karasu,Tamak Kazası, Karyei Kangeli, Kelyan, Kuba, Mankub kazası, Göki karye, Sivritaş(karye)
Kadın İsimleri: Aynı Şah, Hacı Bike
Erkek İsimleri : Abdülkerim Efendi, Abdurrahman Efendi, Abdulkadir (el-Hâc), Abdulkadir Aga, Abdullah Efendi, Abdullah Çelebi, Ahmed Mirza, Ali, Ali Sofi, Arslan Efendi, Aşkay, Balaban, Cumali, Derviş Aga, Devlet Gazi, Eş Akay, Esad, Fazlı Çelebi, Gazi Dede, Gazi Sofi, Hacı Mustafa, Hacı Yusuf, Han Arslan, Hasan Aga, Haşim Mirza, Halil, Halil Sofi, Hüseyin Ali, İbrahim Çelebi, İsmail, Kenan, Kırım Gazi Efendi, Kırım Gazi Mirza, Koçkar, Mahmud Efendi, Makul Sofi, Mehmed (el-Hâc), Mehmed (es-Seyyid), Mehmed Çelebi Mehmed Efendi, Mehmed Can Aga, Mevlüd, Musa, Mustafa Mirza,Mustafa Sofi, Osman, Ömer, Pir Ahmed Piri, Ramazan Hafız, Sefer Beg, Seyyid Gazi, Süleyman, Şaban, Timur Beg Aga, Veli Çelebi
Cariye isimleri: Kutlu Kız
Zimmi isimleri: Danel, David, Kaberdi, Karagöz, Ovrakil, Taman, Yako nam yahudi
Meslek isimleri: Hafız, İmam, Katib
Gayrı müslim Topluluklar: Yahudi
Ünvanlar: Aga , Beg , Çelebi, Efendi, el-Hâc, es-Seyyid, Gazi, Mirza, Sofi
Köle tarifleri: Koyun gözlü kayık burunlu ve degirmi yüzlü kumral kaşlı orta boylu müsellemlül mille Kutlu Kız ibnete Abdullah nam dogma kız
Sicillerde Geçen Kalıplar: Mahfel-i kaza, Gıbbel istintak, Tabirü'l meram, Şehadet-i şeriyye
Dükkan isimleri: Semerci dükkanı
Para çeşitleri: Altın, Akçe, Guruş, Flori
Ölçü ve ağırlık çeşitleri: Kıt'a
Hayvan türleri: Öküz (Kara öküz) , Sığır
Ev eşyaları: Asma kazan, Çevin kazan, Döşek zarfi, El tavası, Kebe, Kilim
Gayrı Menkul: Bagçe, Bag, Harabe, Çayır

3b/23. Sayfa

Kayıt sayısı: 13
Konu içerikleri: 1) Muhallefat listesi 2) Damadıyla davası olmadığını olursa da dikkate alınmamasını kaydettirme

3) Araz isimli Ermeni Vnin Hasan'ın ipeğine inahet eetmediğine dair yemin etmesi
4) El-hâc Alaz ve zımmi Yani arasındaki alacak- verecek sorunu
5) Hacı Mehmet'in Arslan zimmî ve eşinden, vefat eden çobanı Zülfikar'a olan borçlarını talep etmesi
6) Vefat eden Fazlı'nın eşi İsmihan'ın üçü kız bir erkek dört çocuğuna nafaka talep etmesi ve bağlanması
7) Dükkan bahasından doksan iki altın aldığını ve verdiğini kaydettirme
8) Vefat eden eşten intikal eden mallardan üç kız çocuğuna nafaka bağlanması
9) Başkasının mülkünde bulunan kuyuya düşüp ölen atının kıymetini talep etme
10) Mehr, nafaka ve diğer haklarından vazgeçme ?
11) Aralarındaki öküz bakma mevzusundaki anlaşmanın bozulması?
12) Mehmet'in annesi İsmihan'ın doksan altına sattığı bağ konusunda bir sorunu olmadığını olursa da dikkate alınmaması gerektiğini kaydettirmesi
13) Çongar köyünden Şaban'ın Boztimur isimli oğlunun attan düşüp helak olduğu için Begtimur'un atını boğazlaması
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Alma, Arancı karye, Çongar nam karye, Gözleve, Kaçı, Karakurd kazası Kaşkag(kangeli),Kefe, Kongar, Mankub, Nehr-i Kaçı, Odlikol, Sivri
Kadın İsimleri: Ayşe, Bay Devlet , Bölükzade, Esen Devlet, Güneş, Hüsneşah, İsmihan, Nurşah, Sude, Ümmi
Erkek İsimleri : Abdulhag (el-Hâc), Abdulhak (eş-şeyh), Abdulhak Çelebi (el-Hâc), Abdulkadir, Abdulkasım Çelebi, Abdulkirim Efendi, Abdullah, Abdullah Çelebi, Abdullah Efendi, Abdurrahman Efendi, Ahmed Beşe Ahmed Can Çelebi, Ahmed Efendi, Akam,Alaz (el-Hâc), Ali Can, Ali Çelebi, Allah Verdi, Altun Ali, Arslan Efendi, Atay, Azat, Bali Mehmed (el-Hâc), Begtimur, Beşay Mehmed, Çorlu, Danişmend Efendi, Devlet Gazi Ebulhac Çelebi, Esen Ali Efendi, Eş Akay, Fazlı Çelebi, Gazi Sofi, Hacı Mehmed, Halil, Hüda Kulu, Hüseyin İbrahim Çelebi, Kenan Beg, Kırım Gazi Efendi, Kurt (el-Hâc), Mahmud (el-Hâc), Makul Sofi, Mehmed Can Aga, Mehmed Efendi, Mevlüd Gazi, Mustafa Çelebi (el-Hâc), Mustafa el-Hâc, Osman, Ramaş, Receb, Receb Üstad, Şükrullah, Tatar Hoca, Telbak Sofi, Üstad Hasan, Yusuf, Zülfikar
Zımmi isimleri: Araz nam Ermeni, Arslan nam zımmi veledi Yaki, Arslan nam zımminin avradı Giradye
Meslek isimleri: Beşe, Bevvab, Çoban, Hoca, İmam, Kadı
Topluluk isimleri: Tatar
Gayrı müslim Topluluklar: Ermeni
Ünvanlar: Aga, Efendi, Çelebi, el-Hâc, Gazi, Üstad, Sofi
Sicillerde Geçen Kalıplar: Halef-i billah, Meclis-i şer', Ma'rifeti müslimeyn, Tahriri kelim, Sabitül vekâle
Para çeşitleri: Altın, Akçe, Hasene, Sim
Hayvan türleri: At, Sığır, Öküz
Ev eşyaları: Alaca kilim , Beledi döşek, Çit minder, Çit perde, Gümüş tas, İplik..., Saç ayak, Sepet sanduk, Yeni yorgan
Gayrı Menkul: Bag, Dar, Dükkan
Giysi ve Takılar: Hamam gömleği baş beziyle, Köhne...kaftan, Siyah peştemal

3b/24. Sayfa

Kayıt sayısı: 4
Konu içerikleri:
1) İsmihan'ın yetim çocuklarının annelerinden kalan yeri vasî yoluyla satmaları
2) Babalarının ölmeye önce azad ettiği çoban Cankul'u çocukların vasiyeti yerine getirip azad etmeleri
3) Rehin bıraktığı başbağının başkasına rehin verildiğini öğrenen kişinin şahitlerle malını geri istemesi ve malının kendisine hükm olunması
4) Muhallefât listesi
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Urus mahallesi, Taberdi
Kadın İsimleri: Ayşe, İsmihan, Nesli, Tohtar Bike, Ziyade
Erkek İsimleri : Abdiş, Abdulhak (el-Hâc), Abdülhalim Çelebi, Abdulkadir, Abdullah Çelebi, Abdülmennan Aga, Abdurrahman Çelebi, Abdurrahman Çelebi, Abdurrezzak, Adil Şah, Ahmed Efendi, Allah Verdi, Bekrî (eş-şeyh), Beytullah, Gazi Sofi, Hacı Tahir, Hasan (el-Hâc), Hızır Ali, Kara Mehmed, Karakat, Kurt Ali Kutlu Bolad, Kutlu Gazi, Mahmud, Mehmed, Mehmed Efendi, Mevlüd, Mustafa (el-

Hâc), Mustafa Aga, Mustafa Sofi, Mümin Çelebi, Receb, Sefer Gazi, Şaban, Timur Beg Aga (el-Hâc), Usta Kadir
Köle isimleri: Can Kul
Zımmi isimleri: Devlek oğlu Atron, Arslan yahudi
Meslek isimleri: Çoban
Aşiret isimleri: Hasırdaoğulları?
Gayrı müslim Topuluklar: Yahudi
Ünvan ve lakaplar : Aga, Çelebi, Efendi, el-Hâc, eş-Şeyh, Sofi, Şeyh, Kara
Köle tarifleri: - Orta boylu sarışınlu gök gözlü sivri burunlu sağ memesinden .. yaralı müslimel mille Can Kul bin Abdullah nam Çoban
Sicillerde Geçen Kalıplar: Gıbbel İstintak , Meclis-i Şer', İkrar-ı atıye, Takrir i kelim
Para çeşitleri: Altın, Akçe, Sim
Ev eşyaları: Alaca kurma bohça, Alaca seccade, Ayaklı çini, Bakır sini, Bakır sini, Başlı atlas yasdık, Beledi döşek zarfi, Bohça, Büyük tencere, Çarşab, Çarşab yorgan, Çini tabak, Çit alaca yasdık, Dokuma çarşab, Döşek, Hamam tası, Kara tepsi, Kırmızı çatma yasdık, Kırmızı kilim, Kırmızı.. çamaşır, Köhne bohça, Köhne çamşır, Köhne çarşab, Köhne çit yasdık, Köhne döşek zarfi, Köhne yorgan, Köhne..yasdık, Küçük..kapak, Legen, Maşa, Maşrapa, Nakışlı yüz bezi, Nakışlı.. yasdık, Saç ayak, Sahan, Sepet sanduk, Yahnı sahan, Yüz bezi, Yüz yastığı
Gayrı Menkul: Dar, Çatma hane, Harabe
Giyisi ve Takılar: Al... kaftan, Altun küpe, Altun yüzük, Başbağı, Diğer kırmızı siyah kürk, Don, Gömlek, Gümüş kuşak, Gümüş yüzük, Kırmızı...kuşak, Kırmızı çamaşır, Köhne...çamaşır, Maili kırmızılı...kürk zarfi, Saç bağı, Yüzbezi, Yelek

3b/25. Sayfa

Kayıt sayısı: 10
Konu içerikleri: 1) Eşi Bike'ye verilecek olan parayı Çelebi Reis'den kendisi alıp sonra da inkar eden Papas'a borç hükmü olunması 2) Hüseyin bin Ahmet'in Kutlukız binti Abdullah'ı mehrinden ve nafakasından vazgeçme şartıyla boşaması(bayın talak) 3) Satın alınan altı yaşındaki dükeciğin ... çıkması üzerine satışın iptal edilmek istenmesi ama tüccarın kayıp olması 4) Gülbeyaz isimli cariye'nin iki aylık çocuğuyla birlikte azad edilmesi ve itakname verilmesi 5) Hacı Recep ve Timur arasındaki alacak verecek davası 6) Vefat eden annelerinin vasiyeti konusunda çocuklarının ittifak etmeleri 7) Zimmîler arasında gerçekleşen ikiyüz akçelik yorgan satışının kaydedilmesi 8) Vekil tayin etme? 9) Kaçı'da yüz yedi altına gayrı menkul satışı (bağ ve ürünleri, mezraa) 10) Hibe edilen malın vekil vasıtasıyla satışı (dar, çatmahane)
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Balıklava, Eski Orda, Kaçı, Karakurt, Kuba, Salacık, Sulu Kuba
Kadın İsimleri: Bike, Fatıma, Kutlukız, Melek, Meryem, Nesli, Salime, Şahzade Bikçe
Erkek İsimleri : Abdulaziz Aga, Abdülhak Çelebi(el-Hâc), Abdülhalim Çelebi , Abdülhannan Aga, Abdülkadir, Abdülkerim Efendi, Abdullah, Abdullah Efendi (el-imam), Abdullah Halife(el-kadı), Abdurrahman Çelebi, Ahmed Beg, Ahmed Çelebi, Ali (el-Hatib), Arslan Efendi, Ayaz, Ayaz Ali, Bayezid, Cafer, Çelebi Reis, Danişmend Efendi, Davud, Derviş, Devlet Gazi, Dilaver, Ebubekir, Ebulhay Aga, Erkulu, Fazlı Çelebi, Gazi Sofi, Habeş Mirza, Hacı Nebi, Hacı Receb, Hacı Rüstem, Handan Aga, Hasan, Hasan (el-Hâc), Hatib Efendi, Hüseyin, Hüseyin Sofi, İsmail, Kara Mehmed Aga, Kasım (es-Sultan), Kırım Gazi Efendi Laçın, Mahmud Efendi (es-Seyyid), Mehmed Can Aga (el-Hâc), Mehmed Çelebi, Mehmed Efendi(el-Hâc), Mevlüd, Muloş, Murtaza Efendi, Mustafa, Mustafa Aga, Mustafa Sofi, Osman (el-Hâc), Rahmet Ali, Receb Sefer Gazi, Sehrab Beg, Selim Şah Mirza, Sinan Beg, Şaban, Şükrullah, Timur, Timur Beg Aga (el-Hâc), Veli Üsküdari, Yakub Sofi
Cariye isimleri: Gülbeyaz
Köle isimleri: Hüseyin (Gülbeyaz'ın iki aylık oğlu)
Zımmi isimleri: Andon, Evasıb?, Hristo, Kıryazı, Konstantin, Lefter, Ovrachim, Papas, Tökiz
Meslek isimleri: Hatib, İmam, Kadı, Katib, Tüccar

Eşya isimleri : Yorgan
Topluluk isimleri: Kıptıyan
Gayrı müslim Topluluklar: Urus
Ünvanlar: Aga, Çelebi, Efendi, Gazi, el-Hâc, es-Seyyid, Mirza, Sofi
Köle tarifleri: Orta boylu sarı tenli kaykı burunlu gök gözlü sarı kaşlı Urs asıllı Gülbeyaz ibnete Abdullah
Sicillerde Geçen Kalıplar: li- eclişşehade, edayı şehadeti şeriyye, Eşcarı-ı müsmire, İkrar-ı atıyye, Mahfeli kaza, Sabitül vekale, Meclis-i şer', Bayın talak, Gıbbel istintak, Halefi billah, Takriri kelim
Esnaf sınıfı: Tüccar, Yorgancı
Dükkan isimleri: Yorgancı
Para çeşitleri: Akçe, Altın, Guruş
Ölçü ve ağırlık çeşitleri: Batman
Hayvan türleri: Öküz, Sığır
Ev eşyaları: Yorgan
Gayrı Menkul: Arazi, Bağ, Çatma hane, Kıraltı, Mezraa

3b/26. Sayfa

Kayıt sayısı: 11
Konu içerikleri: 1) Vefat eden eşinin mehri ve muhalefatından kayınvalidesi ve kayınpederinin 10 altın alıp dağıtmalarının sıhhatine hüküm olunması 2) Vefat eden Çelebi Reis isimli zimminin kendisine olan borcunu terekesinden almak için vekil Bike Mevlüde'ye vekil tayin edilmesi 3) Vefat eden Çelebi Reis'in yetimlerine Abdullah Efendi'nin vasi tayin edilmesi 4) Çelebi Reis'in Bike Mevlüde'ye olan borcunun muhalefatından talep edilmesi ve uygun görülmesi 5) Bors zimmînin mülkü yirmi kuruşa satın aldığına dair yeminden yoksun olması 6) Kaytas bin Tohtar'ın sabit vekil tayin edilmesi 7) Kirmancık'ta bulunan gayr-ı menkulün satılması ve ücretinin alınması 8) Mehmet Sofi'nin Balbek'de bulunan bağı Abdulfettah'a satması ve ücretini alması 9) Mevlüde Bike ve Çelebi Reis arasında yüz elli kuruşluk alacak verecek konusunda Ovrachim'in elçilik etmesi 10) Sevindik Hoca ve eşinin, vefat eden kızlarının muhalefatından ve mehrinden bir kısım alıp geri kalanından feragat etmeleri 11) Alman altıyüz akçelik eşya karşılığında bir başbağının rehin verilmesi
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Balıklava , Çokrak, Germencik (Kirmancık), Kırıklöz, Kurtçu karye, Mankub Urus mahallesi, Vadi-yi Balbek'de Beş yol ağzı
Kadın İsimleri: Ayşe, Bike Mevlüde, Mümine, Saime, Sultan Mevlüde
Erkek İsimleri : Abdulfettah (es-seyyid), Abdulhak Çelebi(el-Hâc), Abdulhalim Çelebi, Abdulkadir (el-Hâc) Abdulkadir (es-seyyid), Abdulkadir Aga, Abdulkerim Efendi, Abdullah, Abdullah Çelebi, Abdullah Efendi, Abdurrahim Çelebi, Abdurrahman Efendi, Ahmed Efendi, Arslan Efendi, Baki, Beşay Sofi, Can Gazi, Çorlu Mustafa Çelebi, Devlet Gazi, Ebubekir Çelebi, Fazlı Çelebi, Gazanfer, Gazi Sofi, Gedik Mustafa (müezzin), Hacı Sefeş, Haydar, Hızır Beg Aga, Hüseyin, İsa, İsmail, İsmail Efendi, Kaytas, Kırım Gazi Efendi, Makul Dede, Makul Sofi, Mehmed Can Aga, Mehmed Efendi (eş-Şeyh), Mehmed Sofi, Mevlüd, Mustafa Aga, Osman Rahmet Ali, Ramazan, Receb, Sefer Ali, Sefer Gazi, Sevindik Hoca, Süleyman, Timur Beg Aga (el-Hâc), Tohtar, Toktamış, Yusuf
Zimmi isimleri: Arslan Yahudi, Ayberdi, Boris Matek, Kiryata, Kostantin, Mirasulka, Ovrachim, Tökrez, Tudor, Yakom, Yuri, Yurina, Haraç, Argeş, ... Reis nam zimmi, Yulmi
Meslek isimleri: Hancı, Hoca, Dülger, Müezzin
Gayrı müslim Topluluklar: Yahudi
Ünvanlar: Aga, Beg, Gazi, Çelebi, Efendi, el-Hâc, eş-Şeyh, Gazi, Sofi
Sicillerde Geçen Kalıplar: Gıbbel İstintak, Karzı şer'i, Keyfe mayeşa, Kıbeli şer', Meclis- şer', Sabitül vekale Takriri kelim
Para çeşitleri: Altın , Akçe, Guruş
Gayrı Menkul: Bağ
Giysi ve Takılar: Kırmızı kara aba, ... Kürk

3b/27. Sayfa

Kayıt sayısı: 11
Konu içerikleri: 1) Vefat eden Hızır Beg'in çocukları için annelerinin nafaka talep etmesi ve vekil aracılığıyla nafaka takdiri 2) Mehmet Ali isimli kölenin elli koyunu iki yüz yapması karşılığında azad edilme sözü verilmesi 3) Hüseyin bin Abdullah isimli çobanın koyunlarını güttüğü kişilere ihanet etmediğine dair yemin etmesi 4) Hüseyin Çobanın aldığı beş koyunun Devlet Gazi ve Zülfikar'ın olmadığına, kendisinin olduğuna dair yemin etmesi 5) Gürel'in oğlu Orakay'ın cinayeti ve babasının katilinin Timur olduğunu anlatması 6) Kaybolan öküzünü Begtimur'dan alma mücadelesi ve öküzün Begtimur'a hükm olunması 7) Timurtaş'ın kaybettiği parayı çaldığından şüphe ettiği kişiden mahkemede yemin etmesini istemesi ve şüpheli Can Mehmed'in de halefi billah etmesi 8) İbrahim Sofi'nin kardeşinin ölümüne sebep olan kişinin Eşberdi Sofi olduğunu başkasıyla alakasının olmadığını ve Eşberdi'yi kazasından dolayı affettiğini bildirme 9) Zimmiler arasındaki gayri menkul satışı ve ücretin alındığını kaydedilmesi 10) Komşusunun mülkine gidiği için devesi öldürülen Ebulhay'ın şahidden aciz olması, şikayet edilen Abdulfettah'ın da yemin etmek yerine 3 altın vermesi ve sulh etmeleri 11) Attar dükkanına olan borcun, vefat eden dükkan sahibinin çocuklarının vasisi Devlet Gazi'ye teslim edilmesi
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Çerkeşli nam karye, Divan köyü, Gözleve, Tuzla nam karye, Harami Köyü Karasu Tamak kazası, Merket karye, Şeyh İli Kazası, Ulaklı
Kadın İsimleri: Melek, Mümine, Ümmü Gülsüm, Zahide Bıkçe
Erkek İsimleri : Abdi Çelebi, Abdülbaki Efendi, Abdulfettah, Abdülkerim Efendi, Abdullah, Abdullah Çelebi, Abdullatif Çelebi, Abdurrahman Efendi, Adilşan, Ahmed Çelebi, Ahmed Mirza, Ahmed Sofi, Ali Gazi Aga, Allah Virdi, Arslan, Arslan Efendi, Begtimur, Cafer , Can Mehmed, Çelebi Ali, Çıtay, Çorlu, Çura Akay Danişmend Murtaza, Dede Efendi, Derviş Ramazan, Devlet Gazi, Ebulhay, Esad (katib), Esad (el-naib) Eşberdi Sofi, Fazlı Çelebi, Gazi Sofi, Göçerbay, Gürel, Hacı Keyvan, Halim Mirza, Hasan, Hasan Aga, Hatib Efendi, Hızır Beg, Hüseyin, Hüseyin Aga, İbrahim Sofi, İshak Efendi, Kel Mehmed, Kırım Gazi Efendi, Kopan Ali Halife, Koşum Mirza, Kurt Mirza, Kurthan, Kutluhan, Kutlupay, Makul Sofi, Mehmed, Mehmed Han Aga (el-Hâc), Mehmed Mirza, Muloş, Mumcu, Murad, Murtaza Efendi, Mustafa Çelebi, Mustafa Efendi, Orakay Osman, Osman Efendi, Pireş Kapucu, Rahmet Ali, Sefer Gazi, Sefiş (el-Hâc), Seyyid Ömer, Şaban (el-Hâc)Tatakay Mirza, Timur, Timurtaş, Usta Mehmed, Ustay Mirza, Yunus Bay, Zülfikar
Köle isimleri: Mehmed Ali bin Abdullah
Zımmi isimleri: Arslan, Avanos, Papas Mirgün, Yasef veledi Yasnuki
Meslek isimleri: Çoban, Kadı, Kapıcı, Katib, Mumcu, Müderris, Naib, Usta
Ünvanlar ve lakaplar : Aga, Çelebi, Efendi, el-Hâc, el-Magruf , Gazi, Hacı, Halife, Kel, Mirza, Sofi, Usta, Uzun
Köle tanımları: Dogma
Köle tarifleri: Orta boylu kara kaşlı koyun gözlü sivri burunlu sağ yanında burnunda penekli Mehmed Ali bin Abdullah nam dogma
Sicillerde Geçen Kalıplar: Gıbbel istintak, Halefi billah, Kibel-i şer', Mahruse, marifeti müslimin, Meclis-i şer', Sabitü'l-ve kale, Takrir-i kelâm, Vech-i meşrûh
Esnaf sınıfı: Mumcu
Dükkan isimleri: Attar
Para çeşitleri: Akçe, Altun, Guruş
Hayvan türleri: Deve, Koyun, Öküz
Gayri Menkul: Hamam
Giysi ve Takılar: Attar Esvabı
Silah Türleri: Bıçak

3b/28. Sayfa

Kayıt sayısı: 8

<p>Konu içerikleri:</p> <p>1)Sekbanlar odabaşısından satın alınan kızın hür çıkması üzerine Sinop Kadısı Abdulnefi Efendi'den nakl-i şer'î gönderilmesi</p> <p>2)Bir önceki davada adı geçen esir alınan ve satılan kızın hür olduğunu ispatlanması</p> <p>3)Şuri köyünde bulunan gayri menkulün satışı mı yapıldı yoksa hibe mi edildiği husunda çatışma yaşanması</p> <p>4) Vefat eden oğlundan Kuba'da intikal eden darın satışı</p> <p>5) Bali Ahmet ve Bayram Gazi arasındaki ortak mülk davasında darın Ahmet'e hükm olunması</p> <p>6) Kırım Hanının dadısı olan Sefer Bike tarafından sonuncu oğlu Ahmet'e babalarından intikal eden gayri menkulün satılması</p> <p>7)Belkıs'ın eşinden kalan gayrimenkulünü hazine katibi Abdulkerim Çelebi'ye satması ve gelirinden mehrini ayırması geri kalanını oğlu ve kızı arasında pay etmesi</p> <p>8) Keçilerini güttüğü kişilerden ücretini talep etme ve 4 altun hükm olunması</p>
<p>İdari ve Coğrafi Yer Adları: Bahçesaray, Baykal nam karye, Galata, Kasım Paşa, Hacı Ali Mescidi mahallesi, Kuba, Nehr-i Kaçı, Rum ili, Sinob kasabası, Suri nam karye</p>
<p>Kadın İsimleri: Arslan Bike, Belkıs, Kerime, Saliha, Sefer Bike</p>
<p>Erkek İsimleri : Abdulcemil Efendi, Abdulkerim Çelebi Efendi, Abdullah, Abdullah Çelebi, Abdullah Efendi (imam), Abdulnefi Efendi, Abdulrezzak, Abdurrahman Efendi, Ahmed , Ahmed Çelebi, Alagöz, Ali Çelebi Ali Efendi, Arslan Ali, Arslan Efendi, Atan Geldi, Bali, Bali Ahmed, Bayram Gazi, Beşir Hoca, Cafer, Çorlu Delay, Derviş Mehmed (mekteb hocası), Devlet Gazi Efendi, Devlet Geldi, Dilaver, Esen Gazi, Eş Akay, Eşbolay, Fazlı Çelebi, Gazi Sofi, Hacı Mehmed, Hacı Muzaffer, Halil, İbrahim, İskender Mirza, İsmail, Kara Mustafa, Kırım Gazi Efendi, Koçum Mirza, Makul Dede, Mehmed, Mehmed Efendi (el-hac, türbedar), Mehmed Efendi (kadı-yı es-sultan), Mehmed Han Aga (el-Hâc), Mehmed Odabaşı, Mestdam , Mevlam Bay, Murad, Mustafa, Mustafa Çelebi, Osman, Osman Efendi, Osman Kahya, Öteş (el-Hâc), Rahmet Ali, Ramazan Receb, Sefer, Sefer (el-Hâc), Sefer Gazi, Sefeş, Seleş, Siyaveş, Şaban, Şaban (el-Hâc), Timur Beg, Toktamış, Yusuf</p>
<p>Cariye isimleri: Bekri</p>
<p>Zımmi isimleri: Ölmez veledi Timur</p>
<p>Meslek isimleri: Çoban, Dadı,Değirmenci, Hoca, İmam, Kadı, Katib, Muzaffat, Odabaşı, Sekbanlar Odabaşısı, Türbedar</p>
<p>Gayri müslim Topluluklar: Urus</p>
<p>Ünvanlar: Beg, Çelebi, Dede, Efendi, el-Hâc, el-magruf, el-muhzır, es-Seyyid, es-Sultan, Fahru'l ulema, Gazi Hacı, Han, Mirza, Sofi</p>
<p>Köle tanımları: Urus gızı, Sagir Alka</p>
<p>Köle tarifleri: Kara gözlü açık gaşlı sagir Alkamı? tahminen on bir yaşında çenesinin tahammili olub henüz buluğa muarrefe olmayan Bekir</p>
<p>Sicillerde Geçen Kalıplar: Eşcar-ı müsmire, Gıbbel istintak, Kıbeli şer', Minvâl-i meşrûh, Mülki müştera, Şehadet-i şer'iyeye, Takrir-i kelâm</p>
<p>Para çeşitleri: Altın, Akçe, Gurus</p>
<p>Hayvan türleri: Oglak, Keçi</p>
<p>Gayri Menkul: Arz, Bağ, Cami, Çatma, Çatma hane, Çayır, Çit aran, Çit oda, Dar</p>

3b/29. Sayfa

<p>Kayıt sayısı:</p>
<p>Konu içerikleri:</p> <p>1) Habeş Han'ın muhallelfatı</p> <p>2) Eşinin üç talak ile boşanma davasının görülmesi için Melek hatuna vekil tayin edilmesi</p> <p>3) 2. kayıttaki adı geçen Melek hatunu eşini boşadığını inkar etmesi ama şahitlerin boşadığına dair şahadet etmesi</p> <p>4)Vefat eden İbrahim'den borcunu almak veya gerekirse sulh etmek için Ali Çelebi'nin kendisine vekil tayin etmesi</p> <p>5)Vekil tayin edilen Rıdvan'ın merhumun terekesinden alması gereken meblagın az bir kısmını alıp geri kalanını yetimlere dağıtılmasını isteyerek sulh etmesi</p> <p>6) Merhumun terekesinden kalanların vekil vasıtasıyla çocukların vasisi olan üvey babaya verilmesi</p> <p>7)Merhumun zimmetinde dört bin beş yüz akçe olduğuna dair şahit getiren vekil Rıdvan ve vasî Mustafa arasında yetime verilmesi için yirmi kuruş karşılığında sulk etmeleri</p>

8)Malkoç oğlu Mustafa'nın Karaman Gazi'nin aramına ot koyup yakmadığına dair yemin etmesi
9) Esir çengi kız alışverişinde akçenin satıcıya teslim edilmesi için vekil tayin edilmesi
10) Doksan altınlık iki esir alışverişinde kalan meblag için bagçenin rehin gösterilmesi
11) Arslan isimli adamın eşinin Toksan oğlu isimli adama olan dokuz altınlık vermesinin kaydedilmesi
12)Toksan oğlunun Arslan ile aramda düke,akçe ve gurusu konusunda bir alakamız yoktur ve dört yüz akçesini de almadım diye halef-i billah etmesi
13)Cariye Çesmisiyah'ın hikayesi ve en sonunda çocuklarıyla beraber Han tarafından azad edilmesi
14) Rabia'dan alınan darın kalan parasını ödeyip helalleşme
15) Ortak köle alınması ve azad edilmesi
16) 13. hükümde adı geçen Fatma'nın gasb edilen cariyesini aldığına ve gasb eden merhumun terekesinde davası olmadığına dair ikrarı
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Alma, Arancı nam karye, Gözleve, Han İli,Mankub, Çagaltay, Çongar, Edirne İstanbul, Orta Yaka
Kadın İsimleri: Emine, Hatice, Fatıma, Melek, Rabia, Sefer Bike Daye
Erkek İsimleri : Abdulhak Çelebi (el-hâc), Abdulhannan Efendi, Abdulkadir, Abdulkasım Çelebi, Abdulkirim Efendi, Abdullah , Abdullah Çelebi(katib), Abdullatif Çelebi, Abdullmennan Efendi, Ahmed Çelebi, Ali Çelebi Aliş Çelebi, Aliş Kethüda, Allahkulu, Arab Yusuf, Arslan Efendi, Bali Dede, Bayram, Begzade, Beşir Hoca Cafer, Çavuş, Dospay, Ebulhay Aga, Eşakay, Fazlı Çelebi, Gazi Sofi, Hacı Bayram, Hacı İbrahim, Hasan, Hasan Ali Aga, Hızır Aga, Hızır Beg, İsfendiyar, İsmet Efendi, Kara Hasan, Kara Mehmed, Karaman Gazi Kazım, Kefevî, Kethüdar Aga, Kırım Gazi Efendi, Kutlu Hoca, Mahmud, Makul Sofi, Malgazi, Malkoç, Mehmed, Mehmed Can Aga (el-hâc), Mehmed Efendi(kadı), Mesdam, Mevlüd, Mirza Mehmed, Murtaza Efendi, Mustafa (el-Hâc), Mustafa Çelebi, Nur Ali, Öteş Sofi, Recebi, Rıdvan Beg, Sakallı Ak Mehmed, Sarı Ali, Sarı Sofi, Sefer ,Sefer Gazi Aga, Şaban, Timur Beg, Toksan, Yahşi
Cariye isimleri: Çesmisiyah
Meslek isimleri: Çavuş, Hancı, Kadı, Katib, Kethüda, Ketancı(kitapçı?)
Topluluk isimleri: Arap
Ünvan ve lakaplar : Aga, Beg, Çelebi, Efendi, Fahru'l ayan, Fahru'l ulema, Gazi, Hacı, Kara, Sarı, Sakallı, Sofi
Köle tanımları: Cariye, Esir, Düke
Köle tarifleri: Çengi kız
Sicillerde Geçen Kalıplar: li-ecliş şehade, gıbbel istintak , Mahruse , Meclis-i şer', Takrir-i kelim, şehadet-i şeriyye, Vekil-i mutlak
Esnaf sınıfı: Hancı, Ketancı(kettancı?)
Para çeşitleri: Akçe , Altın, Gurusu, Vukiyye
Ölçü ve ağırlık çeşitleri: Vukiyye
Ev eşyaları: Sepet sanduk
Gayri Menkul: Aran, Bahçe, Dar, Ev
Giysi ve Takılar: Altın küpe, Drani gömlek, Kürk mea kaftan, Yüzük

3b/30. Sayfa

Kayıt sayısı: 15
Konu içerikleri:
1) Çerkes vilayetinde katledilen Mehmet'in diyetinin vasîsi olan üvey babası Mustafa'ya verilmesi
2) Salacak'ta bulunan Bakkal Murat mescidi evkafından alınan altın borcunun kaydedilmesi
3) Bakkal Murad mescidi imamının borçlu olduğu mütevellinin oğluna verdiği nazm-ı şerifden en dolayı vakfa borcu kalmadığının kaydı
4) Şaban'ın eşi Şakire için; ben onun nafakasını gözetirim, üzerine başka kadın almam ama o da benimle iyi geçinsin diyerek anlaşma yapması
5) Başka bir memlekette vefat eden tüccarın muhallefatını zabt eden hazine katibinden şahid göstererek merhumun kendisine olan borcunu talep etme
6) 5. Hükümde adı geçen tüccar el-Hacc Abdi'nin muhallefatından alınmak istenen ve borç olduğu iddia edilen paranın hazineye kalmasına karar verilmesi
7) Sefer Bike'ye vekil tayin edilmesi

8) Sefer Bike'nin damadının ölen eşimin üzerimde mehri olmadığını, hayatta iken hibe ettiğini bildirmesi
9) Bir önceki davada mehrin hayatta iken hibe edildiğine dair şahit gösterme
10) Süren köyünde satılan saban yerinin parasının alınması ve bir kısmının vakıf akçesi için ayrılması
11) Annelerinin mehrinden kendilerine düşen kısmı üvey babalarından aldıklarının kaydı ve üvey babanın da bu konuda beratına hükm olunması
12) Vefat eden eşinden kalan hissenin zabtı için Melek Sultan Bikçe'ye vekil tayin edilmesi
13) Dede'nin altı altınlık borcuna karşılık Mustafa'nın bir kaşka at vermesi ancak sonrasında inkar etmesi
14) Bayram Ali'nin Saveke isimli zimmiye olan at bahasından bir altın borcunun kaydedilmesi
15) Baş olmayan yarım hüküm
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Azak, Bahçesaray, Çerkes vilayeti, Edirne, Kuba, Hacı Mescid Mahallesi, Salacak, (Bakkal Murad)
Kadın İsimleri: Belkis, Cennet Han, Melek Sultan Bikçe, Sefer Bike, Şakire
Erkek İsimleri : Abdi (el-Hâc-hacı), Abdülbaki Efendi, Abdülhannan Aga, Abdülkerim Aga, Abdülkerim Çelebi, Abdullah, Abdullah Efendi(Kuba'da imam), Abdullah Mirza, Abdullah Sofi, Abdullatif Çelebi, Abdurrahman Çelebi, Abdurrahman Efendi, Ahmed Çelebi, Allahkulu, Arslan Efendi, Bali, Bayram, Bayram Ali, Bünyat (el-Hâc), Cafer, Can Mehmed, Danişmend, Derviş, Ebulhay Aga, Emrullah Çelebi, Fazlı Çelebi Fazlullah Efendi, Gazi Efendi, Gazi Sofi, Hacı Ali (seyisbaşı), Hakverdi, Handan (el-Hâc), Hasan(el-Hâc), Hızır Beg Aga, Hüseyin (el-Hâc), Hüseyin Aga, Hüseyin Çelebi, Hüseyin Gazi, İbrahim Beşe, İsa Çelebi, İslam, Kara Mehmed, Kırım Gazi Efendi, Mahmud, Mahmud Halife, Makul Dede, Mehmed, Mehmed Can Aga(el-Hâc), Mehmed Çavuş, Mehmed Dede(imam), Mehmed Gazi (Sultanın kadısı), Mehmed Halife (imam), Mervan Mesdam, Mevlamvirdi, Mevlüd, Mevlüd Gazi, Murad, Murtaza Çelebi, Murtaza Efendi, Mustafa, Mustafa Beşe, Mustafa Çelebi, Osman Efendi, Ömer, Ömer Beg Aga(el-Hâc), Samet, Sefer, Sefer Ali, Sefes (el-Hâc) Sehrab Efendi, Seyyid Gazi, Sinan (el-katib), Sinan Efendi(el-müderri), Süleyman, Şaban Çelebi, Şaban Efendi, Toktamış Beg, Yahşi Mehmed
Meslek isimleri: Beg(Azak Begi), Beşe, Çavuş, Danişmend, İmam, Kadı, Katib, Müderri, Mütevellî
Vakıf isimleri ve yapıları: Bakkal Murad Mescidi vakfi
Topluluk isimleri: Taife-i tüccar
Ünvanlar: Aga, Beg, Çelebi, Efendi, El-Hâc, Fahu'l-ayan, Fahu'l-ulema, Dede, Gazi, Kara, Mirza, Sultan, Sofi
Sicillerde Geçen Kalıplar: Hal-i hayat, Gıbbel istintak Meclis-i şer', Sabit'ül vekale, Takkir-i kelâm, Tarik-i amm
Para çeşitleri: Altın, Akçe, Guruş
Hayvan ürünleri: At
At cinsleri: Kürki kaşka at
Tarım ürünleri: Ketten
Gayri Menkul: Saban yeri
Kitap isimleri: Nazm-ı şerif

3b/31 . Sayfa

Kayıt sayısı: 12
Konu içerikleri:
1) Vefat eden Sekban'ın varis ve varisesi olmadığı için terekisinin beytül mala kalması (Han'ın Bölükbaşı'ya verdiği mülklerinden biri satılarak geliri Kuba'da Ali Efendi Mescidine veriliyor)
2) Timur bin Mevlüş'ün ahmet Ağa'ya vekil tayin edilmesi
3) Dükkanın aylık gelirleri ile birlikte satılması
4) Çoban'ın verdiği keçilerin sayısını ve kime verdikleri kaydettirmesi
5) Vefat eden Zülfikar'ın sefere gitmeden önce Ayşe'ye bıraktığı ciran kaşka atın eşinin beş altınlık borcuna karşılık alınmak istenmesi ancak Ayşe'nin bana bu at eşimin sefere gitmezden evvel hibesidir diye şahitler göstermesi
6) Elli altınlık mehrinin otuzunu hibe eden kadına şahitlik edilmesi
7) Konstantin kızı Kaçbike Mevlüde'nin gayri menkul davası için oğlu İbrahim bin Hüseyin'i vekil tayin etmesi
8) İbrahim vekilin Devlet Gazi'nin valdesinin vefatının üzerinden sekiz yıl geçtiğini belirtmesi

9) Devlet Gazi Kaçı Bike Mevlüde ile aralarındaki arz davasında gayrı menkulü zorla zabt etmediğini, babasının kırk yıl önce Bike'nin babası Konstantin'den satın aldığını ve kendisine intikal ettiğini şahitlerle ıspatlaması
10) İkinci evliliğini yapan Gülbahar'ın mehri konusunda öz oğlu ve üvey oğlu arasında yaşanan tartışmanın mahkemeye taşınması ve önceki evliliğinden olan oğlu Yusuf'un annesinin mehri diye aldığı altmış altını daha önce kadı huzurunda aldığını söylemesi
11) Şah Gazi Mirza'nın terekesinden kardeşinin zimmetinde olan paranın kaydedilmesi
12) Fatıma'nın mirasdaki hissesini alması için babasının terekesinden den gayrı menkul satışı yapılması
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Kadıköyü, Kuba, Sivritaş (suyuritaş)
Kadın İsimleri: Ayşe, Fatma, Gülbahar, Gülşen, Kaçı Bike Mevlüde, Yasemin
Erkek İsimleri : Abdulaziz (el-Hâc), Abdülhak Çelebi, Abdülhalim Çelebi , Abdülkadir , Abdülkerim Efendi, Abdülkerim(usta), Abdullah (el-Hâc), Abdullah Efendi, Ahmed, Ahmed Aga (defterdar) Ahmed Çelebi, Ahmed Kahya, Ali (debbag), Ali (el-Hâc), Ali Çelebi (es-seyyid), Ali Mirza, Aliş Aga, Arslan Beg, Arslan Efendi, Danişmend Murtaza, Devlet Ali, Devlet Gazi, Fazlı Çelebi, Gazanfer, Gazi Sofi, Hacı Halil Halim, Hanverdi, Hızır Çelebi, Hüseyin, Hüseyin Bölükbaşı, İbrahim, Kalyan, Kara Mehmed, Kırım Gazi Efendi, Kırım Gazi Molla, Koçi, Mahmud Çelebi, Mehmed, Mehmed Beşe, Mehmed Can Aga, Mehmed Efendi (sultan'ın kadısı), Mevlüd, Muloş, Mustafa Aga, Nasuh, Osman Efendi (es-seyyid), Osman Efendi (Bahçesaray kadısı), Ramazan Sofi, Receb Efendi, Sefer, Sefiş (el-Hâc), Sehrab Ataluk, Şah Gazi, Şahbaz, Şükrullah, Timur Timur Beg Aga, Timur Gazi Mirza, Toktamış, Veli, Veli Reis, Yusuf, Zülfikar
Zımni isimleri: Kostantin
Meslek isimleri: Beşe, Bölükbaşı, Çoban, Debbag, Defterdar, Kadı, Sekban, Usta
Vakıf isimleri ve yapıları: Kuba'da Ali Efendi Mescidi
Topluluk isimleri: Taifey-i sekban
Ünvanlar: Aga, Beg, Can Timur, Çelebi, Efendi, Fahru'l-ayan, Gazi, Hacı, Han-ı agzam, Kara, Molla, Mirza, Sofi
Sicillerde Geçen Kalıplar: Gıbbel istintak , Meclis-i şer', Minval-i meşruh, Sabitül vekale, Şehadet-i şeriyye, Temlik ve temellük
Para çeşitleri: Altın
Ölçü ve ağırlık çeşitleri: Kıt'a
Hayvan türleri: At, Keçi
At cinsleri: Ciran Kaşka at
Gayrı Menkul: Arz , Bag, Bahçe, Dar, Dükkan, Çatma, Çardak altı, Mahzen, Oda, Tarla yeri

3b/32. Sayfa

Kayıt sayısı: 8
Konu içerikleri:
1) İslam Giray Han'ın Ferahkirman'da yaptırdığı câmii şerif'in vakfına yaptığı bağışın kaydı
2) Sahibi sultan Bıkçe tarafından azad edilen kölesi İvan'a i'takname verilmesi
3) Bir sene önce kaybettiği atını başkasının elinde bulup dava etme ve şahitlerle ıspat edip geri alma
4) Süleyman'ın Konstantin Reis'den kırk altına bir kazak alındığının Konstantin talebiyle kaydedilmesi
5) Vakfa mütevellî atanması ve yapılan bağışın kaydedilmesi
6) Kaybettiği atı başkasının elinde bulan Emir Abdî'nin atını talep etmesi ancak dava edilen kişinin atı başkasından satın aldığına dair şahit göstermesi üzerine daha sonraki şahitlere ertelenmesi
7) Ayetullah Mirza'nın teresinden bağ satışı ve mirasçılara pay edilmesi
8) Borcun anne ve eş vasıtasıyla eksik ödenmesi sonucu davalık olunma
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Akmescidli Nayman, Akmescit, Alma, Bahçesaray, Bolatçı nam karye, Çerkes
Divan Köyü, Ferah Kirman, Harami köyü, Kazay-ı Çeterlik
Kadın İsimleri: Sahib Sultan Bıkçe, Zeyneb Bike, Ziyade Bıkçe
Erkek İsimleri : Abdulaziz Aga (el-Hâc), Abdülfettah, Abdülhalil Çelebi, Abdullah Çelebi, Abdullah Efendi, Abdullah Mirza, Abdurrahman Divan, Abdurrahman Efendi, Abdurreşit Çelebi, Ahmed Aga, Ali Beg, Ali Beşe, Ali Çelebi, Aliş Kethüda (el-imam), Arslan, Ayetullah Mirza, Bali Mehmed Efendi (eş-şeyh), Bölek Can Mehmed (el-hafız), Can Mirza, Çantay, Devlek Mehmed, Devlet Gazi (el-katib), Dülger Mehmed, Ebu Yusuf (imam), Elhay Mirza, Emir Abdî, Esad (el-naib), Fazlı Çelebi, Gazi Sofi,

Hacı Baki(el-Hâc), Hacı Bayram Ataluk, Hacı Bekir, Hacı Receb, Hacı Fazlı, Halil, Hızır, Hüseyin, İbrahim Efendi (el-hatib), İslam Giray Han, Kabartay, Kara Mehmed, Karagözbay , Katib Rüstem, Kırım Gazi Efendi, Kurt, Kutlaş, Mehmed Can Aga (el-Hâc), Makul Dede, Mehmed (el-Hâc), Mehmed Efendi Osman, Mehmed Gazi, Mevlüd, Musa (el-imam), Mustafa, Mustafa Aga Sofi, Mustafa Efendi (fahrrul küttab), Osman, Ömer Asat Sofi, Pir Mehmed Çelebi, Pireş Aga, Receb Halife, Safer, Sarı Dede, Sefer Gazi Aga, Sefeş (el-Hâc), Sehrab (el-Hâc), Seyyid Gazi, Süleyman, Süleyman Beşe, Şaban, Timur Beg Aga (el-Hâc), Toktamış Beg, Uraz, Üveys Çelebi, Veli, Yahşi Bay
Köle isimleri: İvan, Vasiliç
Zimmi isimleri: Kiran veledi Mircan, Kostantin Reis
Meslek isimleri: Beşe, Dülger, Hatib, Hafız, İmam, Katib, Kethüda, Naib, Yeniçeri
Vakıf isimleri ve yapıları: Ferah Kirman Camii Şerif-i (islam Giray Han)
Topluluk isimleri: Taifey-i Yeniçeri
Ünvanlar: Aga, Beg, Bikçe, Çelebi, el-Hâc, eş-şeyh, Efendi, Gazi, Hacı, Halife, Han, Hazret, Fahru'l-akran Fahru'l küttab, Kara, Mirza, Sarı, Seyyid, Sofi
Köle tanımları: Kazak
Köle tarifleri: Alçak boylu gök gözlü kızıl yüzlü düz burunlu yüzü sakallu asadetül? mille Gürciyel asıl İvan veledi Vasiliç
Sicillerde Geçen Kalıplar: Gıbbel İstintak, Halef-i billah, Meclis-i şer', Sabit'ül-vekâle, Şahadet-i şeriyeye, Takrir-i kelam, Tarih-i kitab
Para çeşitleri: Altın, Guruş, Rub (çeyrek)
Hayvan türleri: At
At cinsleri: Kula Alaşa , makir ?t oyak tamgalu doru ala at
Gayrı Menkul: Bag, Bahçe, Çayır, Cami, Mescid

3b/33. Sayfa

Kayıt sayısı: 11
Konu içerikleri: 1)Sulu Kuba mahallesinde bulunan mescidin evkafı içinde bulunan metruk çatma ve çithanenin mütevellî tarafından yirmi dört altına satılması 2) Zülfikar'ın içinde oturduğu yerin bir çura karşılığında mirasçılar tarafından kendisine hibe ve ikbaz edilmesi 3) Şaban'ın eşini 3 talak boş ettiğine şahitlik edilmesi 4) Ali Çelebi'nin fevat eden Yako Yahudî'ye zimmetinde olan borcu vesayeti sebebiyle Ayşe'ye vermesi 5) Devın Gazi'nin at bahasından borc verdiği 4 altına kefil olan Mustafa Çelebi'den hakkını talep etmesi ancak şahidi olmadığı için yemin etmelerini istemesi 6) Kaybolan öküzünü Sofi'nin yedinde bulan Sarkoz'un mahkemeye başvurup şahit göstererek malını geri alması 7) Güneş Han Bikçe'nin dört yüz altın mehrinin yarısının bir bağ olarak verilmesi 8)Salacak'ta bulunan camii şerifin vakfına mütevellî ve camiye de müezzin olarak Hüseyin bin Mehmet'in atanması 9) Bahri Reis'in sefinesine keten yükleyen Abdurreşit'in Reis'in elinde kalan bir çuvalını Süleyman'a vermişler diye bildirmesi 10)Bahri Reis'in iki çuval keteni de teslim ettim şahitlerim var diye kayd ettirmesi 11) Hacı Bahri'nin adı geçen ketenin miktarı için iki yüz vukiyye idi artık değildir diye halefi billah etmesi
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Bahçesaray, Balbek (Taş köprü), Çürük Su, Dib Kerş kazası, Dipkırman, Kuba mahallesi, Mahruse-i Karasu, Mahruse-i Ulaklı, Salacak, Taklı Göçken nam karye
Kadın İsimleri: Ayşe, Güneş Han Bikçe
Erkek İsimleri : Abdi, Abdulaziz, Abdulaziz Çelebi, Abdulfettah Çelebi, Abdulhalim Aga, Abdulhannan Aga, Abdulkadir, Abdulkерim Efendi, Abdullah Çelebi, Abdullatif Çelebi, Abdurrezzak , Abdurrahman Çelebi, Abdurrahman Efendi(kadı), Abdurreşit Çelebi(el-Hâc), Ahmed, Ahmed Çelebi, Ali Beşe, Ali Çelebi, Ali Gazi Aga, Arslan Efendi, Bahri Reis, Bay Gazi, Bayram Sofi, Cafer, Danişmend , Daye, Deli Balta, Devın Ali, Devın Gazi, Devlet Gazi, Devlet Gazi, Dülger Mehmed, Ebulhay Aga, Ebulkasım, Esin Ali Efendi, Eyyüb, Fazlı Çelebi, Efendi, Hüseyin Aga, İbrahim, İbrahim Efendi, İslam, İsmail, Kara, Makul Dede, Mehmed Can Aga (el-Hâc), Mehmed Efendi, Mevlüd, Murtaza Efendi (el-müderriş), Mustafa Çelebi, Nogay Gazi Aga, Osman Efendi (kadı), Rahmet, Receb, Seyyid,

Seyyid Ahmed, Süleyman (el-bevvab), Süleyman Aga, Süleyman Beg, Şaban, Şükrullah, Tatar Hoca, Timur Beg Aga (el-Hâc), Veli, Yusuf, Zülfikar
Zımmi isimleri: Davud (yahudi), Sarkoz veledi Arteris, Yako nam yahudi
Meslek isimleri: Beşe, Bevvab, Dülger, Hoca, Kadı, Müderris, Müezzin
Vakıf isimleri ve yapıları: Kuba mahallesi mescidi vakfı, Salacak'da Abdulaziz Çelebi camii şerif vakfı
Topluluk isimleri: Tatar
Gayrı müslim Topluluklar: Yahudi
Ünvan ve lakaplar : Aga, Beg, Bikçe, Çelebi, Danişmend, Dede, Efendi, el-Hâc, Gazi, Kara, Seyyid, Sofi
Sicillerde Geçen Kalıplar: Gıbbel İstintak, Halefi Billah, Li eclışşehade, Meclis-i şer, Sabitü'l-ve kale, Şehadet-i şer'iyye, Takrîr-i kelâm
Para çeşitleri: Altın, Akçe, Guruş
Ölçü ve ağırlık çeşitleri: Vukiyye, Çuval
Hayvan türleri: At (Çura at), Sarı Öküz
Tarım ürünleri: Keten
Gayrı Menkul: Bağ, Dar, Çatma, Çit hane, Camii, Mescid

3b/34 . Sayfa

Kayıt sayısı: 12
Konu içerikleri: 1) Sarıkcı Sekban ve Ahmet arasında bir kulağı sağır kazak satışı 2) Murtaza ve Molla Gani Ağa'nın aralarındaki kavgada birinin diğerini sol koltugunun altından bıçaklayıp yaralaması sonra da mahkemede kendi rızalarıyla itiraf edip birbirlerini tasdik etmeleri 3) Kız kardeşleri Kutluşah'ın terekesinden satılan kazagın diğer hisselerini de talep eden Sofi 'ye kazagın tamamının hükm olunması 4) İki altınlık çayırı zımmi Tudor'un, Süleyman Aga'nın vekili Zülfikar'dan satın alması 5) Mankub'da Zülfikar bin İskender'in oğlu Sefer'i Malkoç bin Perviz'in öldürdüğünü inkar etmesine rağmen şahitlerle katilin kendisinin olduğunu ispatlanması 6) Derviş'in vefat eden kardeşi Fazlı'ya olan borcu Şerime Yahudi'den almak istemesi ancak zimminin bulunduğu şahitlerle merhumla sağlığında haklaştığını ispatlaması 7) 5.hüküme konu olan cinayette öldürülen Sefer'in babası ölümünden karye halkının sorumlu olmadığını onlardan davacı olmadığını katilin Malkoç bin Perviz olduğunu bildirmesi ve köylünün kurtulmasına hükmedilmesi 8) Urus'dan (Rusya'dan) at ile getirilen düke konusunda çıkan ihtilafda dükenin atın sahii Sefer Beşe'ye hükm olunması 9) Çapula kimle gittigine dair halefi billah etme 10) Zahide'nin Çerkes mahallesindeki gayrı menkulünü Yusuf'a hibe ve ikbaz etmesi 11) Hacı Kadı'nın Mustafa Atalık'a olan on iki altınlık borcu ve 90 günlük ödenme zamanının kaydedilmesi 12) On beş altın kıymetinde vakf evini Mehmet Bin Allahverdi'nin kabul etmesi
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Bahçesaray (belde-i), Germencik (Kirmancık), Gözleve, Çerkes mahallesi Kasabay-ı Kerş, Kurt salası, Meshur nam karye, Markör nam karye, Mankub kazası
Kadın İsimleri: Kutluşah, Zahide
Erkek İsimleri : Abdulkerim Efendi, Abdullah Efendi(katib)Abdulaziz(el-Hâc), Abdullatif Çelebi, Abdurrahman Efendi, Ahmed, Ahmed Çelebi, Ahmed Efendi, Ali, Ali Bölükbaşı, Ali Hasan, Ali Mirza, Allahvirdi Ataluk, Arslan Efendi, Arslan Şah Aga, Ayvaz Mehmed, Beg Mirza, Bozşar, Bölük, Cafer, Can Gazi Çıtay, Derviş, Devin Gazi, Devlet Ali, Devlet Gazi Efendi, Dospay, Ebubekir Efendi, Esin Ali Efendi, Eş Akay Eş Akay (el-muhzır), Eş Akay Efendi, Fazlı, Fazlı Çelebi, Gazi, Gazi Efendi, Gazi Sofi, Geldi Ali, Hacı Kadı Hasan, Hasan Aga, Hızır, Hüda Kulu, Hüseyin, Hüseyin (es-seyyid), Hüseyin Bölükbaşı, İbrahim, İskender Beşe, İslam, İsmail, Kaplan Mirza, Kart Mirza, Kel Mehmed Odabaşı, Kırım Gazi Efendi, Kurt, Kutlu, Kürşat Makul Sofi, Malkoç, Mehmed Can Aga (el-Hâc), Mehmed Çelebi (eş-seyh), Mehmed Hızır(el-Hâc, el-Kefevî) Mehmed Mirza, Mehmed Şah, Mevlüd, Mirza (el-Hâc), Molla Gani Aga, Murtaza, Murtaza(el-Hâc), Musa Mustafa Ataluk, Mustafa Halife, Mürşid Kulu, Osman, Osman Efendi(kadı), Ömer Çelebi, Öteş, Perviz, Ramazan, Secan Gazi Aga, Sefer Beşe, Süleyman Aga, Süleyman Efendi, Şaban (el-Hâc), Timur Beg, Timur Beg Aga (el-Hâc), Tohtar Sofi , Toktamış Hüseyin, Veli Çelebi, Yakub, Yusuf, Zülfikar
Zımmi isimleri: Tudor veledi Çolpan, Şerime yahudi

Meslek isimleri: Beşe, Bölükbaşı, Divan-ı âli katibi, Kapucu başı, Kadı, Katib, Sekban, Odabaşı, Veledi Emin
Aşiret isimleri: Atalık
Gayrı müslim Topuluklar: Yahudi
Ünvanlar: Aga, Beg, Efendi, El-Hâc, Es-seyyid, Eş-şeyh , El-kefevi, Fahrul ayan, Gazi, Halife, Mirza, Sarıkçı, Sofi
Köle tanımları: Düke, Kazak
Köle tarifleri: Kulagı sağır Kazak
Sicillerde Geçen Kalıplar: Halefi Billah, Meclis-i şer', Sabit'ül vekale, Şehadet-i şeriyye, Takrir-i kelam, Tarihi kitab
Para çeşitleri: Altın, Flori
Ölçü ve ağırlık çeşitleri: Kıt'a
Hayvan türleri: At
Gayrı Menkul: Dar, Değirmen, Çayır , Çit hane, Vakf evi
Silah Türleri vb. : Bıçak

3b /35 . Sayfa

Kayıt sayısı: 11
Konu içerikleri: 1) Vefat eden Alime Bike'nin eşinin çocukların nafakası için bağ satışı yapması 2) Vefat Devin Gazi'nin zevcesi Cihan'a eşinin kardeşi ile davalışması için vekil tayin edilmesi 3) Kamışlı'dan Murtaza Bey'in babalarından intikal eden ortak gayrı menkulün hissesini kardeşi vefat ettiği için satması 4) Vefat eden Tenbak oğlu Hasan'ın çocuklarına nafaka bağlanması 5) Hasan ve Hüseyin'in vefat eden babalarının olan borcun bir kısmını Bederus veledi Babake'den almaları 6) Huri Han Totay'ın vefatından sonra Menine'ye Kaçı'da bulunan bağını, Hüseyin Efendi tekkesine ise çayırını vakfemesi 7) Ahmet Aga'ya vekil tayin edilmesi 8) Mustafa Atalık'a on beş altına gayrı menkul satışı 9) Hacı Kadı isimli mütevellinin mescid vakfından çayır satışı 10)Eskiden Bahçesaray'da oturup şimdi Öte Yaka'da oturan (Karadeniz'in Anadolu tarafı) Hüseyin Bölükbaşı'nın dükkanların ve diğer müklerinin zabtı tasarrufu ve her hususu için vekil tayin etmesi 11) Hüseyin bölükbaşı'nın Salacak'ta bulunan dükkanının 20 altına satılması
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Bahçesaray(mahmiye-i), Balıklava, Dip Çongkar kazası, Gözleve, Kaçı, Kaçı Suyu, Kamışlı, Karye-i Keray, Kefe, Medine-i münevvere, Nehr-i Kaçı, Öte Yak (kalacak-kalecik nam kasaba), Paydar (baydar), Salacak(mahruse), Süren
Kadın İsimleri: Alime Bike, Cihan, Gültar, Huri Han Totay, Mal Bike
Erkek İsimleri : Abdulaziz (el-Hâc), Abdulfettah Çelebi, Abdulhalim Çelebi, Abdulkadir Aga (el-Hâc), Abdulkadir el-Kefevi, Abdulkarim Çelebi, Abdullah, Abdullah el-kefevi, Abdullatif Çelebi, Abdulvahhab Efendi, Ahmed Aga (fahru'l-ayan), Ahmed Çelebi, Ali Efendi, Arslan, Balat, Bekir Beg, Bolad Sofi, Celil Efendi, Demür Beg Aga, Ebubekir, Emin Ali, Fazlı, Fazlı Çelebi, Gazi Sofi, Hacı Gazi, Hacı Kadı, Hacım Efendi, Halil Efendi, Han Gazi, Hasan Beg, Haydar (el-Hâc), Hızır, Hüseyin Beg, Hüseyin Bölükbaşı, Hüseyin Çelebi(el-Hâc), İbrahim Çelebi, İsmail (el-Hâc), İsmet Halife, İvaz, Kaytas Sofi, Kaytas (el-Hâc), Kırım Gazi Efendi, Kurman Gazi, Mehmed, Mehmed Cabbar(el-Hâc), Mehmed Can Aga(el-Hâc), Mehmed Şah, Mevlüd Murtaza Beg, Murtaza Efendi, Mustafa, Mustafa (el-muhzır), Mustafa Aga, Mustafa Ataluk, Osman, Osman Beg, Ömer Akbeg, Ömer Ali Halife, Perviz Beg, Ramazan, Rıdvan, Rıdvan Beg, Sefer Ali, Şükrullah, Taymas Tenbak, Timur Beg Aga (el-Hâc), Timur Gazi, Toktamış, Veli Bekir, Yusuf, Zülfikar Beşe
Zımmi isimleri: Bederus veledi Babake
Meslek isimleri: Beşe, Bölükbaşı, Defterdar, Kadı, Müderris, Muhzır
Aşiret isimleri: Ataluk
Vakıf isimleri ve yapıları: Hüseyin Efendi Tekkesi vakfı (Kaçı)
Ünvanlar: Aga, Beg, Bike, Çelebi, Efendi, el-Hâc, el-kefevi, el-muhzır, Hacı, Halife, Sahibü'l-hayrat, Sofi, Şah
Sicillerde Geçen Kalıplar: Keyfe yeşa, Meclis-i şer', Sabitü'l-ve kale, Takrir-i kelam

Para çeşitleri: Akçe, Altın, Guruş
Ölçü ve ağırlık çeşitleri: Kıt'a
Gayrı Menkul: Bag, Çayır, Çatma, Çardak, Degirmen, Dükkan, Mahzen

3b/36 . Sayfa

Kayıt sayısı: 10
Konu içerikleri: 1) Mikail ve Dimitri'nin davalarının batlanmasıyla hükm olunması 2) El-Hâc Nasuh'un kızı Gülsüm'ün vekil vasıtasıyla Nehri-Kaçı'da İkiz Oba'da bulunan Akkar nam mevziindeki çayırını 30 floriye satması 3) Zimmilerden Kospinde'nin Sefer'in faiz ile verdiği yüz elli kuruşa aldığı buğdayın zayi olması ve Sefer'in yine de parasını talep etmesi 4) Satılan alman kazağın kusurlu çıkması sonucu eski sahibine iadesi ve satışın iptal edilmesi 5) Vefat eden Tenbak oğlu Hasan'ın dükkanında bulunan eşyaların Yasef isimli Yahudiye satılıp mirasçılara dağıtılması 6) Markörlü Veli ve Pehlivan Bölükbaşı'nın aralarındaki bir cariyeye hukukunda anlaşmaya varmaları 7) Menevşe'nin İsak Yahudiye faizle verdiği borc olan 20 filorinin 15 ini nakit alması 5 ini bağ mahsulü olarak alması ve mahkemede faizinden vazgeçmesi 8) Sefer Ağa'nın sayısı beş olan kazak ve cariyelerini aldığı günden itibaren azat etmesi ve mahkemede tescil ettirmesi 9) Sefer Gazi'nin vefat ettikten sonra malının nasıl ve hangi işler için harcanacağına dair vasiyeti 10) Miras anlaşmazlığında Alemşah ve eşinin kardeşinin anlaşmaya varmaları ve yaptıkları musalahayı kaydettirmeleri
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Akkar mevzii, Markör köyü, Nehri Kaçı, İkiz Oba köyü, Kaçı, Kefe
Kadın İsimleri: Alemşah, Gülsüm, Fatma, Menevşe, Şehri-seher Bike
Erkek İsimleri : Abdullah, Abdulfettah, Allahverdi, Abdurrahman, Abdurrahim Efendi, Abdülkerim Efendi Abdi Efendi, Abdi, Ahmed, Ahmed Aga, Ali, Ali Efendi, Arslan, Arslan Efendi, Beşe Timur, Berşan, Cafer, Can Mirza, Can Mehmed, Çabalak, Çorlu Mustafa Çelebi, Derviş Çelebi, Derviş Halife, Ellez, Esen Geldi, Gazi Efendi, Gazi Dede, Güzel, Fettah, Hasan Ataluk, Hasan Aga, Hacı Gazi Ataluk, Hacı Mustafa, Han Mirza, Haydar, Hüseyin Efendi, Hüseyin, Hüseyin Ali Efendi, Hızır, İsmail, İsa Bali, Karagöz, Kaya, Kaytas Aga Keyvan, Kırım Gazi, Kızangeldi, Kurmatay Dede, Mehmed, Mehmed Ali, Mehmed Çelebi, Mevlüd Mevleş, Nasuh, Osman Aga, Pehlivan Bölükbaşı, Ramazan, Receb Ataluk, Rıdvan Ataluk, Sefeş, Sabay, Sarı, Sefer Aga, Sefer Gazi, Sefer Gazi Ataluk, Sefer Şah, Seyyid Ahmed, Seyyid Gazi, Şaban, Şah Mehmed, Şenbak Toktamış, Tengri, Yakub, Yusuf, Zeyd Fazlı, Zülfikar
Meslek isimleri: Beşe, Bölükbaşı, Kethüda, Mataracı başı
Para çeşitleri: Altın, Flori, Guruş
Ölçü ve ağırlık çeşitleri:
Cariye isimleri: Mahnur, Çesmisayah, Yadigar
Köle tanımları: Kazak, Cariye, Gulam-ı memlük, Cariye-i memlüke
Aşiret isimleri: Karagözzade?
Zımmi isimleri: Akrit, Dimitri, Horostol, Gergi, Hanitol, İsak, İska, Konstantin, Kospinde, Mikail, Saka, Şelmi, Şemovel, Şiban, Teranol, Vasil, Yasef
Köle isimleri: Bahadır
Gayrı müslim Topluluklar: Yahudi, Taife-i zimmiyan
Ünvanlar: Çelebi, Efendi, El-hac, El-muhzır, Eş-şeyh, Fahu'lEkârim, Fahu'l Emâcid, Fahu'l-Akran, Gazi Gıdvetül emacid?, Mirza, Seyyid, Sofi
Dükkan isimleri: Esbab dükkanı
Sicillerde Geçen Kalıplar: Bast-ı Meram, Gibbel istintak, Gıdvetül emacid, Mahfeli kaza, Taktirri kelam, Taktirri meram, Minvali meşruh
Tarım ürünleri: Buğday, Bağ mahsulü

3b/37. Sayfa

Kayıt sayısı: 7
Konu içerikleri:

<p>1) Mirasçılardan Güneş Han'ın kendi payına düşen 140 altın karşılığı olan eşyayı teslim alması ve ve terekeden düştüğünün vekil aracılığıyla beyan etmesi</p> <p>2) İstanbul Tophane Selime Hatun Mahallesinden olan Şaban'ın Balıklava'da vefatıyla hazineye kalan gemisinin borçları nedeniyle satışa çıkarılması , terekесinin küçük oğlunun vasisi ve annesi olan İftihar Kadının vekiline teslimi edilmesi</p> <p>3) Abdulgani ve Abdulfettah'ın Abraş'ın sandığından akçe çalmadıklarına dair yemin etmeleri</p> <p>4) 3. hükümde adı geçen kişilerin arasındaki alacak verecek davası</p> <p>5) 2. hükümde adı geçen Şaban'ın gemisinin mirasçılara teslim edilmesi ve borçlarının ödenmesi</p> <p>6) Kıraç Alinin babalarının mirasını paylaşmadıklarını iddia etmesi kardeşi Kor Ali'nin ise inkar etmesi</p> <p>7) Ömer Halife'nin Ayni isimli kadının mecitten hırsızlık yaptığını iddia etmesi</p>
<p>İdari ve Coğrafi Yer Adları: Balıklava, İstanbul (Selime Hatun mahallesi), Kasabay-ı Tophane, Kefe, Mankub kazası, Göklöz sükkanı</p>
<p>Kadın İsimleri: Arslan Bike, Ayni, Güneş Han Bike, İftihar</p>
<p>Erkek İsimleri : Abdulgani, Abdulkadir, Abdullah, Abraş, Ahmed, Ali Efendi, Ali el-Hâc, Allahvirdi, Arslan Can Mehmed, Çorlu, Dede Efendi, Deli Bekir, Devlet Ali, Emir Çelebi, Esen, Hadim Efendi, Hankulu, Himmet Hüseyin Efendi eş-şeyh, İbrahim, İsa Molla, Kara Şaban, Karaç Ali, Karagözyay, Kaytas el-Hâc, Kor Ali, Mahmud Efendi, Mehmed el-Hâc, Mehmed es-Seyyid, Mevlüd Gazi Sofi, Mudtafa Çelebi, Mulaş Efendi Mustafa el-Hâc, Mustafa Esen, Mürşid Kulu, Nasuh, Osman Çelebi, Ömer es-seyyid, Ömer Halife, Ramazan Receb, Rüstem Beg, Sarı, Sefer Gazi Çelebi, Sehrab el-Hâc, Şaban Reis, Şahkulu, Tatar Hoca, Veli</p>
<p>Meslek isimleri: Beşe, Bölükbaşı, Mataracıbaşı</p>
<p>Ünvanlar: Bike, Çelebi, Efendi, El-Hâc, Eş-şeyh, Gazi, Seyyid</p>
<p>Sicillerde Geçen Kalıplar: Mahfel-i kaza , Meclis-i şer'î nebevî, Nehc-i şer', Vech-i meşruh</p>
<p>Para çeşitleri: Altın, Akçe, Guruş, Flori</p>
<p>Ulaşım araçları: Sefine</p>

3b/38. Sayfa

<p>Karar sayısı: 12</p>
<p>Konu içerikleri:</p> <p>1) Atını bey edip parasını yedikleri için Konstantin'in Elyuz veledi Balaban'a açtığı davanın, olayın üzerinden 15 yıl geçmiş olduğu için şahitlerin ıspatından sonra düşmesi</p> <p>2) Zimmi Mevlüde ve Elyuz arasında bir çuka konusundaki alacak verecek meselesinde davanın düşmesi</p> <p>3) Esen Geldi'ye açılan iki altınlık borç davasından yemin ederek kurtulması</p> <p>4) Ticareten doğan borç davasında Baroh yemin etmediği için Ömer'in davadan kurtulması</p> <p>5) Alemşah'ın Eşinin terekесinden olan yelek ve kuşağın fiyatını belli etmesi ve alması için vekil tayin etmesi</p> <p>6) Alemşah'ın terekeden 100 altın değerindeki yelek ve kuşağı mehir olarak talep etmesi</p> <p>7) Bahçesaray'dan Ahmet'in kayıp atını başkasının elinde bulması ve mahkemede geri alması</p> <p>8) Hacı Ali Cemal'in kızı Müslime'nin babasından miras kalan dükkanların eşini velik yaparak satması</p> <p>9) Kara Mehmet'in koyun emininin yazıcısına rehin bıraktığı atlasa Seyisbaşı'nın Kara Mehmet'in kendisine borcu vardı diye el koyması</p> <p>10) Zimmetinde mescid akçesi olub vefat İbrahim Efendi'nin çocuklarının borca karşılık bir köle vermesi</p> <p>11) İbrahim Beşe ve Rabiş isimli çocuğunun annesiyle arasındaki nafaka ve alacak verecek davası</p> <p>12) Derviş Mehmet'in seferdeyken Tamay ve Aşkar'ın bir atını aldıkları için dava etmesi, diğerlerinin de almadık diye halefi billah etmesi</p>
<p>İdari ve Coğrafi Yer Adları: Aktacı, Bahçesaray, Gözleve, Kara Kurt, Karasu, Karye-i Çelebiler, Karyei Gavri, Nisf Tamak , Şeyh ili, Ünler</p>
<p>Kadın İsimleri: Alemşah, Cemile, Müslime, Rabiş, Zeynep Sultan</p>
<p>Erkek İsimleri : Abdi (el-Hâc), Abdulaziz, Abdulkadir(es-seyyid), Abdulkadir Çelebi, Abdullah Efendi, Abdullatif Çelebi, Abdurrahman Mirza, Ahmed Çelebi, Ali (saatçi), Ali Avlan, Arslan, Arslan Gazi, Aşkar Bayram (el-Hâc), Bilal Elaman , Boydat, Busal, Can Timur Aga, Cin mehmed (el-Hâc), Danişmend Murtaza Demür Beg, Derviş Hasan, Derviş Mehmed , Devlet Gazi(yazıcı), El-Hâc Kethüda, Emir Abdulhak Çelebi, Emir Ali, Esen Geldi, Eş Akay (el-muhzır), Gazi (el-hac), Hacı Ali Cemal, Hacı</p>

Fazlı, Hacı Hamza, Halim Halife, Haydar, Hızır, Hızır Çelebi, Hüseyin Ali Efendi, Hüseyin Halife, Hüseyin Şah, İbrahim Beşe, İbrahim Çelebi, İbrahim Efendi, İsa (el-Hâc), Kara Mehmed, Kerim Çelebi, Kırım Efendi, Makul Dede, Mehmed (el-Hâc), Mehmed Ataluk, Mehmed Beşe Avlan, Mehmed Mirza, Mehmed Sofi, Mevlüd Efendi, Molla Gani, Molla Hızır, Muloş, Murtaza Efendi, Mustafa Çelebi, Nasuh, Ömer, Ramazan Dede, Sefer Ali (el-bevvab), Sefer Gazi Efendi, Sehrab Efendi, Sevindik, Sultanay, Şaban, Şah Medmed, Tamay, Teneş Çelebi, Tengrivirdi Timur Ataluk, Timur Beg Aga (el-Hâc), Tiryaki Hüseyin Şah, Tiryaki Mustafa, Toktay, Veli
Köle isimleri: Tokaş nam gulam
Zımmi isimleri: Baroh Yahudi veledi Azra, Baba yahudi, Döneş, Elyuz veledi Balaban, Kostantin veledi Atatarke, Mevlüde Agruyet (kadın)
Meslek isimleri: Beşe, Bevvab, Dellal, Katib, Kethüda, Koyun Emmini, Müezzın, Saatçi, Seyisbaşı, Yazıcı
Eşya isimleri : Atlas, Deray
Gayrı müslim Topuluklar: Taifey-i zımmiyye, Yahudi
Ünvanlar: Aga , Beg, Çelebi, Efendi, el-Hâc, es-seyyid, Fahrul akran, Fahrul ulema, Gazi, Hacı, Halife, Han, Sofi
Köle tanımları: Gulam
Sicillerde Geçen Kalıplar: Gıbbel istişhad, Gibbes sual, Halef-i billah, Mahfel-i kaza, Mihr-i müeccel, Nehc-i şer, Sabit'ül-ve kale, Şehadet-i şeriyye, Şühud-u adül, Takrir-i kalam
Esnaf sınıfı: Saatçi
Para çeşitleri: Altın Akçe (öksüz akçesi, mescid akçesi), Flori
Hayvan türleri: At (Göki- kürek at), Koyun
Gayrı Menkul: Dükkan
Giyisi ve Takılar: Çuka, Kuşak, Yelek

3b/39 . Sayfa

Kayıt sayısı: 13
Konu içerikleri: 1) Melek Hatun'un vasi olduğu çocukların mallarını fuzulen zabt eden en büyük kardeş Abdulrezzak Çelebi'yi dava etmesi 2) Kaplan Mirza'nın Hüseyin'le ortak oldukları mezranın, Hüseyin'in vefatından sonra oğlu tarafından benim miras malımdır diye kullanmasını dava etmesi 3) Vekiller vasıtasıyla yapılan 70 florilik sorguç alımının sıhhatine hükmedilmesi 4) Yahşi Bali'nin Ak Ali arasındaki emanet doru at konusunda yaşanan ihtilafın çözülmesi 5) Ahmet'in beslemek için aldığı 10 altınlık iki öküzü helak etmesi, sahibiyle 5 altın ile barış yapılması 6) Adı geçen kişilerin konuyu kabul ettiğine dair kayıt düşülmesi 7) Bayram bin Abdullah'ın Müslüman olduğunda kendisine din aşkına diye ... verilmesi 8) Bir önceki hükümde sonradan müslüma olduğu anlaşılan ve yedi senelik hizmet karşılığını alamayan Bayram'ın mahkemeye başvurması ancak inkarla cevap verilmesi 9) Rüstem bin Abdullah'ın vekaleti dolayısıyla hibe ve teslim ettiği gayrı menkulü ve diğer malları kayd ettirmesi 10) Değirmen yapımcısı Vasil ve Kiryaso isimli zimmilerin Arslan Ketühüda'nın değirmen yapımı için getirttikleri kereste için 2 altın ile barış yapmaları 11) Ovrachim'in Elaman ve Mortahay Yahudi'ye köle satışında meblagın miktarı ve tam olarak alındığının kaydedilmesi 12) Tobas Mirza'nın öldürüldüğü cinayete şahitlik edilmesi 13) Tobas Mirza'nın nasıl öldürüldüğünün açıklanması ve cinayete şahitlik edilmesi
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Ağaç ili, Avcılar, Bahçesaray, Karye-i Ayaş, Karasu, Kurt salası, Süren, Orta Yaka
Kadın İsimleri: Melek nam hatun
Erkek İsimleri : Abdulaziz Aga, Abdulbaki Çelebi, Abdulhamid Efendi, Abdullah, Abdulvahhab, Abdurrahman, Abdurrahman (el-muhzır), Abdurrezzak Çelebi, Ahmed Efendi (el-Hâc), Ak Ali, Ali, Ali Avlan, Ali Efendi, Arap Nazır, Arslan, Arslan Kethüda, Bayram, Bekir Efendi, Çorlu Mustafa Çelebi, Danişmend, Murtaza Efendi, Davud, Devlet Gazi, Emir Çelebi (el-Hâc), Gökçe, Hacı Ali Sekban, Hacı Kethüda, Handan (el-Hâc), Haşım Efendi, Hüseyin Ali Efendi, Hüseyin Şah (el-muhzır), İbrahim, İshak Efendi, Kaplan Mirza, Kara Mehmed, Kasım Dede, Kırat Hevace, Kırım Efendi, Kurt Şakir, Küb Yaşar,

Mahmud Çelebi, Marak, Mehmed (el-Hâc), Mehmed Beşe Avlan, Mehmed Efendi, Mevlam Can, Mevlüd Gazi, Molla Ali, Murtaza Yazıcı, Mustafa Efendi(şeyh, Nureş, Seyyid Ahmed, Şah Kadı Beg, Şah Mehmed (el-muhzır), Timur Beg Aga (el-Hâc), Yahşi Bali, Yusuf , Züccac Hüseyin
Zımmi isimleri: Arslan veledi Vasil, Angeli veledi Kıryaso, Zakeriya veledi Ovrachim, Eleman yahudi, Mortahay yahudi
Meslek isimleri: Beşe, Kethüda, Muhzır, Sekban, Yazıcı
Eşya isimleri : Sorguç, altun, elmas , yakut
Ünvanlar: Aga, Beg, Çelebi, Efendi, el-Hâc, el-muhzır, Fahrül Ayan, Hacı, Molla, Şeyh
Köle tanımları: Gulam
Sicillerde Geçen Kalıplar: Gıbbet tasdik, Gıbbel istintak , Mahfel-i kaza, Sabit'ül vekale, Tabir-i meram, Takrir-i kelim
Esnaf sınıfı: Züccac
Para çeşitleri: Altın, Filori, Riyal
Hayvan türleri ve cinsleri : Buzagılı sığır, Gök sığır, Sarı öküz, Kızıl öküz, Gök öküz, Gögerce dana
Gayri Menkul: Arz-ı mezraa, Dar, Değirmen, Bahçe
Diğer mallar: Degirmen aletleri, Kereste

3b/40. Sayfa

Kayıt sayısı: 7
Konu içerikleri: 1) Mehmet Çelebi ile Han Kulu'nun müşterek gayri menkullerini satmaları ve haklaşmaları 2) Salacak hamamının tamiri için yapılan masrafların listesinn kaydedilmesi 3) Zeyneb'in mehri müeccelinden kalan miktarın vekile teslim edilmesi ve miktarın kaydedilmesi 4) Terkeden alacak davasında yirmi beş filoriye karşılık dükkanın yarısı ile musalaha edilmesi 5) 4. hükümdeki alacak verecek davasında Mustafa'nın 50 altınlık borcun yirmi beş altınlık dükkanla kapandığını geri kalanında ise hakkından vazgeçtiğini bildirmesi 6) El-Hacc Müslizade Ahmet Çelebi'nin dört altınlık borcunun kaydedilmesi 7) Sarkis veledi Köse ile Zaron veledi Avanos'un ortaklık anlaşmasında alacak verecek sorunu çıkması
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Nehr-i Kaçı
Kadın İsimleri: Nesli Bike, Zeynep Tartay
Erkek İsimleri : Abdullah , Abdulhannan Aga, Abdulhalim Çelebi, Ahmed Çelebi, Ali Beşe, Çelebi Osman, Balaban, Bekir Dede, Danişmend Efendi, Derviş Çelebi, Dedeş Çelebi , El-hâc Abdi Fazlı Çelebi, Gazi Efendi, Gedik Mahmud Çelebi, Hacı Gazi, Hacı Mehmed Aga, Han Kulu, Halil Çelebi, Haydar Kethüda, Hızır el-Hâc, Hüseyin Bölükbaşı, İbrahim Mirza, İbrahim Çelebi, İslam, Mahmud Çelebi Mehmed Çelebi, Mehmed Han Aga (el-Hâc), Murtaza Aga, Molla Mustafa, Muslizade Ahmed Çelebi, Nakkaş Baki, Osman, Ömer Dede, Öztimur Mirza, Rahmed Ali, Sefer Gazi, Şükrullah, Toktamiş, Toktamiş zade Ahmed Çelebi, Timur Beg Aga
Zımmi isimleri: Karakaş, Baba Yahudi, Semha, Sarkiz veledi Köse, Zaron veledi Avanos
Meslek isimleri: Beşe, Bölükbaşı, Kethüda, Nakkaş
Gayri müslim Topluluklar: Yahudi, Taifey-i zımmiyan
Ünvanlar: Aga, Beg, Çelebi, Efendi, Dede, El-hâc, Gazi, Hacı, Mirza , Molla
Sicillerde Geçen Kalıplar: Mahfel-i kaza, Mihr-i müeccel, Nehc-i şer', Takrir-i Güftâr, Takrir-i kelim
Para çeşitleri: Altın, Gümüş, Filori
Ölçü ve ağırlık çeşitleri: Batman, Kıt'a, Vukiyye
Hayvan türleri: Kula at
Gayri Menkul: Arz, Dükkan, Hamam
Hamam tamiri için gerekli malzemeler : Balat, Cam, Çeşme, Dökme harc, Kazan, Kireç, Külhan, Külhan kapısı, Tahta, Taş

3b/41 . Sayfa

Kayıt sayısı: 6
Konu içerikleri: 1) Es-seyyid Celal Efendi'nin muhallefatı

2) Celal Efendi'nin vasiyyet ettiği mescidin yapımı ve sonrasında tamiri için terekeden gerekli meblagın alınması
3) Ermenilerden Murat bin Abdullah ve Yenake veledi Kösteme'nin aralarında kalan borcun meblagi üzerinde anlaşmaya varamamaları
4) Validelerinden miras kalan Aslay isimli köleyi Hacı Gazi'nin belli bir süre çalıştırdıktan sonra azad etmesi
5) Şahbike'nin yetmiş altınlık hissesinin vekiline teslim edilmesi
6) Vefat eden Devlet Mehmet'in o sırada elinde olan eşyasını Hacı Gazi'den vasilerininin talep etmesi ve iki filoriyle anlaşmaya varmaları
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Kuba, Nehr-i Alma, Karye-i Aktacı
Kadın İsimleri: Habibe, Şahbike
Erkek İsimleri : Abdullah Efendi, Abdulkaki Çelebi, Abdulkhak Efendi, Abdulhalim Çelebi, Abdurrahman Çelebi, Arslan (şeyh), Can Beg, Can Gazi, Celal Efendi (es-seyyid), Davud Halife, Dedeş Çelebi, Devlet Gazi Devlet Gazi Mevla, Devlet Mehmed, Esad Efendi, Esengeldi, Fazlı Çelebi(el-Hâc), Gazi Dede, Hacı Gazi, Hacı Mehmed, Hacı Murad, Hızır Beşe, Hızır Efendi(şeyh), Hüseyin Ali Efendi, Hüseyin Bölükbaşı, Kırım Gazi Mevla, Kurt Derviş, Mahmud (katib), Mehmed (el-Hâc), Mirza Beg Aga, Mustafa Aga, Mürşid Kulu, Süleyman Şaban (el-Hâc), Ramazan el-hadim, Receb Beşe
Köle isimleri: Aslay bin Abdullah
Zımmi isimleri: Yenake veledi Kösteme, Murad bin Abdullah (Ermeni, sonradan müslüman olduğu anlaşılıyor)
Meslek isimleri: Beşe, Bölükbaşı, Çavuş, Katib, Mataracı başı, Muhzır
Topluluk isimleri: Taife-i Ermeniyen, Taife-i bevtab
Gayrı müslim Topluluklar: Ermeni
Ünvanlar: Aga, Çelebi, Dede, Efendi, El-hâc, Gazi, Halife, Mirza, Seyyid, Şeyh
Köle tarifleri: Orta boylu gök gözlü sarı sakallı arık yüzlü sivri burunlu omzunda tâ'ûn eserli ? Aslay bin Abdullah
Sicillerde Geçen Kalıplar: Ehl-i hibre, Eserül inkar, Gıbbel istintak, Göki, Hayr-ı kabul, Kibel-i şer', Udul-i müslimin
Para çeşitleri: Altın, Flori, Guruş, Hasene
Hayvan ürünleri: Sahtiyan (Keçi derisi)
Gayrı Menkul: Ötmekçi Dükkanı(ekmekçi, fırın), Ev, Fırın, Mahzen

3b/42 . Sayfa

Hüküm sayısı: 13
Konu içerikleri:
1) Muhallefat
2) Ovrahim veledi İshak'ın Takaz yahudi'den kırk akçe alacağını sorulmasını talep etmesi ve Takas'ın davadan halas olması
3) Abdulgani'nin Mevlüt Gazi ve Bayram Ali isimli sekbanlardan elli altın bir kuruluş alacağını kayıt ve tasdik ettirmesi
4) Yarım kalan kayıt
5)Ulaklı'dan Devin Gazi'nin mal alışverişinden kaynaklı alacak davasından yemin ederek kurtulması
6) Bir daha içki içersen karım bana üç talakla boş olsun diye yemin eden ve tekrar içki kullanan Toktamış bin Abdullah ve Cihan'ın boşanmaları
7) Bir önceki davada boşanmış olan Cihan'ın çocuklarına nafaka bağlanması
8) Cihan'a iddet nafakası bağlanması
9) Cihan'ın Toktamışla ilgili sorun yaşaması durumunda vekil olarak mahkemede Mustafa bin Çelebi'yi tayin ettirmesi
10) Lalerah'a eşi Piyale bin Abdullah'ın vekil tayin edilmesi
11) Yarım dava
12) Vasiyyet üzerine Mustafa Efendi'nin terekkesinden vakf kurulması, görevli atanması ve vakfın sağlığına hükmedilmesi
13) Abdullah bin Abdurrahman ve Ali bin Safer arasındaki cariye alışverişinde kullanılan altınlardan birisinin sahte çıkması
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Gözleve, Karye-i Göki, Kadı köyü, Ulaklı

Kadın İsimleri: Bekeş, Cihan, Gülüm, Lalerah, Rabia
Erkek İsimleri : Abdulgani, Abdullah, Abdurrahman , Abdurrahman Çelebi, Ahmed Aga, Ahmed Efendi Ali Dede, Allahverdi, Ataluk , Baki Aga ,Bayram Ali, Bekir Ali, Boz Mehmed, Caneş, Çomay, Danişmend Efendi, Dede Efendi, Devin Gazi, Devlet Gazi, Devlet Sultan, Emir Malay Efendi, Emkaz, Esad Efendi(naib)Hacı Ömer, Eyvan, Fazlı Çelebi, Gazi Dede, Hacı Halil, Hızır, Hüseyin, İlyas Ataluk (el-Hâc) İsmail Efendi, Kara Hasan Halife, Karzeş (el-bevvab), Kaytas, Kongür Halife, Köse, Mahmud Beg, Mahmud Efendi, Makul dede, Mehmed Can Aga, Mehmed Dede, Mehmed Efendi, Memiş, Mevlüd Gazi, Molla Kırım Molla Mustafa, Mustafa Aga, Mustafa Çelebi (fahrlül küttab), Mustafa Efendi, Mübarek, Müstedam (mestdam) Osman Efendi, Ömer (es-seyyid), Piyale, Rahmet Ali, Ramazan, Ramazan Aga, Receb, Sefer (el-Hâc)Sefer Gazi Çelebi, Şaban, Şah Aga, Şah Mehmed, Toktamış, Yusuf, Zorum
Zımmi isimleri: Ovrachim veledi İsak, Takaz yahudi
Meslek isimleri: Küttab, Naib, Sekban
Gayrı müslim Topluluklar: Yahudî, Hacı
Ünvanlar: Aga, Çelebi, Dede, Efendi, El-Hâc, Gazi, Sofi
Sicillerde Geçen Kalıplar: Gıbbet- tasdik, Gıbbel istintak, Halef-i billah, Mahfeli kaza , Mihr-i müeccel Minval-i muharrer, Takrir-i kelâm, Tarihi kitab
Para çeşitleri: Akçe, Altın, Flori, Guruş, Hasene, Sim
Ev eşyaları: Nakışlı bohça, Nakışlı çarşaf
Yiyecek içecek: Hamr
Gayrı Menkul: Arz, Hane, Kır,
Giysi ve Takılar: Çizme, Gümüş kuşak, Kürk, Yagmurluk

3b/43. Sayfa

Kayıt sayısı: 4
Konu içerikleri: 1) Vefat eden El-hac Ömer'n varislerinin isimleri 2) El-Hacc Ömer'in eşi Rukiyye'ye veraset işlerini takip etmesi için vekil tayin edilmesi 3) Merhumun kızı Ümmü Gülüm için vasi tayin edilmesi 4) El Hacc Ömer'in muhalefat listesi
Kadın İsimleri: Alemşah, Rabia, Rukiyye, Vahide Ümmü Gülüm
Erkek İsimleri : Abdullah, Ahmed, Ali Çelebi, Cafer, Emir Baki, İsmail Efendi, Mustafa Çelebi(el-Hâc), Ömer (el-Hâc), Receb, Ridvan Beg, Seyyid Ömer, Yusuf
Zımmi isimleri: Yehuda
Ünvanlar: Beg, Çelebi, El-Hâc, Efendi
Para çeşitleri: Dirhem, Guruş, Hasene, Sim
Ölçü ve ağırlık çeşitleri: Endaze, Arşın
Hayvan türleri: Sığır (Kongür sığır buzagalı)
Ev eşyaları: Acem keçesi, Akça tahta, Alaca bohça, Alaca çarşaf, Alaca kilim, Alaca yan makatı, Bakır Sini Baklava sinisi, Basma yasdık, Beş fincan mea kutu ,Biberlik, Börek tavası, Büyük gügüm, Büyük köhne tencere kapaksız, Büyük kulplu kazan, Büyük legen, Çini maşraba mea kaşık hoşab, Döşek, El legeni, Endaze ve arşun, Fener, Havan ve sap, Hoşab taşı, Kahve ibriği büyük, Kahve ibriği küçük, Kahve tabağı, Kantar, Kaşık ve kab Katar sanduk, Keçe seccade, Kefgir , Kırmızı basma yorgan, Köhne çatma yasdık, Köhne Ermeni kilimi, Köhne makat, Köhne sandık, Kuplu küçük sahan, Kuplu sahan, Kupsuz sahan, Kutu, Küçük gügüm, Küçük sahan Küçük şamdama mea makasi, Küçük tencere, Küçük tencere kapagıyla, Mısır hasırı, Minder döşek, Orta tencere Sabun, Sac ayak büyük, Sac ayak küçük, Sac ayak orta, Sahan, Saplı ayak, Sefer sahanı, Sefer taşı, Su matarası Su taşı, Süpürge, Sürahi ibrik, Süzme torbası, Şamdan, Tencere kapagıyla, Tencere torbası, Tepsi, Terazi mea Sandık, Urgan, Yemeni basma yorgan, Yer kilimi
Gayrı Menkul: Altı mahzen, Üstü çatma hane
Giysiş, Kumaş ve Takılar: Beyaz ihram, Beyaz üstüne basma, Cüzdan, Haleb basması, Köhne çizme, Köhne peştemal, Köhne sarık, Siyah papuç, Yeşil kürk
Silah Türleri: Balta, Çift hızar, Gümüş bıçak, Kılınç, Kılınç paresi ?, Muştalu -meşinli hızar
Kitaplar: Türki fetva kitabı, Türki..., Kenz-iraz

3b/44. Sayfa

Kayıt sayısı: 12
Konu içerikleri: 1) Salacak'ta bulunan vakıf hamamının tamirinin senelik olarak Avlan Ömer'e kiralanması 2) Arslan bin Sefer Ali ile Berha veledi Yako'nun aralarındaki altın borcunun miktarının kaydedilmesi 3) Ahmet bin Hızır'ın üç farklı kişiyi kürdiyesini çalmakla suçlaması 4) Kaplan bin Allah verdi'nin 29 günlük işçilikte ,haftalık 25 akçe hakkını istemesi ancak dokuz günün ücretine hükm olunması 5) İki öküzünü Tengriverdi'ye kiraya veren Sekban Mehmet'in kiracısının öküzün birini kaybettiği iddiasıyla dava açması ancak Tengriverdi'nin inkar etmesi 6) Yarım dava 7) Kuba'dan mehmet bin Abdullah'ın Şahin veledi Armağan'a aha önce verdiği sermayenin üstüne tekrar borç vermesi ve toplam borcun sorulmasını talep etmesi 8) Abdüş Beg(Abdüşşah) Cebecibaşı'nın muhallefati 9) Abdüşşah'ın eşi Ayşe Bikçe'ye mehr-i müeccelinin terekeden teslim edilmesi 10) Abdüşşah'ın terekesinde olan bağın oğlu Kutluşah'a hibesinin kabul edilmesi 11) Abdüşşah'ın terkede olan bahçenin Gülşah'a hibesinin kabul edilmesi 12) Abdüşşah'ın on dört altın borcunun terekesinden talep edilmesi
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Büyük Aşlama, Gözleve, Karasu, Kuba, Küçük Aşlama, Salacak
Kadın İsimleri: Ayşe Bikçe, Gülşah, Kerime
Erkek İsimleri : Abdullah, Abdulhannan Aga, Abdurrahman Efendi, Abdullah Efendi (el-imam), Abdulkhak Çelebi el-Hâc, Abdulkadir, Abdurrahman Çelebi, Abdüşşah Beg, Abdüşşah Çelebi, Abid Çelebi (seyyid), Abraş Ahmed Aga, Ahmed Efendi, Arslan, Avlan Ömer, Allahvirdi, Aliş, Baki Mirza, Can Gazi, Çelebi (es-seyyid) Çelebi Efendi el-Hâc, Danişmend Efendi, Devlin Çura, Devlet Gazi, Ebubekir el-Hâc, Emir Abdulkaki, Emir Bâki, Emir İbrahim Efendi, Emir Ömer, Gazi, Hasan Halife, Hatib Efendi, Hızır Reis, Himmet Halife, Hüseyin Efendi, Hüseyin (tanacı), Kâtib Sofi, Kaplan, Kutluşah, Mahmud Efendi, Makul Dede, Makul Sofi, Mahmud Halife, Mehmed, Mehmed Efendi (fahrul kuzat), Mehmed Halife(el-imam), Mevlüd, Mustafa Çelebi, Mustafa Atalık, Murtaza Efendi (el-kadı), Müfti Efendi, Osman Efendi, Ömer Es-seyyid, Safer, Sefer Ali el-Hâc, Sefer (es-seyyid), Şaban, Şaban Efendi, Şah Timur, Tengrivirdi, Timur Beg Aga, Timur Gazi, Yusuf
Cariye isimleri: Mihriban, Raşan
Zımmi isimleri: Berha veledi Yako, Miyas, Murad bin Abdullah, Peyke veledi Kösnem, Şahin veledi, Armağan, Toroz veledi Ayadyan
Meslek isimleri: Cebecibaşı, Hatib, İmam, Kadı, Sekban
Aşiret isimleri: Atalık
Vakıf isimleri ve yapıları: Salacak vakıf hamamı
Topluluk isimleri: Tayife-i sekban, Tayife-i zımmiyan
Gayrı müslim Topluluklar: Yahudi
Ünvanlar: Aga, Beg, Çelebi, Efendi, El-Hâc, Halife, Mirza, Seyyid, Sofi
Köle tanımları: Cariye, Düke
Sicillerde Geçen Kalıplar: Ehl-i hibre, Gıbbel istintak, Mahfel-i kaza, Meclis-i şer', Takrir-i da'va , Takrir-i kelam, Takrir-i meram, Tabir-i meram , Tarik-i ämm
Para çeşitleri: Akçe, Altın, Guruş, Filori
Hayvan ürünleri: Öküz
Ev eşyaları: Balta, Çevin kazan, Kahve ibriği, Legen ve ibrik, Sadak ok (köhne), Sefer kazanı, Sini, Tencere kapagıyla, Yahni sahanı, Yahni sahanı(büyük),Sahan(küçük)
Diğer eşyalar: Kazma
Gayri Menkul: Hamam

3b/45. Sayfa

Kayıt sayısı: 5
Konu içerikleri: 1)Fatma Bike'nin muhallefati (muhallefat listesinin başı bir sonraki varağın sonunda yer alıyor) 2)Fatma Bike'nin eşinden mehr-i müecceli olan 500 altından 200'ünü sağlığında hibe ettiğinin ortaya çıkarılması

3) Muhallefat listesi 4) Kala Yahudilerinden Sülek veledi Yuseb'in merhum el-Hacc Osman'ın terekesinden borç alması 5) Mehmet Gazi ve Hacı Töki'nin Ovrachim Yahudi'nin iki altın kırk akçelik bir kırmızı bogasi davasından beraat etmeleri
İdari ve Coğrafi Yer Adları: İç Eli, Meshure, Kala, Kuş Oba, Haydar nam karye
Kadın İsimleri: Alemşah Bikçe, Fatma Bike
Erkek İsimleri : Abdalbaki, Abdullah Efendi, Abdullatif, Ali, Ali Atalık , Aliş, Alkılıç Beg, Allahvirdi, Atalık Balta, Bekir, Esad Efendi, Esen , Hacı Töki, Hagari, Han Sefeş, Hızır Efendi, İsa, Kaya Beg, Kurban Halife, Latif, Mahmud Çelebi, Makul Dede, Mehmed Çelebi Efendi, Mehmed Gazi, Mehmed Odabaşı, Mestdam(müstedam) Devlet Gazi , Mevlüd Efendi, Musa, Mustafa Çelebi, Nayib oğlu, Rasim, Receb, Yakub
Zımmi isimleri: Ovrachim Yahudi, Sülek veledi Yuseb (Kala sakinleri)
Meslek isimleri: Odabaşı
Aşiret isimleri: Atalık
Ünvanlar: Beg, Bike, Çelebi, Dede, Efendi, El-Hâc, Gazi, Halife
Sicillerde Geçen Kalıplar: Halef-i Billah , Takrir-i meram, Mahfel-i kaza, Mehr-i müeccel
Para çeşitleri: Altın, Akçe, Hasene, Sim
Ölçü ve ağırlık çeşitleri: Batman
Hayvan türleri: Deve, Koyun, Kuzu
Hayvan ürünleri: Koyun derisi
Ev eşyaları: Acem basması yorgan, Akçe tahtası, Akrep kavın saati, Alaca kilim, Alçak dipli sahan, Bakır fener Bakır tas, Baklava sinisi, Basma bohça küçük mea hurdavlat, Basma tokaş, Basma yasdık (köhne), Basma yorgan, Basma yorgan penbeli, Basma yorgan penbesiz, Beyaz velence, Börek tavası, Çatma döşek mea çarşaf Çatma yasdık (köhne), Çevin kazan (küçük), Çini çanak, Demir şişe şamdan, Deymi yorgan çarşaf, Dibsiz bakır tepsi, Divan halı büyük, Döşek içi, El legeni (küçük), Erguvani gümha yasdık, Esbab legeni, Güğüm (küçük), Gülgünî küçük bohça, Gümha yasdık (köhne), Hamam leğeni, Hamam taşı, Hamur teknesi, Hasır makremesi, Hasırlı şişe, Heybe, Hoşab kaşıkları, Hoşab taşı der-beyan , İnce iplik keleb, Kahve bakır ibrik (küçük), Kayıksız tas, Kazma balta, Keçe dokuma kaş döşek, Kenar tavası, Kırmızı çatma yasdık, Kırmızı gümha yasdık, Kırmızı kilim, Kırmızı yan keçesi, Kösele sefre, Kubbeli münakkaş kutu, Kulplu kazan (büyük) Kutu, Mai makad, Mai yan kibesi, Mendil kazı, Mermer Aven?, Meşbek bakır tepsi, Meşbek dipli sahan Meze tabağı ağaç (küçük), Mısır hasırı, Münakkaş fincan tabağı, Nefti kebe (köhne), Nefti kibe (küçük) Peşkir alaca-i mısır , Saçlık (küçük), Seccade (köhne), Sefer sahanı (büyük-küçük), Seferelik yüksek dipli Sele, Sepet sandık (küçük-köhne), Siyah basma sandık bohçası mea sanduk, Tencere kayıklı, Tencere kayıklı (küçük), Tencere kazan kayıklı (büyük), Tencere kazan kayıksız, Tokaş basması yasdık cedid, Yılık bakır tabak Yılık çini, Yılık çini tepsi, Yüksek dipli çini çanak, Yüksek dipli çini sahan (büyük-küçük), Yüksek sablı bakır tas Diğer eşyalar: Balta (büyük), Beyaz keçe, Beyaz Peşkir, Çadır (köhne), Demir arşın, Demir kazık (küçük) Kefen tülbendi, Kırmızı göki pervazlı keçe
Yiyecek içecek: Dört heybe peksimet, Yedi batman buğday, Ekilmiş çavdar bir batman, İki batman yarım ekilmiş gözen buğday, Kondûrî buğday ekilmiş bir batman, Bir batman ekilmiş arpa
Gayri Menkul: Arz, Arzı mezra, Bahçe, Kışla, Karaltı, Yurt yeri
Giyisi ve Takılar: Ayak bilezik altın , Camedan, Ceb bilezik, Dûd kuşu tüyünden yelpaze, Gümüş kuşak mea siyah kaftan , Kuşak, Küçük mercan tesbih, Urum serpuş

3b/46. Sayfa

Kayıt sayısı: 10
Konu içerikleri: 1) Ferah Sultan Bike'nin bin yüz yetmiş sekiz flori mehrine karşılık ziynet eşyası, cariyeye ve kazak alarak terekeye dair davasından vazgeçmesi 2) Süleyman veledi İshak'ın on dört florilik borcunu inkar etmesi ve halasının kaydedilmesi 3) Fatma Bike'nin mirasçılarının listesi 4) Alemşah Bikçe'ye kendi tarafından vekil tayin edilmesi 5) Müderris Mevlüt Efendi'nin Kerime Bike'ye vasi tayin edilmesi 6) Hızır Efendi'nin Abdullatif Çelebi'ye vasi tayin edilmesi 7) El-Hacc Mehmet'in Yakub Çelebi'ye vasi tayin edilmesi

8) Kırım Gazi Efendi'nin Aliş Çelebi'ye vekil tayin edilmesi
9) Ahmed Aga'ya vekil tayin edilmesi
10) Fatma Bike'nin muhallefat listesi (devamı bir önceki varağın başında yer alıyor)
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Kuba
Kadın İsimleri: Alemşah Bikçe, Fatma Bike, Ferah Sultan Bike, Kerime Bike
Erkek İsimleri : Abdulaziz Aga, Abdalbaki (es-seyyid), Abdulfettah Çelebi, Abdulhalim Çelebi, Abdullah Çelebi, Abdullah Efendi (imam), Abdullatif, Abdullatif Çelebi, Abdurrahman Efendi, Ahmed Aga, Ali Dede Aliş Çelebi, Allahverdi Efendi, Arslan, Arslan Mirza, Can Ahmed, Can Ali, Can Gazi, Dede Efendi, Emir Baki Çelebi, Hasan Ali, Hıdır Beg, Hızır (el-Hâc), Hızır Efendi, İsmail Efendi, Kırım Gazi Monla(Efendi), Makul Makul Dede, Meclis-i şer', Mehmed Çelebi Efendi, Mehmed el-Hâc, Mehmed Halife, Mehmed Mirza, Mestadam, Mevlüd Efendi(müderri), Murtaza Dede, Mustafa Aga, Mustafa Çelebi, Osman Efendi, Receb, Sefer Ataluk , Sefer Gazi Aga, Sefer Hoca, Sefer Şah, Seyyid Abdalbaki , Seyyid Ömer Mestdam, Süleyman Şahbaz Mirza, Tengrivirdi, Timur Beg Aga, Yahşi Bayı Yakub Çelebi
Cariye isimleri: Bayar, Bedermah düke, Dilaver , Hatem Seyyare düke, Kahraman, Kara Kız, Nur Sabah, Saruhan, Selamet, Şirin kadın
Köle isimleri: Çevikgeldi Kazak, Degirmenci kazak , Vasil Kazak, Semen kazak
Zımmi isimleri: Süleyman, İsak
Meslek isimleri: Hoca, Müderri, Naib
Aşiret isimleri: Ataluk
Ünvanlar: Aga, Beg, Çelebi, Dede, Efendi, Gazi, Molla, Şeyh
Köle tanımları: Cariye, Düke, Kazak, Kadın Düke
Sicillerde Geçen Kalıplar: Gıbbel istişhad, Kıbel-i şer', Mahfel-i kaza, Mihr-i muaccel, Sâbitü'l-vekâle Takrir-i kelam, Takrir-i merâm
Para çeşitleri: Akçe, Altın, Flori
Ev eşyaları: Alçak dipli şamdan, Alçak şamdan, Alef, Bakır ibrik , Bakır saplı ayak, Bakır süzğü, Bakır tepsi Huni, Bakır tob me'a sab, Beyaz çarşaf , Beyaz seraser yorgan me'a derayi çarşaf , Bugasi döşenk astarı me'a pâre, Büyük köhne şamdan, Cente el-me'vâ yorgan me'a çarşaf, Çatma döşek yeşil mea entar, Derayi üzerine dikme yüz yasdığı, El bugasi pâresi, El tavası (küçük), Elce bogça, Elcebasma bogça, Gümüş pul paresi, Hamam dômesi mısır, Hamam ve şemsi havli, Havlı yüz bezi, İki kulplu büyük bakır kazan, Kadife mum sefresi, Kağıd tabak, Kara şamdan, Kara tepsi bakır, Kaşık, Katar sandık me'a kilit, Kebabi şiş me'a şiş ve bir çift kebab tavası, Kefgir, Kepçe, Kırmızı Acem katifesi makad seraser yer darı, Kırmızı çatma döşek, Kırmızı çatma yasdık, Kırmızı çatma yasdık, Köhne çatma minder, Köhne kırmızı katife gelin örtüsü, Köhne yasdık Kulpsuz maşraba (büyük), Küçük şamdan, Küçük yamaklık bazubend, Lege pûrf çarşaf, Makas, Makreme Mısır çarşaf , Mısır peşkir, Misk-i suf , Mor çatma yasdık , Mor çatma yorgan me'a çarşaf, Munakkaş fincan tabağı, Munakkaş hoşaf tası, Murassa sorguç, Perde, Pirinç buhurdan, Sacayak demir, Saplı tava, Sarı dârı üzerine nakışlı boğça, Sarı üzerine tâbi iki yorgan çarşaflarıyla, Sepet sandık , Seraser köşk ?Siyah ibrişim makreme, Sünger, Şiş (küçük), Yan makatı, Yemeni taş, Yeşil çatma döşek, Yeşil çatma yasdık, Yeşil kırmızı ve elce zâr, Yılık küçük tepsi, Diğer eşyalar: Demir çengel, Demir kürek (küçük), Demir maşa (küçük-büyük), Demir satır, ...bazuband, Kalem beg imame, Kalem ince olta ipliği
Giysi ve Takılar: Ablak sakal tarağı, Altın küpe, Altın küpe altını incili lal taşlı, Altın saçlık incili kerime Billur tesbih tane, Gülguni atlas kürk kabı, Gümüş düğme, Gümüş kelabdan, Gümüş kuşak, İrili ufaklı boncuklirili ufaklı mercan dane, Kırmızı telli hâre kürk zerd ve icli, Köhne hamam gömleği, Moskov ignesi, Mısır ihramı, Mor atlas kürk ve kabı, Siyah ibrişim peştemal, Teneke pullar, Tesbih ağaç, Telsiz hâre kürk sincab icli, Tülbend Kuşak, Yıldızlı gümüş düğme, Yeşil çuka, Yemeni başlı hatem, Yemeni taş , Yeşil verayi kürk kabı, Yeşil yemeni taşlı hatem

3b/47. Sayfa

Kayıt sayısı: 6
Konu içerikleri:
1) Kenan bin Abdullah isimli kölenin i'takname alması konusunun mahkemeye taşınması
2) Nazlışah'ın hayatta iken eşine mihrini hibe ettiği hükmüne varılması
3) Abdullah Efendi'nin Ferah Sultan'a vekil tayin edilmesi
4) Eşi vefat eden Ferah sultan'ın vekili vasıtasıyla mehrini sordurması
5) Melek Bike'nin hayatta iken satmış olduğu bağın ücretinin torunlarına intikal etmesi

6) Nazlışah'ın mirasçıları ve muhallefatı
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Sevin köyü nam mevzii, Otar Köyü
Kadın İsimleri: Alemşah, Fatıma, Habibe, Ferah Sultan, Melek Bike, Meryem, Nazlışah Bike
Erkek İsimleri : Abdiş, Abdulaziz (el-Hâc), Abdulbaki (es-seyyid), Abdullah Efendi, Abdullah Hüseyin Abdulmalik, Abdurrahman, Ahmed Çelebi, Ahmed Kethüda, Ali (el-imam) , Ali Aga, Ali Beşe, Aslan Gazi Aga, Aslan Mirza, Bolat Avlan, Can Aslan, Can Gazi, Canbek, Cantun, Davud Beg, Davud Mirza, Ebubekir, Enveri Aga, Göçem Hafız, Hacı Gazi, Hacı Timur Beg Aga, Halil Hevace, Hasan Ali Efendi, Haydar, Hüseyin Beg, Kaytas (el-Hâc), Kazan (el-Hâc), Makul, Mehmed Aga, Mehmed Mirza, Mehmed Receb, Mestdam, Mirza Murtaza, Musa, Musli Çelebi, Mustafa Çelebi, Nur Ali Beg, Ramazan, Receb Efendi, Rüstem, Sefer Atalug Seyyid Mehmed, Süleyman, Şaban, Şahbaz Mirza Beg, Şahin Beg, Tengrivirdi, Timur Çavuş, Zal
Cariye isimleri: Alemsur
Köle isimleri: Kenan bin Abdullah
Meslek isimleri: Beşe, Çavuş, Kethüda
Aşiret isimleri: Ataluk
Ünvanlar: Aga, Beg, Çelebi, El-Hâc, Fahrul akran, Gazi, Mirza, Seyyid
Köle tarifleri: Orta boylu sarışınlı sivri burunlu gök gözlü Kenan bin Abdullah
Sicillerde Geçen Kalıplar: Gibbel istintak, Mahfel-i kaza, Ma hüvel vakı', Sabitül vekale, Takrir-i güftar, Takrir-i kelam
Para çeşitleri: Altın, Flori
Ev eşyaları: Ayna, Bir çift çatma yasdık, Bohça, Büyük sini, Çakşır mest papucu, Çini sahanı, Kapalı sandık Kettan bezi, Köhne makat, Kumaş bohça, Legen ibrik, Maşraba, Sahan, Seraser yorgan, Yan makatı
Giyisi ve Takılar: Altın küpe, Mai atlas kaftan, Mai zırh ve kara kürk, Meski çuka ferace, Samurki al atlas zarfıyla, Sincab kürk, Turuncu...kaftan

3b/48. Sayfa

Kayıt sayısı: 3
Konu içerikleri: 1) Muhallefat (Gazi Murat Mirza'nın olmalı, başı 49. varağın sonunda) 2) Ferah Sultan Bike'nin Arslan Mirza elinde olan köle ve cariyelerin vefat eden eşten kalan mihrî müeccel olduğunu iddia etmesi ancak esirlerin Arslan'a hüküm olunması 3) Murat Gazi Mirza'nın muhallefat listesinin devamı (mirasçı çocukların isimlerinden anlaşılıyor)
Kadın İsimleri: Ferah Sultan Bike, Gülsümhan, Huri Sultan, İsmihan, Zeyneb
Erkek İsimleri : Abdulhalim Çelebi, Abdullah, Ahmed, Ahmed Çelebi, Arslan Mirza, Can Ali, Emir Abdulbaki, Hasan Ali, Hıdır Beg, Mehmed Can Çelebi, Mehmed Efendi, Mustafa Aga, Osman Efendi, Ömer es-seyyid, Receb, Sefer Gazi Aga, Şahbaz Mirza, Timur Beg Aga el-Hâc
Cariye isimleri: Gez cariyeye, Mülayim cariyeye
Köle isimleri: Hüseyin, Kurman
Topluluk isimleri: Çerkes
Ünvanlar: Aga, Beg, Bike, Çelebi, El-Hâc, Efendi, Mirza, Seyyid
Köle tanımları: Cariye, Düke, Kazak
Sicillerde Geçen Kalıplar: Hayr-ı kabul, Mahfel-i kaza, Mihr-i müeccel, Sâbitül vekale
Para çeşitleri: Altın, Guruş, Hasene, Sim
Ölçü ve ağırlık çeşitleri: Vukiyye
Hayvan türleri: At
At cinsleri: Ger Alaşa Torga, Ger Beytal, Ger Biye, Ger Torı Tay, Görki Kaşka Tay, Kara Alaşa, Kara Biye, Kara Ger Beytal, Karaca.... Sarı Beytal, Küçük Torı Tay, Sarı Beytal, Sarı Biye, Torı Alaşa Beytal, Torı Aygır Torı Cebe Alaşa, Torı Kuma, Torı Seman, Torı tay, Torı Tay Erkek
Ev eşyaları: Bakır kutu, Çadır, Çalar saat, Çalgı, Çalgı (büyük), Çehar köşe saat, Çevin kazan (büyük), Demir sandık, Divani halı, Döşek deşi kilim, Güğüm (büyük, küçük), Gümüş kadeh, Hırdavat sefer, İbrik (köhne), İbrik (küçük), Kahve ibrik, Kalay ibrik , Kalemi kilim, Kapak, Kapaklı tast, Kapaklı taşeb, Kefgir, Kese, Kilim, Koçi örtüsü, Kubbeki köhne saat, Kulaklı tabe, Küçük kazan, Künye tabe murassah, Legen, Pekmez tabesi, Refi çevin kazan, Sahan, Sandık, Seccade, Sefer kazanı, Sepet sandık, Sini, Şamdan, Şirbe, Tabak, Tabe (köhne), Tast, Tencere, Yan makadı
Yiyecek içecek: Pekmez

Silah Türleri: Dımeşki namlı, Gümüşlü eger, Gümüşlü kâcir kılıç, Gümüşlü kılıç, Kabal tüfenk , Küçük hançer , Tüfenk
Kitaplar: Kalam-ı Şerif

3b/49. Sayfa

Kayıt sayısı: 6
Konu içerikleri: 1)Mankublu Mankuş isimli zimmînin sığırının ayağını kırdığı iddiası ve suçlanan Bali bin Perviz'in halefi billah ederek kurtulması 2) Gazi Murat Mirza'nın çocuklarına vekil tayin edilmesi 3) Eş Mehmet Sofi'nin Teraf veledi Meles'in kendisine olan 7 kuruşluk borcunu sorgulaması ve Meles'in de kabul etmesi 4) Zimmîler arasında gayrı menkul satışı ve sıhhatine hükm olunması 5) Hacı İbrahim'in Ovrachim veledi Yakob'u elmas taşını çalmakla suçlaması, adı geçen Yahudinin ise almadım diye yemin etmesi 6) Gazi Murat Mirza'nın mirasçıları ve muhalefatının listesi
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Akyar altı (mevki), Aykaş, Balbek Vadisi, Borbaşı, Çokrak, Kaçı, Mankub, Otar Köyü
Kadın İsimleri: Gülümhan, İsmihan, Nur Ali Bike, Nur Sultan, Semhan
Erkek İsimleri : Abdulcemil Efendi, Abdullah, Abdulvahhab, Abudllatif Çelebi, Ahmed Efendi, Aliş el-Hâc Aşkıy, Bali, Behram el-Hâc, Bilal, Çotay, Devin Gazi, Devin İslam el-Hâc, Devlet Geldi, Emir Baki, Eş Akay Eş Mehmed Sofi, Gazi Murad Mirza, Hacı Ramazan, Hannan Efendi, Hızır, İbrahim, İslam, Kurman Gazi, Kurt Kutlu Bolad Bahadır, Makul, Mehmed Efendi, Mestdam, Mevlüd Efendi, Meydan Mirza, Molla Rasim, Mustafa Sofi, Ömer es-seyyid, Pervîz, Seyyid Baki
Cariye isimleri: Badısiya, Bahari, Beyram Bike, Cangıda, Dilruba, Gülez, Hatice, Kamile, Katya, Koca cariyeye Lalerah, Mal Bike, Melek Şah, Merayel, Sefer Bike, Selvinaz, Şirin
Köle isimleri: Beyhan Gulam, Boran Kazak, Devin Gulam, Kahraman, Müslim
Zımmî isimleri: Belis, Köte, Mankuş , Ovrachim, Teraf, Meles, Rüstem (yahudi), Terko, Yakob, Zeray,
Meslek isimleri: Müderris, Tüccar
Gayrı müslim Topluluklar: Yahudi
Ünvanlar: Bike, Çelebi, Efendi, El-Hâc, Gazi, Hacı, Mirza, Molla, Seyyid, Sofi
Köle tanımları: Kazak, Gulam,Cariye,Koca
Sicillerde Geçen Kalıplar: Eşcâr-ı müsmîre, Halef-i Billah, Halef-i billahi'l'aliyyi'l-azîm, Mahfel-i kaza Tarık-i âmm, Takrir-i güftar, Takrir-i merâm
Esnaf sınıfı: Tüccar
Para çeşitleri: Guruş, Hasene, Flori, Sim
Ölçü ve ağırlık çeşitleri: K1'a
Hayvan türleri: Camuş, Dana, Deve, Kısır deve, Kısır koyun, Konan deve, Kuzulu koyun, Sığır, Toylak At Cinsleri: Bora, Toylak Öküz cinsleri: Gök öküz, Kogür öküz, Kuba öküz Sığır cinsleri: Buzağılı sığır, Kısır sığır, Kubas sığır
Gayrı Menkul: Arz, Bahçe, Elmalık bahçe, Bağ (harab), Çayır, Dar, Değirmen, Ev, Hamam, Kilise, Mezra, Tarla
Giysi ve Takılar: Elmas taş

3b/50. Sayfa

Kayıt sayısı: 11
Konu içerikleri:

1) Sahib Sultan Bike'nin vefat eden eşi Ömer Mirza'nın mehrinden iki yüz flori karşılığında aldığı gayri menkulü satması
2) Kopan oğlu Recap'in eşi Han Bike'yi nafaka ve mehrinden vazgeçerek boşaması
3) Süleyman Sofi'nin vefat etmeden önce azat ettiği Sefer Bike isimli dükeyi çocuklarının azat ederek terekeden çıkarmaları
4) Mehmet El-Hacc'ın elindeki oğlanı babasından aldığını bildirmesi
5) Tartışma sebebi olan çayırın dede tarafından borcun karşılığında rehn alınması sonra da çayırın dededen babaya ve en son torun Hasan'a intikal etmesi
6) Sahip Sultan Bike'nin beşyüz flori mehir alacağıının ikiyüz florisi karşılığında gayrimenkul alması.
7) El-Hacc ve Atalık'ın adı geçen yahudiyle haklaşmaları
8) Paraçiva Papas ile Yuri Reis'in satın aldıklarını hanelerin avarız ve tımar konusunun mahkemeye taşınması?
9) Damgalı alaşa atını kaybeden Mahmud Efendi'nin atını Arslan bin Secan'ın elinde bulup talep etmesi ve inkar edilmesine rağmen atın kendisine hüküm olunması
10) Kazeş Beg'in Bayram Gazi tarafından gasb edilip Balıklava'da başkasına satılan kölelerini geri alması
11) Eş Mehmet Sofi'nin Terko veledi Melec'e sattığı çavdarın ücreti olan altmış akçeyi sordurması
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Balıklava, Çürük Su, Deratok(Karatok), Salfer , Toksaba
Kadın İsimleri: Han Bike, Sahib Sultan Bike
Erkek İsimleri : Abdullah, Abdullah Çelebi, Abdullatif Çelebi, Abdalbaki Beg, Abdalbaki Çelebi, Abdalbaki es-Seyyid, Abdulhalim Çelebi, Abdulhannan Aga, Abdulkadir el-Hâc, Abdurrahman Çelebi, Abdulrezzak Çelebi, Abdulvahhab Çelebi, Ahmed Efendi, Ahmed Çelebi, Arslan, Aslan Efendi, Aşkay, Bayrak, Bayram Gazi, Can Sera, Cemal, Cumali Bay, Çapar, Devlet Gazi, Dedeş Molla, Ebulhay Aga, Emir Baki, Abul Hay Çelebi, Emir Abdalbaki, Emir es-Seyyid Ömer, Esen, Eş Mehmed Sofi, Gazi Dede, Hacı Bayram, Hacı Mehmed, Hamdi Beg, Hamdi Çelebi, Hasan, Haydar, Hüseyin, Hüseyin Efendi, Hüseyin Ali Efendi, Hızır el-Hâc, İbrahim Mirza, Kazeş Beg, Kadir Aga, Kenan Beg, Kopan, Kırım Gazi Beg, Kırım Gazi Efendi, Kırım Gazi Molla, Mahmud Efendi, Mehmed Aga, Mehmed Ali Çelebi, Mehmed Dede, Mehmed Efendi, Mehmed el-Hâc, Mehmed Mirza, Mehmed Şah Aga, Mestdam, Mevlüd, Mevlüd Efendi el-vâiz, Mevleş, Mirza Beg Aga Mulay Sofi, Mustafa Aga, Murtaza, Molla Mehmed, Mustafa Çelebi , Peykel Mehmed, Recep, Secan, Sefeş Sefeş el-Hâc, Sefer Gazi Aga, Timur Ataluk, Timur Beg Aga el-Hâc, Toktamış, Togay Sofi, Ömer Mirza Ömer es-Seyyid, Seyyid Mustafa Kethüda, Sultan Mevla, Süleyman Sofi, Şati, Toktamış
Cariye isimleri: Sefer Bike nam Düge
Köle isimleri: Yasek Kazak , Eyvaşke Gulam-ı memlûke
Zımmi isimleri: Paraçiva Papas, Terko, Melec, Yuri Reis
Meslek isimleri: İmam, Muhtesib, Muzır, Vâiz
Aşiret isimleri: Ataluk
Ünvanlar: Aga, Beg, Efendi, Çelebi, es-Seyyid,el-Hâc, Fahrul ayan, Hacı, Mirza, Molla, Sofi
Köle tanımları: Düge, Gulam, Memlûke
Sicillerde Geçen Kalıplar: Hayr-ı kabul, Halef-i billah, Mahfel-i kaza, Mihr-i müeccel, Tarık-î âmm, Takrir-i kelim, Tarih-i kitab, Vech-i meşrûh
Para çeşitleri: Akçe, Altın, Flori
Ölçü ve ağırlık çeşitleri: Beşşeri
Hayvan türleri: At (Torı Yorga Alaşa)
Tarım ürünleri: Çavdar
Gayri Menkul: Ahır, Avliye, Bahçe, Çatma hane, Çatma oda, Çayır, Çeşme, Dar

3b/51. Sayfa

Hüküm sayısı: 13
Konu içerikleri:
1)Hüseyin bin Ömer'e borcunu ödemesi için sekiz gün süre verilmesi
2) Han'ın çaşnegirbaşısı Mustafa'nın iki sene önce kaybolan atını Mustafa bin Sefer Gazi elinde bulması ve şahitlerle tekrar kendisine hüküm olunması
3) Bulug çağına gelen kardeşlerin vesayetlerinin kalkması ve aynı zamanda anneleri olan Alem Bike'nin elinde olan mallarını kendi üzerlerine almaları
4) Mehmet Mirza ve Mustafa Mirza'nın vasiyyeleri ve anneleri Alem Bike'nin elinde olan malların listesi

5) Vasisenin elinde zayi ve helak olan emvalin miktarı
6) Ebulhay Çelebi'nin kölesini Mehmet Mirza'nın değirmeninde çalışmak üzereye kiraya vermesi
7) Kirkor isimli zimmînin Ayden isimli zimmîye bir kuruşluk borcunun kaydedilmesi
8) Ramazan bin Arab Yusuf'un Kirkor veledi Şehyar elinde emanet olan sekiz.....itlaf edilmesi, Kirkor'un yemin ederek halas olması
9) İbrahim Dede'nin hayatta iken Salacak'ta bulunan darı ve içindeki çatmahaneyi eşyalarıyla birlikte Melek binti Beyazıd'a hibe ve teslim etmesi
10) Melek'e bibe edilen eşyaların listesi
11) Gazi Bayram'ın kiraladığı kölenin başka bir kişiye verilmesi üzerine daha önceden verdiği akçeleri talep etmesi ve kendisine hüküm olunması
12) Rahime isimli kadına eşi Mustafa bin Abdullah'ın bırakıp gitmesi durumunda boşanma hakkının verilmesi
13) Vefat eden Beçaver Atalık'a olan borcun kızı Devlet Bike'ye intikal etmesi ve mahkemede kefil olanlardan talep edilmesi
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Kefe (mahruse-i), Kuba (Sehrab Efendi Mahallesi), Salacak, Süren, Özi
Kadın İsimleri: Alem Bike, Devlet Bike, Melek, Rahime
Erkek İsimleri : Abdulaziz el-Hâc, Abdulhak Çelebi, Abdulhalim Çelebi, Abdulhannan, Abdulkerim Aga Abdulkerim Efendi, Abdullah, Abdullah Çelebi Efendi, Abdullah Kaytas, Abdullatif Çelebi, Abdulvahhab Çelebi, Abdurrahman, Ahmed Çelebi, Ahmed Efendi, Arab Yusuf, Beçaver Ataluk, Beyazıd, Dede Efendi, Devlet Gazi, Ebulhay Aga, Ebulhay Çelebi, Emir Abdalbaki, Emir Ali Çelebi, Emir Baki, Emir Mehmed, Gazi Bayram, Gazi Sofi, Halil, Hannan Aga, Hasan Çelebi, Hasan Halife, Hasred, Hayreddin el-Gözlevî, Hüseyin, Hüseyin Beg Allahverdi, Hüseyin Halife, İbrahim, İbrahim Dede, İslam Efendi eş-Şeyh, Kantimur, Kara Mehmed, Kırım Gazi Efendi, Mahmud katibül huruf, Mehmed Ali Çelebi, Mehmed Can Aga, Mehmed Çelebi, Mehmed Halife, Mehmed Mirza, Mevleş, Mevlüd, Musli Çelebi el-Hâc, Mustafa, Mustafa Çelebi, Mustafa Mirza, Osman Efendi, Osman es-Seyyid, Ömer, Ömer es-Seyyid, Ramazan, Sefer Gazi, Seyyid İsa, Şaban, Şahin Beşe, Tahir Mirza, Timur Beg Aga el-Hâc, Timur Emeldeş
Cariye isimleri: Devlet Geldi, Tokman
Köle isimleri: Yusuf Kazak
Zimmi isimleri: Ayden, Kirkor, Şehyar, Moşe, Şöylem, Heryofta, Yasef (Yahudi)
Meslek isimleri: Beşe, Çaşnegir Başı, İmam, Kadiasker, Katib
Aşiret isimleri: Ataluk, Emeldeş
Gayrı müslim Topluluklar: Yahudi
Ünvanlar ve lakaplar: Aga, Beg, Çelebi, Dede, Efendi, El-Hâc, Es-Seyyid, Fahrul ayan, Gazi, Halife, Han, Kara, Mirza, Sofi
Köle tanımları: Cariye, Kazak
Sicillerde Geçen Kalıplar: Gıbbet tasdik, Gıbbel istişhad, Hayr-ı kabul, Halef-i billah, Mahfel-i kaza, Mahfel-i şer', Sabitül vekale, Takkir-i kelam,Udul-i ricâl, Vech-i meşruh
Para çeşitleri: Akçe, Altın, Guruş
Hayvan türleri ve cinsleri: At (Çomaç Tamgalı Yelesi Siyah Sarı At), Kogür öküz, Kızıl Kaşka öküz
Ev eşyaları: Balta, Basma yorgan, Çevin kazan, Deri yorgan, Döşek, İbrik, Kazan, Kazmalı balta, Minder, Saç ayacı, Sahan, Şamdan, Tabak, Tas (büyük-küçük), Tepsi, Yasdık
Yiyecek içecek: Bir sepet bal
Gayrı Menkul: Çatma hane, Dar, Degirmen,

3b/52. Sayfa

Kayıt sayısı: 6
Konu içerikleri:
1) Kuba'da sakin Ali bin Sefer'in Can Gazi'de olan dört florisinden vazgeçtiğini artık alacağı kalmadığını kaydettirmesi
2) Vakıf hamamının kiracısı olan adamın fevti üzerine kirasının sona erdirilmesi üzerine oğlu Ömer'in mahkemeye müracaatı (Ömer'in beyanı: babam burayı harap iken alıp tamir edip masrafı kiradan saymak üzere kiraladı ve henüz süresi dolmadı. Bünün üzerine kira tespit komisyonu kuruluyor; kiranın senelik on altın olmasının uygun olduğu daha fazlasına bir başkasına kiraya verilmesi halinde tekrar harap olabileceği tespitinde bulunulup daha önceki kiralarda ilgili mahsuplaşma yapılıyor ve kiralamanın oğul Ömer'le devam etmesi yönünde karar alınarak hükme bağlanıyor.

3) El-Hammamî ile Ömer bin El-Hacc Ali'nin borçları için karşılıklı haklaşmaları
4) Bahçesara'da camii şerif mahallesinde oturan Cennet'in aynı mahallede bulunan darını ve iki çatma hanesini el-Küttab Mustafa Çelebi'ye hibe ve teslim etmesi
5) Kaybolan atını Mehmet bin Konak'ın elinde bulunan Hacı Seyyit Gazi'nin mahkemede sual edilmesini istemesi, Mehmet'in ben atı bir başkasından bir kılıç karşılığında aldım demesi ancak şahitlerin desteğiyle atın Hacı Seyyit Gazi'ye hüküm olunması
6) Murtaza'nın bir kazagının vurulduğunun itiraf edilmesi
7) Laka'dan Mihal veledi Dimitri ile eşi Şakire'nin boşanmaları
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Aytogan (karye), Bahçesaray (mahruse-i), Camii şerif mahallesi, Laka, Salacak, Taman
Kadın İsimleri: Cennet, Gülsüm Kadın, Hatice hatun,
Erkek İsimleri : Abdulaziz el-Hâc, Abdulhalim Çelebi, Abdullhannan Aga, Abdullah Çelebi, Abdullatif fahrul ayan, Abdulvahhab Çelebi, Abdurrahman, Abdurrahman Çelebi, Abdurrahman Efendi (Kadiasker), Ahmed Çelebi, Ali el-Hâc, Allahkulu el-Hâc, Bendezade Sefer Ali, Devlet Gazi, Ebulhay Çelebi, El-Hâc Geldi, Emir Ali Çelebi, Giray Han, Hacı Ali, Hacı Murad, Hacı Seyyid Gazi, Hızır el-Hâc, Hüseyin Ali Efendi, İsmail Efendi, Konak, Mahmud Beg, Mahmud katibül huruf, Makul Dede, Mehmed Aga Muhtesib, Murtaza, Mustafa Çelebi el-küttab, Necef Ali, Osman es-Seyyid, Ömer, Ömer el-Hamami, Sefer Şah Mirza, Seyfullah el-Hâc Süleyman Efendi, Süphan Gazi Aga, Şah Hüseyin Beşe, Timur Aga el-Hâc, Timur Gazi Mirza, Yahşi Bay, Yusuf
Köle isimleri: Tilmaç kazak
Zımmi isimleri: Dimitri, Dimitri'nin eşi Şakere, Mihal,
Meslek isimleri: Beşe, Katib, Kadiasker, Keçeci, Küttab, Muhtesib, Muhzır
Vakif isimleri ve yapıları: Salacak Hamamı Vakfı (Giray Han)
Ünvanlar: Aga, Çelebi, Dede, Efendi, El-Hâc, Es-Seyyid, Gazi, Fahrul ayan, Mirza
Sicillerde Geçen Kalıplar: Bast-ı meram, Ehl-i Hibre, Eşcar-ı müsmire, Hayr-ı kabul, İskat-ı hak, Kıbel-i şer' Mahfel-i kaza, Minval-i meşrûh, Minval-i muharrer, Takrir-i kelim
Para çeşitleri: Altın, Flori, Guruş
Hayvan türleri: At (Ciran at)
Gayri Menkul: Çatma dane, Dar, Hamam, Medrese
Silah Türleri: Kılıç

3 A DEFTERİ

3a/53. Sayfa

Kayıt sayısı: 11
Konu içerikleri:
1) Ermenilerden Sarkis'in emaneti olan atın tepmesi sonucu yaralanan çocuğun babası Tatar topluluğundan Kel Mehmet'in iki kuruş karşılığında sulh yapması ve bu konuda davam yoktur olmayacaktır demesi
2) Sabiha Bike'nin vekil vasıtasıyla 500 flori olan mihrinin 400'ünü eşine hibe ettiğinin kaydedilmesi
3) At satışında musalaha edilmesi
4) 3. hükümde Mustafa'nın aldığı doru atı Togay Beg'in Kaplan isimli seyisine verdiğini kaydettirmesi
5) Tüccar olan Osman'ın Mortahay'dan satın aldığı cariye'nin hür olduğunu ıspatlaması üzerine satışın iptalini istemesi, ödediği ücret için de Yako'nun Mortahay'a kefil olması
6) Kırım Hanının defterdarı Ahmet Ağa'nın vekilliği aracılığıyla Kefe'de pençik emini olan Şahin Çelebi ile olan 200 kuruş hususunda 169' unun Han tarafından bağışlandığının şerh sorulup tahrir olunmasını istemesi üzerine Pencik emini'nin emanet hususunda muhasebenin adaletli biçimde görüldüğünü ve kendi hakkının sadece 31 kuruş olduğunu bunun dışında Han'ın zimmetinde kendisine ait bir akçe dahi olmadığını bildirmesi
7) Bakkal Murad mescidine mütevellî ve imam olan Mehmet Efendi'nin azledilmesi ve muhasebesi görüldükten sonra yerine Mehmet bin Murat'ın getirilmesi
8) Yaşlav'dan Gazi bin Haşim'in Kubalı Küçük Mehmet'in bir sığırını beslemeye almadığına dair yemin etmesi
9) Sığır hususunda davası olan İslam ile Mehmet'in 2 altın ile sulh etmeleri ve birbirimizde davamız yoktur demeleri

10) Sınır komşusu Cemşit'in Aynışah'ın vefatından önce kendisiyle sınır konusunda anlaşmaya vardığını bildirmesi
11) Kenan bin Abdullah'ın Nazenin binti Abdullah'ın elini yaralamadığına dair yemin etmesi
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Bahçesaray , Bakkal Murad, Kefe, Kuba, Yaşdağ, Yaşlav
Kadın İsimleri: Aynışah, Nazenin, Sabiha Bıkçe
Erkek İsimleri : Abdulaziz Çelebi, Abdulhamid Aga, Abdulhannan Aga, Abdullah Çelebi, Abdullatif Çelebi Abdulvahhab Çelebi, Abdurrahman Çelebi, Abdurrahman Efendi (kazıasker), Ahmed Aga (defterdar), Ahmed Efendi, Ali (el-hâc), Arslan, Cemşid, Ebu Yahya Aga, Ebu Yahya Çelebi, Emir Baki, Ferhad Kethüda, Hacı Hasan, Hacı Mehmed Çelebi, Hacı Timur Beg Aga, Halim Çelebi, Hamdi Çelebi, Hasan Ali Beg, Haşim, Hocam Berdi, İbrahim, İslam, İslam Aga(fahrul ayan), Kadir Beg, Kaplan, Kel Mehmed, Kenan, Küçük Mehmed, Mahmud, Mahmud Beg (nazır), Mahmud Çelebi, Makul , Mehmed (katib), Mehmed (el-Hâc), Mehmed Aga (el-muhtesib), Mehmed Ali Çelebi, Mehmed Efendi, Mevlüd Efendi, Murad, Murtaza Efendi, Mustafa Aga, Mustafa Beşe, Mustafa Çelebi, Mustafa Efendi, Ömer (es-seyyid), Refik Osman, Safer (el-hâc) Sefer Gazi, Şahin Çelebi (pencik emini), Tatlı Aga, Togay Beg, Toktamış, Yahşi Bay, Yahya
Zımmi isimleri: Köse (Ermeni), Mortahay (Yahudi), Ovrachim, Sarkis, Semuyel (Yahudi), Süleyman, Yako, Yusuf
Meslek isimleri: Beşe, Defterdar, İmam, Kadıasker, Katib, Kethüda, Muhtesib, Mütevellî, Nazır, Pençik Emîni, Seyis
Vakıf isimleri ve yapıları: Bakkal Murad Mescidi vakfi
Topluluk isimleri: Tâyife-i Tatar, Tayife-i tüccar
Gayrı müslim Topluluklar: Tâyife-i Ermeniyan, Yahudi
Ünvanlar: Aga, Beg, Çelebi, Efendi, el-Hâc, es-Seyyid, Fahru'l-ayan, Gazi, Han, Hazret, Hümayun
Köle tanımları: Cariye
Sicillerde Geçen Kalıplar: Güftar itmek, Gibbel istihlaf, Halef-i billah, Mahfel-i kaza, Nehci şer', Sabit'ül vekâle, Takrir-i meram, Takrir-i kelâm
Para çeşitleri: Akçe, Guruş, Flori
Hayvan türleri ve cinsleri: At (Buri-Yori at, Doru-Toru at), Sığır
Gayrı Menkul: Arz, Dar, Mescid

3a/54. Sayfa

Kayıt sayısı: 11
Konu içerikleri:
1) Kadıköyü karyesinden Ayşe'nin vasiyeti olan 100 florilik hac bedelinin Mankub kadısı tarafından sicil olunan mazmunun görüldükten sonra miktarın terekesinden ayrılması
2) Kal'a yahudileri arasındaki gayrı menkul satışı sonrasında bağlarının arasındaki yol konusunda çıkan ihtilafın Yako'nun kendi mülkünden bir araba yolu Süleyman'a vermesiyle çözülmesi
3) Şahzeman Bıkçe'nin muhalefatından Gülsüm'e hibe edilenlerin listesi ve teslim edilmesi (bağ, cariye, ev eşyası)
4) Şahzeman Bıkçe'nin azadını kendi ölümüne bağladığı Laçin isimli kölesinin azat edilmesi
5) Yirmi sekiz güvercininin tüfek saçmasıyla katledilmesi olayını açıklama ve kaydettirme
6) Mehmet Hasan'ın Yoleş'e verdiği ocak yapımında ortaya çıkan alacak, verecek ve işçilik ücreti konusunda anlaşmazlık ortaya çıkması
7) Mangıt kazasından Cangelidi isimli kişinin Salih Çelebi'nin kardeşi Süleyman Çelebi'yi kanca ile boğup öldürdüğünü itiraf etmesi
8) Hacı Bayram'ı başına balta ile vurup öldüren Eşmonla'nın cinayeti inkar etmesi ancak şahitlerin cinayeti daha önce anlatmıştı diye ifade vermeleri ve şahitliklerinin kabul edilmesi
9) Sarrac Esen Bolay ve Asiye arasındaki alacak-verecek listesi , miktarın ve ödenme zamanının belirlenmesi
10) Vefat eden Avlan'ın akrabalık bağının şahitlerle tespit edilmesi
11) Yarım kalmış hüküm
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Amanşah karye, Bahçesaray, Kanbar? karye, Kuba, Mankub, Kadı Köyü, Mangıt, Nehr-i Kabartay, Vadiy-i Balbek, Uraz Hafız
Kadın İsimleri: Asiye, Ayşe, Gülsüm, Şah Zeman Bıkçe
Erkek İsimleri : Abdulgaffar (el-Hâc), Abdulhannan Aga, Abdullah, Abdullah Dede, Abdullah Efendi, Abdullah Efendi (vaiz), Abdulmennan el-Hâc, Abdurrahman Beg, Arslan Beg, Arslan Çelebi, Arslan

Efendi Avlan Recep, Bayak, Bolat, Buleş, Cafer Aga, Cangeldi, Deli Balta, Devin Gazi Çelebi, Devlet Gazi, Dost, Ebu Bekir (el-Hâc), el-Hâc Hızır, Emir Abdulkaki, Emir Baki, Esen Bolay, Eşmonla, Fazlı Çelebi, Hacı Bayram, Hacı Mehmed Hoca, Hacı Nasuh, Halim Çelebi, Hamdi Beg, Hamdi Efendi Hazretleri, Hasan Ataluk, Hatib Efendi(Bahçesaray camii), Hızır Sofi, İlyas Efendi, İslam (el-Hâc), Kalmuk, Kel Mehmed, Keyvan, Kutay Hoca, Mahmud Çelebi, Mahmud Halife, Mahmud(katib'l-huruf), Makul, Mehmed Beşe, Mehmed Can Aga (el-Hâc), Mehmed Dede(kalaycı), Mehmed Efendi (eş-şeyh), Mehmed Hasan, Mevlam Car, Murad Beşe, Murtaza Beg, Murtaza sofi, Mustafa Çelebi, Özbek, Perviz Sofi, Ramazan, Receb, Salih, Sefer Gazi, Sefeş (el-Hâc) Seyyid Ömer, Süleyman Çelebi, Sünbülây, Tatar Mirza, Timur Ataluk, Toktamış, Yahya Çelebi, Yusuf, Zülfikar
Cariye isimleri: Merbay Bike, Kadem
Köle isimleri: Laçın Gulam
Zımmi isimleri: İsa, İsak, Mortahay, Süleyman, Yako (el-yahudi), Yako Moşe, Yoleş
Meslek isimleri: Beşe, Hatib, Hoca, Kadı, Kalaycı, Katib, Tamgacı, Vaiz
Aşiret isimleri: Atalık
Topluluk isimleri- etnik isimler: Tatar
Gayrı müslim Topluluklar: Kala Yahudileri
Ünvanlar: Beg, Bike, Bikçe, Çelebi, Efendi, El-Hâc, Gazi, Hacı, Hazret, Molla, Seyyid, Sofi
Köle tanımları: Cariye, Gulam
Sicillerde Geçen Kalıplar: Mahfel-i kaza, Meclis-i şer', Nehc-i şer', Sabittü'l-vekâle, Takrir-i kelâm, Takrir-i meram
Para çeşitleri: Altın, Guruş, Flori
Ölçü ve ağırlık çeşitleri: Batman, Kıt'a
Hayvan türleri: Güvercin
Tarım ürünleri: Bugday, Keten
Ev eşyaları: Bakır sahan, İbrik, Kazan, Kapaklı tas, ...tabe, Kul tabe, Leğen
Gayrı Menkul: Arz, Bağ, Kuyu, Mezraa, Otar
Silah Türleri: Balta, Tüfenk (saçmal), Gümüşlü balık dişli deşti bıçak
Ocak yapımı : 75 akçe bir ocak yapımı

3a/55 . Sayfa

Kayıt sayısı: 10
Konu içerikleri: 1) Daha önce babasının borcunu mahkeme yoluyla kabul etmek zorunda kalan Hacı Alizade Ömer'in babası ile alacaklısının önceden ödeşmiş olduklarına dair şahit getirmesi 2) Hannan Aga'nın hayvanlarını Zorum sofi'nin rızasız alıp giderek telef etmesi üzerine mahkemede kıymetinin takdiri ile ilgili ihtilaf yaşanması ve Zorum sofi'nin beş kuruş ödemesine hükmedilmesi 3) Zeynep Bikçe oğlu Kemal Mirza'dan miras kalan kışlanın kendine ait hissesini vekil vasıtasıyla satması 4) Ücreti sonra alınmak üzere satılan atın teslim edilmesi ancak Sefer, Mehmet ve Tordi isimli alıcıların atın kıymeti olan 5 floriyi kabul etmemeleri ve yemin etmemeleri atın kıymetinin borç olarak yazılması 5) Vefat eden Kemal Mirza'nın menkul ve gayri menkullerinin hac bedeli ve ve borçları için satışı 6) Muhallefat listesi (Kemal Mirza'nın olmalı) 7) Kemal Mirza'nın terekesinden borçlarının ödenmesi ve Hanzade ile Mehmet Beşe'ye olan borçların kaydedilmesi 8) Kemal Mirza'nın on dokuz buçuk filori borcuna karşılık Baba veledi Şemuyel'in Alma'da üçyüz altmış filori olan değirmen ve bahçeyi talep etmesi ve kendisine teslim edilmesi 9) Hamdi bin Ali'nin Kabardi nehri kenarında bulunan bahçesini Semoyel'e satması 10) Kaçador nam zımminin misafirken aynasını bırakan Hasan Ağa'nın aynayı oradan alıp itlaf eden Bagdeser'den sordurması, Bagdeser'in aldığı ancak subaşına teslim ettiğini beyan etmesi üzerine eşyanın kıymetine hükmlenmesi
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Alma, Karye-i Karaca , Nehr-i Alma, Nehr-i Kabartay yakınında Ağaç Köprü, Mahruse-i Kefe, Sarı Hafız
Kadın İsimleri: Hanzade Bike, Zeyneb Bikçe
Erkek İsimleri : Abdullhannan Aga, Abdullah, Abdullatif Çelebi, Abdolvahhab, Abdurrahman Çelebi, Ahmed Çelebi, Azimet Efendi, Dede Efendi, Devlet Gazi, Ebulhay Çelebi, Emir Baki, Gazi Halife, Hacı Ahmed, Hacı Alizade Ömer, Hacı Bayram, Hannan Aga, Hasan, Hasan Aga, Hızır el-Hâc, Hüseyin , Hüseyin Ali Efendi, Hüseyin Beşe, Kaytas Aga, Kemal Mirza, Kırım Gazi Mevla, Kurt Usta, Maden,

Mahmud Çelebi, Mahmud Katibül Huruf, Makul, Mehmed Bekir Çelebi, Mehmed Efendi, Mehmed Mevla , Merd Ali, Mevla Kırım, Musli Efendi, Mustafa Efendi, Mustafa Halife, Muzaffer, Osman Efendi, Ömer el-Hamami, Receb Dede, Sefer Gazi Seyyid Ömer, Timur Ataluk, Tok Mehmed, Zorum Sofi
Zımmi isimleri: Arakyaz, Bagdaser, Baba Yahudi, Şemuyel Yahudi, Hristok veledi Abdullah, Kaçador, Şemuyel Şenbi, Tordi, Tudor veledi Abdullah, Yagmur
Meslek isimleri: Beşe, Subaşı, Usta
Eşya isimleri : Ayna
Aşiret isimleri: Atalık
Gayrı müslim Topluluklar: Taife-i Ermeniyan
Ünvanlar: Aga, Bike, Bikçe, Çelebi, Dede, Efendi, Fahru'l-ayan, Gazi, Halife, Seyyid, Sofi, Mirza
Sicillerde Geçen Kalıplar: Gıbbel istintak, Gıbbet tasdik, Halef-i Billah, Mahfel-i kaza, Tarih-i kitab, Takrir-i kelim, Sabitül vekâle
Para çeşitleri: Akçe, Altın, Guruş, Hasene, Flori
Hayvan türleri cinsleri : At (Alaşa, Dorı Baytal), Dana, Sığır
Ev eşyaları: Ayna
Gayrı Menkul: Bahçe, Çayır, Değirmen, Karaltı, Kışla
Silah Türleri vb. : Balta, Tüfenk

3b/56. Sayfa

Kayıt sayısı: 14
Konu içerikleri: 1)Ömer Mirza'nın Mustafa Kethüda'ya olan altı kuruş değerindeki tereyağ ve İstanbul balının kaydedilmesi 2) Vefat eden Ömer Mirza'nın eşi Sultan Bikçe'ye olan beş yüz flori mehri muaccelinin küçük oğulları İbrahim mirza ve şahitler huzurunda belgelenmesi 3)Ömer Efendi'nin muhalledatını kardeşlerin paylaşması 4) Ömer Efendi'nin Abdullah isimli küçük oğluna nafaka bağlanması 5) Dede Ömer Mirza'nın eşi Sahib Sultan'a mehir verilmesi ancak daha sonra alacaklıların ortaya çıkması? 6) Hacı Kurt ve Devlet Mirza arasında yirmi altınlık alacak verecek ilişkisi 7) Elli altının muhtesib Mehmet Aga'ya havale edilmesinden sonra borşlu olduğunu kaydettirmesi 8) Ovrachim veledi İshak'ın Hacı Mustafa'ya ond dokuz altın borçlu olduğunu ödünç aldığını kaydettirmesi 9) Sonradan müslüna olduğu anlaşılan Mustafa bin Abdullah'ın Hacı Makul'e olan beş flori borcunu kaydettirmesi 10)Yarım kayıt 11)Divan köyünden vefat eden Mustafa Çelebi'nin küçük kızı Ümmühan'ın babasının muhalledatından kendisine kalan hissesi teslim edilmediği için dava açması ve 25 filori karşılığında terekeden vazgeçmesi 12) Hırsızlık ve çalınanların telafi edilmesine hüküm olunması 13) Şahzade Bike'nin satılması için Hüseyin bin Şaban'a verdiği eşyanın ücretinden elli beş kuruşunu kendisine ulaştığını ancak kalan yetmiş bir kuruşu almadığını bildirmesi 14) On dört sene evvel firar eden Gülşen isimli cariye'nin bulunup sahibi Mehmet bin Abdullah'a hüküm olunması
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Balbek, Divan Köyü, Gözleve, İstanbul, Karye-i Argonu, Karye-i Mamay , Kefe
Kadın İsimleri: Melek , Sahib Sultan, Salova, Sultan Bikçe, Şah Bike, Şahzade Bike, Ümmühan
Erkek İsimleri : Abdulhalık eş-Şeyh, Abdulhalim Çelebi, Abdulhannan Aga, Abdulvahhab Çelebi, Abdurrahman, Ali Çelebi, Arslan Ali Beg, Arslan Beg, Bayram Aga, Devlet Gazi, Devlet Mirza, Ebulhay Çelebi, Ebulhayr Çelebi, Emir Abdalbaki, Emir Baki Çelebi, Gazi Murad Çelebi, Hacı Bayram, Hacı Geldi Efendi, Hacı Hızır, Hacı Kurd, Hacı Mustafa, Hamdi Çelebi, Hannan Aga, Hasan Çelebi, Hasan Halife, Hızır el-Hâc, Hüseyin Ali, Hüseyin Bölükbaşı, Kadri Beg, Kamil Efendi, Mahmud Çelebi, Mahmud el-Hâc, Makul, Mehmed Aga Muhtesib, Mehmed Can Çelebi, Mehmed Çelebi, Mehmed Mirza, Mir Ali, Mustafa Aga, Mustafa Çelebi, Mustafa Kethüda, Osman Aga, Ömer es-Seyyid, Ömer

Mirza, Receb Gazi, Sefer Gazi Aga , Sefer Gazi el-Gözlevî, Sefeş, Seyyid Ömer, Şaban Beşe, Şahbas, Tahir Mirza, Timur Beg Aga, Timurtaş, Toktamış, Yarlıkaş
Cariye isimleri: Gülşen
Köle isimleri: Aybal Kazak
Zımmi isimleri: Aktedile, Ovrachim(Yahudi) , İsak (Yahudi)
Meslek isimleri: Bölükbaşı, Kethüda, Muhtesib, Subaşı
Gayrı müslim Topluluklar: Taife-i Yahudiyân
Ünvanlar: Aga, Beg, Çelebi, Eş-Şeyh, Es-Seyyid, Gazi, Mirza, Seyyid
Köle tanımları: Cariye, Kazak
Sicillerde Geçen Kalıplar: Eserül inkar, Gıbbel istintak , Mahfel-i kaza, Mihr-i Muaccel, Takrir-i kelim Tarih-i kitab, Sabitül vekale
Para çeşitleri: Akçe, Altın, Flori, Guruş
Ölçü ve ağırlık çeşitleri: Otuz ırgatlık bağ, Beş endâze yün çuka
Hayvan türleri: Dana, Öküz, Sığır
Hayvan ürünleri: Bal, Sahtiyan, Terayağ
Yiyecek içecek: Bal, Tereyağ
Gayrı Menkul: Bağ, Bahçe, Çayır, Mezraa
Giysi ve Takılar: ... Kürk, Sincab kürk, Yün çuka

3b/57. Sayfa

Karar sayısı: 11
Konu içerikleri: 1) Albaşak'a altı sene hizmetten sonra azat olunması sözü verilen Laçin isimli kölenin azat edilmesi 2) HacıMustafa'nın 45 floriye kefil olması 3)Gedikli'nin kardeşi ve Hasan Efendi ve kendisine babaları Timur Ali el-Hacc'ın hayatta iken hibe ettiği malı kabul ettiklerini beyan ettiği için Hasan efendi'nin davasının hükümsüz kalması 4) Bir önceki davada babalarından kalan malın pay edilmesinde sorun yaşayan kardeşlerden Hasan Efendi'nin davasının batlanmasıyla hüküm olunması 5) Todri isimli zimmînin Ahmet'in kendisine emanet verdiği öküzü itlaf etmediğine dair yemin ederek kurtulması 6) Üç sene önce atları bıçaklanarak öldürülen Kutlu Saat'in davacı olacağını söylemesi üzerine kendisine verilen bir doru at karşılığında barış yapması 7)Rahmet Ali isimli sipahinin vefat etmesi üzerine eşi Nslihan'ın eşinin terekesinden mihrini almak için dava açması ve nişanlandıkları zaman ve nikah sırasında mihrini almadığını ispat etmesi 8) Vasî Yusuf'un Neslihan'ın mehrinin yarısının hibe ettiğini iddia etmesi üzerine çelişkili oldukları için davalarının düşmesi 9) Muhallefat (Rahmet Ali isimli sipahi'nin olmalı) 10) Sefer Bike'ye eşi Sefer Şah'ın vekil tayin edilmesi 11) Ömer Mirza'nın terekesinden evlilikle ilgili hususlarda Osman Efendi'nin ilgilenmesi
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Karye-i İskender, Karye-i Bolkazak , Karye-i Gori(gavri), Sivritaş
Kadın İsimleri: Gülsüm, İsmihan, Neslihan, Sefer Bike
Erkek İsimleri : Abdulaziz el-Hâc, Abdullah Efendi, Abdulmennan Aga, Abdurrahman, Ahmed Aga fahrul akran, Ahmed Hilmi Efendi, Albaşak, Canbeg, Dede Efendi, Dedeş Çelebi, Devin Ali Dede, Emir Baki, Emir Ömer, Hacı Bayram, Hacı Hızır, Hacı Sefeş, Hacı Timur Beg Aga, Halil Çelebi, Hamdi Beg, Hasan Efendi, Hızır Efendi, Hızır el-Hâc, Hüseyin Ali Efendi, Hüseyin Nasuh, İsmail Efendi fahrul ayan, Kaytas, Kutlu Saat, Mahmud Çelebi, Mahmud Efendi, Mehmed Efendi fahrul ulema, Mehmed Mirza, Murad Beşe, Mustafa Aga Osman Efendi, Ömer es-Seyyid, Ömer Mirza, Rahmet Ali, Sebek Aga, Sefer, Sefer Şah, Timur Ali el-Hâc, Timur Beg Aga, Timur Gazi, Timur Mevlüd, Toktamış, Yusuf
Köle isimleri: Laçin
Zımmi isimleri: Todri, Reşha Yahudi
Meslek isimleri: Beşe, Çeribaşı, Kethüda, Sekban, Sipahi, Vaiz
Eşya ve alet isimleri : Çalgı, Eyer levazımıyla, Saban demiri
Gayrı müslim Topluluklar: Yahudi, Ermeni
Ünvanlar: Aga, Beg, Çelebi, Efendi, El-Hâc, Hacı, Mirza
Sicillerde Geçen Kalıplar: Gıbbel istihlaf, Halefi billah, Mahfel-i kaza, Mihr-i müccel, Mihr-i muaccel, Sabitül vekale, Şehadet-i şer'iyye, Takrir-i kelim, Takrir-i meram , Tarih-i kitab

Para çeşitleri: Flori, Hasene, Sim
Hayvan türleri: At, Camuş, Öküz, Tanalı sığır
At cinsleri: Çapar (Cebbar), Ciran, Doru, Torı (dorı ve torı ayrı yazılmış)
Öküz cinsleri: Kaşka tosun, Kuba tosun
Hayvan ürünleri: Keçe, Yapunca (yün)
Ev eşyaları: Basma döşek yorgan , Çorba kazanı, Döşek, Ermeni kilimi, Minder, Tabe, Yasdık
Yiyecek içecek: İki sepet bal
Gayri Menkul: Çatma, Yurt yeri
Giysi ve Takılar: Darya taşlı kürk
Silah Türleri vb. : Bıçak, Balta, İki yüzlü balta, Burgı (orta, büyük), Çakı burgu, El tufengi, Yuyan?, Bukagı?

3a/58 . Sayfa

Kayıt sayısı: 10
Konu içerikleri: 1) Merhum Şaban'ın babasının torunlarının vasisi olan Laçın'e terekeden hakkı olduğunu söyleyip dava açması ancak tereke tahrir olunduğu sırada davasının düşmesi 2) İslam Mirza'nın otarını yağmalayıp arpa, buğday ve darısını alan Azimet, Ali ve Hüseyin isimli kişilerin onar batman almadık ancak yarımşar beşşeri arpa aldık diyerek suçlarını itiraf etmeleri 3) Bayrameş'in Azimet'in bir koyun borcuna karşılık zamanı gelmediği halde Azimet'in kardeşi Ali'den bir keçi alması ancak davalara neticesinde Bayrameş'e kusur bedeli hükm olunması 4) İsak veledi David'in mescid vakfına olan borcunun sorgulanması miktar ı kabul etmesi ancak zamanı konusunda ihtilaf yaşanması 5) Önceki hükümde adı geçen vakfa muamele olunan miktarın 20 flori olduğunun imam Mehmet Efendi'nin şahitliğiyle kaydedilmesi 6) Balaban veledi Tökele'nin Balbek'de Güngörmez'deki bağını Alkas bin Abdullah'a satması 7)Vefat eden El-Hacc Ali'nin Hüseyin bin Maden'e olan borcunu oğlu Ömer'in inkar etmesine rağmen terekeden ödemek zorunda kalması 8) Öneş bin Kurman'ın ve Osman arasındaki at satışında Osman'a kefil olan Laçın'den borcun talep etmesi ancak Laçın'in ücreti Osman'a verdiğini beyan etmesi ve davadan halas etmesi 9)Kadıasker Abdurrahman Efendi tarafından Kenan Odaman isimli köle çoban'a yüz koyunu bin ederse ve bir çoban getirirse azat edileceğine dair söz verilmesi 10) Satın alınan köleye eski efendisi tarafından azat edileceğine dair söz verilmiş olması sebebiyle Elbaşak veledi Renuk'un verdiği ücretin geri istemesi ve kendisine altmış filoriden kalan kır beş filorilik borcun Laçın isimli kölenin altı sene kiraya verilerek ödeneceğine dair söz verilmesi
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Bahçesaray, Balbek, Bekir, Görmeyencik, Güngörmez, Kangelı
Kadın İsimleri: Ümmügülüm
Erkek İsimleri : Abdulbak, Abdulbaki, Abdulhalim, Abdulkadir, Abdulkерim, Abdullah, Abdurrahman, Abdülaziz, Ahmed, Ali, Alkas, Ataluk, Azimet, Bayrameş, Begaş, Can Gazi, Davud, Emir, Emir Baki, Ferhad, Halim, Hamza, Hızır, Hüseyin, İbrahim, İslam, İsmail, Kenan, Keyvan, Kurman, Laçın, Maden, Mahmud, Makul, Mevleş, Mehmed, Memay, Mestdam(Müstedam), Mevlüş, Murad, Murtaza, Muslihiddin, Mustafa, Osman, Ömer, Ömer, Öneş, Receb, Sefer, Segaş, Seyyid, Şaban, Timur, Toktamış, Yusuf
Meslek isimleri: naib, ulema?, vaiz, çoban, kethüda, Kadı, Müftü, tahrir?, hıdmet?
Para çeşitleri: Altın, Flori, Guruş
Ölçü ve ağırlık çeşitleri: Batman, Beşşeri
Köle tanımları: Abd-i memlük
Vakıf isimleri ve yapıları: Hacı Mevleş Aga Mescidi vakfi
Zımmi isimleri: Babek, Balaban, David, Elbaşak, İsak, Köstok, Marten , Renuk, Tökele
Hayvan türleri: At (Alaşa) Keçi, Koyun
Köle isimleri: Kenan, Laçın, Odaman
Topluluk isimleri: Taife-i zımmiyan
Gayri müslim Topluluklar: Ermeni, Yahudi
Ünvanlar: Aga, Beg, Çelebi, Efendi, Fahrul akran, Fahrul ulema, Gazi, Hacı, Hevace, Mirza, Muhzır, Seyyid

Sicillerde Geçen Kalıplar: Fahrul akran, Fahrul ulema, Gıbbel istintak, Kayd şude, Mahfel-i kazâ, Taktirî kelam
Tarım ürünleri: Arpa, Buğday
Yiyecek içecek: Tulum peyniri, Süt
Hayvan ürünleri: Yün

3a/59. Sayfa

Kayıt sayısı: 13
Konu içerikleri: 1) Hacı Mealeş mahallesinde bulunan mescidin vakfına İsak veledi Sabancı'nın seksen beş florilik borcuna karşılık yeni dünya isimli yerde bulunan bahçenin rehn alındığının bildirilmesi 2) Harun veledi Azra'nın mescid vakfına olan üç florilik borcunun sorgulanması 3) Ümmühan Bike'nin Mehmet Mirza ile üç esir konusundaki husumeti için vekil tayin edilmesi 4) İvaz bin Mehmet'in babalarından kalan bahçe satışında kalan on florilik borcu istemesi üzerine İbrahim'in diğer kardeş olan Kutlusaat'e verdiğini bildirmesi 5) Alyaho veledi Ovrahim'in senelik 25 altına anlaşması 6) Eski yurt'tan Mehmet'in evine girip hırsızlık yaptığı iddia edilen Ahmet Ali'nin inkar etmesi ve yemin ederek kurtulması 7) Nogay Ağa'nın oğlu Bahadır Aga'nın Ali Beg'e teslim ettiği ve ulaştırdığı otuz üç buçuk ve sekiz buçuk riyalî kuruşları ve kırk sekiz rubu emanete vermesi ve kaydedilmesini istemesi 8) Perviz bin Abdullah'in efendisi Elyasah tarafından otuz floriye satıldığı Selim Şah Beg tarafından çayırını düzenledikten sonra azat olsun diye karar alması 9) Dönek binti Abdullah'a cariyesi Şahzeman ile husumetinde küçük oğlu Ahmet'in vekil tayin edilmesi 10) Salacak'ta bulunan Bakkal Murat Mescidi vakfına Aslan Halife'nin senelik on beş altın vazife ile mütevellî olarak atanması 11) Ali Çelebi, vefat eden borçlusu Balaban'ın oğlundan altı altın alacağını talep etmesi 12) Hacı Timurbeg Aga'nın vefat eden kızkardeşleri Hacı Bike'nin elli florilik mehrini eşi İslam bin Ali'den talep etmeleri üzerine Hacı Bike'nin on altını mescide on altını da kendisine hibe ettiğini bildirmesi 13) Mustafa Çelebi el-Müezzine camii şerifin vakfı için sekiz altın verileceğine karar alınması
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Eski yurt, Hacı Mevleş Mahallesi, Mahzeristan?, Salacak, Semiz? (karye)
Kadın İsimleri: Hacı Bike, Ümmühani
Erkek İsimleri : Abdulaziz, Abdulhak, Abdulhalim, Abdulkatib, Abdullah, Abdulvahhab, Abdurrahman, Ahmed, Ali, Aslan, Ataluk, Bahadır, Baki, Balaban, Bayram, Bekir, Bolad, Cemil, Danişmend, Dede Efendi, Derviş, Devlet Gazi, Divan, Emangeldi, Emir Baki, Emir Baki, Fazlı, Gedik Mustafa, Halim, Hasan, Hızır, İbrahim, İslam, İsmail, Karaman, Kenan, Kurd, Kuşali, Kutlu Saat, Mahmud, Makul, Mevleş, Mehmed, Murtaza Musa, Mustafa, Nogay, Ömer, Perviz, Ramazan, Rasim, Receb, Sefer, Selim Şah, Seyyid Ömer, Şarbudak, Timur Beg, Toktamış, Tökeli Muharrem, Yahşi, Yahya, Yakubi, Yolbuldu, Yusuf
Meslek isimleri: Hatib, Katib, Müezzin
Para çeşitleri: Altın, Flori, Guruş, Riyal, Rûb
Cariye isimleri: Dönek, Şahzeman
Köle tanımları: Re's esir (bir baş köle), Cariye, Memlüke
Vakıf isimleri ve yapıları: Bakkal Murad Mescidi, Camii Şerif-i Kebir, Hacı Abdurrahman Mescidi
Zimmi isimleri: Alyaho, Avrahim, Azra, Elyasah, Harun, İsak, Sabancı
Hayvan türleri: Çalık?, Kelt?, Tavuk
Topluluk isimleri: Taife-i yahudiyan
Gayrı müslim Topluluklar: Yahudi
Ünvanlar: Aga, Beg, Çelebi, Efendi, Fahrul ayan, Fahrul ulema, Gazi, Hacı, Halife, Seyyid, Şeyh
Esnaf sınıfı: Gedik
Sicillerde Geçen Kalıplar: Gıbbel istintak, Halef-i billah, Katibül huruf, Mahfel-i kaza, Mescid-i şerif, Taktir-i kelam, Taktir-i meram

3a/60. Sayfa

Karar sayısı: 8

Konu içerikleri:
1) Hacı Toktamış'ın muhalefat listesi ve varislerinin isimleri
2) Kostantin'in kendisine borçlu olan kişiyi El-Hacc Yusuf'un zindandan kaçırdığını iddia etmesi
3) Planlanan evliliğinin bozulup kızın başkasına verilmesi üzerine kıptilerden damat Musa'nın erkek tarafının verdiği söz-nişan alışverişini geri istemesi
4) Hacı toktamış'ın terekesinden eşi Ayine'ye düşen hissenin listesi ve tasdik edilmesi
5) Ayine Bike'nin ikyüz elli flori mehrinin ikyüzünü eşine hibe etmesi kalan elli filoriden de miras paylaşımı sırasında vazgeçmesiyle çıkan anlaşmazlığın çözülmesi
6)Hacı Toktamış'ın Ciğer nam cariyesinin ölümünden sonra azat edileceğine dair söz verdiği için cariyenin hürriyetine hükm olunması
7) Yahudilerden Harun ve Avrahim veledi İshak arasındaki kırk akçelik borcun kaydedilmesi
8) Hacı Ali'nin ömnceki yaz bahçe mahsulünü yirmi altına sattığı İsak veledi Şahsu'nun hala on iki altın bir kuruş borcunun kaldığının kaydedilmesi
Kadın İsimleri: Ayine Bikçe, Ayine Bike, Bezâde, Emine, Zemân
Erkek İsimleri : Abdulcabbar, Abdulvahhap Çelebi, Arabacı Ahmed, Baki Çelebi, Balaban, Devlet Gazi, Ebu Yahya Çelebi, Emir Baki, Harun, Hasan Efendi, İslam, İsmail Efendi, Kanay, Kırım Gazi, Kidey, Koçi, Kuman Ali, Kuş Ali, Makul, Makul Dede, Mehmed Molla, Mehmet Can Aga, Mehmet Rıza Beg, Mevlüd, Murtaza, Musa, Orsan Mirza, Receb, Sefeş, Şükrî, Toktamış, Yusuf
Cariye isimleri: Aşirecik , Beysen, Benefşe, Ciğer, Dükecik, Mevlade
Köle isimleri: Haydar Kazak, İbaşke Kazak , Baygeldi Çoban
Zımni isimleri: Kostandin, Ovrahim, İsak, Şahsu
Meslek isimleri: Arabacı, Danişment
Topluluk isimleri: Macar, Hindî, Taife-i Kıptiyan
Ünvan ve lakaplar: Aga, Arabacı, Beg, Çelebi, Gazi, Dede, Efendi, El-hac, Mirza, Molla
Köle tanımları: Cariye, Dükeci, Gulam, Kazak
Sicillerde Geçen Kalıplar: Gibbel istintak, Gibbet tasdik, Mahfeli kaza, Minel Hazırın, Şühudül Hal, Takrir-i kalam
Para çeşitleri: Altın, Guruş, Hasene, Flori
Ölçü ve ağırlık çeşitleri: Batman, Beşşeri, Öşri, Vukiyye,
Hayvan türleri ve cinsleri : Arı, Koyun, Keçi, Öküz, Sığır
Öküz cinsleri: Kuba Öküzü, Kızıl Öküz, Kara Öküz
Sığır cinsleri: Kara sığır, Kara Dana
Hayvan ürünleri: Bal (kovan), Yapağı
Tarım ürünleri: Buğday, Çavdar, Darı, Darı Unu
Ev eşyaları: Bakır sini, Bıçak, İbrik, Kahve Fincanı, Kilim, Kürek, Mizace?, Saçayak, Sahan, Saplı Tava,, Tencere, Tuhfe?,Yorgan
Çeyiz eşyaları: Vale gömlek, Papuç, Çamşır, Kına
Gayrı Menkul: Bahçe, Çatma hane, Kıraltı(karaltı)
Giysi ve takılar: Çamşır, Deri kürk, Küpe, Kürk, Papuç, Vale gömlek, Yağmurluk, Yelek
Silah Türleri: Kılıç, Tirkeş levazımıyla

3a/61. Sayfa

Kayıt sayısı: 10
Konu içerikleri:
1) Mahıdevran Bikçe'nin Mustafa ve Raziye'nin validesi Sevcihan'ı sağlığında vefat etmeden 20 sene önce alması ve Ahmet'e 25 flori mehirle evlendiğinin ispat edilmesi Han tarafından çocuklarının da azat olduğunun bildirilmesi (davanın başı, 62. varağın sonunda)
2) Pireş Avlan'ın Mehmet Şah'ın kendisine olan yüz elli akçe borcunu mahkemede sordurması
3) Mehmet Şah'ın da Pireş benim bir öküzümü kaybetmiştir diye dava etmesi
4) Merhum Yakut Ağa'nın Hacı Abdulkerimde olan altı altın alacağının belgelenmesi
5) Ömer Mirza'nın muhalefatındaki menkullerin borçlarına yetmemesi üzerine akarlarının borçlarının yerine verilerek çözüm üretilmesi
6) Mevlüt Ağa'nın muhalefatı
7) Sefer Gazi'nin eşinin Sultan'a sattığı acem perdesinin ücretini talep etmesi
8) Emrullah Halife ve Behram Ali arasında gerçekleşen otz beş filorilik köle satışının gerçek olduğuna hükmedilmesi

9) Osman bin Kaytas'ın kendisine otuz sekiz altın yüz akçeye satılan kazağın kusuru olduğu için şikayet etmesi ancak şahitlerin kusuru görerek aldığına dair şahitleik etmeleri
10)El-Hacc Mustafa ve Zorum Hoca'nın aralarında bir kıta bağı bağla münavele etmeleri ancak Zorum Hocanın bunu inkar etmesi, Hacı Mustafa'nın da şahitten yoksun olması
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Balta çukrak (mevki), Kaçı, Taşlı (mevki ismi, arsa,otar), Taşlı (kaza)
Kadın İsimleri: , Mahı Devran Bikçe, Raziyye, Sultan
Erkek İsimleri : Abdulaziz, Abdalbaki, Abdalcabbar, Abdulcemil Efendi, Abdulkirim Efendi, Abdullatif Çelebi, Abdolvahhab, Abdurrahim Efendi, Ahmed Efendi, Alböri Aga, Aslan Efendi , Bayram Gazi, Behram Ali, Can Gazi, Dellal Bekir, Derviş Atalık, Devlet Gazi, Devlet Mirza, Ebulhay Çelebi, Emir Ali, Emir Baki, Gedik Ahmed, Hacı Bayram, Hacı Kırat,Halil Beg, Hasan, Haydar, Hızır, Hüseyin, İslam Giray Han, Karagöz Bay, Kaytas Arbak, Mahmut, Makul Dede, Mevleş Aga, Mehmed Aga, Mehmed Dede, Mehmed Efendi, Mehmed Sûfi, Mehmed Şah Mirza, Mireş(Pireş), Mirşan Avlan, Murat, Murtaza Molla, Mustafa, Ömer Mirza, Piyale, Receb Efendi, Sefer Gazi, Sehrab Beg, Seyyid, Sinan, Şahin, Şeyh Ali, Şükrullah, Tatar, Timur Beg Aga Tokay, Yakut Aga, Yusuf , Zorum Hevace
Cariye isimleri: Afitab, Altunzade, Gincemah, Kutluzade, Mahı Zeman, Nurcihan, Ruhperver, Sebîl, Sevcihan Üftade
Köle isimleri: Allahberdi, Biyâl, Dedes, Haydar, Kurban Ali
Meslek isimleri: Bevvab, Katib, Müderris, Müezzın, Nakkaş, Sarraç, Şeyhül İslam, Vaiz
Topluluk isimleri: Acem
Ünvan ve lakaplar : Aga, Bey, Çelebi, Danişment, Dellal, Efendi,El-bevvab, El-hac, El-muhzır, Fahrul Akran, Fahrul Ayan, Gazi, Hacı, Han, Hevace, Molla, Parmaksız , Seyyid, Sofi
Köle tanımları: Cariye, Gulam, Kazak, Odaman
Sicillerde Geçen Kalıplar: Bast-ı Meram, Divanı Hümayun, Eserit tasdik, Gıbbel istintak, Gıbbes sual, Ma-hüvel vakii Mahfeli kaza, Takriri Meram
Para çeşitleri: Altın, Akçe, Hasene, Flori
Ölçü ve ağırlık çeşitleri: Kıt'a
Hayvan türleri: Keçi, Öküz, Sığır, Kuzu
Ev eşyaları: Acem perdesi
Gayri Menkul: Bağ, Dâr, Değirmen, Otar, Mezra

3a/62. Sayfa

Kayıt sayısı: 10
Konu içerikleri:
1)Rüstem'in Emin Şükrü'de bulunan iki yü akçe değerindeki sığırını izinsiz Ferhakarman'a getirip götürürken itlaf edilmesi üzerine kıymetini talep etmesi ve 200 akçenin Emin Şükrü'ye hükm olunması
2)Rukiyye'nin mehr ve nafakadan feragat ederek Mustafa ile boşanmaları
3)Elem Gazi ile Mehmet'in alacak verecek davasında iki kuruş ile musalaha ederek davalarından vazgeçmeleri
4)Köse isimli kadının küçük oğlu Cemal'in ölümüne sebebiyet veren Aşky'dan davacı olması ancak ispatlanamadığı için karşı tarafın halası ile sonuçlanması
5) Arp Tatarzade'nin Annelerinden kalan gayrimenkulün babaları tarafından mehir olarak verildiğini ve kendilerine intikal ettiğini ve babalarına veya başkasına değil de kendilerine miras kaldığını şahitlerle ispat etmeleri
6) Mehmet'in Yahudilere sattığı Kırk akçelik kuşak davasında alınan kuşağın bedelini Süleyman'ın vermesi gerekirken inkar etmesi ancak ispatlayamadığı için meblağın kendisine hükm olunması
7) Eşen Gazi çobanın Ulaklı'da oturan Ali ile ortaklık anlaşmasının bozulmasından dolayı ugradığı haksızlığı şikayet etmesi ve tazminat talebinde bulunması ve Ali'ye yetmiş akçe hükm olunması
8) Arazileri sınır olanAhmet Yazıcı ve Ten Mehmet Kethüda isimli komşuların evlerinin arasına hendek kazdıkları halde sınır anlaşmazlıklarının devam etmesi ve şikayet edilen tarafın eskiden beri kullandığı yolun ispatına hükm olunması
9) Tüccar Mustafa'nın sekiz gün içinde ödenmek üzere verdiği iki yüz kuruş borca Şey Ali Ağa'nın kefil olması
10) Anneleri Sevcihan, Mahıdevran Bikçe tarafından azad edildikten sonra doğdukları için kendilerinin de hür olduklarını ispat etme çabası, Mahı Devran Bikçe vefat ettiği onun kardeşinin çocukları Sevcihan ve çocukları üzerinde hak iddia etmektedir. (Kaydın devamı 61. varağın ilk hükmünde)

İdari ve Coğrafi Yer Adları: Bahçesaray, Ferahkirman, Karye-i elçin ,Kefe , Kuba, Ulaklı
Kadın İsimleri: Bekeş, Köse, Mahı Devran Bikçe, Peri Beyker Bikçe, Rukiyye
Erkek İsimleri : Abdulfettah Efendi, Abdulhalim Çelebi, Abdulkadir Efendi, Abdülkerim Efendi, Abdülvahhab Çelebi, Ahmed Yazıcı, Ali Aga (şeyh-fahrul ayan), Ali Çelebi, Aslan Aga, Aşkay Allahberdi , Baki Çelebi , Bolad Efendi, Cemal, Dede Efendi, Devlet Gazi, Devlet Mehmed, Ebulhay Çelebi, Elem Gazi Emin Şükrü, Enderi, Eşal Efendi, Eşen Gazi, Gedik Ahmed, Gedik Müezzın, Halil Beg(es-sarrac), Halil Efendi, Halil Molla, Halim Efendi, Hasan Aga, Hasan Mirza, Haşim, Hızır Efendi, İsa, İsmail Efendi, Kasım Dede, Mahmud (katib), Mahmud Efendi, Mahmud Mevla, Mehmed Efendi, Mehmed el-Hafız, Mehmed Molla, Mestdam (el-muhzır), Mustafa Aga , Mustafa Beşe, Mustafa Mirza, Osman Efendi, Ömer (es-seyyid), Ramazan (el-hâc), Receb, Receb Dede, Rüstem, Sefer Gazi, Sevin Ali Efendi, Şahin Aga, Tahir Mirza, Ten Mehmed Kethüda, Yahşibay, Yusuf, Zal
Cariye isimleri: Sevcihan, Raziye
Köle isimleri: Mustafa
Zımmi isimleri: Süleyman, Yusuf, Yehudan Bölükbaşı
Meslek isimleri: Beşe, Bölükbaşı, Çoban, Hafız, Katib, Kethüda, Müezzın, Sarraç
Topluluk isimleri: Tatarzade, Tayife-i tüccar
Ünvanlar: Aga, Beg, Bikçe, Çelebi, Dede, Efendi, El-muhzır , Es-seyyid, Eş-şeyh, Fahrul ayan, Gazi, Mirza Molla
Köle tanımları: Cariye
Sicillerde Geçen Kalıplar: Eserüt tasdik, Gibbel istintak, Güftar itmek, Mahfel-i kaza, Şehadet-i şer' iyye, Takrir-i kelâm, Takrir-i meram
Esnaf sınıfı: Sarraç
Para çeşitleri: Akçe, Guruş
Hayvan türleri: Sığır, Koyun
Gayrı Menkul: Dâr, Ev
Giyisi ve Takılar: Kuşak

3a/63. Sayfa

Kayıt sayısı: 8
Konu içerikleri: 1) Mehmet'ten yüz doksan dört altınlık alacağını eski kadı Abdi Efendi tarafından tescil ettirmiş olan Arslan Yahudi'nin elindeki hüccetle durumu ispatlaması 2) Üç florilik nişan davasında yemin ederek kurtulma ? 3) Ahmet Ağa'ya verilen kemha ve beratı nişanın kaydedilmesi 4) Vekil Abdülkerim Çelebi vasıtasıyla terekeden gayrimenkulün çocukların nafakası için satılıp mahkemede vasileri Azade Beg'e teslim edilmesi 5) Azra Yahudi'nin çocuğunun ölümüne sebebiyet veren Nekte isimli kazaktan dolayı sahibi Alya veledi Yasef'in dava edilmesi sahibinin ise kazağı sebil? ettiğini alakasının bulunmadığını beyan etmesi 6) Ovrahim veledi İshak'ın vefat eden Bay Sarı'nın çocuklarına olan kırk filori borcunu vasileri üzerinden kaydettirmesi 7) Koyun alışverişinden doğan borcunu alacaklısı Rahmet Ali vefat edince eşine dava açıp terekkesinden talep eden Tutmuş'a 195 akçenin verilmesine hükm olunması 8) Kulay bin Mekeli'nin Abdusselam'dan on üç koyun hakkını istemesi ancak borcun inkar edilmesi ve ardından yemin edilmesi üzerine kurtulma
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Eski Yurt , Kuba mahallesi
Kadın İsimleri: Esen Sultan, Fatma
Erkek İsimleri : Abdi Efendi (eski kadı), Abdülbaki Çelebi, Abdulkadir Efendi, Abdülkerim Çelebi, Abdullah, Abdullah Efendi, Abdullah Mevla, Abdurrahim Efendi, Abdurrahman (el-muhzır), Abdusselam Çelebi, Ahmed Çelebi, Ahmed Dede, Ali Şah, Asu, Avcı Ahmed, Azade Beg, Bay Sarı, Bayat Ali Efendi, Bilal Efendi, Cafer Can Gazi, Can Mehmed, Devin Gazi Mirza, Ebubekir Çelebi, Ebubekir Efendi, Esen Hevace, Esen Sultan, Eş Ali, Eşbolay, Fazlı, Gümüş Han, Hacı İbrahim, Hacı İsen, Hasan Ali, Hızır Dersakal, Huybuldu, Hüseyin, İbrahim, İsen Halife,İslam (el-katib), İsmail (el-hâc), Kan Mirza, Karaman, Kasım Beşe, Kasım Dede, Kavalcı Kazeş (el-bevvab), Kırım Giray Sultan , Kubuşe, Kulay, Kutlu Ali, Küçük Ali Mevla, Mahmud (katib), Mahmud Efendi, Mecerş Saat Efendi, Mehmed, Mehmed Efendi, Mekeli Bay, Mevlüd Efendi, Mevlüd Gazi Musa, Ömer, Ömer Kavalcı,

Rahmet Ali, Receb, Receb Aga, Rıdvan, Sefer (el-bevvab), Şahin Beg, Timur Beg Tutmuş, Usta Receb, Yolbuldu
Köle isimleri: Nekte Kazak
Zımmi isimleri: Alya, Arslan, Azra, Baba, İsak, Moşe, Ovrahim, Semha, Semuyel, Şehmi, Yasef
Meslek isimleri: Beşe, Bevvab, Kadı, Katib, Kavalcı, Vaiz
Gayrı müslim Topluluklar: Taifey-i Yahudiyan, Kala Yahudileri
Ünvan ve lakaplar : Beg, Çelebi, Dede, Efendi, El- muhzır, El-hâc, Eş-şeyh, Fahru'l-ayan, Hacı, Halife, Kavalcı, Usta, Sultan
Köle tanımları: Abdi memlük
Sicillerde Geçen Kalıplar: Gıbbel İstintak , Gıbbel tasdik, Güftar itmek, Halef-i billah, Hayr-ı kabul, Mahfel-i kaza, Nehc-i şer', Sabitü'l-vekale, Takrir-i kelim, Vech-i muharrer
Para çeşitleri: Altın, Akçe, Flori
Hayvan türleri: Koyun, Kuzu
Gayrı Menkul: Dar

3a/64. Sayfa

Kayıt sayısı: 12
Konu içerikleri: 1) Vefat eden Mevlüd Aga'nın tarafında kalan emanete karşılık Koçkar'ın terekeden sulh bedeli talep etmesi ve vekaleti dolayısıyla bir daha bu konuda dava olmayacağına dair söz vermesi 2) İki yıl önce kaybolan damgalı atını Hüseyin'in elinde bulup dava eden Ali Mirza'nın şahit göstermesi ve atın kendisine hüküm olunması 3) Karatoklu Ramazan'ın kardeşi Hacı Bayram'a verdiği seksen beş altın emaneti kardeşinin inkar etmesi 4) Hacı Bayram'ın da kardeşi Ramazan'da olan koyun benim mülkümdür demesi ve on altın kıymetinde bir baha davası açması 5) Çokrak köyünde meydana gelen cinayetin Timur Gazi'ye yüklenmesi 6) Timur Gazi'nin cinayeti önce kabul edip sonra inkar etmesi? 7) Hacı Musa'nın muhallefatından oğlu Abdulfettah'a vasi Hacı Mutafa'nın verdiği eşyanın listesi ve miktarı 8) Ayşe Bike'nin babasından miras kalan gayrı menkulü yirmi üç floriye vekil aracılığıyla satması 9) Seyisbaşı Hacı ali'nin zimmiyanın kendisine olan yüz kırk beş kuruş borcunu ödediklerini, haklaştıklarını ve artık onlarda hakkının olmadığını kayd ettirmesi 10) Gazi'nin nafaka vesair haklarını ihmal ettiği eşi Güneş Bike'ye günlük on üç akçe nafaka bağlanması 11) Şems ve eşi Şehri'nin mahkemeye beraber gelerek nafaka ve mehrinden Şehri'nin vazgeçmesi ile boşanmaları 12) Kısa Arapça yazı
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Ferah Kirman, Karatok, Çokrak, Salfer?
Kadın İsimleri: Ayşe Bike, Güneş Bike, Nesli Bike, Peri Peyker Bikçe, Saadet Sultan , Şehri Bike
Erkek İsimleri : Abdülkerim Efendi (kadı), Abdulfettah, Abdurrahman (el-muhzır), Abdurrahman Çelebi, Abdurrahim Efendi, Ahmed Ali (el-bevvab), Ahmed Can, Ahmed Dede, Ahmed Efendi, Allah Kulu, Aliş Aga , Ali Mevla, Ali Mirza, Atalık, Arslan Aga, Arslan Efendi, Aslan, Avlan, Baki Mirza, Cabbar, Caneş, Dede Efendi, Dedeş Çelebi, Devin Hoca, Devin Gazi, Ebu Sefer, Enderi, Esingeldi, Gazi Bolat, Gazi Giray, Habeş Mirza, Hacı Ali (seyisbaşı), Hacı Bayram, Hacı Ahmed Mehmed, Hacı Geldi, Hacı Karan, Hacı Mevlüd, Hacı Musa, Hakvirdi, Hüseyin, Hüseyin Mirza, Hızır Beşe, İsa, İslam Mirza, İsmail Efendi, Kara Atalık, Kasım Dede Koçkar, Koç Ali Emeldeş, Kubuş Devlet, Mahmud, Mahmud Mirza, Mahmud (katib), Mehmed Ali, Mehmed (el-bevvab), Mehmed (katib), Mehmed, Mevlüd Aga, Murtaza Efendi, Mustafa (çavuş), Murtaza efendi,n Osman (el-bevvab), Ramazan,n Ramazan Aga,n Receb Efendi, Şahbaz, Şahin Beg,n Şükrullah,nTenbeşe Mirza Timur Gazi, Veli,Zorum Aga
Zımmi isimleri: Hırostol, Lefter, Papas, Toktamış, Yani, Yuri
Meslek isimleri: Bevvab, Beşe, Çavuş, Hoca, Kadı, Katib, Müderris, Seyisbaşı
Gayrı müslim Topluluklar: Taifey-i Zimmîyan
Ünvan ve lakaplar: Aga, Beg, Çelebi, Dede, Efendi, Fahrul akran, Hacı, Katibü'l-huruf, Mirza ,Samurcu

Sicillerde Geçen Kalıplar: Halefi billah , Gıbbe'l istişhad , Gıbbet tasdik, Mahfel-i kaza, Sabitü'l vekâle, Li-eclîş şehade, Nehc-i şer', Takrir-i kelim
Para çeşitleri: Altın, Akçe, Guruş, Flori
Ölçü ve ağırlık çeşitleri: Adet, Arşın, Kıt'a
Hayvan türleri: At (doru at), Koyun
Giysi ve Takılar: Cevahir kuşak bir sarmalı ...

3a/65. Sayfa

Kayıt sayısı: 10
Konu içerikleri: 1) Taman köyünde vefat eden Murat Ağa'nın malından bir kısmının eşi Ümmi Bike'ye hibe kabul edilişi ancak mirasçıların bunu zorla alması üzerine mahkemede tekrar iade edilmesi 2) Murad Ağa'nın muhalledatı ve bunların eşi Ümmi Bike'ye yüz elli flori mehrine karşılık verilmesi 3) Murtaza'nın Cafer'den iki buçuk flori alacağını sordurması 4) Nehr-i Kabartay kenarında Balıklago geçiti yakınında bulunan çayırın altmış altın ve altışar altın kıymetin de iki at karşılığında Süleyman Ağa'ya satılması 5) Davarı Şaban tarafından boğazlanan Sevin Ali'nin aralarında ki anlaşmaya uyulmadığı için sorunu mahkemeye taşımaları,aralarında altın bedelinde anlaşmışları halde mahkemede inkar edilmesi ancak şahitlerle ispat edilmesi 6) Çapar, Tengriverdi ve Çuka'nın Esen Geldi'nin kazağını ortak olarak almaları ve Çapar'ın mahkemede anlaşmayı sordurması ve ortaklığın sıhhatine hüküm olunması 7) Kirmancık'tan Dimitri'ye borç karşılığı rehn verilen bahçenin sahibi Bayke'nin vefat etmesi üzerine kardeşi Toktar'ın bahçeyi zabt etmek istemesi ancak Dimitri'nin de rehn karşılığı olan sekiz altını istemesi üzerine bahçenin kendisine hüküm olunması 8) Kirmancık'tan vefat eden Aslan zımmının eşi Sofya Mevlüde'nin, eşinin sağlığında sattığı Balbek'teki bağın kalan alacağını Alkese'den talep etmesi ve verilmesine hüküm olunması 9) Sinan Beşe'nin eşi Nefise'nin vekili Hüseyin'in Ömer'den aldığı sekiz altın yarım kuruşu kaydettirmesi 10) Tatar topluluğundan Hangeldi'nin Sipahi Ahmet Ağa'dan aldığı gözü perdeli atın satışının iptalini istemesi ancak davasının düşmesi
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Bahçesaray, Balıklago, Germencik, Kamışlı ağzı, Kırac, Nehr-i kabartay, Taman Vadiy-i Balbek
Kadın İsimleri: Nefise, Ümmi Bike
Erkek İsimleri : Abdulkerim Ağa, Abdullah, Ahmed Ağa, Ali Ağa, Ali Avlan, Ali Dede, Aliş Çelebi, Altun Ata Mehmed, Bilal, Bölük, Bünyad, Cafer, Can Timur, Cani, Çapar, Çolak, Çuka, Danişmend Efendi, Devin Maksud, Ebubekir Mevla, Esen Ali, Esen Hoca Emeldeş, Hacı Genval, Hacı Haşim, Hacı Kazak, Hanciger Hangeldi, İbrahim Efendi, İslam (el-bevvab, İslam Mirza, Kasım Dede, Kor Mehmed, Kul Mehmed, Kulay Kuş Ali, Mahmed Can Ağa, Mahmud Dede, Mahmud Efendi, Mahmud(katib), Mehmed, Mehmed, Efendi(müderriş), Mevla Ali, Mevla Mehmed, Mevlaş, Mir Abdullah, Mulaş, Murad Ağa, Murtaza, Murtaza Efendi (müderriş), Mustafa Dede, Öteş Atalık, Receb, Sevin Ali, Sinan Beşe, Süleyman Ağa, Şaban, Şah Mehmed (el-muhzır), Şah Murad, Şükrullah, Tengrivirdi, Timur, Timur Atalık, Tok Mehmed (eş-şeyh), Yusuf Çavuş
Cariye isimleri: Mariya
Zımmi isimleri: Alkese, Aslan, Bani, Bayke, Beraçuva, Çağrı, Çeker, Dimitri, Gereyan, Kelf, Kosta, Kostantin, Nekte, Sofya Mevlüde, Toktar
Meslek isimleri: Bevvab, Beşe, Çavuş, Hoca, Katib, Muhzır, Müderriş
Aşiret isimleri: Atalık, Emeldeş
Topluluk isimleri: Taifey-i Tatar, Taifey-i Sipahi
Ünvanlar: Ağa, Bike, Çelebi, Dede, Efendi, Eş-şeyh, Fahu'l-ayan, Hacı, Şah
Köle tanımları: Kazak
Sicillerde Geçen Kalıplar: Eşcar-ı müsmire, Gıbbel istintak, Gıbbe't-tasdik, Kemal-i sıhhat, Mahfel-i kaza, Minval-i muharrer, Sabit'ül vekâle, Takrir-i kelim
Para çeşitleri: Altın, Guruş, Hasene, Flori, Sim
Hayvan türleri: At (Göki at) Davarı biye?, Kuba Öküz,
Sığır cinsleri: Alaca sığır, Kara sığır, Kara dana, Kuba sığır
Gayri Menkul: Bahçe, Bağ

3a/ 66 . Sayfa

Kayıt sayısı: 14
Konu içerikleri: 1) Gülşah binti Koç'un vekili vasıtasıyla kardeşi Devlet Gazi'nin kendisine olan yedi flori borcunu talep etmesi 2) Nesli Bike'ye babası Mevlüt Ağa'nın terekesi için İsmail Efendi'nin vekil tayin edilmesi 3) Eski yurt'tan Şekernaz'ın yirmi flori mehrinden ve iddet nafakasından vazgeçerek Şaban'dan boşanmak istemesi 4) Reis Ata'nın Bayram'a dört altınlık bir at satışında Bayram'ın rehn olarak dört florilik tüfeng bırakması ancak inkar etmesi üzerine mahkemede şahitlerin şahadetinden dolayı meblağın kendisine kaza olunması 5) Gözleve'de Sefer veledi Konstantin'in Tudor'a borç verdiği on dört floriyi sordurması, Tudor'un borcu inkar etmemesi ancak Sefer'in vekili Mehmet Beşe'ye verdiği beyan etmesi 6) Gözleveli Ahmet ve Karaoğlan arasında yapılan bağ satışının iptali ve feshine hüküm olunması 7) Muhallefat listesi (Bölük el-Hacc'dan oğlu Yakub'a kalanlar) 8) Cafer'in küçük kardeşine vasi tayin edilmesi 9) Muhallefat listesi (Bölük el-Hacc'ın oğlu Aşkar'a kalanlar) 10) Eşber'in küçük kardeşine vasi atanması 11) Hüseyin Beşe'nin Kuba mahallesinde bulunan darını berber Hacı Mustafa'ya on floriye sattığını kaydettirmesi 12) Tudor'un satıştan kaynaklı alacağı on iki kuruşunu vekil Kazancızade Mehmet'e teslim ettiğine Dedeş Kethüda'yı şahit göstermesi 13) Şerif Gazi'nin Hasan Atalık'ın vekiline verdiği altı altın otuz akçeyi talep etmesi ve beş gün süre vermesi 14) Tüccardan Ali bin Derviş'in Aynışah'ın vasisi ile ihtilaf yaşamaması
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Alma, Eski yurt, Kuba mahallesi, Mahruse-i Gözleve
Kadın İsimleri: Aynışah, Gülşah, Nesli Bike, Şekernaz
Erkek İsimleri : Abdulhamid Efendi, Abdullah, Abdulvahhab, Abdurrahim Efendi, Ahmed Efendi Ahmed, Ali Avlan, Ali, Allahvirdi, Almaş Atalık, Balaban, Bayram, Berberi Hacı Mustafa, Beşe, Bolat, Bölük (el-hac), Cafer Can Beşe, Danişmend Efendi, Dede Efendi, Dedeş Kethüda, Derviş, Devlet Gazi, Devlet, Eş Ali, Eş Mehmed Eşber, Eşgari, Fazlı Çelebi, Hacı Kazan, Hacı Kıran, Hacı Pireş, Hacı Sefeş, Hasan Atalık, Hüseyin, Hüseyin, İbrahim, İsa Bay, İslam Mirza, İsmail Efendi, Kadir Beşe, Karaoglan, Kayas, Kazancızade Mehmed Koç, Mahmud Çavuş, Mahmud Efendi, Mehmed Şah Avlan, Mevlüd Ağa, Mevlüd Efendi, Murtaza Çelebi Mustafa Efendi(müderri), Mustafa Mevla Haryar, Ramazan, Receb Efendi, Receb, Reis Ata, Süleyman Efendi, Şaban, Şah Mehmed, Şah Mevla, Şerif Gazi, Şükrullah, Timur Bahadır, Toktamış, Turabi, Yusuf, Zeyt Ali, Zülfikar
Köle isimleri: Aymaşeker kazak
Zımmi isimleri: Kostantin, Menal, Sefer, Tudor
Meslek isimleri: Beşe, Çavuş, Kethüda, Muhzır, Müderri, Vaiz
Aşiret isimleri: Atalık
Topluluk isimleri: Taifey-i tüccar
Ünvanlar: Ağa, Çelebi, Efendi, El-Hâc, Fahru'l ayan, Gazi, Hacı, Mevla, Mirza
Köle tanımları: Kazak
Sicillerde Geçen Kalıplar: Eserül inkar, Gibbel istintak, Gibet tasdik, Mahfel-i kaza, Minval-i muharrer, Sabitü'l-vekâle, Şehadet-i şeriyye, Takrir-i güftar, Takrir-i kelim
Para çeşitleri: Altın, Akçe, Flori, Hasene, Sim
Ölçü ve ağırlık çeşitleri: Zan
Hayvan türleri: At (Battal at)
Gayri Menkul: Bağ Yiğirmi..., Bağçe, Çatma hane, Ev, İki pay arzı mezra, Karaltı, Otuz zan arz .....
Silah Türleri: Tüfeng

3a/67. Sayfa

Kayıt sayısı: 9
Konu içerikleri: 1) Şah Gazi'nin Çavuş Sofi'den nn bir altın alacağını dava etmesi

2) Tüccar Hüseyin, Konstantin'in aldığı yirmi akçe değerindeki.....sordurması
3)Vefat eden Ömer'in ölmeden önce bir mecnun tarafından yaralanması ve kendisini yaralayanın akli dengesi olmayan Sefer Ali'nin olduğunu, köy ahalisiyle ilgisinin olmadığını bildirdiğini kızı Göke'nin mahkemede beyan etmesi
4)Vefat eden Mevlüt Ağa'nın kızı Nesli Bike'ye tüm ....nın hibe ve teslim edilmesi
5) Sekiz altın ve üç yüz flori (Bikçe'ye) değerindeki mehirlere şahit gösterilerek ayrı ayrı kaydedilmesi
6) Kamışlı köyünden Halil bin Devlet'in on yaşındaki gulamının attan düşerek ölmesine sebebiyet veren Mevlüt Ali'yi dava etmesi
7) Han Timur'un eşi Nurşah'ın muhallefati
8) Nurşah'ın seksen florisinden otuzunu küçük oğlu Kutluşah'a hibe ettiğinin şahitler huzurunda kaydedilmesi
9) Hacı Zülfikar'ın vefat eden Ebubekir'de olan yirmi dört kuruş alacağına karşılık merhumun vasisinden bir saat aldığını beyan etmesi
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Beytak, Eski yurt, Kabartay, Kamışlı, Kurt salası, Vadiy-i Balbek, Yukarı Süren
Kadın İsimleri: Göke, Han Bike, Nesli Bike, Nurşah, Tutaş
Erkek İsimleri : Abdalbaki, Abdülkerim Efendi, Abdullah , Abdurrezzak , Abduşşah Dede, Aliş (el-bevvab), Aliş Aga, Aliş Beg, Aslan Aga, Aslan Beg, Aslan Efendi, Behram, Bilal Efendi, Çavuş Sofi, Çavuş, Çolpan, Çurageldi Mirza , Danişmend Şükrullah, Dede Efendi, Dedesh Ahmed, Devlet Câr, Devlet Gazi, Ebubekir, Esen, Fazlı Çelebi, Göki, Hacı Beraş, Hacı Hüseyin, Hacı İsa, Hacı Kazak, Hacı Sefeş, Hacı Şaban, Hacı Zülfikar, Halil, Han Timur, Hüseyin , İbrahim Efendi, İskender Mirza Beg, İslam Dede, İslam Mirza, İsmail Efendi, Karakuş el-Hâc, Karaman Ali, Kurman Gazi, Kutluşah, Laçın Sofi, Mahmud (katib), Mahmud el-Kefevi, Mahmud Mirza, Mehmed Bahadır, Mehmed Hüseyin, Mevlüd Aga, Mevlüd Ali Artan, Mevlüd Bahadır, Mevlüd Dede, Mevlüd Efendi(el-vaiz), Murad Mirza , Murtaza Efendi, Mustafa, Nur Ali Beg, Osman Efendi, Ömer, Öztimur, Receb Bölükbaşı, Receb Efendi, Rüstem, Sefer Ali, Seyyid Fazlı, Şaban, Şah Gazi, Şah Mehmed, Şahbaz, Şükrullah, Tamay Mirza, Timur Gazi Mirza, Timur, Tohtar, Toktamış, Tutay, Veli, Yusuf, Zal, Zorbeg
Köle isimleri: Ahmed sagîr, Rıdvan Kazak
Zımni isimleri: Kostantin, Öske, Tori
Meslek isimleri: Avcı, Bevvab, Bölükbaşı, Danişmend, Katip, Tüccar, Vaiz
Topluluk isimleri: Taifey-i tüccar
Ünvanlar: Aga, Beg, Dede, Efendi, El-Hâc, El-Kefevî, Gazi, Hacı, Mirza, Sofi, Şah
Köle tanımları: Gulâm , Kazak
Sicillerde Geçen Kalıplar: Bast-ı meram, Gıbbel inkar, Hayr-ı Kabul, Mahfel-i kaza, Şehadet-i şer'iyeye, Takkir-i kelim
Esnaf sınıfı: Tüccar
Para çeşitleri: Altın, Akçe, Hasene, Flori
Ölçü ve ağırlık çeşitleri: Dört kesri? bugday
Hayvan türleri: At, Tana, Kuzu, Koyun, Eşşek, Sığır , Öküz
Öküz cinsleri: Kara öküz, Ala tana
Sığır cinsleri: Ala sığır, Kara sığır
Tarım ürünleri: Bugday, Darı
Ev eşyaları: Ayna, Çevin kazan, Çuka, Çuval, Döşek yasdık, El tabesi, Güğüm, Gümüş düğme gümüş gereç Hamam taşı, İbrik, Kalay tabak, Keçe, Köhne minder, Küçük, büyük, köhne Şamdan, Meze kalay tabak, Pirinç legen, Sacayak, Sahan, Sandık, Sarı tabak, Yasdık içi, Yüz yasdığı
Yiyecek içecek: Bugday, Darı, Lahana
Gayri Menkul: Fındık bahçesi ?, Bağ, Bahçe, Çayır, Sabanlı yeri
Giysi ve Takılar: Kuşak, Kürk, Köhne küpe
Silah Türleri: Kılıç

3a/ 68. Sayfa

Kayıt sayısı: 8
Konu içerikleri: 1) Divan köyünden Abdullah, iki kez evlenip boşandığı eşi Hacı Bike'nin hibe ettiği mehiri ve yine hibe ettiği bir yorgan ve bir koyunu sordurması

2) Bir önceki hükümde adı geçen Hacı Bike'ye on flori mehir, üç flori nafaka, iki kuzulu koyun ve bir yorganın hükm olunması
3) Arslan Bike'nin Şiringeldi isimli kölesini azat etmesi ve itaname verilmesi
4) Akmescit'te Hızır Ali ve Osman arasında gerçekleşen bahçe satışı anlaşmasının kendi istekleri üzerine feshedilmei
5) Bay Tabar'ın ve Mustafa'nın aralarındaki icare işinin bozulması üzerine tazminat talep edilmesi ve günlük üç buçuk akçeye hükm olunması
6) Yarım kalmış hüküm
7) Kardeşlerin babalarından miras kalan Canpare isimli cariyeye üzerindeki hisselerini talep etmeleri ancak cariyeyi elinde bulunduran Sürbike'nin babası Esen tarafından kendisine hibe edildiğini beyan etmesi
8) Vefat eden kızkardeşi Aştatotay'ın mihrini eşi ile beş altun kıymetinde bir öküz karşılığında musaleha etmesi ancak daha sonra yaptığı sulhden vazgeçip tekrar mahkemeye başvurması üzerine yapılan anlaşmanın geçerli olduğu hükmüne varılması
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Akmescid, Edemse, Divan Köyü, Kabazi, Samadin
Kadın İsimleri: Arslan Bike, Aştotay, Hacı Bike, Sever (sür) Bike
Erkek İsimleri : Aban, Abdulgaffar Çelebi, Abdullah, Alkas Atalık el-Hâc, Aşar Ali, Balkaş, Bay Tabar, Bilal, Çolak, Devin Ali, Ebubekir Efendi, Esen Hevace, Esen, Hacı Hasan, Hacı Kazak, Hacı Ömer, Halil Mevla, Han Timur, Haşim, Hızır Ali, İbrahim, İsmail Efendi, Karayeş, Kel Timur, Mahmud katibül huruf, Mehmed Ali, Mervan Gazi, Mevlüd Efendi, Meydaş, Oraz Mehmed, Ömer Çelebi, Ömer Gazi Emeldeş, Ramazan Dede, Receb Efendi fahrul ayan, Receb el-bevvab, Sinan, Süleyman Halife, Şaban, Şah Mehmed, Tabatay, Tayke Bahadır, Tok Mehmed, Toktar, Yusuf, Zorum Efendi
Cariye isimleri: Canpare
Köle isimleri: Şiringeldi
Meslek isimleri: Arabacı, Bevvab, Çeribaşı, Fahrul ayan, Gazi, Hevace, Katib, Muhzır, Vaiz
Aşiret isimleri: Atalık, Emeldeş
Gayrı müslim Topluluklar: Kala Yahudileri
Ünvanlar: Çelebi, Efendi, Hacı
Köle tanımları: Cariye, Gulam
Köle tarifleri: Kara yagız kara gözli Şiringeldi nâm sağîr(gulam)
Sicillerde Geçen Kalıplar: Eserü'l-inkar, Hayr-ı kabul, Gibbel istintak, Gibbes sual, Gibbet tasdik , Mahfel-i kaza, Taktır-i kelam, Sabitül vekale
Para çeşitleri: Akçe, Altın, Dirhem, Flori
Ölçü ve ağırlık çeşitleri: Bir kıt'a bahçe
Hayvan türleri: Kuzulu koyun, Koyun, Öküz
Ev eşyaları: Yogan
Gayrı Menkul: Bahçe

3a/69. Sayfa

Kayıt sayısı: 5
Konu içerikleri: 1) Muhallefat (Hacı Ebubekir Efendi'nin muhallefatı'nın devamı) 2) Ebubekir Efendi'nin muhallefatı için çocukları Zahide, Mehmet ve Abdulaziz'e vasî tayin edilmesi 3) Ebubekir Efendi'nin muhallefatı için eşleri ayşe ve Cennet'e vekil tayin edilmesi 4) Büyük kızları Muhsine, Emine ve Abide için vekil tayin edilmesi 5) Abdullah bin Mehmet'in cariyesi Fatma'nın Ovrahim Yahudide olan on beş flori alacağını aldığını kaydettirmesi
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Büyük Aşma (bahçe mevki), Orta Sala (çayır mevki)
Kadın İsimleri: Abide, Ayşe, Cennet, Emine, Hansu, Muhsine, Zahide
Erkek İsimleri : Abdulaziz, Abdulcabbar Aga, Abdulkerim, Abdurrahman, Ahmed Efendi, Ak Mehmed, Ebubekir Efendi, Ebulhannan Aga, Emir Baki, Esen Hevace, Feraşşah, Gazi Halife, Hacı Osman, Hızır, İsmail Efendi, Mehmed Gazi, Mehmed Halife, Sevin Ali Efendi, Süleyman, Şaban, Şah Mehmed, Şahin Beg, Yusuf
Cariye isimleri: Fatma
Zımmi isimleri: Ovrahim Yahudi
Meslek isimleri: Hevace

Eşya isimleri : Ağaç terazi, At araba, Cendere, Çengel çakül, Çevgeç (çekiç), Demir, Gergeç, Kamçı(büyük,küçük), Koca araba, Macar araba, Saban demir levazımıyla , Sade eger
Gayrı müslim Topuluklar: Kala Yahudileri
Ünvanlar: Efendi, Halife, Gazi, Hacı
Sicillerde Geçen Kalıplar: Mahfel-i kaza, Kıbel-i şer'
Para çeşitleri: Guruş, Hasene, Flori, Sim
Ölçü ve ağırlık çeşitleri: Vukiyye
Hayvan türleri: Keçi, Kısır keçi, Koç
Hayvan ürünleri: Beyaz keçe, Yün
Tarım ürünleri: Tahıl
Ev eşyaları: Bakır maşraba, Bıçak, Cabe, Çini maşraba, Çini sahan, Çini tepsi, Çuval, Degirmen çente, Demir sandık, Eskence, Fıçı(büyük, köhne), Fuçı (kapaklı, yeni dipli), Gözger maşe, Hokka, Hoşab çini, Hoşab kase Kub, Külek, Kürek, Mezure, Murabba metre, Ölçek, Peşkir (köhne), Sepet, Taraklı çot, Tekne, Yogurd torbası Zenbil köhne
Yiyecek içecek: Tahıl, Bir tulum peynir
Gayrı Menkul: Bahçe, Çayır, Dükkan
Giysi ve Takılar: Kuşak
Silah Türleri: Balga?, Bıçak, Büyük-küçük burgu, Çadır mih, Destere, Hurda demir, İki yüzlü balta, Kargı Kelpeten, Keser, Keten satırı
Kitaplar: Cönk, Gülistân, Hüvviyet-i erba'în, İftitâh, İştibâh?, Kırtâs, Kıt'a mine't-tub, Mağrib avâmil, Mecmû'a Menâsik?, Metn telhas, Mültakî?, Müştemilü'l-imâm, Seydü'l-ferâyiz, Şerh-i akâyid

3a/70 . Sayfa

Kayıt sayısı: 1
Konu içerikleri: 1) Muhallefat (Hacı Ebubekir Efendi'nin olmalı, başı sonraki varakta, sonu ise önceki varakta)
Kadın İsimleri: Ayine, Ayşe, Canseveş, Cennet, Emine, Muhsine, Saliha, Zahide
Erkek İsimleri : Abdullah, Hasan , Mustafa
Para çeşitleri: Hasene, Sim, Guruş
Ölçü ve ağırlık çeşitleri: Demir arşın (muhallefattan geçiyor miras) On arşın bez
Hayvan ürünleri: Beyaz meşin, Sagir meşin, Sarı sahtiyan dikiş
Ev eşyaları: Ağaç sini, Alaca bohça, Alaca çarşaf, Bağ tabesi, Bakır kazan (küçük), Bakır körük, Bakır saplıyayak, Bakır tabak, Bakır tava, Bakır tepsi, Bakırçek, Basma perde, Bez, Bıçak kını, Bıçkı, Bogasi çamaşır Bohçaçık , Burgu (büyük, küçük), Camdan, Celeb çini, Çarşaf, Çevin kazan, Çevin kazan (küçük), Çit Döşek Dudkal, El tavası, Ermeni kilimi, Ferraş, Gön sefere, Güğüm (büyük, küçük), Gümüş ferc, Heybe, İbrik (büyük, küçük), Kahve ibrik, Kahve ibrik (büyük), Kantar (büyük, küçük), Kaşağı, Kaşık, Kırlık, Kırmızı kilim, Kilidî, Kise (siyah), Kise- kese (nefti, köhne), Köhne Ermeni kilimi, Kulaklı kazan , Kulı? mahzen, Kum saati, Kumaş örtüsü, Kutu, Küçük saplıyayak, Küçük tencere kazan, Küçük tepsi, Legen (büyük, küçük, orta), Makas, Mesk, Mest?... sandık, Mum, Mum makas, Mum seferesi, Nacak, Ocak (küçük), Sabun, Saç ayak (köhne), Sade akçe tahtası, Sade raht?, Sahan, Sarı tabak, Sarımsak dövici, Seccade, Sele sepet, Sırlı kaşık , Sini (ağaç), Sümmaki, Süpürge, Şamdan (kebir, sagir) Şayleb?, Şiş, Taban? (kırmızı, gök), Tast, Tencere, Tencere kazan, Terazi, Tuzluk, Urgan, Yahne haye tepsi, Yasdık, Yasdık(köhne), Yasdıklık, Yol seferesi Yorgan (küçük), Yorgan mea çarşaf, Yuyan, Yün yasdık, Ziyade köhne kilim
Gayrı Menkul: Çayır
Giysi ve Takılar: Acem mevası sade, Alaca kaftan, Beyaz sade, Çuka, Fistan, Gömlek, İhram, Kaftan (köhne) Kavuk, Kavuk astarları, Libas, Menla dülbend, Peşkir (köhne), Sarık eder fes, Yakutça
Silah Türleri vb. : Balta, Burgu, Demir zincir, Kazak balta, Nacak
Kitaplar: ...merkad, ...muhtasar, Altı cüz' beyâz, Balık kar..., Beş re's kitablar, Cönk, Efe..., Ezr nâm, İhtiyar..., İki mantık me'a mağreb, İnşa, Kudûri, Matlûb, Mecmû'a..., Metin ferâyiz, Metin kefaye? , Mütevassıt Neftî, Sa'deddîn, Sadr-ı şerif , Sağır ...lûlât, Sarf, Sepetli evrak, Şâhîn, Tereke kaydı

3a/71. Sayfa

Kayıt sayısı: 7
Konu içerikleri:

1) Ali Bay köyünde katledilen Laçın isimli kölesinin efendisi Hüseyin Beg'in köy ahlisinden şikayetçi olması üzerine suçun Akbora isimli kişiye yüklemeleri ancak ıspat edememeleri ve Akbora'nın da halef-i billah etmesi üzerine ahaliye deyn ve kassam hükm olunması
2) Dimitri veledi Esperî'nin akrabası olan Yoleş'den üç ortak on dört altın kırk sekiz akçe bir bohça aldıklarını ve vereceklerine dair kararlarını kaydettirmesi
3) 1. kayıta konu olan öldürülen kazagın sahibinin karye halkı ile 80 altuna musalaha etmesi ve Cafer bin Bölük el-Hacc'ın otuz günde benden alınsın diyerek borcu kendi üzerine iltizam ettirmesi
4) Hacı Ali'nin oğlu Ömer'in zimmi Hacı Ali'nin oğlu Ömer'in Sefer ve zimmi Yenake'nin babasından alacakları üç buçuk kuruş ve sekiz kuruş u kaydettirmesi
5) Gökçe ile Kırım Gazi'nin iç atlas .....için altmış kuruş ile anlaşmaları ve iki ay süre vermeleri
6) Kefil olan Tatar Hoca'nın verdiği borç karşılığında Yuraş ve Mustafa'dan bir bağ rehn alması ancak borçluların gerekli ödemeyi yapmaması sonucu bağın kendisine teslim olunması
7) Hacı Ebubekir Efendi'nin muhalledatı (devamı önceki varakta)
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Alibay, Alma, Çokrak, Kuba, Salacık
Kadın İsimleri: Ayine, Ayşe, Gökçe, Cennet, Hansu, Muhsine, Saliha
Erkek İsimleri : Abdulaziz, Abdulkirim Efendi, Abdullah (eş-şeyh), Akbora, Akıncı, Aliş Aga, Aray, Arslan Efendi, Bahadır Rıdvan, Bogay, Cafer, Emir Baki Mestdam, Hacı Ali, Han Çavuş, Hasan, Haşim Efendi, Hüseyin Beg, Kalçan Ali Sofi, Karavasil, Kırım Gazi Mirza, Mahmud Mirza, Makul Dede, Mehmed (el-hâc), Mehmed Efendi, Mustafa (el-bevvab), Nasuh Beşe, Ömer, Receb Aga, Rıdvan Beg, Rıza Aga, Sefer Hacı, Şeker Ali, Tatar Hoca, Yuraş, Zahid
Köle isimleri: Allahverdi, Ferhad, Laçın kazak, Siyavuş, Yusuf
Zimmi isimleri: Dimitri, Esperî, Keraled, Yenake, Yomeş
Meslek isimleri: Bevvab, Beşe, Çavuş, Hoca
Topluluk isimleri: Tatar
Ünvanlar: Aga, Beg, Efendi, El-hâc, Eş-Şeyh, Gazi, Mirza
Köle tanımları: Kazak
Sicillerde Geçen Kalıplar: Halef-i Billah, Kıbeli şer', Mahfel-i Kaza, Takrir-i güftar, Takrir-i kelâm
Para çeşitleri: Altın, Akçe, Guruş, Hasene, Flori, Sim
At cinsleri: Kır at, Tori tay, Tori kuvvetli...
Öküz cinsleri: Kara öküz, Kuba Ala öküz, Kızıl öküz, Sarı öküz, Kuba komaçin
Sığır cinsleri: Alabut sığır, Kongür kaşka sığır, Kongür sığır, Kuba bökeri sığır , Sarı Kuba sığırı
Ev eşyaları: Bez seccade , Üç beyaz fincan dört küçük fincan koşumıyla, Yedi fincan me'a tabak
Gayrı Menkul: Arz, Bağ, Çayır, Otar
Giysi ve Takılar: Akik hatem, Gaşiye (kaşe) kürk, Kaftan, Köhne kürk, Köhne kürk yelek, Küpe dud, Kürk parkesi, Miski çuka, Saat, Yıldız hatem ile..., Yelek Kürk Gördesi, Yeşil çuka taşlı sincab kürk
Silah Türleri: Dimaşki kılınç, El tufengi, Tirkeş yaylı bir vesak? ok, Tüfeng levazımıyla
Binici malzemeleri: Eger levazımıyla, Köhne eger
Kitap ve yazı malzemeleri: Büyük kelim-ı şerif , Kelam-ı şerif, Kalem dan levazımıyla

3a/72. Sayfa

Kayıt sayısı: 9
Konu içerikleri:
1) Rus Seferinde kendisine havale edilen altmış dört altını talep eden Takatar'ın davasının Süleyman'ın daha önce musalaha ettikleri şahitlerle ıspat etmesi üzerine düşmesi
2) Ferhakerman'da ölü bulunan Çeritar'ın eşi Bayram Bike'nin Gazi Emeldeş ile uzlaşması için Recep bin Bay'ı vekil tayin etmesi
3) Recep bin Bay Mehmet'in Gazi Emeldeş'den katledilen Çeritar'ın cinayet davasında bedel olarak aldığı iki ciran at, yedi buçuk kuruş nakit toplam yüz kuruşla davadan vazgeçmesi
4) İsak veledi Şahsu'ya on sekiz flori borcu olan Karagöz Hacı'nın miktarı ödemek için mahkemede Pazar günü veririm diyerek müddet istemesi
5) Kırım Gazi Mirza'nın Karasu'da olan Gökçe yahudi'nin üç atlasını Sefer Gazi Aga'ya teslim etmesi, kendisinin hissesi içinse süre vermesi
6) Eşem Cihan'ın muhalledatı ve mirasçıları
7) Cihan'ın muhalledatından olan Balaban bin Abdullah'ın efendisi Cütçü'nün annesi Cihan'ın, kardeşi Halil'i satın aldığı için kendisini kendisini azat ettiğini beyan etmesi

8) Sütçü Ali'nin vefat eden validesi Cihan için Murat'a açtığı mehir davasından vazgeçtiğini beyan etmesi
9) Yahudi kardeşler arasında dana ve dar alışverişinde ortaya çıkan anlaşmazlığın mahkemeye yansması ve Yani ile Ovrazil'in Andon kardeş için şahitlik etmesi
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Ferahkirman, Gözleve, Sivritaş, Çokrak, Karasu
Kadın İsimleri: Ak Bike, Ayşe, Bayram Bike, Eşem Cihan, Hanşah, İsmihan, Saliha
Erkek İsimleri : Abdulaziz aga el-Hacc, Abdulkadir Efendi, Abdurrahman Çelebi, Allahverdi, Ahmed Beg, Ahmed Çelebi, Ahmed Efendi, Akmolla Emeldeş, Alish Aga, Atakay, Atakay el-Hacc, Bay Akay, Bay Mehmed, Bay Mirza, Bayram Gazi, Cemil Aga, Dede Efendi, Devlet Gazi, Emray Emeldeş, Eş Mehmed, Gazi Emeldeş, Göki Efendi, Hacı Bayram, Hacı Ali, Hasan Mirza, Halil Efendi, Hüseyin Emeldeş, Hüseyin Sofi, Karagöz Hacı, Karat Mirza, Kazeş, Kutlu Hevâce, Kirat Mirza, Kırım Gazi Mirza, Mahmud Bali, Mahmud Beg, Mahmud Efendi, Mahmud Emeldeş, Malverdi Sofi, Mustafa el-Bevvab, Murtaza, Murtaza Efendi, Mehmed Efendi, Mehmed Halife, Mekaşem Çelebi Efendi, Nureddin Sultan, Tahir Efendi, Tahir Mirza, Takes Atar, Tok Mehmed Şahin, Osman Efendi, Sefer Gazi Aga, Süleyman Aga, Sütçü Ali, Şaban, Şah Gazi, Ramazan Efendi, Receb Ağa, Rıdvan, Timur Beg Aga
Cariye isimleri: Canfedâ nâm müdbire mukayyede
Köle isimleri: Balaban bin Abdullah, Siyavuş nâm müdebbir mukayyed
Zımmi isimleri: Andon, Gökçe Yahudi, İsak, Manol, Ovrazil, Şahsu, Toderki, Tolmar, Yani
Meslek isimleri: Bevvab, Hoca, Ulak
Aşiret isimleri: Emeldeş
Topluluk isimleri: Rus, Yahudi
Gayrı müslim Topluluklar: Yahudi
Ünvanlar: Aga, Bay, Beg, Bike, Dede, Efendi, El-Hac, Fahrul ulema, Gazi, Hazret, Mirza, Molla, Sofi, Sultan
Sicillerde Geçen Kalıplar: Bast-ı Meram, Eserül inkar, Gıbbel inkar , Gıbbel istintak, Hayr-ı kabul, Mahfel-i kaza, Sabitül vekale, Şer'î şerîf , Takrir-i kelam
Para çeşitleri: Altın, Flori, Guruş, Hasene
Hayvan türleri: At (Ciran) Dana
Ev eşyaları: Atlas, Hırdavat
Gayrı Menkul: Dar
Seferler: Rus seferi

3a/73. Sayfa

Kayıt sayısı: 7
Konu içerikleri: 1) Hüseyin Çelebi'nin Muhallefatı 2) Yorgi Reis ve Fazlı Beşe'nin aralarında havale edilen paranın miktarı konusunda yaşanan ihtilaf yaşamaları 3) Arslan veledi Abrayim'im Ali'ye verdiği borç karşılığında elinde rehn tuttuğu malını borç ödendiği için teslim etmesi 4) Arslan Ali'nin babalarından miras kalan ortak yeri kardeşi Ayine'den habersiz satması üzerine satışın fesh edilmesi 5) Devin Çura'nın efendisi Mustafa Mirza tarafından i'tak edilmesi 6) Yoriki Seber veledi Usturnos'un Hüseyin Bey'e olan kırk kuruşluk borcunu kayıt ettirmesi 7) Hamza'nın tasarruf una izin verilen mezranın, mülkün sahibi Melek'in oğluna bırakmasının mahkemeye konu olması üzerine Melek'in vekili yoluyla bu konuda sorun yaşanmayacağına dair garanti vermesi
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Alma, Boğa salası, Devlet Gazi Atalık karyesi, Devlet Gazi Atalık kışlası (Karavlı arkası), Emir Dedelik (tarla yeri), Göke yolu, Ösekli yeri (tarla yeri)
Kadın İsimleri: Ayine, Kefe Han, Melek, Şah Beyşah
Erkek İsimleri : Abdulkadir Efendi, Abdullah, Abdurrahim Çelebi, Abdusselam Efendi, Ahmed Efendi , Ali Efendi, Arslan Ali, Ataman, Danişmend Efendi, Emir Abdulaziz, Emir Baki Efendi, Emir Ömer, Fazlı Beşe, Hacı Abdulaziz, Hacı Sefeş, Hacı Timur Beg Aga, Hacı Toktamış, Hamza, Han Gazi, Hüseyin Çelebi, Kara Mehmed Aga, Kutlu Şah, Mahmud Efendi, Makul Dede, Mehmed Efendi

Mestdam-müstedam, Mevla Can Efendi, Mevlüd Efendi, Mustafa, Osman Efendi, Recep Aga, Recep Efendi, Rıdvan Beg, Sefer Ali, Şaban Efendi, Şahbaz Beşe, Şahbaz Mirza, Şükrullah, Usta Kerim
Köle isimleri: Devın Çura nâm gulâm
Zımmi isimleri: Arslan, Abrayım (Yahudi), Yorgi Reis, Yoriki Seber, Usturnos
Meslek isimleri: Beşe, Danişmend, Kadı, Müstedam, Usta, Vaiz
Gayrı müslim Topuluklar: Taife-i Yahudi
Ünvanlar: Aga, Beg, Çelebi, Hacı, Efendi, Fahrul ayan
Köle tanımları: Gulam
Sicillerde Geçen Kalıplar: Bast-ı meram, Gıbbel istintak, Eserül inkar, Mahfel-i kaza, Nehc-i şer', Takrir-i kelam, Takrir-i meram, Sabitül vekale
Para çeşitleri: Akçe, Flori, Guruş
Ölçü ve ağırlık çeşitleri: Kile (altı kile tohum alur tarla)
Hayvan türleri: At, Boga, Camuş, Düge, Gök biye?, Kara biye, Küçük çal biye, Çal biye, Keçi, Yeşil karaca ?, Buzağılı sığır
At cinsleri: Doru at, Doru alaşa, Ciran tay, Çal başlı, Çal aygır, Çal baytal, Çaydar baytal, Çal kuman, Boz baytal, Kara tay, Kaşka baytal, Torı baytal
Tarım ürünleri: Ekin, Tohum, Kamış
Eşyalar: Demirci kazanı, Yorgan köhne, Eger levazımıyla, Kavak
Gayrı Menkul: Anbar, Aran, Ahur, Arz-ı mezra, Bahçe, Çayır, Dar, Hane, Tarla, Tarla yeri, Kilise, Yurt yeri
Silah Türleri: Tirkeş levazımıyla, Kılıç derini ?

3a/74. Sayfa

Karar sayısı: 13
Konu içerikleri: 1) Mehmet Mirza'nın elli altın keymetindeki kölesini Sofi bin Abdullah'ın çalarak satması üzerine Mehmet Mirza'ya tazminatının hükm olunması 2) Abdulkadir'in terekesi için eşi Emine'ye Zeyd ali'nin vekil tayin edilmesi 3) Emine'ye terekeden verilmesi gereken seksen dört flori mehrin şahitler huzurunda tespit edilmesi 4) Mehr-i muaccelden kalan paranın otuz flori, toplam mehrin 114 hasene olduğunun kaydedilmesi 5) Ali bin Töki'nin Çokrak'ta ortak mülkü sadece kendisinin kullanıp köy halkının kullanmasına izin vermemesi üzerine dava edilip mülkün müşterek olmasına karar verilmesi 6) Allah verdi'nin Cankirman'ın elinde olan doru atı Cankirman'ın kendi arabasından kendisi için aldığını beyan ettiği için önceden açıldığı anlaşılan at çalma davasının batlan olması 7) Sekban Mustafa'nın bşandığı eşi Üftade'den dört altın satış akçesi almadığına dair yemin etmesi 8) Üftade'nin sığırını satın alıp dört altını kendisine verdiğini söylemesi ancak Üftade'nin almadım diye halef-i billah etmesi üzerine dört altının Mustafa'ya hükm olunması 9) Abdulkadir'in toplam muhalefatı ve varislerinin listesi 10) Üftade ile Mustafa'nın birbirleri ile alacak-verecek konusunda davalışmaları (yorgan) 11) Üftade ve Mustafa'nın birbirleri ile alacak-verecek konusunda davalışmaları (kazan) 12) Üftade ile Mustafa'nın birbirleri alacak-verecek konusunda davalışmaları (derâ) 13) Arapça yazı (Kadı, naib ismi vs.) Bir kadı'nın dönemindeki davalar bunlardır diyor
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Baydar, Can Timur Köyü, Karye-i Çokrak
Kadın İsimleri: Amine, Ayine, Emine, Melek, Üftade, Ümmi
Erkek İsimleri : Abdulcemil Efendi, Abdulgaffar Nurlıca, Abdulkadir, Abdülkerim Çelebi, Abdullah, Abdurrahim Efendi, Abdurrahman, Ahmed el-Bevvap, Ahmed Mirza, Alişah Mirza, Allah Verdi, Arslan Aga, Azamet Mirza, Bay Gazi Sofi, Bay Mehmed Dede, Bayım Sofi, Bölek, Cafer, Cankirman, Dedeş Çelebi, Esad, Esen el-Bevvab, Esen, Esenberdi, Hacı Mehmed Can Aga, Hacı Sefeş el-Hacc, İsa, Koçay, Kurman Ali, Maşrabacı, Mehmed Beşe, Mehmed Mirza, Mehmed Sofi, Mevlüd Aga, Mevlüd Ali, Mirza Ali, Mirza Beg Aga Özbek, Perviz Atalık, Ramazan, Sevin Ali, Seyfullah Mirza, Seyyid Beg, Tengri Virdi, Töki, Veli, Zeyd Ali
Meslek isimleri: Bevvab, Beşe, Katib, Maşrabacı, Naib, Sekban
Aşiret isimleri: Atalık
Ünvanlar: Aga, Beg, Gazi, Çelebi, Fahrul ayan, Fahrul ulema, Mirza, Sofi
Köle tanımları: Abd-i memlük

Sicillerde Geçen Kalıplar: Arz-ı müşterek, Gibbet tasdik, Halef-i billah, Mahfel-i kaza, Takrir-i kelam, Zevce-i mutallaka
Para çeşitleri: Altın, Akçe, Flori
Hayvan türleri: At (Çura at) Sığır
Ev eşyaları: Kazan, Yorgan

3a/75. Sayfa

Karar sayısı: 9
Konu içerikleri: 1) Otar köyünden Yusuf Mirza'nın kölesi Rüstem bin Abdullah ile belli bir zaman dilimi çalıştıktan sonra hür olması konusunda daha önce bir anlaşma yapmış olması ve üzerinde sadece bir yıl hizmet dışında bir hakkının kalmadığını beyan etmesi 2) İslam Giray Han'ın babası merhum Selamet Giray Han için bir Kuran-ı Kerim vakfetmesi ve kim okursa babamız Selamet Giray için sevabını bağışlasın demesi ve vakfın sıhhatine hükm olunması 3) Çorlu Mustafa Çelebi'nin cariyesi Yasemin'i azat etmesi ve itkname verilmesi 4) Mehmet bin Ramazan'ın Salacak hamamının hamamcısı Usta Mehmet'in hamamın hizmeti için verdiği üç bin yüz yetmiş sekiz akçe harcadığının kaydedilmesi 5) Salacak'da bulunan Mengli Giray Han Medresesi mahallesinde bulunan hamamın harab olması üzerine yeni hamam bina etme hakkının için el-Hacc Ali'ye verilmesi 6) Kutlu Saat'in kızı Zehibe'nin boşandığı eşi mehmet Şah'tan mehr-i muaccelini talep etmesi 7) Mehmet Şah'ın eşi Zehibe'ye çatmasını hibe ve teslim etmesi 8) Vefat eden kızkardeşi Kamerşah'ın mehrini eşi Nasuh'dan isteyen Beg Timur'a yüz filorinin yarısının kaza olunması 9) Ahmet Efendi ve Hasan'ın arasında otuz üç altına satışı yapılan Kaçı Nehrinin yakınındaki arazinin satış işleniminin feshedilmesi
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Balıklogo, Karye-i Sarı Hafız, medrese-i mu'azzama, mahallesi, Nehr-i Kaçı, Otar Köyü, Salacak, Teberdi
Kadın İsimleri: Kamerşah, Zehibe
Erkek İsimleri : Abdulkerim Efendi, Abdullah, Abdurrahman el-Muhzır, Abdurrahman, Ahmed Efendi, Ahmed Efendi, Ahmed Hevace, Ahmed Mevla, Ali Çelebi es-Seyyid, Ali el-Hacc, Ali, Aliş Aga, Allahverdi, Arslan Efendi, Baki Çelebi, Beg Timur, Çorlu Mustafa Çelebi, Devlet Gazi Efendi, Dilaver Beg, Fazlı Çelebi, Gazi el-Hacc, Gazi Mevla, Gibbet-tasdık, Hacı Abdulaziz, Hacı Abdulaziz, Hacı Haydar, Hacı Mehmed, Hacı Sefeş, Hacı Timur Beg Aga, Hacı Timur Beg, Hasan el-Hacc, Hatib Efendi, Hızır Atalık, Hüseyin, İlyas Atalık, İslam Giray Han, İsmail Efendi, Kazan el-Hacc, Kırım Gazi Efendi, Kutlu Saat, Mahmud Efendi, Mahmud Mirza, Mahmud Sofi, Mehmed Can Aga el-Hacc, Mehmed Halife, Mehmed katibül huruf , Mehmed Şah, Mengli Giray Han, Mustafa Aga, Mustafa Çelebi el-Müezzin, Mustafa Efendi, Nasuh, Ramazan, Receb Efendi, Resul Efendi eş-Şeyh, Rıdvan Beg, Sefeş el-Hacc, Selamet Giray Han, Seyyid Gazi, Seyyid Osman Efendi, Şaban el-Hacc, Şah Mehmed el-Muhzır, Toktamış, Usta Mehmed, Yahşi Bay, Yusuf Efendi el-Vaiz, Yusuf Mirza, Zal Beg
Cariye isimleri: Yasemen binti Abdullah
Köle isimleri: Rüstem bin Abdullah
Meslek isimleri: El-kassam, Hamamcı, Hatib, Muhzır, Müezzin, Usta, Vaiz
Aşiret isimleri: Atalık
Vakıf isimleri ve yapıları: Salacak'da merhûm Mengli Giray Hân hazretlerinin medrese-i mu'azzaması mahallesinde vâkı° vakf-ı hammâm
Topluluk isimleri: Rus, Çerkes
Gayrı müslim Topluluklar: Rus
Ünvanlar: Aga , Beg, Çelebi, Eş-şeyh, El-Hacc, Gazi, Hacı, Han, Hevace, Hazret, Efendi, Mirza, Molla, Seyyid, Sofi
Köle tanımları: Abdi Memlük, Cariye-i Memlüke
Köle tarifleri: -Uzun boylu ak sakallı sivri yüzlü buğday önlü ? Rûsiye'l-asl müslümü'l-mille Rüstem bin Abdullah nâm abdi memlüki -Orta boylu koyun gözlü kumral kaşlu düz burunlu çerkesü'l-asl Yasemen bint-i Abdullah
Sicillerde Geçen Kalıplar: Akval-i meşruha, Cariye-i Memlüke, Gibbel istintak, Ma hüvel vaki, Mahfel-i kaza Mehr-i müeccel, Sıhhat-i vakf , Takrir-i Kelam, Takrir-i meram, Vech-i meşruh
Para çeşitleri: Akçe, Altın, Hasene, Flori

Gayri Menkul: Dar, Hamam, Medrese

3a/76 . Sayfa

Kayıt sayısı: 6
Konu içerikleri: 1) Vefat eden Devlet isimli kadın'ın beytül mal tarafından el konulan terekesinde bulunan gül bahçe isimli bağı kendisine hibe ve teslim ettiğine dair dava açan Mustafa Dede ıspatlayamadığı için davasının düşmesi 2) Hasan Ağa ile Mustafa Dede arasında hibe edilen koyun meselesi 3) Mustafa bin Cafer'in dört altın kıymetindeki alaşa atını gasp edip itlaf eden El-Gazi'ye atın ücretinin hüküm olunması 4) Divan köyünden vefat eden Fatıma'ya Ovrachim veledi İshak'ın on flori borcunun yakını Abdullah tarafından alınması ve artık Ovrachim'in üzerinde hakkının kalmadığına dair beyanda bulunması 5) Ramazan ve Gömek arasında geçen hırsızlık davasında İnkirman'da bir eve hırsızlık için girdiği ve ev sahibi tarafından kolundan yakalanmışken kurtulup kaçtığı iddiasında birisinin şahitten yoksun olması diğerinin ise yemin ederek kurtulması 6) Kutlu Ali'nin Musli bin İbrahim'den aldığı baytal atın kusurlu çıkması sebebiyle satışın iptalinin istenmesi
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Divan (karye), Gül bahçe (bağ ismi), İnkirman
Kadın İsimleri: Devlet, Fatıma
Erkek İsimleri : Abdi, Abdulgaffar, Abdulkadir Molla, Abdullah, Ahmed Efendi, Ali Beg, Ataluk, Cafer, Davud, Esen Ali, Esen Geldi, Gömeki-Göki?, Hasan Ağa, İsmail Efendi, Kutlu Ali, Mahmud, Mehmed Can Ağa, Mehmed Sofi, Memiş, Mevlüd Efendi, Murtaza Efendi, Musli, Mustafa Dede, Mustafa Efendi, Osman, Ramazan, Şah Mehmed, Timur Beg Ağa, Yusuf
Zımmi isimleri: Ovrachim, İsak
Meslek isimleri: Katib, Muhzır, Mustakim
Gayri müslim Topluluklar: Taife-i Yahudi
Ünvanlar: Ağa, Beg, Efendi, Hacı, El-hac, El-gazi, El-muhzır, El- mustakim, Molla
Sicillerde Geçen Kalıplar: Bast-ı Meram(besatı meram), Gıbbel istintak, Kayd Şude, Mahfel-i kaza
Para çeşitleri: Altun, Flori
Hayvan türleri: At, Koyun
At cinsleri: Alaşa at, Baytal at

3a/77. Sayfa

Kayıt sayısı: 2
Konu içerikleri: 1) Haberdin el-zımminin muhallefatı 2) Seferşah el-zimmînin vefat etmeden önce eyvan isimli kazağını ve Devlet isimli cariyesini azat etmesi
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Ay Yorgi?, Eski Sala , Kamışlı ağzı
Erkek İsimleri : Abdullah, Ahmed, Asaf, Bekir Mirza, Çelebi, İbrahim, İsmail Pîrî, Mehmed, Murtaza el-Katib, Mustafa, Osman Çelebi, Ömer Safer, Seferşah, Şah Murad
Cariye isimleri: Devlet nam cariye, Çaçebike nam kız, Hanufiyye nam kız
Köle isimleri: Eyvan nam kazak, Yance nam gulam
Zımmi isimleri: Haberdin (hayreddin el-zımmi), Vanin zımmiyan
Meslek isimleri: Katib
Eşya isimleri : Macar araba
Köle tanımları: Cariye, Gulam, Kazak
Para çeşitleri: Hasene, Sim
Ölçü ve ağırlık çeşitleri: Batman
Hayvan türleri: Eşşek (kara kaçan), Sığır, Tana Öküz cinsleri: Kara tana, Kuba öküz, Kara kaşlı öküz, Kara düvende öküz Sığır cinsleri: Çapar sığır, Kuba sığır, Kara sığır

Tarım ürünleri: Çavdar, Buğday
Ev eşyaları: Asma kazan, Çarşaf (köhne), Döşek (köhne), Döşek içi, Dürümlü sandık, El taşı (köhne) İbrik, Kalacak demiri, Kalay tabacık (köhne), Kalay tabak, Kaşık, Kebabe (köhne), Keçe, Kefgir, Ketebe tabesi Kilim (köhne), Kulaklı kazan, Leğen (köhne), Minder(köhne), Pohça (küçük), Sahan, Sandık (köhne) Sarı tabak, Sefer kazanı (köhne), Sicimat (köhne), Şamdan, Şiş (büyük), Tepsi (büyük), Torba
Gayri Menkul: Bağ, Bahçe, Çatma hane, Çayır, Saban yeri, Yurt yeri
Silah Türleri: Demir şiş, Kazmalı balta, Sapan demiri muvazeneli Sekî?

3a/78. Sayfa

Kayıt sayısı: 11
Konu içerikleri: 1) Ovrachim Yahudi'nin Hacı Osman'a verdiği iki yüz yirmi beş akçeyi kaydettirmesi 2) Serayel'in Avrahim'in bir kısım borcunun babasından alınan parayla ödediğini iddia etmesi alacaklı Hacı Osman'ın bunu inkar etmesi ve paranın Serayel'e hüküm olunması 3) Karasulu Mehmet'in Cabbar Hacı'ya ulaştırılması için İsak Yahudi'ye verdiği tayın yerine ulaşmaması ancak emanet edilen İsak'ın ben emaneti yerine ulaştırdım, ilgili kişi benden aldı diye iddia etmesi 4) Hacı Ali'nin terekesinden altı mahzenli çatma hane ve diğer çatmahanelerin kendisine bırakıldığını vekili vasıtasıyla mahkemede diğer varis Müslime'den sorduran Raziye'ye şahitlerin de desteğiyle evlerin hüküm olunması 5) Hacı Ali'nin kızı Müslime'nin vekil vasıtasıyla dükkanını otuz iki floriye Hacı Hamza'ya satması 6) Müslime'nin dükkan satışının karşılığı paranın teslim edildiğinin kaydedilmesi 7) Çocukların babaları Hacı Ali'nin terekesinden hisselerini aldıklarını ve artık terekeye dair davalarının olmadığını bildirmeleri 8) Müslime'den 32 floriye alınan dükkanın el-yahudiye 37 floriye satılması satılması 9) El-Kasım Çelebi'nin kırk zan kışla yerini mezra ve meraya kuyusuyla İslam Ağa'ya satması ve meblağı alması 10) Üç talak boşadığı tasarruf etmeye devam eden Timur'u eşi Esenbî'nin şikayet etmesi ve aralarında talak olduğuna hükmedilmesi 11) Babaları Mehmet Çelebi'nin sağlığında çocuklarına iktisam ettiği çayırdan Şehbaz'a düşen kısmın eksik gelmesi üzerine kardeşlerin aralarında anlaşmaları
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Ak yar (dükkan hududu) , Karasu , Karye-i Sülât
Kadın İsimleri: Esenbî, Müslime Hatun, Pervane nam hatun , Raziye
Erkek İsimleri : Abdulfettah Efendi, Abdulfettah Hevace, Abdulhaffar Çelebi, Abdurrezzak Efendi, Ahmed Efendi, Ahmed Mevla, Ahmet, Aleki Dede, Ali Mehacek, Allahverdi, Arat Beg, Arslan Halife, Arslan, Badesar, Balakay, Cabbar Hacı Mehmed, Can Mevleş eş-şeyh, Çerkes Ali, Danişmend Efendi, Devlet, Devlet geldi, El-Kasım Efendi, Esen el-Hacc, Hacı Ali, Hacı Hamza, Hacı Mehmed, Hacı Osman, Hacı Şaban, Hacı Yahşi, Hacım Efendi, Han Mevla Dede, Han Timur Dede, Hüseyin Beşe, İslam Ağa, İslam Efendi, İsticâbzâde Mehmed Ağa, İvaz, Kaytas İsmail Halife, Kul Bahadır Sofi, Laçın, Mahmud Efendi, Mehmed Efendi, Murtaza Efendi el-Müderris, Musli, Mustafa Dede, Sefer Hevace, Selamet Efendi, Seyyid, Şaban Efendi, Şah Mehmed el-Muhzır, Şehbaz, Tokaş, Tutman
Zımmi isimleri: Avrahim el-Yahudî, Serayel, İsak
Meslek isimleri: Beşe, Hammami, Danişmend , Muhzır, Müderris, Vaiz
Aşiret isimleri: Atalık
Gayri müslim Topluluklar: Yahudî, Kal'a yahûdîleri
Ünvanlar: Ağa, Dede, Efendi, Hacı, Fahrul akran
Sicillerde Geçen Kalıplar: Bast-ı meram, Gıbbel istintak, Takrir-i kelim, Tarık-i âmm, Mahfel-i kaza, Sabitül vekale
Para çeşitleri: Akçe, Guruş, Flori
Ölçü ve ağırlık çeşitleri: tahmînen kırk zân mezra'a
Hayvan türleri: Tay
Gayri Menkul: Çatma hane, Çayır, Dükkan, Kışla yeri

3a/79. Sayfa

Hüküm sayısı: 11

Konu içerikleri:
1) Derviş Bike'ye babası İbrahim Atalık'tan intikal eden yedi yüz floriyi vasisi Murat Gazi'nin teslim etmesi ve vasilikten beraat etmesi
2)Yolda şiddete uğrayıp darp edilen Musli bin Mehmed'in Mustafa Beşe'yi mahkemeye şikayet etmesi ve lüzumuyla hükm olunması
3)Beg Timur'un altı ay tamir ücretine karşılık Rıdvan Odabaşı'nın altı koyununu verdiğini kayd ettirmesi
4) Hasan bin Abdullah'ın Kutlu Bike ve Kutlu Ayak isimli cariyelerini kendisi öldükten sonra azat olması için mahkemeye kayd ettirmesi(tedbir-i mutlak)
5) Devin Ali'nin vefat eden eşi Cennet Han'ın terekesinden kızı Mihrican'a Bayram Bike'nin hibe ve teslim edilmesi ancak o sırada Devin Ali kendisi uzakta olduğu ve Mihrican da iki yaşında olduğu için hibenin geçersiz olması için mahkemeye başvurması
6) Cennet Han'ın elli florilik mehrini kızına hibe ettiğinin şahitler huzurunda kaydedilmesi
7) Cennet Han'ın muhallefatı
8) Recep'in kardeşi Yuri'nin esir düşmesinden sonra bir kazak satın alıp yüz altın da verip kardeşini çıkarması için Rusya'ya göndermesi ve eğer kazak kardeşini çıkarmazsa yüz floriye İslam Emeldeş'in kefil olması
9) Tüccardan Sinan'ın Derviş'e verdiği yüz yirmi riyalı kuruşu sordurması ve kendisine verilmesine karar verilmesi
10) Dilaver bin Abdullah'ın Dedes'e cedit akçe...akçesi verdim diye geri dava açması
11) İslam Mirza'nın mallarını yağmalanmaktan kurtarıp yetmiş baş yılkısmı götürdükleri kişinin kendisine bir at vermesi ancak Meydan Gazi'nin bu atı fuzulen alıp gitmesi ve itlaf etmesi üzerine mahkemeye başvurması ve atın kendisine hükm olunması
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Çerkes, Haratok'da (karatok), Karye-i Başdağ?, Süren, Uğurlu Kosta?
Kadın İsimleri: Cennet Han, Derviş Bike, Esenbî
Erkek İsimleri : Abdi Aga, Abdulah eş-şeyh, Abdulgani Çelebi, Abdulhak Efendi, Abdulkerim Efendi, Abdullah, Abdullah Dedes, Abdurrahman el-Muhzır, Ahmed Mevla, Ali, Ali Dede, Alikezade, Aliş Aga, Arslan Efendi, Baki Efendi, Cebecibaşı, Çeribaşı, Danişmend Efendi, Dedes Mevla Gazi, Derviş, Devin Ali, Devlet Gazi Mevla, Dilaver, Emin Şah, Gazi el-HaccHacı Dedes Mehmed, Hacı Kadir, Hacı Şaban, Hacım, Efendi, Halil, Hasan Efendi, Haydar, Haydar Bali Atalık, İbrahim Atalık, İslam Emeldeş, İslam Mirza, İsmail Efendi, Kara Sofi, Kasım, Mahmud Beg, Mahmud katibül huruf, Mehmed el-Katib, Melik Şah Mirza, Mevla eş-Şeyh, Mevlüd Efendi, Mevlüd Efendi el-Vaiz, Mevlüd Gazi, Meydan Gazi, Mir Şirin el-Hacc, Murad Gazi, Murtaza Efendi, Musli, Mustafa Beşe, Mustafa Çelebi, Ömer Ali el-Hacc, Pîrî, Ramazan, Receb Aga, Rıdvan Beg, Rıdvan Odabaşı, Sefer Atalık, Sinan, Şaban el-Hacc, Şah Hüseyin, Şah Mehmed el-muhzır, Şükrullah, Ten Mehmed, Timur, Yusuf , Yusuf Efendi eş-Şeyh
Cariye isimleri: Bayram Bike, Kutlu ayak, Kutlu Bike, Mihrican
Zımmi isimleri: Yuri kardeşi Receb bin Hüseyin
Meslek isimleri: Beşe, Cebecibaşı, Çeribaşı, Hevace, Katib, Muhzır, Vaiz
Aşiret isimleri: Atalık
Topluluk isimleri: Çerkes , Taife-i tüccar
Gayrı müslim Topluluklar: Rus
Ünvanlar: Aga, âlişan, Beg, Bike, Dede, Efendi, El-Hacc, Eş-Şeyh, Gazi, Hacı, Han, Hazret, Katibül huruf, Mevla-molla, Sofi
Köle tanımları: Cariye, Cariye-i memlûke, Esir, Kazak
Köle tarifleri: Ak yüzlü kayıkî burunlu orta boylu müslime'l-mille Kutlu Bike nâm câriye-i memlûküm ve yine uzun boylu ayrık bıyıklı kogür kaşlı ve dudağı üzere beşkeli? Kutlu Ayak nâm câriye
Sicillerde Geçen Kalıplar: Bastı meram, Davay-ı meşruha, Gibbel istişhad, Gibbet tasdik, Mahfel-i kaza, Sabitül vekale, Şehadet-i şeriyye, Takrir-i kelim, Tedbir-i mutlak
Para çeşitleri: Altın, Cedit Akçe, Flori, Guruş, Hasene, Riyal, Rub, Sim
Hayvan türleri: At (yılkı) Koyun,Sığır (Gök sığır)
Giysi ve Takılar: Altın küpe

Kayıt sayısı: 8
Konu içerikleri: 1) Bahçesaray'da Fehmi Efendi mahallesinde bulunan bulunan çatmahaneyi Sakine Bikçe'nin vekil vasıtasıyla Nasuh Ketüda'ya satması 2) Yuri zimmi'nin Murtaza'nın Şaban Reis'de olan altmış riyalı kuruş alacağına kefil olması 3) Karaağaç mevziinde bulunan davar kışlasının Şahin tarafından İbrahim Çelebi'ye hibe edilmesi 4) Mülayim'in Kutlu Çura'ya olan 10 florilik borcunu kaydettirmesi 5) Fatıma binti Kenan'ın cariyesi Badesaba'yı 16 yıl önce azad ettiğini beyan etmesi ve mahkemede hürriyetine hüküm olunması 6) Züleyha'nın muhallefati 7) Züleyha'nın hayatta iken kızı Kutlu Saltan Hani'ye Alma nehri kenarında bulunan mülkünü hibe ve teslim etmesinin sıhhatine hüküm olunması
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Bahçesaray Ferhan (fehmi) Efendi Mahallesinde, Karaağaç altı mevzi, Karasu, Karye-i Kamışlı, Konrat, Kuba, Kubazi, Nehri Alma, Sarı Hafız, Yalı köyü
Kadın İsimleri: Fatma, Kutlu Sultan Hanî, Sakine Bikçe
Aşiret isimleri: Atalık, Emeldeş
Cariye isimleri: Badesaba, Mizcann nam Habeşiyeye, Pervane nam cariye
Erkek İsimleri : Abdalbaki Efendi, Abdullahbaki Çelebi, Abdurrahman Çelebi, Abdusselam, Ahmed Efendi, Aleki Dede, Ali Dede el-imam, Aliş Aga, Arat Beg, Can Mevla eş-Şeyh, Devlet Mevla, Emirşah Mirza, Gazi, Hacı, Hacı Esen Ali, Hacı Murad, Hacım EfendiHasan, Hasan Beg, Hasan Efendi eş-Şeyh, Hüseyin, İbrahim, Çelebi, Kara sofi, Kenan, Kurman Ali Arabacı, Kutlu Çura, Mahmud Efendi, Mahmud Mirza, Mehmed Atalık, Mehmed Efendi el-Muhzır, Melikşah Mirza, Mevlüd Efendi el-vaiz, Mirza Kulu, Murtaza Efendi el-müderris, Mustafa Emeldeş, Nasuh Kethüda, Receb Aga, Receb Efendi, Selamet Efendi, Şaban Reis, Şah Mehmed el-Muhzır, Şahin, Veyis Çelebi el-İmam, Yusuf Çelebi
Gayrı müslim Topluluklar: Taife-i zimmiyan
Köle isimleri: Değirmenci kazak, Devlet geldi nam kazak, Kaytas nam kazak
Meslek isimleri: Arabacı, Değirmenci, Katib, Kethüda, Muhzır, Müderris, Reis, Türbedar, Vaiz
Ünvanlar: Beg, Çelebi, Dede, Efendi, Eş-Şeyh, Fahrul ayan, Gazi, Hacı, Mevla, Mirza, Reis
Zimmi isimleri: Şelbi veledi Yuri
Köle tanımları: Cariye, Cariye-i memlüke, Habeşiyeye
Köle tarifleri: Boğdaniyye'l-asl ustalıkda ... olan müstekîmü'l-enf ve zerki'l-în Bâdesabâ nâm câriye
Sicillerde Geçen Kalıplar: Arz-ı memlüke, Gibbet tasdik, Mahfel-i kaza, Sabitül vekale, Sefine rüesası, Takrir-i kelim, Tariki amm, Tarihi kitab, Vacibül eda
Esnaf sınıfı: Arabacı
Para çeşitleri: Filori, Guruş, Hasene, Riyal, Sim
Hayvan türleri: Kuzulu koyun, Sade koyun
At cinsleri: Buril at
Öküz cinsleri: Azman öküz, Kara ala öküz, Karabaş öküz, Kızıl dana, Kogür öküz
Sığır cinsleri: Buzağılı sığır
Ev eşyaları: Bakır sini , Buradak (bardak), Büyük bakır kazan, Çevin kazan, Kubbeli saat, Sefere sahan, Tencere, kazan
Gayrı Menkul: Anbar hane, Arz, Bahçe, Çatma hane, Davar kışlası, Değirmenci ocağı, Dükkan, Evler cümle, levazımıyla, Köhne divan hane, tâhûne?, Yalı köyünde bahçe
Ulaşım araçları : Sefine

3a/81. Sayfa

Kayıt sayısı: 10
Konu içerikleri: 1) Osman Sofi'nin Halime binti Abdullah'ın i'tak olmasına dair davalarının olmadığını bildirmesi 2) Taman kazasından İsmial'in ölen validesi Zeynep'in satmak için verdiği maltın zülüflüğü telef eden Dellale Rahime'den kıymetinin talep edilmesi 3) Kasım isimli Kazağın yaraladığı iddiasıyla Abdullah Efendi'nin İsmail'e dava açması ancak karşı tarafın inkar etmesi ve davanın şahitlerle ıspatlanması 4) Bani isimli debbağın Veli Mehmet'e olan otuz flori borcunu kaydettirmesi

5) Vefat eden Ömer'in eşi ve çocuklarına miras kalan debbaghane'nin çocukların da ölümünden sonra kırk floriye satılması üzerine annelerinin çocukların hissesini de talep etmesi
6) Dimitri'nin Balaban yolu üzerindeki mülkünü Bekir Dede'ye iki floriye satması ve meblağın teslim edilmesi
7) Vefat eden Ramazan'ın vasiyyetine göre; Kabartay nehri kenarında bulunan bahçesinin Aziz Şeyh'de vaiz olan abdullah Efendi'nin tekkesine vakfedilmesi
8) Koçi köyünden Kutay Sofi'nin Aktaş köyünde deniz kenarında bulunan arazisini Aktaş köyü ahalisine hibe etmesi
9) Hacı Sefer'in hayatta iken Görkem Gülzer isimli cariyesinin kızı olan beslemesi Kutlu Sultan Hanım'ı kızı Mihrinaz'a hibe ve teslim etmesi
10) Beş yok ağzında bulunan bağın Kala yahudilerinden Avrahim'in vekil olduğu Toktar'a otuz altına satılması
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Aktaş (karye) (deniz kenarında, göle sınırı olan bir yer olabilir mi 8. hüküm), Aziz, Balaban (kişi adı da olabilir, balaban yolu, balaban'ın su yolu), Beş yol agzı mevzi (kalyan), Borköy, Deniz, göl (karye-i aktaş), Eski yurt, Kalyan, Karye-i Ak Pare, Koçi, Kuba Mahallesi, Mahruse-i Taman, Nehr-i Kabardi
Kadın İsimleri: Halime binti Abdullah (mesture, hür) , Mihrinaz, Rabia, Rahime (Dellale)
Erkek İsimleri : Abdulaziz (el-Hâc), Abdulgani Dede, Abdulhannan Mevla, Abdullah Efendi, Abdullah Efendi(el-katib), Abdullatif Çelebi, Abdurrahman (el-muhzır), Abdurrahman Mevla, Ahmed Çelebi, Ahmed Efendi, Ahmed Mevla Alyakizade, Alaaddin, Ali Dede, Aliş Aga, Amangeldi, Arslan Aga, Ayyar Mehmed Eendi, Aziz (eş-şeyh), Bay Mehmed, Bay Mehmed Dede, Bayram, Bolaş, Bölük Mirza, Canak, Canbeg, Çağır, Çerizade Mehmed Efendi, Defterdar Efendi(fahru'-ekabir), Devin Bay, Devlet Gazi Mevla, Ebubekir Dede, Emin Şah Mirza, Fazlı Beşe, Fazlı Efendi, Fazlullah Çelebi, Hacı Abdi, Hacı İbrahim, Hacı Taymas Aga, Hacı, Timur Beg Aga, Halil Hoca, Halim Efendi, Han Gazi, Hasan, Hasan Dede, Hüseyin Sofi, İsmail, İsmail Dede, Kandek Yöri, Kaytas Aga, Kiraz Piyale, Kurman Gazi, Mahmud Efendi, Mahmud Mirza, Mevlüd Efendi(el-vaiz), Murtaza, Musa Efendi, Mustafa Çelebi, Mustafa Sofi, Osman Sofi, Ölmez, Ömer, Ömer Dede, Piribaş, Ramazan, Receb, Sefer, Sefer Ali, Sevin Ali, Sinan, Şaban (el-Hâc), Şah Mehmed (el-muhzır), Timur Ataluk, Veli Mehmed, Yöri Mehmed Efendi (eş-şehr), Yunus
Cariye isimleri: Halime Binti abdullah (hür, mesture) , Kutlu Sultan Hanım (besleme) kızı Görkem Gülzer(cariye)
Köle isimleri: Kasım
Zımmi isimleri: Kelyan nam veledi Dimitri, Yusuf, Ovrachim veledi Yasef Moşe
Meslek isimleri: Beşe, Bevvab, Debbag, Defterdar, Dellale (kadın), Katib, Muhzır, Sarraç
Vakıf isimleri ve yapıları: Abdullah Efendi Tekkesi (7. hüküm)
Gayrı müslim Topluluklar: Kala Yahudileri
Ünvanlar: Aga, Beg, Dede, Efendi, El-Hâc, El-muhzır, Eş-şeyh, Fahru'-ekabir, Halife, Mevla, Mirza, Sofi
Köle tanımları: Besleme, Cariye, Kazak
Sicillerde Geçen Kalıplar: Bast-ı meram, Eserü'l-inkar, Eşcar-ı Müsmire, Gıbbel istintak, Mahfel-i kaza, Sabit'ül-vekâle , Şehadet-i Şeriyye, Takrîr-i Güftar, Takrir-i kelim
Esnaf sınıfı: Sarraç
Dükkan isimleri: Debbaghane
Para çeşitleri: Altın, Filori
Gayrı Menkul: Arz , Bahçe, Debbaghane, Degirmen, Tekke
Giysi ve Takılar: Altın zülüflük
Silah Türleri: Balta

3a/82. Sayfa

Kayıt sayısı: 8
Konu içerikleri: 1)Fatma'nın Timur Gazi'nin elinde olan olan kölenin kendi cariyesi Gülbahar'dan doğduğunu ve kendisine ait olduğunu iddia ve ispat etmesi

2)Kozoğlu Mustafa'nın eşi Rukiye'yi boşamasına şahitlik edilmesi.
3)Kerbazi zimmî ve Tanbak oğlu Hasan'ın aralarındaki ortaklık anlaşmasını ve alacak vereceklerini tasdik ve kaydettirmeleri
4) Babalarından miras kalan dört esir konusunda el-Gazi Mirza ve Seferşah Mirza'nın anlaşmazlığa düşmesi üzerine Gazi Mirza'nın satıp parasını harcadığı iki esire karşılık bir at ve bir öküz karşılığında musalaha etmesi
5)Gözleve'de bulunan camii şerifin tamirine kendi malından bin kuruş sarfeden emir Aliş Çelebi'nin caminin vakfına müteveli tayin edilmesi
6) Gözleve'de bulunan camii şerifin vakfının masraflarının kaydı
7) Hacı Mehmet'in İsak yahudi ile yaptığı alaşa at sözleşmesini sahih olmadığı için feshetmesi
8) Gülzar ve kızı Şemsimah'ın kaçırılıp i'tak edilmesi
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Aktaş köyü, Dibtarhan, Mahruse-i Gözleve, Nıfs-ı Alma
Kadın İsimleri: Fatma, Rukiye
Erkek İsimleri : Abdulnefi Çelebi, Abdurrahman Çelebi, Abdurrahman Efendi, Ahmet Çelebi, Aliş Aga , Bali, Bolad, Derviş el-Hacc, Devin Gazi, Devingeldi, Devlet Gazi Molla, El-Gazi Mirza, Emir Aliş Çelebi, Emir, Hasan Efendi , Fazlı Çelebi, Hacı Ali, Hacı Mehmet, Hasan, Hasan Beg, Hasan Kethüda , İbrahim Çelebi, İsmail Efendi, Kara Mirza, Koşay, Kozoğlu Mustafa, Kurman, Mahmud Çelebi, Mahmut Mirza, Molla Hüseyin, Molla Ali, Murtaza , Mustafa Beşe , Mustafa Çelebi , Osman Efendi , Öteş Halife , Seferşah Mirza, Selim Efendi, Şaban el-Hacc, Şaban Molla, Şahin Beg, Tan Mirza , Tanrıverdi Mirza , Ten Beşe , Tenbak , Timur Beg Aga , Timur Gazi, Timur Gazi, Yakub Beg
Cariye isimleri: Gülbahar , Gülzar, Şemsimah
Köle isimleri: Tarma gulam
Zımmi isimleri: Kerbazi
Meslek isimleri: Beşe, Kadı, Kethüda, Muhzır , Müezzin, Vaiz
Vakıf isimleri ve yapıları: Gözleve camii Şerif vakfi
Ünvanlar: Aga, Beg, Çelebi, Efendi, El-Hacc, Gazi, Halife, Mirza, Molla
Köle tanımları: Gulam, Esir
Sicillerde Geçen Kalıplar: Fahrul Akran, Halef-i billah, Hayr-ı kabul, Nehc-i şer', Şehadet-i şerriyye, Takrir-i kelim , Vech-i meşruh
Para çeşitleri: Akçe, Altın, Filori
Hayvan türleri ve cinsleri: Alaşa at

3a/ 83 . Sayfa

Kayıt sayısı: 12
Konu içerikleri:
1)Öldürüldüğü düşünülen Keli'nin üzerinde yarası olmadığı için katledildiğine dair bir iz bulunmadığına şahitlik edilmesi
2)Câmi-i Kebir mahallesinde vefat eden Hasan'ın kızlarına miras kalan gayri menkulün vasîleri Bayram Gazi'ye satılması ancak daha sonra satışın inkar edilmesi üzerine eski kazıasker Abdi Efendi'nin satış imzaladığının tespit edilmesi
3) Selamet Giray Han'ın kızı Fatıma Sultan'ın vefat eden eşi Hacı Mirza'nın terekesinden hakkını ve mehrini almak için küçük oğulları Seferşah Mirza'nın vekil tayin edilmesi
4) Kantimur Beşe'nin eşi Sare hanıma mehrini almak için Bulut Hoca'nın vekil tayin edilmesi
5)Terekeden Fatıma Sultan Hani'ye kalan mirasın kıymet takdiri
6) Tereke'den Sare Hanım'a kalan mirasın kıymet takdiri
7)Selamet Giray Han'ın kızları Fatma Sultan ve Sarı Hanımın (sare) mehir miktarlarının kaydedilmesi
8) HacıMevlüt'ün evlenen kızkardeşi Rabia'nın eşinin aklını yitirmesi üzerine boşanmaları için beş flori vermesi ancak alınan paranın haksız alındığı için mahkemede tekrar talep etmesi
9) Moskova seferi sırasında Hızır'ın elinde et bulunması üzerine Çurabuldu tarafından suçlanması ve suçlamayı kabul eden Hızır'ın köye döndükten sonra parasını vereceğini söylemesi. Ancak sefer dönüşü at çaldığını kabul etmemesi, daha önce işkence ettikleri için ellerinden kurtulmak için kabul ettiğini söylemesi ve bunu şahitlerle isbat etmesi
10)Davalı ve davacı isimlerinin kaydedilmesi (dava konusu belirsiz)
11) Avrahim Yahudi'nin Hacı Süleyman'a olan yüz on dokuz buçuk kuruş borcunu tasdik etmesi
12) Avrahim'in elli floriyi Nur Ali Avlan'a havale ettiğinin Hacı Mustafa'nın şahitliğiyle kaydedilmesi

İdari ve Coğrafi Yer Adları: Borkaya, Camii Kebir mahallesi, Çayırın su başı (değirmen yeri), Karye-i Boya, Karye-i Boydak, Karye-i Şakmanak, Kefe, Kerş, Küçük karasu, Merket, Suğdak, Terki ? (5. hüküm değirmenin bulunduğu yer)
Kadın İsimleri: Fahriye, Fatıma Sultan Hanî, Hayrunnisa, Rabia, Saliha, Yesare?(Sarı) Hanım
Erkek İsimleri : Abdi Efendi, Abdi Mevla, Abdulgaffar Efendi, Abdülkerim Aga, Abdülkerim Çelebi Efendi, Abdullatif Çelebi, Abdolvahhab, Abdurrahim, Adil Mirza, Ahmed Efendi el-Kadı, Ahmed Mevla, Ahmed Seyyid Dede, Ali Ten Himmet şeyh Efendi, Aliş, Arslan Efendi, Aslan Aga, Aybar Mehmed Efendi, Azimet Mirza, Bayram Gazi, Bekri kulu, Bolad Efendi el-Vaiz, Bulud Havace, Çurabuldu, Devlet Gazi Mevla, Elhan Kutlu Beg, Esen, Esin Gazi, Eşali, Fazlı Efendi, Hacı Kazak, Hacı Melüd, Hacı Mirza, Hacı Süleyman, Hacıgeldi Efendiel-Kadı, Hacım Efendi, Han Mehmed Mirza, Haşim, Hüseyin Efendi, Hüseyin Giray, İskender, İslam Efendi, İsmail, Kadir, Kantimur Beşe, Keli, Kurman Ali, Kutlu Giray, Mahmud El-Hafız, Mahmud el-Küttab, Mahmud Mirza, Mehmed Ali Molla, Mengli Giray Beg, Mevleş, Mevlüd, Murad Gazi, Mustafa Mirza, Nur Ali Avlan, Nureddin Sultan Hazretleri, Osman Efendi, Ramazan, Receb, Rıza Efendi, Satur Mirza, Sefer Gazi Aga, Sefer Şah Mirza, Selamet Giray Han, Seyyid Gazi, Şaban, Şah Mehmed el-Muhzır, Ten Beşe, Timur Bahadır, Timur Efendi, Togay Beg
Cariye isimleri: Şahnaz
Köle isimleri: Hasan zevcesi Şahnaz ve beş evladı
Zımmi isimleri: Avrahim Yahudî
Meslek isimleri: Beşe, Değirmenci, Hafız, Kadı, Muhzır, Müderris, Vaiz
Ünvanlar: Aga, Beg, Beşe, Çelebi, Dede, Efendi, Fahrul ayan, Fahrul muhadderat, Gazi, Hacı, Hanî, Hazret, Mirza, Molla, Sultan
Köle tanımları: Değirmenci kazak
Sicillerde Geçen Kalıplar: Gıbbel istintak, Kibel-i şer', Mahfel-i kaza, Mehr-i müeccel, Minval-i muharrer, Şuhud-ı adül, Zevc-i metruka
Para çeşitleri: Altın, Flori, Guruş, Hasene, Sim
Ölçü ve ağırlık çeşitleri: Seksen ırgatlık bağ
Hayvan türleri: At, Davar, Koyun
At cinsleri: Ala Baytal (sekiz altın kıymetinde)
Gayri Menkul: Bağ, Bahçe, Çayır, Dar, Değirmen, Hamam, Kiler odası
Seferler: Moskov seferi (Nureddin Sultan)

3a/84 . Sayfa

Kayıt sayısı: 12
Konu içerikleri:
1) Derviş'in Hüseyin aga ve Osman Beşe'nin kefil olduğu Mustafa'dan alacağı 40 kuruş borcu için vekil tayin edilmesi
2) Sefer Gazi'nin Toktamış'dan satın aldığı yüz on akçelik kütük anaşmasını iptal etmek istemesi ancak kabul edilmemesi
3) Ölü bulunan Bilal oğlu Keli'nin Abdusselam isimli küçük çocuğuna mahkemede vasii tayin edilmesi
4) Keli'nin annesi ve eşine ölüm olayının sorgulanması için vekil tayin edilmesi
5) Öldürüldüğü düşünülen Keli'nin cesedinin Temeş köyünde incelenmesi sonucunda.....anlaşılması
6) Merket köyünde katledilen Çageldi' nin Özden ve Delinci isimli çocuklarının vasisi Allahverdi 'nin ölüm konusunda köy ahalisinden davacı olmadıklarını beyan etmesi
7) Alma köyünde Bayramali, İsa ve Midaş isimli kişilerin Abdulfettah ve Rukiye isimli kişileri aynı evde gördüklerini ancak evin içinde başka kadınlar da olduğu için şahadet etmediklerinin kaydı (zina şüphesi)
8) Altıncı hükümde adı geçen Çageldi'nin Kemal Mirza tarafından taşla vurularak öldürülmesi durumunun hukuken sorgulanmasını isteyen vekil Allahverdi ve Kemal Mirza arasında 100 florilik mal karşılığında sulh edilmesi
9) Can Esker ve Mustafa isimli kişilerin Kalandor isimli zimmide olan yirmi altının borcunun kaydedilmesi
10) Devlet Gazi 'nin bir sene hizmet ücretinin kaydedilmesi
11) Seyyid Yusuf ve Hacı Mehmet arasındaki yirmi riyalı kuruş borcun kaydedilmesi
12) Alukazan'dan Şaban'ın dört altın kıymetindeki öküzünü Elçi Bike'nin fuzulen alması ve itlaf etmesi
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Alukazan, Çongar, Kaçı, Karye-i Boya, Karye-i Mirket, Mahruse-i Kerş

Temeş
Kadın İsimleri: Çageldi bin Bike Feşnay , Elçi Bike (papa elçi bike nam hatun), Emine sultan, Hacer,Lalezade, Özen, Totay nam hatun, Tutibike
Erkek İsimleri : Abdulislam, Abdulkerim Efendi, Abdurrahim Dede, Ahmed Aga, Ahmed Mevla, Ahmed Mirza, Ak Mehmed Hafız, Aksakal Mirza, Albora Aga, Ali Efendi el-Kassam, Aliş Aga, Arslan Aga, Arslan Efendi, Aybar Mehmed Efendi eş-Şeyh, Bayram Ali, Beşe, Bilal, Bölek, Cakan Mirza, Can Esker, Can Mehmed el-Hacc, Cemali, Çeger, Davud Mirza, Dede Efendi, Delinci, Devlet Gazi, Ecdar Han Mirza, Emir Ali, Esen Beşe, Eş Devlet, Eşali Efendi, Gazi Halife, Gülci, Hacı Ali el-Magribi, Hacı Geldi, Hacı Mehmed Han Aga, Hacı Sehrab emîr-i Bevvâb , Hacı Taymas, Halil Efendi, Hüseyin Aga, Hüseyin Çelebi, İbrahim, İsa, Avlan Arslan, İslam Aga, İsmail Efendi, Kan Mehmed, Kaşı, Kaytas Aga, Kemal Mirza, Kurmaş, Mahmut Efendi, Nakkaşım Efendi el-kâzî ... Çongar , Merday, Mevla Ali, Murtaza Aga, Mustafa Çelebi, Osman Beşe, Osman Efendi, Osman Efendi, Öteşi, Receb Aga, Reis el-Bevvab, Rıdvan Beg, Sadi Efendi, Salih Efendi el-müderis eş-ŞeyhSeyyid Yusuf, Sefer Ali Beg, Sefer Gazi, Selim Şah Beg, Taylan, Mirza, Tilmaç, Togaş, Toktamış, Yakub Aga
Köle isimleri: Çura nam gulam (80 altın kıymetinde)
Zımmi isimleri: Kalandor nam zımmî
Meslek isimleri: Beşe, Bevvab, Kassam
Ünvanlar: Aga, Beg, Bike, Çelebi, Efendi, Eş-şeyh, Fahrul ayan, Gazi, Hatun, Mirza
Köle tanımları: Gulam
Sicillerde Geçen Kalıplar: Atiyül beyan, Gıbbel istintak, Minval-i muharrer, Nehc-i şer‘ , Şahid-i ahar, Takrir-i dava, Vasii nasb
Para çeşitleri: Akçe, Altın, Filori, Guruş, Riyalî guruş
Hayvan türleri: At, Öküz
At cinsleri: Bir re’s böri (17 altın kıymetinde)
Öküz cinsleri: Bir re’s kuba öküz (4 altın kıymetinde)
Gayri Menkul: Bahçe

3a/85. Sayfa

Kayıt sayısı: 11
Konu içerikleri:
1) Hacı Kurban isimli çocuğun Kurban Havace tarafından boğazının bıçakla kesilerek öldürülmesi üzerine babasının diyetini talep etmesi
2) Bolat'ın vekili İslam el-Bevvab'ın Kala Yahudilerinden Avrahim oğlu Şebni'den alacağı yirmi iki kuruşu dava etmesi
3) Bolat ile Avrahim arasındaki kahve ve keten alacak-verecek davasında şahit olmaması üzerine yemin edilmesi
4) Biga salasından Perçiva veledi Yani'nin elinde olan iki altın kıymetindeki saç bağını Hüseyin'e teslim etmesi
5) Kuba mahallesinden Tatar Cemal Sofi'nin üç sene önce kaybettiği doru atını Borkaya köyünden Halil'in elinde bulması üzerine davacı olması
6) Beg Atalık ve Mehmet arasındaki kaşka at konusundaki anlaşmazlıkta atın Mehmet'e ücretinin ise Beg Atalık'a hükm olunması
7) Babalarından kalan bağın hissesini kardeşine öküz karşılığında hibe eden Zorum'un hibeden vazgeçmesi üzerine başkasına satılan öküzü diğer kardeş Haşim'in talep etmesi
8) Bir önceki davadaki kardeşler Haşim, Ömer ve Zorum arasında miras konusunda anlaşmazlığın devam etmesi
9) Karakaş isimli Ermeni'nin Bağdaşar isimli zimmiden evine girdiği ve hırsızlık yaptığına dair şüphe duyduğunu ancak artık bir davasının olmadığını ibra etmesi
10) Kadıköyünden Yusuf'un Beyazıt Çelebi'nin elinde bulunan ciran atının çoğalması sonrasında atını ve neslini talep etmesi
11)Mataracıbaşı Ahmet'in Hacı Mehmet'in iki kile pirinç ve bir altın davasından yemin ederek kurtulması
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Aktacı (karye), Biga salası, Çakaltay (karye), Kadıköyü(karye), Kala, Kuba (mahalle), Mankub (kaza)

Erkek İsimleri : Abdullah, Abdullah Efendi, Abdulaziz, Abdulgaffar Çelebi, Abdulkadir Efendi, Abdulkerim Dede, Ahmed Efendi, Akbolat, Arslan Mirza, Arslan , Aliş Aga, Ataluk, Aygeldi, Baygeldi, Bayezid Çelebi Başay, Bolat, Can Gazi, Cemal, Döni?, Esen, Esengeldi, Ebubekir, Eşbulan, Gazi Mevla, Hacı Ali, Hacı Kurban, Hacı Kıran, Hasan, Haşim, İslam, Kabaş, Kemal, Kınay Mirza, Kurban Hoca, Mahmud Mirza, Mahmud Efendi, Mehmed Mevla-molla, Mehmed Efendi, Mevlüd Efendi, Murtaza Efendi, Nayil, Ömer, Receb Aga, Receb Dede, Receb Efendi, Rıdvan, Selamet Mevla-Molla? , Şaban, Şah Mehmed, Timur Bag Aga, Yusuf Abdullah, Zorum
Zımmi isimleri: Bağdeşar, Karakaş, Ovrachim, Şebnî, Perçiva, Yasef, Yani, Zûkî
Meslek isimleri: Bevvab, Beşe, Mataracı başı
Eşya isimleri : Saç bağı
Topluluk isimleri: Kala yahudileri
Gayrı müslim Topluluklar: Kala yahudileri, Taifei Ermeniyan
Ünvanlar: Aga, Beg, Efendi, El-muhzır, El-bevvab, El-hac, Eş-şeyh, Çelebi, Dede, Hoca-hevace, Mirza, Molla
Sicillerde Geçen Kalıplar: Bastı meram, Gıbbel istintak, Gıbbel istişhad, Halefi Billah, Mahfel-i kaza, Meclis-i şer‘, Sabitül Vekâle, Takrir-i güftar
Para çeşitleri: Altın, Guruş, Vukiyye
Ölçü ve ağırlık çeşitleri: Batman, Kile
Hayvan türleri: At, Öküz
At cinsleri: Kaşka, Kaşka Kotan,Ciran, Yılkı
Tarım ürünleri: Keten, Pirinç
Yiyecek içecek: Kahve

3a/86 . Sayfa

Kayıt Sayısı: 13
Konu içerikleri: 1) Yarım kayıt 2) Derviş Çelebi'nin hayatta iken vasi-i muhtar belirlediğinin şahitlerle kaydedilmesi 3) Yarım kayıt 4) Mehmet'in Kasab Hüseyin'e bir çarşaf ve üç dört tas verdiğine ve üç tasdan başka almadığına dair yemin etmesi 5) Muhallefat kaydı 6) Gemide vefat eden el-Hacc Mehmet'in kardeşi olduğunu Kefe kadısına ibraz ettiren el-Hacc Ahmet'in kardeşinin terekesini talep etmesi üzerine Ali Bey'in "benim elimde olan metrukâtı Nureddin Sultan'a teslim ettim" dediğinin kaydedilmesi 7) Gündoğan köyünden Hasan Sofi'nin Hüseyin Ali oğlu Koşay'ın sekiz koyununu çaldığını iddia etmesi üzerine Koşay'ın iki koyunu oğlundan satın aldığı söyleyip gerisini inkar etmesi 8) Çargunlu Mehmet'in vefat eden oğlu Veli'ye olan borcu İsak veledi Şahsu'dan aldığı ancak borcun ne kadar olduğunu bilmediğini beyan etmesi 9) İsak Veledi Şahsu'nun borcu ödediğini kaydettirmesi 10) Musa veledi Kavcı'nın sekizinci kayıttaki meblagın 324 akçe olduğunu ve ölen Veli'nin babasına teslim edildiğini kayıt ettirmesi 11) Yoldubuldu oğlu Gaib'in boşandığı eşi Tok Bike'nin 4 yaşındaki oğlu için nafaka talep etmesi ve mahkeme tarafından günlük iki akçe nafaka bağlanması 12) Tok Bike'nin üç flori kıymetinde bir baş sığırını itlaf ettiği için eski eşini dava etmesi, boşandığı eşi Gab'in de durumu kabul ve tasdik etmesi 13) Abdullah oğlu Malay'ın Kala Yahudilerinden Yako veledi İsak elinde bulunan iki ayağı total cariye'nin kendi mülkü olduğunu iddia etmesi
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Aziz Beg, Bahçesaray, Gündoğan, Kefe, Murtaza, Sarat?
Kadın İsimleri: Tok Bike

Erkek İsimleri : Abdullah, Abdurrahman, Abdulfettah Çelebi, Abdurrezzak el-Hacc, Abdi Aga, Ahmed Beg Ali Beg, Alkas, Akay, Avlan Ali, Aydede, Azak Beg, Bekir, Bekir Beşe, Bolad, Can Mehmed, Çargunlu Mehmed Çerkes Ali, Danismend Efendi, Devlet Han, Derviş Çelebi, Derviş Mirza, Emin, Gazi, Hasan Sofi, Hacım, Efendi, Hacı Timur Beg Aga, Hüseyin Ali, Koşay, Mansur Mirza, Malay, Mustafa Atalık, Kasab Hüseyin Kenan Agazade, Kenan Beg, Kırım Mirza, Mahmud Efendi, Mehmed Halife, Mevlüd Efendi, Mevlüd, Mustafa Çelebi, Murad, Nureddin, Nureddin Sultan, Papaszade Hacı Ali, Ramazan el-Hacc, Rıdvan Beg, Receb Aga , Sevin Ali, Şeyh Hüseyin, Timur Beg Aga el-Hacc, Veli, Yahşi Bay, Yolbuldu
Zimmi isimleri: Alyad veledi İshak (Kala-i Yahudiyan), İsak veledi Şahsu , Musa veledi Kavcı, Yako veledi İsak
Meslek isimleri: Beşe, Danismend, Muzaffat, Kasab, Kadı (kefe kadısı Mehmed Efendi, 6. hüküm)
Aşiret isimleri: Atalık
Gayrı müslim Topluluklar: Kala-i Yahudiyan
Ünvanlar: Aga, Beg, Çelebi, Efendi, El-Hacc, Halife, Sultan, Şeyh
Köle tanımları: Cariye
Köle tarifleri: On beş flori kıymetinde iki ayağı topal cârîye
Sicillerde Geçen Kalıplar: Badel istişhad, Gibbel istintak, Vasi-i muhtar, Takrir-i kelam, Mahfel-i kaza, Zevce-i mutaallak
Esnaf sınıfı: Kasab
Para çeşitleri: Altın, Akçe, Cedid Akçe, Flori
Hayvan türleri: At, Öküz, Sığır, Dana, Koyun
At cinsleri: Gök Baytal , Kara koncayın? baytal
Öküz cinsleri: Büyük kara öküz, Kaşka tana
Sığır cinsleri: Kuba sığır, Tokal sığır, Kızıl sığır
Ev eşyaları: Çarşaf, Tas
Ulaşım araçları: Balıkçı oğlu sefinesi

3a/87 . Sayfa

Kayıt sayısı: 7
Konu içerikleri: 1) Vefat eden Hacı Hasan'nın oğlu Ömer Gazi'nin oğlu ve kızına dedelerinden günlük ikişer akçe bağlanması 2) Bahçesaray'da bulunan altı mahzen dört dükkanın herşeyiyle birlikte el-Hacc Mehmet Efendi tarafından satılması 3) Ali Çelebi'nin Sarkiz isimli zimmiye hibe ettiği eşyanın teslim edilmesi 4) Süleyman kızı Ayni'nin Alagöz Sofi'nin Topçu köyündeki yurt yerini fuzelen işgal ettiği için dava etmesi ancak Sofi'nin kırk yıldır orada oturduğunu beyan etmesi 5) Mevlüt Halife'nin Zilhicce ayının girdiğine şahitlik etmesi 6) Mevlüt Halife'nin kazaya geldiği, Yarım kayıt 7) Davut için Derviş isimli kişinin aldığı atın kusurlu görüldüğü için iade edilmek istenmesi
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Bahçesaray, Gözleve, Kaçı, Kefe, Kubâzi, Kösetli, Topçu Köyü
Kadın İsimleri: Aynî, Hacı Bike
Erkek İsimleri : Abdullah, Abdulaziz Aga, Abdalbaki Çelebi, Abdulgaffar Çelebi, Abdurrahman Efendi, Abdulhamid Efendi, Abdulkadir, Ahmed Aga, Ahmed Beg, Arslan Çelebi, Alagöz Sofi, Aliş Çelebi, Ali Çelebi Apak, Aytol, Bayram Gazi, Behram, Davud, Derviş, Hacı Ali, Hacı Hasan, Hacı Bayram, Hasan, Haşim Efendi, Hüseyin Çelebi, Himmət Halife, Hocam Verdi, İshak, Ömer Gazi, Kaytas, Kırım Gazi Efendi, Kurt, Mehmed Can Çelebi, Mehmed Beşe, Mevlüt Halife, Murtaza, Mustafa Çelebi, Piyale, Ramazan, Receb, Süleyman, Şükrullah, Timur Beg Aga
Zimmi isimleri: Sarkiz
Meslek isimleri: Kadı, Hatib, Beşe, Müderris, İmam, Seyisbaşı, Bevvab
Ünvanlar: Aga, Beg, Çelebi, Gazi, Danişment, Efendi, El-hac, Es-seyyid, Halife, Fahrul Ulema, Sofi
Sicillerde Geçen Kalıplar: Mahfel-i kaza, Gibbet taleb, Gibbel istintak, Vech-i meşruh
Para çeşitleri: Akçe, Altın, Guruş, Riyal
Hayvan türleri: At

At Cinsi: Kaşka

3a/88 . Sayfa

Kayıt sayısı: 9
Konu içerikleri: 1) Sefer Gazi'nin kardeşi Abdullah el-Hacc'ın vakıf evladı olduğunun şahitlerle tasdik edilmesi 2) Eklase zimmînin Kirakos isimli zimmiden on iki vukiyye demir almadığına dair yemin etmesi 3) Kala Yahudilerinden Sarak 'ın cariyesi Eyvane'yi 5 yıl hizmetten sonra azat edeceği kararının Eyvane'nin talebiyle kaydedilmesi 4) İslam Giray Han'ın Eski Orda'daki Camii Şerife vakfettiği 100 altının vekili Mehmet Odabaşı tarafından teslim edilmesi 5) Sefer Ali'nin Bakay Ağa mescidi vakfına olan olan altın borcun kaydedilmesi 6) Sefer Atalık'ın vefat eden borçlunun kızının vasisi Kırım Gazi'den otuz koyun derisi borcu için bir altın alarak haklaşması 7) Balyata köyünden Sefer ve Mehmet arasındaki dükkan satışı husunda mülkün Mehmet'in olduğuna hükm edilmesi 8) İkiz oba köyünden Mehmet'in Kuba'da bulunan iki dükkanını Dimitri veledi Güzel'e yirmi altına satması 9) Sefer Ali'nin vefat etmeden önce Tatar Ağa Mescidi vakfindan aldığı borç için rehin gösterdiği çayırın satılması
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Gözleve, Eski Orda, İç ili, Balyata köyü, Kuba, ikiz oba, Alma, Şakav köyü
Kadın İsimleri: Ziyade Bıkçe
Erkek İsimleri : Abdurrahman Çelebi, Abdulfaffar Dede, Abdulaziz Aga el-Hacc, Abudlhannan Aga Abdurrahman Çelebi, Abdurrahim Efendi, Abdulhalim Çelebi, Abdulcemil Efendi, Abdulaziz, Ahmed Beg, Ali, Efendi, Apak el-Hacc, Akay Halife, Babatar Kazak, Bayram Ali, Cemay Mirza, Ebu Akay El-Hacc, Ebu Mennan Aga, Danişmend Murtaza Efendi, Devlet Gazi Efendi, Devlet Gazi el-Muhzır, Derviş Çelebi, Göki, Mahmud, Halim Çelebi, Hacı Timur Beg Aga, Hacı sefeş, Hantimur, Hüseyin Çelebi, İslam Giray Han, Kırım Gazi Efendi, Kırım Efendi, Kutlu Şah Mirza, Kurman Gazi, Kurman Ali, Kurd el-Hacc, Mevlüş, Mehmed, Halife, Mehmed Odabaşı, Mehmed Çelebi, Mehmed Sofi, Mehmed el-Müderriş, Mevlüd Efendi, Mustafa Aga Mustafa Efendi el-Kassâm, Ömer Dede, Seyyid Gazi Aga, Sefer Ali, Sefer Atalık, Şaban el-Hacc, Şükrullah, Tatar Mirza Aga, Timur, Timur Beg Aha el-Hacc, Toktamış, Pervane, Usta Hasan, Yahşi Bay, Yahşi Aga
Cariye isimleri: Eyvane
Zimmi isimleri: Kumlanu veledi Eklâse nam zimmi, Marlas veledi Kirakos nâm zimmi, Sarak nam Yahudi Dimitri veledi Güzel
Meslek isimleri: Muhzır, Odabaşı, Usta, Müderriş
Aşiret isimleri: Giray, Atalık
Vakıf isimleri ve yapıları: Eski Orda'da İslam Giray Han'ın yaptırdığı cami'i şerif vakfı, Bakay Ağa mescidi Tatar Mirza Ağa mescidi vakfı
Gayrı müslim Topluluklar: Kal'a Yahudileri
Ünvanlar: Ağa, Bey, Çelebi, Dede, Efendi, Hacı, Han, Han-ı azam, Fahrul ulema, Hazret, Gazi, Mirza
Köle tanımları: Cariye
Köle tarifleri: Orta boylu Bogdâniyye'l-asl Eyvâne nâm câriye
Sicillerde Geçen Kâhplar: Halef-i billah, Gibbel istintak, Gibbet taleb, Mahfel-i kaza, Tariki hass, Tariki amm Rehn-i makbuz
Para çeşitleri: Altın
Ölçü ve ağırlık çeşitleri: Vukiyye, Kıt'a
Hayvan türleri: Koyun
Gayrı Menkul: Cami', Dükkan, Çayır

3a/89. Sayfa

Kayıt sayısı: 11
Konu içerikleri:

1) Şumayel Yahudi ve Süleyman Yahudi arasındaki alacak verecek davasında Şumayel'in şahitinin olmaması üzerine Süleyman'ın yemin ederek kurtulması
2)Yako yahudinin Alyad yahudiyi iki batman balını çalmakla suçlaması üzerine Yako'ya yarım batman balın verilmesine karar verilmesi
3) İkinci hükümdeki Alyad'ın zimmetinde bal olduğunu kabul etmesi ancak balın miktarının tartışılması
4) Hacı Ali'nin cariyesi Mahidevran'ı sağlığında azat etmeye söz verdiğine dair şahitlik edenlerin isimleri
5)Hacı Ali'nin sağlığında azat edeceğine dair söz verdiği Mahidevran isimli cariyesine itak edilmesi
6) Evi yanan Mustafa Beşe'nin olayı Han'a götürmesi üzerine Han'ın yanan eşyanın tazminatının verilmesini emretmesi ve şüphelilerle Mustafa Beşe'nin on altı altın karşılığında helalleşmesi
7) Alma'dan Kaytas Ağa mahallesinden Selim'in Mustafa Odabaşı'nın kendisine olan yedi kuruş borcunu kefilinden talep etmesi
8)Bağdeser'in Hacı Bayramdan on beş kuruş aldığı kaydedilmesi
9) Siddik oğlu İbrahim'in Gökçe yahudiyi dükkanını açıp bütün giysilerini çalmakla suçlaması
10)Süleyman yahudi ve Şumayel yahudi arasındaki on kuruş davasında şahitlerin olamamasından dolayı Şumayel'in yemin ederek kurtulması
11)Süleyman ve Şumayel yahudi arasında sermayelerinden kalan kuruşlar husuundaki davalarında Süleyman'ın şahitten yoksun olması dolayısıyla Şumayel'in yemin ederek kurtulması
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Gözleve, Kaytas Ağa mahallesi, Nehr-i Alma, Uğurlu Kosta
Erkek İsimleri : Abdulhamid Efendi, Abdurrahman, Ahmet Efendi, Ali Şahin, Alişan Ağa, Arslan Hevace Azimet Efendi, Babas, Baki Çelebi, Cuma Ali, Ebubekir, El-Hacc Esen, Emir Çelebi, Hıdır Ali, Mahmud Mirza, Mevlüd Efendi, Molla İsmail, Moreş Hevace, Mustafa Beşe, Mustafa Çelebi, Pir Ali, Receb Ağa, Rıdvan Ağa, Selamet Efendi, Şah Mehmet, Yusuf
Cariye isimleri: Mahidevran
Zımni isimleri: Alyad Yahudi, Bağdeser, Elyah Yahudi, Gökçe Yahudi, Süleyman yahudi, Şumayel Yahudi, Yako Yahudi
Meslekler : Beşe, Danişmend, Hevace, Muhzır, Müderris, Vaiz
Ünvanlar: Efendi, El-hacc, Hacı, Mirza, Molla
Köle tarifleri: Uzun boylu sarışın kalkık burunlu gök gözlü kumral kaşlı zâğî kaşı üstünde bir mikdâr yara nişanlı gözî elâfî Mahidevran binti Abdullah
Sicillerde Geçen Kalıplar: Kefl-i bil mal
Dükkan isimleri: Esbab dükkanı
Para çeşitleri: Altın, Guruş
Ölçü ve ağırlık çeşitleri: Batman
Hayvan türleri ve cinsleri: Dana
Yiyecek içecek: Asel (bal)
Gayrı Menkul: Aran,ev

3a/90 . Sayfa

Kayıt sayısı: 3
Konu içerikleri:
1) Fatma hanım'ın Çerkes mahallesindeki evinin satışı için Receb Efendi'yi vakil tayin etmesi
2)Abdullah oğlu Hüseyin Atalık'ın iki cariye için harcadığı paranın kaydedilmesi
3)Kayıтта geçen eşyaları Sarkiz'in dükkanından çaldığını Mahmut'ın itiraf etmesi
İdari ve Coğrafi Yer Adları: Bahçesaray, Çerkes mahallesi
Kadın İsimleri: Fatma
Erkek İsimleri : Abdullah Efendi, Arslan Ağa, Bekir Dede, Bilal Efendi, Devlet Gazi, Gedik Hacı Mehmed Hacı Fettah, Hüseyin Atalık, Hızır Ali, Kul Mustafa Çelebi, Mehmed, Mehmed Ali, Mutak Usta, Şah Mehmed, Tayyib Efendi, Timur
Zımni isimleri: Sarkiz
Meslek isimleri: Bevvab, Kadı, Usta
Topluluk isimleri: Acem, Çerkes
Ünvanlar: Beg, Efendi, Gazi, Hacı, Molla, Fahrul küttab
Köle tanımları: Cariye
Para çeşitleri: Akçe
Ev eşyaları: Bogasi, Deray, Mendil

ÖZGEÇMİŞ

25.12.1981 tarihinde Çorum’da dünyaya gelen Sema AKTAŞ SARI, ilkokul, orta okul ve lise öğrenimini İzmit’te tamamladı. 2003 yılında Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih bölümünü bitirdi. 2009 yılında Osmangazi Üniversitesi’nde Orta Öğretim Tarih Öğretmenliği Alan Eğitimi Tezsiz Yüksek Lisans programını tamamladı. 2010 yılından beri milli eğitim bakanlığı bünyesinde tarih öğretmeni olarak görev yapmakta ve İzmit’te yaşamını devam ettirmektedir.

